

R E C O R D S

O F

T H O . L I N G

A LITERARY
AND VISUAL
RECONSTRUCTION
OF THE "MOTHER"
MONASTERY
IN GU.GE

Roberto Vitali

R E C O R D S

O F

T H O . L I N G

A LITERARY AND VISUAL RECONSTRUCTION
OF THE "MOTHER" MONASTERY IN GU.GE

Roberto Vitali

R E C O R D S

O F

T H O . L I N G

A LITERARY AND VISUAL RECONSTRUCTION
OF THE “MOTHER” MONASTERY IN GU.GE

Roberto Vitali

Monumental reconstruction and mapping of Tho.ling and branch monasteries
by Bianca Visconti

with the collaboration of Christophe Besuchet

Oral contributions by the Tho.ling notables:

Jampa Dawa, Jampa Yonten, Bumdzin Lhagpa, Mey Daten, Tsering Chöphel, Tsöndru Chöphel
and Dawa Lama Yugyal

Visual work by

Laura Boutwell, Robert Powell, Mukti Singh Thapa
and Bianca Visconti

HIGH ASIA

An imprint of Amnye Machen Institute

HIGH ASIA
An imprint of Amnye Machen Institute
McLeod Ganj 176 219, Dharamshala (H.P.), India

RECORDS OF THO.LING
A LITERARY AND VISUAL RECONSTRUCTION
OF THE "MOTHER" MONASTERY IN GU.GE

Copyright © 1999 by Roberto Vitali

ISBN 81-86227-24-5

Typesetting & cover design: Atelier Golok, Christophe Besuchet
Front cover drawing: Bianca Visconti

Printed in Italy by MARIOGROS, Torino

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

List of contents

PREFACE	I
---------	---

Part One

The temples of Tho.ling. An annotated reminder of historical events concerning them	7
---	---

A description of Gu.ge, the land of Tho.ling	9
Valleys of Gu.ge	11
Synopsis	13
The Genealogy of the kings of Gu.ge	13
Building phases at Tho.ling	14
Building phases at each of the main Tho.ling temples	14
Documented images and structures put up at Tho.ling from its foundation to the end of <i>bstan.pa.phyi.dar</i>	15
Building phases of the Gu.ge temples	16

SECTION ONE

Historical phases at Tho.ling. A summary of the literary material (10th-15th centuries)	19
---	----

The foundation	19
Antecedents: Tho.ling before the foundation of its temple	21
An episode occurring at Tho.ling during <i>bstan.pa.phyi.dar</i>	21
The completion of Tho.ling gtsug.lag.khang in 1028	22
The protectress of Tho.ling	24
The 1037 sack of Tho.ling	24
Byang.chub.'od's contributions to Tho.ling	25
Tho.ling and Jo.bo.rje	27
Tho.ling gSer.khang	28
The Shing.sgra hill and its monuments	31
Zhi.ba.'od's endowments to Tho.ling gtsug.lag.khang	31
The Tho.ling <i>chos.khor</i>	32
The period of obscurantism in Gu.ge and particularly at Tho.ling	32
Tho.ling from the late 12th to the late 13th century, the period in sTod dominated by the bKa'.brgyud.pa-s	34
The restoration of Tho.ling by the Gu.ge king Grags.pa.lde	35
The second great phase of Tho.ling (15th century)	37

SECTION TWO

Further annotated reminders of events in the history of Tho.ling (16th-19th centuries)	43
--	----

Tho.ling during the time of Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan (16th century)	43
Tho.ling in the 17th century: the La.dwags-Gu.ge war and the advent of dGa'.ldan pho.brang	46
The La.dwags.pa period of Tho.ling	47
Tho.ling as the secular seat of Gu.ge.pa power: a summary	49
The dGa'.ldan pho.brang period	50
The lineage of the early dGe.lugs.pa abbots of Tho.ling	50
Tho.ling during the regency of sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho	51
Tho.ling under the dGa'.ldan pho.brang after sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho	54
The end of the royal lineage of Gu.ge	54
Tho.ling in the period after the end of the Gu.ge dynasty	55
Tho.ling during the 19th century	56

Part Two

A study of the buildings composing the Tho.ling complex

Introduction: the inventories of the Tho.ling receptacles of body, speech and mind	59
SECTION ONE	
English translation of the significant parts of the <i>rten.deb</i>	65
List of contents	65
'du.khang 'Dzam.gling.brgyan	66
brGya.rtsa lho.brgyud	68
Statues in medicinal clay in brGya.rtsa lho.brgyud	70
brGya.rtsa byang.ma	71
Statues in medicinal clay in brGya.rtsa byang.ma	73
Mani lha.khang	74
rGyal.khang	74
Bla.brang mgon.khang	75
mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung	75
lha.khang 'Jig.rten.brgyan	76
'Bri.zur dge.slong bZang.po'i mchod.khang	76
Byams.khang	76
gSer.khang	76
SECTION TWO	
Critical considerations concerning textual evidence	77
SECTION THREE	
A classification of the Tho.ling temples based on both textual and oral evidence	83
dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang	84
brGya.rtsa lho.brgyud	84
brGya.rtsa byang.ma	87
Temples outside the <i>gtsug.lag.khang</i>	88
SECTION FOUR	
Final reconstruction of the temple complex (being a plan in words)	95
Religious and lay edifices of Tho.ling	95
The religious buildings	95
<i>mChod.rten-s</i>	98
The lay edifices	102
In the surroundings of Tho.ling	103
SECTION FIVE	
A study of the organization of Tho.ling	109
The branch monasteries of Tho.ling	109
The hierarchy of Tho.ling	114
The annual ceremonies held at Tho.ling	115
SECTION SIX	
Historical implications arising from the monuments of Tho.ling	119
Tho.ling gtsug.lag.khang (i.e. the structure founded in 996)	119
dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang (i.e. the same structure completed in 1028)	122
gSung.chos ra.ba	128
gNas.bcu lha.khang	128
'Du.khang 'Dzam.gling.brgyan	129
gSer.khang	129
The plain of Tho.ling	132

Appendixes

APPENDIX ONE

Records of Mang.nang: a brief attempt at a literary and visual reconstruction of its temples	135
Mang.nang <i>sprod.deb</i>	138

APPENDIX TWO

Records of mDa'.ba.rdzong: a brief attempt at a reconstruction of its temples based on literary and oral evidence	141
Religious buildings	145
Lay buildings	146

APPENDIX THREE

A document being a synopsis of the Tho.ling <i>rten.deb</i>	147
---	-----

APPENDIX FOUR

Tho.ling gNas.bcu lha.khang <i>sprod.deb</i>	149
--	-----

APPENDIX FIVE

Temples in Gu.ge, Pu.hrang, sGar.rdzong, Ru.thog, dGe.rgyas, sGer.rtse and mTsho.chen	151
---	-----

APPENDIX SIX

Tibetan text of the documents relevant to the reconstruction of Tho.ling	155
Tho.ling <i>rten.deb</i>	155
Tho.ling gNas.bcu lha.khang <i>sprod.deb</i>	176
Mang.nang <i>sprod.deb</i>	178

APPENDIX SEVEN

A few edicts concerning Tho.ling issued during the late period of the Gu.ge dynasty and afterwards	181
The 1653 edict of the La.dwags king Indra.bo.dhi to the people of Gu.ge	181
The edict of fire dragon (1736) issued by the 7th Dalai Lama bsKal.bzang rgya.mtsho	182
The edict of earth horse (1738)	186
The bka'.shog issued by gNod.sbyin phun.tshogs in fire sheep 1847	186

APPENDIX EIGHT

Tibetan text of the passages translated in the present work (documents other than those published in Appendix Six and Seven)	191
--	-----

Bibliography

Primary sources	211
Secondary sources	216

Index	219
-------	-----

List of illustrations

Plate I	A <i>thang.ka</i> depicting the temples of Tho.ling before destruction and the main events occurring during the first hundred years of its history	18
Plate II	sGrol.ljang	...40

Plate III	A <i>thang.ka</i> , replica of a 15th century mural depicting the Tho.ling complex	...40
Plate IV	Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang	...64
Plate V	The monastery of Tho.ling	82
Plate VI	The plain of Tho.ling	91
Plate VII	Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang	92
Plate VIII	Tho.ling gSer.khang	94
Plate IX	lHa.'bab mchod.rten	99
Plate X	mChod.rten khra.bo	100
Plate XI	Byang rta.sgo (the bridge of Tho.ling)	104
Plate XII	Inside the monastery of Tho.ling	106
Plate XIII	Tho.ling and its branch monasteries	112
Plate XIV	The temples of Mang.nang	137
Plate XV	A sketch of mDa'.ba.rdzong	144

Preface

DURING THE AUTUMN OF 1996, as a follow-up to the celebration of the millenium of Tho.ling, it was decided that it would be a worthy effort to try to reconstruct its temple complex symbolically, basing the work on literary documents, since most of the monastery suffered destruction during the Cultural Revolution (1966-1976). Hence the present work, given that the celebration of the thousand years during which Tho.ling has been a light of inspiration for generations is an event that belongs to the past, is grounded on the wish to see the culture of West Tibet revive to some of its ancient splendour. At the same time, this book is a homage to a legacy, that of Tho.ling, which cannot be wiped out with its destruction.

In rather more specialist terms, this work aims to show that Tho.ling, the main or “mother” monastery (*ma.dgon*) of a network of branch or “children” monasteries (*bu.dgon*) in Gu.ge, has been investigated in some detail from a perspective that is based on Tibetan knowledge of the temple found in the literature and in oral accounts; and that the records of the temples composing Tho.ling, contained in textual material and the traditional knowledge introduced in the following pages, are quite accurate.

This work is thus a timid attempt to preserve at least the memory of the monumental conception of Tho.ling before this becomes irreparably lost with the disappearance of those who have lived in its temples. The same reasons should apply to other monasteries located in the many regions of the Tibetan plateau. A simple rule holds that to restore a monument is to understand its history. Literary research could definitely help the rebuilding activities, for which it should be a precondition, pursued in many cases in Tibet during the recent years often with diverging motivation, competence and financial support.

The task of recording any significant oral information on any subject belonging to the traditional culture of Tibet is particularly urgent because, with a generational change approaching, the wealth of this knowledge is in danger of becoming unavailable.

The textual evidence at the disposal of the present author pertains to records of

the structure, religious properties and organization of Tho.ling, which were generously provided by the Tho.ling monks Mey Daten and Mey Dönyö.

Oral tradition has been mainly contributed by the few surviving monks and inhabitants of Tho.ling who frequented the temple before its destruction. Their testimony has proved very useful in double-checking information derived from the literary sources and in adding details on the organization and functioning of the monastery.

Hence, the present author dealt mainly with the written sources and related philological work. Jampa Dawa, Tsöndrü Chöphel and Dawa Lama Yugyal were so kind as to provide the oral accounts which have supplied many concrete aspects that otherwise would have been lost forever. Other elders of West Tibet who have given useful information are Bumdzin Lhugpa, Jampa Yonten, Mey Daten and Tsering Chöphel.

The work of a few persons, who have been so gracious as to involve themselves in this project, and various kinds of assistance given, must be acknowledged in detail.

The contributions of the Tho.ling elders to this slow and painstaking process of advancing towards a closer and closer assessment of the Tho.ling complex should not be forgotten. In particular, Tshöndrü Choephel was extraordinarily sharp in locating the buildings with utmost precision. In the long run, his assessments almost always proved correct. Jampa Dawa was no less brilliant, especially in the identifications temple by temple. Dawa Lama Yugyal did extremely well in helping us with mDa'.ba.rdzong, his place of origin. Roberto Vitali remembers him with particular devotion.

Tashi Tsering has been a major driving force in this work, contributing writings, research, material, bibliographical and critical advice, his share in the interviews, and logistics. He has thus involved himself on the frontline from the beginning to the end. Lobsang Shastri has been, much like Tashi Tsering, deeply involved in the project. He has assisted with research, bibliographical advice, work in the interviews and production of the Tibetan documents published in this book.

Tsering Chöphel, a respected monk from Tho.ling, and Jigme Tsering, the honorable outgoing and incoming presidents of the Ngari Welfare Association, have paved the way for this work to progress. They have provided many kinds of precious assistance, facilitating the gathering of people involved in this work from distant places around India for discussion and analysis of the available material. We are especially indebted for their friendship, contributions and ready help.

A special thank you goes to everyone at the Library of Tibetan Works and Archives (Dharamshala) for their proverbial openness in making all their material always available. The Library has a record of consistently giving way to any request by scholars, which is a sign of the Tibetan open-minded attitude towards sharing their culture.

Laura Boutwell has also done very well. Her voluntary work has been highly appreciated, especially since it was given during the earlier and more critical phases. The elevation views of Tho.ling, drawn by her, convey a meaningful vision *d'ensemble* from the interior of the complex.

Mukti Singh Thapa has painted the two *thang.ka*-s that, in this author's view, reveal how much he has entered into the spirit of Tho.ling and its ancient history. He has been considerably pestered with directions and explanations by Bianca Visconti and Roberto Vitali, but his two paintings show how much his artistry was able to combine with thematic requirements.

Robert Powell has contributed a noteworthy reconstruction of Tho.ling *gtsug.lag.khang*, combining his unique artistic technique with an understanding of Tibetan monuments also derived from his architectural training.

Alexander von Friesen has edited the first draft of this work. Subsequently, Felicity Dhumkhang has taken the pains to re-edit the final draft. They have both made a substantial contribution for a better reading, a demanding task, especially since they had to go through the long lists of temples and religious objects that the Tho.ling inventories contain.

Bianca Visconti has succeeded in converting the indications provided by the textual material, the accounts of the Tho.ling elders and a limited photographic documentation into a coherent reconstruction on paper of the monumental complex of Tho.ling. She laid the foundations of the visual work by means of a detailed analysis, building by building, and of the complex as a whole. This is a remarkable achievement, given that, at the beginning, it seemed almost impossible even to attempt a summary visual organization. Very little material was at her disposal and *in loco* inspection did not help much, since traces of the destroyed buildings have been obliterated by the construction of new edifices on the spots where they were located. She worked incessantly to obtain much deserved breakthroughs.

Christophe Besuchet came into the picture at a subsequent stage, contributing a brilliant critical analysis of Bianca Visconti's work by means of perspective studies and computer simulations. The two of them are responsible for mapping Tho.ling, which the author of this work considers an achievement going beyond expectations. After completion, the final symbolic reconstruction of the monastery was submitted to the Tho.ling elders, who approved it, considering it faithful to the structure that the monastery had before its destruction.

What this author wishes to emphasize is the dedication shown by everyone to obtain results, which, at times, seemed difficult, but which, despite all odds, have corresponded to the intentions and aims set out at the beginning. A big thank you goes to all these friends behind the book.

Help has also come from other sources. Nancy Jo Johnson allowed us to study her pictures of present-day Tho.ling, which, together with reconnaissance *in loco* by some of the contributors, have been crucial for this work. This has been for us further proof of her love and dedication to Tibetan culture, which we had already learned to appreciate. Arya Maitreya Mandala, the foundation which is concerned with the legacy of Li Gotami and Lama Govinda, has been very generous in giving us some old photographs of Tho.ling before its destruction. These are especially appreciated given that this institution was so altruistic as to be willing to share its visual material for publication with us.

Initially IsIAO (formerly called IsMEO) had shown an enthusiastic interest in participating in the project by making the Tucci Photographic Archives, kept in the Museo Nazionale d'Arte Orientale Roma, available for study. Subsequently, they withdrew their interest in the project for reasons best known to them. I wish, however, to express to them my gratitude and to invite the reader to relate the references to the accession numbers of the Archives, found in this work, to the actual pictures when these are published.

It is important to remember here that the sketches of Tho.ling, found in this book, aim at giving an impression of how the complex and the temples, which composed it, appeared before their demolition rather than at depicting them with architectural exactitude.

Finally, my gratitude goes to Jamyang Norbu and Tashi Tsering of Amnye Machen Institute for accepting to publish the present work in its High Asia imprint.

This author regrets that the release of the present monograph on Tho.ling is late, since the millenium of the foundation of Tho.ling fell in 1996, but the documents

on which this exercise is based only became available shortly before the celebration of the thousand years of Tho.ling was held in India on September of the same year.

There could be no more appropriate beginning to a literary and partially visual reconstruction of Tho.ling¹ than the opening pages of the inventories of the religious properties kept in the Tho.ling *lha.khang-s*, known as *rten.deb* (on which see below p.65-80), which were compiled before the temple complex was destroyed, because it is from these that the present work started. These pages, describing the state of decay in which Tho.ling, founded by Khri.lde Srong.gtsug.btsan known also as Srong.nge (*mNga'ris rgyal.rabs* p.51 lines 7-8), the great king of Gu.ge Pu.hrang who became a monk under the name Ye.shes.'od, was languishing in the third quarter of the 19th century, are, however, symptomatic of a situation hardly comparable to the present condition of Tho.ling, which is dramatically worse. Most of its temples have been destroyed, their religious objects looted and the couple of *lha.khang-s* whose structure was not dismantled survive merely as empty shells. These have been hastily and superficially refurbished in the recent past with the few receptacles that were recovered from the debris or that have been clumsily made for the purpose, while some of the ancient images extracted from the rubble have found their way to the antiquarian market, where people do not even know that they are from Tho.ling.

The *rten.deb* (f.2b-f.3a) reads: "Concerning the present [condition of] the *gtsug.lag.khang*, the receptacles and the objects of this chos.sde chen.po Gu.ge mTho.liding dgon[.pa], which is attached to Sera.byes grwa.tshang, [lay in a state of decay], given that in iron ox (1841), 'Byor.ra.sing and his troops, possessed by a '*bung.po* ("evil spirit") [and driven by] wrong intentions, brought [such] a fire into the land of sKor.gsum that it was as if it was competing with the light of the sun. Since they behaved ill by invading the territory and causing destruction, we cried into the golden ears of *gong.ma mchod.yon chen.po* (i.e. the Dalai Lama), [and a response] has come back. A favourable order was sent. A select group of the best troops, headed by a commander, came to the land of sKor.gsum, and the protagonist of many actions during the invasion, Wa.gzir, the actual leader, was repulsed without leaving a trace. Since [this enemy] was dispersed during a fierce battle, the land, people, *rdzong-s* and estates in sKor.gsum were taken back again. Since the sun of fortune, prosperity and peace shone in the sky, many signs of virtue became eminent, at the same time (f.3a) the excellent system of *gran[.deb-s]* (sic for *rten.deb-s*), which are convenient to check, was introduced, but, at present, these registers are again in poor condition. The images, receptacles and objects for worship, whatever is in possession, large and small, are broken or cracked. This is a major problem, since the registers and the properties do not correspond".

Ibid. (f.3b): "In addition to this, the times [are bad]. In the long run, the images and the receptacles [and] the properties, large and small, will eventually be completely missing (*stong*, lit. "empty"). Since there will be no [possibility of] reclaiming them, it will certainly happen that one day there will be nothing virtuous left outside and inside the monastery, in any place, and it will be like an empty paradise. Since [Tho.ling] is unlike all [other] dGe[.lugs] *dgon-s* in the borderlands attached to our own [monastery, i.e. Sera.byes], given the great [and] extremely noble blessings it bestows, this is a very serious problem. Given that no one dares to leave it in such a serious condition, funds were taken from the *sbug.'dzin* ("treasury") of the precious Sera.byes grwa.tshang for the regular religious ceremonies [at Tho.ling], and a sum was allocated [for Tho.ling], taken from the fund for the renovation of all kinds of monasteries. The installation of *mantra-s* in the *gtsug.lag.khang*

1. The spelling Tho.ling is the spelling found in the colophons of the texts translated in the temple premises during the beginning of *bstan.pa phyi.dar*. The notion that Tho.ling is the most ancient spelling of the name of Ye.shes.'od's temple contradicts the assumption of sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, the author of *Bai.ser* (p.273 lines 6-9: Tibetan text in Appendix Eight, Tib. 1), when he narrates the well known legend behind the spelling mTho.liding ("flying high"), which he reads in an anachronistic way: "As lha.bla.ma Ye.shes.'od said: "May I tame my people in the place where the *gaddi* which I throw into the sky will land!", he made it fly (*iding*) high (*mtho*) in the sky. On the spot where it landed he founded a *gtsug.lag.khang*. It was called mTho.liding. In contemporary pronunciation it has become known as Tho.ling". Conversely, the documents show that the spelling mTho.liding became popular with the dGe.lugs.pa-s. The name Tho.ling should thus be used to address this monastery until soon after the dGe.lugs.pa advent in Gu.ge (15th century), that of mTho.liding from the 15th century until the present time, but, for reasons of simplicity, the spelling Tho.ling is adopted throughout the present work. Spellings of its name are retained as they appear in the passages quoted from Tibetan literature.

images and objects was thus offered and, at the same time, a renovation of the outside and inside [of the *gtsug.lag.khang*] was promptly made”.

Ibid. (f.4a): “Custody must be undertaken in the best possible way. Records must be kept as if every single hair has been counted. A new *gtan.deb* (sic for *rten.deb*) has been prepared to make the record of what is there easier (*rtsa.'dzin*, lit. “holding the root”) [to compile]”.

But before passing to study the documents on the temple complex of Tho.ling from a monumental point of view and attempt a symbolic reconstruction based on the literary sources, an historical summary is included here to place the issue in its cultural context.

Part One

The temples of Tho.ling
An annotated reminder of historical
events concerning them

A description of Gu.ge, the land of Tho.ling

SUM.PA MKHAN.PO (*dPag.bsam ljon.bzang* p.6 lines 2-4) describes in the following mythological terms the people of Gu.ge and Cog.la (bordering on Gu.ge to the west): “In Lus dang Lus.phags², the people are four-legged. To the north of here, in Gu.ge, the people are three-legged. Nearby in Co.la (sic Cog.la), the people are four-eyed”.

The same work (ibid. p.7 line 7-p.8 line 4) adds a few notions regarding the religious geography of sTod: “In the north of Ma.gadha, beyond the Nine Black Mountain range is gangs.chen Ti.se, the abode of dBang.phyug chen.po (Shiva), and between the latter and the scented sPos.ngad is the holy place of Klu Ma.dros, praised in the summarized *mDo-s* as mtsho Ma.dros.pa, which measures fifty *dpag.tshad*³ both in length and breadth. To the east of this, the rivers Gang.ga, Sin.du, Pakshu and Si.ti (sic for Si.ta) springing from [four] great rock formations which resemble a bull, a horse and a lion [respectively] in the four directions (sic, one missing), carry silver, gold, *baidurya* and *rdo.rje* sand into the 500 minor rivers. After encircling the Ma.dros.pa seven times, each flows into the ocean in its own direction. To the right of the lake is the 'Dzam.bu tree. When its fruits ripen, they fall into the lake. The sound [they produce when falling] sounds like 'dzam.bu and they transform into precious gold. On the left-hand side is [the area] with the special feature of the Shal.ma.la tree, which is the abode of the four Khyung races (*rigs*). To the north of the scented sPos.ngad is the rock gSer.gyi bya.skyibs.can (“having a golden nest”), which is square. Each side measures fifty *dpag.tshad*. Surrounding the latter are hundreds of thousands of small gSer.gyi bya.skyibs. To the north of this is the Sa.la rab.brtan tree which is surrounded by seven rows of *sa.la* [trees]. (p.8) To the east of the latter is a pond which flows slowly (*dal.gyi 'bab.pa*), surrounded by 500 smaller ponds. Near these three [trees?] it is said that [here] is lHa.dbang.gi glang.chen Sa.la rab.brtan (“the elephant of divine power standing firm upon the ground”). The four great mountains are, in the north, gangs.chen Kai.la.sha Ti.tse; in the south 'big.byed (“Himalayan range”) Ma.la.ya...”. The source of these descriptions that Sum.pa mkhan.po incorporated at the beginning

2. *Tshig.mdzod.chen.mo* defines Lus 'phags.po as the continent in the ocean to the east of Ri.rab otherwise known as 'Phags.pa'i yul, where seven banana trees grow, and where people have “superior” bodies (i.e. *lus*, “body” and *'phags.po* “superior”), from which its name derives.

3. Is one *dpag.tshad* equal to one mile?

of his *chos. 'byung* is not indicated by him. These concepts seem to be based on *Abhidharma* literature, and are often found in the opening sections of Tibetan historical works of all periods.

The morphology of the land of Gu.ge is described in a passage of *Nyang.ral chos. 'byung* together with the other two *skor-s* of mNga'.ris, when the conquest of the *skor.gsum* by Nyi.ma.mgon is discussed: "As three greatly knowledgeable ministers were sent to survey the territory of the three *skor-s* of sTod, the minister who had been sent to inspect sPu[.rang], on returning from his tour, prostrated to the king. Having been asked how [the land] looked, he reported: "The land looks like the carcass of a slaughtered horse surrounded by snow mountains. The people resemble *srin.po-s* (in this case "demons" rather than "blood suckers"?). [The minister] who had gone to Gu.ge reported: "The land looks like the white carcass of a fish surrounded by barren canyons. The people resemble sheep". [The minister] who had gone to Mang.yul (sic for Mar.yul), reported: "The territory looks like a hollow land filled with lakes and surrounded by snow mountains. The people resemble frogs" (ibid. p.457 line 20-p.458 line 7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.2). These characteristics of the three districts of Gu.ge recall the conventional description of the morphology of the *skor.gsum* found in the literature, according to which Pu.hrang is surrounded by snow mountains, Gu.ge by barren hills, and Mar.yul by lakes⁴.

mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam resumes another three-fold grouping often found in the sources, that concerning the famous holy mountains and holy lakes of the land: "Likewise, gangs Ti.se, sMan.mo nag.snyil (lit. "dense forest of medicinal plants") and Ri.bo rtse.brgyad, these three, are called the *sa.yi 'bur.gsum* ("the three protuberances of the earth"). Ma.pang g.yu.yi mtsho.mo, which is the palace of Klu.rgyal Byang.chub sems.dpa' and possesses the eight qualities (*yan.lag*); La.ngag.mtsho, the palace of the great mGon.po Bing (sic for Beng) in *yab.yum*, in the shape of a human skin and bestowing the four prosperities (*g.yang.bzhi*); Gur.rgya khrus.kyi mtsho ("bathing lake"), these three, are called the *sa.yi 'khyil.gsum* ("the three coils of the land")" (ibid. p.174 lines 13-18: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.3).

A few classifications, dating from a late period, of the people, the administrators and the districts that made the three territories connected to Gu.ge, which were the *rdzong-s* ("administrative units") of the lHa.sa government, are introduced here. The three *rdzong-s* are those of rTsa.rang, mDa'.ba and Ru.thog. The latter is a territory attached to Gu.ge, although, strictly speaking, it is not part of it.

mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam, when it briefly describes the divisions of rTsa.hrang, reads: "The five divisions (*tsho*) of subjects under rTsa.rang include the division of Chu.mur.ti; the division of mKhar.stod Byang.ngo (sic for Byang.ngos); the division of Gling together with rTsa.do, these two being grouped as mKhar.spur [note: the latter [division] is also known as lHo.stod]; the division of lHo.smad [note: also known as Ma.sbug]; and the division of Rong.chung, these five. The general head is rTsa.rang.rdzong [note: also known as Shang.rtse (sic)]"⁵. The association of rTsa.rang with Shang.rtse, obviously not one and the same place, rests on the fact that Shang.rtse was the summer seat of the *rdzong.dpon* while rTsa.rang was his winter capital.

The same text discusses the organization of mDa'.ba in the following terms: "Firstly, concerning the people under [mDa'.ba.]rdzong and the record of the successive *rdzongs* incumbents, the people under this *rdzong* are called mDa'.ba *cha.zhabs* ("subjects of mDa'.ba"). There are the general division (*tsho.spyi*) of Khyung.lung, the general division of gDong.po gzhung.chos, the entire territory

4. See, for instance, *rGya.Bod yig.tshang* (p.298 lines 15-17) for this classification at the time of the establishment of the *khri.skor bcu.gsum*, or *Ngor chos. 'byung* (p.327 line 3) for a treatment of the three *chol.kha* of Tibet during the Yuan/Sa.skya period.

5. See *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.116 lines 1-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.4). The same text (p.116 lines 7-17: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.5) adds details of the system adopted to run the administration of the rTsa.rang district in the period before it was dismissed by the Chinese authorities: "Firstly, the three monastic communities, the internal leaders (*nang dpon*) and [other] leaders, the government, the noblemen and the religious [institutions] (*gzhung.sger.chos.gsum*), these three, collect various kinds of taxes from the subjects who pay them with products from the land. They exercise authority in accordance with their own rank. Especially appointed representatives of rTsa.rang.rdzong are the rTsa.rang *gzhis gnyer* ("estate manager"), the *Phyi.dbang gzhis.gnyer*, two headmen/collectors (*'go.pa*) of the crops, one headman of *ha.la* [also known as '*u.lag*] ("compulsory work"), a headman/collector (*'go.pa*) of wood for the monastic community, one inspector (*zhal.ngo*) of *rnga.brgyud* (?), one *yul.dpon*. In each tax office/check-post a tax on the heads of sheep to be slaughtered, a tax on salt and a tax on wool are collected by one representative (*sku.tshab*), stationed at the office at sPu.ti.la.sgo ("sPu.ti main passes", i.e. sPu.ling and Nyi.ti?), one at Za.rang zam.mo.che ("big bridge") (elsewhere called Gu.gum zam.pa), which makes two localities; one at Srub.skyes rGya.zam ("Indian bridge of Srub.skyes") and one at Chu.mur.ti chags.ra.can".

(*yul.spyi*) of mDa'.gzhol (sic for *zhol* "at the foot of mDa'.ba"?), the entire territory of mDa'.mkhar, the people not included among (*snye.ba*, lit. "at the back") the administration (*gzhung.rgyugs*) of Ma.nam [note: *ri.ba* (?)], and the entire territory of Zur.khang" (*mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* p.157 lines 8-12: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.6).

The text (ibid. p.158 line 17-p.159 line 11: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.7) adds: "Some [names of the people of mDa'.ba] are mentioned below for the sake of research, such as sMon.tsho.ba; 'Bo.khyang.pa, Mi.ro.skyabs, sMa.khams stod.pa, rGyang.mkhar nang.pa, (p.159) Zhol.pa grags.chen, Shes.dkar gling.pa; gDong.nag.sras, the representative (*ngo.tshab*) of rGyang.mkhar Tang.pa; lDan bya.tshang; 'Chum.po.gling; sNgon.lung *phyag.mdzod* ("administrator") Byams.pa Thub.bstan; gSang.jo, the representative (*ngo.tshab*) of gDong.nag; Tshe.'phel, the representative (*ngo.tshab*) of sMan.Zur; bSam.Zur rTa.mgrin tshe.dbang; Ye.shes, the representative (*ngo.tshab*) of Thub.bstan 'od.zer".

Concerning Ru.thog, *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* says: "Ru.thog dgon[.pa] is under Se.ra.byes grwa.tshang. A *mkhan[.po]* ("abbot") [and] a *phyag[.mdzod]* ("treasurer"), these two, are appointed [from Se.ra.byes] and the length of their tenure is six years. The four different representatives (*sku.tshab*), charged to help the work of the *rdzong.dpon*, are the Tshwa.ka *sku.tshab*, the Gul.pa *sku.tshab*, the lCags.khang *sku.tshab* and the Ru.thog lKog sde.pa. Since they were appointed [to these posts], they run the administration. In order to facilitate the collection of taxes by the *rdzong.dpon* and the *bla.brang*, the subjects are divided into five divisions (*tsho*). The five divisions of laymen and monks are the four divisions paying taxes to the government (*gzhung.rgyug.pa*), which are the division of mKhar.stod, the division of mKhar.smad, the division of Shar.sna, and the division of Nub.sna and one is known as Chos.gzhis 'go.pa ("leader of the monastic estates"). Under them are nine *leb.tsho* (i.e. tax-paying divisions?): rTing.smad *leb.tsho*, rTing.stod *leb.tsho*, (p.98) Ra.sang (Ra.bang?) *leb.tsho*, Rog.gsum byang.ma *leb.tsho*, lCags.khang *leb.tsho*, Ri.chos *leb.tsho*, dBo.byang *leb.tsho*, sDe.chos *leb.tsho*, sDe.'og *leb.tsho*. Likewise there are the so called *zur.sdod leb.tsho.drug* ("six tax-paying divisions dwelling at the margin?"). They are Byang.smad *leb.tsho*, Byang.stod *leb.tsho*, Bod.rong *leb.tsho*, Blo.gling *leb.tsho*, Ru.thor *leb.tsho* and Gul.pa *leb.tsho*. The *dgon.pa grwa.tshang* is lHun.grub chos.sdings grwa.tshang. Since the [monasteries] are classified into seventeen mother and branch [monasteries] (i.e. a mother monastery and sixteen branch monasteries), soda is paid [to them] as tax" (ibid. p.97 line 13-p.98 line 7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.8).

Valleys of Gu.ge

The heart of the Gu.ge territory is divided by the Glang.chen kha.'babs into two major areas: Gu.ge Byang.ngos and Gu.ge lHo (composed of lHo.stod and lHo.smad). Byang.ngos borders on the Glang.chen kha'.babs to the south, on Gu.ge Rong.chung to the west, on the area of Chu.mur.ti in the north and on the mountain range leading to the sGar.chu territory to the east. It comprises a number of valleys which are all more or less perpendicular to the course of the Glang.chen kha'.babs. Its valleys are:

Gu.ge Byang.ngos

↑
North

Yi.ri dgon
Valley

Sung.ngur
Valley

Zha.ye
Valley

Rab.rgyas.gling
Valley

Shang
Valley

Shang.rtse
Valley

gDo.sham
Valley

rTsa.hrang
Valley

Tho.ling
Valley

Mang.nang
Valley

mDa'.ba
Valley

Khyung.mgo
Valley

mDa'.ba lDong.bo
Valley

Khyung.lung
Valley

dPal.rgyas
Valley

Preta.puri
Valley

mDun.chu
Valley

Gu.ge lHo.stod

↑
North

sTang
Valley

Za.rang
Valley

Chu.ze/Ri.sde.sgang
Valley

sPu.ling
Valley

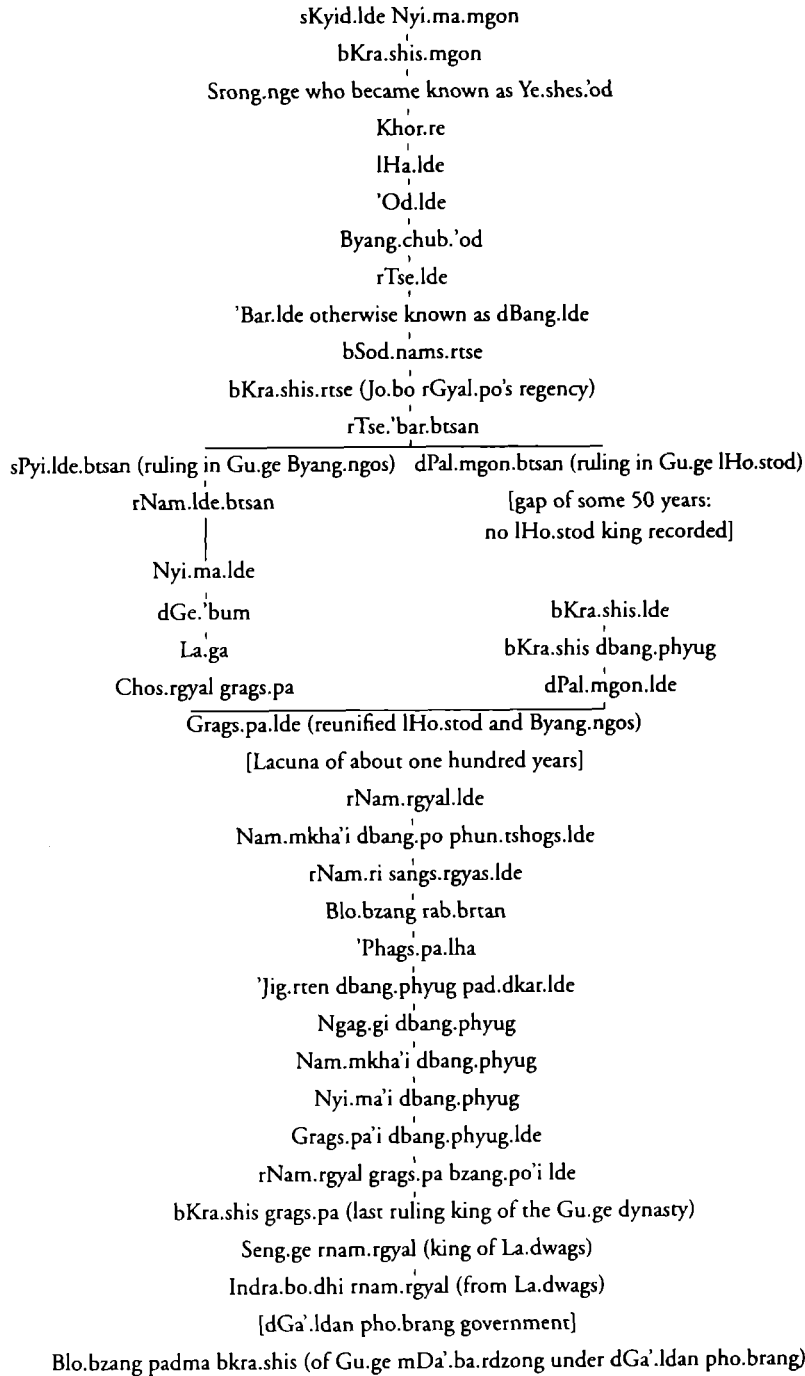
Khwa.rse
Valley

Gu.ge lHo.smad

↑
North

Synopsis

The Genealogy of the kings of Gu.ge
(mainly from *mNga'ris rgyal.rabs* and *Bai.ser*)

Building phases at Tho.ling

1. The foundation of Tho.ling gtsug.lag.khang in 996 and the expansion into dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang, which occurred until 1028. This phase ended with the damage caused by the 1037 invasion of the Qarakhanid-s.
2. Foundation during the rest of *bstan.pa phyi.dar*: Padma rmad.du 'byung.ba (around 1037-1041?) and gSer.khang (1067-1071) followed by bSod.nams.rtse's restoration of the latter temple. gSung.chos ra.ba, frequented by Rin.chen bzang.po and Jo.bo.rje, belongs to this period. This phase ended in 1111 with Zhi.ba.'od's death. Rin.chen bzang.po'i gzims.chung belongs either to phase 1 or phase 2.
3. Grags.pa.lde's renovation (1265-1277) of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang.
4. Ngag.dbang grags.pa and lHa.dbang blo.gros' expansion of Tho.ling, i.e. the making of the so called *chos.sde gsar.ma* (15th century), comprising 'du.khang 'Dzam.gling.rgyan, lha.khang 'Jig.rten.brgyan, the new gSer.khang and possibly by the gNas.bcu lha.khang, which had 15th or 16th century murals (early dGe.lugs.pa period in sTod).

It is not mentioned in the sources during which phase the Byams.khang, Bla.brang, rGyal.khang and Mani lha.khang were built.

Building phases at each of the main Tho.ling temples

Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang

Tho.ling gtsug.lag.khang founded by Ye.shes.'od in 996;

Tho.ling gtsug.lag.khang expanded into the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang by lHa.lde (1028);

renovated by Grags.pa.lde (1230-1277).

Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang at Shing.sgra rtse.mo

founded by Byang.chub.'od (year unknown, but probably between 1037-1041).

gSer.khang 'Jam.dpal rnam.'phrul bla.med 'Dzam.gling.rgyan

built by Zhi.ba.'od (1067-1071);

renovated by bSod.nams.rtse (late 11th-early 12th century).

'du.khang 'Dzam.gling.rgyan

founded by Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa (15th century).

lHa.khang dkar.po

founded by Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa (15th century).

gSer.khang

founded anew by lHa.dbang blo.gros (late 15th century).

The restoration of the *gtsug.lag.khang* by Grags.pa.lde concerned the following *lha.khang-s*

rNam.par snang.mdzad lha.khang;
lHa.khang bKra.shis 'od.'bar;
sMan.lha.khang;
rGyal.ba Rigs.lnga'i lha.khang;
Tshe.dpag.med lha.khang;
'Jigs.brgyad lha.khang (based on monumental evidence).

The phases which concerned the rNam.par snang.mdzad lha.khang are the *bstan.pa phyi.dar* phase (literary evidence); the Grags.pa.lde's phase (monumental evidence) and Ngag.dbang grags.pa's phase (literary and monumental evidence).

Other temples existing during *bstan.pa phyi.dar*

gSung.chos ra.ba (earlier than 1042 given Jo.bo.rje's evidence?);
Rin.chen bzang.po'i gzims.chung and
the other *lha.khang-s* in which the statues of Tho.ling gtsug.lag.khang, mentioned below on the same page, were installed.

Temples of difficult dating

Byams.khang (depicted in the 15th century (no longer extant) mural reproduced in the modern *thang.ka*) (see pl.III);
Ma.ni lha.khang (faint traces of murals may point to the fact that the temple was part of the 13th century phase);
Bla.brang mgon.khang;
mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung (belonging to the Bla.brang; the latter is mentioned in *Shanti.pai rnam.thar*, thus predating the 1530s);
rGyal.khang (which could not predate the dGa'.ldan pho.brang period).

Documented images and structures put up at Tho.ling from its foundation to the end of *bstan.pa phyi.dar*

dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang

a statue of rNam.par snang.mdzad (whose existence is not recorded in the *rtan.deb*) and the other rGyal.ba rigs.bzhi to compose the rGyal.ba rigs.lnga (sponsored by Ye.shes.'od);
a statue of Shakyamuni (sponsored by lHa.lde);
a statue of rTa.mgrin (of Gu.ru Hum.'bar fame, existing in the time of Ye.shes.'od);
a statue of Thugs.rje chen.po (one of Rin.chen bzang.po's *yi.dam*);
a statue (?) of rDo.rje chen.mo (in the bSrung.ma.khang built during the time of lo.chen Rin.chen bzang.po);
rGyud.sde.bzhi *ri.mo-s* (existing in the time of Jo.bo.rje-Byang.chub.'od).

The location of the rGyud.sde.bzhi murals (*ri.mo*) is not clear. A suggestion is that the rGyud.sde.bzhi *ri.mo-s*, for which Jo.bo.rje, overcome by great emotion, improvised

verses, were the murals existing in the *gling.phran bcu.gnyis*, thus possibly including the rNam.par snang.mdzad lha.khang as well as the *lha.khang*-s of the brGya.rtsa and the walls of the roofed corridors, which are the spaces linking the rNam.par snang.mdzad lha.khang to the brGya.rtsa. But, on the authority of *Nyang.ral chos.'byung*, it is more probable that they were either in the Thug.rje lha.khang of Tho.ling gtsug.lag.khang or in the Rin.chen bzang.po'i gzims.chung (see below p.27 and n.25).

gSer.khang

a statue of 'Jam.dbyangs chen.po;
'Jam.dpal smra.ba'i rgyal.po;
the gods of the 'Jam.dpal mtshan.brjod dkyil.'khor;
seventy-four clay statues and many minor *dkyil.'khor*-s (made by Zhi.ba.'od).

Building phases of the Gu.ge temples

There are various phases of temple building during the fertile season of *bstan.pa phyi.dar* in West Tibet. The first phase recorded in the sources took place in 992. The second was that of 996.

Tho.ling, with the exception of the first phase in 992 when the record of only one foundation is preserved in the sources, is represented in almost all the other ones.

The temples built during the earliest phases

Ye.shes.'od's or Khor.re's Pa.sgam (992).
Ye.shes.'od's Tho.ling, Nyar.ma and Ta.po; Khor.re's Kha.char; and also Ka.nam, Ro.pag Mo.nam, sPu, Pi.wang dKar.sag (all dating to 996), and lHa.lde's completion of Kha.char with the making of the silver Jo.bo (around 996).

Temples built during the life of Ye.shes.'od or under his influence

Kho.re's Tsha.tsa.sgang, g.Yu.sgra and Khri.sde chos.skori; De.ba.ra.dza's dKar.sag chos.sde (after 996 and before 1023); Na.ga.ra.dza's dPe.pa chos.sde (after 1016 and before 1026); lHa'i me.tog's Kre.wel, 'Od.lde's dPe.thub (1024) and lHa.lde's completion of Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa (1028).

Others belonging to the phase of *bstan.pa phyi.dar* after Ye.shes.'od's death Byang.chub.'od's Mang.nang Byang.chub dge.gnas.gling, Kyin.re.gling, Ta.po lHa.khang dmar.po (all of them between 1037 and 1041) and Mang.nang Byams.pa.'phel, Tho.ling Shing.sgra Pad.ma rmad.du byung.ba.

Finally, a temple built in the later period of *bstan.pa phyi.dar* in West Tibet Zhi.ba.'od's Tho.ling gSer.khang (1067-1071), contributions to Tho.ling dBu.rtse.

A *thang.kā* depicting the temples of Tho.ling before destruction and the main events occurring during the first hundred years of its history

Buildings

1. Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang
2. Rin.chen bzang.po'i gzim.chung
3. gSung.chos ra.ba
4. Byams.khang
5. gNas.bcu lha.khang
6. Bla.brang
7. gSer.khang
8. lHa.khang dkar.po
9. 'Bri.g.yag
10. Grwa.tshang
11. 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan
12. sBug.pa
13. Rong.stod
14. gNyer.tshang
15. rGyal.khang
16. sPyi.khang
17. Mani lha.khang
18. gDung.rten ring.mo
19. dge.slong.ma dPal.mo'i gdung.rten
20. lHa.'bab mchod.rten
21. Byang.rta.sgo bridge
22. Zangs.gdung.rten
23. mChod.rten khra.bo

Events

mchod.gnas Ser.po, the officiating bla.ma of lha.bla.ma Ye.shes.'od was assassinated by the Sa.sgang 'Brog.mi-s. lHa.bla.ma demanded compensation and he was granted the Dong.rtsé gold fields, from which he extracted the gold to build Tho.ling

24. mchod.gnas Ser.po
25. Sa.sgang 'Brog.mi
26. Ye.shes.'od (before taking monastic vows)

Rin.chen bzang.po leading rDo.rje chen.mo and her two retinue Re.ma.ti and Gar.dzad.ma from India to Tho.ling. rDo.rje chen.mo was chosen by lo.chen to be the protectress of Tho.ling. Flying after Rin.chen bzang.po, the mGon.po'i 'chams.sku bse.'bag nag.po 'phur.shes ("the flying black leather mask being the dancing mask of Gur mGon.po") went to Gu.ge as well. This was the mask (including hands and upper part of the torso) made at Bodhgaya with the skin of an infidel king who had come to loot its temples

27. Rin.chen bzang.po
28. rDo.rje chen.mo
29. Re.ma.ti
30. Gar.dzad.ma
31. the bse.'bag nag.po 'phur.shes of Gur mGon.po

rTag.sde Bon.ston Hum.'bar rediscovered a Bon.po gter.ma from back of the rĀa.mgrin statue of Tho.ling gtsug.lag.khang. He gave it to sTag.sde Grags.pa rgyal.mtshan who passed it to lha.bla.ma Ye.shes.'od

32. Bon.ston Hum.'bar
33. the rĀa.mgrin statue

The Srib.skyes sisters, who came to Tho.ling to show their devotion, planted their walking sticks made of wild rose wood. The walking sticks became the wild rose tree which was the "soul tree" of rDo.rje chen.mo, the protectress of Tho.ling. This proved that the sisters were transformations of rDo.rje chen.mo

34. the Srib.skyes sisters wearing the typical attire of Rong.chung, from which they were

In 1037, the Gar.log invaded Gu.ge and damaged the temple of Tho.ling. A big black snake slithered in their camp. Taken by awe, they rebuilt one of the lha.khang-s

35. the snake and the Gar.log troops

Before dying in the rat 1024, Ye.shes.'od broke his meditation and met his population, which organized five days of ceremonies, processions and dances

36. lha.bla.ma Ye.shes.'od
37. lHa.lde (the king of Gu.ge at that time)
38. the procession

On reaching Gu.ge in water horse 1042, A.ti.sha went to

Tho.ling. Taken by great emotion on seeing the murals of the rGyud.sde.bzhi deities, he recited verses in their honour that he composed *impromptu*

39. Rin.chen bzang.po
40. A.ti.sha
41. lha.bla.ma Byang.chub.'od

In fire sheep 1067, Zhi.ba.'od founded the three storeyed gSer.khang. Not only Kashmiri artist were active to make the gods of the temple but also artists from the Magadha region of India

42. the artists from Magadha making the 'Jam.dpal.dbyangs statue of the gSer.khang

In fire dragon 1076, the king rTse.lde and his uncle, the royal monk Zhi.ba.'od, held the Tho.ling council. Master from all over Tibet and India came to participate to it

43. rTse.lde
44. Zhi.ba.'od
45. the Tibetan masters
46. the Indian masters
47. a caravan approaching Tho.ling bridge

Painting by Mukti Singh Thapa (historical supervision by Roberto Vitali, monumental supervision by Bianca Visconti)

Section One

Historical phases at Tho.ling A summary of the literary material (10th-15th centuries)

(from R.Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*)

THE THOUSAND YEARS during which Tho.ling was, with varying fortunes, a light of inspiration in the lands of mNga'.ris.stod are here classified into phases relevant to the history of this temple and of West Tibet rather than into the typical phases in which the history of Tibet is divided. The material on which this historical treatment of Tho.ling is based derives mainly from the sources and the assessments used by this author in his *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*. Material from this work has been extracted and reorganized monographically with Tho.ling in mind. Since the same work extends its analysis only until the end of the 15th century, other material has been excerpted from sources dealing with Tho.ling from the 16th century.

The foundation⁶

Following the issuing of the 986 *bka'.shog.chen.mo* ("great edict"), in which lha.bla.ma Ye.shes.'od fixed the interaction between secularism and religion in Gu.ge Pu.hrang, a phase of temple foundation took place. The year of the monkey 996, as is well known, marked the apex in the effort of the mNga'.ris.skor.gsum dynasty, and the religious exponents connected to it, to give to the kingdom a network of important temples. Although Tho.ling was not the most ancient of the dynasty (Pa.sgam was founded in the dragon year 992), it was the most important.

On the one hand, *mNga'.ris.rgyal.rabs* (p.55 line 4-p.56 line 12) provides an account of the legal organization introduced by the Gu.ge Pu.hrang royalty by means of authoritative *bka'.shog-s*, among which the most significant was the 986 *bka'.shog.chen.mo* marking the definitive establishment of Buddhism as the preeminent force in mNga'.ris.stod. On the other, *Nyang.ral.chos.byung* describes the circumstances which allowed the foundation of Tho.ling and the other temples in 996.

Nyang.ral.chos.byung says: "His (Ye.shes.'od's) *mchod.gnas* ("officiating *bla.ma*") called Ser.po was killed by the Sa.sgang 'Brog.mi-s. Hence, Ser.po.can having been

6. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On Pa.sgam see *ibid.* p.251-255; on the preliminaries of the foundations of lha.bla.ma Ye.shes.'od's temples, when he obtained the Dong.rtse gold mines see *ibid.* p.249-251; on the temples *lha.bla.ma* founded according to *Nyang.ral* see *ibid.* p.261 and n.384; on *mNga'.ris.rgyal.rabs* being the only known ancient source which gives the foundation date of Tho.ling see *ibid.* p.255; on the Ta.po inscription stating that Ta.po was founded in 996 see *ibid.* n.401.

assassinated, lha.bla.ma said: “Since you have killed my *mchod.gnas*, I demand compensation” (ibid. p.461 lines 6-10: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.9). As he said that in a dream he was offered a piece of gold as big as a horse-saddle cushion, he was compensated with the gold-fields called Dong.rtse.wang. From each mine ten *bre.khal-s* (i.e. a large measure of capacity) of gold were extracted”. The text adds that Ye.shes.’od built his major temples with large quantities of gold from the Dong.rtse.wang mines. The temples which he founded, according to this source, were Kha.char in sPu.rang, rTa.po in Pi.Cog, Nyar.ma in Mar.yul, Sha.ling in sPu.rig and Tho.ling in Gu.ge (*Nyang.ral chos.’byung* p.461 lines 10-12: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.10).

Other classifications concerning these foundations are found in sources, selected here for their significance

Rin.chen bzang.po’i rnam.thar ’bring.po: Tho.ling, Kha.char, Nyar.ma (ibid. p.88 line 5-p.89 line 2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.11).

lDe’u Jo.sras chos.’byung: Tho.ling (built by Ye.shes.’od), Khwa.char (built by his brother Srong.nge)⁷.

mKhas.pa lDe’u chos.’byung: Tho.ling (built by Ye.shes.’od), Khwa.char (built by his brother Srong.nge)⁸.

Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag: Kha.char, Tho.ling, Nyar.ma, Pi.ti Rong.chung, Ti.yag, Kha.tse, Zher.gling, Sle.mi, Mu.ku (ibid. f.9b line 6-f.10a line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.14).

Kho.char dkar.chag: mTho.ling, Kha.char, Nyar.ma, sPi.ti Rong.chung, Ti.yag, Kha.zang (Khwa.tse?), Pu.rang bZher, Sle.mi (ibid. f.16a = p.54 line 17-p.55 line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.15).

7. (*lDe’u Jo.sras chos.’byung* (p.146 lines 16-17: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.12): “Having seen the documents of the ancestors, [Ye.shes.’od] had faith in the teachings and built mTho.ling”; ibid. (p.147 line 2): “This one (Srong.nge) built Khwa.char gtsug.lag.khang in Pu.rangs”.

8. *mKhas.pa lDe’u chos.’byung* (p.381 lines 6-7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.13): “Having seen the documents of his ancestors, lha.bla.ma’s faith in the teachings grew. He founded mTho.ling gtsug.lag.khang”; and ibid. (p.381 lines 13-14): “Srong.nge as well built Kha.char gtsug.lag.khang in sPu.rang”.

9. Ngag.dbang grags.pa, *mNga’.ris rgyal.rabs* (p.53 lines 7-8 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.109: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.16) and ibid. (p.54 lines 8-12 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.110): “Moreover, in Pu.hrangs at Kha.char Yid.bzhin lhun.gyi grub.pa’i gtsug.lag.khang a statue of Byams.pa was made. At Mar.yul Nyar.ma gtsug.lag.khang a statue of Mar.me.mdzad was made. Pi.ti Ta.po Cog.la.rgyan; the *mtha’ ’dul gtsug.lag.khang-s* Nga.ra Ka.nam lha.khang, Re.sag (sic for Ro.pag) Mo.nang lha.khang, Ro.chung sPu.lha.khang, Pi.war (sic for Pi.wang) dKar.sag lha.khang, one hundred *gtsug.lag.khang-s* and countless *mchod.rten-s* were built”.

10. *mNga’.ris rgyal.rabs* (p.53 lines 7-8 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.109), see the note above.

None of these texts fixes with precision when these temples were established.

mNga’.ris rgyal.rabs identifies in Tho.gling, Kha.char, Nyar.ma, Ta.po, Ka.nam lha.khang, Re.sag/Ro.pag, Mo.nang lha.khang, sPu.lha.khang, Pi.war/Pi.wang dKar.sag lha.khang the temples founded under the impulse of Ye.shes.’od during this phase⁹.

mNga’.ris rgyal.rabs is the only known ancient source which gives the date of the foundation of Tho.ling. This work fixes the foundation of Tho.ling gtsug.lag.khang by Ye.shes.’od to 996 saying: “In fire male monkey (996), the foundations of Tho.gling gtsug.lag.khang in Gu.ge were laid out”¹⁰.

In the past, the date of its foundation has been extrapolated from the fact that Tho.ling was built at the same time as Kha.char, Nyar.ma and Ta.po. As is well known, an inscription at Ta.po documents the establishment of this temple to 996. Therefore, the foundation of Tho.ling has been ascribed to the same year.

Further detail regarding the structure built at Tho.ling in 996 is provided by another passage in *mNga’.ris rgyal.rabs*: “As for *sku.rten*, [the statue of] the supreme lord [surrounded] by [the statues of] the four great Keepers of the Precepts was made for the Tho.ling monks. The head division of eighty monks was appointed to be incumbent” (ibid. p.54 lines 12-14 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.110: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.17).

From this passage one can evince that the main image placed at Tho.ling gtsug.lag.khang at the time of its foundation was rNam.par snang.mdzad (Vairochana), surrounded by the other four deities of the Rigs.Inga. The 1937 *rten.deb* confirms this fact, but it cannot be ruled out that the main image of the *gtsug.lag.khang* in the 20th century did not correspond to that of the end of the 10th century.

In the theocratic organization of the Gu.ge Pu.hrang state, introduced with Ye.shes.'od's *bka'.shog chen.mo*, eminent attention was paid to Tho.ling and its support. Compulsory endowments to be made by farmers and nomads secured for Tho.ling a firm and lasting basis for the exercise of religious practice. Elsewhere, *mNga'ris rgyal.rabs* fixes at eighty monks the original community at this most important religious seat of the Gu.ge Pu.hrang kingdom, to whom the ordinance of the *bka'.shog chen.mo* attributes means of sustenance as follows: "To provide supplies for the monks, farmers were required to give to the monasteries, and in particular to Tho.ling, the main temple, a piece of land that needed 1000 *khal-s* and 10 *nyag.ma-s* (lit. "scale", i.e. a weight?) of seeds to be cultivated. The nomads of the country had to provide various types of their produce equivalent to such a piece of land" (ibid. p.56 lines 3-7 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.111: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.18).

Antecedents: Tho.ling before the foundation of its temple¹¹

The provision which secured the interchange of secular and religious power amongst the members of the royal family sitting on the throne of Gu.ge Pu.hrang gave Tho.ling an enhanced position in the kingdom after its temple was founded in 996. The fact that Ye.shes.'od built his main temple at Tho.ling indicates that he had moved the centre of the kingdom to Gu.ge (Tho.ling) from Pu.hrang, where it had been sited from the reign of Nyi.ma.mgon, and Tho.ling remained the capital of the kingdom for most of *bstan.pa phyi.dar*.

It thus became the capital of Gu.ge Pu.hrang, the *skor* of Ye.shes.'od's father bKra.shis.mgon, but it also became the capital of the *skor* of Zangs.dkar and sPi.ti, which passed under the successors of bKra.shis.mgon after the untimely demise of lDe.gtsug.mgon. This is gleaned from material originating from Zangs.dkar, which is documented to have been under the latter king.

An account in *gDung.rabs zam.'phreng* (in Joseph dGe.rgan *La.dwags rgyal.rabs 'chi.med gter* p.182 line 3) shows that Tho.ling was a royal residence before its temple was built by Ye.shes.'od in 996. This source says that bKra.shis.mgon was born in dBus (Central Gu.ge) mTho.ba. This is the earliest reference to mTho.ling/Tho.ling (*ling* being a localizer), albeit in an abridged form of its more common name. Being the birthplace of lha.bla.ma's father, an association of the Gu.ge Pu.hrang dynasty with Tho.ling existed before the time of Ye.shes.'od. Therefore, it cannot be ruled out that the earlier choice of Tho.ling as a royal seat resulted in the establishment of the major temple of the Gu.ge Pu.hrang dynasty at this locality.

There is a belief popular at Tho.ling that confirms the statement of *gDung.rabs zam.'phreng* and takes it to an even earlier period. It holds that Nyi.ma.mgon established his site on top of the hill to its south-west, that bKra.shis.mgon built his own halfway up the same hill (roughly at the spot where later ruins are found), and that Ye.shes.'od built his temple on the Tho.ling plain. Despite Ye.shes.'od being the first member of the dynasty universally acknowledged in the sources to have been active at Tho.ling, the oral tradition is, in all probability, historically correct.

An episode occurring at Tho.ling during *bstan.pa phyi.dar*¹²

An interesting event that took place at Tho.ling, which shows that the spiritual and temporal leadership of Gu.ge Pu.hrang was not so stubbornly opposed to religious

11. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the role of Tho.ling as the capital of Gu.ge Pu.hrang see ibid. p.239; on the incorporation of the *skor* of lDe.gtsug.mgon into that of Gu.ge Pu.hrang after his death see ibid. n.432, which is based on material published by E.Dargay in "The Dynasty of Blang-La (Zangskar West Tibet) and its Chronology - A Reconsideration" p.25; on Tho.ling being the birthplace of bKra.shis.mgon, the father of Ye.shes.'od, see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* n.210; on the choice of Tho.ling as a royal seat before the foundation of its temple see ibid. p.239, n.210 and p.315; on the localities built by Nyi.ma.mgon and bKra.shis.mgon on the hill in the south-west of the Tho.ling plain see ibid. p.314.

12. On the rediscovery of a literary treasure by Bon.ston Hum.'bar from Tho.ling gtsug.lag.khang see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.229.

traditions different from that diffused by them in mNga'.ris skor.gsum during that period, is an episode involving the Bon.po *gter.ston* known as sTag.sde Bon.ston Hum.'bar. He extracted the *gZa' Mon.pa Ke.ti gdams.skor shin.tu.zab.cing rno.myyur tshan.ché'i drag.sngags* ("especially profound cycle of instructions on the planet Mon.pa Ke.ti, [containing] the wrathful *mantra-s/Tantra* of the great section on being sharp and swift") from the rTa.mgrin statue in Tho.ling gtsug.lag.khang. This work was passed on to sTag.sde Grags.pa rgyal.mtshan, who gave it to Pu.rang btsad.po lha.bla.ma Ye.shes.'od, who was pleased to receive it, and continued its transmission.

Guru bKra.shis chos.'byung reads: "As sTag.sde Bon.ston Hum.'bar rediscovered *gZa' Mon.pa Ke.ti'i gdams.skor shin.tu zab.cing rno.myyur tshan.ché'i drag.sngags*, which had been hidden by Gu.ru Padma 'byung.gnas in the heart of the dPal rTa.mgrin of mNga'.ris Tho.ling gtsug.lag.khang, he gave it to sTag.sde Grags.pa rgyal.mtshan. He [in turn] gave it to Pu.rang rtsad.po lha.bla.ma Ye.shes.'od, who was pleased [to receive it]. He gave it to Klog.skya ston.pa from gTsang sGyer.phu" (ibid. p.504 line 24-p.505 line 3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.19). *gTer.ston brgya.rtsa rnam.thar* says: "Gu.ru Hum.'bar was born at sTag.sde in a family of Bon *gshen-s*. He was a *sngags.pa*. Having rediscovered the *gZa'.bdud Mon.pa Ke.ta'i gdams.skor shin.tu zab.cing rno.myyur tshan.ché'i drag.sngags* from the heart of the dPal rTa.mgrin statue of Tho.ling gtsug.lag.khang, he gave it to sTag.sde Grags.pa rgyal.mtshan. He [in turn] gave it to the Pu.rang king lha.bla.ma Ye.shes.'od, who was pleased. He handed it over to gTsang sGyer.phu Klog.skya ston.pa" (ibid. p.481 lines 3-5: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.20. See also *Kun.grol grags.pa bstan.'byung* p.386 line 4-p.387 line 2).

Similar to another great temple of mNga'.ris.stod, i.e. Pra.dum.rtse in 'Brong.pa founded by Srong.btsan sgam.po, Tho.ling was a theatre of eclectic activities, which saw Bon.po-s as well as Buddhists undertaking religious work at its premises. Hence, the common idea that Tho.ling was a bastion of Buddhist practice and in particular of the *sngags gzar.ma* (New *Tantra-s*) seems not to be entirely correct.

The year in which Bon.ston Hum.'bar extracted his *gter.ma* from the statue of rTa.mgrin of Tho.ling gtsug.lag.khang is not fixed by any available source. This event must have taken place between 996, the foundation year of Tho.ling, and 1024, the date of the death of Ye.shes.'od, who was the second lineage holder of this *gter.ma* after Bon.ston Hum.'bar.

The completion of Tho.ling gtsug.lag.khang in 1028¹³

mNga'.ris rgyal.rabs records what the text defines as a renovation but which was probably the completion of Tho.ling gtsug.lag.khang into the dPal.dpe.med khang.dmar lhun.gyis grub.pa¹⁴, the name for which the Tho.ling temple is famous: "In the earth male dragon year (1028), the great renovation (*zhal.bso* sic for *zhal.gso*) of the *gtsug.lag.khang* was completed and the name Tho.gling Khang.dmar dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang was given to it. A statue of the lord of the teachings (*bstan.pa'i gtsso.bo*) was made. Materials for worship, manpower, goods and estates were regularly provided [to maintain Tho.ling]" (ibid. p.53 lines 8-10 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.109: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.21).

The name of the completed temple is confirmed by its appearance in the colophons of the works translated on its premises¹⁵. This name, which often applies to a *chos.skor*, would apparently indicate that Tho.ling gtsug.lag.khang was expanded

13. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the assessment of the completion of Tho.ling gtsug.lag.khang in 1028 see ibid. p.255-258; on lHa.lde being involved in this completion as well as on the chronology of some events in lHa.lde's life during the reign of his son 'Od.lde and following the death of Ye.shes.'od see ibid. p.257-258; on the death of Ye.shes.'od at Tho.ling see ibid. p.185; on the dismissal of the legend according to which Ye.shes.'od died in captivity after he was captured by the Gar.log see ibid. p.281-291; on the dates of Ye.shes.'od see ibid. p.179-185.

14. The name Tho.ling khang.dmar dPal.dpe.med lhun.gyi grub.pa, as far as the term *khang.dmar* is concerned, is probably a 15th century notion. This was a period during which temples were named after the colour of their walls (e.g. Tsa.rang mChod.khang dmar.po and also mChod.khang dkar.po, Tho.ling lHa.khang dkar.po, Gle lHa.khang dmar.po, rDzong.dkar lHa.khang dmar.po).

15. For instance, the name Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa is mentioned in the colophons of the translations of *dPal.mchog dang.po'i rgya.cher bshad.pa* begun by Rin.chen bzang.po and continued by Zhi.ba.'od and mkhan.po Man.tra.ka.la.sha (Cordier, *Catalogue de fonds tibétaines de la Bibliothèque Nationale partie 2 (rGyud.'grel)* p.261 and S.Karmay, "An Open Letter by Pho-brang Zhi-ba.'od to the Buddhists of Tibet" p.6); of *rDo.rje 'phreng.ba'i rgyud* by Zhi.ba.'od with mkhan.po Su.dza.na.shri.dznya.na (S.Karmay, "An Open Letter by Pho-brang Zhi-ba.'od to the Buddhists of Tibet" p.4-5); and also of *Tshad.ma mam.'grel.gyi rgyan* made by Blo.Idan Shes.rab with the help of pandi.ta sKal.Idan rgyal.po in Kha.che, in which the religious deeds of Zhi.ba.'od and rTse.lde are recorded (Cordier, *Catalogue de fonds tibétaines de la Bibliothèque Nationale partie 3 (mDo.'grel)* p.441-442 and S.Karmay, "An Open Letter by Pho-brang Zhi-ba.'od to the Buddhists of Tibet" p.7-9).

into such a temple structure in 1028, during the reign of 'Od.lde. In the absence of specific evidence, it is difficult to say which were the building phases that were completed in 1028.

mNga'ris rgyal.rabs says that a statue of Shakyapa was placed at Tho.ling during the 1028 expansion, but, given the material available at present, its location remains obscure.

A more extensive passage in *mNga'ris rgyal.rabs*, concerning the expansion of Tho.ling gtsug.lag.khang which reached completion in 1028, reads: "He (lHa.lde) built the Rin.chen brtsegs.pa'i gtsug.lag.khang at Kha.char and the great silver image of 'Jam.dpal. He provided many means of support for [their] worship. He established a monastic community of officiating incumbents [at Kha.char]. He invited *pandi.ta-s* and *dge.ba'i bshes.gnyen-s* of India. Having obtained religious teachings, since he (lHa.lde) realised that worldly well being is without any foundation and regretted in his mind dwelling in the karmic cycle, he was known by the monk's name Dharma.pra.bha. He made a *gtsug.lag.khang* in Tho.gling and a Byams.pa *gser.thang* (a "golden *thang.ka*") at She.ye in Mar.yul" (ibid. p.61 lines 8-14 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.115: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.22).

These notions have new and significant implications. The controversial assessment of Kha.char apart, they provide an insight into the historical sequence of lHa.lde's religious undertakings. While still a lay ruler, he sponsored Kha.char (*Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* states that lHa.lde established *yon.mchod* ("patron-*bla.ma* relation") with Rin.chen bzang.po around 996 for this purpose). Subsequently he invited Indian masters to sTod. He was ordained not later than 1024 when 'Od.lde is documented to have been ruling and when Ye.shes.'od died. After receiving the monk's name of Dharma.pra.bha, lHa.lde built a temple in Tho.gling. The 1028 accomplishment of the transformation of the Tho.ling gtsug.lag.khang into the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa gives substance to the first reference to it found in *mNga'ris rgyal.rabs* (p.53 lines 7-8), in which it is left unattributed.

In a different passage from the one in which lHa.lde's donation of the Byams.pa *gser.thang* to She.ye in Mar.yul is mentioned, he is credited with the sponsorship of a Shakyamuni statue (ibid. p.53 line 10), but details of the temple in which it was housed are not given. It cannot be ruled out that this is the image of the *bstan.pa'i gts'o.bo* ("master of the teachings", i.e. Shakyamuni) which, the same source says, was placed at Tho.ling when lHa.lde completed the expansion of the *gtsug.lag.khang*.

The statement of *mNga'ris rgyal.rabs* that Ye.shes.'od died at Tho.ling (ibid. p.59 lines 16-18 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.113: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.23) does not only serve historical accuracy but gives further important evidence to dismiss the legend of his death in captivity at the hands of the Gar.log-s.

Ye.shes.'od's dates can be fixed with the help of Tshe.dbang nor.bu's *Bod.rje lHa.btsad.po'i gdung.rabs*¹⁶ and various passages in *mNga'ris rgyal.rabs*. He was born in the sheep year 947 and died in the rat year 1024.

This shows that, despite the fact that Tho.ling remained his residence until his death, *lha.bla.ma* did not survive to see the completion of his most important temple. On these grounds, it is not surprising that *mNga'ris rgyal.rabs* credits lHa.lde with being the ruler who brought the major temple of Tho.ling to the stage that was deemed definitive in the period of *bstan.pa.phyi.dar*.

16. *Bod.rje lha.btsad.po'i gdung.rabs* (p.74 lines 1-3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.24) says: "They are mentioned in a fragment of a document I discovered thrown inside an old Ka.ni.ka *mchod.rten* in mNga'ris Gung.thang", and continues (p.74 lines 9-11): "Since it derives from the [same] Gung.thang lo.rgyus that lha.bla.ma was born in a sheep year [and] lived for seventy-eight years, the difference between lha.bla.ma and lo.chen's birth [dates] was no more than one year".

The protectress of Tho.ling¹⁷

17. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On rDo.rje chen.mo being appointed the protectress of Tho.ling by Rin.chen bzang.po and on 'Od.lde reappointing the same deity, after lo.chen, to be the guardian of Tho.ling see *ibid.* p.302 and n.467; on 'Od.lde's reign in La.dwags see *ibid.* p.247, p.284-285, p.495-497 and n.451, n.833; on Nyar.ma, rDo.rje chen.mo as its supposed *srung.ma*, and chronological aspects concerning the foundation of this temple see *ibid.* n.398.

18. rDo.rje chen.mo is depicted riding a horse, and holding the vase of long life in her left hand and a *rdo.rje* in her right, while Re.ma.ti rides on a mule and Garja.ma/Gar.dza.ma on a stag, the same animal used by rDo.rje chen.mo as a mount on her ride to Tho.ling. On them see Nebesky-Vojkowitz, *Demons and Oracles of Tibet* (p.36), who also says that rDo.rje chen.mo was the *yi dam* of lo.chen.

19. See Panglung's German translation of excerpts from the *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar* written by the Khri.gs.e mkhan.po, dKa'.chen Blo.bzang bzod.pa, where he reports the present condition of the temple to the extent of detailing the measurement of its ruins (p.14 lines 1-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.28): "Having founded the *gtsug.lag.khang* at Khri.gs.e Nyar.ma, [Rin.chen bzang.po built] eight *lha.khang*-s (there).The length of the largest *lha.khang* is twenty-five steps on both sides. [The thickness] of the walls of this *lha.khang* is three *lag.khru* ("cubit"). The height of the walls is thirteen *lag.khru*. On the outside, the *lcags.ri* ("boundary wall") is 250 steps on each side. [The thickness] of the walls of the *lcags.ri* is one and one half *lag.khru*. Its height is over eight *lag.khru*"; see Panglung "Die Oberreste des Klosters Nyar ma in Ladakh" and the latter author's exploration of the site on p.283 ff. I am not reconciled with the foundation date proposed in *mkhan.po*'s work (Blo bzang bzod.pa, *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar* p.17 lines 1-2: "965 years have elapsed between the establishment of the *gtsug.lag.khang* at this holy place and the present year 1976"). According to Tibetan calendrical calculation, this is the rat year 1012 rather than 1011 as Panglung says (p.283 n.8). 1012 is too late by seventeen years.

20. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the assessment of this sack of Tho.ling and its political consequence see *ibid.* p.289-291; on the death of 'Od.lde in Bru.sha during the same campaign see *ibid.* p.281-287.

The appointment of the protectress of Tho.ling is discussed in *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* (f.10a lines 1-2). The text says that rDo.rje chen.mo, a form of lHa.mo¹⁸, was originally brought to Tho.ling from Ma.ga.dha by lo.chen Rin.chen bzang.po and installed as the protectress of the temple along with her retinue Re.ma.ti and Garja.ma (otherwise known as Gar.dza.ma).

Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag says: "This protectress was [originally] summoned by lo.chen (Rin.chen bzang.po) from Ma.ga.dha. He installed [rDo.rje chen.mo] riding on a black horse at mTho.liding, [while] she rode a stag on the way. [With] blon.po Re.ma.ti and Garja.ma, these are the three *rje.blon*-s (i.e. the "queen" and her two companions)" (*ibid.* f.10a lines 1-2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.25).

Given the foundation date of Tho.ling (996), the summoning of rDo.rje chen.mo to the main temple in Gu.ge took place at the time of Rin.chen bzang.po's return to sTod in 1001 after his second visit to Kha.che.

Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag adds that 'Od.lde appointed rDo.rje chen.mo as *bsrung.ma* ("protectress") (" 'Od.lde appointed *bsung.ma* (sic for *bsrung.ma*) rDo.rje chen.mo and her cycle as protectresses") (*ibid.* f.10a line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.26). Two early phases of the rDo.rje chen.mo cult thus have to be recognized. A first appointment as protectress of Tho.ling by lo.chen in 1001 and a second by 'Od.lde some time before 1037. rDo.rje chen.mo stood guard over the Tho.ling temples from the beginning of the 11th century until recently, when the religious complex at Tho.ling was destroyed.

It seems that rDo.rje chen.mo also was the *bsrung.ma* of Nyar.ma, the great temple founded in Mar.yul by lha.bla.ma Ye.shes.'od in the same year of the monkey (996).

Blo.bzang bzod.pa, the present abbot of Khri.gs.e in Mar.yul, in his *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar*, states: "Since dPal.Idan lHa.mo rDo.rje chen.mo, the protectress of lo.tsa.ba, [was made] to reside at this holy place, she also became known as Nyar.ma rDo.rje chen.mo. Later, as the king of La.dwags summoned her to this region, she became the protectress of the king" (*ibid.* p.15 lines 3-5: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.27).

This account confusedly transfers to Nyar.ma the appointment of rDo.rje chen.mo by Rin.chen bzang.po to be the *bsrung.ma* of Tho.ling and her subsequent reappointment by 'Od.lde, who also ruled in La.dwags (see *Bai.ser* p.279 line 17-p.280 line 1). Blo.bzang bzod.pa's version of these events is anachronistic, for rDo.rje chen.mo cannot have been chosen to preside over Nyar.ma at the time of its foundation in 996. This mistaken chronology derives from Blo.bzang bzod.pa's claim that Nyar.ma was founded in 1012¹⁹.

The 1037 sack of Tho.ling²⁰

Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag introduces a significant episode which shows that the existence of Tho.ling was threatened soon after its foundation. This incident is important because it adds further detail concerning the events that destabilized the kingdom and marked the end of 'Od.lde's reign. The episode involves a sack of Tho.ling, which was raided by the troops of the Hor-s and must have undergone considerable destruction, since the text says that the Hor-s felt compelled to restore a *lha.khang* after the miraculous appearance of a big black snake.

Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag reads: “The Hor troops came to mTho.ling. A big black snake slithered among the troops who had assembled [there]. Since the Hor-s were frightened and repented at [this] miraculous appearance, according to an oral account, they restored a *lha.khang*. It became known as the Hos (sic for Hor?) *lha.khang*, which is standing to this day” (ibid. f.10a lines 2-3. Tibetan text in Appendix Eight, Tib.29).

This event is the 1037 invasion of the Qarakhanid-s described in *Mar.lung.pa rnam.thar*²¹, which occurred after 'Od.lde had been taken prisoner during his campaign in Bru.sha (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.62 lines 1-2 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.115; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.31). Therefore, Tho.ling suffered its first major blow around 1037, soon after the grand plan of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa had been completed.

A hint of an early destruction of Tho.ling is found in an anecdote in *Ngor chos.'byung*: “[Ye.shes.'od] thought of founding Tho.ling gtsug.lag.khang in Gu.ge. His architect said: “We can build it, but it will be destroyed within a hundred years”. He replied: “Nonetheless, it will indeed be beneficial for the teachings during these hundred years” (ibid. p.262 lines 2-4; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.32). *Padma dkar.po chos.'byung* (p.359 lines 5-7) has almost the same wording.

No indication is given as to whether the major temple of Tho.ling was affected, but it must have been the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, given that all the other religious structures at Tho.ling were presumably built after 1037. If this is so, then the Hor.pa restoration of a *lha.khang*, which became known as Hos/Hor *lha.khang*, was focused on one of the *lha.khang*-s of the major temple. It seems rather doubtful that the Qarakhanid-s, who were Muslim observants, could have restored a Buddhist temple.

It is a pity that the memory of an alleged Hos/Hor *lha.khang* is lost and that no confirmation of this legend is possible at present. On the other hand, Wa.gindra karma, the author of the *dkar.chag*, affirms that Hos/Hor *lha.khang* still existed in his time, i.e. after earth pig 1539 (see Vitali, “Introduction to *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* by Wa.gindra karma” p.VIII-IX), this being the *terminus post quem* to assess the period of Wa.gindra karma in Pu.hrang. He wrote *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* and the well known *Ti.se gnas.yig* (entitled *Gangs.chen Gangs.ri mtsho Ma.pham chu.bo bzhi dang cas.pa gtan.la phab.pa gyang.don snang.bar byed.pa'i me.long zhes.byab.bzhugs.so*) at Kha.char which he calls the Rigs.gsum mgon.po'i gandho.la.

The Hos *lha.khang* heavily damaged by the 1037 invaders is nowhere else mentioned by the sources. None of the Tho.ling *lha.khang*-s bore the name of Hos *lha.khang*. A suggestion, based on an argument *e silentio*, is that perhaps one of the two *lha.khang*-s incorporated into what became the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma (see below p.125) may have borne this name, which became forgotten following the fact that this holy chamber did not exist anymore. The name Hos *lha.khang* poses another problem, that of being remarkably different from the type of names given to the other Tho.ling *lha.khang*-s.

Byang.chub.'od's contributions to Tho.ling²²

The successors to Ye.shes.'od followed the principle sanctioned in the latter's *bka'.shog chen.mo* (“great edict”), according to which it was their duty to perpetuate the Buddhist tradition and preserve the temples. Among all the descendants of Ye.shes.'od, Byang.chub.'od was one of those who did the most to keep the legacy

21. *Mar.lung.pa'i rnam.thar* (f.15a line 5-f.15b line 2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.30): “His (Thon.mi rDzu.'phrul 'thu.stobs') son Thon Kun dga' rgya mtsho was born. During his time, Bhara dan.dur, who belonged to the lineage of Hor nag.mo A.lan, at the head of the Hor-s' army, invaded Tibet. He drove [people] to various sKal.Mon lands (sKal.Mon rnams), [such as] Se.reb, Mu.khum, gTi.cu in Rong. mNga'.ris of Tibet was overrun by the Hor-s. He (Bhara dan.dur) was the sovereign of Ye.tshe (Ya.rtse) etc.”. See Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* n.439.

22. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On Byang.chub.'od building the Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang at Tho.ling see ibid. p.309-311; on the assessment that this *gtsug.lag.khang* stood on the Shing sgra hill see ibid. p.310; on Byang.chub.'od assigning this temple to the care of the royal family and the court see ibid. p.211; on the dates of Byang.chub.'od see ibid. p.295-296.

of his paternal uncle alive. Hence, although other activities of his are more commonly mentioned in the sources, especially his invitation of Jo.bo.rje to Gu.ge Pu.hrang, he is remembered as a builder of temples. His building of Mang.nang (both religious and lay edifices) as the seat of Jo.bo.rje and his endowments at Ta.po are possibly his best known achievements in the sphere of the construction of religious and lay settlements.

Byang.chub.'od devoted his attention to Tho.ling as well. *mNga'.ris rgyal.rabs* is the only source recording his foundation of Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang at Tho.ling (ibid. p.62 lines 15-16 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.116: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.33). Its identification poses problems *prima facie*. Especially useful in establishing the location of this temple are Byang.chub.'od's administrative grants providing support to the temples built during his secular and religious rule, which are listed by Ngag.dbang grags.pa in territorial sequence (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.63 lines 2-10). The temples at Tho.ling (Shing.sgra and gSer.khang) are introduced first, followed by the lHa.khang dmar.po of the gZim.mal community in Pi.ti (i.e. Ta.po) and then by those at Mang.nang. Ngag.dbang grags.pa subsequently acknowledges the existence of specific scrolls sanctioning an individual grant for each temple built during the time of Byang.chub.'od, to which he draws the reader's attention²³.

The only temple to which no royal grant seems to have been awarded was Tho.ling Pad.ma rmad.du byung.ba. Ngag.dbang grags.pa records that Byang.chub.'od issued one in favour of Shing.sgra, which is the name of the south-western Tho.ling hill. The grant issued by Byang.chub.'od indicates that a temple was built on the hill, possibly near its castle. Apart from Tho.ling gSer.khang, which was also provided for by a grant (for its appraisal see below p.28-31), no temple other than the Pad.ma rmad.du byung.ba was built at Tho.ling during the time when Byang.chub.'od was occupying the secular or religious throne of Gu.ge Pu.hrang.

The administrative endowment in favour of Tho.ling Shing.sgra shows that the Pad.ma rmad.du byung.ba was built by Byang.chub.'od on the Shing.sgra hill and was the object of his concern. He spent tens of thousands of golden coins and used much copper for the making of its statues (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.63 lines 2-3 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.116: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.34). The amount spent on the Padma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang reinforces the notion that this temple was not the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, as too many new statues were made for it merely to have been a renovation.

A confirmation that Byang.chub.'od complied with Ye.shes.'od's wish to maintain, in what is a significant application of Ye.shes.'od's laws, the temples built during the latter's and his successors' times is provided by a passage of *mNga'.ris rgyal.rabs*. He entrusted the Tho.ling temples built during his time (i.e. Pad.ma rmad.du byung.ba and gSer.khang) to the care of the royalty (i.e. *in primis* to himself) and its court (ibid. p.63 lines 4-5, where *rtse.dgor* has to be corrected to *rtse.'khor*, i.e. *rtse.mo 'khor*: "the palace and the court") (see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.211).

Reference to Shing.sgra hill during the time of Byang.chub.'od is the earliest found in the extant literature, *mNga'.ris rgyal.rabs* included. The importance of this locality may not only derive from the fact that Byang.chub.'od built the Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang there, since it cannot be ruled out that the occupation of Shing.sgra hill goes back to an earlier period in the history of the mNga'.ris skor.gsum dynasty. While Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang is the first major religious edifice to have been located on this hill, accounts exist, which relate that lay buildings predated this temple (see above p.21).

23. In comparison to the limited provision for Ta.po, the considerable amount of gold Byang.chub.'od allotted to the temples built at Tho.ling during his lifetime (Pad.ma rmad.du byung.ba and gSer.khang) reveals that he concentrated his support in favour of the latter rather than Ta.po, which the gZim.mal-s were sponsoring.

While the other temples built by him (Mang.nang Byang.chub.dge.gnas.gling, Mang.nang Byams.pa.'phel and Ta.po lHa.khang dmar.po) must be dated to the years 1037-1041, the only temple of Byang.chub.'od which cannot be chronologically assessed is Tho.ling Pad.ma rmad.du byung.ba. An all too vague dating for it is that its construction took place before earth horse 1078 when Byang.chub.'od died.

Tho.ling and Jo.bo.rje²⁴

Tho.ling is linked to Jo.bo.rje's sojourn in West Tibet from water horse 1042 to wood bird 1045 as one of the most important sites where he resided. Almost every source says that, on visiting Tho.ling, Jo.bo.rje was so impressed by the greatness of the images of the deities of the rGyud.sde.bzhi'i dkyil.'khor-s ("mandala-s of the Four Classes of Tantra") that he composed *impromptu* verses praising them. Given the cycles of deities known to be existing at Tho.ling some nine hundred years after Jo.bo.rje's visit (i.e. as recorded in the *rten.deb* of fire ox 1937), which do not specifically correspond to those which belong to the four classes of Tantra-s, and the successive renovations of the Tho.ling *lha.khang*-s, it is quite problematic to ascertain which were the rGyud.sde.bzhi deities praised by the Bengali master, or what was their location.

A significant clue comes from *Nyang.ral chos.'byung*, which, in its account of the event, says that the paintings of the deities of the Tantric *mandala*-s (the text uses the term *sngags.kyi dkyil.'khor-s* ("Tantric *mandala*-s") rather than *rGyud.sde.bzhi dkyil.'khor-s* as in other sources, hence they did not necessarily belong to all four classes of Tantra) included an image of Mi.g.yo.ba and were in lo.chen's *gzim.khang* ("residence")²⁵. Their possible location is thus reduced to two *lha.khang*-s. As is discussed below (p.88 and p.123), the *gzim.khang*-s ("residences") of Rin.chen bzang.po at Tho.ling were the so called Rin.chen bzang.po'i *gzims.chung* (in the north-western part of the Tho.ling complex) and the Thugs.rje chen.po lha.khang in the brGya.rtsa lho.brgyud (i.e. the southern wing of the main temple of Tho.ling, for an assessment see below p.78-79) of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang.

According to some of his biographies, Jo.bo.rje was brought first to Tho.ling to meet lha.bla.ma Byang.chub.'od. *Jo.bo.rje rnam.thar rgyas.pa* (in Eimer, *Materialien zu Eine Biographie des Atisa (Dipamkarasrijnana)* p.251) is one of the many works which says that Jo.bo.rje, on his way to Gu.ge, first stopped at the bank of mtsho Ma.phang and then proceeded to Tho.ling to meet Byang.chub.'od.

mNga'.ris rgyal.rabs is not very specific regarding Jo.bo.rje's movements after he had reached the heart of Gu.ge, since it does not clarify whether he went first to Mang.nang or to Tho.ling. The text states somewhat vaguely that Jo.bo.rje was somewhere else with Byang.chub.'od before going to Mang.nang, where he apparently wrote *Byang.chub lam.sgron*, after which he returned to Tho.ling (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.64 lines 11-15 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.117-118. Tibetan text in Appendix Eight, Tib.36).

It seems that Jo.bo.rje went first to Tho.ling and then later to Mang.nang, his chosen residence. rDo.rje mdzes.'od (*bKa'.brgyud rnam.thar chen.mo*) is helpful in establishing the sequence of actions of the Bengali master in mNga'.ris.stod after his arrival at Tho.ling. Following his sojourn at Tho.ling, Jo.bo.rje resided at Mang.nang for one year²⁶. The same source adds that after staying at Mang.nang, the three year period that Jo.bo.rje was allowed to stay in sTod was over and, on his

24. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On Jo.bo.rje's movements after he reached the heart of Gu.ge see *ibid.* p.297-298; on the two great offerings given to Jo.bo.rje in sTod see *ibid.* p.298-299.

25. *Nyang.ral chos.'byung* (p.467 lines 14-19: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.35): "Since lo.chen Rin.chen bzang.po invited ma ha pan.di.ta Shri.dznya.na, [the latter saw that] many painted images of the *sngags.kyi dkyil.'khor-s* were in his *gzim.khang*. Since, above the door, there was the painted image of bcom.lDan.'das Mi.g.yo.ba, [Jo.bo.rje] offered verses of praise composed from the depths of his heart. Then, having composed a *sho.lo.ka* each for the other *mandala*-s, he offered them [to their deities]".

26. rDo.rje mdzes.'od, *bKa'.brgyud rnam.thar chen.mo* (p.270 lines 1-3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.37): "Then, [Jo.bo.rje] went to Mang.nang, [the temple which] *lha.btsun.pa* (Byang.chub.'od) patronised. Gung.thang.ba (i.e. Nag.tsho lo.tsa.ba) pleaded: "Since [Jo.bo.rje] can stay less than one year here, all the religious practitioners, according to the agreement, are requested to bring him back after one year, since our invitation to the great Indian Arhat will have expired [by then]" and *ibid.* (p.272 line 6): "Having stayed there (at Mang.nang) for less than one year, [Jo.bo.rje] was brought back [in order to return to India]".

27. rDo rje mdzes.'od (bKa'.brgyud rnam.thar chen.mo) stages at Mang.nang the famous episode in which Byang.chub.'od asked Jo.bo.rje questions on religion. In reply Jo.bo.rje wrote the *Byang.chub lam.sgron* (ibid. p.270-272). This is definitely mistaken. See *Nyang.ral chos.'byung* (p.467 lines 4-11: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.38): "Then he went to sPu.rang. He was given a welcome [there]. Having gone to Tho.ling, Jo.bo praised the gods of the lha.khang. He sojourned there. lHa Byang.chub.'od, after giving [him] six hundred gold coins as a token of request, first of all asked three questions, ...[and consequently Jo.bo.rje] wrote the *Lam.rim lam.sgron*".

28. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.64 line 19-p.65 line 4 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.118: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.39): "Then pho.brang btsun.pa (p.65) made [to him] innumerable offerings [such as] the rgyal.srid snga bdun ("the seven symbols of royalty"), [i.e.] the 'khor.lo and the nor.bu were manufactured; the blon.po ("minister"), the bud.med btsun.mo ("queen") in their precious costumes as well as the glang.po che ("elephant") were manufactured; the rta ("horse") and the dmag.dpon ("chief of the army") in their own attire, furthermore all kinds of implements were made. This [donation] became known as the *mNga'.ris 'bul.mo.che* ("the great offering of *mNga'.ris*")".

29. *mNga'.ris rgyal.rabs* (ibid. p.65 lines 5-7 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.118: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.40): "As had happened previously, from Mang.nang gNas.brta.khang as far as *grag.tsha* (sic for *brag.rtsa*, "the foot of the rock" at Mang.nang), supplies were offered as people regularly carried butter, cheese, several kinds of dry fruits, molasses, white sugar crystals, honey, etc. on their backs". The gNas.brta.khang seems to be the residence of Jo.bo.rje at Mang.nang.

30. *Khyung.po rnal.'byor.gyi rnam.thar* (p.104 line 4-p.105 line 3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.41): "Then, on the way to Tibet, as he made offerings of hundreds of *tsogs.khor-*s at rDo.rje.gdan on the tenth day, he went to Tho.ling gtsug.lag.khang in the company of lo.tsa.ba Glan Dar.ma Blo.gros and jo.bo Gha.ya.-dha.ra. Since the text of some of his Indian books had become damaged, he thought that he would have to return to India. Having met pandi.ta Di.pam.ka.ra Shri.dznya.na, who was there [at that time], the latter said: "I have similar Indian texts". The latter talked to Rin.chen bzang.po so that he would translate them. Lo.tsa.ba Rin.chen bzang.po and Glan Dar.ma blo.gros, these two, translated them. Then, [Khyung.po rnal.'byor] requested Jo.bo Di.pam.ka.ra to impart to him *Sems.bskyed* and the *dbang* of gSang.'dus. After receiving gSang.'dus, 'Jigs.byed, *mNgon.rtogs.rgyan*, *mDo.sde.rgyan*, *rGyud bla.ma* and, moreover, many *gdams.ngag*, he came to [his] land".

(Continues on next page)

way back, he went to Pu.hrang where he was met by 'Brom.ston.pa (1017-1076) at rGya.zhing (ibid. p.272 line 6-p.273 line 1)²⁷.

The colophon of the *Byang.chub lam.sgron* says that it was composed at Tho.ling gtsug.lag.khang (Cordier, *Catalogue du fonds tibétain de la Bibliothèque Nationale partie 3 (mDo.grel)* p.327-328). It follows that Jo.bo stayed at Tho.ling during 1042 and 1043 and *Byang.chub lam.sgron* was written in either of these two years, for he spent the last year of his stay in sTod at Mang.nang, not long before he left for dBus.gTsang in 1045.

Another obscure aspect of the history of Jo.bo.rje in Gu.ge Pu.hrang concerns the episodes of devotion shown to him. They are the two great offerings given to Jo.bo.rje in sTod, which are recorded in *mNga'.ris rgyal.rabs*. One was that by the Gu.ge lay and religious notables, who organized a grand procession, called *mNga'.ris 'bul.mo.che*²⁸. This may have taken place at Tho.ling, given that this was the capital of the kingdom and was thus the place where most of the local notables resided. The other was by the general population²⁹ and took place at Mang.nang.

During the years Jo.bo.rje was in Tho.ling, Khyung.po rnal.'byor (996?-?) came to this great monastery of Gu.ge. He is the protagonist of a curious incident. Some books he had brought with him to Tibet from his most recent journey to India got damaged on the way and he was saddened by the circumstance. Jo.bo.rje interceded with Rin.chen bzang.po so that the latter would translate A.ti.sha's copies of the texts that Khyung.po rnal.'byor had lost. Hence, it seems that Khyung.po rnal.'byor was at Tho.ling in either one of the first two years of A.ti.sha's three year visit to *mNga'.ris.stod* (1042-1045)³⁰.

While Khyung.po rnal.'byor was given at Tho.ling copies of the texts that became damaged on his return from India, Zangs.dkar lo.tsa.ba 'Phags.pa shes.rab (?-?), at an unspecified date afterwards, had an opposite experience. An episode, which concerns Tho.ling, is narrated in the *bstan.rtsis*, entitled *Jo.bo yab.svas.las 'phros.pa'i skyes.bu dam.pa 'ga'.zhig.gi byon.pa'i tshul bstan.rtsis*³¹. This could indicate that biographical information (if not an entire *rnam.thar*) on the latter master was available to lHo.brag.pa Byang.chub dpal.bzang.po, feasibly the master who composed, during the 13th century, the section on the lineage of transmission of Bai.shra.ba.na containing the account under scrutiny. The same section was (partially or entirely?) incorporated into his work by Kirti.badzra, the 15th century author of the *bstan.rtsis*. This account narrates that Zangs.dkar lo.tsa.ba left at Tho.ling an important text on Bai.shra.ba.na, which he had taken with him from Kha.che, and his early disciples g.Yag.sde'i gNyan.ston Tshul.khrims.'bar and dMyal.pa Nyi.ma shes.rab thus could not receive teachings on this *chos.skyong*³². The narrative then becomes rather confused, but it seems that, in order to get his book back from Tho.ling, Zangs.dkar lo.tsa.ba opted for the stratagem of making a 'Bum written in golden letters on a scroll and, after going to gTsang, sending it to Tho.ling in exchange for the text on Bai.shra.ba.na. After receiving the latter work the following year, he was finally able to impart teachings on this *chos.skyong*. Incidentally, of the three disciples sent to Tho.ling to check whether the scroll of 'Bum had arrived there (g.Yor.po Byol.ston, 'Brom rDo.rje rtse.mo and Kyur.ra ston.pa Chos.kyi rgyal.po), it was g.Yor.po Byol.ston who was chosen to be the lineage holder of Bai.shra.ba.na by the casting of lots³³.

Tho.ling gSer.khang³⁴

The next great phase that modified the structure of the Tho.ling complex was the building of one of its most important temples. It is somewhat peculiar that the

literary works, while recognizing the existence of what they call Tho.ling gSer.khang, often confuse it with the main temple built by Ye.shes.'od.

The epitome of this confusion in the literature between Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa and Tho.ling gSer.khang is the account of Ye.shes.'od's building of Tho.ling dPal.dpe med lhun.gyis grub.pa, wrongly taken to be the gSer.khang, found in *Ngor chos.'byung* and *Pad.ma dkar.po chos.'byung*. Both texts say in the same words: "In particular, he (Ye.shes.'od) built a large *mchod.rten* in the east. When the sun rises and golden light is reflected by this [*mchod.rten*], all the *lha.khang*-s become wonderfully a radiant with golden glow. [This is why] it became known as mTho.liding gSer.khang"³⁵.

It is only *mNga'.ris rgyal.rabs* which assesses the foundation of the gSer.khang in detail. It is extraordinary in dating with accuracy the successive building phases that brought the gSer.khang to completion. This source provides ample evidence for the identification of the gSer.khang by describing its structure and the images placed in it, before passing to name the temple specifically, and eventually by its ornate denomination. Significantly, the text says that it was Zhi.ba.'od who founded it during the reign of rTse.lde, which helps, once and for all, to dismiss attributions of the gSer.khang to lha.bla.ma Ye.shes.'od, an oversight often met with in Western authors.

This work says: "On the 'og.khang ("ground floor"), Zhi.ba.'od made the complete cycle of gods of the 'Jam.dpal mtshan.brjod dkyil.'khor and, on the *bar.khang* ("middle floor"), the statue of rje.btsun 'Jam.dbyangs chen.po the size of lha.bla.ma [Ye.shes.'od]'s own body, the statue of 'Jam.dpal smra.ba'i rgyal.po, studded with all kinds of jewels, which was made at mKhar.sgra (i.e. Shing.sgra mkhar, the castle on the hill above the monastery of Tho.ling) in the style of Central India ("rGya.gar dBus.kyi sku" i.e. Magadha), seventy-four clay statues and many minor *dkyil.'khor*-s; [all these] were placed in [Tho.ling] gSer.khang. In the dBu.rtse, he made the complete Kun.rig rtsa.ba'i ("root") *dkyil.'khor*, the assembly of gods of the Rigs.kyi gzhon.nu.ma'i dkyil.'khor, which were of clay. Masons (*rtsigs.mkhan*); carpenters (*shing.mkhan*); plasterers of the walls (*zhal.mkhan*); painters of the murals (*ri.mo.mkhan*); sculptors in clay (*lder.gso.mkhan*); casters in gold, iron and copper alloys (*gser.bzo, lcags.bzo, zangs.bzo.mkhan*); altogether 223 [artists] and their assistants were gathered to [work on] the ground floor. In the sheep year (1067), the foundations were planned and laid. In the monkey year (1068), the walls and roof were raised (*rtsigs shing thog phub*). In the bird year (1069), the clay statues were made. In the dog year (1070), the murals were painted. In the pig year (1071), the great painting of the [gods'] faces was accomplished. The name 'Jam.dpal rnam.'phrul bla.med 'Dzam.gling.rgyan ("the ornament of the universe [which is] the supreme miracle of Manjushri") was given [to the gSer.khang]"³⁶.

bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu is the other source which comes close to this assessment when it attributes the gSer.khang to rTse.lde. This work reads: "As for who is the lord of these people, this is king rTse.lde, the ruler of the land of sPu.rang. He built the 'Dzam.gling.rgyan gtsug.lag.khang as the innermost essence of his ancestral lineage. Inside the [Tho.ling] boundary wall are seven *lha.khang*-s with Khyung heads" (ibid. p.190 lines 2-4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.45). This is correct as far as it goes, but is incomplete in that it does not mention Zhi.ba.'od.

The identification of the five consecutive years from the sheep to the pig year during which the gSer.khang was built, according to *mNga'.ris rgyal.rabs*, is made possible by evidence internal to the same source. It is based, as a starting point, on the fact that the construction predates the Tho.ling council, which began in fire

31. An analysis of the complex structure of this *bstan.rtsis*, which is not "just" a *bstan.rtsis*, and the problems arising from it concerning its paternity and conception must be postponed to another occasion. Given its relevance to the subject of this monograph, its analysis has to be restricted here to mentioning that this rare work has an interesting section dedicated to the lineage of transmission of Bai.shra.ba.na, from which the episode under scrutiny has been excerpted. The text identifies two traditions concerning the transmission of this deity. One is derived from a source called *rGya.gar.gyi lo.rgyus*, the other from that named *Kha.che'i lo.rgyus*. They have different Indian lineage holders but agree on the fact that the transmission reached Kha.che dGon.pa.pa, who imparted it to Zangs.dkar lo.tsa.ba 'Phags.pa shes.rab. Interestingly, *rGya.gar.gyi lo.rgyus* documents Zangs.dkar lo.tsa.ba's secret name, given as Shri.badzra (see *Jo.bo.yab.sras sprod.pa'i skyes bu'i bstan.rtsis* f.12a lines 3-6).

32. *Jo.bo.yab.sras sprod.pa'i skyes bu'i bstan.rtsis* (f.12a line 6-f.12b line 3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.42): "When [Zangs.dkar lo.tsa.ba] went to Tibet, as he had left the book at Tho.ling, his early spiritual sons [note: g.Yag.sde'i gNyan.ston Tshul.'bar and dMyal.pa Nyi.ma shes.rab] were not able to receive excellent teachings on this *chos.skyong*. Then, at a later time, he pawned a horse, the king of animals (i.e. the best horse which normally heads the caravan). He placed a 'Bum in golden letters, made in scroll form, inside a leather bag [and] put it among his robes. Giving the justification of a course of teachings (f.12b), he left for gTsang, saying that he would come back. [Later], followed by three of dBus, after taking along the *gSer.'bum*, he went upwards (i.e. westwards) thinking to stay at Tho.ling. As Chu.mig ring.mo.ba made him delay [the journey], he stayed there. He sent the *gSer.'bum* to be offered to Tho.ling. Later, in the following year, he received the book on the *chos.skyong* and after sending g.Yor.po Byol.ston, 'Brom rDo.rje rTse.mo and Kyur.ra.ston.pa Chos.kyi rgyal.po to [Tho.ling] to see whether the *gSer.'bum* had been brought there or not, they came back within a year. The texts of *rDo.rje rTse.mo, dPal.mchog hor.khong.can* and *Chos.skyong* being placed inside an iron *ka.ba.li*, lots were cast and the teachings of rNam.sras went to g.Yor.po Byol.ston".

33. After g.Yor.po Byol.ston, the lineage of transmission that originated from Zangs.dkar lo.tsa.ba included Bur.ston bSod.nams rin.chen, 'Byi.phu.ba Pad.ma bkra.shis, rDo.rje chos.bzang of dPal.thang phug.mangs and then Khro.phu lo.tsa.ba. This brief account has an interesting note, which relates the many names that Khro.phu lo.tsa.ba received in his life. When he was a layman he was called Khro.'dul; when he was ordained to the monk vow, he became known as Tshul.khrims

shes.rab; while his secret name was Mi.bskyod rdo.rje. Pan.chen Buddha.shri gave him the name Byams.pa dpal. Khro.phu lo.tsa.ba imparted the teachings on Bai.shra.ba.na to lHo.brag.pa Byang.chub dpal.bzang.po (see *Jo.bo.yab.sras.sprod.pa'i.skyes.bu'i.bstan.rtsis* f.12b lines 3-5), who was another disciple of Kha.chen.pan.chen Shakya.shri (*Deb.ther.sngon.po* p.952 line 3, *Blue Annals* p.1071) and the first abbot of dGe.'dun.sgang (*rGya.Bod.yig.tshang* p.513 line 9). lHo.brag.pa Byang.chub dpal.bzang.po ordained 'gro.mgon 'Phags.pa to the *bsnyen.rdzogs* vow at the border between Tibet and China (ibid. p.513 lines 10-12), possibly in wood ox 1265.

34. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the assessment of the foundation of Tho.ling gSer.khang by Zhi.ba.'od with the assistance of rTse.lde see ibid. p.311-313 and p.295-196; on fixing the dates of the foundation and completion of the gSer.khang see ibid. p.311-312; on the dates of Zhi.ba.'od see ibid. p.295-297; on the two *lDe'u chos*. 'byung-s attributing this foundation to 'Ob.'bar.lde, the next king after rTse.lde, see ibid. p.345-346; on the struggle for the throne following the latter's assassination and the former's enthronement see ibid. p.335-345; on the artists working at the gSer.khang and on the Central Indian identity of some of them ibid. p.312-313; on the gSer.khang founded by Zhi.ba.'od being different from the one which survived until the recent past see ibid. p.525-526.

35. *Ngor chos*. 'byung (p.262 lines 4-5) and *Padma dkar.po chos*. 'byung (p.259 lines 9-12: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.43). Summing up the evidence descending from the sources, the name gSer.khang is found associated to Tho.ling in three different ways. It is referred to the temple founded by Zhi.ba.'od and rebuilt by lHa.dbang blo.gros in the 15th century (see below p.38-40), which is the correct use of the name gSer.khang. The two other uses of the same name, i.e. that applied to the whole of the Tho.ling complex and the other, which addresses its *gtsug.lag.khang*, are both manifestly wrong.

36. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.66 lines 1-12 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.119: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.44). A possible prototype for Tho.ling gSer.khang, which thus was not the earliest three-storeyed temple built in Gu.ge Pu.hrang, was Kyin.re.gling lha.khang in Pu.hrang, one of the holy places where Rin.chen.bzang.po resided and where he met Jo.bo.rje. The famous dialogue between the two took place here, during which A.ti.sha advised lo.chen not to perform separate meditations for different deities. Kyin.re.gling (spelt as in *mNga'.ris rgyal.rabs* p.63 line 1, but given as

(Continues on next page)

dragon 1076. The only useful sheep year between fire monkey 1056, when Zhi.ba.'od became a fully ordained monk and received his religious name, and fire dragon 1076, is fire sheep 1067. Moreover, this is the only sheep year falling during rTse.lde's reign before 1076.

As a matter of fact, *mNga'.ris rgyal.rabs* says that, following consultations between rTse.lde and Zhi.ba.'od, the two decided to promote a new phase of religious activities (which included the building of temples) (ibid. p.65 lines 12-15 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.118: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.46). Following the laying down of the gSer.khang foundation in fire sheep 1067, in the monkey year 1068 the walls, woodwork and roof were finished; in the bird year 1069 the clay statues (including the seventy-four images on which see above) were made; in the dog year 1070 the murals were executed; in the pig year 1071 the faces of the deities were painted. The gSer.khang was thus completed in five years from 1067 to 1071.

The name 'Jam.dpal.nam.'phrul bla.med 'Dzam.gling.rgyan ("supreme miracle of 'Jam.dpal, ornament of the universe") (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.66 line 12) was given to Tho.ling gSer.khang, which rarely appears elsewhere, not mentioned in the colophons of the texts translated on its premises in the time of Zhi.ba.'od.

Hence, while Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa was founded by Ye.shes.'od in 996 and subsequently completed in 1028, Tho.ling gSer.khang was built in the years 1067-1071 by Zhi.ba.'od with the help of rTse.lde, which confirms that the two temples should not be confused.

A reference to Tho.ling gSer.khang in the colophon of a translation by Zhi.ba.'od as the place where this work was carried out reconfirms the link of Zhi.ba.'od with this temple³⁷.

The gSer.khang is included among the temples to which Byang.chub.'od provided support for their upkeep (see above p.23). This is consistent with the date of construction of this temple and that of the death of Byang.chub.'od (earth horse 1078). Byang.chub.'od's grant for its financial support fell sometime after the gSer.khang completion in 1071 and before 1078.

lDe'u Jo.sras chos. 'byung and *mkhas.pa lDe'u chos*. 'byung say that 'Od.'bar.lde (i.e. 'Bar.lde/dBang.lde of *mNga'.ris rgyal.rabs*, who usurped the throne of Gu.ge after the assassination of rTse.lde) built the 'Dzam.gling.rgyan gtsug.lag.khang at Tho.ling. *lDe'u Jo.sras chos*. 'byung says: "rTse.lde's successor 'Od.'bar.lde is said to have built the *gtsug.lag.khang* called 'Dzam.gling.brgyan at Tho.ling" (ibid. p.149 lines 1-2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.47); *mkhas.pa lDe'u chos*. 'byung affirms: "His (rTse.lde's) successor 'Od.'bar.lde built the *gtsug.lag.khang* called 'Dzam.gling.brgyan at Tho.ling" (*mkhas.pa lDe'u chos*. 'byung (p.383 lines 12-13: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.48). The name of the *gtsug.lag.khang* supposedly established by 'Od.'bar.lde is strikingly similar to that of Tho.ling gSer.khang ('Jam.dpal.nam.'phrul 'Dzam.gling.rgyan) founded by Zhi.ba.'od. The passage mistakenly attributes Zhi.ba.'od's major temple to 'Od.'bar.lde. The fact that *mNga'.ris rgyal.rabs* does not credit 'Bar.lde/dBang.lde with any temple foundation supports this view, unless an early renovation of Tho.ling gSer.khang, discussed below (see p.33), has been attributed to 'Bar.lde by the two *lDe'u chos*. 'byung-s.

mNga'.ris rgyal.rabs records that a great number of artists and assistants worked in various techniques within the gSer.khang. Their provenance is not clarified by this text. The number of artists and artisans involved in the work was too great (223 of them) for them all to have come from far away.

A clue concerning the provenance of some of them derives from the fact that the main statue in the *bar.khang* at Tho.ling gSer.khang was a rGya.gar dBus.kyi sku

(“a statue from Central India”, i.e. Ma.ga.dha). This reference can either be taken to mean that artists from the Sarnath/Bodhgaya area were called to Gu.ge, or that the statue was brought to Tho.ling from India.

This ambiguity is resolved by the fact that this statue of 'Jam.dpal is said to have been made at mkhar.sGra (*mkhar.sGra.nas* (i.e. *na*) *bzhengs.pa*). This was the castle of Shing.sgra on top of the hill (Shing.sgra'i rtse.mo) (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.65 line 19) overlooking the Tho.ling plain where the gSer.khang was built. The statue was therefore made at Tho.ling by an Indian artist. This is a revelation, since it was hitherto unknown that artists from Ma.ga.dha were active at Tho.ling, and it was commonly believed that the lands of Gu.ge, sPi.ti and La.dwags were dominated by Kha.che art during the late 10th and 11th centuries.

mNga'.ris rgyal.rabs says that the gSer.khang built by Zhi.ba.'od contained seventy-four clay statues on its middle floor. This seems to prove that its dimensions were sensibly larger than those of the temple that existed until the Cultural Revolution (1966-1976) when it was irreparably damaged.

Visual evidence collected by Tucci's photographer Ghersi shows that painted cycles (no statues were there at that time) completely covered all the walls and that nothing from the 11th century was extant. On art historical grounds, the works in the gSer.khang known to have existed until the recent past have to be assigned as a whole to the 15th century. More significantly, Tho.ling gSer.khang known to us from Tucci's pictures was much smaller than it was in the 11th century as documented by *mNga'.ris rgyal.rabs*. This may be proof that the building was completely rebuilt during the 15th century and that the 11th century temple had been destroyed in the meantime.

The Shing.sgra hill and its monuments³⁸

During the time of Zhi.ba.'od, the Shing.sgra hill of Tho.ling is again mentioned in *mNga'.ris rgyal.rabs*. The text records his contribution to Shing.sgra'i rtse.mo (“the castle on top of the Shing.sgra hill”) (ibid. p.65 line 19-p.66 line 1), where he built a golden *mchod.rten* with a 'khor.lo and the above mentioned making of the statue of 'Jam.dpal smra.ba'i rgyal.po at mkhar.sGra (ibid. p.66 lines 3-5). The Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang, built by Byang.chub.'od, also stood on this hill.

Tho.ling, in the days of Zhi.ba.'od, when most of its monuments had been built, must have been an impressive sight. On its plain stood the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang and the gSer.khang 'Jam.dpal rnam.'phrul bla.med 'Dzam.gling.rgyan. On the Shing.sgra hill were the Pad.ma rmad.du byung.ba'i gtsug.lag.khang, the mkhar.sGra and a golden *mchod.rten*.

Zhi.ba.'od's endowments to Tho.ling gtsug.lag.khang³⁹

Zhi.ba.'od was also responsible for the making of the clay statues depicting the complete cycle of the Kun.rigs deities and Rigs.kyi gZhon.nu.ma at Tho.ling dBu.rtse (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.66 lines 5-7). The dBu.rtse, or dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, is the major temple at Tho.ling.

The fire ox *rtten.deb* does not mention the latter group of images. As a matter of fact, it seems that they did not survive until the recent past.

Zhi.ba.'od added three *ril.ba-s* (i.e. cylinders in alloy with various Buddhist motifs

sKyin.ri.gling in *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* Dharamsala ed. p.29 line 14) was three-storeyed with the cycle of deities of gSang.ba 'dus.pa on the ground floor, the cycle of dGyes.rdor on the middle one, and that of 'Khor.lo sdom.pa at the top level. *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* (Dharamsala ed. p.29 line 13-p.30 line 4) says: “Having invited Jo.bo to sKyin.ri.gling, the holy place where he (Rin.chen bzang.po) [offered] his devotions, [Jo.chen] paid him great respects. At that time, Jo.bo said: “Ma.ha lo.tsa.ba, do you know this, and this, and this?”, thus questioning him about all the sDe.snod, mDo and rGyud. Lo.tsa.ba replied: “This I know”. [Jo.bo.rje] said: “Given that you know (all) this, then there was no need for me to come [here]”. That evening, since they retired to their apartment, [Jo.bo.rje saw] that, inside the three-storeyed gtsug.lag.khang, the cycle of deities of gSang.ba 'dus.pa had been made on the ground floor, the cycle of deities of sGyes.rdor [had been made] on the middle floor and the cycle of deities of 'Khor.lo sdom.pa had been made on the top floor. At dusk, lo.tsa.ba performed meditation on the ground floor, at midnight on the middle floor and at dawn on the top floor. The following day, while they were having a meal, Jo.bo asked: “Ma.ha lo.tsa.ba, how was it that you performed meditation yesterday at dusk on the gtsug.lag.khang ground floor, at midnight on the middle floor and at dawn on the top floor?”, lo.tsa.ba having replied: “In that way I can produce separately and reabsorb the different sets of deities”, Jo.bo's face darkened as he retorted: “There was indeed need for me to come”.”.

37. The colophon of *Ka.la.pa'i 'grel.ba nyung.ngu las slob.ma.la.phan.pa* (mDo. 'grel), translated by Zhi.ba.'od, names Tho.ling gSer.gyi gtsug.lag.khang as the place where he carried out his work as lo.tsa.ba (Cordier, *Catalogue du fonds Tibétain de la Bibliothèque Nationale partie 3* (mDo. 'grel) p.461-462).

38. On this subject see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.314-315.

39. On Zhi.ba.'od making images and other decorations at Tho.ling gtsug.lag.khang see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.315-316.

found on temple roofs) on the *'jam.ri* (sic for *lcam.ra*, i.e. a small cubic structure on the roof) of Tho.ling dBu.rtse around fire sheep 1067 when he built the golden *mchod.rten* with *'khor.lo* at Shing.sgra'i rtse.mo (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.65 line 19-p.66 line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.49).

These passages in the work by Ngag.dbang grags.pa do not clarify whether the golden pagoda roof, for which the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa was famous in later times, already existed during *bstan.pa phyi.dar*. The 15th century mural depicting Tho.ling during that period, reproduced in a modern *thang.ka* (see pl.III), since the original wall painting has been destroyed, shows that the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa had a different pagoda roof at that time.

The Tho.ling *chos.'khor*⁴⁰

One of the major events in the history of Tho.ling was, as is well known, the *chos.'khor* ("council") organized by pho.brang Zhi.ba.'od and the Gu.ge king rTse.lde. This council is widely covered in the literature. Quite a few *chos.'byung*, *rgyal.rabs* and *lo.rgyus* deal with it. However, the main primary source for the Tho.ling council is the colophon of the commentary to *Tshad.ma rnam.'grel*, where reference is made to this event. This colophon is an eyewitness description of the council, for it was written by rNgog Blo.ldan shes.rab, who attended the council, thus being a document contemporary to the convening of the council (see S.Karmay, "An Open Letter by Pho-brang Zhi-ba-'od to the Buddhists of Tibet"). Among the secondary sources, the article by Lobsang Shastri entitled "The Fire Dragon *Chos 'khor* (1076 AD)" is the most accurate assessment of the Tho.ling council.

mNga'.ris rgyal.rabs has a peculiar treatment of the council. It states that 121 masters were invited to the council (ibid. p.67 lines 8-10: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.50). As *mNga'.ris rgyal.rabs* refers to the local masters separately from the teachers invited from beyond the boundaries of mNga'.ris skor.gsum, the number 121 refers to those who came from outside sTod.

The most significant and controversial notion in *mNga'.ris rgyal.rabs* concerning the council is that it lasted three years (ibid. p.67 lines 10-12: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.51). Lobsang Shastri gives an astrological explanation of this surprising length of the council provided by the late Prof. Dagthon Jampa Gyaltzen ("The Fire Dragon *Chos 'khor* (1076 AD)" p.879 n.33). All sources say that it took place in fire dragon 1076. Flatly following *mNga'.ris rgyal.rabs*, one would be led to believe that it ended in earth horse 1078. Shastri and Dagthon are in favour of a conclusion of the religious council at the end of the first six months of 1077. This calculation is based on the fact that two systems of reckoning years were adopted in Tibetan astrology. One, known as *sgang.lo*, counted twelve months in a year, while the other, known as *bgrod.lo*, counted only six months in a year. If the *bgrod.lo* system is applied to the length of the *chos.'khor*, it follows that the three years mentioned in *mNga'.ris rgyal.rabs* were actually one and a half years.

The period of obscurantism in Gu.ge and particularly at Tho.ling⁴¹

Although *mNga'.ris rgyal.rabs* fixes the end of the great *bstan.pa phyi.dar* in mNga'.ris skor.gsum to the death of Zhi.ba.'od in iron hare IIII (ibid. p.67 line 18), the period of splendour of the Gu.ge Pu.hrang kingdom actually came to an end some time before that date, following the assassination of rTse.lde and the usurpation of

40. On Tho.ling *chos.'khor* and its duration see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.319-322.

41. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the usurpation of the throne by 'Bar.lde, a member of a collateral branch of the royal family, following rTse.lde's assassination see ibid. p.335-345; on bSod.nams.rtse's restoration of Tho.ling gSer.khang see ibid. p.346-347; on Tho.ling losing its preeminent position as capital of the kingdom in favour of Dun.bkar (Dung.dkar) see ibid. p.343-344; on one Kum.'ug.pa occupying the religious throne of Tho.ling see ibid. p.352; on the devastating invasion of Gu.ge in the second quarter of the 12th century see ibid. p.351; on Nyi.lde.btsan and lHa.btsun.lde, other religious members of the ruling family before Kum.'ug.pa, not indicated as holders of the religious throne of Tho.ling see ibid. p.360; on Tho.ling Dril.bu.rtse as a residence of king rTse.'bar.btsan see ibid. p.355.

the Gu.ge throne by a collateral line of the royal family. The last major episode at Tho.ling was the building of the gSer.khang by Zhi.ba.'od.

It is noteworthy that the same source mentions what it defines in the concerned passage as a restoration of the same temple undertaken by bSod.nams.rtse, the son and successor of that 'Bar.lde who had usurped the throne of rTse.lde. The passage reads: "The husband and wife (bSod.nams.rtse and lHa.sgron)... renovated the *mes lha.rje bla.ma's* (i.e. Zhi.ba.'od's) 'Dzam.gling.rgyan" (*mNga'.ris rgyal.rabs* p.75 lines 5-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.52). However, this work does not provide any insight into the reasons that urged bSod.nams.rtse and his wife to restore a monument which had been built only a few decades before their reign, such a restoration supposedly falling in the early 12th century.

Following the usurpation of the Gu.ge throne and then the death of Zhi.ba.'od, a period of obscurantism befell Gu.ge for the next one and a half centuries, during which Tho.ling almost disappears from the records. This darkness is occasionally dispelled by information often not dealing specifically with Tho.ling.

A reason that may partially explain why Tho.ling fell into such a state of oblivion is that the capital of the kingdom, which had been situated there for some one hundred years from the late 10th century, had been transferred by 'Bar.lde to Dun.bkar (Dung.dkar) following rTse.lde's assassination⁴². On the other hand, the impression one gleans from *mNga'.ris rgyal.rabs* is that not much evidence is preserved in the documents available to Ngag.dbang grags.pa concerning this period, which ultimately may have something to do with the decadence that the kingdom of Gu.ge experienced in those years.

An isolated fragment of information which sheds a little light on Tho.ling is that some time after the death of pho.brang Zhi.ba.'od in iron hare 1111, one lha.btsun ("royal monk") Kum.'ug.pa occupied the religious throne of Gu.ge, taking up residence in the ancient lay and religious seat of Gu.ge⁴³.

Kum.'ug.pa's tenure of Tho.ling is linked by *mNga'.ris rgyal.rabs* to the reign of the Gu.ge king rTse.'bar.btsan, who began to rule in his youth (and was therefore nicknamed Bu.chung rgyal.po, the "child king"), after the devastating invasion of the Gar.log-s during the second quarter of the 12th century.

Kum.'ug.pa is defined in the text as the *gdung* ("progeny or relative") of Bu.chung rgyal.po and thus belonged to the branch of the royal family which had usurped the throne. The account quoted above seems to prove that, despite the fact that the Gu.ge kings after rTse.lde had moved their capital to Dun.bkar (Dung.dkar), Tho.ling retained its position as the spiritual centre of the kingdom until Kum.'ug.pa.

Thereafter no other royal incumbent of Tho.ling is found in *mNga'.ris rgyal.rabs* for quite some time. Kum.'ug.pa is the only clear case of a member of the Gu.ge dynasty, begun by 'Bar.lde/dBang.lde, being appointed abbot of Tho.ling, according to *mNga'.ris rgyal.rabs*. Nyi.lde.btsan and lHa.btsun.lde, other members of the same family who devoted themselves to religion before Kum.'ug.pa, are not manifestly indicated as holders of the religious throne of Tho.ling.

It seems that Tho.ling recovered some importance during the reign of rTse.'bar.btsan. This is indicated by the fact that he retained his capital at Dun.bkar (Dung.dkar) as before the Gar.log.pa invasion, but occasionally resided at Tho.ling Dril.bu.rtse⁴⁴.

A castle stood on Dril.bu.rtse, a hill in Tho.ling (probably the sandy cliff to the south of the main temple complex on the plain where ruins are still extant) not later than the 12th century. Hence, *mNga'.ris rgyal.rabs* mentions two royal residences at Tho.ling. mKhar.sGra (a.k.a. Shing.sgra) is associated by the text with Byang.chub.'od and Zhi.ba.'od, while Dril.bu.rtse is linked to rTse.'bar.btsan.

42. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.74 lines 17-18 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.126: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.53): "As his merit was burning like fire, he was given power over Gu.ge Zhang zhung lHo.Byang (lHo.stod and Byang.ngos). He established his residence at sku.mkhar Dun.mkhar". A metaphor with a burning ('bar) fire is introduced in this passage to echo 'Bar.lde's name.

43. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.76 lines 5-6 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.127: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.54): "Bu.chung rgyal.po's (rTse.'bar.btsan's) kinsman (*gdung*) Kum.'ug.pa, since he became a *lha.btsun* ("royal monk"), resided at Tho.gling". The reading "kinman" rather than the more canonical "progeny" is preferable, for, earlier in *mNga'.ris rgyal.rabs*, Ngag.dbang grags.pa refers to Ki.ti.mal as the *gdung.mched* (lit. "brother in the lineage, in the family") of gNya'.khri.lde. Ki.ti.mal was gNya'.khri.lde's uncle and thus could not be his descendant.

44. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.76 lines 7-8 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.127: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.55): "During his reign, mnga'.bdag rTse.'bar.btsan selected Dun.bkar as his residence. At times he resided at Dril.bu.rtse of Tho.gling".

45. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the bKa' bryud.pa period in mNga'.ris.stod see *ibid.* p.371-425; on the earliest 'Bri.gung.pa expedition to Ti.se in 1191 see *ibid.* n.564; on the Byang.ngos king La.ga building temples at Mang.nang and thus holding Tho.ling see *ibid.* p.427; on Tshal.pa control of Tho.ling granted to them by Grags.pa.lde (reigning 1265-1277) see *ibid.* p.442-444; on Grags.pa.lde reuniting Gu.ge lHo.stod and Byang.ngos see *ibid.* p.438-439 and on the division of these two territories which occurred in the mid 12th century see *ibid.* p.357.

46. The places controlled by the 'Bri.gung.pa-s during the 13th centuries are introduced in several passages of *'Bri.gung.Ti.se.lo.rgyus*. They are as follows:
ibid. (f.29a line 4-f.29b line 1): rGyang.grags, Kho.char.lha.khang, Dam.pa.rdzong, Lag.phreng.thod.kar, mGon.pa.Ro.ma, 'Um.lo.shing.phug, Ri.bo.rtse.brgyad and Li.dur;
ibid. (f.30b line 6-f.31a line 1): Brag.la.bSam.gtan.gling, Pu.rang.rGod.khung.dgon.pa and the land of Rong Yang.dkar;
ibid. (f.31b lines 2-4): g.Yu.phug, Bar.pad.phug, mDa'.chos.phug in upper dKar.sdum, Za.lang.stod.smad.
ibid. (f.31b lines 4-5): Pu.rang.Thang.yab.stod.smad;
ibid. (f.31b line 5-f.32a line 2): rGyang.grags, Nyan.ri, rDzu.'phrul.phug, Ri.bo.rtse.brgyad, Sle.mi.Til.chen, Sle.mi.Kun.'dzom, Mum.ri.khrod, Do.bo (Dol.po?) Shes.rdo.rje.rdzong, Glo.Chu.mig.brgya.rtsa, ICags.ye.Ye.shes.rdzong, Gro.shod.rKyang.phung, sPrag.Li.dur, Pu.rang.rGod.khung, Pu.rang.Kho.char.lha.khang, Pu.rang.Shang.khrang.dpe'u, Pu.rang.Brag.sKa.rag and Khu.nu.bSam.gtan.chos.gling;
ibid. (f.30a lines 5-6): gSer.Ri.rtse.brgyad.

47. For the account of the circumstances under which the Chos.sku.rin.po.che image was brought to Gu.ge and the 'Bri.gung.pa-s later installed it at Nyan.po.ri.rdzong (probably in the early years of the 13th century), see *'Bri.gung.Ti.se.lo.rgyus* (f.42b lines 1-5: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.56): "The history of the self-originated Chos.sku.rin.po.che, the main image of this holy place (Nyan.po.ri.rdzong) is as follows. As regards this, formerly, a *rnal.'byor.ba*, the incarnation of Thugs.rje.chen.po, having brought this miraculous self-originated image from the Garzha milky lake, offered it to Gu.ge.chos.rgyal.mnga'.bdag.rTse.lde. Then, it remained in a Gu.ge temple for a long time. Finally, on one occasion, as Ti.se.lHa.btsan transformed into seven Indian *yogin-s*, having being turned away from the door of this temple (Nyan.ri) when [they came] to collect alms, the monks did not give any alms and did not honour them even a little. At that moment, the seven *yogin-s* transformed into seven wolves and disappeared. Then, on the seventh day, lHa.btsan went to bring the statue [and place it] above Nyan.ri.dgon.pa. The Gu.ge.ba-s, who had pitched a camp [there], did not notice [this fact and] searched [for the statue] for a long time but could not find it".

(Continues on next page)

The events to come in Gu.ge led to a division of the kingdom into those of Byang.ngos and lHo.stod, which seems to imply that the area of lHo.stod, which includes Tho.ling, experienced a resurgence and that circumstances made it possible for it to sever links with the area of Byang.ngos, where Dun.bkar is located. rTse.'bar.btsan may have been obliged to reside at Tho.ling at times in order to keep a close watch on events in lHo.stod. In the next generation, this separation took place, for his sons divided the kingdom amongst themselves. sPyi.lde.btsan ruled in Gu.ge Byang.ngos, while dPal.mgon.btsan ruled in Gu.ge lHo.stod.

Tho.ling from the late 12th to the late 13th century, the period in sTod dominated by the bKa'.brgyud.pa-s⁴⁵

After slipping to a marginal position following the usurpation of the throne by 'Bar.lde, and resurging to a minor importance with the division of Gu.ge into the kingdoms of lHo.stod and Byang.ngos, when it was part of lHo.stod, a long period of oblivion in literary sources again befell Tho.ling.

This silence is broken by a brief reference in *Deb.ther.dmar.po*, which pertains to Tho.ling and the Tshal.pa-s of Pu.hrang during the third quarter of the 13th century. It is somewhat surprising that Tho.ling is not mentioned in the 'Bri.gung.pa sources during the period in which this sect exercised supremacy in West Tibet. It seems, therefore, that Tho.ling was not 'Bri.gung.pa during the period from iron pig 1191, the date of the earliest 'Bri.gung.pa expedition to Ti.se, until the third quarter of the 13th century, these being the decades in which the 'Bri.gung.pa exercised preeminence in sTod. In particular, it seems that the centre of the 'Bri.gung.pa activities was outside Gu.ge⁴⁶.

Evidence of this state of affairs is provided by the account in *'Bri.gung.Ti.se.lo.rgyus* that the 'Bri.gung.pa-s took the statue of Chos.sku.rin.po.che away from what is called a Gu.ge.dgon.pa in the same source⁴⁷. This seems too vague an indication to allow an identification, which was not attempted in Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* (n.491).

The fact that the 'Bri.gung.pa-s took away a very holy statue from Gu.ge to transfer it to Nyan.po.ri.rdzong in the *skor.lam* of gangs.Ti.se seems to imply that they had some ascendancy over Gu.ge but at the same time that they minimised its importance in favour of gangs.Ti.se, their stronghold in sTod. It remains unclear whether the statue was kept at Tho.ling before its transfer. This is possible, given the importance this temple had in the territory, which makes it a candidate to have housed Chos.sku.rin.po.che, but it is far from being proved.

An instance of the reappearance of Tho.ling in the literature, albeit indirectly, is gleaned from the fact that the Byang.ngos king La.ga built some temples at Mang.nang⁴⁸. In order to do so, he must also have taken control of Tho.ling, for a king of Byang.ngos (the land of Gu.ge to the north of the Glang.chen.kha.'babs) had to take hold of the latter place to be active at Mang.nang, which is located due south of Tho.ling.

Hence, some time in the second quarter of the 13th century when La.ga reigned, Tho.ling passed again under the ruler of Gu.ge Byang.ngos, as it had been from 'Bar.lde's usurpation (end of the 11th century) until the death of rTse.'bar.btsan (mid 12th century).

This situation did not last for long, for, a few years later, the lHo.stod king Grags.pa.lde (1230-1277) was able to re-unite the whole of Gu.ge and take control of Pu.hrang. Grags.pa.lde had a significant part in the destiny of Tho.ling, as will be shown immediately below.

As mentioned above, Tho.ling goes unnoticed in the 'Bri.gung.pa sources, which deal with the diffusion of *ri.pa-s* ("hermits") of this sect primarily in the retreats around gangs Ti.se and mtsho Ma.pham and farther away from them in several regions of sTod. Their sites centred especially in Pu.hrang and the bordering areas towards the Himalayan range rather than in Gu.ge, where it seems they did not settle.

Concerning the fact that no signs are available in the sources of 'Bri.gung.pa-s being active in Gu.ge, an interesting passage in *Deb.ther dmar.po* is significant. This source states that a king, whose name and dominions it does not record, gave the gSer.gyi.lha.khang founded by Rin.chen bzang.po to Shes.rab 'phel.ba, the 3rd Tshal.pa *bla.mchod* ("officiating *bla.ma*") in Pu.hrang. *Deb.ther dmar.po* says: "Then, [after Tshul.dar.ba's death,] Shes.rab 'phel.ba was invited upwards (to sTod). He took care to protect the *dgon.pa*, the monks and the disciples. Having stayed with [the king of Gu.ge Pu.hrang], he became the *bla.mchod* of the king and his wife. Owing to the *yon.mchod* [established with] the king, he was offered the great gSer.kyi.gtsug.lag.khang built by lo.tsa.ba Rin.chen bzang.po [and] its [monastic] community. As he was given bZhi.sde.gtsug.lag.khang [and] its [monastic] community, he performed innumerable deeds for the benefit of sentient beings. He then died" (ibid. p.148 lines 6-11: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.58).

No temple in mNga'.ris.stod other than Tho.ling is anywhere recognized to be the gSer.gyi.lha.khang founded by Rin.chen bzang.po. This is obviously a half mistaken assessment since *mNga'.ris rgyal.rabs* gives details of the fact that it was Zhi.ba.'od who built Tho.ling gSer.khang. As is stated above (see p.29), Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa is often confused with the gSer.khang in the sources. Hence, in the case of this passage in *Deb.ther dmar.po* as well, the foundation attributed to Rin.chen bzang.po refers to the Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang.

It has been shown elsewhere (see n.45) that the king who donated Tho.ling to the Tshal.pa-s was Grags.pa.lde, who was responsible for the reunification of Gu.ge Byang.ngos and lHo.stod after the kingdom had been divided into these two territories some time around the mid 13th century. He also took Pu.hrang under his control and thus, for the first time since the end of the 11th century, they were reunited.

The donation of Tho.ling by Grags.pa.lde to the Tshal.pa-s took place some time during the years 1265-1277, the latter being the date in which this king of Gu.ge died. An indirect hint that shows a specific connection of Grags.pa.lde to Tho.ling, which is absent in the case of his predecessors on the Gu.ge throne (both of Byang.ngos and lHo.stod), is that he undertook a renovation of Tho.ling, traces of which, on monumental grounds, remained until recently, and a few are still extant despite the irreparable damages of the Cultural Revolution.

The passage in *Deb.ther dmar.po*, apart from serving historical knowledge, explains the absence of Tho.ling from the 'Bri.gung.pa documents.

The restoration of Tho.ling by the Gu.ge king Grags.pa.lde⁴⁹

*mNga'.ris rgyal.rabs*⁵⁰ treats somewhat succinctly the first major restoration of Tho.ling after *bstan.pa phyi.dar*, when it attributes it to Grags.pa.lde together with that of dPal.rgyas, a temple near Gur.gyam, thus being to the east of Khyung.lung and to the west of Pre.ta.puri.

The brevity of this treatment is, however, supplemented by monumental evidence provided by the pictures of the Tucci-Ghersi expeditions in 1933 and 1935.

48. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.77 lines 15-16 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.128. Tibetan text in Appendix Eight, Tib 57): "The middle brother La.ga was appointed to [exercise] the royal power (*rgyal.srid*). He built four *gtsug.lag.khang-s* at Mang.nang".

49. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On this renovation phase see ibid. p.443; on Sa.skya.pa control of mNga'.ris.stod including Gu.ge see ibid. p.450-452; on one instance in which the Sas.kya.pa authority over this land was occasionally broken, when troops were levied by the 'Bri.gung.pa-s at Tho.ling, and on its dating see ibid. Addendum Three p.560-561.

50. *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.78 lines 16-17 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.129: Tibetan text in Appendix Eight, Tib 59): "[Grags.pa.lde] renovated Tho.gling and dPal.rgyas, which had been built by his ancestors (*yab.mes*)".

Elsewhere in this work (see below p.119-132), this monumental evidence is treated concisely, because the pictures of the Tucci-Gherzi expeditions cannot be published here. They would have been useful for a more articulated analysis.

The photographic material shows that the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa was conspicuously renovated during Grags.pa.lde's restoration, not so much in its structure but definitely as far as the painted and sculpted cycles of deities in its interior are concerned. This renovation concentrated on the rNam.par snang.mdzad lha.khang (the core of the *gtsug.lag.khang*) and several of the central and side *lha.khang*-s of both the brGya.rtsa byang.ma and brGya.rtsa lho.brgyud (i.e. the north and south wings of the main temple of Tho.ling, for an assessment of which see below p.78-79).

The documents do not clarify whether *lha.khang*-s other than the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa were either built or renovated during Grags.pa.lde's phase, since the available ancient sources do not mention the minor temples of Tho.ling. One of them which was built or renovated during this phase was the Mani lha.khang, on the south-eastern corner of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, since it still contains faded traces of murals dating to the period in which Grags.pa.lde was active.

Immediately after the end of Grags.pa.lde's reign, in the years 1277-1280, Gu.ge passed under the Sa.kya.pa-s, who ruled locally by means of their Khab Gung.thang and Zhwa.lu feudatories. This is the most obscure period in the history of mNga'.ris skor.gsum and other territories of sTod. Given this rather desolate absence of information for large tracts of the lands which were part of the culture of sTod, it is not surprising that almost nothing is known about Tho.ling for some seven decades.

An episode in the political history of Tho.ling helps to lift, in an isolated case, the veil of literary silence that covers Gu.ge during the Sa.skyapa period and seems to indicate that the Sas.kyapa control of this land was occasionally broken. *Si.tu bka'.chems* in *rLangs Po.ti bse.ru* records an instance in which relations between the 'Bri.gung.pa-s and Gu.ge were tied when 'Bri.gung sgom.pa Kun.rin levied troops at Tho.ling to fight against the Phag.mo gru.pa-s as far away as Central Tibet.

Byang.chub rgyal.mtshan says: "There was no occasion to meet 'Bri.khung rin.po.che. Since *sgom.pa* (i.e. the lay chieftain of the 'Bri.gung.pa-s) [Kun.rin] levied troops at mTho.ling [and] went to rGya.ma, despite having forwarded a request [seeking permission to fight], he did not receive any response to his request. The troops of the 'Bri.khung.pa-s arrived at 'On.phu earlier and later on [that] day" (*Si.tu bka'.chems* in *rLangs Po.ti bse.ru* p.223 lines 16-20: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.60) (See also Sperling "Some Notes on the Early 'Bri-gung-pa *Sgom-pa*" p.38 and p.46 n.44).

On the basis of episodes taking place before and after the troop levy at Tho.ling, it is possible that this episode occurred between the winter of iron tiger 1350 and the late summer of water snake 1353.

This event is not a sign that Sa.skyapa sovereignty had been removed from Gu.ge by then. As a matter of fact, Byang.chub rgyal.mtshan says that Gu.ge was still under Sa.skyapa at the time of writing his *bka'.chems*. Sa.skyapa's rule continued until after *Si.tu bka'.chems* in *rLangs Po.ti bse.ru* was completed in 1361⁵¹. Following the defeat they inflicted on the 'Bri.gung.pa-s in dBus not later than 1353 and the subsequent removal of Sa.skyapa as the dominant power in Tibet, the Phag.mo gru.pa-s possibly exercised some predominance in sTod, which lasted until 1406 at least in Ru.thog (see Vitali, *The kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* Addendum Four). However, this does not directly pertain to the history of Tho.ling.

51. van der Kuijp, ("On the Life and the Political Career of Ta'i-si-tu Byang.chub rgyal.mtshan (1302?-1364)" p.278 n.2), convincingly dates the completion of *Si.tu bka'.chems* in *rLangs Po.ti bse.ru* by quoting passages from it in which Byang.chub rgyal.mtshan introduces some remarks concerning his life ensuring a time frame for the conclusion of the writing of his work. I hereby translate them (p.345 lines 9-11: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.61): "Forty years have passed from when I (Byang.chub rgyal.mtshan) occupied, in the beginning, the seat of *dpon* in the ninth month of the dog year (1322) until the present iron female ox year (1361)"; and *ibid.* (p.365 lines 15-17): "In the [first] twenty years [of my life] I finished my personal prayers and meditation. Since I obtained the rank *dpon* after these twenty years, sixty [years of my life] have elapsed until now".

The second great phase of Tho.ling (15th century)⁵²

With the end of the Sa.skya.pa predominance in Tibet, the local powers of sTod underwent a period of renewed flourishing. In particular, Gu.ge experienced a remarkable resurgence after centuries of decay. The earliest protagonist of this happy time, when lay and religious life prospered, was the king rNam.rgyal.lde (1372-1431).

In this period, Tho.ling was no longer the lay capital of the kingdom. rNam.rgyal.lde resided at Mang.nang. Later, his son Phun.tshogs.lde built royal palaces at Tsa.rang and resided there.

A few decades after the beginning of this period of renaissance, Gu.ge also experienced the phenomenon, introduced by the disciples of Tsong.kha.pa, of the diffusion of their master's teachings in the regions of their provenance. Profiting from the resurgence and prosperity in Gu.ge, these proto-dGe.lugs.pa-s were able to secure for their teachings a quick and thorough dissemination in this land. Tho.ling was retained as the main spiritual centre of the kingdom.

Before a new phase was started at the *dgon.pa*, an important piece of civil engineering, for which Tho.ling is famous, was accomplished. The Tho.ling bridge, known as Tho.ling zam.pa Byang.rta.sgo ("the northern horse door", otherwise Byang[.ngos]rta.sgo or "the horse door to [Gu.ge] Byang[.ngos]")? (see below p.105 and pl.x1), was originally built during the reign of rNam.rgyal.lde⁵³. This took place around the early 1390s, for *mNga'ris rgyal.rabs* says that rNam.rgyal.lde (b.1372) personally helped to build it when "his body did not grow anymore", i.e. when he reached adulthood at the age of eighteen or twenty. The iron bridge stands to this day, although in rather poor condition.

Thang.stong rgyal.po, the great builder of iron bridges, was not involved in its construction, as is popularly believed, since his first journey to sTod, including Gu.ge and Pu.hrang, took place in wood hare 1435. Thang.stong rgyal.po went to La.stod in the same year. Soon after he was at Ti.se and proceeded to Gu.ge and then to other places in Pu.hrang, staying at rGyal.ti (*Thang.stong rgyal.po'i rnam.thar* p.172 line 19; p.176 line 2; p.177 line 10 and line 13; Tibetan texts in Appendix Eight, Tib.63). This journey of his thus took place after rNam.rgyal.lde had relinquished the throne to his son in 1424 (see below p.38). Moreover, the *Thang.stong rgyal.po'i rnam.thar-s* do not mention that he was involved in the construction of the Tho.ling bridge.

This is interesting, for it proves that the technique of building iron suspension bridges existed before its use by grub.thob lcags.zam.pa ("the great *mahasiddha*, builder of iron bridges") Thang.stong rgyal.po and was, therefore, not invented by him. The first iron bridge built by Thang.stong rgyal.po was made in iron (!) dog 1430 on the lHa.sa sKyid.chu after he had collected a large quantity of iron in Kong.po with the help of local patronage. *Thang.stong rgyal.po'i rnam.thar* says: "He went to lHa.sa. When he was seventy in the iron dog year, he thought of building an iron bridge on the sKyid.chu". A few lines below, it is Thang.stong rgyal.po himself who affirms in his own words that the task was embarked upon: "The sNe.pa chief and his servants, the laymen and monks of sKyid.shod, all of them and myself, built the iron bridge on this blue river" (ibid. p.155 lines 2-3 and ibid. lines 8-10: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.64).

The sources attribute the impulse of the new religious phase to Ngag.dbang grags.pa, the disciple of Tsong.kha.pa from Gu.ge, who returned to his native land and undertook a major work of diffusion of his master's teachings during the renewed flourishing of this territory, engendered by rNam.rgyal.lde. *Yon.mchod*

52. Concerning the issues treated in this paragraph, the reader can see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, from which they have been excerpted. On the renaissance of Gu.ge under rNam.rgyal.lde see ibid. p.471-476; on the construction of the Tho.ling bridge by the same king and its dating see ibid. p.503; on the advent of Ngag.dbang grags.pa, a direct disciple of Tsong.kha.pa from Gu.ge, and his religious activities in this land; his appointment as abbot of Tho.ling and rTsa.hrang Blo.stang and other monasteries see ibid. p.505-508, p.524-528 and n.894; for his appointment as supreme master in Gu.ge see ibid. p.505; on his foundation of Tho.ling *chos.sde gsar.ma* see ibid. p.524-526; on lHa.dbang blo.gros' foundation of the 15th century Tho.ling gSer.khang see ibid. p.525-528 and n.896; on the latter temple being different from that built by Zhi.ba'od in the late 11th century see ibid. p.525-526.

53. *mNga'ris rgyal.rabs* (p.81 lines 5-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.63): "Also when his body stopped growing, at the time when the Tho.ling bridge was built (*rtsis* sic for *rtsigs*), he could lift with a single hand stones which not many were able to lift at all".

(“patron-*bla.ma* relation”) was established between rNam.rgyal.lde and Ngag.dbang grags.pa⁵⁴, which shows that Ngag.dbang grags.pa could have benefited from the resurgence established in Gu.ge by this king.

The successive steps in the early career of Ngag.dbang grags.pa at the Gu.ge court are of some significance to the aspect of his foundations of temples at Tho.ling, whose dates cannot be fixed with precision.

On his return to Gu.ge, Ngag.dbang grags.pa initially settled at Dung.dkar. He made a statue of rDo.rje 'jigs.byed⁵⁵. Members of the Gu.ge royal family, including rNam.rgyal.lde, built a monastery for him⁵⁶.

After Ngag.dbang grags.pa tamed a local 'dre (“a class of spirits”) called bKra.pa dpon.mo, which the Sa.skya.pa-s and 'Bri.gung.pa-s had not been able to, the royal family of Gu.ge appointed him to be their *bla.mchod* (“officiating *bla.ma*”) and abbot of the major monasteries in Gu.ge (Tho.ling and rTsa.hrang Blos.stang). Ngag.dbang grags.pa was the abbot of Tho.ling, rTsa.hrang Blos.stang, Dung.dkar and Mang.nang (see *Bai.ser passim*).

Ngag.dbang grags.pa was the supreme master in Gu.ge by 1424 as *mNga'ris rgyal.rabs* calls him *mkhas.pa dbang.po* and records him presiding over the coronation of the king Nam.mkha'i dbang.po phun.tshogs.lde in that year⁵⁷. On that occasion, Ngag.dbang grags.pa held the highest ecclesiastic position in the assembly, inferior only to that of rNam.rgyal.lde, who abdicated in favour of his son at that time (ibid. p.84 lines 6-15).

Given that *Bai.ser* attributes the construction of rTsa.hrang Blos.stang to Phun.tshogs.lde and Ha.se 'Phags.pa Seng.ge brtson.'grus⁵⁸, this source has a different chronology to that of *mNga'ris rgyal.rabs*. *Bai.ser* thus holds that Ngag.dbang grags.pa became the abbot of Tho.ling after 1424, while *mNga'ris rgyal.rabs* provides evidence that he was the abbot of Tho.ling before that date.

The building of the new Tho.ling chos.sde (“monastery”) is credited to Ngag.dbang grags.pa by *bKa'gdams gсар.rnying chos.'byung*. This text says: “After inspiring the Gu.ge king and his subjects with his charisma, [Ngag.dbang grags.pa] founded the new mTho.liding chos.sde. He made [the people] rejoice in the Theg.pa chen.po teachings” (ibid. p.195 line 6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.70).

On inspection, the extant temples dating to the time of Ngag.dbang grags.pa are Tho.ling 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan and lHa.khang dkar.po. Ngag.dbang grags.pa, in the view of bSod.nams grags.pa, the author of *bKa'gdams gсар.rnying chos.'byung*, was responsible for what may amount to the core of 15th century Tho.ling, yet he was not the lone founder of Tsong.kha.pa's establishments in the ancient capital of Gu.ge. Another very important temple was founded during the same phase characterized by the presence of the early dGe.lugs.pa-s in Gu.ge. Inscriptions found in Ta.po dKyil.khang attribute the construction of a new Tho.ling gSer.khang and of various temples at Ta.po to lHa.dbang blo.gros, a disciple of mKhas.grub.rje.

The following inscription has been discussed in a note (n.896) of Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, and is given here in its entirety.

“Tsong.kha.pa (left wall) and lHa.dbang blo.gros (right wall) are glorified on the side walls of Ta.po dKyil.khang, the first as founder of the dGe.lugs.pa-s, the second as founder of temples at Ta.po. The inscription (written in *dbu.can*, as are all the others in the dKyil.khang murals), accompanying the main painted image on the left wall, reads: “rJe.btsun chos.kyi rgyal.po thams.cad mkhyen.pa Blo.bzang [grags.pa]...”; that accompanying the main image on the right wall: “'Gro.ba rnam.kyi rgyal.po gtsug.gi rgyan.du gyur ... [three letters defaced] ... rje lHa.dbang

54. *Bai.ser* (p.460 lines 9-12: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.65): “mTho.liding chos.sde, founded by lha.bla.ma Zhi.ba.'od, the reincarnation of lha.sras Mu.tig btsan.po belonging to the stainless line of the Bod chos.rgyal-s, was pervaded with the colours of the dGe.lugs purists owing to the *mchod.yon* [established] between mnga'.bdag rNam.rgyal.lde dpal.bzang.po and chos.rje Ngag.dbang grags.pa”.

55. *Bai.ser* (p.272 lines 11-13: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.66): “He (Ngag.dbang grags.pa) returned to mNga'.ris. He stayed at the ancient (*snying sic for rnying*) site of Dung.dkar. He made a statue of dPal rDo.rje 'jigs.byed complete with all faces and hands”.

56. *Bai.ser* (p.277 lines 23-25: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.67): “Since the [practice] of reciting the name of Sangs.rgyas in particular was performed [at Dun.bkar/Dung.dkar] for many generations, [finally] khri dBang.phyug.lde and khri rNam.rgyal.lde, having built a *chos.sde*, granted it to chos.rje Ngag.dbang grags.pa”.

57. *mNga'ris rgyal.rabs* (p.84 lines 10-11 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.133: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.68): “mKhas.pa'i dbang.po (“supreme master”) Ngag.dbang grags.pa [and] the congregation like an ocean of [monks] wearing red and yellow robes were made to sit at the feet of khri rNam.rgyal.lde dpal.bzang.po”.

58. *Bai.ser* (p.273 line 25-p.274 line 4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.69): “During the reign of Gu.ge bdag.po khri Nam.mkha'i dbang.phyug phun.tshogs.lde, Ha.se 'Phags.pa Ye.shes brtson.'grus built two *chos.sde-s*, Bre.ldan and bKra.shis bde.rgyas otherwise called Blos.stangs, at Tsa.hrang. They were built to be the summer residence (Blos.stangs) and winter residence (Bre.ldan). Since one of them is built at Blos above (*stengs*) an earthen spur near the *rgyal.po'i pho brang* (“royal palace”), it is also known as Blos.steng. At present it is called Blos.stangs”. It thus seems that the original name of the sandy cliff, for which rTsa.rang is famous, was Blos.stangs. This name is no more in use at present.

tshan (sic).can la", "The one bearing the name rje lHa.dbang, ...who became the ornament of the crown, the lord of sentient beings". Immediately below the image of lHa.dbang blo.gros is a depiction of temples, accompanied by inscriptions, both connected to lHa.dbang blo.gros' portrait. The inscription near the main image of lHa.dbang blo.gros reads: "Ta.po rgyan.gyi gtsug.lag.khang bkod.pa", "He (lHa.dbang blo.gros) founded the *gtsug.lag.khang* ornament of Ta.po" (Ta.po is called Cog.la rgyan, i.e. "ornament of Cog.la" in *mNga'ris rgyal.rabs* p.54 lines 9-10). A depiction of the temples composing the Ta.po complex in the days when the dKyil.khang mural was painted accompanies the latter inscription. It shows five temples in a row. Their names are given as follows (from left to right). The first temple has no related inscription, while the temple next to it is identified as 'Brom.ston lha.khang. In the centre of the scene is the temple named gSer.khang, followed by the temple called dGon.chen gtsug.lag.khang together with three *mchod.rten-s*. This is the ancient *bstan.pa phyi.dar gtsug.lag.khang*, although the *mchod.rten-s* are probably not contemporary (no extant *mchod.rten-s* at Ta.po of some antiquity bore any sign of dating back to the 11th century before they were replastered a few years ago). Finally, the depiction of the temple called dKar.chung by its inscription is on the extreme right, next to that of the *gtsug.lag.khang*.

Painting images of temples was common practice in West Tibet from the 15th century (see the scenes of the construction of temples during *bstan.pa phyi.dar* on the walls of Tsa.rang mChod.khang dmar.po). The scene illustrates the temples at Ta.po predating the dKyil.khang, which is not included among them. In order for the gSer.khang, 'Brom.ston lha.khang and dKar.chung to be depicted on its mural, the dKyil.khang must have been erected after these three temples. It is noteworthy that the gSer.khang is given the central position in the scene, although it is not the central temple in the Ta.po plan. Its centrality, I believe, derives from the fact that, on inspection, the gSer.khang is the most important of the early Tsong.kha.pa temples at Ta.po. Among the three temples which predate the construction of the dKyil.khang, Ta.po gSer.khang has murals painted in the same style of those of rTsa.rang mChod.khang dmar.po, sponsored by Don.grub.ma, the wife of the Gu.ge king Blo.bzang rab.brtan, thus dating to around the third quarter of the 15th century, i.e. to the period when lHa.dbang blo.gros was active in Pi.ti (Ta.po). The *dgon.khang* attached to the ancient *gtsug.lag.khang* built in the time of Ye.shes.'od has to be associated with the gSer.khang on stylistic grounds. On the other hand, both 'Brom.ston lha.khang and dKar.chung have been subjected to a number of restorations, to the extent that 15th century works are now obliterated. These two temples have later wall paintings, possibly conceived as imitations of the gSer.khang murals or of their own 15th century originals. The dKyil.khang as well as all the other Ta.po sacred structures not included in the mural in this temple have to be dated to later than the last quarter of the 15th century.

Below the depiction of the Ta.po temples, the wall painting is completed by a few personages headed by Tsong.kha.pa. He is flanked, to his right, by one called Chos.nyan.pa in the accompanying inscription and, to his left, by one named gNas.brtan chen.po Chos.'phags. Below them the court of Pi.ti of those years is depicted. rGyal.po bSod.nams.'bum has to his left jo.co lHas.lham.'joms, his wife, and next to her blon.po Rin.rgyan. Below them is depicted blon.po Grang.dkar dpon.btsun, his name indicating that he was a junior religious minister of royal descent from Grang.dkar (spelled Brang.mkhar in *mNga'ris rgyal.rabs* p.74 line 11), the well known monastery on a spectacular barren hill crest not far to the north of Ta.po. It was a residence of the Gu.ge royalty in the 11th century, when three sons of rTse.lde went in exile to its castle.

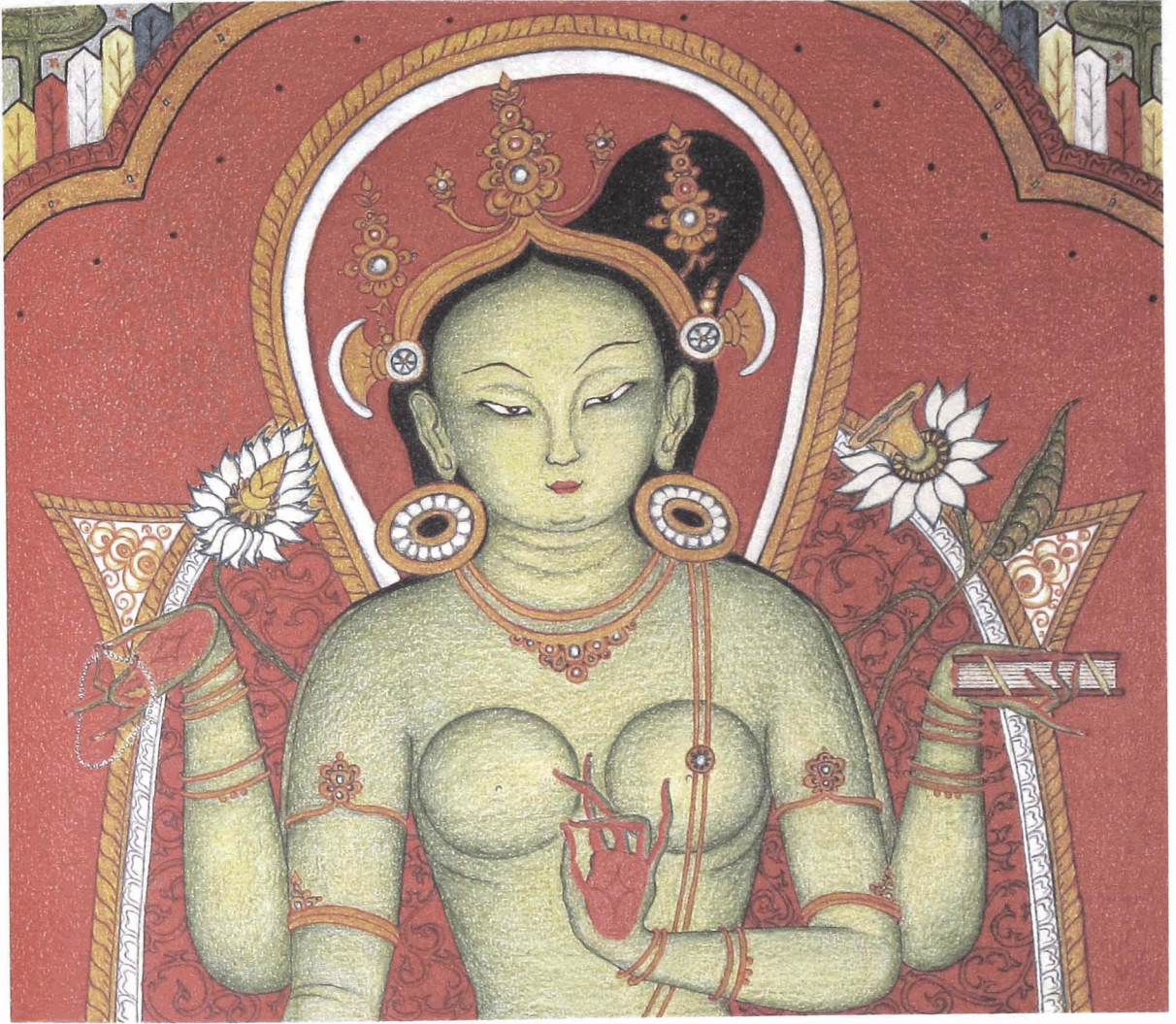
To the right of Ta.po monastery and court is a symmetrical scene near the portrait of lHa.dbang blo.gros and related to him in the same way as the depiction of the Ta.po temples. An inscription accompanies the image of another temple. It is of the utmost importance, for it says: “Tho.gling gSer.khang.gi bkod.pa”, “He (lHa.dbang blo.gros) founded Tho.gling gSer.khang”. Below them another image of Tsong.kha.pa is flanked, to its left, by a vertical row of four personages, the first of them identified as dpon Ti.rta.puri (the reading of the last syllable is uncertain). Below Tsong.kha.pa is an unidentified personage and another called Byang.sems bDag.med ... (the rest of the inscription is illegible). It cannot be ruled out that the presence of dpon Ti.rta.puri (?) and Byang.sems bDag.med ... in the mural implies that they were involved in the rebuilding of Tho.ling gSer.khang as sponsors”.

The style of the murals in the gSer.khang that existed until the Cultural Revolution (1966-1976) (portions of which have escaped destruction) indicate that they were executed in the 15th century. This is confirmed by the Gherzi pictures in the Tucci Archives (see below n.124). Given that the gSer.khang, built by Zhi.ba.'od in the years 1067-1071 (see *mNga'ris rgyal.rabs* p.66 lines 1-12, p.311-313), was sensibly larger than the temple known to exist until recently, this reveals that the original temple was destroyed before the 15th century. Feeble evidence (a couple of pictures of murals in its interior; see Tucci Archives accession number 6571/3 and Tucci, *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* fig.238) seems to show that gNas.bcu lha.khang as well may have been a temple built during the same period. Better proof is needed, since, on such grounds, this suggestion remains conjectural.

PLATE II

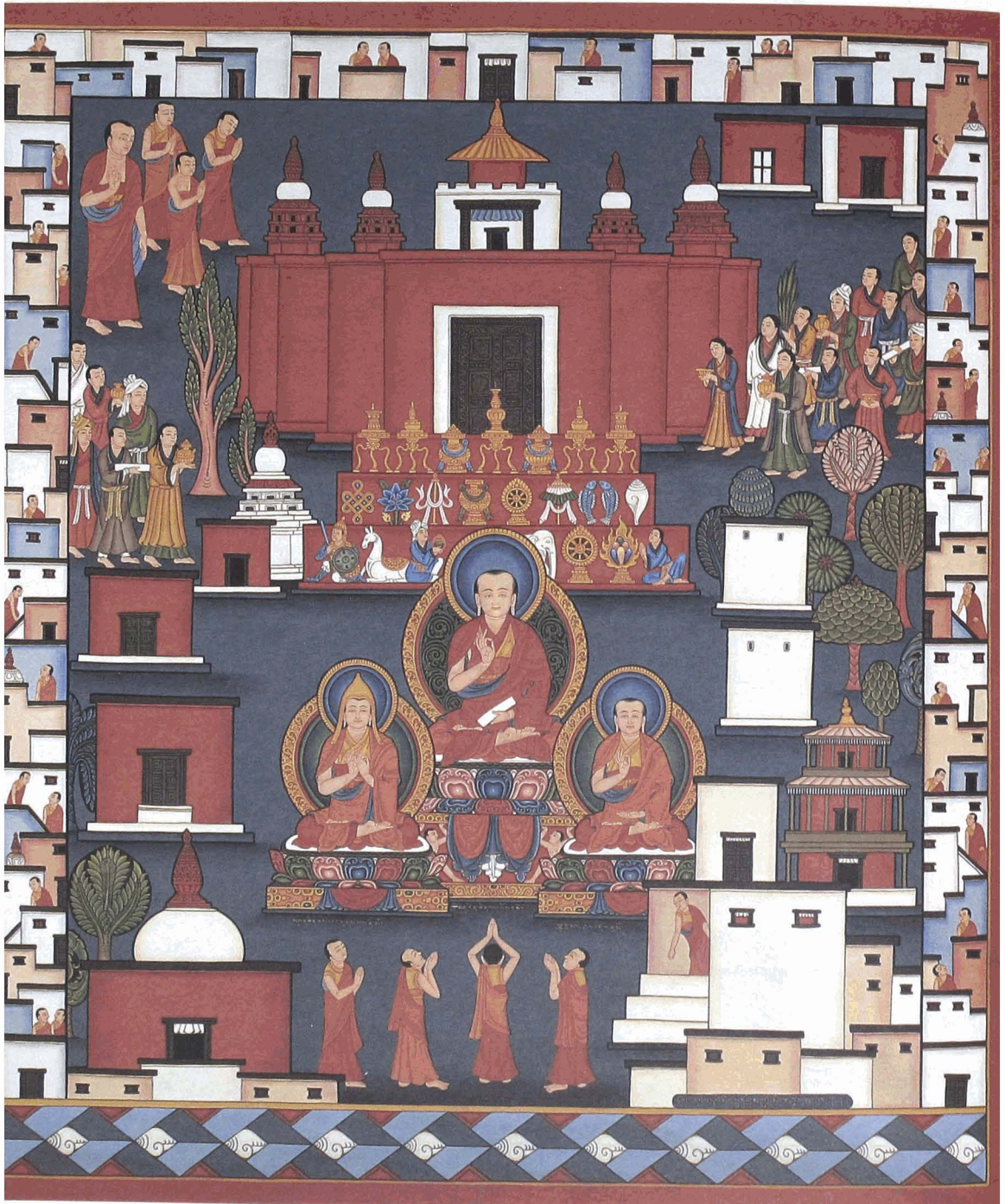
sGrol.ljang

(after an ancient mural in Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang)

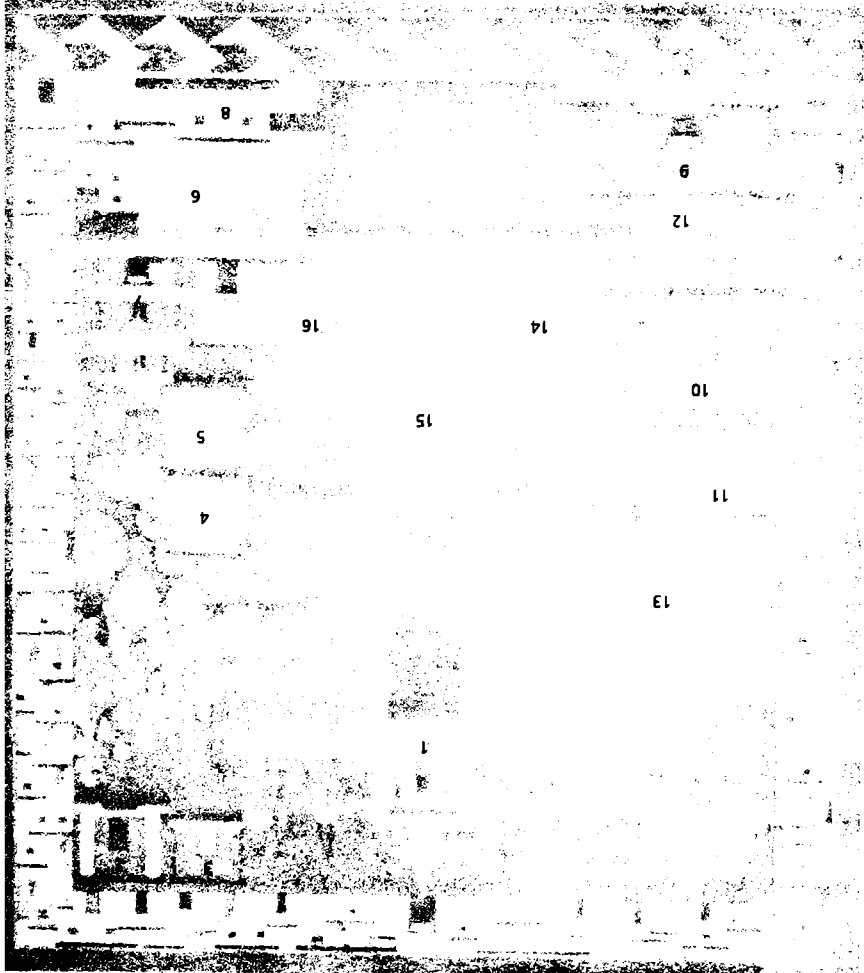
Pencil drawing by Bianca Visconti

A *thang.ka*, replica of a 15th century mural depicting the Tho.ling complex

1. Tho'ling dpa'ldpe med lhun.gyis grub.pa'i
2. gtsung.lag.khang
3. Rin.chen bzang.po'i gzims.chung
4. Byams.khang
5. gNas.bcu lha.khang
6. Bla.brang
7. gSer.khang
8. lha.khang dkar.po

9. 'du.khang 'Dzam.gling.bryan
10. sPyi.khang
11. Mani lha.khang
12. gDung.rten ring.mo
13. the wild rose tree, which was the "soul tree" of Do.rje chen.mo, the protectress of Tho'ling
14. Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa
15. lo.chen Rin.chen bzang.po
16. lha.bla.ma Ye.shes.od

Section Two

Further annotated reminders of events in the history of Tho.ling (16th-19th centuries) (from several sources)

Tho.ling during the time of Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan
(16th century)

The early 16th century was particularly proficuous for the relations between this land and the sect of the Dalai Lama, although the emphasis in building activities was shifted by the Gu.ge king 'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde and the dGe.lugs.pa-s from Tho.ling to other localities of the kingdom⁵⁹ to expand the number of *dgon.lag-s* ("branch monasteries") of Tho.ling.

A figure of note was the master Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan (1487-1567), who was responsible for the foundation of the very important monastery mDa'.ba bKra.shis lhun.po and was one of the most prestigious abbots of Tho.ling of the dGe.lugs.pa period. After going to Central Tibet in his youth (1499), he became the 7th abbot of bKra.shis lhun.po dKyil.khang, but he left its throne to return to Gu.ge and diffuse the teachings of Tsong.kha.pa.

Shanti.pa's arrival at Tho.ling is described at some length in *Shanti.pa'i nam.thar*: "Three days later (*phyi.nyin*), he went to Go.phug. Here he met chos.kyi rgyal.po Khri 'Jig.rten dbang.phyug [pad.dkar.lde], the lord and his subjects, who had come to welcome him⁶⁰. Then, since a complete *mchod.yon* ("patron-*bla.ma* relation") was established (lit. "unlocked in front of everyone"), they proceeded to mTho.liding dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gling. Thereupon, the monks of both *gling* lHo [and] Byang (i.e. the two areas into which Gu.ge as well as the monastery of Tho.ling were divided) came in procession to accord him an elaborate reception, welcoming him with flags, spears, many musical instruments and dances. Then, he served tea to *gling* lHo.ma at 'Dzam.gling.rgyan and to *gling* Byang.ma at 'Jig.rten.rgyan. The sponsors, the lord and the subjects were elated, and sang and danced. (f.33a) On that occasion, at the dancing ground on the Tshig.mda' ("lower Tshig") road, youthful girls with white complexions like the moon, singing very melodious songs with words like nectar, performed the plays typical of Zhang.zhung" (ibid. f.32b-f.33a: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.72).

59. The two monasteries which are attributed to Shanti.pa and his family are:

Lang.ka chos.sde in Shang.s rtse built by Maitri.pa, who was the paternal uncle of Shanti.pa (1487-1567) (*Bai.ser* p.278 lines 13-16: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.71): "rGyal.sras Maitri.pa built Lang.ka chos.sde at Shang.s rtse. He appointed Legs.grub dpal.bzang as its abbot [and] became the head *bla.ma* of chos.rgyal 'jig.rten dbang.phyug. Moving nearer to the Shang.rtse palace, he also built a *gtsug.lag.khang* [there]. He gave the name Rab.brtan byams.pa gling to this *chos.sde*. The succession of the abbots is as follows: Legs.grub dpal.bzang, Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan, [who was] rgyal.sras Maitri.pa's patrilinear nephew ...".

The second successor of Ngag.dbang grags.pa as the mTho.liding mkhan.po was Legs.grub dpal.bzang. He was the first abbot of Shang.rtse. Hence, in the absence of a date for the foundation of the latter *dgon.pa*, one should suggest that it was possibly built in the last part of the 15th or at the beginning of the 16th century.

mDa'.ba bKra.shis.lhun.po built by Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan during the reign of 'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde (ibid. p.276 lines 1-2).

60. The copy of *Shanti.pa'i nam.thar* used in Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* was largely defaced in this passage and the word "Ba.la" was wrongly read (ibid. n.901). The copy used here, generously supplied by the 19th Lo.chen sprul sku bStan.'dzin bskal.bzang rin.chen, to whom gratitude is due, is far more legible. The words under consideration clearly read *bsu.ba* ("to welcome him"). Apologies are due to the readers of the former work.

It is noteworthy that, in earth pig 1539, when this episode took place (see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* n.901 for its dating), the monastic community at Tho.ling was divided into two groups: that known as lHo.ma and centred on the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan as their assembly hall, and that known as Byang.ma and centred on the 'Jig.rten.brgyan as their assembly hall. This division echoes that of the brGya.rtsa in brGya.rtsa lho.brgyud and brGya.rtsa byang.ma (see below p.78-79) and may have a similar origin.

Another important implication is that the two temples mentioned in this passage of *Shanti.pa'i rnam.thar* existed by 1539, when Shanti.pa returned to Gu.ge after abdicating from the throne of gTsang bKra.shis lhun.po dKyil.khang and was offered the ceremony under examination. Given that no date is available for the foundation of these two temples, this is an imprecise confirmation of the fact that they preexisted Shanti.pa's period, being linked, as monumental inspection indicates, with the phase introduced at Tho.ling by Ngag.dbang grags.pa.

It remains to be seen whether the grouping of the monks resident at Tho.ling into gling lHo.ma and gling Byang.ma has something to do with their provenance from Gu.ge lHo.stod or Gu.ge Byang.ngos (South and North Gu.ge, the two major divisions of this land marked by the Glang.chen kha.'babs) and whether, at least in the 16th century, the monks from lHo.stod gathered at 'du.khang 'Dzam.gling.rgyan, while those from Byang.ngos gathered at lha.khang 'Jig.rten.brgyan, otherwise known as lHa.khang dkar.po.

Shortly after, Shanti.pa's enthronement as the abbot of Tho.ling is described as follows. *Shanti.pa'i rnam.thar* relates: "On the occasion of *dbyar.chos* ("religious practice during summer"), he went to mTho.liding. *rje* (i.e. Shanti.pa) came to mTho.liding dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtug.lag.khang as the *rgyal.tshab* ("successor") of lo.chen Rin.chen bzang.po at the request of *Zhang.zhung.gi rgyal.blon* ("king and ministers") *mchod.yon* (i.e. given the patron-*bla.ma* relations between 'Jig.rten dbang.phyug and Shanti.pa)" (ibid. f.33a lines 6-7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.73).

The time of *dbyar.chos*, when Shanti.pa was made abbot of Tho.ling, was the summer of the same earth pig 1539 after he returned to Gu.ge from bKra.shis lhun.po. He abdicated from the throne of Tho.ling at an unspecified time leaving it to slob.dpon Phyag.rdor dpal.bzang. This is a major discrepancy with the Tho.ling *mekhan.rgyud* found in *Bai.ser* (see below p.51) which includes Seng.ge rgya.mtsho as the abbot of Tho.ling after Shanti.pa and before Phyag.rdor dpal.bzang.

Given that *Shanti.pa'i rnam.thar* was written by Ngag.dbang bsod.nams rgya.mtsho, a disciple of his who thus was close to the events taking place during his master's life and who was able to collect his words, the version contained in the *rnam.thar* may have to be favoured.

Some time after 1539 (*Shanti.pa'i rnam.thar* does not specify when), during the abbotship of Shanti.pa, Gu.ge was shaken by a war waged by Gung.thang and Glo.bo and other lands of mNga'.ris.stod. The former two kingdoms were both traditional adversaries of Gu.ge despite ancient and recent family links, Glo.bo being especially hostile to Gu.ge from the 15th century. After forming an alliance with the Ru.thog.pa-s and the Byang.pa-s, who had previously been on good terms with Gu.ge, the troops of Gung.thang and Glo.bo intruded into Gu.ge Pu.hrang, damaging Tho.ling and attacking rTsa.rang.

Shanti.pa'i rnam.thar says: "When he was residing at mTho.liding, since the troops of the Byang.pa-s, Glo.bo, the Mon.pa-s, the Ru.thog.pa-s and the Mang.yul.ba-s were accurately levied [and] many [West Tibetan powers] joined forces as a single

political faction, they attacked Gu.ge. They harmed the Byams.pa of sKyom [and] the receptacles of body, speech and mind. Although Be.la had been surrounded, [Shanti.pa] did not leave. Later he escaped to Dung.dkar. He encamped on the mountain behind Sa.snying (“essence of the earth”, i.e. “ancestral locality”, otherwise sic for Sa.rnying “the ancient site?”). A messenger being sent to see *rje*, since there was fear that harm could be caused to mTho.liding etc., founded by the ancestral *lo.pan-s* (“*lo.tsa.ba-s* and *pandi.ta-s*”, i.e. translators and erudites) and ancestral *chos.rgyal-s* (“religious kings”), it was requested that *rje* should take part in a parley that had to be held. At this juncture (*mtshams*), since he sent two mTho.liding *chos.khrims.pa-s* (“followers of the religious law”) as his own messengers, he said: “We wish to propose a peace parley. [In the meantime,] do not move the camp elsewhere. Keep it where it is”. However, they did not listen to his order. As they damaged even the *gtsug.lag.khang* “essence of the earth” (*sa.snying.gi'ang gtsug.lag.khang*, this being Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, which, in the sentences above, faced risks of ravage at that time), they pitched the camp in the direction of the *rgyal[.sa]* (“capital, seat”) of the three worlds” (ibid. f.34b lines 1-4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.74).

Shanti.pa rnam.thar does not give a record of the damage that Tho.ling suffered at that time, and nothing can be deduced from this source. The *rgyal[.sa]* of the three worlds is, quite obviously, rTsa.hrang.

The war ended happily for Gu.ge. The attackers were repulsed from rTsa.hrang. *Shanti.pa rnam.thar* concludes: “Prior to this, the troops of Glo.bo etc. having gone towards Byang.ngos, a few troops of Gu.ge gave them battle at A.wang. Most of Glo.bo [troops] and the Ru.thog.pa-s fled. Whichever Byang.pa-s were there, they took the forefront and engaged [a battle]. Since the heroic archery of Gu.ge showered a rain of arrows, swords, spears and (f.35a) long spears, they defeated the enemies from outside. Despite sTag.rtse nang.so and gzim.dpon (“personal attendant chieftain”) 'Ber.ma etc. and many people died in this battle, he (Shanti.pa) heard the news that victory in battle went to Gu.ge and much wealth (otherwise “much cattle”) was obtained concomitantly” (ibid. f.34b line 6-f.35a line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.75). His biography (f.35a lines 1-2) attributes the merit of the victory to Shanti.pa's powers. A detail of the battle (i.e. the shower of weapons) indicates that the invaders had laid siege to the citadel of rTsa.hrang.

Concerning the major part that Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan played in the establishment of dGe.lugs.pa temples during the 16th century, apart from mDa.ba bKra.shis lhun.po, which was his main foundation (see below p.141-143), he is popularly credited with those of Be lHun.grub chos.liding, mDa'.ba lDong.po Rab.brta lhun.po, mDa'.ba 'Gram dgon.pa, Chu.ze dgon and a temple at Dung.dkar, whose name is not preserved in the memory of the elders (see below p.111-114 for lists of dGe.lugs.pa monasteries in Gu.ge). It is noteworthy that his main extant biography often mentioned in these pages does not mention any of these foundations.

During the reign of the king of Gu.ge 'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde, a major event took place, which is not directly connected with Tho.ling, but whose importance in the relations between mNga'.ris.stod and the Dalai Lamas is conspicuous. This was the foundation of mNga'.ris grwa.tshang in iron ox 1541 at the entrance of the 'On valley of dBus. Monks from mNga'.ris skor.gsum stayed at this *grwa.tshang* (“monastic college”) during their studies in Central Tibet⁶¹.

dGe.'dun rgya.mtsho'i rnam.thar by g.Yang.pa chos.rje reads: “Then, in the autumn of iron female ox (1541), (f.145a), the king of mNga'.ris 'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde and the great cabinet minister (*bka'i blon.chen*) Ngag.dbang rnam.rgyal,

61. bKra.shis tshes.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p. 102 line 19-p. 103 line 3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib. 76): “During the time of mNga'.ris Gu.ge chos.rgyal 'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde and blon.po Ngag.dbang rnam.rgyal, they became the patrons of thams.cad mkhyen.pa pan.chen dGe.'dun rgyal(p.103).mtsho when the latter was sixty-six years old (i.e. in iron rat 1540). Many precious offerings were given [and] many ordained monks like a flock of ducks were sent [for studies to dBus.gTsang] from mNga'.ris skor.gsum. Consequently a *grwa.tshang* was established at rGyal, named mNga'.ris grwa.tshang”.

the king and minister, these two, in order to build one *grwa.tshang* at Chos.'khor.rgyal, the great holy place of the incarnation (i.e. dGe.'dun rgya.mtsho), sent the most brilliant among the subjects, who had been ordained in flocks like smoke, together with offerings such as gold, coral and pearls, and various precious things. Consequently, a request letter accompanied by precious gifts was sent with these people to *rje.btsun rin.po.che*. [Since the latter thought]: “E.ma, it is extraordinarily marvellous that [the ruler of Gu.ge] is the holder of the tradition of the ancestral religious kings such as lha.bla.ma Byang.chub.'od”, he was utterly delighted and issued an order in favour of the king of Gu.ge. Chos.rje bsTan.pa dar.bzang, the holder of *sDe.snod*, was appointed as *slob.dpon*. Starting from that year, it seems that mNga'.ris grwa.tshang was established” (ibid. f.144b line 6-f.145a line 4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.77).

Tho.ling in the 17th century: the La.dwags-Gu.ge war and the advent of dGa'.ldan pho.brang

After the fertile 16th century, an important episode, preserved in the sources, brings Tho.ling back to cultural attention, when the monastery was lying in literary oblivion, removed as it was from the religious and political epicentre in a remote corner of the Tibetan territories during a time in which decadence in mNga'.ris.stod had started to be felt.

In order to preserve the tradition that linked the late rulers of Gu.ge with the main dGe.lugs.pa exponents of their period and in particular with the incumbent of bKra.shis lhun.po, which from its foundation had maintained steady relations with mNga'.ris.stod, the 4th Pan.chen rin.po.che Chos.kyi rgyal.mtshan was invited to Gu.ge. The visit he paid to West Tibet, and Tho.ling in particular, in earth horse 1618 is described by him at some length in his autobiography. He came to Tho.ling via gangs Ti.se and Ma.pham g.yu.mtsho, taking the road which follows the course of the Glang.chen kha.'babs. Pan.chen rin.po.che met the king of Gu.ge khri rNam.rgyal grags.pa bzang.po'i lde and his uncle lha.btsun Blo.bzang ye.shes.'od, who was the abbot of Tho.ling⁶². The Pan.chen's autobiography reads: “Then, as for many years continuously I had been requested to go, in the summer of the previous year, a delegation including people wearing yellow and red robes came from Gu.ge to invite me. Accordingly, thinking to go there, I arrived at bKra.shis lhun.po. After staying there more than half a month, by halting on the way, I received the service of the communities of monks and faithful people and gave teachings to the satisfaction of whoever wanted them.

On the twenty-third on the fourth month, after arriving at the bank of Ma.pham.mtsho, I performed ablutions and, on picking up a handful of pebbles from the lake, as I envisioned most of them as manifestations of deities, which I held to be an extraordinary event. Departing from there towards the front of Gangs.ri the next day, innumerable banners, hangings, objects in the shape of umbrellas and spread scarves appeared inside a five-coloured rainbow. As I walked along, I found this pleasant. The 'Bri.khung.pa *rdor.'dzin* was inspired [by these visions]. As he pursued them, I met him above Sha.la.rtsa. He said: “Today the most extraordinary signs have occurred in the ten years I have been here since I came to Gangs.ri”, and showed respect [to me].

Then, on the thirteenth day, which is before the full moon of the fifth month, inside the valley of Zhang.zhung known as sPa'i sdng, here *zhabs.drung chos.rje, jo.bo bdag.po*, the leaders of the religious and lay communities came to receive me

62. *Bai.ser* (p.273 lines 16-17: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.79) reads: “Around that time, pan.chen Blo.bzang chos.rgyan was invited [and] opened the door of religion by promoting it. Following [pan.chen's] return [to Central Tibet], lha.btsun Blo.bzang ye.shes.'od sat on the throne [of Tho.ling] for twelve years”; ibid. (p.274 lines 22-25): “[The king of Gu.ge Nyi.ma'i dbang.phyug's sons were] khri Grags.pa'i dbang.phyug.lde and lha.btsun Blo.bzang ye.shes.'od. Khri rNam.rgyal grags.pa bzang.po'i lde, the son of the former, the uncle and nephew (i.e. together with Blo.bzang ye.shes.'od), founded [rTsa.hrang] chos.sde gsar.ma and greeted pan.chen Blo.bzang chos.rgyan”.

in a group which filled the whole area with their horses and accompanied me. The gods annointed [us] with flowers and virtuous signs excellently appeared.

On the fifteenth day, the *zhabs.drung mi.dbang* of mTho.liding gSer.gyi lha.khang invited me to the throne of lo.tsa.ba Rin.chen bzang.po, the most excellent of human beings, and offered me a *mandala* of precious flowers. Abundant offerings were made to the assembly of the yellow robes like an ocean together with the recitation of *Bla.ma'i rnal.'byor*. Then I offered them the most profound and extensive religious instructions on the teachings such as the *dbang* and *bskyed.rdzogs* of gSangl.'dus] bDe[.mchog and] 'Jigs[.byed], these three; *sNar.thang bgya.rtsa*; *'Jam.dbyangs chos.skor*, *bKa'.gdams chos.'byung* to the [monks and laymen, entertaining] *mchod.yon*, who were at *chos.grwa* (Tho.ling). In brief, the headmen such as the king of Gu.ge, his brother/brothers, his successors; all the religious and lay communities of that land found [in themselves an inspiration] born from the dancing ocean of their incomparable faith and offered in a pure way the flowers of their special respect that mind cannot grasp. They behaved to maintain the tradition of the *chos.rgyal*-s of the stainless lineage of Bu.ram shing.pa (i.e. the progenitor of the Solar race, to which the kings of Gu.ge belonged).

I also went to Mu.dkar, Mang.nang, mDa'.ba bKra.shis lhun.po and Shangs.rtse. I gave people teachings as they requested. Even the householders were led to the path of virtue such as [the practice of] *bsnyen.gnas* ("fasting"). Since I could not go to fulfil the invitation of the Mang.yul (sic for Mar.yul) king, I established a virtuous link, as many leaders of the religious and lay communities of this land came to see me. *Drung chos.rje*, drung Blo.bzang rnam.rgyal etc. and over one hundred who wished to receive the *bsnyen.rdzogs* vow from Gu.ge, Mang.yul and Ru.thog, these three, came and empowered *zhabs.drung chos.rje* as the lord of the teachings in those lands. On the thirteenth of the ninth month I left Gu.ge. Those who entertained *mchod.yon* came to see me off until Gangs.ri. After the circumambulation of the mountain, in front of Gangs.ri, around noon, when I was giving an empowerment at the market, Gangs.ri appeared in a variety of forms such as in *baidurya* colour. When I questioned a monk near me: "How does this Gangs.ri look to you?", he answered: "It looks very much to be of indigo colour". This much was seen and it was wonderful" (Blo.bzang chos.kyi rgyal.mtshan, *sPyod.tshul gsal.bar bstan.pa nor.bu'i phreng.ba* (bKra.shis lhun.po ed.) p.63b line 4-p.65a line 2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.79) (See also *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* p.103 line 6-p.105 line 5).

The La.dwags.pa period of Tho.ling

With the second quarter of the 17th century Gu.ge ceased to be the master of its fate. A new phase began, lasting until the present day, in which Gu.ge was under the control of external powers.

The king of La.dwags Seng.ge rnam.rgyal conquered rTsa.hrang in 1630 and took Gu.ge under his control. bKra.shis grags.pa, the last monarch of Gu.ge, was brought to La.dwags, where he remained in exile for the rest of his days, despite wishing to be banished to dBus.gTsang. His demise took place some time before fire pig 1647⁶³.

Seng.ge rnam.rgyal ruled Gu.ge until his death in 1642. His wife bsKal.bzang rgyal.mo had an *interregnum*, after which she gave way to her sons. Concluding this lapse of six years, which is unaccounted for in *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar*, the main source dealing with these events, Indra.bodhi rnam.par rgyal.ba (or

63. *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.33a lines 5-7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.80): "According to their decision to go to dBus.gTsang, *jo bdag po yab sras* having earnestly requested the king [Seng.ge rnam.rgyal to let them go there], ... [the king of Gu.ge and his retinue] com/ortably [resided] at their dwelling place in La.thags having been accorded leniency. When the end of his life came, he was granted funeral rites without restraint. Later, in fire pig (1647), the princely brothers [of Gu.ge] were given the sisters of the queen in marriage".

64. *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.45a lines 1-3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.81): "On the first day of the rising moon, which is auspicious, of *cho'phrul chen.po* (i.e. the first month) of earth male rat (1648), the *kun'dzin* [year], amidst a gathering of chieftains, subjects, laymen and monks of mNga'.ris skor.gsum, in front of the lion throne, with parasols and decorated symbols, [and] many precious things arranged [for the purpose] which are enjoyable to the sight, the lord of the land bDe.ldan rnam.par rgyal.ba, who was made divine highness, Indra.bodhi rgyal.ba'i sde and bDe.mchog rnam.par rgyal.ba, the three brothers, were appointed to ascend the throne of royal power"; and *ibid.* (f.45a lines 5-7): "Gu.ge's *bod'brog.rong.gsum* were assigned to Indra rnam.par rgyal.ba'i sde; Zangs.dkar and Pi.ti to bDe.mchog rnam.par rgyal.ba; Ma.gro, dByi.dgu and Pu.rangs to the queen. The king (bDe.ldan rnam.rgyal) ripened the merit of ruling the whole of mNga'.ris skor.gsum by means of the incomparable law". Concerning Gu.ge *bod'brog* and Gu.ge *phyi'brog* of *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.45a line 5 and f.32a line 4) (there is no reason to capitalise *bod'brog*, as Petech does (*The Kingdom of Ladakh*, respectively on p.45 and p.44), otherwise it would seem that *bod'* is the proper name of Tibet), *bod'brog* stands for villages (*bod'*) and the nomadic settlements and pastures (*'brog*) of mainland Gu.ge, which are indeed met with in mainland Gu.ge, while *phyi'brog* stands for the nomadic settlements and pastures (*'brog*) of external (*phyi*) Gu.ge. An event seems to prove this. The treason of a Chu.mur.ti.pa in 1630 opened the way of inner Gu.ge to the La.dwags.pa-s led by Seng.ge rnam.rgyal (*sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.33a line 3) says: "a Chu.mur.ti.pa subject, having revolted, gave king Seng.ge rnam.rgyal access to all the Gu.ge *bod'brog* ("settlements and nomadic pastures"). As mentioned above, Chu.mur.ti borders inner Gu.ge to the north.

65. *La.dwags rgyal.rabs* (p.56 lines 12-14: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.82): "[Seng.ge rnam.rgyal's] sons bDe.ldan rnam.rgyal, In.dra.bho.ti rnam.rgyal and bDe.mchog rnam.rgyal, these three, were born to him. bDe.ldan rnam.rgyal was granted power (i.e. the throne of La.dwags)"; and *ibid.* (p.56 line 17-p.57 line 1): "In.dra.bho.ti rnam.rgyal was ordained by chos.kyi.rje sMug'dzin. He became the main disciple of sTag.tshang ras.pa. When He.mi and Theg.mchog were built, he supervised [the works]. He became the most excellent monk to preach the teachings. According (p.57) to the instructions of slob.dpon sTag.tshang, he ruled Gu.ge".

66. *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.47b lines 3-4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.83): "King Indra.bo.dhi invited [sTag.tshang ras.pa] to Gu.ge. He gave propitiatory offerings excellently, and bestowed empowerments and

(Continues on next page)

Indra.bodhi rnam.rgyal), the middle son of Seng.ge rnam.rgyal, was enthroned as ruler of Gu.ge *bod'brong.rong.gsum* ("the settlements, nomadic pastures and lower areas, these three") in earth rat 1648⁶⁴. Tho.ling passed under his power. *La.dwags rgyal.rabs* also affirms that Indra.bodhi was appointed to rule Gu.ge⁶⁵.

In the following year, earth pig 1649, Indra.bodhi rnam.rgyal, who was the favourite disciple of sTag.tshang ras.pa, invited his 'Brug.pa master to Tho.ling⁶⁶.

Indra.bodhi rnam.rgyal is again mentioned as the ruler of Gu.ge around 1652 by *Yongs'dzin Kun.dga'lhun.grub.gi rnam.thar* (p.223 lines 1-2) in concomitance with a grievance expressed by the dGe.lugs.pa-s that their members and monasteries in mNga'.ris were been negatively discriminated against by their La.dwags overlords (p.221-223). It is noteworthy that the absence of a suitable residence for the Gu.ge bdag.po is also among the reasons that induced the dGe.lugs.pa-s of mNga'.ris.stod to manifest their discontent. From *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* one can glean that bKra.shis grags.pa, the deposed ruler of Gu.ge, living in exile in La.dwags, died before 1647 (see above p.47 and n.63). It would seem, therefore, that one of his sons, the Gu.ge.pa heir apparent who had lost his opportunity to rule after the conquest of Gu.ge by La.dwags, and had married, like a brother of his, a princess of the La.dwags.pa royal house, did not receive a residence appropriate to his rank.

The next event, significant to the history of Tho.ling, was the *bka'.shog* that Indra.bodhi rnam.rgyal issued in favour of the main temple of Gu.ge in water snake 1653 (this edict is published on p.181-182). The *bka'.shog* is not greatly significant politically, but helps directly to confirm that he was the ruler of Tho.ling at that time.

The La.dwags.pa control of Gu.ge, and thus of Tho.ling, lasted from 1630 with the capture of rTsa.hrang⁶⁷ until 1679-1680 when dGa'.ldan Tshe.dbang dpal.bzang ousted the La.dwags.pa garrison from rTsa.hrang and bKra.shis.sgang⁶⁸. Hence, Indra.bodhi rnam.rgyal ruled Gu.ge from earth rat 1648 to 1679-1680. By the latter date, the conquest of Gu.ge by the dGa'.ldan pho.brang government was a *fait accompli*.

After having lost Tho.ling and rTsa.rang, Indra.bodhi rnam.rgyal is found organizing resistance against the troops of dGa'.ldan Tshe.dbang in Zangs.dkar in water dog 1682. *Ngag.dbang tshe.ring.gi rnam.thar* says: "Later, in the autumn of the dog year (1682), the dKar.sha.pa elders invited the Sog.po-s. They went to Zangs.dkar. At that time, since rgyal.po Intra (i.e. Indra.bodhi) encamped with his troops at Thar.la, they stayed there. In order to defeat the troops of the [enemy], Seng.ge summoned Mon troops from Nyung.ti and joined [Indrabodhi]. Since No.no 'Brug travelled from place to place in order to negotiate between them (i.e. the two parties), with the pretension that a parley [was to be held], a lot of cunning was practised. The Mon [troops] noticed that. First, [No.no] 'Brug was arrested. He was tied with ropes. Then, since [the Mon.pa-s] had revolted against Intra.bho.ti, they captured him and his retinue at Thar.la. At 'Bar.gdan, *chos.rje's dbu.mdzad* (i.e. the head *bla.ma* of the king) and about 200 monks from He.mi and lCem.'bras were captured and taken to prison. (p.72) At that time, some groups of the [Mon] people plundered anything valuable. Some people were bound by the Mon [troops] and beaten. On that occasion when everybody was out for his personal gain (*thi.thor ko.thor*), I (Ngag.dbang tshe.ring) took a *rkang.gling* ("femur trumpet") and a *thod.phor* ("skull cup") from the *mgon.khang*. I smeared my body with ashes. Since I had left as an ascetic about this time last year, everyone stared at me and laughed. The Mon [troops] amassed all the wealth in front of me. I laughed and left. Then, all the Tibetans [went] plundering and, the Mon [troops] having again snatched [valuables], took them away. Then, since all of us gathered together, we

went to Mu.ne. As we had no option other than to stay, we remained there. At that time, rgyal.po Inta.bhu.ti had 500 sheep (*dkar.rgya.ma*), 100 *g.yag* and 'bri, a group of horses etc., which were here at Ra.ru. A Mon with a sword in his hand seized the saddles and took [the animals] away"⁶⁹.

The same biography adds: "At that time, since the Mon.pa-s slaughtered all the 500 goats and sheep belonging to the king, bleeding meat was scattered all around the ground and one could eat as much as one wished" (*Ngag.dbang tshе.ring.gi rnam.thar* p.73 lines 2-3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.87).

The passage of Gu.ge from La.dwags to dGa'.ldan pho.brang was officially ratified with the treaty of wood rat 1684 (Ahmad, "New Light on the Tibet-Ladakh-Mughal War of 1679-1684" p.346-347 and p.349).

In 1685, following the ousting of the La.dwags.pa-s from Gu.ge, Khang.dmar Tshе.brтан rdo.rje, the first *rdzong.dpon* of dGa'.ldan pho.brang, was sent from lHa.sa. He was *de facto* the new ruler of the land.

It seems that the La.dwags.pa abbot of Tho.ling, bSod.nams dpal.grub, chosen by his fellow countrymen after they took Gu.ge, remained the *mkhan.po* of Tho.ling for some time after La.dwags lost Gu.ge. In 1687, the first abbot of Tho.ling appointed by dGa'.ldan pho.brang reached Tho.ling.

Tho.ling as the secular seat of Gu.ge.pa power A summary

Tho.ling became the capital of the kingdom with Ye.shes.'od, who resided and died here. No evidence is extant to believe that the capital of Gu.ge Pu.hrang was transferred elsewhere until after the reign of rTse.lde.

Tho.ling lost its role as the capital of the kingdom with dBang.lde/'Bar.lde. It probably became the capital of Gu.ge lHo.stod, although it is never mentioned as a royal residence of the kings of lHo.stod when Gu.ge was divided into two kingdoms. However, the absence of any mention of Tho.ling in the sources dealing with the members of the lHo.stod dynasty may derive from the fact that the kings of lHo.stod are mainly recorded in the 'Bri.gung.pa sources because of their relations during the 13th century with this bKa'.brgyud.pa sub-sect. The 'Bri.gung.pa-s did not hold Tho.ling.

It is unclear whether Tho.ling retained its place of preminence in Gu.ge during the Sa.skya.pa period. The Gung.thang.pa feudatories of Sa.skya ruled Gu.ge Pu.hrang from dKar.dum at the border between Pu.hrang.stod.smad, a fort located at a considerable distance from Tho.ling.

With the renaissance of the Gu.ge dynasty with rNam.rgyal.lde, Tho.ling did not recover its role as capital of Gu.ge. rNam.rgyal.lde resided at Mang.nang. His son Phun.tshogs.lde founded Tsa.rang, which became the capital of Gu.ge until its downfall in 1630 at the hands of the La.dwags king Seng.ge rnam.rgyal. From the time of rNam.rgyal.lde, Tho.ling remained the chief monastic and spiritual centre of Gu.ge but its role as the main secular centre of Gu.ge was lost.

blessing to the son of the previous king and his ministers. He diffused everywhere the flowers of blessing. He [then] went to mTho.ling".

67. *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.33a lines 2-4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.84): "In iron male horse (1630), a Chu.mur.ti.pa subject, having revolted, gave king Seng.ge rnam.rgyal access to all the Gu.ge bod.'brog ("settlements and nomadic pastures"). As the La.thag.pa troops marched into Gu.ge, when they surrounded the rTsa.rang palace, this rje (sTag.tshang.ras.pa), the need for a peace parley having arisen, accordingly left together with a few disciples. Although jo bdag.po (i.e. the king of Gu.ge) was advised by chos.rje A.ne to surrender, the merchants of Phyr.chung and Na.ga.rko.ta, which had earlier rebelled against La.dwags, resisted here. The fort was taken".

68. *Mi.dbang rtogs.briod* (p.36 lines 10-13: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.85): "The remains of the nearly defeated enemy forces, which were in disarray in the desert plain, took refuge in the impenetrable forts of Pu.rang.sTag.la.mkhar, rTsa.brang and bKra.shis.sgang"; and, concerning their surrender, *ibid.* (p.38 lines 1-2): "Given that a huge army was raised up and additional reinforcements were added on the way, rTsa.brang and bKra.shis.sgang spontaneously surrendered". For the dating to 1679 of the former event and to 1680 of the latter see Ahmad, "New Light on the Tibet-Ladakh-Mughal War of 1679-1684" p.345-346 and p.349.

69. *Ngag.dbang tshе.ring.gi rnam.thar* (vol. 1 p.71 line 4-p.72 line 5: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.86). 'Khrul.zhig Ngag.dbang tshе.ring was born in a fire bird year. This year is wrongly given as 1717 in the introduction to the 1975 Delhi edition of his biography. He was born in fire bird 1657 otherwise he could not have witnessed the La.dwags-dGa'.ldan pho.brang war of 1679-1684. His death, given in the same introduction as 1794, is consequently one *rab.byung* too late. It took place in 1734.

The dGa'.ldan pho.brang period

Soon after Tho.ling and the lands of Gu.ge became territories under the control of the lHa.sa government, the importance of Tho.ling was duly acknowledged. The 5th Dalai Lama had already recognised its great legacy when he used some of the religious depictions at Tho.ling as models for his renovations in the Jo.khang: “Then, the great rGyal.ba'i dbang.po, the 5th, as he made a renovation of the middle floor of 'Phrul.snang gtsug.lag.khang, thinking to have especially good wall paintings, since he took in consideration to use the murals of mTho.liding gtsug.lag.khang depicting the *dkyil.'khor-s* of the rGyud.sde.bzhi as authoritative models, he made similar *dkyil.'khor-s* on the middle floor and also composed a flower of praise to the murals of mTho.liding”⁷⁰.

Two major decisions, made by dGa'.ldan pho.brang, were enacted by dGa'.ldan Tshe.dbang and feasibly by sGar.dpon Khang.dmar Tshe.brtañ rdo.rje in favour of Tho.ling, which reorganized the monastery in two different yet related aspects. The first was that, similar to other decrees, including that by Indra.bodhi rnam.rgyal, promulgated before this ordinance, an edict was issued to the effect that the middle son in each family of Gu.ge had to become a monk at Tho.ling, thus securing the monastic re-population of the temple (for some details, as are described by sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, see below p.52-53).

Having settled matters within the sacred precinct of Tho.ling, the other order concerned the organization of the Tho.ling *dgon.lag-s* (“branch monasteries”), which consolidated a stable network of support from outside the monastery⁷¹. As mentioned below (p.110), the dGa'.ldan pho.brang classification of the Tho.ling branch monasteries may have been modelled after the dGe.lugs.pa organization when Gu.ge was ruled by its own royal dynasty, but this is conjectural and no exact chronology can be established regarding the introduction of this network (on this matter see bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* p.112 line 6, where the classification of the *dgon.lag-s* is attributed to an unspecified period after the 5th Dalai Lama).

The lineage of the early dGe.lugs.pa abbots of Tho.ling

Bai.ser discusses the lineage of the Tho.ling abbots: “Lo.chen Rin.chen bzang.po was its abbot. Jo.bo.rje A.ti.sha visited [Tho.ling] and the rGyud.sde.bzhi lha.khang was also there (sic). Subsequently, after many generations of *bla.ma-s*, following the same treatment adopted [for the other monasteries] mentioned above, the successive abbots after Gu.ge Ngag.dbang grags.pa were chos.rje Tshul.khrims bshes.gnyen; rJe.legs grub.pa; the Kun.spangs.pa bearing the name Nam.mkha'; rje Kun.dga' dpal.bzang; rje Rin.chen dpal.bzang; pan.chen Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan; slob.dpon Seng.ge rgya.mtsho; chos.rje Phyang.rdor dpal.bzang; chos.rje bDe.legs.dar; rje Sangs.rgyas dpal.bzang; rje Grags.pa 'od.zer; rje Tshul.khrims rgyal.mtshan; lha.btsun Blo.bzang bstan.pa'i nyi.'od. Around that time, pan.chen Blo.bzang chos.rgyan was invited [and] opened the door of religion by his promotion of it. Following [*pan.chen's*] return [to Central Tibet], after lha.btsun Blo.bzang ye.shes.'od sat on the throne [of Tho.ling] for twelve years, La.dwags Seng.ge rnam.rgyal, who bound them with five arrows, brought under his own power the *mkhan.po* and the king of Gu.ge bKra.shis grags.pa, who were independent. He reduced Gu.ge under his dominion. Subsequently, those who were appointed [*mkhan.po-s*] were Dung.dkar bshes.gnyen bZang.po; Gu.ge Bye.dkar bZod.pa

70. See the article on Tho.ling by Ri.'bur Ngag.dbang rgya.mtsho in *Bod.ljongs Nang.bstan* (p.42-48: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.88). See also bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.105 lines 7-13).

71. bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.105 lines 14-19: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.89): “In the later part of the life of the rGyal.dbang sku.phreng lnga.pa, sGar.dpon Bu.chung [note: who was later promoted to the rank of *bka'.blon*] and, during the war, rgyal.po dGa'.ldan Tshe.dbang dpal.bzang paid particular attention to mTho.liding dgon.pa. By gathering the middle sons in the families to become monks from the ten directions of Gu.ge *phyi nang* (“external and internal”), they expanded the *grwa.tshang*. Since they appointed it the mother *dgon.pa*] of the twenty-five branch monasteries, including Sa[.skya.pa and] 'Brug[.pa] monasteries, they not only expanded it but gave to it a stable organization. This is a sign of its greatness during the intermediate period”.

rgyal.mtshan and rTsa.hrang.pa sku.skyes (“incarnation of rTsa.hrang.pa”?) Blo.bzang chos.’phel. Later, since in [mNga’.ris] skor.gsum [people] came under the cover of the white umbrella of the religious government of rje bla.ma, La.dwags bSod.nams dpal.grub and Byang.rtse chos.rje A.mdo sByin.pa rgya.mtsho [were abbots]. At present, it is ruled by Shar.rtse Khams sPo.’bor.ba Blo.bzang chos.’phel. He newly expanded in a great way the number of the monks and estates to keep up worship [at Tho.ling]. This will be discussed below. s*Mon.lam* is performed in the same way as at lHa.sa. As for the religious system practised in the monastery quarters and the *dgon.pa*, the monks pursue further studies by going to Se[.ra], ’Bras[.spung], dGe (i.e. dGa’.ldan) and mNga’.ris grwa.tshang” (ibid. p.273 lines 9-25; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.90).

Those enumerated in *Bai.ser* are the dGe.lugs.pa abbots of Tho.ling. The first of them was obviously Ngag.dbang grags.pa, who ascended its throne before 1424. The abbots Tshul.khrims bshes.gnyen, rDo.legs grub.pa, Kun.spangs.pa Nam.mkha’, Kun.dga’ dpal.bzang and Rin.chen dpal.bzang have to be considered as sitting on the throne of Tho.ling in succession after Ngag.dbang grags.pa until pan.chen Shanti.pa. The latter’s dates are documented in the sources as 1487-1567, with earth pig 1539 as the year in which he became the abbot of Tho.ling, when he returned from dBus.gTsang (see *Shanti.pa’i rnam.thar* f.33a lines 6-7), after he resigned from being the *mkhan.po* of bKra.shis lhun.po dKyil.khang grwa.tshang. Rin.chen dpal.bzang, the last of this group of abbots must have left the throne of Tho.ling vacant soon before 1539.

The successive abbots from some time after 1539 (but before 1567, the date of Shanti.pa’s death, which is a *terminus ante quem* for Phyag.rdor dpal.bzang to have ascended the Tho.ling throne) were slob.dpon Seng.ge rgya.mtsho, Phyag.rdor dpal.bzang, bDe.legs.dar, Sangs.rgyas dpal.bzang, Grags.pa ’od.zer, Tshul.khrims rgyal.mtshan, lha.btsun Blo.bzang bstan.pa’i nyi.’od, who have to be accommodated in the period after Shanti.pa until 1618, the year in which pan.chen rin.po.chen Blo.bzang chos.kyi rgyal.mtshan visited Tho.ling. It is noteworthy that Seng.ge rgya.mtsho is not mentioned in *Shanti.pa’i rnam.thar*; Phyag.rdor dpal.bzang seems to have been Shanti.pa’s successor as the former abdicated in his favour according to the latter source.

Twelve years later, in 1630, during the abbotship of Blo.bzang ye.shes.’od, the king of La.dwags Seng.ge rnam.rgyal seized rTsa.hrang and subjugated Gu.ge. The abbots from 1630 until 1687, the latter date being when Gu.ge passed under the dGa’.ldan pho.brang government, were Dung.dkar bshes.gnyen bZang.po, Gu.ge Bye.dkar bZod.pa rgyal.mtshan, rTsa.hrang Blo.bzang chos.’phel and La.dwags bSod.nams dpal.grub, who seems to have been the last abbot during the domination of Gu.ge by La.dwags.

The abbotship of Byang.rtse chos.rje A.mdo sByin.pa rgya.mtsho occurred after the La.dwags-dGa’.ldan pho.brang war began in 1679⁷². That of Shar.rtse Khams sPo.’bor.ba Blo.bzang chos.’phel was still continuing at the time of completing *Bai.ser* (i.e. in earth tiger 1698), (*Bai.ser* p.461 lines 2-4).

Tho.ling during the regency of sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho

Following the death of the 5th Dalai Lama Ngag.dbang blo.bzang rgya.mtsho, sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, who took his place by concealing his death, continued relations with the monks of Tho.ling. He ordered the dGa’.ldan pho.brang to bear the expenses of the various annual ceremonies. Keeping in mind the greatness

72. bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.’gro lam.ston* (p.107 line 14-p.108 line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.91): “What one knows at present is that, among them, Byang.rtse chos.rje sByin.pa rgya.mtsho, otherwise known as Ngag.dbang dpal.bzang of ’Bras.spungs sGo.mang bSam blo [khang.tshan] became, as he was requested, the forty-sixth successive abbot. After him, Sera.smad sPom.’bor Shar.rtse chos.rje Blo.bzang chos.’phel otherwise known as Khri Yang (p.108)steng.pa ascended the abbatial throne of mTho.ling”. See *mDo.sngags.gzhung.brgya.smir.ba Byang.rtse mTho.ling mkhan.po Ngag.dbang snyan.grags.kyi zhabs.brtan* in the *gSung.’bum* of Rwa.sgreng Khri.chen bStan.pa rab.rgyas (vol.IV p.401).

of Tho.ling and its lineage of masters and abbots, such as those issuing from the ancient royal family and more recently those issuing from the dGe.lugs.pa ranks, he decided to choose abbots worth of its past.

sDe.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho introduced the system of sending the successive Shar.byang chos.rje-s to be the abbots of Tho.ling dgon.pa. The abbots of Tho.ling, after a period of incumbency at this temple, became the dGa'.ldan *khri.pa*-s. This was enacted from water monkey 1692. In that year, Byang.rtse chos.rje A.mdo sByin.pa rgya.mtsho, often mentioned in these pages, and, after him, Shar.rtse chos.rje Khams sPom.'bor Blo.bzang chos.'phel, these two in succession, ascended the throne of Tho.ling dgon.pa⁷³. The newly established tradition of rGyud.stod was then introduced at Tho.ling dgon.pa and entrusted to the care of the La.dwags king, although he did not have any ascendancy over the greatest monastery in Gu.ge, which remained entirely under the control of dGa'.ldan pho.brang.

Around that time, the *rnam.thar* of the first kun.mkhyen 'Jam.dbyangs bzhad.pa Wa.shul Ngag.dbang brtson.'grus (1648-1721), who belonged to the line of abbots of A.mdo bKra.shis.dkyil, gives an indication of how important in the eyes of sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho were the abbot and the throne of mTho.liding: "Concerning this, since the golden throne of mNga'.ris Tho.ling gSer.gyi gtsug.lag.khang was the throne of the incomparable Jo.bo chen.po, and, moreover, since a request was made many times that the successive [abbots], who ascended the golden throne of dGa'.ldan, the seat of chos.kyi rgyal.po Tsong.kha.pa chen.po, in particular the abbots of Shar.byang, should hold [the throne of mTho.liding], likewise, although there was a request from sKyor.mo.lung, since it was the seat of sBal.ti dGra.bcom.pa, the great spiritual son of 'Dul.dzin Thag.ma.ba, who resided there, that teachings should be imparted [at the latter place], such as oral instructions on 'Dul.ba, the empowerment of rDor.phreng etc., extensive Tantric cycles, sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho did not accept [the latter request]" (dBal.mang dKon.mchog rgyal.mtshan, *bKra.shis.dkyil.gyi gdan.rabs* p.19b lines 3-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.93) (See also bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* p.107 lines 4-11).

In the second volume of the biography of the 5th Dalai Lama by sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho (*Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa* f.277 line 3) a reference is made to the appointment of a *gnyer.pa* ("keeper") to what is defined as "mTho.liding, the newly established *dgon.pa* in mNga'.ris" (*Du.lu.ka'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa* f.231 line 3: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.94).

Such a statement led Petech to think that Tho.ling had undergone a renovation. This was not the case. The year in which this alleged renovation took place was fire hare 1687 when other monasteries in sTod received the attention of the dGa'.ldan pho.brang government. Apart from the above mentioned passage (Khri.mkhar.ba Don.yod rdo.rje and sTag.sna.ba were appointed to be sent respectively as *gnyer.pa* of the newly established *dgon.pa* mTho.liding in mNga'.ris and as Pu.rang *gnyer.pa*), in another volume of the biography, the grants in favour of Tho.ling to fund the offerings for the worship of the deities are said to have been allocated in the same year⁷⁴.

This becomes more evident if one reads other passages in the same section of *Bai.ser* dedicated to Tho.ling, which deals with the new organization set up for Tho.ling by the dGa'.ldan pho.brang government, including the change in the system of appointing the Tho.ling abbots mentioned above. sDe.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho first says: "Although it seems that all the laymen and monks of Zhes.yul (i.e. the La.dwags.pa-s) had pure faith in the dGe.lugs, bDe.lan rnam.rgyal was

73. bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.106 lines 6-20: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.92): "The gracious regent ma.ha pandi.ta Sangs.rgyas rgya.mtsho, after the death of the Dalai Lama, which he kept secret for a while by using himself the name of the omniscient Great Fifth, continued relations with the monks of mTho.liding dgon.pa and its religious estates. He bore the cost of the various annual *sgrub.mchod*. He protected it with compassionate attention and generosity. More than anything, *sde.srid rin.po.che*, who was experienced and far-sighted on both religious and secular matters, [as well as] having a vast command of historiography and documents, considered mTho.liding to be an extraordinary light of ultimate teachings for the sentient beings. The history of the *dgon.pa* and its lineage of incumbents, which is extremely important, covers a long period of time. Earlier, abbots, kings, ministers, *pandi.ta*-s, *grub.thob*-s and *lo.tsa.ba*-s, who interacted here, left magnificent and extensive hand-prints in terms of receptacles of body, speech and mind, which can be considered the right side of 'Dzam.gling ('Dzam.gling g.yas gshag, i.e. the best part of 'Dzam.gling). Thinking about their power of bestowing blessings, starting from 1692, the system of sending the successive Shar.byang chos.rje-s to be the abbots of mTho.liding dgon.pa was introduced. Hence, when *sde.srid rin.po.che* (Sangs.rgyas rgya.mtsho) was living, Byang.rtse chos.rje A.mdo sByin.pa rgya.mtsho and, after him, Shar.rtse chos.rje Khams sPom.'bor Blo.bzang chos.'phel, these two in succession, ascended the throne of mTho.liding dgon.pa".

74. *Du.lu.ka'i gos.bzang 'phros.pod dang.po* (f.277a lines 5-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.95): "In fire hare (1687), for the offerings [of butterlamps] to be made day and night without interruption at Gu.ge mTho.liding lha.khang, the annual provisions given for worship, in terms of barley, altogether amounted to 1046 *mkhar.ru'i khal* and ten *bre*".

obscured by mischievous darkness and both the religious and secular powers [at Tho.ling] were reduced to the small extent of no more than thirty monks” (ibid. p.460 lines 13-15: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.96). To re-establish religious life at Tho.ling he summarizes a few measures taken for its benefit: “From fire hare (1687), at the beginning of the twelfth *rab.byung*, in addition to the original thirty monks, 160 new [Tho.ling] monks were gathered by means of *ban.khral* (“monk tribute”, for which every family had to give its middle son to the monastery). The assembly of the pure tradition of the great ’jam.mgon rgyal.po Tsong.kha.pa [at Tho.ling] followed the model of the new[ly established] monasteries of dBus.gTsang in their recitations and religious practices such as that of sMan.bla” (ibid. p.460 lines 19-22: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.97). He then goes on to say (p.461 lines 2-4): “As to the *mkhan.pa*, in that year [the system of appointment] was changed. [*Bla.ma-s*] from dGa’.ldan rTse.shar (i.e. Shar.rtse) went [to be *mkhan.pa*] in turn. The first was Byang.rtse chos.rje sByin.pa rgya.mtsho. After he ascended the golden throne [of Tho.ling], Shar.rtse chos.rje Blo.bzang chos.’phel is the present [abbot]. The treatment of the history of the ancient *dgon[.pa]* and its monks is concluded at this stage. The monastic assembly [of Tho.ling] consists of about 200 monks” (ibid. p.461 lines 2-4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.98).

In a few lines, sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho discusses the effects of the political situation created in mNga’.ris.stod with the taking over of Gu.ge by the La.dwags.pa-s. This is a showpiece of the close interdependence of political and religious affairs in the eyes of the dGa’.ldan pho.brang, but, more than that, of the strong religious implications involved in the earlier struggle between Gu.ge and La.dwags, which had brought the recently born dGe.lugs.pa and the ’Brug.pa theocracies into confrontation with each other. sDe.srid’s judgment of the effects that bDe.ldan rnam.rgyal’s rule had on Tho.ling are extremely negative. His criticism of bDe.ldan rnam.rgyal’s mischievous obscurantism which left Tho.ling depopulate should be more appropriately addressed to Indra.bodhi rnam.rgyal who ruled Gu.ge and hence Tho.ling as well. The pathetic situation in which Tho.ling was languishing when the dGa’.ldan pho.brang took over also shows how ineffective was Indra.bodhi’s 1653 *bka’.shog* to the people of Gu.ge ordering them to bear the burden of supporting Tho.ling (see below Appendix Seven). The poor outcome of his order may have been due to his own pro-’Brug.pa stance⁷⁵ or to a defiant reaction of the Gu.ge.pa-s to a *bka’.shog* issued by a hostile authority which had usurped the right to rule. It is noteworthy that Indra.bodhi’s order did not feasibly produce significant results while that of the dGa’.ldan pho.brang contributed sensibly to an increase in the monastic population of Tho.ling.

However matters may have been in the aftermath of the end of La.dwags.pa rule in Gu.ge, the fact remains that Tho.ling was on the verge of ending its centuries-old function of shedding spiritual and cultural light in mNga’.ris skor.gsum and elsewhere. By the evidence of the passages in *Bai.ser*, that undertaken in fire hare 1687 was a complete reorganization of the monastic community and of the religious practices rather than an actual renovation since it did not affect the structures of the temple complex. The taking over of Tho.ling by the dGa’.ldan pho.brang thus left the Tho.ling temples untouched. It is difficult to say how much the rule of the La.dwags.pa-s and in particular of Indra.bodhi, after that of his father Seng.ge rnam.rgyal, had changed religious practice at Tho.ling after the earlier dGe.lugs.pa period. It is possible that the state of abandon in which Tho.ling was languishing under the kings of La.dwags was related to an absence of religious practice rather than a substitution of the dGe.lugs.pa cults adopted at this monastery before Seng.ge rnam.rgyal’s conquest. This seems to be confirmed as

75. He was the beloved disciple of sTag tshang ras.pa, whose equanimous and impartial approach towards the dGe.lugs.pa-s and that of his patron Seng.ge rnam.rgyal, stressed in *sTag.tshang ras.pa’i nam.thar* and wholeheartedly accepted by Petech (*The Kingdom of Ladakh* p.70) should be questioned, given that it goes against the course of events that led to the subjugation of pro-dGe.lugs.pa Gu.ge.

well by the dGa'.ldan pho.brang policy, undertaken by the great Fifth and the *sde.srid*, of taking charge of and controlling the activities (religious and secular) of all the monasteries, including those in flourishing state and those previously suffering neglect.

Tho.ling under the dGa'.ldan pho.brang after sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho

From the period of the 48th dGa'.ldan *khri.pa* until that of the fifty-third, when these were the Byang.shar *chos.rje-s*, their available biographies do not permit one to ascertain whether or not they sat on the throne of Tho.ling.

Subsequently, Se.ra.byas bsam.blo Ngag.dbang mchog.ldan (1677-1751) became the abbot of Tho.ling for the years iron tiger 1710 to fire monkey 1716. He was obviously a figure of noteworthy prominence. After sitting on the throne of Tho.ling, he became the 54th dGa'.ldan *khri.pa*. Khri.chen Ngag.dbang mchog.ldan was the tutor of bsKal.bzang rgya.mtsho (1708-1758), the 7th Dalai Lama, and the first Rwa.sgreng⁷⁶. It is possible that, through the auspices of his tutor, the 7th Dalai Lama took an interest in the fate of Tho.ling, as the *bka'.shog* issued by him in fire dragon 1736 (see Appendix Seven) indicates. It is also possible that the end of the ancient and glorious dynasty of Gu.ge, which was unfolding before the eyes of the 7th Dalai Lama, made him take steps in favour of this land and its main temple.

Other abbots, who sat on the Tho.ling throne during the life of bsKal.bzang rgya.mtsho, are mentioned in the autobiography of the Pan.chen rin.po.che Blo.bzang ye.shes and the biography of his successor dPal.ldan ye.shes. They were Ngag.dbang chos.ldan and Don.grub rgya.mtsho during the life of the former Pan.chen rin.po.che (*Blo.bzang ye.shes.kyi rnam.thar (stod.cha)* f.286a line 1 and f.387a line 2) and subsequently Don.grub rgyal.mtshan, who is documented to have sat on the Tho.ling throne in water dog 1742 (*dPal.ldan ye.shes.kyi rnam.thar* p.72 lines 3-4). He was probably succeeded by Blo.bzang 'phrin.las, who is mentioned as the abbot of Tho.ling in 1744 and 1752 (ibid. respectively p.97 line 6-p.98 line 1 and p.188 line 2). *dPag.bsam rin.po.che snye.ma*, the main biography of the 7th Dalai Lama, records the meeting of other two abbots with bsKal.bzang rgya.mtsho. They were Chos rgya.mtsho and Rin.chen bskal.bzang. The second of the two was from Sera.byas and was appointed as the former's successor in wood pig 1755⁷⁷, which means that Chos rgya.mtsho was the abbot of Tho.ling only for a brief period.

The end of the royal lineage of Gu.ge

The 1653 *bka'.shog* by Indrabodhi rnam.rgyal to Tho.ling (see p.181-182) proves that La.dwags controlled Gu.ge, which is confirmed by *sTag.tshang ras.pa rnam.thar* and *La.dwags rgyal.rabs*. The 1736 *bka'.shog* by bsKal.bzang rgya.mtsho, also addressed to Blo.bzang padma bkra.shis (see Appendix Seven), proves that, while another authority had been installed in Gu.ge (that of the Dalai Lama) following the La.dwags-dGa'.ldan pho.brang war, a restoration of the royal family of Gu.ge had been performed, albeit partial, since members of the Guge genealogy resided in Gu.ge, while, during the periods of Seng.ge rnam.rgyal and his son Indrabodhi they were in La.dwags.

76. Go.shul Grags.pa 'byung gnas, *Khri.chen Ngag.dbang mchog.ldan rnam.thar mdo.rbsdus* (p.164), a short biography of the fifty-fourth *khri.chen*, reads: "When he was thirty-four in iron male tiger of the twelfth *rab.byung* (1710), he became the *mkhan.po* of mNga'.ris mTho.ling. He preached extensively *mDo.sNgags*, these two, while protecting the assembly of many thousand monks. He renovated thousands of *mchod.rten-s* erected during the time of lo.chen Rin.chen bzang po. He promoted the teachings up to the banner on the roof by spending seven years there".

77. *dPag.bsam rin.po.che snye.ma (smad.cha* p.357 line 4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.99): and ibid. (*smad.cha* p.365 lines 4-5). This succession to the Tho.ling throne can be fixed with accuracy since the designation of Rin.chen skal.bzang took place among other events which fell in wood pig 1755 (ibid. p.361 line 2). My gratitude goes to Lobsang Shastri for addressing my attention to all the passages in the biographies of these Panchen and Dalai Lamas mentioned here.

The power that the last king of Gu.ge, Blo.bzang padma bkra.shis, exercised in his land was no more than nominal, for he depended on the dGa'.ldan pho.brang government, of which he was a representative in mNga'.ris.stod.

Oral tradition links Blo.bzang padma bkra.shis to mDa'.ba.rdzong as a local ruler. Dawa Lama Yugyal, a living authority on mDa'.ba.rdzong, often mentioned this king to the author of the present work as the last ruler of this locality. The same *bka'.shog* confirms his connection with mDa'.ba.rdzong. The notion in the edict that the mNga'.ris *no.yon*, who was an associate of Blo.bzang padma bkra.shis, was the protector of mDa'.ba.rdzong links Blo.bzang padma bkra.shis to this locality. Moreover, an allusion in earth monkey 1728 found in *dPag.bsam rin.po.che snye.ma* (*stod.cha* f.243b line 3) to a king of mNga'.ris mDa'.pa may only refer to Blo.bzang padma bkra.shis.

Not much more is known about Blo.bzang padma bkra.shis. Petech (*Kingdom of Ladakh* p.45) says that, in 1692, he was living in lHa.sa, which he did until his death. In the biography of the 5th Dalai Lama that I have consulted (the same used by Petech), there is no reference to the fact that he was a resident of lHa.sa. The biography affirms that he came to pay a visit and brought rich gifts as was his custom⁷⁸, but does not imply that he had become a resident of the Dalai Lama's see. In fact, the *bka'.shog* issued by the 7th Dalai Lama shows that in 1736 Blo.bzang padma bkra.shis was active in mNga'.ris.stod.

His status in Gu.ge notwithstanding, Blo.bzang padma bkra.shis was the last member of the Gu.ge royalty before this line came to an end. Reference is made in the *bka'.shog* to the fact that the royal genealogy of Gu.ge was facing extinction.

Tshe.dbang nor.bu (*Bod.rje lha.brad.po'i gdung.rabs*) confirms this fact: "In Gu.ge, which is in the centre of Zhang.zhung, the last king of the genealogy, which appeared in succession, was Padma blo.bzang bkra.shis. This one was born in the fire dragon year of the 11th *rab.byung* (1676). When he was sixty-eight, he died in the water pig year towards the end of the 12th *rab.byung* (1744), in a day of the *sbo* (sic for *dbo*) month. I did my share of offerings to various *bla.ma*-s in memory of the deceased on behalf of the central government when I was residing at rKong.yul gTsang.po mgo.dgu. Thereafter, the genealogy of Gu.ge came to an end. The younger of [his] two daughters married the king of Mar.yul La.dwags and had two sons" (ibid. p.75 lines 5-13; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.101).

Tho.ling in the period after the end of the Gu.ge dynasty

Then, from the fifty-fifth dGa'.ldan *khri.pa* until the sixty-fifth, when they were the Byang.rtse *chos.rje*-s, no evidence from their biographies, that have come into the hands of the author of this work, helps to prove whether or not they were the abbots of Tho.ling.

The system of ascending the throne of Tho.ling before that of dGa'.ldan is documented in the case of the next dGa'.ldan *khri.pa*, the 26th. As a matter of fact, Se.ra.byes bsam.blo Byang.rtse chos.rje Ngag.dbang snyan.grags became the 66th dGa'.ldan *khri.pa* after he was chosen to ascend the abbatial throne of Tho.ling.

The system of nominating the Tho.ling abbot from the ranks of the masters of Shar.byang seems to have lasted from 1692 until 1800, but no elements are at hand to ascertain who changed this custom.

78. *Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gsum.pa* (f.69b line 6-4.70a line 3; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.100): "Prince Blo.bzang padma bkra.shis, the authentic scion of khri sKyid.lde Nyi.ma.mgon of the lineage of mnga'.bdag dPal.'khor.btsan, who was the descendant of the Bod *chos.rgyal*-s, having arrived [from mNga'.ris], came to pay his respects to *rje bla.ma*. He was ceremoniously received. He brought respectful gifts. [When] he had come previously, his meeting gifts such as a large quantity of gold and silver as well as brocade, silk and cloths had been highly appreciated. We exchanged pleasantries according to [both] the elaborate and the simplified etiquette enquiring about each other".

Tho.ling during the 19th century

Around 1800, it seems that Tho.ling dgon.pa became a branch monastery of the *grwa.tshang* (“monastic college”) of the persons who became the successive Se.ra.byes’ incumbent abbots.

According to the oral information of the elderly monks who lived in Tho.ling before its destruction, the *dgon.pa* passed under Se.ra.byes from the time of Rwa.sgreng khri.chen bsTan.pa rab.rgyas (1759-1815).

It seems that those who became abbots from then on were given the right of having a keeper and an administrator as main assistants, together with over twenty other attendants.

During this period, the lands of mNga’.ris skor.gsum underwent a long season of decline, as the officers sent by the Dalai Lama governments did not take an interest in making the land and its people prosper and did not keep the temples in their previous flourishing state. As a matter of fact, the higher and lower sTod sGar.dpon, the *rdzong.dpon-s* (“governors”) of rTsa.hrang and mDa’.ba.rdzong and their representatives, the *gser.dpon* (“administrators of the gold mines”) and the trade officers did not exercise their duties properly, often being biased in the way administration and taxation were run. The monasteries were abandoned to their fate and lay in a state of decay, with the monastic population reduced to a minimum.

Another blow was given by the invasion of Zoravar Singh in the years 1841-1842, often known to the Tibetans as La.sing but to the *rten.deb* as ’Byor.ra.sing, which caused severe damage to Tho.ling. The newly appointed plenipotentiary of the area, gNod.sbyin phun.tshogs, took great care of Tho.ling dgon.pa. During the period 1847-1849 he visited mNga’.ris sGar twice. On these occasions he saw the pitiful condition in which Tho.ling was lying. Similar to the ordinance issued in the period of sGar.dpon Bu.chung and dGa’.ldan Tshe.dbang dpal.bzang, he issued an authoritative edict in fire sheep (1847) ordering all families of the region to give their middle sons to become monks at the *dgon.pa-s*, and not to create obstacles to those who had faith in the religion, so that they could renounce secular life (see Appendix Seven).

gNod.sbyin phun.tshogs was the one who, under the control of Se.ra.byes, made a restoration of the *dgon.pa* in water ox 1853. He also introduced the system of keeping records of the *dgon.pa*’s properties, of which the 1937 *rten.deb* is a later example.

Part Two

A study of the buildings
composing the Tho.ling complex

Introduction

The inventories of the Tho.ling receptacles of body, speech and mind

ONE DOCUMENT, whose front page and hence its title is missing, is a collection of inventories of the religious properties of the temple complex of Tho.ling, historically the most important monastery of Gu.ge. In the closing lines of its introductory section, which explains the reasons for compiling these inventories before listing them in detail (see above p.5), the document is defined as a *gtan.deb* (“book of properties”), which has to be corrected into a more consonant *rten.deb* (“book otherwise inventory of holy receptacles”) (f.4a). The latter spelling will be used to identify it in the present work.

The document used for the reconstruction of Tho.ling is called the *me.glang rten.deb* (or “the fire ox (1937) inventory of holy receptacles”) throughout its text. It comprises eighty-five written folios, in beautiful *dbu.med* script, and one hundred and five altogether including its blank pages, many of them hand-written only on the front side, which seems to indicate that space was left for future records⁷⁹, the last of which dates to water dragon 1952 (*rten.deb* f.25a). Its pages, measuring 60.5 by 28.5 cm, contain six lines of text. The manuscript has been marginally damaged by fire. The top and bottom lines of the first pages are unreadable. Classifications, corrections and additions are given legal status by means of the seal of the abbot of Tho.ling depicting a conchshell.

An extract of these official administrative papers has been previously made by bKra.shis tshе.ring in a document consisting of a few pages nervously scribbled in *khyug.yig* (for the translation of this document see below Appendix Three), which served as the basis for a preliminary short study by the present author before

79. But one should note that a line in cursive of the *rten.deb* (f.84a line 2) says: “From this folio on, which is from folio 85 until folio 98, twenty-four folios are missing (*bston* past tense of ‘*don pa*, lit. “to take out”)”.

bKra.shis tshe.ring obtained a copy of the original⁸⁰. A first work using some parts of the available documents and the recollections of the Tho.ling elders was then penned by bKra.shis tshe.ring for the commemorative issue of Tho.ling's millenary, entitled *Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang nas mTho.lding dgon.pa'i bar.gyi chags.rabs shin.tu bsdu.pa sngon.'gro lam.ston* in the commemorative volume *Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang phyag.btab.nas lo gcig.stong 'khor.ba'i rjes.dran dus.deb*⁸¹.

These inventories are not very old. After the campaign of Zoravar Singh, called in this document 'Byor.ra.sing (ibid. f.2b), who invaded Gu.ge Pu.hrang in iron bird 1841, as the text correctly recounts, and meeting with his death in the same year, damage to the images of Tho.ling and the state of decay in which its properties in general were lying prompted the making of these inventories. They were introduced to improve the exercise of the functions delegated to the gNyer.tshang administrators of Tho.ling⁸² in keeping track of the religious objects in the various *lha.khang*-s and to facilitate the transfer of the duties from one temple caretaker (*sku.gnyer*) to another (ibid. f.2b-4a).

Afterwards these inventories were undertaken frequently. Blank pages indicate that space was left so that they could be brought up to date. For instance, an update of the religious objects in one of the *lha.khang*-s (i.e. *lha.khang 'Jig.rten.brgyan*) was made in wood bird 1945 (ibid. f.72a)⁸³.

Various other updates concerning several *lha.khang*-s of Tho.ling are found in the *rten.deb*, most of them stamped with the abbot's seal to give them legal validity, as follows:

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan (f.24a-f.25a): "In fire ox 1937, mTho.liding mkhan.zur ("retired abbot") La.ba dge.bshes Byams.pa brtson.'grus and mdzod.pa ("treasurer") rGyal.byed Byams.pa thub.bstan, these two, offered a vase made of red copper with a silver mouth. Written (f.24b) on the twenty-first day of the ninth month.

On the fifteenth day of the second month of water horse 1942, Dwa.bla Byam.pa (sic for Byams.pa?) rgya.mtsho offered the thirty-eight volume *gSung.'bum* of rJe rin.po.che and his two spiritual sons to the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan, with red and multicoloured wrappers, labels, made of brocade depicting lotuses, and cases.

On the fifteenth of the second month of fire ox 1937, *mkhan.'dzin* ("present abbot") lHo.pa dge.bshes mkhyen.rab Dam.chos and mdzod.pa sBa.rti mkhyen.rab Ngag.dbang, these two, offered an umbrella made of silk-fringed orange brocade and a silver knob in the shape of a lotus, which is to be installed above the main image, the incomparable Thub.dbang Ghande.ma, the jewel of the crown bestowing peace and happiness. [They also offered] a banner to be used on the occasion of *gser.tshogs smon.lam* with hangings made of brown Chinese brocade with a red and yellow rainbow embroidery. Written on the second month of water sheep 1943.

(f.25a) In earth rat 1948, mkhan.po lHo.pa dge.bshes Blo.bzang don.yod and mdzod.pa bKra.shis bde.legs, these two, offered to the Dus.gsum Sangs.rgyas, the main images of the 'du.khang *chen.po*, and to [the statue of] Mar.me.mdzad, four aprons in Indian silk; a good throne table to be used during *smo.n.lam*; a *rnam.rgyal bum.pa* depicting the Rigs.Inga and weighing sixty-four silver coins; a *las.bum* ("ordination vase"), its body in copper and the mouth in silver, four *gan.'byar-s* ("under-ropes") for the four statues mentioned above, and a *mchod.steps* ("table for offerings"). Written on the third month. Sera.byes grwa.tshang offered a *thang.ka* of Chos.rgyal one floor in height with a brocaded frame.

80. Many thanks go to him for taking so much trouble to obtain access to a copy of this document, which records the inventories of the Tho.ling chapels, receptacles, various paraphernalia and books kept in the temple complex before it was destroyed.

81. This work was published by the Tho.ling gtsug.lag.khang lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes dran.mdzad sgo'i go.sgrig tshogs.chung of Bod.ljongs mNga'.ris rig.gzhang gces.skyong.khang at Dharamsala in 1996.

82. Apart from the gNyer.tshang-s, they were the 'Bri.g.yag zur.pa-s, the sBug.pa-s (their names sometimes spelled sBubs.pa-s as well), the Bla.brang-s and the Grwa.tshang-s.

83. In its pages the *me.glang rten.deb* (f.68b, f.71a and f.71b) also records renovations and subsequent updates in the years before 1937, such as those in fire hare 1927 (f.71a), water monkey 1932 (f.71b) and fire rat 1936 (f.54b).

On the eleventh month of water dragon (1952), in dedication of the late dge Byams.pa rgya.mtsho, a *thang.ka* of rJe yab.sras.gsum, the gzhi.bdag lCam.sring and rgyal.chen Shug.lidan with a complete brocade frame including its red and yellow veil and silver knobs; as well as two *asbi* (“long scarves”) were offered by dge.gzhon Blo.bzang”.

(f.25b) On the *lo.gsar* of wood sheep 1955, Khu.nu Dhar.ma dbang.phyug offered a slightly damaged silver butterlamp with lotus decorations, seven *gsor* high and four *gsor* wide.

In the fire bird year 1957, in memory of Chu.ti (Chu.mur.ti) dpon bsTan.’dzin, four silver lamps were offered to be used on the three occasions and on [other] special occasions, weighing nine Indian coins. Their height is one *khyi* (i.e. the distance between the tip of the thumb and that of the little finger), their width being two and a half *gsor*, with carvings on the bottom part. Written on the fifteenth of the eleventh month.

A *snyan.shal* (“long scarf around the neck and touching the ears”) with a name of a person written on it was offered to the main image Thub.dbang Ghandi.ma (i.e. Ghande.ma) by bsKras.sgang (i.e. bKra.shis.sgang) sNgags.ram.pa rThogs.med rgya.mtsho”.

Thug.rje lha.khang (f.41a-f.42a): “In fire ox 1937, the recently restored Thugs.rje lha.khang was offered a vase made of red copper with silver mouth, which was made with the fund of the renovation. Written on the 21st of the ninth month.

In memory of the late dpon.dman sGrol.dkar, one hexagonal silver *ga’u* was offered to ’Jam.dbyangs ga’u.ma with a scarf, its attachment loop stamped with a seal.

In water horse 1942, mdzod.zur (“retired treasurer”) Byams.pa thub.rtan (spelt as) offered an excellent *nang.mdzod* (“long horizontal hanging”) to Thugs.rje lha.khang. Written on fifteenth of the second month.

(f.42a) A robe, composed of the *stod.lhe* (“collar garment”) made of blue and red brocade and an apron made of Mongolian *spu.ma* (“striped material”) with appliqué, was offered to Thugs.rje chen.po; a robe was offered to Kha.gsar.spa.ni (spelt as), composed of a *stod.lhe* and a *smad.lhe*; a robe composed of a *stod.lhe* and a *smad.lhe* was offered to Byams.pa lding.sku (“the flying statue of Byams.pa”). A similar set of robes was offered to another statue.

A ceiling hanging made of Chinese white silk and thirteen butterlamps were offered to the Rigs.Inga lha.khang. Written on the above mentioned day”.

bSrung.ma.khang (f.64a-f.64b): “In fire ox (1937), mTho.liding mkhan.zur (“retired abbot”) dge.bshes Byams.pa (f.64b) brtson.’grus and mdzod.pa rGyal.byed Byams.pa thub.bstan, these two, offered a new red copper *bum.pa* (“vase”) with a silver beak... [Written in] fire ox (1937), twenty-first day of the ninth month”.

rGyal.khang (f.68b): “In fire sheep 1907, bla.gnyer Thub.bstan bkra.shis offered one *snyan.shal* (“long scarf around the neck and the ears of the deity”) with an inscription written on it”.

(f.70b-f.71a): “In wood rat (1924), (f.71a) a beam cover (*gdung.kheb*) was given from the Grwa.tshang rin.po.che...”.

(f.71b line 1): “In water monkey (1932), cymbals, which are slightly damaged, were offered with funds for the renovations and by sku.gnyer Ngag.tshul”.

(f.71b-f.72): “In fire ox (1937), [several offerings were made] with the funds for the renovation..., [written on] the twenty-ninth day of the second month. In fire

ox (1937), mTho.liding mkhan.zur La.ba dge.bshes Byams.pa brtson.'grus and mdzod.pa ("treasurer") rGyal.byed Byams.pa thub.bstan offered a new red-copper vase with silver beak. (f.72a) This should be kept well and added to the inventory. [Written on] the twenty-first day of the ninth month. In water monkey (1943), Gling Gra.rig 'Phrin.las offered one sword and its wooden scabbard. On the sixth day of the second month during *lo.gsar* of wood bird 1945, a butterlamp was offered. Its height is six *gsor*, its width three and a half *gsor*. *Li* water cups, two *gsor* high and with a diametre of seven *gsor*; two brass butterlamps, five *gsor* high; a *kapala* with lid; a sword with a metal scabbard; one *gar.sogs*; a golden *thang.ka* of Phyag.rdor; a curtain with a fringe [were offered]. Written on the same date as above.

On the seventh day of the fifth month of earth ox 1950, as a donation for the renovation of the rGyal.khang mGon[.po], one silver ladle weighing ten a half silver coins was offered by Thub.bstan blo.bzang.

In water dragon 1952, sKyed.lags rDo.rje offered one red copper plate, six *gsor* in diametre".

mKhan.po rin.po.ché'i gzims.chung (f.76b): "In fire hare (1927), mdzod.pa Blo.bstan offered a red copper *gser.skyems 'bab.gzhong* (i.e. a vessel) with a gilt brass mouth made [in the previous year] fire tiger (1926)".

Ibid. (f.76b-f.77a): "In water monkey (1932), a pair of cymbals was made with funds for renovations. [Written on] the twenty-ninth day of the second month. In fire ox (1937), mTho.liding mkhan.zur La.ba dge.bshes Byams.pa brtson.'grus and mdzod.pa rGyal.byed Byams.pa thub.bstan offered a copper vase with silver beak. This is entrusted to the successive caretaker and should be kept properly...., written on the twenty-first of the ninth month".

lHa.khang 'Jig.brten.rgyan (f.80b): "The twenty-ninth of the second month. Seven *li* water cups were offered in wood bird (1945)".

The records of the religious properties in the *rten.deb* which has come down to us were written in the fire ox year 1937 by lDong.po bSod.nams stobs.rgyas during the abbotship of mkhan.'dzin lHo.pa (i.e. from Gu.ge lHo) dge.bshes Dam.chos while the treasurer was sBa.rti Ngag.dbang (f.24b). In 1937, they had succeeded mkhan.zur ("retired abbot") La.ba dge.bshes Byams.pa brtson.'grus⁸⁴, who is mentioned in more than one case as the incumbent head of Tho.ling until the previous year (f.24a; f.64a-f.64b; f.71b; and f.77a) together with the treasurer during his tenure, i.e. mdzod.pa rGyal.byed Byams.pa thub.bstan (f.24a, f.64b, f.77a). lHo.pa dge.bshes Dam.chos and sBa.rti Ngag.dbang were still in charge of Tho.ling in water sheep 1943 (f.24b).

Although no murals are mentioned in the *rten.deb*, with the exception of a brief description of those in the gSer.khang and an isolated reference to one in the Srung.ma.khang, because the inventories could not be extended to the walls, the listing of the properties in each chapel is very meticulous. Their interest lies, apart from their accuracy, in the fact that the names of the various *lha.khang*-s composing Tho.ling at a late time are given. Their identification within the temple complex remains an arduous task given that Tho.ling has been destroyed and no extant *dkar.chag* of the temple, which could help to appraise them, is available to this author.

On the other hand, descriptions of the temples by early Western travellers are perforce very incomplete, because they were shown parts of the monastic complex with greatest reluctance by the incumbent monks. This is probably the major limitation of Tucci and Gherzi's documentation of Tho.ling.

84. See *rten.deb* (f.24b), where he is indicated as *mkhan.'dzin* ("incumbent abbot" of Tho.ling) in fire rat 1936, the year before the *rten.deb* was written.

A few identifications of temples could be attempted by using passages of the *Rin.chen bzang.po* and the *Jo.bo.rje rnam.thar-s*. These *rnam.thar-s* refer to an ancient period (dates for the life of Rin.chen bzang.po are 958-1055 and for that of Jo.bo.rje 982-1054). This information cannot therefore elucidate the shape Tho.ling later took in the time when the *rten.deb-s* were written and updated until soon before the destruction of the monastery. The scanty information given by the travelogues of early Western visitors to Tho.ling such as Young ("Journey to Toling and Tsaparang in Western Tibet"), Tucci (*Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* translated into English under the title of *Secrets of Tibet*, as well as *Santi e Briganti del Tibet Ignoto*), Lama Govinda and Li Gotami (*The Way of the White Clouds*), although significant in some cases, is too brief to be conclusive⁸⁵. Any identification would thus be extremely hypothetical and any such attempt has to be based on different grounds.

The oral contributions of the Tho.ling elders has thus proved to be crucial, given that they frequented the complex for many years before they left for exile and Tho.ling suffered irreparable damage during the Cultural Revolution (1966-1976).

85. A few attempts can be made which have a slightly higher possibility of being realistic. The 'du.khang described by Young in his "Journey to Toling and Tsaparang in Western Tibet" p.191) is probably 'Du.khang 'Dzam.gling.brgyan. The one Tucci calls the main four-chapelled temple is the rNam.shang lha.khang. On them see below in the text.

PLATE IV

Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang

Section One

English translation of the significant parts of the *rten.deb*

rten.deb

List of contents

Introduction f.1a-f.4a

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan f.4a-f.34b
(missing pages f.23a-b and f.26a-34a)

brGya.rtsa lho.brgyud f.35a-f.41a:
lTung.bshags lha.khang f.35a-b
lha.khang 'Od.'bar f.35b-f.36a
Thugs.rje lha.khang f.36a-b
sGrol.ma lha.khang f.36b-f.38b
rGyal.ba Rigs.lnga'i lha.khang f.38b-f.39a
rDo.rje 'Jigs.byed lha.khang f.39a
sMan.lha.khang f.39a
[rGyal.ba] Rigs.lnga'i lha.khang (again) f.39a-f.39b
Byams.khang (sic) f.39b
Phyag.rdor lha.khang f.39b-f.41a
(blank pages f.41b-f.47b)

brGya.rtsa byang.ma f.48a-f.64b:
'du.khang 'Dzam.gling.brgyan (again) f.48a
Bla.ma lha.khang f.48a-f.49a
'Jigs.brgyad lha.khang f.49a-f.51b
gSung.chos lha.khang f.51b-f.52b
'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma (sic) f.53a-f.54a
rNam[.par] snang[.mdzad] lha.khang f.54a-55a

Mani lha.khang (sic) f.55a-b
 (blank pages f.56a-f.60b)
 bSrung.ma.khang f.61a-f.64b
 (blank pages f.65a-f.67b)

rGyal.khang f.68a-f.72a
 (blank pages f.72b-f.74b)
 Bla.brang mgon.khang f.75a-b
 mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung f.75b-f.77a
 (blank pages f.77b-f.79b)
 lha.khang 'Jig.brten.rgyan f.80a-b
 (blank pages f.81a-f.82b)
 'Bri.zur dge.slong bZang.po'i mchod.khang f.83a-b
 Byams.khang f.83b-f.84a [this is the *lha.khang* outside the brGya.rtsa]
 (blank page f.84b)
 gSer.khang f.85a

The *lha.khang-s* of Tho.ling are recorded one after the other in the inventories. Lists are given of everything contained in each of them. The main images in every temple are here excerpted, since a complete catalogue of all properties would be too long and not overly significant (a good number of them being of very little interest such as the number of couches found in a specific *lha.khang*). Hence, only the passages of the fire ox *rten.deb* recording the major receptacles of body, speech and mind have been translated while those concerning minor objects of worship and the paraphernalia decorating the Tho.ling *lha.khang-s* have been omitted. Inclusion in the present text of the major images at Tho.ling is deemed necessary not only *per se* but also in view of some important historical implications.

'du.khang 'Dzam.gling.brnyan (rten.deb f.4a-f.5b):

"First of all, in 'du.khang 'Dzam.gling.brnyan, the main images are a medicinal clay statue of Sangs.rgyas [known] as Thub.dbang Ghande.ma, wearing a red and yellow robe with rainbow patterns [and] with an umbrella over its head. To its right and left are statues in the same material of Byams.pa and 'Od.bsrung, (f.4b) each with a similar robe, holding a bowl and with a gilt copper *torana*. Each of them has a turquoise as large as an egg studded in the *urna*. The Buddha-s of the Three Times are truly magnificent. [In 'du.khang 'Dzam.gling.brnyan there are also] a statue in medicinal clay of rGyal.dbang bSod.nams rgya.mtsho with a complete set of robes; two statues in medicinal clay of rJe rin.po.che [Tsong.kha.pa], the book cover of one of them being damaged; a statue in medicinal clay of Thub.dbang; a life-size statue in medicinal clay of Tshe.dpag.med with a complete set of robes including a *gan.sbyar* ("undershirt"), a *stod.lhe* ("collar garment") and a *smad.lhe* ("lower robe"); a clay statue of mkhan.chen Tre.bo mKhas.brntson wearing a robe and a *pandi.ta* hat; a life-size statue in medicinal clay of Rin.chen 'byung.ldan...[lacuna]... (f.5a)...[lacuna]... a gilt copper statue of rJe rin.po.che, one floor high, wearing a brocade robe, a patched *smad.lhe* and a hat; a gilt copper statue of rJe rin.po.che, a little more than one floor high, wearing a patched robe made of two garments, an apron mounted with a precious border, and a *pandi.ta* hat;...a gilt copper statue of Thub.dbang Seng.ge sgra.nga.ro ("roaring with a lion's voice") on a lotus pedestal, six *tho* (sic for *mtho*)⁸⁶ in height, one ear of which is missing".

86 One *mtho* corresponds to the distance between the tip of the thumb and the middle finger. The *rten.deb* often misspells this term, writing *tho*.

Ibid. (f.6b-f.7b): “The inventory of the paintings is as follows. An appliqué *thang.ka* in multicoloured brocade of Thub.dbang and rGyal.ba Seng.ge nga.ro...[lacuna]...[a *thang.ka* of] [rDo.rje] 'jigs.byed painted with blood from the nose of rje Tsong. (f.7a)kha.pa, the banner of religion; a *thang.ka* of mGon.po with a veil, cloth frame and knobs; a *thang.ka* depicting the rGya.chen tshogs.gnyis with a veil, cloth frame and knobs; five *thang.ka*-s depicting sGrol.ma according to the system of *Bla.med*, with complete cloth frames; an old *thang.ka* depicting the *mandala* of gSang.'dus; two *thang.ka*-s of [rDo.rje] 'jigs.byed with a yellow veil and orange-red cloth frames; an old gold-painted *thang.ka* of sGrol.dkar; a *thang.ka* of sPyan.ras.gzigs bCu.gcig.zhal Phyag.stong sPyan.stong with a veil [and] a frame of dark blue brocade with red and yellow [stripes]; a *thang.ka* of the Po.ta.la paradise with a veil [and] a frame of finest blue silk; a *thang.ka* depicting the g.Yu.lo.bkod paradise with a veil [and] a frame of blue silk; two small *thang.ka*-s depicting the *mandala*-s of [rDo.rje] 'jigs.byed and gSang.'dus; an old *mandala thang.ka* of Thugs.rje chen.po with (f.7b) a frame of black brocade...”

Ibid. (f.8a-f.8b): “Two sets of *bKa'* *gyur rin.po.che*, one old and one new. One is in 199 volumes, with *gleg.shing* (“book covers”), *gleg.thag* (“book string”), with a *bsgril.rdzas* (“wrapper”) in various colours. [The other] one is with red string and wrapper, similar to the one above, and blue labels (*gdong.dar*), whose inside flaps are yellow and red and with a lining. The other [set] (i.e. the new set?) is in ninety-four volumes, with ninety-five labels made in red and yellow *jus.kham.pa* (?) and five [others], whose colours do not match; a *brGyad.stong.pa* and 'Bum *phal.chen* written on blue paper in fifty-one volumes; twenty-five volumes of various *mDo* and 'Bum on white paper complete with *gleg.shing* and *gleg.thag*; a *brGyad.stong.pa Ghan.dho.ma* (sic for *Ghande.ma*), [previously] kept at the brGya.rtsa Byang[.ma], written in gold [and] in two volumes, with *gleg.shing*, *gleg.thag*, *bsgril.rdzas* and *lung.dmar* (“red string”); a *sMan.mdo rgyas.brgya.pa*, page fifty-two of which is missing, with *gleg.shing* [and] *gleg.thag*; (f.8b) a *bKa'.thang shel.brag* in 234 folios, the last folio being damaged, complete with a red and multicoloured border *bsgril.rdzas*; three volumes of *Grwa.tog.gser* with *bsgril.rdzas*; the 'jigs.byed *dpa'.bo gcig.pa sadhana* in 177 folios and eighteen chapters offered by mkhan.chen Byams.pa dpal.lidan, with yellow *bsgril.rdzas* and the seal of the *mkhan.po*; a *bsDom.gsum bslab.bya nor.bu'i phreng.ba*; a *dpal gSang.ba 'dus.pa bskyed.rims* in sixty-five folios; a *rDzogs.rims* in eighty folios; a *Rab.gnas dge.legs rgya.mtsho char.'beb* in twenty-three folios. All these are put together in one *bsgril.rdzas* with a *gdong.dar* (“book label”) and with a *spen.rtse* in three padded layers, the middle one in yellow brocade, including an index, [and] with *gleg.shing* and *gleg.thag*; a Zhol edition of *gZungs.bsdu*s offered by Se.ra.byas *phyag.zur* (“ex-treasurer”) with *bsgril.rdzas*;...[one line lacuna]; (f.9a)...[one line lacuna]”.

Ibid. (f.9a-f.9b): “The [articles belonging to] the category of *thugs.rten* [are as follows]. A one-floor high *gdung.rten* made of gilt copper; a gilt copper *mchod.rten sgo.mang*, one *khru*⁸⁷ high, with studded stones, with the damage of missing sun and moon; a *pad.spungs mchod.rten* in *khro.li* (“mercurial bell metal” or “bronze”) with the *bkra.shis rtags.brgyad* on the base; a sandalwood *mchod.rten*, about one *khru* high, with the sun, moon and stones missing; a life-size *gdung.rten* in clay studded with amber, some of which is missing; a *lha.'bab mchod.rten* in clay about one *khru* high; a *rnam.rgyal mchod.rten* in clay, about one *khru* high; a *byang.chub mchod.rten* in clay, two *tho* and seven *gsor* (sic for *sor*)⁸⁸ high; a *pad.spungs mchod.rten* made of *li.rag* (“brassy li”); (f.9b) another a

87. One *khru* corresponds to the distance between the elbow and the fingertips.

88. One *sor* corresponds to the length of one finger. The *rten.deb* has a plethora of misspellings of this, often occurring wrongly as *gsor*.

pad.spungs mchod.rten made of *li.rag*; again a *Pad.spungs mchod.rten* made of *li.rag*, ten *gsor* high; a *pad.spungs mchod.rten* made of *li.rag*, ten and a half *gsor* high; a gilt copper *sgo.mang mchod.rten*, two *tho* and ten *gsor* high, with one deity missing”.

brGya.rtsa lho.brgyud (*rten.deb* f.35a-f.41a)

lTung.bshegs (sic for bshags) lha.khang (*rten.deb* f.35a-f.35b):

“The category of the *rten.gsum* and the objects for worship in the brGya.rtsa lho.brgyud [is as follows]. The gilt copper statue of standing 'Jam.dbyangs ga'u.ma (“wearing a *ga'u*”) on a lotus pedestal is, first of all, the main image here (i.e. in lTung.bshags lha.khang), which was in 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan. This is one 'doms (sic for 'dom)⁸⁹ and three *gsor* in height, has a necklace made of three strings of crystal beads in the shape of flowers, twisted together, and an *urna*. In the centre of the *gtsug.tor* (“*ushnisha*”) and all around are turquoises, the size of grains. It is wearing a *stod.lhe* (“collar garment”) and a *smad.lhe* (“skirt”). Its large *ga'u*, in excellent condition, is hexagonal;... a gilt copper statue of rDo.rje.'chang on a lotus pedestal, two *mtho* and three *gsor* in size; [thirteen] statues of Thub.dbang made of gilt copper and other metals, which are little more than one *mtho* in size, slightly damaged; twenty statues of Thub.dbang made of *li.ma* and on a lotus pedestal, (f.35b) one *mtho* and one *gsor* in size, slightly damaged; fifty-eight statues of Thub.dbang, sPyan.ras.gzigs, 'Jam.dbyangs and Byams.pa in various sizes on lotus pedestals with a *chakra*, [some] standing and slightly damaged, altogether fifty-eight [of them] either broken (*chag*), with missing parts (*grum*), cracked (*gas*) or damaged (*skyon*); 142 statues, large and small, on lotus pedestals such as rDo.rje.'chang, 'Od.dpag.med, rDor.sems, Tshe.dpag.med, Phyag.rdor, 'Jam.dbyangs, Byams.pa, sPyan.ras.gzigs, sGrol.ma, Jo.bo, *Bla.ma'i*] sku etc., in gilt copper and various other materials”.

lha.khang bKra.shis 'Od.'bar (*rten.deb* f.35b-f.36a):

“The main image is that of Jo.bo bKra.shis 'od.'bar.ma on a lotus pedestal, made of gilt copper, four *tho* high, including its damaged throne; six gilt copper statues of Thub.dbang on a lotus pedestal, over two *khru* in height; four gilt copper images of [Shakya] Thub[.pa] on a lotus throne, (f.36a) one *khru* high, some slightly damaged; fourteen statues of Thub.dbang in gilt copper with and without a lotus throne, one *khru* and over one *tho* high, some slightly damaged; a gilt copper *gdung.rten* (“reliquary *stupa*”), two *khru*, one *tho* and one and a half *gsor* high, slightly damaged”.

Thugs.rje lha.khang (*rten.deb* f.36a-f.36b):

“The main image is a *li.ma* (“bell metal”) statue of bCu.gcig.zhal said to have been made by Sangs.rgyas 'Od.srung⁹⁰, a little less than one 'dom high. A broken finger on its third left hand has been substituted with the present one, while two fingers on the fourth hand are missing. Likewise, the head crown and implements in many hands are missing. [The statue has] a golden *torana* with a depiction of the *rgyan.drug* (“six ornaments”). A standing statue of sPyan.ras.gzigs Kha.sar.pani in gilt copper wearing a crown of crystal beads, six *tho* high, [is located here]. Some of its hand implements are damaged or missing. [There are] also a *rdzi.khyim* statue of rgyal.tshab Mi.pham mgon.po sitting in Western posture, over two *khru* high, with a robe and a tasselled apron (f.36b), a scarf and

89. One 'dom corresponds to the length of two outspread arms.

90. Is this a sign that the statue was of the greatest antiquity? As will be mentioned below in the text, this *lha.khang* was the bedroom of Rin.chen bzang.po. The statue of the Eleven-Headed sPyan.ras.gzigs thus may not date to later than the mid 11th century (lo.chen died in wood sheep 1055).

two rosaries of conchshell and a rosary of pearls, with one rosary of fish (?) shell, two rosaries of turquoise and coral, four silver *ga'u*, one *sdig.ra* ("pin?"); a statue of Thub.dbang on a lotus throne, over two *tho* high; another image of Thub.[pa] on a lotus throne, one *khru*, one *tho* and a half *gsor* high; a *ldem.sku* ("a standing image") on a lotus throne, two *khru* high; another [statue] but smaller, one *khru* high. All of them have damaged hands, feet and thrones. These [statues] number altogether ten. A *gdung.rten* ("reliquary") made of *li*, one *khru* and eight *gsor* in height [is also housed here]. There are also a white and red sandalwood statue of Thub.dbang, the statues of the gNas.brtan bcu.drug ("the sixteen Arhat-s"), and the statues of the rGyal.chen sde.bzhi ("the Guardians of the four directions"), but those of one *gnas.brtan* and of Ha.shang are missing. The place where they are kept is a wooden cabinet with seven columns and the *mkhan.po's* seal. One book cover with the carving of one thousand images of Sangs.rgyas with *ju.rise.ma* ("a bright varnish?"), slightly cracked in the centre and very beautiful".

sGrol.ma lha.khang (*rten.deb* f.36b-f.38b):

"Inside a wooden cabinet with an iron screen on the front, which is divided into three compartments (f.37a) that can be opened, with handles and a lock and key stamped by the *mkhan.po's* seal, there is a silver statue of rNam[.par] snang[.mdzad] on a lotus throne, one *tho* and eight *gsor* high. Its *urna* is studded with a pearl surrounded by [a rim] of turquoises, some of which are missing, its slightly damaged lotus pedestal being two *gsor* high; a silver sPyan.ras.gzigs with four arms on a gilt copper pedestal, one *tho* and almost four *gsor* in height, with some stones missing in its belt at the waist; a gilt copper sPyan.ras.gzigs on a lotus pedestal, one *tho* and two and a half *gsor* high, some stones of which are missing; a silver statue on a gilt copper lotus pedestal, one *tho* and half *gsor* in height, the knob of the crown and some stones being missing; a beautiful silver statue of standing Phyag.rdor, one *tho* and nine *gsor* high, with major damage to the *rdo.rje* and the crown and with some missing stones; a silver statue of sPyan.ras.gzigs *'gro.ba.drug.sgrol* ("which liberates the six classes of beings") standing on a lotus pedestal, one *tho* and seven *gsor* in height, the tips of the fingers of its first and third left hands being mutilated, damaged at the back and with some cracks; a silver statue of Kha.sar.pa.ni on a lotus pedestal, (f.37b) ten and a half *gsor* high; a Four-Armed sPyan.ras.gzigs, eight and a half *gsor* high, on a lotus pedestal which is a little less than eight *gsor*; two statues of sTon[.pa], three and a half *gsor* high with some stones missing, both on a golden throne; one silver statue of Thub[.pa] belonging to gNyer.tshang, ten *gsor* high; altogether there are twelve silver statues.

Gilt copper statues of sGrol.ma dkar.ljang ("White and Green Tara") on lotus pedestals and with various ornaments, one *khru*, one *tho* and two *gsor* in height, [are placed here]. The sGrol.dkar [statue] is decorated with forty-three pearls and 154 turquoises, which are missing in some cases, and wearing three *ga'u-s* decorated with precious stones as a necklace; a gilt copper statue of sGrol.ljang on a lotus pedestal measuring one *khru* and four and a half *gsor* in height; a gilt copper statue of sGrol.ljang on a lotus pedestal measuring one *khru* and three and a half *gsor* in height; a gilt copper statue of sGrol.ma on a lotus pedestal measuring one *tho* and ten *gsor* in height; a gilt copper gSang.'dus yab.yum embracing and kissing each other, height of which is one *khru* and four *gsor* including its lotus pedestal, with [some] of the hand implements missing; a gilt copper rDo.rje.'chang statue on a lotus pedestal (f.38a), which is one *khru* and about one *gsor* high, with a grain-sized turquoise stone in the *urna*. [Some] stones

of the *prog.zhu* (“crown”) are missing;... a sitting statue in *li* metal of Sems.nyid Pad.’od, one *khru* and five *gsor* in height (see Tucci, *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* fig.231);...altogether nineteen statues in gilt copper, *li.dmar* and *li.ser*,... a total of forty-three statues”.

rGyal.ba Rigs.Inga’i lha.khang (*rten.deb* f.38b-f.39a, also see f.39a-f.39b):

“The statue of rNam.par snang.mdzad made of *li.dmar* [is kept here], flanked by two statues of Thub.dbang on a lotus pedestal, both one *khru* and over six *gsor* in height; one *li.dmar* Thub.dbang statue on a lotus pedestal, one *tho* and two *gsor* high including the lion throne; a sPyan.ras.gzigs Kha.sar.pa.ni made of *li* and standing on a lotus pedestal, one *khru*, one *tho* and six *gsor* in height; a sPyan.ras.gzigs Kha.sar.pa.ni made of *li.gser* and standing on a lotus pedestal, one *khru*, one *tho* and two *gsor* in height; one *li* sPyan.ras.gzigs standing on a lotus pedestal, one *khru*, one *tho* and six *gsor* high, including the [throne with] a shining *chakra* and with some damage; one statue of sPyan.ras.gzigs standing on a lotus pedestal, one *khru*, one *tho* high with damage; a statue of mnga’.bdag bSod.nams.rtse made of *li* (f.39a) and sitting on a lotus throne with a shining *chakra*, one *khru* and six *gsor* in height, slightly damaged; one *li* statue of sPyan.ras.gzigs standing on a throne, one *khru* and three *gsor* high and damaged at the hip; a statue of Byams.pa chu.snyer.ma (spelt as) (“protecting from the water”) in *mdo.li* with a gilt copper throne, one *khru* and three *gsor* in height, its *gtsug.tor* (“*usnisha*”) and *prog.zhu* (“crown”) missing; a *lha.’bab mchod.rten* in *li.gser*, one *khru* and one *tho* in height, its sun and moon missing; one *li.rag pad.spungs mchod.rten* with sun and moon, one *tho* and ten *gsor* high and damaged”.

Statues in medicinal clay (*sman.sku*) in brGya.rtsa lho.brgyud (*rten.deb* f.39a line 4-f.42 line 3)

rDo.rje ’Jigs.byed lha.khang (*rten.deb* f.39a):

“A magnificent medicinal clay statue of ’Jigs.byed dpa’.bo.gcig (“*ekavira*”), one floor high and with some hand implements missing, [is the main image of this *lha.khang* together with] the statues of Four-Armed sPyan.ras.gzigs and Chos.rgyal Ma.he gdong.can (“Buffalo-Faced”), both life-size”.

sMan.lha.khang (*rten.deb* f.39a):

“A large statue of Thub.dbang made of medicinal clay with the urna having a turquoise stone and wearing patched robes. To its right and left are the one-floor high standing statues of sMan.lha.sde.gshegs.brgyad (i.e. the cycle of the eight Buddha-s of the Medicine), slightly damaged”.

[rGyal.ba] Rigs.Inga’i lha.khang (again) (*rten.deb* f.39a-f.39b):

“Five life-size statues of the rGyal.ba Rigs.Inga in medicinal clay with slight damage [are the main images here] (see Tucci Archives accession number 6074/3)”.

Byams.khang (*rten.deb* f.39b):

“The standing statue of rGyal.ba Byams.pa in medicinal clay, three floors high, wearing a collar garment (*stod.lhe*) [is the main statue in this *lha.khang*]” (see Tucci Archives accession number 6035/15 and the picture accompanying Tucci’s article “Nel Paese dei Lama” on p.278, which shows this statue wearing the same garment).

Phyag.rdor lha.khang (*rten.deb* f.39b):

“The statue of Phyag.na rdo.rje in medicinal clay, two *khru* and one *tho* high, has to the right and left the statues of gTum.po gos.sngon and bla.sku (“images of *bla.ma-s*”) in relief with some cracks and damage, altogether twenty-two images”.

brGya.rtsa byang.ma (*rten.deb* f.48a-f.64b):

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan (again) (sic) (*rten.deb* f.48a)⁹¹:

“The *rten.gsum* and objects for worship within the premises of the brGya.rtsa byang.ma [are as follows]. The main receptacle is the supreme image, the gilt copper statue of Jo.bo Sha.kya.mu.ne on a lotus pedestal, four *tho* high, which is kept in 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan. Its *urna* has a red turquoise stone the size of a thumbnail and an ivory crown with a magnificent multicoloured *rigs.lnga*, damaged at the top. [This statue is] flanked by those of Mi.skyod.pa and Rin.'byung, the latter with a cracked back. Their hair is studded with turquoises arranged in lotus shape, some of which are missing, and with three emeralds, encircled by turquoise, corals and pearls, some missing and with the seal [proper] to a *nang.rten* (i.e. a statue, in memory of a deceased person, to be kept indoors). [They wear] *na.bza'*, *stod.lhe*, *smad.lhe*, *snam.sbyar*, *dar.phyang*, *lhung.bzed*. The fingers, the *dhoti-s* (*gos.khyud*) [and] the thrones are slightly damaged. They are magnificent”.

Bla.ma.khang (*rten.deb* f.48a-f.49b):

“[The main image is] a gilt copper statue of *rje rin.po.che* (Tsong.kha.pa) on a lotus pedestal and lion throne, one *khru*, one *tho* and nine *gsor* in height, with robe, under-robe and a *pandi.ta* hat and without damage; another statue in gilt copper of *rje* (Tsong.kha.pa) on a lotus pedestal (f.48b) and lion throne with a shining *chakra*, one *khru*, one *tho* and two and a half *gsor*; a gilt copper statue of *rje* (Tsong.kha.pa) on a lotus pedestal and lion throne, one *khru* and nine and a half *gsor* high; a *li* statue of lHo.brag Nam.mkha' rgyal.mtshan with a *pandi.ta* hat and on a lotus pedestal, two *khru* and three and a half *gsor* in height; a statue of *rje* made of *li* on a lotus pedestal, one *khru* and one *tho* in height; a statue of *rje* in *li.rag* on a lotus pedestal, one *tho* and five and a half *gsor* high; a *li.ser* statue of *rje* on a lotus pedestal, one *tho* and four *gsor* high; a gilt copper statue of Thub.dbang with those of Byams.pa and 'Jam.dbyangs to its right and left, with *torana* and a shining *chakra* on their *li* thrones with a lotus pedestal, one *khru*, two and a half *gsor* in height, the foot of the statue of Byams.pa being damaged; ... a gilt copper statue of Rin.'byung on a *li* lotus pedestal, one *tho* and ten *gsor* high; a gilt copper statue of Jo.bo on a lotus pedestal, one *tho* and six *gsor* high; a gilt copper *pad.spungs mchod.rten* on a copper throne with the auspicious... (f.49a) symbols, one *tho* and nine *gsor* high; a gilt copper statue of Thub.dbang rdor.gdan.ma on a lotus pedestal, one *tho* and five *gsor* high, and damaged”.

'Jigs.brgyad [lha].khang (*rten.deb* f.49a-f.49b):

“A *li.dmar* statue of 'Jam.dbyangs standing on a throne and lotus pedestal in gilt copper, two *khru*, one *tho* and four *gsor* high, the throne of which is damaged; a gilt copper Thub.dbang on a lion throne, one *khru*, two *tho* and a little less than four *gsor* in height; a *li* statue of Thub.dbang Grong.'khyer.ma (sic) on a throne, two *khru* and two and a half *gsor* high; a *li* statue of Thub.dbang Grong.'khyer.ma

91. The placing of 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan among the *lha.khang-s* of brGya.rtsa byang.ma is odd, to say the least, since this 'du.khang is located outside the brGya.rtsa complex.

on a throne with a shining *chakra*, one *khru*, one *tho* and ten and a half *gsor* high; a *li.dmar* statue of Byams.pa with throne, one *khru*, one *tho* and six *gsor* in height; a *li.ser* statue of standing Thub.dbang Grong.'khyer.ma, one *khru*, one *tho* and eight *gsor* high, with damaged toes; a *li.dmar* statue of Byams[.pa] on a throne, one *khru*, one *tho* and six *gsor* high; a *li.ser* statue of standing Thub.dbang grong.'khyer.ma, one *khru*, one *tho* and eight *gsor* high with a substitute (?) (*mdzud* sic for *rdzun*?) foot; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal and with a shining *chakra*, one *tho* and eleven and a half *gsor* high; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, one *tho* (f.49b) and five *gsor* high; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, one *tho* and a little over four *gsor* high; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, one *tho* and five and a half *gsor* in height; altogether nine of them; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal with a shining lotus, a little over one *khru* high; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, one *tho* and more or less four *gsor* high, with damage; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, a little over one *khru* high; a gilt copper statue of sNang.mtha' on a lotus pedestal, one *tho* and eight and a half *gsor* high; a gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, one *tho* and ten *gsor* high; a large sized (sic) gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, one *tho* and a half *gsor* high; a medium sized (sic) gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, a little over ten *gsor* high; a small sized (sic) gilt copper statue of Thub[.pa] on a lotus pedestal, nine *gsor* high; altogether nine large and small statues with damage; a sGrol.ljang statue in gilt copper with a lotus pedestal, one *khru* in height; a gilt copper statue statue of sPyan.ras.gzigs "who liberates the six classes of sentient beings", on a lotus throne, one *tho* and three *gsor* high...".

gSung.chos lha.khang (*rten.deb* f.51b-f.53a):

"Inside a wooden cabinet with an iron screen which can be opened at the front (f.52a), with handles, and a lock and key stamped with the *mkhan.po*'s seal, are gilt copper statues of Thub.dbang on lotus pedestals in various sizes, the larger ones being about eleven *gsor* in height, the middle ones seven *gsor*, the smaller ones almost five *gsor*, altogether fifty-three statues, slightly damaged; statues of Thub.dbang, *rje rin.po.che* (Tsong.kha.pa), rDo.rje.'chang, sNang.ba mtha'.yas, Tshe.dpag.med, Byams.pa, 'Jam.dbyangs, rDor.sems, sPyan.ras.gzigs, Phyag.rdor, Jo.bo and bla.sku ("images of *bla.ma-s*") with lotus pedestals and in various sizes made of various alloys in three kinds of *li*, i.e. [*li.*]dmar, [*li.*]smug and [*li.*]gser ("red, dark and golden *li*"), *mdo.li*, *khro.li* ("mercurial bell metal", or "bronze"? as is given in the Dictionary of Das), copper, brass, in metals of good and poor quality, the larger ones each eleven *gsor* in height, the middle ones each five *gsor*, the small ones each four *gsor*, with slight damage, altogether (f.52b) fifty-seven; *li.dmar* [and *li.*]smug ("red and dark bell metal") statues of Thub.dbang Grong.'khyer.ma, Byams.pa, sPyan.ras.gzigs, standing on lotus pedestals, the larger ones on lotus pedestals, one *tho* and four *gsor* in height, the medium-sized ones on lotus pedestals, eight *gsor* high; the small ones, over two *gsor* high, damaged in various ways, altogether forty-three statues; a statue of sNang[.ba] mtha'.yas gtso.'khor.gsum ("a group of three images") made of *li.ma*, which [previously was] in the 'du.khang of brGya[.rtsa] lho[.brgyud], on a throne pedestal, eleven and a half *gsor* high with a *torana*, whose top left part is missing; fourteen statues, made of *khro.li*, brass, *ti.tsha* ("zinc"), *li* etc., in different sizes; a gilt copper statue of Thub[.pa]; various *gdung.rten-s* in *khro.li*, the larger ones,

each one *tho* and three *gsor* high, the middle-sized ones eight and a half *gsor* each, the smaller ones six *gsor* each, slightly damaged, altogether ten *gdung.rten-s*. [The images] classified according to the alphabetical system (*ka.rtags*) [are as follows]. Four large and small statues of sTon.pa, made of *khro.li*; one [*khro.li*?] statue of rDo.rje.'chang; two [*khro.li*?] statues of *slob.dpon*; (f.53a) one [*khro.li*?] standing statue of sPyan.ras.gzigs; one standing statue of Tshe.dpag.med in sandal wood; one gilt copper statue of Tshog.bdag Glang.sna (Ganesha), one and a half *gsor* high with two missing arms.

Concerning books, 187 volumes of 'Dul.ba, 'Bum, mDo.sde, Myang.'das, brGya.d.stong.pa, gSer.'od, 'Khor.lo bDe.mchog.rgyud, dBu.ma'i rnam.s.bshad, the commentary on mNgon.rtags.rgyan [are preserved here]. They are written in black ink on white paper and in silver or gold on dark blue paper, with and without wrappers, wooden book covers and ties, the number of folios of some of them are complete and of some incomplete. Fifty-two wooden blocks of *Tshad.ma rnam.'grel*, root and branches; one gilt copper incense holder in the shape of a lion's body.

Statues in medicinal clay (*sman.sku*) in brGya.rtsa byang.ma (*rten.deb* f.53a line 5-f.56 line 5):

'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma (i.e. the assembly hall adjoining the brGya.rtsa lho.rgyud) (*rten.deb* f.53a-f.54b):

"The one floor high statue of Thub.dbang bDud.'dul.ma in medicinal clay with a yellow cotton patched robe and a begging bowl, turquoise stones inlaid in the *urna* about a *rGya.tar*⁹² [is the main image of the 'du.khang]. To its right and left are the statues of Byams.pa and 'Jam.dbyangs. On a surrounding earthen platform the statues of the Nyan.thos-s and Rang.rgyal-s stand in high-relief, a little larger than life-size. (f.53b) To either side of the door are the large statues of Mi.g.yo.ba and rTa.mgrin; the life-size statue of 'Jam.dbyangs ral.gri.ma ("brandishing the sword") with collar garment and a rasselled apron; the statues of Tshed.dpag.med and bla.sku ("images of *bla.ma-s*"), altogether nine life-size statues; the seated cycle of the Byams.pa deities [are in this 'du.khang]. To their right and left are the over life-size statues of Byam[.pa] (sic for Byams.pa) and 'Jam.dbyangs; the seven Nye.ba'i sras; the statue which is a portrait of Ngag.dbang ye.shes; the life-size statue of Yum.chen.mo, altogether forty-nine statues, slightly damaged...".

rNam[.par] snang[.mdzad] lha.khang (*rten.deb* f.54a-f.55a):

"The main statue is the medicinal clay image of rNam.par snang.mdzad on a throne, one floor high. Inside the *blo.'bur-s* ("side *lha.khang-s*") in the four directions [of the room in which the main statue is placed] and to the right and left [of the same statue] are the root deities of the Rigs.Inga classes⁹³ as well as a one-floor high *sgo.mang mchod.rten*. (f.54b) In the central [room] is a *mchod.bshams*⁹⁴ with [the families of] the *pad.ma* ("lotus"), 'khor.lo ("wheel"), *nor.bu* ("jewel") and *rdo.rje* [in relief], as large as the previous ones, in the respective directions. The *blo.'bur-s* [contain], as high-relief works protruding from the walls (*logs.'debs*), the fifty-four high-relief statues of the deities of the Rigs.Inga and of the deities of the Kun.tu rig.pa (i.e. Kun.rig), slightly smaller than life-size, with minor damage to their crown ornaments, hands, feet and implements, placed on relief-work lotuses. In fire rat (1936), during a renovation, new *stod.lhe*, *smad.lhe*

92. *rGya.tar* is a term which escapes my understanding. It may refer to a measurement and is perhaps used in *rGya* (possibly India?).

93. Reference to the deities of the Five Tathagata families being in the four directions and to the right and left of the rNam.par snang.mdzad statue has to be read in the sense that the deities of the rNam.par snang.mdzad cycle were to the right and left of the main statue, while the other four Tathagata families were placed inside the *blo.'bur-s* in the four directions.

94. This could refer to a sort of altar, but from the context it becomes clear that it is the well known tridimensional *mandala* or *blos.blangs dkyil.'khor* of this *lha.khang* often mentioned by the Tho.ling notables in their accounts of the *gtsug.lag.khang*.

and *nang.ldan* (“collar garment, lower garment and lining”) made with shawls in multicoloured silk, coarsely painted in relief (*gzan.gru tshos.tshogs*), altogether fifty-four; the scarf around the ears (*snyan.shal*) of the main image made of a white silk shawl; one ceiling cover of blue cotton with thread decorations (*kha.ris*); four pillar covers in red *pho.la.li* [cloth], decorated, on the upper part, with four *kyi.sna-s* (“dog nose”, i.e. an intricated motif) [and] *rgya.lcags* (?), [were added]”.

The *rten.deb* continues with the classification of other *lha.khang-s*, disregarding whether they are part of the *gtsug.lag.khang* or located elsewhere.

Mani lha.khang (*rten.deb* f.55a):

“A life-size statue of *rje rin.po.che* [Tsong.kha.pa] in medicinal clay; an old *thang.ka* of Thugs.rje chen.po; a *sa.gdung* (“an earthen reliquary”) *byang.chub mchod.rten* almost one floor high; a *mani dung.bskor* (“prayer wheel”), one floor high, in red copper, with [bands] of yellow brass on top, in the middle and at the bottom and with a bell [are the main objects in this *lha.khang*]”.

bSrung.ma.khang (*rten.deb* f.61a-f.61b):

“[Here] is a mural of *bstan.srung rDo.rje che.mo* (sic for *rDo.rje chen.mo*) with her two attendants. The main image is a *zhal.thang* (i.e. a *thang.ka*) of lHa.mo, with a veil and frame. To the right and left stand two *rten.mdung-s* (“spears”) with seals; a beautiful gilt copper statue of *Thub.dbang rdor.gdan* on a lotus pedestal, one *tho* and two *gsor* high; thirty-five statues of the lTung.ba bshags.pa (sic for *bshegs.pa*, i.e. “the Buddha-s of Confession”) made of the five precious metals, on a lotus pedestal and with a shining *chakra*, one *tho* high; a gilt copper statue of Four-Armed mGon.po on a lotus pedestal, one *tho* and four *gsor* high, with the tops of the implements in the right and left hands missing; a gilt copper statue of *Dam.can chos.rgyal* on a lotus pedestal, two *tho* high, which is magnificent; a gilt copper statue of *Tsha.mundi*, one *tho* high, which is magnificent; a *khro.li* statue of Four-Armed sPyan.ras.gzigs on a lotus pedestal, one of its left hands missing, four *gsor* high; two statues of *Dzam.bha.lha* (spelt as), [one in] *li* [and one in] brass, two *gsor* high; (f.61b) a *pad.spungs mchod.rten* on a base, made of *khro.li*, a little less than eight *gsor* high; a medicinal clay statue of *yi.dam dPa'.gcig* (i.e. *rDo.rje 'Jigs.byed* in the *ekavira* form), the size of an arrow in height. To its left is the statue of Six-Armed mGon.po, the same size as the one above. The statue of *Chos.rgyal*, the size of an arrow in height; the statue of Four-Armed mGon.po and six old *thang.ka-s* with the complete cycle of the *bstan.srung-s* (“protectors of the teachings”); a *bsKangs.rdzas thang.ka* [and] a *bla.med.kyi bum.pa* (“*Anuttara yoga* initiation vase”) with seal [are kept here]...”.

rGyal.khang (*rten.deb* f.68a-f.68b):

“[The main images are] the statue of a *bla.ma* in a painted cabinet with glass, a medicinal clay statue of *rgyal.chen Shug.lidan* (sic for *Shugs.lidan*), over one *khru* in size, with no damage and kept in a cabinet painted with a motif of skulls. To the latter’s right and left is a motif of water lotuses. In the centre [of the panels] is the depiction of the face of a wrathful deity; [another] statue of *Shugs.lidan* in a box but without the lion throne, which was offered by 'A.chen mTsham.pa; a

statue of Shugs.lidan over one *tho* high, with damage on hands and feet; a large statue of Shugs.lidan with hand implements, *stod.lhe*, a red chest garment with yellow silk and green cotton lining, an apron made of brown silk and a rainbow motif, a blue chest garment and red lining; an iron *me.long* with gilt copper borders and the Hri letter in relief, a red and yellow Hor technique chest garment, with a rainbow frame in red, yellow and blue silk and green cotton lining, offered by dKon.mchog 'od.zer, and with silk tassels. (f.68b) In fire sheep (1907) bla.gnyer Thub.bkras (i.e. Thub.bstan bkra.shis) offered a scarf inscribed with prayers, a statue of mGon.dkar, three *tho* and nine *gsor* high; a statue of Six-Armed mGon.po; a statue of Dam.can chos.rgyal, three *tho* and ten *gsor* high; a *thang.ka* of Shugs.lidan *gtso.khor*, with a cotton frame and a veil”.

Bla.brang mgon.khang (*rten.deb* f.75a-f.75b):

“The main image is a one-floor high statue in medicinal clay of 'Jigs.byed dpa'.gcig ('Jigs.byed “*ekavira*”, or solitary form without *yum*). To its right and left are the statues in clay of rDo.rje.'chang, gSang.'du (sic for gSang.'dus), the cycle of gNod.sbyin Dam.can chos.rgyal, the Four and Six-Armed mGon.po, dMag.gzor.ma, rDo.rje che.mo (sic for chen.mo), Bya.rog gdong.can (i.e. Mahakala in his crow-faced form) and the portrait of lo.chen [Rin.chen bzang.po], the latter made of medicinal clay and in flowing robes. All of them are life-size. Moreover, there is a life-size statue of Ngag.dbang grags.pa wearing a [monastic] robe and a *pandi.ta* hat. [There is also] a brass statue of rje Tsong.kha.pa with the lotus stems made of *khro.li* (“mercurial bell metal” or “bronze”), three *tho* and seven and a half *sor* in height. Its book implement is damaged. Its robe is yellow and [it] wears a *pandi.ta* hat. [Other] statues [are those] of Mar.me.mdzad on a lotus pedestal, over three *tho* in height; the statues of mnga'.bdag bSod.nams.rtse, with slightly damaged fingers and bearing an inscription, and of mnga'.bdag Khri.sde (sic) with an inscription⁹⁵; six large and small gilt copper images of sTon.pa (i.e. Shakyamuni); two images of *bla.ma*-s; (f.75b) rDo.rje.'chang; rDor.[rje] sems[.pa] and 'Jam.dbyangs, altogether three statues”.

mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung (*rten.deb* f.75b):

“[The main images are] the copper gilt statue of *ston.pa* (i.e. Shakya.mu.ne) with those of Byams.pa and 'Jam.dbyangs to its right and left, with lotus pedestals and a shining *chakra*, two *tho* and two *gsor* in height, and wearing beautiful brocade robes. The *urna*-s have a turquoise stone as large as a pea; a *li* statue of *rje* on a lotus pedestal, one *tho* and seven *gsor* high, with a small hole in its knee, which is magnificent; a gilt copper statue of Byams.pa sitting on a lotus pedestal in Western posture, one *tho* and seven *gsor* high, with a *chakra* and robes. [There are also] an old *thang.ka* of the Thousand Buddha-s with a small fire spot; an old *thang.ka* of mGon[.po]; a *thang.ka* of 'Jigs.byed. Thirteen books, written in gold or silver on dark paper (*ngo.chos*) as well as in black ink on white paper (*skya.chos*), some [folios] of which are missing, with wooden book covers (*gleg.shing*), are kept on shelves. A gilt copper *gdung.rten*, over one *tho* in height, its sun and moon missing; a mask of dGra.lha; two large moulds for *tsha.tsha* and a [mould] for a statue; an old bsKangs.rdzas *thang.ka* [are kept here]...”.

95. The presence of the statue of mnga'.bdag bSod.nams.rtse in Bla.brang mgon.khang is concrete proof that the genealogy of Gu.ge found in *mNga'.ris rgyal.rabs* is accurate, or at least in the portion referring to this king, since it includes him in the lineage of the kings of Gu.ge who ruled from around the end of the 11th century immediately after the great early dynasty was ousted. The name mnga'.bdag Khri.sde (sic for Khri.lde, a spelling peculiarity often found in works from West Tibet) of the other statue does not appear in the royal genealogies of West Tibet in the texts available at present, unless he is the Pu.hrang king gNya.khri.lde, the son of dPal.mgon.lde, who both ruled in the 14th century (Vitali *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.458-460), but this is unlikely.

lha.khang 'Jig.rten.brgyan (*rten.deb* f.80a):

“The main image is the medicinal clay statue of Thub.dbang, one-floor high, with the sMan.bla bde.gshegs.brgyad to its right and left, all three [groups of images] (i.e. the central one and the two groups at the sides) wearing robes; [also here are] the two statues of sGrol.dkar and [sGrol.]ljang, in medicinal clay; the statue of bCu.gcig.zhal; as *sgo.bsrung-s* (“door guardians”) a large Chos.rgyal with hand implements on either side of the door; a *byang.chub mchod.rten* made of medicinal clay...”.

'Bri.zur dge.slong bZang.po'i mchod.khang (*rten.deb* f.83a-f.83a):

“The main images are the over life-size medicinal clay statue of Thugs.rje chen.po according to the system of dPal.mo (i.e. dge.slong.ma dPal.mo, the well known exponent of the Thugs.rje chen.po tradition. On her see below p.101); [which is a statue of] Phyag.stong spyang.stong (“Thousand-Armed and Thousand-Eyed Avalokiteshvara”) without damage; a Thugs.rje chen.po *tshogs.zhing* (“genealogical tree”), with a fabric frame and veil; a *thang.ka* of bDe.can *zhing.bkod* (Sukavati) with a fabric frame and veil; a dGa'.ldan lha.brgya *tshogs.zhing* (“genealogical tree of the deities of dGa'.ldan”) with a fabric frame and veil; a *skyabs.gro* (“taking refuge”) *tshogs.zhing*, with a fabric frame and veil; a *thang.ka* of dPal mGon bdun.bcu.rtsa.lnga (i.e. Ma.ha.ka.la and the assembly of seventy-four deities) with a fabric frame and veil; on book shelves, one volume of *brGyad.stong.pa*, one volume of *gSer.'od*, one volume of *sNgags.rims chen.mo* with book covers, wrappers and ties [are kept here]...”.

Byams.khang (*rten.deb* f.83b-f.84a)⁹⁶:

“The medicinal clay statue of Byams.pa seated in Western posture, one-floor high [is the main image]. [There are also] one table with carvings and three book covers depicting Sangs.rgyas and Byang.sems in relief and decorated with gold leaves”.

gSer.khang (*rten.deb* f.85a):

“The core [structure of the] gSer.khang is tiered in four floors. At the base (*'og.ma*, lit. “the lowest level”), the successive births of Sangs.rgyas [and his] paradises are depicted. On the three upper floors, the murals of the rGyud.sde.bzhi *dkyil.khor-s* and [their] assembly of deities have been painted with the gold water of the 'Dzam.bu.gling river. The four doors (i.e. the door of each floor) open to the east. Roundels with flames [and] syllables (*gzung* sic for *gzungs*) are executed on the doors. An excellent banner in gilt copper [completes] the *rgya.phibs* (“pagoda roof”) above the brick building. Since damage by water leakages (*chu.skyon*) and minor cracks (*gas*) [occurred] in this area [of the building], the successive *sku.gnyer-s* must take special care of it. The tenth day of the third month of fire ox (1937)”.

96. This is the *lha.khang* outside the brGya.rtsa and should not be confused with the two *lha.khang-s* by the same name within the brGya.rtsa.

Section Two

Critical considerations concerning textual evidence

THE INVENTORIES ARE divided into sections containing groups of *lha.khang*-s. Some of these sections seem to have been subdivided chronologically since their inventory was undertaken during different months of fire ox 1937. Others are clustered together since their inventories were completed in the same day of the same month. Hence, the prevailing structure of the *rtan.deb* does not follow a criterion based on the sequence of *lha.khang*-s according to the physical location of the temples. The structural organization of the *lha.khang*-s in the *rtan.deb* is as follows:

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan

inventory completed on the twenty-first day of the ninth month of fire ox 1937 (f.24a-f.24b).

brGya.rtsa lho.brgyud (lTung.bshags lha.khang, lha.khang bKra.shis 'Od.'bar, Thugs.rje lha.khang, sGrol.ma lha.khang, rDo.rje 'Jigs.byed lha.khang, sMan.lha.khang, rGyal.ba Rigs.lnga'i lha.khang, Byams.khang, Phyang.rdor lha.khang)

inventories completed on the twenty-first day of the ninth month of fire ox 1937 (f.41a).

Part of brGya.rtsa byang.ma (Bla.ma lha.khang, 'Jigs.brgyad lha.khang, gSung.chos lha.khang) plus some *lha.khang*-s outside it ('du.khang 'Dzam.gling.brgyan, 'du.khang Thu.dbang bDud.'dul.ma, rNam.par snang.mdzad lha.khang, Mani lha.khang)

inventories completed on the twenty-ninth day of the second month of fire ox 1937 (f.55b).

bSrung.ma.khang

inventory completed on the twenty-first day of the ninth month of fire ox 1937 (f.64b).

rGyal.khang

inventory completed on the twenty-first day of the ninth month of fire ox 1937 (f.72a).

Bla.brang mgon.khang and mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung

inventories completed on the twenty-first day of the ninth month of fire ox 1937 (f.77a).

lha.khang 'Jig.brten.rgyan

inventory completed on the twenty-first day of the ninth month of fire ox 1937 (f.80b).

'Bri.zur dge.slong bZang.po'i mchod.khang and Byams.khang

inventories completed on the twenty-ninth day of the second month of fire ox 1937 (f.84a).

gSer.khang

inventory completed on the tenth day of the third month of fire ox 1937 (f.85a).

Another criterion adopted in the structure of the *rten.deb*, apart from chronology, is that the metal and the clay statues in the temple complex are classified separately, as in the case of the rGyal.ba Rigs.Inga'i lha.khang, which contained both metal alloy and clay statues. Moreover, the existence of the 'Jigs.byed lha.khang, for instance, which is remembered by all the Tho.ling elders as one of the temples of the brGya.rtsa, is only hinted at in the *rten.deb* when the clay statues inventories mention the one storey-high stucco statue of rDo.rje 'Jigs.byed, which was the main image of this *lha.khang*.

Given that not all the *lha.khang-s* of the brGya.rtsa contained clay or metal statues, the inventories do not list the *lha.khang-s* of the brGya.rtsa in their actual sequence, but normally first exhaust the *lha.khang-s* with statues in various types of metal alloy and then those with clay statues. Finally, their location in the complex according to the circumambulation in the Buddhist processional order (i.e. clockwise) is the last criterion adopted in the *rten.deb* to introduce those *lha.khang-s* which were inventoried together and contained images in the same material.

The inventories of the *me.glang rten.deb* contain some omissions and inconsistencies, as will become apparent below. They start from the south-east of the complex where the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan is still found. They proceed from the brGya.rtsa lho.brgyud ("southern wing") and then the brGya.rtsa byang.ma ("northern wing") (see immediately below for an assessment of these wings of the main temple of Tho.ling), interrupting the inventory of its *lha.khang-s* to deal with the central nucleus of the complex. Subsequently, they resume the classification of the northern wing and go on with the next temple on the northern side of the Tho.ling complex, which is the lHa.khang 'Jig.brten.rgyan (exactly where the lHa.khang dkar.po still stands, which is another coincidence indicating that these are different names for the same temple). The inventories continue the catalogue of the religious properties of other temples and come to an end with a description of the gSer.khang, which is the *lha.khang* farthest from the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa or its external enclosure of *lha.khang-s* known as brGya.rtsa on its distant north-east.

The plan of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang, which existed until the time of its destruction during the Cultural Revolution (1966-1976), had a central core made by a cruciform structure containing a central area to which four *lha.khang* were attached as arms in the four directions. This sacred nucleus was surrounded by an enclosure of *lha.khang-s* on all four sides in the shape of the citadel of the *mandala* (see pl.vii). This is the reason why Tho.ling came to be recognized by Tibetan tradition as a *chos.skor*. The enclosure of *lha.khang-s* is called brGya.rtsa, a name which is not applied to the central section of the temple as wrongly assumed by a Western art historian (Luczanits "A Note on Tholing Monastery", Orientations June 1996) and therefore did not refer to the entire main temple of Tho.ling. As is amply shown by the *rten.deb*, the brGya.rtsa enclosure is divided into brGya.rtsa lho.brgyud and brGya.rtsa byang.ma or respectively "the southern and northern wings of the brGya.rtsa"⁹⁷. Each wing consisted of three major *lha.khang-s* and six minor *lha.khang-s*, altogether nine *lha.khang-s*. Two major *lha.khang-s* were located at the extremities of the wing, the third in its centre. Hence, the brGya.rtsa numbered a grand total of eighteen *lha.khang-s* before its destruction (but originally numbering twenty, see below p.125)⁹⁸.

Four *mchod.rten-s* are found in the four intermediate directions, surmounting the external wall of the brGya.rtsa, which is also the boundary wall of the main temple of Tho.ling. They are of different types: the south-eastern, the south-western and the north-western are *mchod.rten bkra.shis sgo.mang* (with doors arranged in two rows), while the north-eastern is a *lha.'bab mchod.rten* ("stupa with stairs") (for sketches of the *gtsug.lag.khang's* interior and exterior see respectively pl.vii and pl.iv).

Inconsistencies in the inventories, which become apparent in a critical analysis of the *rten.deb* without the need for an inspection of the monument, amount to a few yet significant weaknesses.

The listing of the *lha.khang-s* contained in the surviving 1937 *rten.deb* is not exhaustive of all the chapels composing the brGya.rtsa.

1. The enumeration of the *lha.khang-s* in the brGya.rtsa lho.brgyud is complete, although not in the order in which they were physically located in the complex. This is evident from the mention of the assembly hall known as 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma, found at the entrance of the brGya.rtsa enclosure and normally included in the brGya.rtsa lho.brgyud, which is illogically positioned among the *lha.khang-s* of the brGya.rtsa byang.ma.
2. A number of *lha.khang-s* are missing from the inventories of the 1937 *rten.deb* for the brGya.rtsa byang.ma. In fact, four of its *lha.khang-s* are not inventoried in the extant copy of the *rten.deb*⁹⁹.
3. The sequence of the *lha.khang-s* in the brGya.rtsa byang.ma is interrupted by the mention of the religious objects kept in the rNam.par snang.mdzad lha.khang (i.e. the core of the temple). Immediately after the rNam.par snang.mdzad lha.khang, the Mani lha.khang is inventoried, which was outside the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa/brGya.rtsa complex. The treatment of the *lha.khang-s* in the brGya.rtsa resumes with the bSrung.ma lha.khang, which was part of the brGya.rtsa lho.brgyud, and is followed by the rGyal.khang, which was outside it. From this point on, the holy rooms listed in the inventories together with their belongings are located outside the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa complex.

97. The name dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa for the main temple of Tho.ling, founded by Ye.shes.'od, is not used at present. The elders are adamant in saying that the name brGya.rtsa refers only to the sacred precinct of *lha.khang-s* around the rNam.snang lha.khang and not to the latter, which was the nucleus of the temple. The term brGya.rtsa, standing for a large amount of anything, applies well to the conspicuous number of *lha.khang-s* composing the outer enclosure around the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa.

98. Tucci (*Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* p.316) says that the brGya.rtsa contained twenty temples. This was possibly based on the supposition that the temple had a symmetrical number of *lha.khang-s* on the four sides of the building. As will be shown below in the text (p.125), two *lha.khang-s* were incorporated in the 'du.khang bDud.'dul.ma, which reduced the number of the *lha.khang-s* to eighteen. There is no ready explanation for this belief of Tucci's: either he calculated them incorrectly or, as is probable, was not allowed access to all of them and assumed, for reason of symmetry, that there were twenty.

99. A religious object of remarkable importance, recorded in the inventories as one of the main *thang.ka-s*, was a *gos.sku* (i.e. a *thang.ka* for outdoor display), which, according to the Tho.ling elders, was unrolled on a single occasion during the year (see below p.116). It was three-storey high and its main image depicted rGyal.ba Seng.ge nga.ro ("Shakyamuni, the Lion's Roar"). It was kept in the 'du.khang 'Dzam.gling brgyan (*rten.deb* f.6b) but did not survive the destruction of Tho.ling's religious objects. The way this *gos.sku* is inventoried in the *rten.deb* does not help to identify it manifestly as the most important *thang.ka* for display outdoors. It rather communicates, at a first glance, the false notion that it has been omitted from the document.

A hypothesis for the absence of some *lha.khang*-s of the brGya.rtsa byang.ma from the 1937 inventory is that they may have been recorded in some previous inventory and therefore, if the properties did not undergo changes in the meantime, the previous records must have remained valid. It would not be surprising to find that these *lha.khang*-s of the brGya.rtsa byang.ma missing from the 1937 *rten.deb* were included instead in one of the *rten.deb*-s made in 1907, 1927 and 1932. One *lha.khang* omitted in the 1937 *rten.deb* is the Tshe.dpag.med lha.khang, whose existence is confirmed by the elders of Tho.ling. This *lha.khang* is documented by the pictures in the Tucci Archives (accession numbers 6097/11, 6097/12 and 6097/13). The existence of individual inventories shows that some temples of Tho.ling were registered separately and therefore were not included in the *rten.deb* of fire ox 1937. An example is provided by the inventory of the objects of gNas.bcu lha.khang, whose partial translation is given in Appendix Four.

Otherwise some *lha.khang*-s may have been omitted from the inventories because they had been deserted in the meantime, but this hypothesis goes against the statement of the Tho.ling elders who say that religious practice was performed in all the *lha.khang*-s that existed in Tho.ling during their youth.

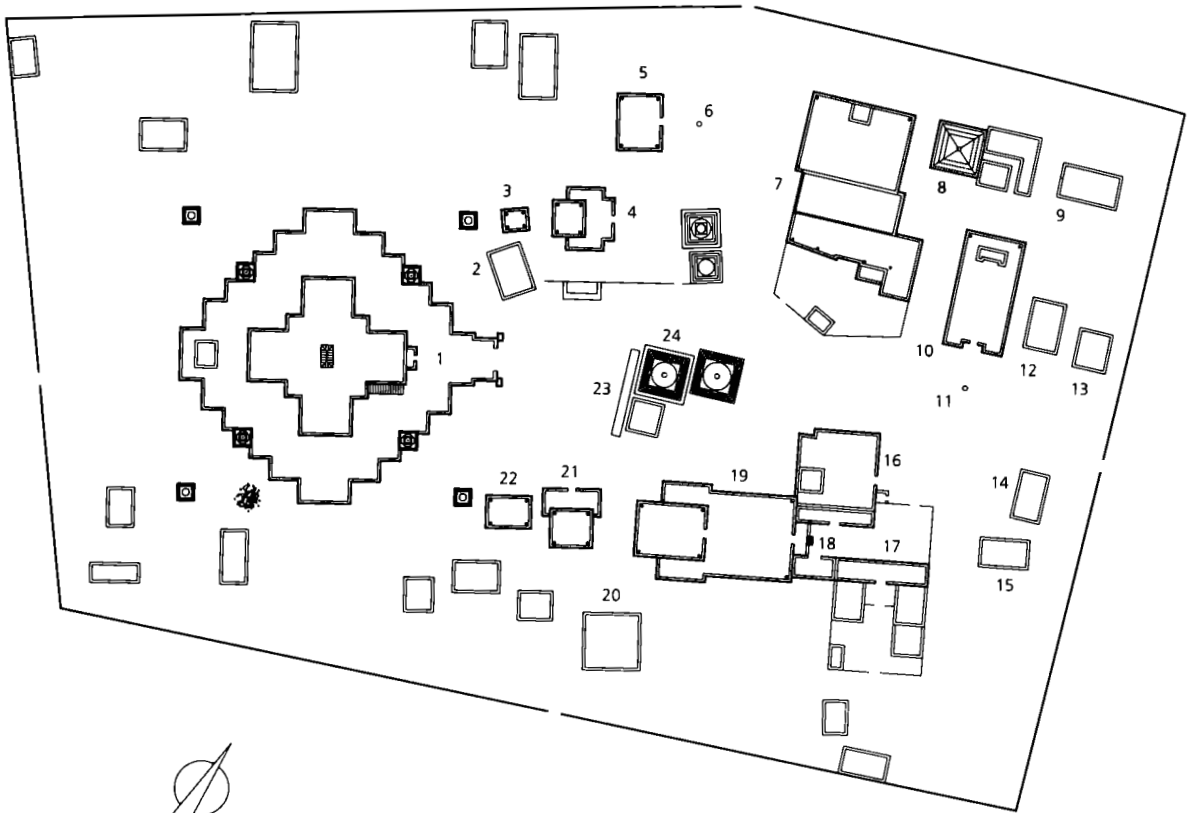
Hence, the way in which the *lha.khang*-s composing the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang are introduced in the *rten.deb* does not follow the sequence of their physical location in the complex when one tours them processionaly.

This contradiction is confirmed after comparing the literary outline of these *lha.khang*-s contained in the *rten.deb* with the planimetry of the complex. In order to assess the complex in its entirety, one must supplement the information provided by the *rten.deb* with monumental evidence which is not easily available, given the dilapidated condition of Tho.ling at present. As will be shown in the following, fortunately this is not an impossible exercise, but it might have become hopeless had the task of symbolically reconstructing the temple complex been delayed any longer, in which case the present generation of Tho.ling elders would have disappeared (see Section Three immediately below for an analysis of how literary evidence combines with monumental evidence).

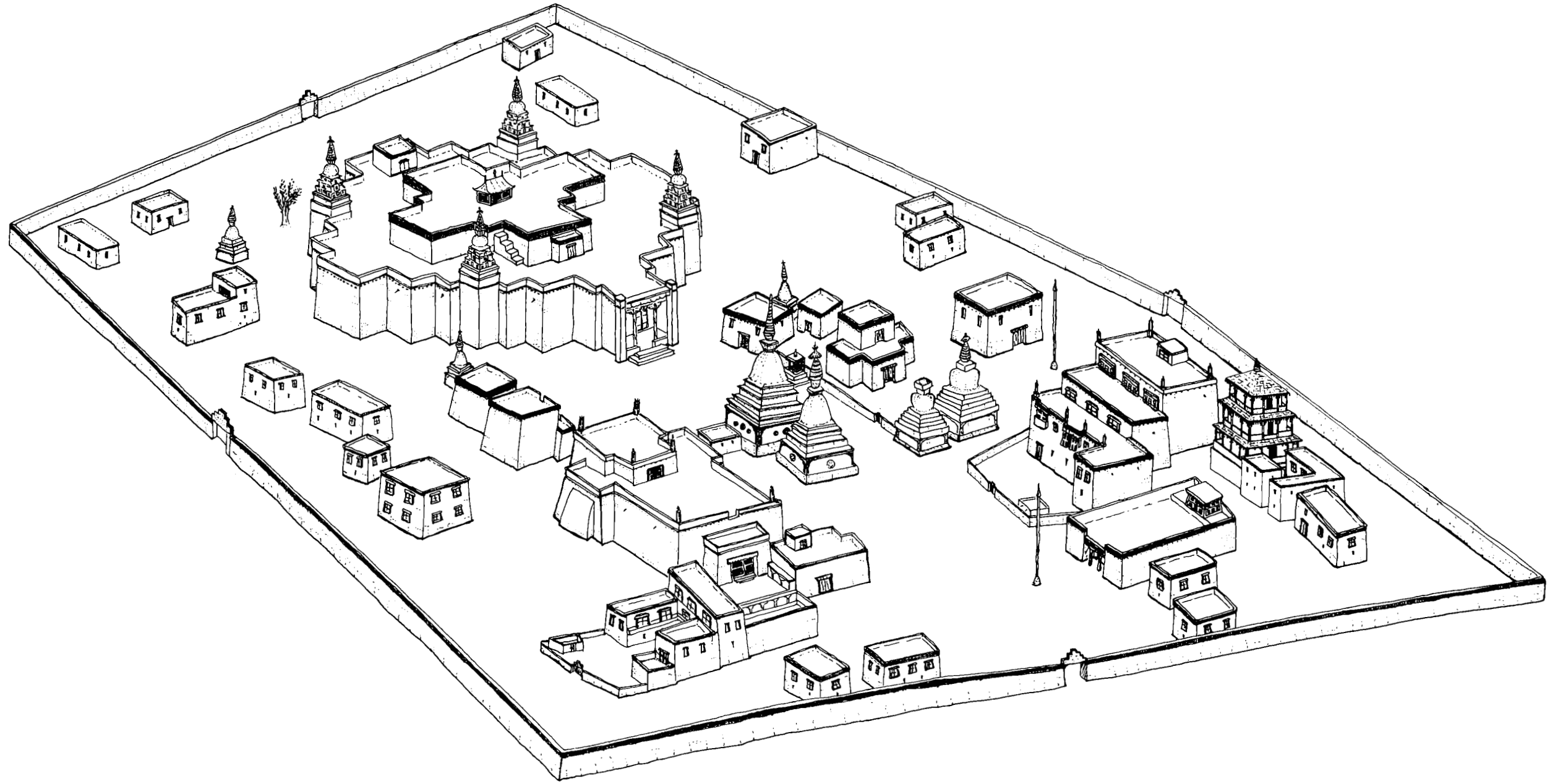

PLATE V
 The monastery of Tho.ling
 (a tentative reconstruction)

Plan by Bianca Visconti and Atelier Golok

1. gTsug.lag.khang	9. mNgon.dga'	18. rGyal.khang
2. Rin.chen.bzang.po'i.gzims.chung ('Bri.zur.dge.slong.mchod.khang)	10. lHa.khang.dkar.po	19. 'Du.khang
3. gSung.chos.ra.ba	11. Dar.shing	20. gNyer.tshang
4. Byams.khang	12. 'Bri.g.yag	21. sPyi.khang
5. gNas.bcu.lha.khang	13. gNyer.zur.dge.slong.lha.skyabs	22. Ma.ni.lha.khang
6. Dar.shing	14. Do.gsham	23. Rol.mo'i.khang
7. Bla.brang	15. Grwa.tshang	24. gDung.rten.ring.mo
8. gSer.khang	16. sBug.pa	
	17. Rong.stod	

Section Three

A classification of the Tho.ling temples based on both textual and oral evidence

100. A preliminary monumental reconstruction was attempted in 1996 in a series of meetings with the elders of Tho.ling. An outline of those findings follows, which is very close to the final reconstruction of 1997. This indicates that there was ample and consistent convergence of opinions among them. The temples of Tho.ling were classified at that time as:

rNam[.par] snang[.mdzad] lha.khang with four *glo.'bur-s* (or "side chapels"):
Mi.skyod.ba (east)
Rin.'byung (south)
'Od.dpag.med (west)
Don.yod grub.pa (north)

brGya.rtsa lho.brgyud:

1. lha.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma
2. 'Jigs.byed lha.khang
3. lTung.bshags lha.khang
4. lha.khang bKra.shis 'od.'bar
5. sMan.lha.khang
6. Thugs.rje lha.khang
7. sGrol.ma lha.khang
8. rGyal.ba Rigs.Inga'i lha.khang
9. bSrung.ma lha.khang

brGya.rtsa byang.ma:

1. Byams.khang
2. Phyag.rdor lha.khang
3. Yum.chen.mo lha.khang
4. Bla.ma lha.khang
5. Byams.pa ngal.gso ("sitting Byams.pa") lha.khang
6. TShe.dpag.med lha.khang
7. 'Jigs.brgyad lha.khang
8. gSung.chos lha.khang
9. 'Jam.dbyangs lha.khang

Others:

Byams.khang (north)
gNas.bcu lha.khang (north)
Rin.chen bzang.po'i gzims.chung, which became dge.slong 'Bri.zur mchod.khang (north-west)
gSung.chos ra.ba (north-west)
lHa.khang dKar.po otherwise known as lha.khang 'Jig.brten.rgyan (north-east)
gSer.khang (north-east)
Bla.brang (north-east) containing:
mgon.khang
mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung
'du.khang 'Dzam.gling.brgyan otherwise known as 'du.khang Thub.dbang Ghande.ma (south-east)
rGyal.khang (south-east)
Mani.lha.khang (south)
(for a grand total of thirty-four *lha.khang-s* plus several *mchod.rten-s*)

THE TEMPLES OF Tho.ling according to oral accounts concerning the monumental conception of the temple complex, gathered in 1997, can be finally classified as follows¹⁰⁰.

Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang, composed of

rNam[.par] snang[.mdzad] lha.khang with four *glo.'bur-s* (or "side chapels"):
Mi.skyod.ba (east)
Rin.'byung (south)
'Od.dpag.med (west)
Don.yod grub.pa (north)

brGya.rtsa lho.brgyud:

1. 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma
2. 'Jigs.byed lha.khang
3. lTung.bshags lha.khang
4. lha.khang bKra.shis 'od.'bar
5. sMan.lha.khang
6. Thugs.rje lha.khang
7. sGrol.ma lha.khang
8. rGyal.ba Rigs.Inga'i lha.khang
9. bSrung.ma.khang

brGya.rtsa byang.ma (some *lha.khang-s* which are missing in the 1937 *rten.deb* are here supplemented with the help of the accounts of the Tho.ling elders):

1. Byams.khang
2. Phyag.rdor lha.khang
3. Byams.pa ngal.gso lha.khang ("Sitting Byams.pa lha.khang")
4. Bla.ma lha.khang

5. Yum.chen.mo lha.khang
6. Tshe.dpag.med lha.khang
7. 'Jigs.brgyad lha.khang.
8. gSung.chos lha.khang
9. 'Jam.dbyangs lha.khang

These *lha.khang*-s composed the brGya.rtsa, to which a little wooden structure sustaining the *rgya.phibs* of the rNam.snang lha.khang has to be added. The Tho.ling elders say that it contained embalmed animals.

Others

Rin.chen bzang.po'i gzims.chung, which became the dge.slong 'Bri.zur
mchod.khang

gSung.chos ra.ba

Byams.khang

gNas.bcu lha.khang

lHa.khang dKar.po otherwise known as lha.khang 'Jig.brten.rgyan

gSer.khang

Bla.brang containing:

Bla.brang mgon.khang

mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan otherwise known as 'du.khang Thub.dbang

Ghande.ma

rGyal.khang

Mani lha.khang

(for a grand total of thirty-four *lha.khang*-s plus several *mchod.rten*-s)

By cross-checking the indications from literature and oral information with monumental evidence, the temple complex can be ideally reconstructed with a fair degree of accuracy. The Tho.ling complex is introduced here starting with the major temple, followed by the other religious buildings. The way the *lha.khang*-s of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa are catalogued is in accordance to the processional circumambulation of the temple. The same processional order is respected for the rest of the sacred edifices.

DPAL.DPE.MED LHUN.GYIS GRUB.PA'I GTSUG.LAG.KHANG

brGya.rtsa lho.brgyud

("the south side of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa")

1. 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma

This is the main *'du.khang* at the entrance of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, which is considered to be part of the brGya.rtsa lho.brgyud. The main image was a medicinal clay statue of Thub.dbang bDud.'dul.ma over one floor high flanked by the life-size clay statues of Byams.pa and 'Jam.dbyangs, and by the larger than life-size clay statues of the Nyan.thos-s and Rang.rgyal-s. To the right and left of the door were huge clay statues of Mi.g.yo.ba and rTa.mgrin. Other clay statues were those of 'Jam.dbyangs with the sword, Tshe.dpag.med, images of *bla.ma*-s, the cycle of Byams.pa chos.'khor.ma flanked by those of Byam.pa (sic for Byams.pa?)

and 'Jam.dbyangs, the Nye.ba.'i sras.bdun, Ngag.dbang ye.shes and Yum.chen.mo, all life-size.

At this stage the processional circumambulation was interrupted in order to enter the central *lha.khang* of the temple.

rNam[.par] snang[.mdzad] lha.khang

The main image was a medicinal clay statue of rNam.par snang.mdzad, one floor high, together with the root deities of the Rigs.Inga and a *sgo.mang mchod.rten*, all one floor high. A tridimensional representation (*blos.blangs dkyil.'khor*) of the families of the deities of *pad.ma*, *'khor.lo*, *nor.bu*, *rdo.rje* (i.e. the cycles of the other four Tathagata-s) in relief work covered the rest of the walls. In the side *lha.khang-s*, opening to the four directions, the complete cycle of life-size stucco images of the other deities of the Rigs.Inga (Mi.skyod.ba in the east, Rin.'byung in the south, 'Od.dpag.med in the west, Don.yod grub.pa in the north) and the Kun.tu rig.pa (i.e. Kun.rig) gods were placed.

2. 'Jigs.byed lha.khang

A clay statue of 'Jigs.byed dpa'.bo.gcig ("ekavira"), one floor high, was the main image of this *lha.khang*, together with the statues of Four Armed sPyan.ras.gzigs and Chos.rgyal Ma.he gdong.can. The stairs leading to the roof of the building, which, in turn, brought one to the *rgya.phibs* ("the pagoda roof"), were located in front of the entrance of this *lha.khang*.

3. lTung.bshags lha.khang

The main image was a gilt copper statue of 'Jam.dbyangs ga'u.pa ("wearing a *ga'u*"), which previously was in the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan. Some elders hold that this *lha.khang* was also named A.tsa.ra lha.khang, since it contained the robe of an *a.tsa.ra*, whom I am unable to identify, for *'cham*.

4. lha.khang bKra.shis 'od.'bar

The main image was a gilt copper statue of Jo.bo bKra.shis 'od.'bar.ma. Other receptacles were six gilt copper images of Thub.dbang and a number of similar statues in various smaller sizes, as well as a gilt copper *gdung.rten* ("reliquary *stupa*").

5. sMan.bla.khang

The main image was a large size Thub.dbang made of medicinal clay flanked by the life-size statues of the sMan.lha (spelt as) sde.gshegs.brgyad.

6. Thugs.rje lha.khang

The main image was a gilt copper statue of bCu.gcig.zhal, said to have been made by Sangs.rgyas 'Od.srung (is this a sign that it was of greatest antiquity?), with a golden *torana*. Another important image was a *rdzi.khyim* statue of rgyal.tshab Mi.pham mgon.po in the western posture and various others, such as Thub.dbang, the gNas.brta.bcu.drug and the rGyal.chen sde.bzhi.

7. sGrol.ma lha.khang

The main images were the gilt copper statues of White and Green sGrol.ma. Other important images were statues of sGrol.ma, gSang.'dus yab.yum, rDo.rje.'chang, etc., and silver statues of rNam.snang and Four Armed sPyan.ras.gzigs inside a cabinet.

8. Rigs.lnga'i lha.khang

The main images were the life-size statues of the rGyal.ba Rigs.lnga in clay. Other images were a *li.dmar* statue of rNam.par snang.mdzad, flanked by statues of Thub.dbang; a *li.dmar* Thub.dbang; a *li* sPyan.ras.gzigs Kha.sar.pa.ni; a *li.ser* Kha.sar.pa.ni; a *li* sPyan.ras.gzigs; a *li* mnga'.bdag bSod.nams.rtse with a throne (see above p.75); a *mdo.li* Byams.pa “which bestowed protection from the waters” and a *li.ser lha.'bab mchod.rten*.

9. bSrung.ma.khang

The main image is a *shang.ka* of the protector of the teachings rDo.rje chen.mo with her retinue¹⁰¹, which is a form of lHa.mo. On its right and left were *sten.mdung-s* (“spears”). A statue of Chos.rgyal (the size of an arrow) was also placed in this *lha.khang*.

At the back of Srung.ma.khang was a rose tree. Concerning this tree, a legend holds that two sisters from Srib.skyes (this is the place in Gu.ge Rong.chung with the well known pass by the same name), known as the Srib.skyes bu.mo spun.gnyis, appeared and planted here their walking sticks, which were both made of a shaft of rose tree, and the rose tree sprouted from these. The two sisters disappeared vanishing in what became the Srung.ma.khang. They are considered to have been the transformations of srung.ma rDo.rje chen.mo. This tree is the *bla.shing* (“soul tree”) of the *srung.ma*.

Here it has to be noted that in *Zhang.zhung srid.pa'i gre.'gyur* (p.32-33), a source dealing with the popular traditions of West Tibet, the Hreb.skyid (spelt as) bu.mo spun.gsum rather than the bu.mo spun.gnyis are mentioned. This text narrates the legend of their coming to Tho.ling.

Zhang.zhung srid.pa'i gre.'gyur (p.32-33) reads: “There was a big wild rose soul-tree (*lha.shing* sic for *bla.shing*) to the south side of Gu.ge mTho.liding dgon lha.khang brGya.rtsa in mNga'.ris rTsa.mda'.rdzong. This was an unusually large wild rose tree, larger than any other. Many groups of local lay people and monks used to circumambulate and prostrate to it. Annually, when irrigation of the fields begins, the first bit of water is made to flow to this wild rose tree. Likewise, what is the reason for so much devotion and interest? In antiquity, in the place known as Hreb.skyid (sic Hrib.skyed) were *stod.smad.bar* settlements, these three, with some one hundred families. In this area also were many people (sic). This land is not too elevated, is warm and the wind blows mildly. Its crops are abundant. Each year it produces two crops.

In antiquity, in this land were three sisters. The youngest (p.33) advised and convinced [the other sisters]. They set out on their way singing a *rgyang.glu* (“song sung while leaving”) in accordance with their conversation that there was a reason to go and see mTho.liding *dgon.pa* and give their prayers. Compassion had grown in them to obtain enlightenment for the six classes of existence since people folded their two hands and shivered with their hair straightening up in faith for the triple door, the great dPe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang and the excellent *lo.tsa.ba*, the omniscient Rin.chen bzang.po, the ornament of the crown of the masters of the Snowland. Then, when they arrived at the place at some four kilometres [from their dwelling place], which is a plain ground known as Glang.thang.kha, the eldest sister had to go back from this place due to an obstruction. [The place] is known as Glang.shu thang.kha (“the plain of the miserable ox”), bearing punishment (*la.yog.can*). It is said that it is from this place that the eldest sister had to go back, [while] the two younger sisters proceeded on.

Subsequently, coming up, when they arrived at the top of the high pass Shing.rang, as the middle sister also had an obstruction, she had to go back. [The

101. See above (p.24). rDo.rje chen.mo, a form of dPal.lhan lHa.mo, had a major place of importance at Tho.ling. This deity was the protectress of the temple since the year 1000-1001 when Rin.chen bzang.po returned from his second visit to Kashmir and India. He brought the deity with him and chose it to look after Tho.ling (see *Jo.bo dngul sku mched gsum dkar.chag* f. 10a lines 1-2 and Vitali *The Kingdoms of Gu.ge Pu hrang* p.302 and n.467). rDo.rje chen.mo's retinue is commonly composed of Re.ma.ti and Gar.dza.ma.

place] is known as Shing.rang pass, bearing punishment (*la.yog.can*). The elder [of the younger] sisters herself, since she thought about nothing else than the wish to fulfil the need of going to mTho.liding dgon.pa, by using a walking stick made of a wild rose tree and by carrying melted butter inside a brass vessel on her back, she went on [with the youngest sister]. Since at last they arrived at mTho.liding dgon.pa, they sang a song: “We take refuge in the triple jewel. Prostrating *kyed kyed* we prostrate thrice. May the defilements of bad *karma* be cleansed. Prostrating *kur kur kur* we prostrate thrice. May the obstructions created by negative accidents be removed. Doing this well or not, we prostrate thrice. May the six classes of existence obtain enlightenment. We forgot in Byang a small piece of yellow butter made of *'bri* [milk]. We forgot in Rong white butter made of goat milk. We have a brass vessel full of melted butter. We each have a wild rose tree (p.33) walking stick which stands up [by itself] (*ker*). May these words be beneficial for the happiness of all the sentient beings of the three worlds. May they be free from suffering”. Since this prayer was excellently offered, they (i.e. the two sisters) disappeared [from Tho.ling] like a rainbow in the sky. However, following their disappearance, the walking sticks held in their hands were found planted [in the soil] in the south of mTho.liding dgon.pa. The wild rose walking sticks, which had been not only seen but also recognized as such, miraculously started to grow leaves one by one. People, moved by great faith, introduced the custom of prostrating to and circumambulating [the wild rose tree]”.

mNga'.ris skor.gsum.gyi lo.rgyus 'bel.gam (p.247 line 22-p.248 line 3) says that the main images of bSrung.ma.khang were a one floor high statue in clay of rDo.rje 'Jigs.byed, a gilt copper life-size statue of Chos.rgyal yab.yum, and a life-size statue in clay of rDo.rje chen.mo, but this statement does not find confirmation in the inventory of this *lha.khang* found in the 1937 *rten.deb* and in the accounts of the Tho.ling elders. However, from the fact that, in antiquity, Rin.chen bzang.po installed here an image of rDo.rje chen.mo one can assume that the statue of this deity was lost at an unspecified date.

brGya.rtsa byang.ma (“the north side of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa”)

1. Byams.khang

The main image of this *lha.khang* is described in the *rten.deb* as a three-floor high standing statue of Byams.pa. Monumental evidence shows, though, that this temple, which was the tallest in the brGya.rtsa enclosure, was some one and a half to two storey high. It seems then the Byams.pa statue in its interior, which has been smashed into pieces, must have had a height close to that of the *lha.khang* in order to fit into it.

2. Phyag.rdor lha.khang

The main image was a statue of Phyag.na rdo.rje in medicinal clay (two *khru* and one *mtho* in height). On its right and left were various statues, including those of gTun.po gos.sngon-s, placed over the petals of tridimensional lotus flowers.

3. Yum.chen.mo lha.khang

Its main image was a medicinal clay life-size statue of rje.btsun sGrol.ma. This *lha.khang* contained a number of small statues (information provided by the Tho.ling elders).

4. Bla.ma lha.khang

The main image was the statue of *rje rin.po.che* (Tsong.kha.pa), together with a gilt copper statue of *rje rin.po.che*, another gilt copper statue of *rje rin.po.che*, *li* statues of lHo.brag Nam.mkha' rgyal.mtshan and *rje rin.po.che*, and a gilt copper statue of Thub.dbang, flanked by Byams.pa and 'Jam.dbyangs, with *torana*.

5. Byams.pa ngal.gso lha.khang (“the *lha.khang* of the sitting Byams.pa”)

Its main image was an over one floor high statue of Byams.pa sitting on a throne (information provided by the Tho.ling elders).

6. Tshe.dpag.med lha.khang

Its main image was a statue of Tshe.dpag.med over one floor high with the cycle of his deities at his sides (information provided by the Tho.ling elders).

7. 'Jigs.brgyad.khang (“chapel of the eight fears”)

The main image was a *li.dmar* statue of standing 'Jam.dbyangs, a gilt copper statue of Thub.dbang, a Thub.dbang grong.khyer.ma and a *li.dmar* Byams.pa.

8. gSung.chos lha.khang (i.e. the library of the brGya.rtsa)

187 volumes of '*Dul.ba*, '*Bum*, *mDo.sde*, *Myang.das*, *brGyad.stong.pa*, *gSer.od*, '*Khor.lo bDe.mchog rgyud*, *dBu.ma'i rnam.bshad*, the commentary on *mNgon.rtogs.rgyan* as well as fifty-two volumes of *Tshad.ma rnam.grel*, root and branches, were preserved in this *lha.khang* together with a group of fifty-three small statues, another of fifty-seven and a third of forty-three.

9. 'Jam.dbyangs lha.khang

Its main images were a statue of 'Jam.dpal.dbyangs, one floor high, as well as some three hundred smaller statues (information provided by the Tho.ling elders).

Temples outside the *gtsug.lag.khang*1. Rin.chen bzang.po'i gzims.chung (“residence”), which became the *mchod.khang* (“prayer room”) of 'Bri.zur dge.slong bZang.po

The main image was a life-size clay statue of Thugs.rje chen.po according to the tradition of dge.slong.ma dPal.mo. Other important images were an over life-size statue of Phyag.stong spyan.stong and various *thang.ka-s*.

2. gSung.chos ra.ba (“the walled area where religious discourses were usually given”)

The throne of lo.chen Rin.chen bzang.po was kept here. On the brick wall at the back of the throne the images of *rje yab.sras.gsum* (i.e. Tsong.kha.pa, rGyal.tshab.rje and mKhas.grub.rje) were painted.

3. Byams.khang

The main image was a one floor high medicinal clay statue of Byams.pa.

4. gNas.bcu lha.khang

The statue of Thub.pa dbang.po, surrounded by the gNas.brtan bcu.drug, was housed in this temple with four pillars, together with murals of the Buddha-s of the Bhadrakalpa, the history of Sadapararudita and the kings of sTod. This temple is

not included in the *rten.deb*, but a separate inventory exists, entitled *gNas.bcu lha.khang.gi sprod.stong gcig. 'thus.kyi deb*, which concerns the statues and other objects kept inside it rather than its wall paintings, as is always the case of these records. The *gNas.bcu lha.khang.gi rten.deb* is published in Appendix Six.

5. Bla.brang mgon.khang

The main image was the one floor high statue in medicinal clay of 'Jigs.byed dpa' gcig with the life-size statues in clay of rDo.rje.'chang; gSang.'dus; the cycle of Dam.can; Four and Six-Armed mGon.po; dMag.gzor.ma; rDo.rje lHa.mo; Bya.rog gdong.can; Rin.chen bzang.po, made of medicinal clay. Moreover, a life-size statue of Ngag.dbang grags.pa, the statues of mnga'.bdag bSod.nams.rtse and mnga'.bdag Khri.sde (sic) both with inscriptions were kept in this *mgon.khang*.

6. mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung

A small triad composed of Shakya.mu.ne with Byams.pa and 'Jam.dbyangs on his right and left was the most sacred receptacle in this *lha.khang*. A few *thang.ka-s* and a number of books were also preserved here.

7. lha.khang 'Jig.brten.brgyan¹⁰²

The main image is a clay statue of Thub.dbang one floor high flanked by the sMan.bla sde.gshegs.brgyad. Other images in clay were two statues of sGrol.dkar and sGrol.ljang, a bCu.gcig.zhal, a Chos.rgyal on each side as *sgo.srung-s*, and a one floor high clay *byang.chub mchod.rten*.

8. gSer.khang

The paradise of Sangs.rgyas and his twelve deeds were depicted on the walls of its basement. The murals of the rGyud.sde.bzhi *dkyil. 'khor-s* were painted on the three upper floors.

9. 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan

The main image was the medicinal clay statue of Thub.dbang Ghande.ma flanked by those of 'Od.bsrung and Byams.pa. Among the other monumental statues (some of them cannot be included here since the document, in poor condition, has lines missing in these pages) were those in medicinal clay of bSod.nams rgya.mtsho, *rje rin.po.che* (Tsong.kha.pa) and another depicting him, Thub.dbang, Tshe.dpag.med, Tre.bo mKhas.brtson, Rin.chen 'byung.ltan, a one-floor high statue of *rje rin.po.che*, and a *rje rin.po.che* of similar size in gilt copper.

Another particularly holy image was the life-size statue of Sang.dar Jo.bo, in gilt copper on a lotus pedestal, which had a reddish turquoise the size of a nail in its *urna*, a multicoloured *rigs.lnga* and an ivory crown studded with precious stones.

The elders of Tho.ling describe the structure and contents that 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan had before the change in the political situation of Tibet in a way which is fundamentally similar to the inventory of the fire ox 1937 *rten.deb*. This '*du.khang* has thirty-six pillars. Its main images were a triad of the Dus.gsum Sangs.rgyas, each one floor high.

The central image (that of Shakya thub.pa), called Thub.dbang Ghande.ma, derived its name from the fact that it was decided to place it where a *ghande* ("gong") would land after been thrown in the sky.

In front of the Dus.gsum Sangs.rgyas triad were the life-size statues of rje Tsong.kha.pa *yab.sras* (i.e. with his two main disciples rGyal.tshab.rje and mKhas.grub.rje); a life-size statue of Mi.la.ras.pa; a life-size statue of Guru Padma;

102. The identity between the only statue surviving at present in lHa.khang dkar.po (i.e. the seated Thub.dbang in stucco) and that described in the inventories as the principal image of this *lha.khang* confirms that lha.khang 'Jig.brten.brgyan is another name of lHa.khang dkar.po. It will be shown below in the text (p.97) that this fact seems to be confirmed from the topographical viewpoint. This identity is also confirmed by all the Tho.ling elders.

a one-floor high statue of Mar.me.mdzad in *rdzi.khyim*; the so called Sang.dar Jo.bo; a life-size statue of 'Jam.dbyangs in gilt copper and a life-size statue in medicinal clay of Rin.chen bzang.po.

In the *gtsang.khang*, with six pillars, the main image was the so called rTse.lha Nyi.ma.mgon.gyi Shakya Thub.pa'i sku in gilt copper and fifteen *khru* in height, with a complete set of *bKa'.gyur* and *bsTan.gyur* placed inside it. Each finger joint contained a volume. As consecrational material, the statue of Shakya Thub.pa also contained the complete weaving set of Seng.lcam 'Brug.mo.

This statue was called so because Nyi.ma.mgon built a castle on top of the Tho.ling hill named Shing.sgra (i.e. on Shing.sgra rtse.mo) where he possibly founded a temple. Here he placed this statue, which became known as Nyi.ma.mgon's image of Shakya Thub.pa (Nyi.ma.mgon.gyi Shakya Thub.pa'i sku), which is the deity on the peak of the hill (*rtse.lha*). The statue was moved later to the Tho.ling plain and kept in the 'du.khang chen.mo. In front of this image was a *mchod.rten* in medicinal clay, one 'dom in height. Among the books kept in this 'du.khang, the most precious was a *brGyad.stong.pa*, consisting of 800 chapters written in golden letters. It became known as *brGyad.stong.pa Ghande.ma*, since it was placed on a stand next to Thub.dbang Ghande.ma after it was moved from its previous location in the brGya.rtsa Byang.ma. At the 'du.khang door were the rGyal.chen sde.bzhi, one floor high.

10. rGyal.khang

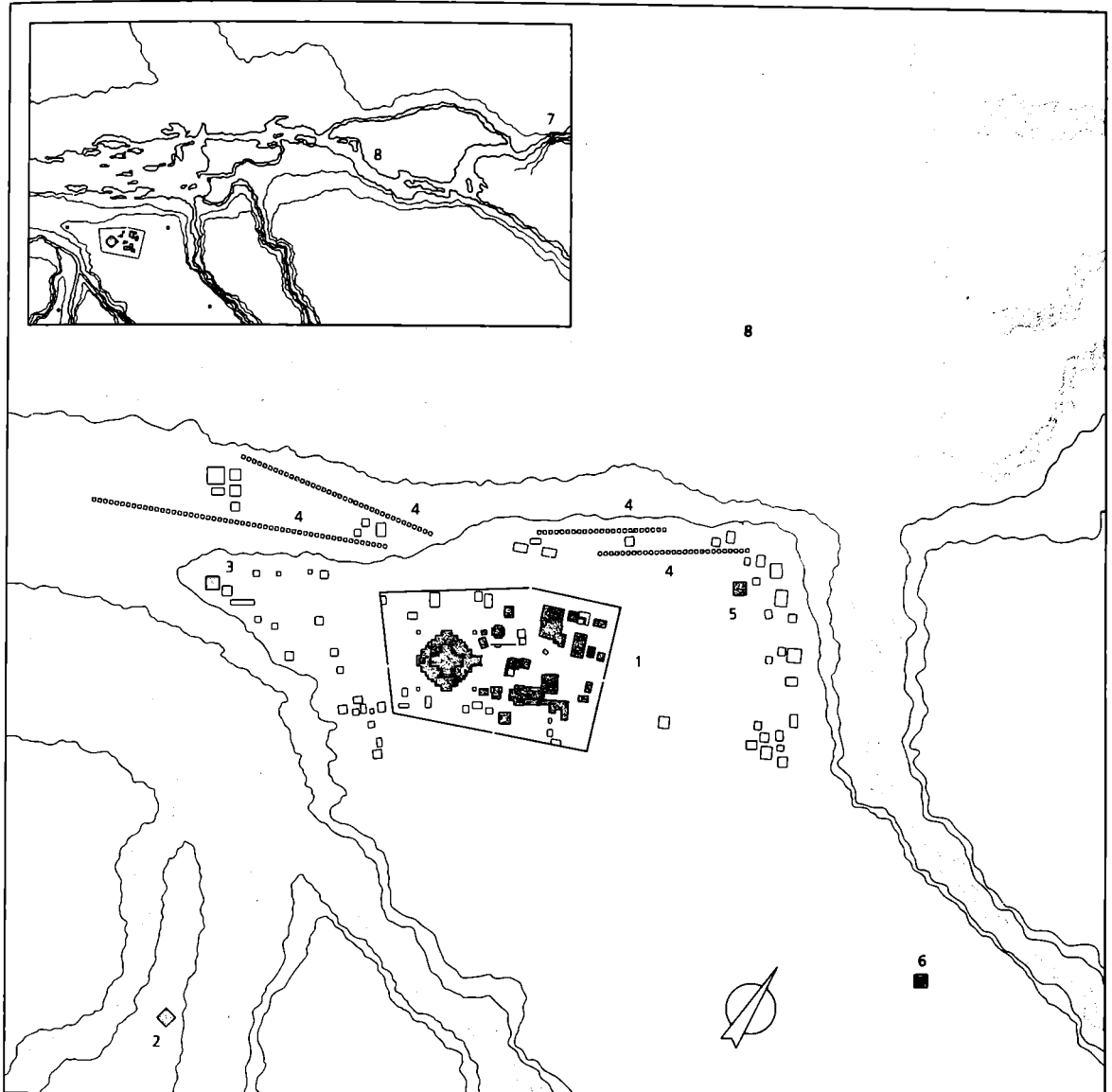
Its main image was a statue of Shugs.ldan. A *bla.ma* statue in a glass cabinet and various statues of Shugs.ldan were placed here.

11. Mani lha.khang

The main image was a life-size statue of *rje rin.po.che* (Tsong.kha.pa) in medicinal clay. A *sa.gdung byang.chub mchod.rten* and a *mani dung.skor* (i.e. a monumental prayer wheel), both one floor high, were also placed here¹⁰³.

103. The Mani lha.khang was obviously located outside the brGya.rtsa. Its placement at this point of the inventories defies any explanation except that its inventory was completed in the same day of the same month as other *lha.khang*-s which were in the brGya.rtsa. Tucci's description of this temple (*Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* p.318) is very useful since it mainly refers to the murals which are not classified in the *rten.deb*. He says that on the walls of this *lha.khang* the depictions of Shakya thub.pa, Avalokitesvara, Tara and the Buddha-s of the Bhadrakalpa were painted.

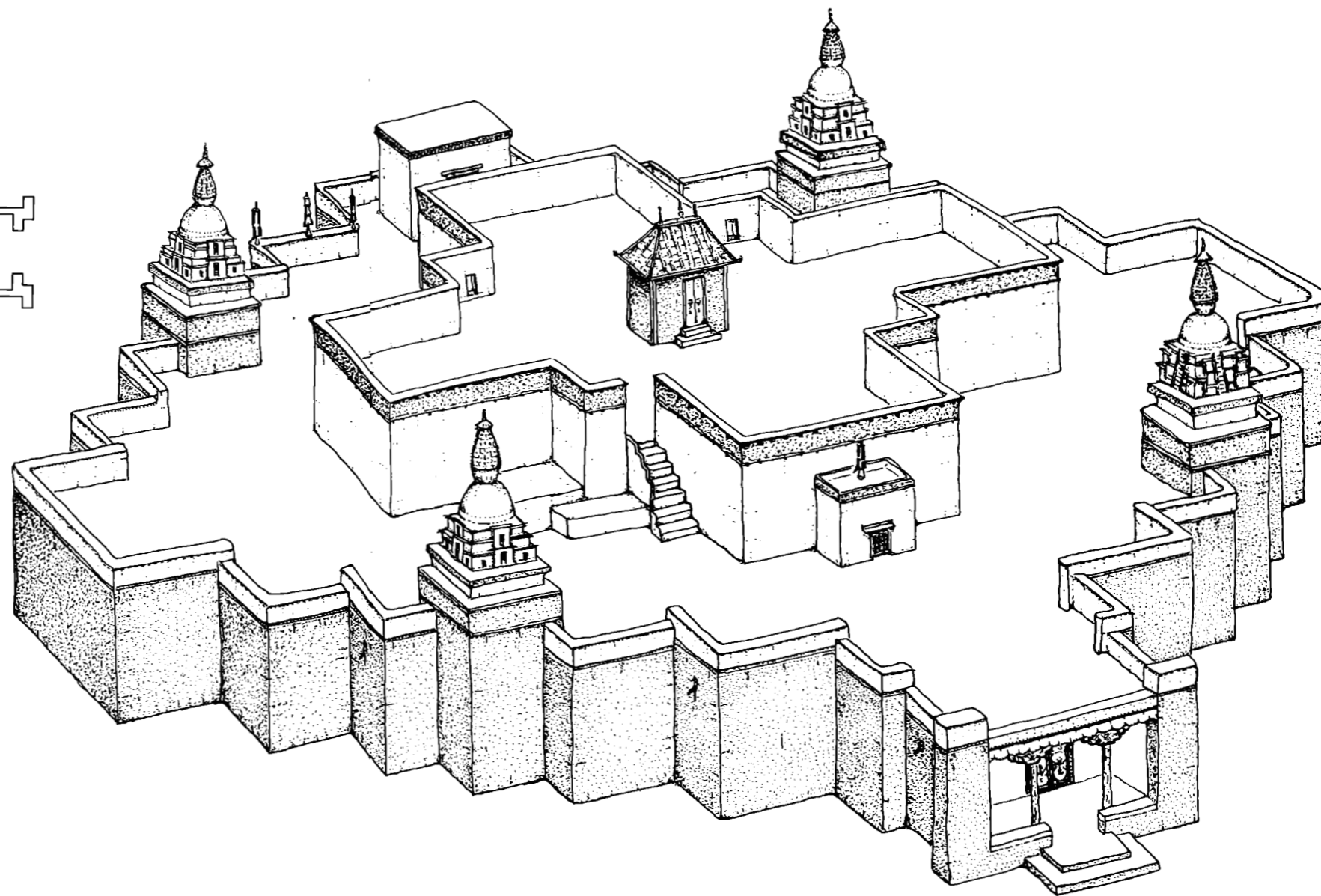
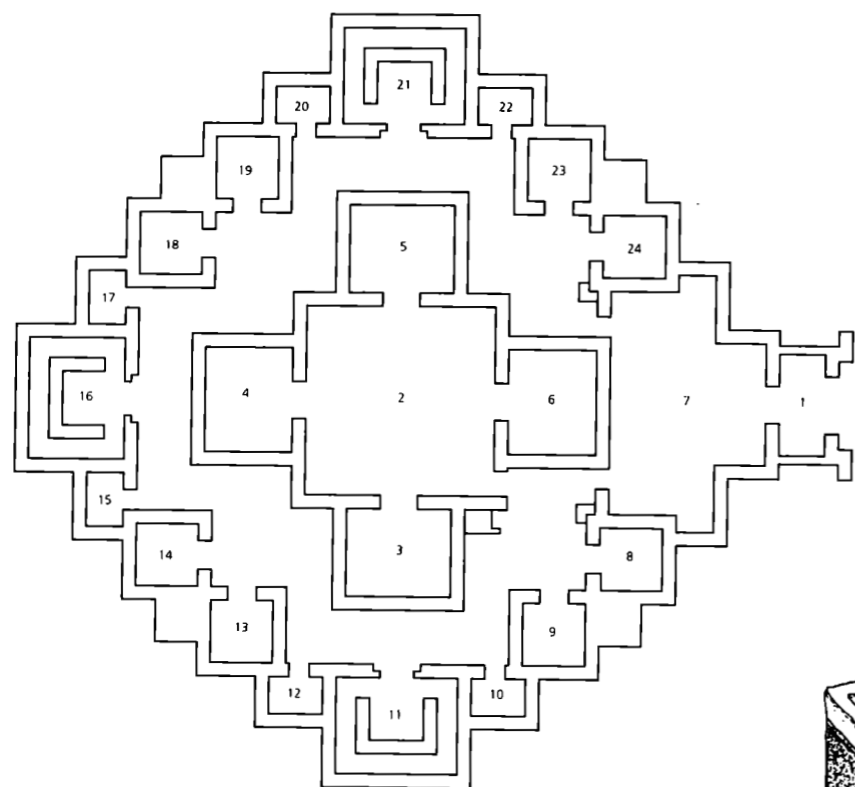
PLATE VI
The plain of Tho.ling

1. The monastery of Tho.ling
2. mChod.rten khra.bo
3. dge.slong.ma dPal.mo'i gdung.rten
4. mChod.rten brgya.rtsa

5. lHa.'bab mchod.rten
6. Zangs.kyi gdung.rten
7. Byang.rta.sgo bridge
8. Glang.chen.kha.'babs

Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang

1. sGo khang

rNam.par snang.mdzad lha.khang with four
glo.'bur-s (or "side chapels")

- 2. rNam.par snang.mdzad lha.khang
- 3. Mi.skyod.ba lha.khang
- 4. Rin.'byung lha.khang
- 5. 'Od.dpag.med lha.khang
- 6. Don.yod grub.pa lha.khang

brGya.rtsa lho.brgyud

- 7. 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma
- 8. 'Jigs.byed lha.khang
- 9. lTung.bshags lha.khang
- 10. lha.khang bKra.shis 'od.'bar
- 11. sMan.lha.khang

12. Thugs.rje lha.khang

- 13. sGrol.ma lha.khang
- 14. rGyal.ba Rigs.lnga lha.khang
- 15. bSrung.ma.khang

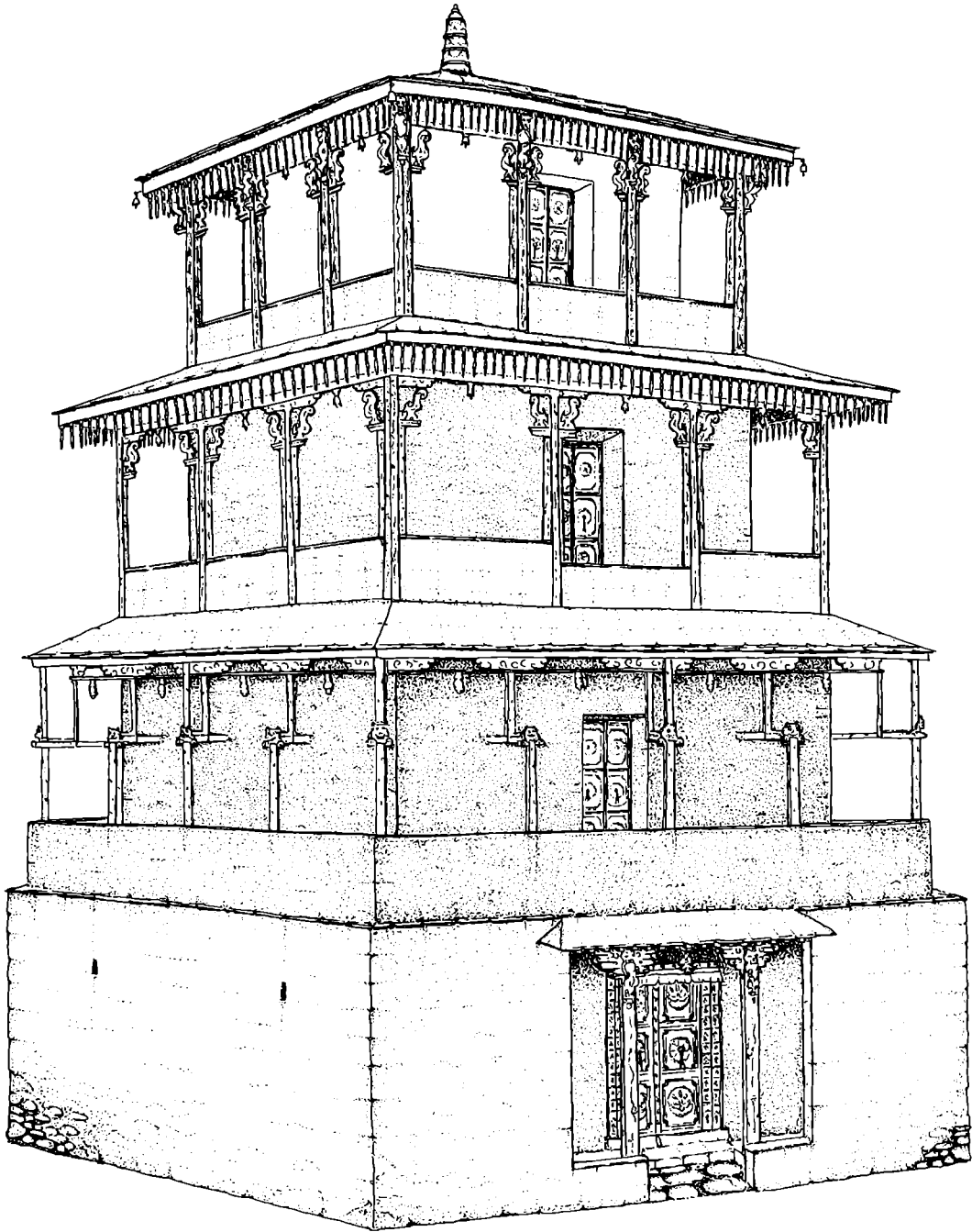
brGya.rtsa byang.ma

- 16. Byams.khang
- 17. Phyang.rdor lha.khang
- 18. Byams.pa ngal.gso lha.khang
- 19. Bla.ma lha.khang
- 20. Yum.chen.mo lha.khang
- 21. Tshe.dpag.med lha.khang
- 22. 'Jigs.brgyad lha.khang
- 23. gSung.chos lha.khang
- 24. 'Jam.dbyangs lha.khang

PLATE VIII

Tho.ling gSer.khang

(as it would have been without the attached monastic quarters at the front)

Drawing by Bianca Visconti

Section Four

Final reconstruction of the temple complex (being a plan in words)

RELIGIOUS AND LAY EDIFICES OF THO.LING

The religious buildings

BEFORE ITS DESTRUCTION during the Cultural Revolution, Tho.ling offered to the eyes of its residents and visitors a majestic view. The arrangement of its temples, which can be partially detected from the old pictures but which is elucidated with better precision with the help of the accounts of the Tho.ling notables and written sources, was roughly as follows.

On the western side of the complex stood:

The imposing dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang (opening to the east) (destroyed), which was originally founded by lha.bla.ma Ye.shes.'od in fire monkey 996, consisting of:

the rNam.par snang.mdzad lha.khang (opening to the east), being the cruciform core structure of the head temple, surrounded by:

the brGya.rtsa lho.brgyud and byang.ma, i.e. the enclosure of eighteen *lha.khang*-s, among them the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma and Thug.rje lha.khang, the latter being lo.chen Rin.chen bzang.po's residence (*gzims.chung*). The statue of Thub.dbang bDud.'dul.ma, from which the '*du.khang*' at the entrance of brGya.rtsa lho.brgyud derived its name, was two-storeys high and was enclosed inside a small room separating the statue from the rest of the assembly hall. There was also a small *zhal.ras.khang* which allowed a close view of the face of the Thub.dbang bDud.'dul.ma statue. This *zhal.ras.khang* can be seen in a photograph by Li Gotami (*Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.148). Its door was sited on the roof of the brGya.rtsa lho.brgyud above the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma. In front of 'du.khang

Thub.dbang bDud.'dul.ma stood the entrance room (*sgo.khang*) of the brGya.rtsa, where the monumental clay statues of the rGyal.chen sde.bzhi were located (see Tucci Archives accession number 6025/5).

Further details on the architectural features of the *gtsug.lag.khang* have to be added to its general conception outlined above (see p.78-79). The two structures, often referred to in this work, which composed the main temple (i.e. the inner cruciform building, conceived as four wings departing in the four directions from a central core, known as the rNam.par snang.mdzad lha.khang, and the surrounding enclosure of *lha.khang-s*, known as the brGya.rtsa) in the shape of the citadel of the *mandala* were joined together by means of a roofed area, the internal walls of which were covered with murals.

A door led from the brGya.rtsa to the rNam.par snang.mdzad lha.khang. This door was situated in the south-western corner of the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma, which gave access to the roofed corridors in order to enter the rNam.par snang.mdzad lha.khang from the side of the south-eastern corner of the latter's inner core. The same door in the rNam.par snang.mdzad lha.khang led back into the roofed corridors.

Stairs to the roof of the building and to the small cubicular room under the gilt-copper *rgya.phibs* ("pagoda roof") were located in the same south-eastern corner of the inner core of the rNam.par snang.mdzad lha.khang. Inside the room and under its roof embalmed animals, for which Tho.ling is famous, were kept as relics. The 15th century mural depicting Tho.ling, reproduced in the modern *thang.ka* (pl.III), shows that the roof of the major temple was different from the gilt pagoda roof of later times. After having completed a full circumambulation of the *lha.lkhang-s* of the brGya.rtsa along the roofed corridors, a symmetrical door on the other side (i.e. the north-western corner) of the same 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma allowed one to return to it. The complex could be exited from 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma across the *sgo.khang* ("antechamber") (for the conception of the *gtsug.lag.khang* see pl.vii).

The '*cham.ra* ("courtyard for dances") was the open area in front of the main temple. Its boundaries were defined by a number of edifices which enclosed it, i.e. the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa in the west, the gSung.chos ra.ba in the north, the gDung.rten ring.mo and the Rol.mo'i khang in the east, the Mani lha.khang in the south (for some of these buildings see soon below in the text and the general plan of Tho.ling on pl.v)¹⁰⁴.

In the north-western quarter of the complex were:

Rin.chen bzang.po'i gzims.chung ("Rin.chen bzang.po's residence") (opening to the south-east), which later became the dge.slong 'Bri.zur mchod.khang ("the prayer room of 'Bri.zur dge.slong") (destroyed).

To the immediate west of the latter was the one-storey high gSung.chos ra.ba ("the walled area where religious discourses were usually given") (opening to the south), located at the north-eastern corner of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang. gSung.chos ra.ba was where lo.chen Rin.chen bzang.po used to impart teachings. Jo.bo.rje also resided here (destroyed).

A small portico with a shrine where a pile of *tsha.tsha-s* was placed between the latter two temples (facing south). Two stone steps gave access to it (see the picture by

104. Indian *sadhu-s* were authorized to stay at the *khyams* of the 'du.khang Thub.dbang bdud.'dul.ma, the Rol.mo'i khang of the gDung.rten ring.mo and the gSung.chos ra.ba without being obliged to obtain permission from the Tho.ling authorities.

Rawling, Royal Geographic Society, accession number PR 073437). A curtain was often drawn across this portico entrance (see Tucci, *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* fig.216) (destroyed).

On the northern side of the complex were:

Byams.khang (destroyed), located to the south of the gNas.bcu lha.khang. It had a *gtsang.khang* ("inner *lha.khang*") in its western side. Its *gtsang.khang* was taller than the rest of the building, which was one floor high. This temple opened to the east.

gNas.bcu lha.khang (i.e. the gNas.brtaṅ bcu.drug lha.khang or "the *lha.khang* of the sixteen Arhat-s")¹⁰⁵ (destroyed), to the north of the Byams.khang. This was a structure with a height corresponding to at least two storeys, with the upper floor tapering from the lower one. This temple again opened to the east.

Bla.brang (destroyed), located to the east of the Byams.khang, containing:

Bla.brang mgon.khang (on the *stengs.khang* or "top floor" of the front side of the Bla.brang building, which was composed of three storeys) (facing south);

mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung (located on the *stengs.khang* or "top floor" at the back of the central section of the Bla.brang building, which was composed of four storeys) (facing south).

In the north-eastern quarter of the complex were:

lha.khang 'Jig.rten.brgyan or lHa.khang dkar.po (opening to the south), sited to the east of the Bla.brang towards the extremity of the temple complex in this direction. This temple has forty-two pillars. The medicinal clay statue of Thub.dbang was flanked by the sMan.bla sde.gshegs.brgyad. Other important statues were those of sGrol.dkar and sGrol.ljang, bCu.gcig.zhal and the door guardians. Its murals are extant as well as the main statue and a *byang.chub mchod.rten*, although damaged.

gSer.khang (opening to the east), sited to the north of lHa.khang dkar.po and to the north-east of the Bla.brang (destroyed). The gSer.khang, built in the 15th century in substitution of the original constructed by Zhiba.'od in 1067-1071, and existing until its destruction during the Cultural Revolution, did not contain statues, its religious cycles consisting exclusively of deities painted on the walls.

In the south-eastern quarter were:

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan otherwise known as 'du.khang Thub.dbang Ghande.ma (opening to the east). This is the assembly hall located to the south-east of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa. The temple is composed of an assembly hall proper and a spacious *gtsang.khang* opening to it. It is extant to this day but deprived of all its monumental sculpture, while the cycle of murals are preserved in the main with some damage and widespread signs of wearing.

rGyal.khang (opening to the north), a small *mgon.khang* located on the southern side of the *kyams.ra* ("courtyard") of 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan (destroyed).

105. Tucci says that rough late statues of the Arhat-s were housed in the gNas.bcu lha.khang together with murals of the Buddha-s of the Bhadrakalpa, the history of Sadaparudita and the kings of sTod (*Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* p.320-322). This is unique information since the murals in the gNas.bcu lha.khang are not inventoried in the separate 1926 *rten.deb* dedicated to it.

In the south-western side of the complex was: Mani lha.khang (opening to the north) (destroyed), located with the sPyi.khang (see below) in the area between the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa and the 'du.khang 'Dzam.gling.rgyan.

The foremost temple in use before Tho.ling was lost to Buddhist practice seems to have been 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan rather than the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma (the main lha.khang and only 'du.khang of the brGya.rtsa) or the lHa.khang dkar.po, by virtue of the evidence provided by the inventories that an extraordinarily large number of religious paraphernalia was contained in the premises of 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan. This 'du.khang is quite spacious and thus fit to house a conspicuous array of receptacles, but, despite its dimensions, the above mentioned quantity of objects kept there before the Cultural Revolution overwhelmingly outnumbered that of any other temple in Tho.ling. 'Du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma was only second to the 'Dzam.gling.brgyan in terms of religious activity commonly performed on its premises during the late period before its destruction.

mChod.rten-s

A great number of *mchod.rten-s* populated the Tho.ling plain, both inside and outside the holy area, limited by the boundary wall (*lcags.rî*).

The most important *mchod.rten-s* were:

The so called gDung.rten ring.mo (destroyed), which was a *mchod.rten* over five storeys high and having a seven-stepped *bang.rim*¹⁰⁶. The Tho.ling elders recollect that, in the period before its destruction, the steps of the *mchod.rten* or *bang.rim* were painted in different colours. This large *mchod.rten* stood in the centre of the Tho.ling temple complex between the brGya.rtsa in the west and the group of the dGe.lugs.pa buildings in the east ('du.khang 'Dzam.gling.brgyan, gSer.khang, Bla.brang etc.) (see Tucci *Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* fig.216, Gotami *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.147).

It would be historically significant to know whose *gdung.rten* ("funerary *stupa*") gDung.rten ring.mo was. Unfortunately no tradition is preserved about the relics contained in this *stupa*. Given the monumentality of the building and its central location in the complex, one would expect that the reliquary contained the remains of some very important personality linked to Tho.ling. Further research is badly needed on this matter.

The Rol.mo'i khang of the gDung.rten ring.mo, which was a porch adjoining the west side of the *rmangs* ("base") of this *stupa*. The Rol.mo'i khang was an elongated portico extending from the Dung.rten ring.mo to the south. Music was played in the Rol.mo'i khang on the occasion of the 'cham performed in the so called 'cham.ra, i.e. the open space between the brGya.rtsa and the gDung.rten ring.mo. A curtain was often drawn along the length of the porch.

Another *mchod.rten* (destroyed), which had a four-stepped *bang.rim*, was adjoining the gDung.rten ring.mo to its eastern side (see Gotami *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.148).

Four *mchod.rten-s* were placed outside the four main corners of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa in the four intermediate directions.

106. This statement of the elders finds corroboration in the external views of Tho.ling taken by Rawling in 1904 and by Li Gotami over forty years later.

PLATE IX

lHa.'bab mchod.rten

(the *stupa* outside the boundary wall of Tho.ling in the north-east)

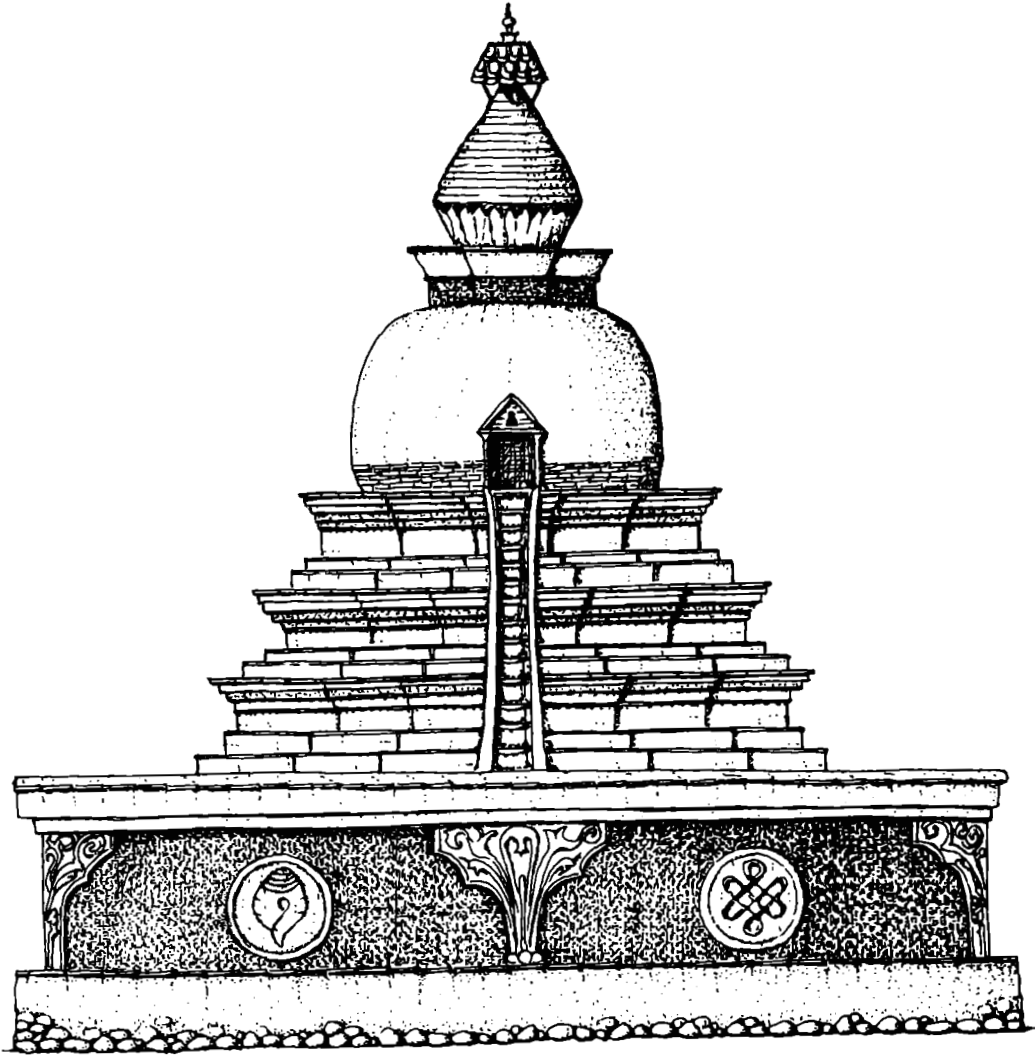
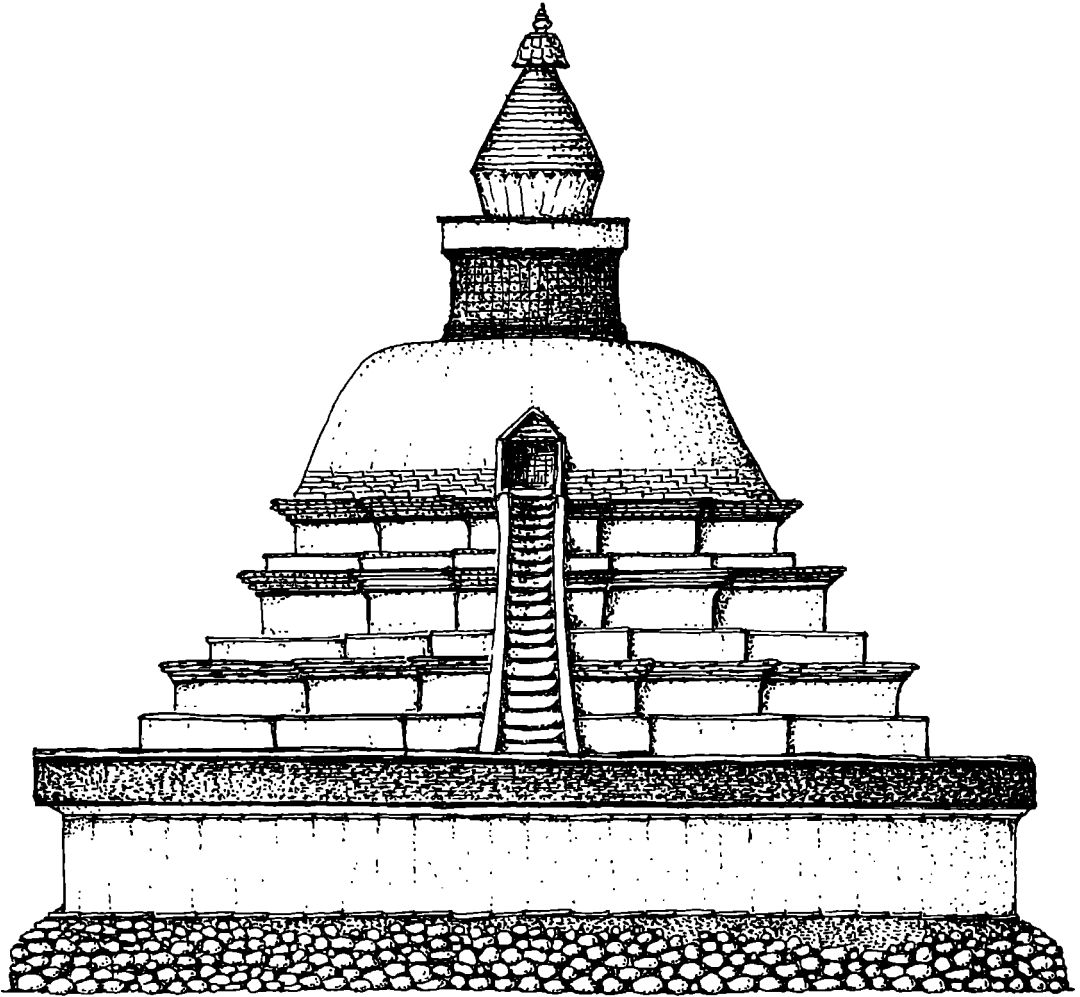

PLATE X

mChod.rten khra.bo

(the *stupa* outside the boundary wall of Tho.ling in the south-west)

Drawing by Bianca Visconti

Two more *mchod.rten-s* of considerable size were located between the Byams.khang and gNas.bcu lha.khang to their west and the Bla.brang to their east. The two *mchod.rten-s* were aligned on the north-south axis. The rear (i.e. more northerly) *mchod.rten* was taller than the other even before the latter's top part above the *bum.pa* had been lost.

The most distinctive *mchod.rten-s* placed outside the boundary wall¹⁰⁷ were four big *stupa-s* at the intermediate points of the compass:

In the north-east is the lHa.'bab mchod.rten¹⁰⁸. Various kinds of consecrational material were placed in the *bum.pa* of this *mchod.rten*. They included the relics of Sangs.rgyas which kept ever-forming as much as a *gan.dhe* ("gong") *bre*¹⁰⁹ ("the amount of a measure which can be contained in a gong?"), a statue of Sangs.rgyas in crystal the size of one *khru*, auspicious butterlamps and water cups. On propitious days, worthy people used to find relics of Sangs.rgyas inside its *bum.pa*.

In the south-east is *Zangs gdung.rten* ("the copper funerary *stupa*"), another *lha.'bab mchod.rten*.

In the south-west is mChod.rten khra.bo ("the multicoloured *stupa*"), which is again a *lha.'bab mchod.rten*.

In the north-west was dGe.slong.ma dPal.mo'i gdung.rten mchod.rten ("the *stupa* which is the funerary reliquary of dGe.slong.ma dPal.mo"), a fourth *lha.'bab mchod.rten*. dGe.slong.ma dPal.mo was the well known nun from Kashmir who was particularly revered in the Kathmandu Valley, famous for being a major master who initiated a tradition of sPyan.ras.gzigs and *snyung.gnas* ("fasting") practices associated with it. The elders have no explanation for the fact that the robe of dGe.slong.ma dPal.mo was preserved inside this *mchod.rten*. Her main biography¹¹⁰, which I have rather hopelessly consulted to ascertain this matter, has obviously nothing to say on the subject, since it is probable that, if ever anything is written on the matter, it must pertain to the successive holders of her lineage. The *rnam.thar-s* of those exponents I have consulted up to now do not contain any element which could be of some help. Further research is needed on this issue.

In the same area where dGe.slong.ma dPal.mo'i gdung.rten was located the elders remember a *seng.ge mchod.rten* (i.e. a *stupa* with a lion throne) of particular importance.

A *mchod.rten brgya.rtsa* ("row of a hundred and eight *mchod.rten-s*"), made of *tsa.tsha-s*, is located to the north-west of the temple complex, near the precipice giving way to the Glang.chen kha.'babs. It is said that the personal rosary of Rin.chen bzang.po is kept inside this row of *stupa-s*.

Three more *mchod.rten brgya.rtsa-s* are sited in various locations to the north of the boundary wall (see pl.vi).

Clusters of *mchod.rten-s* are close to the boundary wall, particularly in the south-west and north-east corners.

One more *mchod.rten* of some monumentality, whose top part above its *bum.pa* was already missing in the 1920s (see the picture by Ludlow [1923-1926] kept at the India Office Library, accession number 943/9 (241)) was located in front of the south-eastern corner of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa outside the boundary wall.

107. A traditional belief holds that Tho.ling gtsug.lag.khang was built on a *sring.mo* sleeping supine. This is obviously a recurring theme initially adopted for the foundations of temples by Srong.btsan sgam.po and applied ubiquitously in Tibet in different periods of its history. The Tho.ling temple built on her forehead was the lha.khang bDud.'dul.ma, while that built on her heart was the rNam.par snang.mdzad lha.khang. On the four limbs the four nang.gnon mchod.rten-s ("internal *mchod.rten-s* to suppress [the *srin.mo*]", i.e. those at the four corners of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa) and the four phyi.gnon mchod.rten-s ("external *mchod.rten-s* to suppress [the *srin.mo*], i.e. those outside the boundary wall") were built.

108. This is the *stupa* mistakenly considered by Tucci (*Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* p.301) as the reliquary monument containing some remains of Rin.chen bzang.po. This confusion is rather incomprehensible since this lHa.babs mchod.rten contained relics other than those of lo.chen. It is also unlikely that the relics placed inside the dGe.slong.ma dPal.mo'i gdung.rten (see immediately below in the text) have been attributed to this *mchod.rten*, since the two *stupa-s* cannot be easily confused.

109. *Bre* is a measurement for liquids, grains or powder.

110. See dGe.slong.ma dPal.mo'i ma mthar nges.'byung rgyud la skyed.ba'i chos.gtam, and the account of the events in her life contained in sNyung.gnas bla.ma rgyud.pa'i mam.thar by Jo.gdan bSod.nams bzang.po (1341-1431) recently published by the dPal.lhan phar.khang lHa.sa. I wish to thank Matthew Akester for giving me a photocopy of the latter text.

The lay edifices

Inside the boundary wall of the religious complex was a number of secular edifices mainly located in the eastern side of the holy area. A few elements contributing to their identification help to complete a tentative mapping of the site, which is a very difficult enterprise in the present condition of Tho.ling, where these old buildings have been dismantled and obliterated by modern houses.

Here follows a list of monastic quarters and lay residences whose location in the complex can only be indicated with sound approximation rather than with certainty.

Buildings in the south-east of the holy area were:

sBug.mdzod grwa.tshang or the residence of the sBug.pa family of Tho.ling notables (rebuilt). It was two storeys high and located in the extreme south-east corner of the monastery, attached to the south-eastern wing of 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan and overlooking the *khyams.ra* of this temple. It thus was part of the monumental complex of this 'du.khang. It adjoined the house of the Rong.stod.pa-s (see immediately below) on its own south side. Attached to sBug.mdzod grwa.tshang were a storeroom and a kitchen belonging to it.

The house of the Rong.stod.pa-s ("people from the territory of Rong.chung", at the westernmost extremity of Gu.ge and bordering sPi.ti on the right bank of the Glang.chen kha.'babs) (rebuilt) was attached to the south-east side of 'du.khang 'Dzam.gling.rgyan, adjoining that of the sBug.pa administrators on its own north side (i.e. the south side of the latter building).

The residence of the sde.pa ("heads of the community") gNyer.tshang (destroyed) had three floors and sixteen rooms. It stood to the south of 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan and to the south-west of the house of the Rong.stod.pa. Monks' quarters were found in this area.

In the south:

The sPyi.khang (lit. "public house", i.e. a building for the lay community and the monks) (destroyed), known as sPyi.khang rgyan.brgya ("with one hundred decorations"), had three floors and was located towards the south side of the complex to the immediate east of Mani lha.khang and to the immediate west of the 'du.khang 'Dzam.gling.rgyan.

Buildings in the north-eastern direction within the boundary wall were:

The Bla.brang grwa.tshang (destroyed). This was an imposing building articulated in two wings (i.e. the longer on the east-west axis and the shorter on the south-north axis) joining at a ninety-degree angle. A picture of this edifice shows that it consisted of three floors (Tucci *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* fig.240). However, some elders are adamant in saying that it was three-storeyed in the front, four-storeyed in the central section (i.e. the longer wing on the east-west axis) and five-storeyed in the rear side (which again only existed in the longer wing). Others affirm that the *bla.brang* was four-storeyed. As a matter of fact, Tucci's picture frames only the front of this building. On the rear, the longer wing of the Bla.brang was more elevated, which lends credence to the elders' view. A very small portion of this further floor or floors can be marginally seen in the upper left corner of the same image. That it was a building with different levels, its

tallest being five floors, is confirmed by a picture taken by Rawling in 1905 (Royal Geographic Society, accession number PR 073437). The front of the Bla.brang was painted white, while the back was painted red.

The various wings contained a number of rooms. Among them, the longer wing of the *bla.brang* contained a *mgon.khang* in its front section and the mKhan.po rin.po.ché'i gzims.chung in the rear section, which later was the assembly hall of the *bla.brang*. They have both been mentioned above (see p.89). The shorter wing contained the quarter of the *gnyer.pa-s* ("keepers"), and the kitchen.

The residence of the *sde.pa* ("head of the community") 'Bri.g.yag (destroyed), which was in the north-eastern corner of the complex, to the south-east of the gSer.khang.

The mNgon.dga' residence for the monks (destroyed), placed to the immediate west of 'Bri.g.yag grwa.tshang and to the immediate east of the gSer.khang.

gNyer.zur dge.slong lha.skyabs (i.e. a sort of *dharamsala* for monks) (destroyed), to the east of lHa.khang dkar.po and the house of the 'Brig.g.yag people. Some other monks' quarters were placed in this area.

In the east:

The residential quarters of the people from Do.gsham (destroyed) was two storeys high and was found on the eastern side of the complex, sited to the north of the residence of the *sde.pa* Grwa.tshang.

The residential quarters of the Grwa.tshang notables of Tho.ling (destroyed). It was two storeys high and was located to the immediate north of the house of the sBug.pa-s. The house of the keepers (*gnyer.khang*), the storerooms (*mdzod.khang*) and the principal kitchen also were in this area.

In fact, concerning the residences of the Tho.ling notables, the elders of Tho.ling say that there existed five *grwa.tshang-s* situated in four buildings. Bla.brang grwa.tshang, 'Bri.g.yag grwa.tshang, Grwa.tshang, and gNyer.tshang grwa.tshang had separate residences, the fifth being sBug.pa grwa.tshang, which was in the premises of 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan. These buildings were the residences and offices of the four main notable families of Tho.ling and of the abbot as well as monastic colleges.

From the above outline of the buildings inside the sacred precinct of Tho.ling it becomes evident that the administrative quarters were concentrated in the eastern part of the temple complex, which was the more modern or dGe.lugs.pa section of Tho.ling, while the western part was occupied by the ancient dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang.

The *lcags.ri* or boundary wall (destroyed) had substantially a rectangular pattern or rather like a trapezoid. A gate was placed on every side of this wall. The Tho.ling elders say that their doors were closed at night.

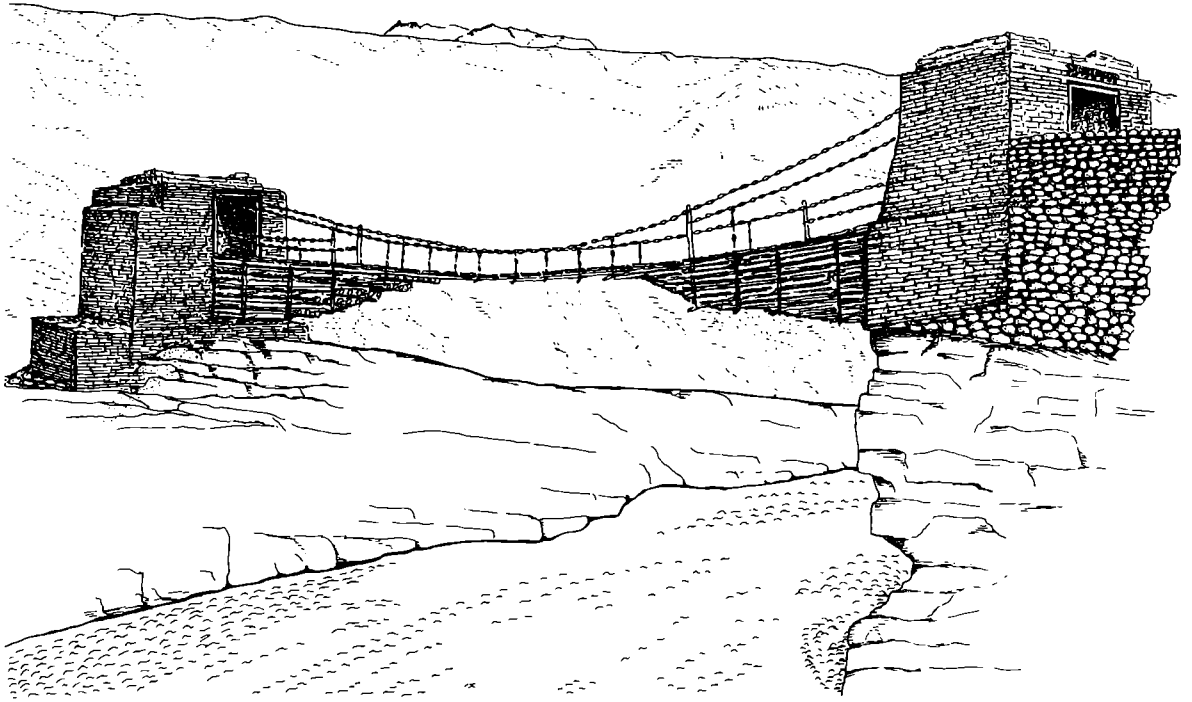
In the surroundings of Tho.ling

lHa.khang dkar.po, lHa.khang dmar.po, sGrol.ma lha.khang and 'Jigs.byed lha.khang (all destroyed) were, in later times, the temples located on the slopes of

PLATE XI

Byang rta.sgo
(the bridge of Tho.ling)

*Drawing by Bianca Visconti
(after a picture by Rowling, Royal Geographic Society PR 073416)*

the conglomerate Shing.sgra hill, which stands to the south-west of Tho.ling *dgon.pa* at a distance of a short horse ride.

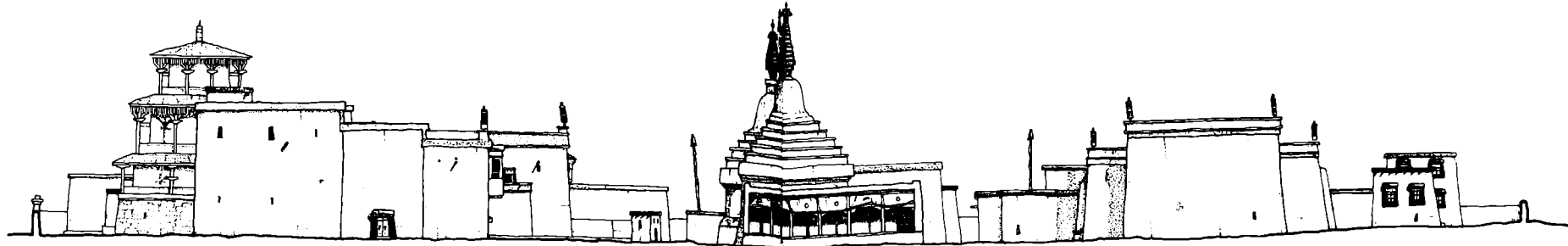
On top of Shing.sgra hill, where the palace of mNga'.ris chos.rgyal Nyi.ma.mgon was situated in antiquity, a locality subsequently known as the bDe.mchog blos.blang dkyil.'khor, were ruins of monasteries and houses.

In the area at the foot of this hill, routes lead to the four directions. Tradition believes that, near the hill, one can hear the echo of 100,000 men. This is the locality where the town of Tho.ling was established. From *Shanti.pa'i rnam.thar* one gleans that the area where the town was situated (and is still partially situated at present) was known in the 16th century as Tshig.mda'¹¹¹.

Finally, the iron bridge of Tho.ling (located to the north-east of Tho.ling *dgon.pa*) (see pl.xi) is known as Tho.ling zam.pa Byang rta.sgo ("the northern horse door", i.e. Byang[.ngos] rta.sgo or "the horse door to [Gu.ge] Byang[.ngos]"?). The Tho.ling bridge, in fact, gives way to the road leading to Gu.ge Byang.ngos or Gu.ge's northern territory (see a picture of the bridge taken in 1904 by Rawling, Royal Geographic Society accession number PR 073416).

111. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f. 33a line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.102): "On that occasion, on the dancing ground on the Tshig.mda' road, youthful girls with white complexion like the moon, singing very melodious songs with words like nectar, performed the plays typical of Zhang.zhung".

PLATE XII
Inside the monastery of Tho.ling

Section from the west

Section from the south

Section Five

A study of the organization of Tho.ling

The branch monasteries of Tho.ling

THE IDENTIFICATION OF the *dgon.lag* ("branch monasteries") of Tho.ling varies considerably in the sources dealing with them.

They are indicated in the collective volume *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.254) in a way similar to the enumeration found in Chos.dbyings rdo.rje's *mNga'.ris skor.gsum sngon.byung.gi lo.rgyus* (p.188), which has twenty-five of them. The only difference between the two lists is that the former source includes mDa'.ba 'Gram dgon.pa, while the latter contains mDa'.ba bKra.shis lhun.po, the famous dGe.lugs.pa monastery in Gu.ge. As for the rest of the list, the collective volume follows Chos.dbyings rdo.rje even in questionable spellings such as rTsa.rang Klu.steng, with very few deviations.

mDa'.ba bKra.shis lhun.po or, alternatively, mDa'.ba 'Gram dgon.pa
Ma.nam Byang.chub.gling;
gSer.ti Dam.chos.gling;
rTsa.rang Klu.steng;
Bye.dkar rNam.rgyal lha.rtse;
Shang.rtse Rab.brtan Byams.pa.gling;
Ri.dgon Byang.chub.gling (*mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam*: dGon.ri);
bKa'.phags bKra.shis bsam.gling (*mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam*:
dKar.'phags);
sNu bKra.shis chos.gling;
Blugs Brag.steng mngon.dga' (*mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam*: Lugs);
lDong.bo Rab.brtan lhun.grub;
gZha.yas bKra.shis chos.gling;
Shang dGa'.ldan rab.rgyas.gling;
Khyung.lung dGa'.ldan lha.btsan (sic);
mDun.chu dgon;

Dung.dkar bKra.shis chos.gling;
 Bar.kyog Phun.tshogs rab.brtan.gling (*mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam:*
 Bar.skyog);
 Rong.chung 'Phur.ri dgon;
 Be lHun.grub chos.gling;
 Do.shang Mu.dkar chos.rdzong (*mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam:*
 rDo.gsham);
 Ri.ba bKra.shis dga'. 'phel;
 lHo sTeng Thub.dbang mtho.liding;
 Za.rang sGrol.ma sgang.'og;
 Ri.ti.sgang bKra.shis chos.gling;
 Chu.ze dBu.rtse.mkhar.

Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston wisely warns that the lists of the Tho.ling *dgon.lag-s*, a version of which is also given in it, has to be read with due caution, since it is unclear when these monasteries passed under dGa'.ldan pho.brang. These lists cannot take into consideration the period and the circumstances in which this happened (in some case, the circumstances of their passage under the dGe.lugs.pa-s are unknown) and is, thus, a flat enumeration of *dgon.pa-s* without historical perspective. In fact, they are only meaningful in assessing the temples under Tho.ling at a time soon before the destruction of the head *dgon.pa*. Some of these monasteries had been dGe.lugs.pa since the time of their foundation. Given that Tho.ling was the head dGe.lugs.pa monastery in West Tibet from the early 15th century, some of its *dgon.lag-s* listed above, being founded after this period by proven dGe.lugs.pa exponents, were dGe.lugs.pa since their establishment. Some others were built in earlier periods and passed under the dGe.lugs.pa-s at an unspecified time.

These various unhistorical enumerations of the Tho.ling *dgon.lag-s* lead to an almost immediate shortcoming. After the land of Gu.ge was taken away from the kings of La.dwags and brought under the control of lHa.sa during the military campaign of 1679-1683, the number of *dgon.pa-s* composing the network of monasteries under Tho.ling, which retained its role of head *dgon.pa* in Gu.ge, was quite conspicuous. sDe.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho in the second volume of his biography of the 5th Dalai Lama (*Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa*) says that alms and tea for the monastic assemblies were provided by the lHa.sa government for the twenty-eight [dGe.lugs.pa] *dgon.pa-s* in Gu.ge¹¹².

No further detail is given in the passage, thus it is unclear whether one should include Tho.ling among them, and far from certain whether the organization of the Tho.ling *dgon.lag-s* was established at that time or dates to an earlier period. However, the number of monasteries under Tho.ling in the time of *sde.srid chen.po* was slightly greater than is recognized by modern literature which is unable to assess it to any specified period.

Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston (p.112 lines 6-14) contains the names of monasteries not found in the list mentioned above.

mDa'.ba bKra.shis lhun.po;
 Khyung.lung dGa'.ldan lha.rtse;
 Mang.nang Byang.chub.gling;
 Be lHun.grub chos.liding;
 Ri.dgon bKra.shis dge.'phel;
 sTeng mThong.ba don.lidan;
 mDa'.ba lDong.bo Rab.brtan lhun.po;

112. *Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa* (f.43a line 4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.103). I wish to thank Lobsang Shastri for this reference.

Shang.rtse Lang.kar chos.sde and Rab.brta Byams.pa.gling;
 rTsa.hreng Blos.steng;
 Shang dGa'.ldan lhun.po;
 Do.gsham Mu.dkar chos.rdzong;
 Bye.dkar rNam.rgyal.rtse;
 sNu dGa'.ldan lhun.po;
 lHug Brag.steng mngon.dga'.ba;
 Chu.ze dBu.rtse.mkhar;
 Gum.phug (or sGom.phug) dgon;
 Rab.rgyas.gling;
 Phyi.dbang rGya.gling.thang;
 Dung.dkar bKra.shis chos.gling;
 Yi.ri (or Yi.ti) dgon;
 Sung.ngur dgon.

Among the *dgon.lag-s* under Tho.ling listed in *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston*, five of them did not belong to the dGe.lugs.pa-s. This seems to indicate that the authority of Tho.ling went beyond sectarian affiliation, a fact mentioned in the edict of earth horse 1738 (see below p.186). These non-dGe.lugs.pa monasteries were Phyi.dbang rGya.gling.thang (Sa.skya.pa/Ngor.pa); Gum.phug dgon.pa (Sa.skya.pa/Ngor.pa); Rab.rgyas.gling (Sa.skya.pa/Ngor.pa); Yi.ri dgon.pa ('Brug.pa); Sung.ngur dgon.pa ('Brug.pa). mKhar.rtse dgon.pa is another Sa.skya.pa/Ngor.pa monastery which has to be added.

Combining the information from different works mentioned above, one should count thirty-one rather than twenty-five monasteries, but this solution is merely a literary compilation which may not correspond to the actual situation of the past.

mDa'.ba bKra.shis lhun.po, built by Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan (1487-1567) during the reign of 'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde in the first half of the 16th century;

Khyung.lung dGa'.ldan lha.rtse;

Mang.nang Byang.chub.gling;

Be lHun.grub chos.liding;

Ri.dgon bKra.shis dge.'phel (otherwise known as Ri.dgon Byang.chub.gling), possibly built by grub.chen rDo.rje.'bum;

sTeng mThong.ba don.lidan (also spelled as sTang dgon.pa, famous for his Jo.bo), near Za.rang at the extreme western limit of lHo.smad close the present border with India;

mDa'.ba lDong.bo Rab.brta lhun.po (otherwise known as lDong.bo Rab.brta lhun.grub);

Shang.rtse Lang.kar chos.sde and Rab.brta Byams.pa.gling, built by Maitri.pa who was the paternal uncle of Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan;

rTsa.hrang Blos.steng otherwise known as rTsa.hrang bKra.shis bde.rgyas.gling, built by Ha.se 'Phags.pa brTson.'drus seng.ge during the reign of the Gu.ge king Khri Nam.mkha'i dbang.po phun.tshogs.lde (on the throne 1424-1449);

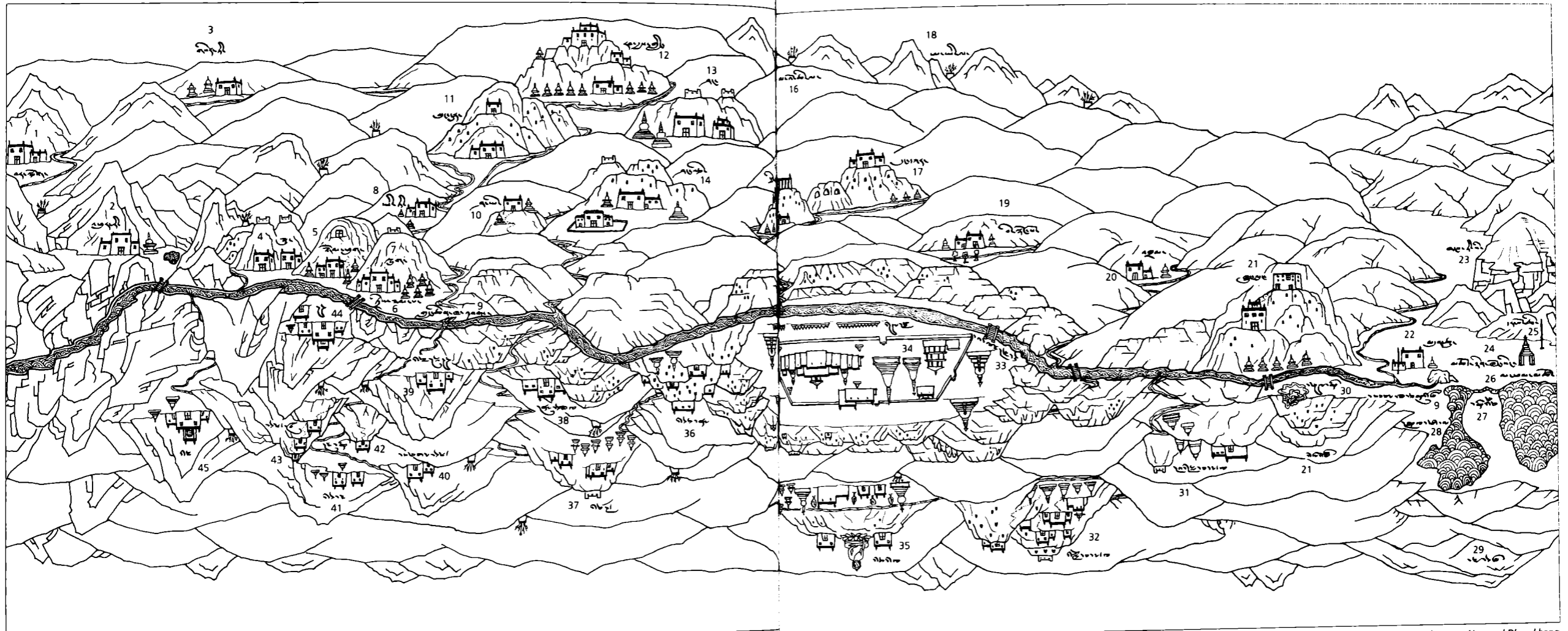
Shang dGa'.ldan lhun.po (otherwise known as Shang dGa'.ldan rab.rgyas), built by Gu.ge Sang.thar.ba Seng.ge rgya.mtsho;

Do.gsham Mu.dkar chos.rdzong, built by grub.chen dKon.cog dpal.mgon, a direct disciple of mKhas.grub.rje (1385-1438);

Bye.dkar rNam.rgyal.rtse (otherwise known as Bye.dkar rNam.rgyal lha.rtse), converted to the dGelugs.pa sect by Ngag.dbang grags.pa's disciple slob.dpon Grags.pa bzang.po¹¹³;

113. *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.227 lines 8-10) says that this *dgon.pa* was founded by blon.po Tshe.dbang mgon.po, thus proposing a different assessment from that found in *Bai.ser*, which has been used in the present work as the authority to identify the founder of Bye.dkar.

PLATE XIII
Tho.ling and its branch monasteries

Drawing by Bianca Visconti, Tibetan calligraphy by Phuntsog Namgyal Dhumkhang

1. Bar.lcog	6. Tres.zam.pa	11. Sung.ngur	16. La'o.che.la	21. Khyung.lung	26. Ma.pham.mtsho	31. mDa'.ba.lDong.po	36. rTsa.hrang	41. Za.rang
2. 'Phur.ri	7. lHug	12. Rab.rgyas.gling	17. Dung.dkar	22. mDun.chu	27. Gangga.chu	32. mDa'.ba.rdzong	37. Do.shang	42. Chu.ze
3. gSer.ti	8. Yi.ti	13. Shang	18. A.yi.la	23. Gangs.Ti.se	28. La.ngag.mtsho	33. rTa.sgo.Zam.pa	38. mKhar.rtse	43. Bye.dkar
4. sNu	9. Glang.chen.kha.'babs	14. Shang.rtse	19. Be.lDong.po	24. mChod.rten.Khong.seng	29. Gur.lha	34. Tho.ling	39. Ri.sde.sgang	44. Ri
5. sGom.phug	10. Sha.ye	15. Phyi.wang	20. 'Gram	25. Dar.po.che	30. Chu.mig	35. Mang.nang	40. dKar.'phags	45. sTang

sNu dGa'.ldan lhun.po (otherwise known as sNu bKra.shis chos.gling);
 lHug Brag.steng mngon.dga'.ba;
 Chu.ze dBu.rtse.mkhar;
 Gum.phug (or sGom.phug) dgon; (Sa.skya.pa/Ngor.pa);
 Rab.rgyas.gling, built by Ngor.chen Kun.dga' bzang.po in 1436 during his second
 stay in West Tibet (Jackson, *Entrance Gate for the Wise* p.136); (Sa.skya.pa/
 Ngor.pa);
 Phyi.dbang rGya.gling thang; (Sa.skya.pa/Ngor.pa);
 Dung.dkar bKra.shis chos.gling, built by the king of Gu.ge rNam.rgyal.lde for
 Ngag.dbang grags.pa before 1424;
 Yi.ri (or Yi.ti) dgon.pa; ('Brug.pa);
 Sung.ngur dgon.pa; ('Brug.pa);
 mKhar.rtse dgon.pa (Sa.skya.pa/Ngor.pa);
 mDa'.ba 'Gram.dgon.pa;
 gSer.ti Dam.chos.gling;
 dKar'.phags bKra.shis bsam.gling;
 Zha.ye bKra.shis chos.gling;
 mDun.chu dgon;
 Bar.lcog Phun.tshogs rab.brtan.gling;
 Rong.chung 'Phur.ri dgon.pa;
 Za.rang sGrol.ma sgang.'og;
 Ri.sde.sgang bKra.shis chos.gling.
 (see pl.XIII for a map of the branch monasteries of Tho.ling)

The hierarchy of Tho.ling

The religious heads who were in charge of maintaining Tho.ling dgon.pa were the *bum.'dzin* (i.e. the regent abbot) and the *dbu.mdzad* (i.e. the head officiating *bla.ma*). Under them in the hierarchy of Tho.ling were three families of assistant administrators:

- the sde.pa gNyer.tshang-s, who were organized in a hierarchy of a chief and two assistant officers;
- the 'Bri.g.yag-s, who were organized in a hierarchy of a chief and an assistant officer, and
- the sBug.mdzod-s, who were organized in a hierarchy of a chief and two assistant officers.

Tho.ling bla.brang had a *mkhan.po* ("abbot") and various treasurers, altogether a chief and four assistant officers.

The *bla.ma*-s of the monasteries appointed to be under the authority of those of Tho.ling were:

- the *bla.ma* of mDa'.ba bKra.shis lhun.po;
- the *bla.ma* of Ma.nam (i.e. Mang.nang) Byang.chub.gling;
- the *bla.ma* of Be lHun.grun chos.liding;
- the *bla.ma* of Ri.pa;
- the *bla.ma* of Da.phan;
- the *bla.ma* of Chos.ze;
- the *bla.ma* of Bye.dkar;
- the *bla.ma* of sTengs;
- the *bla.ma* of lDong.bo;
- the *bla.ma* of Shang.rtse;

the *bla.ma* of rTsa.hrang Blo.srang; moreover:
 the lDong.bo *zhing.gnyer* (“administrator of the lDong.bo fields”),
 the Dung.dkar *zhing.gnyer* (“administrator of the Dung.dkar fields”), the latter
 two having to undertake their duties under the authority of Tho.ling.

The head *bla.ma*-s of Tho.ling *dgon.pa* were:
 the incarnation of lo.chen Rin.chen bzang.po,
 the incarnate from mDun.chu, and
 the incarnate from Be lHun.grub chos.ling.

The annual ceremonies held at Tho.ling

The ceremonies held at Tho.ling during the course of the year are introduced in this section quoting bKra.shis tshes.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston*, *verbatim*: “A presentation of the ceremonies of mTho.ling *dgon.pa* follows. On the twenty-fourth of the twelfth month on the occasion of the rTsa.hrang *lo.mjug* (“end of the year”) at rTsa.hrang.rdzong, the castle of the king of Gu.ge, the three *dbu.chos*-s (“head religious instructors”) of Grwa.tshang; the keepers and the monks responsible for tea, conchshell, *rgyal.gling* (“telescopic trumpet”) and service to the monastic assembly (*tshogs.rgyugs*) have to hold the ritual of *dgu.gtor.gtor.rgyag* (“ritual of displaying and disposing of *gtor.ma*-s”) annually on the first day of the first month, as prescribed by the government” (ibid. p.114 lines 6-10: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.104).

The same work continues saying: “The ceremonies and [related] expenditures are as follows. On the twenty-fifth of the ninth month, after completing their break, all monks must gather at the *dgon.pa* and accumulate lHa.mo *gtor.ma*-s for five days until the twenty-ninth [when] *gtor.rgyag* (“displaying and disposing of the *gtor.ma*”) is performed. All expenses for these offerings have to be borne by sde.pa gNyer.tshang. Following this, when *dgun.chos* is started, the gNyer.tshang must offer two tea services while the assembly [is gathered] and debate sessions (*chos.ra*) are continuously held.

On the eighth day of the tenth month, the rituals of sGrol[.ma] and sMan.lha have to be held as prescribed by the government. (p.115) The *Kun.rig sgrub.mchod* has to be performed for eight days next to the Kun.rig *blos.blang.dkyil.khor* (“tridimensional Kun.rig *mandala*”) in the central *lha.khang* of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa), including the offerings to the gNas.brta-s. Means for the ceremony have to be excellently supplied as much as possible including all the instruments for the fire ritual [and] the worship [performed by] the five head *bla.ma*-s). Consequently, the gNyer.tshang and the Grwa.tshang, these two, must bear the cost of the dGa'.ldan *bzhi.mchod* and *lnga.mchod*. The *gtor.ma* accumulation for the *chos.rgyal* should be made for four days and *gtor.rgyag* should be held on the ninth day.

Until the eighth day of the eleventh month, the rituals of sGrol[.ma] and sMan.lha, *rdor.spyod* [and] *bzang.spyod* must be performed. Their cost must be borne by the Grwa.tshang. The appeasement of the various protectors, and thus the accumulation of *gtor.ma*-s for mGon.po, must be performed for six days and, on the twenty-ninth, *gtor.rgyag* must be held. The cost of the ceremony of the nineteenth [day] must be borne by the Grwa.tshang.

The rehearsing of 'cham should be started from the first of the twelfth month. The elders must perform the sGrol[.ma] ritual and sMan.lha. The *gtor.bzlog*

(“*gtor.ma-s* to avert incidents”) to the king [should be made] and, on the twenty-ninth, *gtor.rgyag* must be performed. The cost of the accumulation of *gtor.ma-s* must be borne by the Bla.brang.

On the second of the first month, the religious ceremonies of *gser.tshogs smon.lam chen.mo* [are held]. On the occasion of [the gathering of] the great assembly of the monks of mTho.ling, the mother monastery, and of the twenty-five children monasteries, the *smo.n.lam chen.mo* is held every five times and the abbot [of Tho.ling] gives [his] religious sermon at gSung.chos ra.ba. At the time when the bestowing of vows is performed, the assembly of abbots [of the other *dgon.pa-s*] arrives and the ritual of bestowing purification to avert harm to others and the ritual of bestowing purification to grant auspiciousness are held, [which] each *bla.ma* must perform starting from the mDa'.ba *bla.ma*.

On the seventeenth of the first month, the accumulation of *gtor[.ma-s]* should be performed day and night to purify the sixteen iron *lcags.mkhar-s* (“walking sticks”) as preparation for the preliminaries of 'cham. As for the ceremony of the fifteenth day, the gathering of the abbots takes place at the assembly, which is fasting, in front of the bDud.'dul Thub.dbang chen.po. The ceremony starts at about seven in the evening and lasts until ten, during which an elaborate offering is made. (p.116) Prayers are offered [when] the conchshells and *rgya.gling-s* (“telescopic trumpets”) are blown for a long time from the roof of the bDud.'dul, the roof of the 'du.khang and the roof of the *bla.brang*. The *lha.khang-s* of the brGya.rtsa must be annointed and consecrated. Sixteen 'cham performers must perform 'cham for two whole days. On the twentieth day in the morning, only after the three-storey high *gos.sku* depicting rGyal.ba Seng.ge'i nga.ro (“Victorious Roaring Lion”) is unrolled for display, the Byams.pa [image] is brought out. Around midday, horse races, annointments and consecrations are held in the four directions.

After the end of *smo.n.lam* on the twenty-third of the first month, the annual accounts are closed when ritual bestowing is performed on the thirtieth day, and the [new] duties of work are assigned by the Grwa.tshang.

On the eighth of the second month, as the *sa choga* and the *thig choga* of dpal gSang.ba 'dus.pa are performed for three days, the *sgrub.mchod* must be completed by the second Tibetan month. During this period, people trained to make the *thig.mtshon* (“sand *mandala-s*”) and [to blow] conchshells and *rgya[.gling-s]* must show the results of their work. In this period, the results of the 'cham training must also be shown.

During the third month, *sa choga* [and] *thig choga* of the thirteen deities of the 'Jigs.byed [cycle] [to be held] for three days and *sgrub.mchod* for one month must be completed [and], at the end, *dge.legs char.'bebs* (“the rain of excellent virtue falling”) as well as the fire ceremony *zhi.rgyas.dbang* (“extensive empowerment of the peaceful deities”) have to be offered. The cost of the above mentioned offerings to gSang.ba 'dus.pa must be borne by sde.pa 'Bri.g.yag.

During the fourth month the cost of the Thugs.rje chen.po *sgrub.mchod* [lasting for] twenty-six days must be borne by the Grwa.tshang.

During the fifth month the *bKa'.gyur rgyal.ba rin.po.che* must be correctly read.

On the fourth day of the sixth month, elaborate offerings must be made to all the *lha.khang-s*. The cost must be borne by sde.pa gNyer.tshang.

From the fifteenth of the sixth month onwards, [the rules of] *dbyar[.gnas]* have to be administered and *Tantra* texts must be correctly read.

(p.117) On the thirtieth of the seventh month, *dbyar[.gnas]* is over and during the eighth month Grol[.ma] *cho.ga*, sMan.lha, gNas.bcu must be completed and their cost be borne by the Grwa.tshang.

On the occasion of the *lha.babs dus.chen* ("ceremony of the descent from heaven") during the ninth month, a sixteen day *Thugs.rje chen.po'i sgrub.mchod* should be performed and, on the occasion of *lha.babs dus.chen*, elaborate rituals should be given. The cost of these must be borne by the Grwa.tshang" (bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* p.114 line 15-p.117 line 6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.105).

Section Six

Historical implications arising from the monuments of Tho.ling

Tho.ling gtsug.lag.khang (i.e. the structure founded in 996)

THE STRUCTURE OF Tho.ling gtsug.lag.khang, laid out at its foundation in the year of the monkey 996, remained practically unchanged for over nine and a half centuries until its destruction. A few aspects of the phases that marginally modified this structure (especially in its interior) need to be discussed.

Its conception is briefly dealt with in a remarkable passage of *mNga'ris rgyal.rabs*, which mentions the main statues placed in its interior during the foundation phase. The passage reads: "As for *sku.rten*, [the statue of] the supreme lord [surrounded] by [the statues of] the four great Keepers of the Precepts was made for the Tho.ling monks. The head division of eighty monks was appointed to be incumbent" (Tibetan text in Appendix Eight, Tib.17).

From this passage one can evince that the main image placed at Tho.ling gtsug.lag.khang at the time of its foundation was rNam.par snang.mdzad, surrounded by the other four deities of the Rigs.lnga. The 1937 *rten.deb* confirms that a statue of rNam.par snang.mdzad was the main image of the temple, but it cannot be ruled out that the main image of the *gtsug.lag.khang* in the 20th century did not correspond to that of the end of the 10th century.

The fact that five statues were made at Tho.ling at the time of its foundation suggests that they were intended for the famous *gling.bzhi* ("four temple divisions") and the central *lha.khang* of the Tho.ling temple. The deities to which the four wing *lha.khang*-s, opening to the central core of the rNam.par snang.mdzad *lha.khang*, were dedicated, were, according to the 1937 *rten.deb*, the other four Tathagata-s. Again, it remains to be ascertained whether these images, in the period when these inventories were written, were or not the original ones.

Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po confirms that Ye.shes.'od established the twelve *gling.phran*-s ("temple divisions") of Tho.ling. This biography of lo.chen attributes Kha.char to lHa.lde, Tho.ling and Nyar.ma to Ye.shes.'od, somewhat eulogistically adding that they were all built with the collaboration of Rin.chen

bzang.po. *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* says: "Then bla.chen lHa.lde requested [Rin.chen bzang.po] to build Khwa.char gtsug.lag.khang. [The latter] went to Gu.ge and built the twelve mTho.liding *gling.phran-s* with lha.bla.ma Ye.shes.'od. They built Nyar.ma in Mar.yul, these three [temples]. Their foundations were laid in one day" (ibid. p.88 line 5-p.89 line 2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.106; Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Ph.hrang* p.262).

This passage in *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* corroborates the notion found in *mNga'ris rgyal.rabs* that Tho.ling gtsug.lag.khang consisted of four major *lha.khang-s* around a central *lha.khang*, because the *gling.phran bcu.gnyis* plan is conceived as four buildings forming the wings of a central structure, to which eight lesser buildings are attached.

Combining the evidence of *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* with that of *mNga'ris rgyal.rabs*, it ensues that the original structure of Tho.ling, consisting of twelve *gling-s*, had its centre in the cruciform *lha.khang* in which the statue of rNam.par snang.mdzad was centrally placed with those of the other rGyal.ba rigs.lnga in the four directions, amounting thus to four *gling-s* opening to a core space.

The other eight *gling-s* have to be traced within the roofed enclosure of *lha.khang-s* around the temple in the centre or rNam.par snang.mdzad *lha.khang*, since, in the peculiar mandalic structure of Tho.ling *gtsug.lag.khang*, the surrounding *lha.khang-s* are part of the same structure of the temple core.

They thus symbolically complete the mandalic conception, according to which the four central *lha.khang-s*, opening to the four points of the compass like the fortress of the *mandala*, are surrounded by a further eight in the eight intermediate directions. The plan of the *gtsug.lag.khang* is too thoroughly rigorous in its mandalic shape to allow for any later intervention without disassembling its external structure, which, furthermore, is documented by *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* to have been mandalic from the time of foundation.

Given that the complex mandalic structure of the temple could not have been altered in the periods after its foundation without irremediably compromising its conception, it becomes evident that the idea of the twelve *gling-s* of Tho.ling is symbolical to refer to the *gtsug.lag.khang* as a tridimensional *mandala*.

The notion contained in the literature that Tho.ling was structured as a *chos.skor* or a temple in the shape of a *mandala* may have given rise to the opinion found in later sources that Tho.ling was shaped after the plan of bSam.yas, the great *chos.skor* of *bstan.pa snga.dar*.

On the grounds of the above mentioned considerations, the statement in the literature that bSam.yas purportedly is the conceptual and architectural model of Tho.ling¹¹⁴, hence hinting at a similarity in the ancient plans of Tho.ling and bSam.yas, does not seem to be based on an analysis of the structures of Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang and bSam.yas dBu.rtse. The *gling-s* of Tho.ling were part of the same main edifice while those of bSam.yas were separate from its main edifice (e.g. see practically all the *chos.'byung-s* and, for a planimetry, the map accompanying Buffettrille, "Questions soulevées par la restauration de bSam.yas").

I rather think that, if an analogy exists, which is quite feeble, it may refer to the position of the central structure in relation to the four surrounding *mchod.rten-s*. In both cases, they were placed at the intermediate points of the compass. The names of the *mchod.rten-s* in Tho.ling have only been partially preserved since those in the south-east and south-west, respectively called Zangs.kyi gdung.rten and mChod.rten khra.bo, seem to be their actual ones, while the names of the *stupa-s* in the north-east and north-west, respectively called lHa.'bab gdung.rten

114. *Ngor chos.'byung* (p.262 line 4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.107) says that Tho.ling was built "similar [in plan] to bSam.yas". Sum.pa mkhan.po, *dPag.bsam ljon.bzang* (p.357 lines 19-20) says: "He (Ye.shes.'od) built Tho.ling gSer.khang of Gu.ge Zhang.zhung in imitation of bSam.yas". Sum.pa mkhan.po makes a historical error in considering the gSer.khang as the temple built by Ye.shes.'od. As has been shown above (pp.29-30), the gSer.khang was constructed several decades later and lha.bla.ma's temple at Tho.ling was the one which later became known as dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa. *Padma dkar.po chos.'byung* (p.259 lines 12-15) reads: "Later, when he saw bSam.yas, he (Ye.shes.'od) exclaimed: "My ancestors verily left a sign of their power over the whole of Tibet, while mine is nothing more than an establishment of a small barbarian kingdom". This narrative has the air of pious storytelling because Ye.shes.'od is not credited with a journey to bSam.yas to visit the temple he allegedly considered a model.

mchod.rten and dge.slong.ma dPal.mo'i gdung.rten, obviously are not. The two original names of the Tho.ling *mchod.rten-s* resemble those of the bSam.yas *mchod.rten-s*, named after their colour (dkar.po, dmar.po, sngon.po and nag.po)¹¹⁵.

The plans of Tho.ling and bSam.yas are conspicuously different. The most evident divergent points concern their main temples. While that of Tho.ling gtsug.lag.khang is a not particularly elevated tridimensional *mandala*, bSam.yas dBu.rtse is square and multi-storeyed. The boundary wall at Tho.ling was conceived more or less as a rectangle or rather like a trapezoid, while the boundary wall at bSam.yas was conceived as a circle. The most monumental *mchod.rten-s* at the intermediate points of the compass are placed at Tho.ling outside the boundary wall. At bSam.yas, in contrast, they are internal to the *lcags.ri*. However, more diminutive *stupa-s* are placed inside the boundary wall at Tho.ling in the four directions around the main temple, which remind those of bSam.yas.

As a whole, Tho.ling is a *mandala* twice, i.e. one *mandala* is inscribed inside another. One is the *gtsug.lag.khang* itself, the other is constituted by its general structure, in which the temple is surrounded by a *lcags.ri* with external *mchod.rten-s* in the intermediate directions. bSam.yas is a *mandala* once. Its central temple, with a rather squarish plan, is surrounded by a round *lcags.ri* with internal *mchod.rten-s* in the intermediate directions.

As mentioned above (p.29-30), the name gSer.khang or gSer.gyi lha.khang, which cannot identify any structure at Tho.ling but the gSer.khang originally built by Zhi.ba.'od and later rebuilt by lHa.dbang blo.gros, is often erroneously attributed to the Tho.ling complex as a whole otherwise to its major temple.

The lHa.'bab mchod.rten outside the boundary wall in the north-east is a likely candidate to be the *mchod.rten* on which the rays of the sun were reflected at dawn towards the main temple. The name gSer.khang for the main temple allegedly derives from this phenomenon according to *Ngor chos.'byung* and *Padma dkar.po chos.'byung*¹¹⁶. If the existence of this *mchod.rten* during the time of Ye.shes.'od can be credited in itself and apart from being at the origin of the misinterpreted denotation of Tho.ling gtsug.lag.khang, then it would seem that at least one external *mchod.rten* existed at the time of the foundation of Tho.ling or soon after it, if not all of them.

A reference to the *mchod.rten* in the north-east of the boundary wall contained in *Shanti.pa'i rnam.thar* seems to identify it beyond doubt, but it is definitely much later. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.33b line 5; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.110) reads: "Again in a dream [of Shanti.pa's], many monks carrying flags and parasols appeared between the *gdugs.rten* (sic for *gdung.rten*) *chen.mo* of the east and the table land with buildings (*thang.bteg*, lit. "plain" and "to pitch, to erect" or "high, elevated, raising up") of the west which was an indication that the Hor would not come".

Shanti.pa'i rnam.thar is thus useful to document its existence to some time before earth pig 1539, the year in which Shanti.pa returned to Gu.ge and the *terminus post quem* for this statement in his biography. The north-eastern *mchod.rten* known to the tradition as a *gdung.rten* and famous for having contained especially holy relics and statues in its *bum.pa*, thus predates the second quarter of the 16th century but its date cannot be fixed with any better precision. Its style, a criterion often too unreliable, does not point to an early time of making, but it cannot be ruled out that it was renovated at a late period, thus assuming a less ancient appearance.

115. *lDe'u Jo sras chos.'byung* (p.129 lines 8-14; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.108) describes the four *mchod.rten-s* of bSam.yas in the following way: "Concerning the four *mchod.rten-s*, the [*mchod.rten*] known as dkar.po dga'.ba ("white happiness") symbolises the Nyan.thos-s. Since it contains four relics of rgyal.ba Shakya Thub.pa as much as [one] *phul* ("1/5 of a bre") placed inside the knob (*rtog*) [of the *mchod.rten*], it bestows great blessings. [It was entrusted to] chos.skyong gnod.sbyin sKar.mda'.stong ("shooting star"). The [*mchod.rten* known as] dmar.po pad.ma brtsegs.pa ("the red pile of lotuses") symbolises the Byang.chub sems.dpa'-s. It was entrusted to gZa'.mig.dmar (i.e. the planet Mars). The [*mchod.rten* known as] nag.po bkra.shis brtsegs.pa ("the black pile of auspiciousness") symbolises the Rang.Sangs.rgyas-s (Pratyekha Buddha-s). It was entrusted to gnod.sbyin lCags.mchu.can ("with an iron beak"). The [*mchod.rten* known as] sngon.po yon.tan brtsegs.pa ("the blue pile of qualities") symbolises the De.bzhin gshegs.pa-s. It was entrusted to gnod.sbyin Nyi.ma'i gdong ("with the sun face")."

mKhas.pa lDe'u chos.'byung (p.354 lines 9-20) says: "mChod.rten dkar.po is decorated with an ornamentation of lions. It is entrusted to chos.skyong dKar.zla.stong. mChod.rten dmar.po is decorated with one thousand lotuses. It is entrusted to mKha'.gro lCags.mchu.can ("with iron beak"). mChod.rten sngon.po is decorated with one thousand *lha.khang-s* (i.e. a *bkra.shis sgo.mangs*). It is entrusted to chos.skyong gNod.sbyin Nyi.ma.gdong.can ("with a sun face"). mChod.rten dkar.po, in the south-east, symbolises the sNyan.thos-s. The [*mchod.rten*] in the south-west symbolises the Byang.chub sems.dpa'-s. The [*mchod.rten*] in the north-west symbolises the Rang.rgyal-s. The [*mchod.rten*] in the north-east symbolises Sangs.rgyas. The white one is the dga'.ba brtsegs.pa'i mchod.rten ("pile of happiness"). The red is padma brtsegs.pa ("pile of lotuses"). The black is bkra.shis brtsegs.pa ("pile of auspiciousness"). The green is yon.tan brtsegs.pa ("pile of qualities"). Again, the way the white one [is made] is like the Ri.rab. The way the red [is made] is like one thousand lotuses. The way the black [is made] is with one thousand tsha.tsha-s. The way the green (sic blue) [is made] is in the shape of a *sgo.mang rdo.rje.dbyings*".

116. *Ngor chos.'byung* (p.262 lines 4-5) and *Padma dkar.po chos.'byung* (p.259 lines 9-12; Tibetan text in Appendix Eight, Tib.109) say in the same words: "In particular, he (Ye.shes.'od) built a large *mchod.rten* in the east. When the sun rises, as golden light is reflected by this [*mchod.rten*], all the *lha.khang-s* are wonderfully radiant with golden colour. [This is why] it became known as mTho.ling gSer.khang".

dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang
(i.e. the same structure completed in 1028)

As said above (see p.22), *mNga'ris rgyal.rabs* (p.53 lines 8-10) is most valuable in affirming that Tho.ling gtsug.lag.khang was completed in earth dragon 1028 to become known as the Tho.gling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang, for which it was famous in antiquity. It has also been shown above (p.23) that the same source provides evidence to identify in lHa.lde the Gu.ge Pu.hrang king who had become monk by the time of the completion and was involved in this phase.

Given that the mandalic structure of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa was laid out in 996, it is hardly possible that it was achieved some thirty years later. It thus seems that the completion in 1028 concerned the interior of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa. It cannot be ruled out that the 996 structure, called the *gling.phran bcu.gnyis* in *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* and thus consisting of twelve *lha.khang-s*, was completed with the opening of other *lha.khang-s* to make a total of twenty, which was the capacity of the mandalic structure in its interior.

In fact, if one examines the plan of the *gtsug.lag.khang*, the enclosure surrounding the central part in the shape of the fortress of the *mandala*, (later) known as brGya.rtsa, originally contained space to arrange twenty temples rather than eight. In total, the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa originally numbered twenty-five *lha.khang-s*, of which four were in the central core (plus the space for the rNam.snang on which they opened) and twenty were in the brGya.rtsa (ten in the brGya.rtsa lho.brgyud and ten in the brGya.rtsa byang.ma).

That work on the temples was often resumed to make them more and more excellent houses of the gods is testified to by this great completion of Tho.ling gtsug.lag.khang. The temple reached its complete form, for which it has become famous, some thirty years after its foundation. Building and artistic activity possibly continued between 996 and 1028, the dates mentioned in *mNga'ris rgyal.rabs*, a new impetus arriving with the thirty-two Kha.che artists in 1001 (Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.271). *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* reads: "Six years after [Rin.chen bzang.po had left], he came [back from Kha.che] with thirty-two artists" (ibid. p.94 line 2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.III).

The calculation of the year in which Rin.chen bzang.po came back to sTod with his Kha.che artists is as follows. He returned with them six years after he had left sTod. He spent ten years in sTod before leaving for Kha.che for the second time (*'Jig.rten mig.gyur Rin.chen bzang.po'i rnam.thar bsdu.pa* p.175 line 1). This ten years' sojourn in West Tibet began in 987, on his return from his first journey to Kha.che and rGya.gar. Adding ten years to 987 comes to the monkey year 996, the year of his second departure for Kha.che. Having stayed there for six years, he finally came back to sTod in the ox year 1001 (Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* n.401).

The evidence on the circumstances that led Rin.chen bzang.po to appoint rDo.rje chen.mo as the *bsrung.ma* ("protectress") of Tho.ling and the installment of this deity in the *gtsug.lag.khang* helps to fix a tentative date for the establishment of the bSrung.ma.khang in the brGya.rtsa of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa. This may have taken place soon after the cult of rDo.rje chen.mo was introduced to Tho.ling in the ox year 1001.

The opening of the *lha.khang* for rDo.rje chen.mo is an instance which proves that the Tho.ling gtsug.lag.khang had not been completed during the foundation phase

in 996 and that its expansion into dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa continued until it was completed in earth dragon 1028.

The location of the bSrung.ma.khang did not change any more, given that a tradition says that a wild rose tree grew in the south-west of the brGya.rtsa near the bSrung.ma.khang, on its outside, during the time of Rin.chen bzang.po. This is where the bSrung.ma.khang was located at least until fire ox 1937, as is documented in the *rten.deb*, and most probably until the destruction of the *gtsug.lag.khang* during the Cultural Revolution (1966-1976).

The position of the bSrung.ma.khang was next to the Byams.khang of the brGya.rtsa byang.ma in the south-west but it was still part of the brGya.rtsa lho.brgyud (see pl. vii).

Thus, two kinds of external evidence are available to prove that the statement of *mNga'.ris rgyal.rabs* concerning the completion of the Tho.ling *gtsug.lag.khang* in 1028 is correct. One pertains to Kha.che artists invited to Gu.ge Pu.hrang to work in its temples, the second that a *lha.khang* in Tho.ling *gtsug.lag.khang* was built after the Kha.che artists reached this kingdom in the same year when the building of the Srung.ma.khang was probably planned (i.e. the ox year 1001).

The completion in earth dragon 1028 did not modify the original structure. It seems, from the evidence of the opening of the Srung.ma.khang in 1001, that the organization of the *lha.khang-s* in the interior of the *gtsug.lag.khang* underwent a modification, with the addition of holy rooms that had not existed before, so that the entire space inside the temple became a house of the gods.

The oral belief that the so called Thugs.rje lha.khang (one of the *lha.khang-s* of the sacred enclosure around the central nucleus) was the *gzims.chung* ("apartment/bedroom") of Rin.chen bzang.po, apart from the building called Rin.chen bzang.po'i *gzims.chung* located outside Tho.ling *gtsug.lag.khang*, may bear the significant implication that Tho.ling was originally conceived as an Indian *vihara*. It could have been a structure in which cells for the monks were found much in the same way as in lHa.sa Jo.khang.

Given the location of Thugs.rje lha.khang, which the *rten.deb* and the elders of Tho.ling consider to be one of the two *lha.khang-s* immediately flanking the central *lha.khang* of brGya.rtsa lho.brgyud (i.e. sMan.lha.khang) (Thugs.rje lha.khang actually being the one to the west of sMan.lha.khang) (see pl.vii), it is possible that the location of the *gzims.chung-s* for the monks was next to the four central *lha.khang-s* on the four sides that the brGya.rtsa lho.brgyud and brGya.rtsa byang.ma form joining each other.

When the number of the *lha.khang-s* was expanded during the phase that ended in 1028, at least some *gzims.chung* became chapels (for instance the *gzims.chung* of Rin.chen bzang.po became the Thugs.rje lha.khang by installing here the ancient statue of bCu.gcig.zhal).

Given the documents presently available, it is very difficult to say when the enclosure of *lha.khang-s* around the inner core of the main temple of Tho.ling became known as brGya.rtsa. The name brGya.rtsa is not found in the colophons of the texts of the early period, which were translated at Tho.ling *gtsug.lag.khang*, called dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa in them. On the other hand, the name dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa for Tho.ling *gtsug.lag.khang* is never found in the *rten.deb*. Around the mid 16th century, during the time of Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan, Tho.ling *gtsug.lag.khang* is still called mTho.liding dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gling in his biography (*Shanti.pa'i rnam.thar* f.32b line 6). Hence, it seems that, with the advent of the dGe.lugs.pa-s, the ancient *gtsug.lag.khang* name was not forgotten.

A few comments on the religious works (mainly murals) contained in the *lha.khang*-s of Tho.ling have to be added here since they are meaningful as they offer clues to attempt a few historical considerations concerning renovation phases at Tho.ling.

Monumental evidence can be usefully cross-analysed on the basis of the historical treatment found in the recently recovered *mNga'ris rgyal.rabs* written by Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa (see this text in Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*)¹¹⁷, which is the only hitherto known source systematically dealing with the history of Gu.ge Pu.hrang. In fact, this text contains most significant evidence on Tho.ling. While it is significant that no religious works sited in the major temple and dating to *bstan.pa phyi.dar* can be detected in the old visual documentation, two major renovations affecting the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa can be traced from the sources available at present and a few monumental hints dating to a time before the temples were destroyed:

the first is the renovation of Tho.ling by the king of Gu.ge Grags.pa.lde some time in the years 1265-1277;

the second is the one which coincided with the advent of the disciples of Tsong.kha.pa to diffuse their master's teachings in Gu.ge. As stated above, since it was Ngag.dbang grags.pa who was responsible for the renovation and expansion of the ancient temple complex of Tho.ling, which became known as *chos.sde gsar.ma* ("the new monastery"), he is a likely candidate to have been the protagonist of this activity.

Visual evidence documenting whether *lha.khang*-s of the main temple of Tho.ling contained, before destruction, wall paintings or monumental sculpture (i.e. any non-movable religious images) going back either to the 13th or the 15th century renovation, can establish during which of these two renovation phases they were restored.

By cross-checking with old pictures the inventories of the religious properties of the *lha.khang*-s of the Tho.ling gtsug.lag.khang classified in the *rten.deb*, it is possible to identify some of these holy rooms which had murals or sculptures in the Tibeto-Pala style popular in the 13th century.

The murals in these *lha.khang*-s were executed with remarkable influences of Newar origin. The rendition of the murals is close to that used in the bKa'.gyur lha.khang, also known as bSe.sgo.ma¹¹⁸, inside Zhwa.lu gSer.khang in Myang.smad, which is the most conservative of all those employed at this temple around 1307 and thus closely following original Newar prototypes¹¹⁹.

The presence of these particular wall paintings in the main temple of Tho.ling is consistent with the statement in *mNga'ris rgyal.rabs* that the Gu.ge king Grags.pa.lde (1230-1277) renovated the temple. This renovation phase at Tho.ling can be assessed to have taken place in the years between 1265 and 1277, which are the regnal years of this king (see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.437-445).

In fact, the Tibeto-Pala style of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang is close to that found on the western wall of Klu.ri dKar.'bum phug.pa, a bKa'.brgyud.pa cave in Glo.stod (probably painted soon after 1275). This makes it more likely that Grags.pa.lde's renovation at Tho.ling took place in the years between 1265 and 1277. Its closeness to the rendition employed at Klu.ri, which is purely Newar, reinforces the possibility that the murals patronized by Grags.pa.lde in the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa were also contributed either by artists from the Kathmandu Valley or by Tibetan disciples working in this idiom.

117. West Tibetan tradition highly reveres three religious masters collectively known as the three Grags.pa-s of West Tibet or sTod.kyi grags.pa gsum, much along the same lines of the three ancient king of mNga'.ris skor.gsum, the sTod.kyi mgon.gsum, who ruled a skor of mNga'.ris each. They were Ka.gling Ngag.dbang grags.pa, Zhang.zhung Chos.dbang grags.pa and sGom.lung Ngag.dbang grags.pa. While the first two are well known, especially after Ngag.dbang grags.pa was brought back to greater importance as an author, the third, sGom.lung Ngag.dbang grags.pa, is virtually forgotten. Research is needed to find out about him and his life as well as the reason for which the people of West Tibet have preserved his name so dearly. A minor notion concerns sGom.lung, which may have been his native place. This locality is sited beyond Dung.dkar in the northern direction, thus being in Gu.ge Byang.ngos.

118. "Door in rhinoceros skin" (see Vitali *Early Temples of Central Tibet* p.109), otherwise, in a wider notion of this word, in any other kind of animal. The term bSe.sgo.ma is also applied to any kind of object made of papier-mâché.

119. Tucci, *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* fig.229; See the following pictures in the Tucci Archives.
-rNam.par snang.mdzad and Rin.chen 'byung.ldan. Mural. (Accession number 6074/1 and 6074/44);
-lHa.khang bKra.shis 'od.'bar in Tho.ling brGya.rtsa lho.brgyud: Mural (a sPyan.ras.gzigs phyag.bzhi.pa to the extreme left, the other painted deity being unidentifiable) and lHa.'bab mchod.rten (in *li.gser*, one *khru* and one *tho* in height, its sun and moon are missing). (Accession number 6074/2);
-sMan.lha.khang in Tho.ling brGya.rtsa lho.brgyud: Thub dbang and two of the sMan.bla.sde.gshegs brgyad. Clay statues. (Accession number 6074/3);
-rGyal.ba Rigs.lnga'i lha.khang: a stucco statue of rNam.par snang.mdzad and images in various alloys. (Accession number 6077/5);
-Tshe.dpag.med lha.khang in Tho.ling brGya.rtsa byang.ma: Tshe.dpag.med and the deities of his cycle. Clay statues. (Accession number 6097/11, 6097/12 and 6097/13);
-'Jigs.brgyad lha.khang in Tho.ling brGya.rtsa byang.ma: sGrol.ma. Mural. (Accession number 6097/14);
-Location unidentified (but they must have been inside one of the following three *lha.khang*-s: 'Jigs.brgyad, gSung.chos or 'Jam.dbyangs lha.khang): a Kun.rig dkyil.'khor and a Rigs.lnga dkyil.'khor. (Accession number 6074/15 and 6074/16).

The style of the renovation by Grags.pa.lde, for the years in which it took place, may be a not too distantly documented example of that brought by Aniko to Sa.skya in 1261.

Judging by the pictures in the Tucci Archives, it seems that the Tibeto-Pala style was lavishly employed, thus letting one presume that Grags.pa.lde's renovation affected almost the entire old temple. This is the case with the picture of a mural depicting sGrol.ma (accession number 6097/14), which was located in the 'Jigs.brgyad lha.khang of the brGya.rtsa byang.ma. Moreover, other old photographs show that at least the main *lha.khang* of the brGya.rtsa byang.ma, i.e. the Tshe.dpag.med lha.khang, (accession numbers 6097/11, 6097/12 and 6097/13) was renovated during Grags.pa.lde's phase.

It is also significant that sMan.lha.khang, the major *lha.khang* of the brGya.rtsa lho.brgyud, was the object of an intervention during the same phase, as shown both in terms of monumental clay statues (Thub.dbang and the sMan.bla sde.gshegs brgyad) and wall paintings by a picture in the Tucci Archives (accession number 6074/3).

Other *lha.khang*-s of the brGya.rtsa, which had images in a similar rendition, were:

lHa.khang bKra.shis 'od.'bar in the brGya.rtsa lho.brgyud, as shown by a mural of sPyan.ras.gzigs phyag.bzhi.pa and another painted deity, which is unidentifiable (ibid. accession number 6074/2).

rGyal.ba Rigs.Inga'i lha.khang, as proven by a stucco statue of rNam.par snang.mdzad and deities painted on the walls (ibid. accession number 6077/5).

One has to note that, on the basis of the stylistic evidence provided by the Tshe.dpag.med lha.khang and sMan.lha.khang, made in the 13th century Newar rendition, the restoration of the Gu.ge king Grags.pa.lde must have affected the *gling.phran bcu.gnyis* ("the twelve temple divisions") founded by Ye.shes.'od. Given the preeminent position that these *lha.khang*-s occupied in the building (see pl.vii), Tshe.dpag.med lha.khang and sMan.lha.khang must have been among the original holy rooms of *bstan.pa phyi.dar*.

By looking at the pictures documenting the temple before it was dismantled, one can attempt a suggestion concerning when the sacred enclosure of the *gtsug.lag.khang* took the shape it possessed until it befell destruction, but this problem will not be conclusively solved until better material shedding light on this issue will surface.

Murals in the Gu.ge style of the 15th century confirm that the dGe.lugs.pa-s expanded and renovated the ancient temple of Tho.ling founded by Ye.shes.'od.

A preliminary assessment of a group of pictures of Tho.ling gtsug.lag.khang indicates that the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma (i.e. the '*du.khang*' of the brGya.rtsa) contained works in the Gu.ge style of the 15th century (Tucci Archives accession numbers 6035/11, 6035/12 and 6035/13)¹²⁰. Given that this '*du.khang*' incorporated the space of the two *lha.khang*-s flanking it on both sides and that this expanded holy room contained the above mentioned 15th century images, it cannot be ruled out that it was conceived, following the advent of the disciples of Tsong.kha.pa, in the shape that existed until a few decades ago. This seems to imply that the number of the *lha.khang*-s, which seems to have been twenty until the period in which the dGe.lugs.pa-s took hold of Tho.ling, may have been reduced to eighteen in the 15th century.

This was the first structural modification that affected the (internal) walls of Tho.ling gtsug.lag.khang from the year of the monkey 996, when it was founded.

120. The only likely candidate for the statue of rTa.mgrin, at the back of which Bon.ston Hum.'bar extracted *gter.ma*-s (see above p.22), is that in the 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma, which, until recent times, bore evidence of being renovated by the dGe.lugs.pa-s. This does not rule out the possibility that the clay statue of rTa.mgrin, which, the *rten.deb* says, was located near the door, dated back to *bstan.pa phyi.dar*. Otherwise one has to surmise that the rTa.mgrin associated with the rediscovery of Bon.ston Hum.'bar did not survive until fire on 1937 when the *rten.deb* was written.

It has to be stressed here that the outer wall of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa also underwent a minor modification. Four *mchod.rten*-s at the intermediate points of the compass are placed on the external wall of the *gtsug.lag.khang* (see above p.100 and pls.1,v,v1).

On the basis of their architectural style, they cannot be of Kha.che origin and dating to the late 10th-early 11th century, but are significant examples of the type of *stupa* that became popular throughout Gu.ge with the advent of the disciples of Tsong.kha.pa. At the latter time, mud *mchod.rten*-s were often surmounted by a *chos.skor* (the spire of a *stupa* composed of thirteen discs above the *bre*) in fired clay. The four *mchod.rten*-s therefore date to no earlier than the 15th century.

Probably, *mchod.rten*-s originally surmounted the same wall at the time when the *gtsug.lag.khang* was founded, however their typology, which makes them a product of the 15th century, indicates that the original ones were substituted with the advent of the dGe.lugs.pa-s in Gu.ge.

The exterior of the Tho.ling *gtsug.lag.khang* seems thus to have been very marginally modified during the 15th century phase with the substitution of the *mchod.rten*-s placed on the four buttresses which were an integral part of the structure of the temple, laid out by the ancient members of the Gu.ge royal family at the time of the foundation. This 10th century feature bears the consequence that the two consecutive walls, which adjoins each buttress sustaining a *mchod.rten*, are shorter than the others and that a further angle in the highly angular structure of the temple is added (see pl.vii).

Hence, in the period during which disciples of Tsong.kha.pa were active diffusing their master's teachings in mNga'.ris.stod, Tho.ling *gtsug.lag.khang* underwent changes for the first time, although not too major, both on its inside and outside.

Other *lha.khang*-s, which were renovated during the dGe.lugs.pa phase, were:

The entrance room (*sgo.khang*) of the brGya.rtsa, as exemplified by a mural depicting Tho.ling in the 15th century, but which is no more extant (this wall painting is reproduced in the modern *thang.ka*) (see pl.iii);

Byams.khang in the brGya.rtsa byang.ma, whose main image is, as said above, the monumental stucco statue of Byams.pa in the 15th century Gu.ge style (Tucci Archives accession number 6035/15, and the picture accompanying Tucci's article "Nel Paese dei Lama" on p.278)¹²¹.

Hence major *lha.khang*-s in both the brGya.rtsa lho.brgyud and brGya.rtsa byang.ma were adapted to the newly incoming needs of the proto-dGe.lugs.pa disciples of Tsong.kha.pa.

Finally, a statement in *Shanti.pa'i rnam.thar*, referring to the activity of Shanti.pa, indicates that the 'Jigs.byed lha.khang existed at least in the 16th century¹²². It is difficult to assess whether this *lha.khang* was established by the dGe.lugs.pa-s, thus substituting some other deity previously occupying this holy space, given the importance rDo.rje 'jigs.byed has in their system, or whether it predated their period.

The changes that affected the rNam.par snang.mdzad lha.khang were rather more complex. Again, a few old pictures illustrate that the statues in this group of *lha.khang*-s in the centre of the temple had definite 13th century traces, but, judging from their style, they underwent a renovation in the 15th century.

Of special importance is the fact that at least one of the *lha.khang*-s, which are the *glo.'bur*-s ("wing chapels") of the rNam.par snang.mdzad temple, had clay statues and murals in these two distinctive renditions. See, for instance the statue of Rin.chen 'byung.lidan and glimpses of murals in the southern *lha.khang* named

121. On the other hand, a few tridimensional images of wrathful and peaceful deities protruding from lotus medallions in the background testify that the Phyang.rdor lha.khang in the brGya.rtsa byang.ma underwent a late renovation (Tucci Archives accession number 6097/7 and 6097/8).

122. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.39b lines 1-2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.112): "Once, when he was in the 'Jigs.byed lha.khang [of the brGya.rtsa], [Shanti.pa] imparted *Dus.khor bsdu.srgyud*, 'Grel.chen *Dri.med 'od* and the great *tika* of *Dus.khor*, written by mKhas.grub.rje, to a few *slob.dpon*-s such as *slob.dpon Phyang.rdor dPal.bzang*".

after this deity and containing it (Tucci *Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* fig. 229)¹²³. This stucco statue of Rin.chen 'byung.lidan shows a stylistic matrix dating to the 13th century and being Tibeto-Pala with Newar influences, but it is painted in the same way as the surrounding murals which are in that rendition of the 15th century. Its throne has feasibly assumed 15th century features. This significantly indicates that the nucleus of the entire complex underwent renovation first during the 13th century and then during the beginning of the dGe.lugs.pa phase in Gu.ge. Two other statues, manifestly belonging to the Kun.rig cycle placed in the rNam.par snang.mdzad lha.khang, have similar characteristics (see fig. 7 on plate XIII, wrongly identified as Tsaparang, in Tucci, "Tibetan Book Covers", and plate on p. 275 in Tucci, "Le Vie del Mondo").

A passages in *Nyang.ral chos.'byung* allegedly illustrates the structure of Tho.ling during the time of Ye.shes.'od.

After reporting its foundation by Ye.shes.'od, *Nyang.ral chos.'byung* describes Tho.ling in the following exaggerated way, which nonetheless testifies to the complexity of its structure: "There are sixty-four *lha.khang*-s, ornamented with *gandzira*-s ("decorated finials on the roofs"), inside the *lcags.ri* ("boundary wall") of this *gtsug.lag.khang*" (ibid. p. 461 lines 10-12: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.113). Could this be a reference to the structure that Tho.ling had during the period in which *Nyang.ral chos.'byung* was written (late 12th century)? This is hardly tenable given that the temples of the Tho.ling complex, in its late days before it was destroyed, did not reach this number, although *lha.khang*-s were added during the dGe.lugs.pa period.

bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu records what the text claims to be the structure of Tho.ling during the time of rTse.lde. This text says: "As for who is the lord of these people, this is mnga'.bdag rTse.lde, the king of the land of sPu.rang. He built the 'Dzam.gling.rgyan gtsug.lag.khang as the innermost essence of his ancestral lineage. Inside the [Tho.ling] boundary wall are seven *lha.khang*-s with Khyung heads" (ibid. p. 190 lines 2-4). As mentioned above, 'Dzam.gling.rgyan was the name of Tho.ling gSer.khang, the temple built by Zhi.ba.'od during the reign of rTse.lde.

If one has to read historically the combined information provided by these two sources, one should conclude that the number of *lha.khang*-s at Tho.ling was drastically reduced in the period from the end of the 12th century to the 15th century. This is hardly possible.

While the statement of *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* that Khyung heads decorated the *lha.khang*-s is a stereotype often applied to temples, that concerning the Tho.ling boundary wall needs to be discussed, since one has to discriminate between the external wall of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa and the wall surrounding the temple complex. On the one hand, the term *lcags.ri* commonly addresses a boundary wall. On the other, it is to be ruled out that reference is made to the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, since twelve *gling*-s rather than seven *lha.khang*-s composed the structure laid out at the time of foundation and further *lha.khang*-s were completed in the successive period within the same edifice.

It thus becomes evident that *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* does not refer to the external wall of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa but to the boundary wall of the complex and that the seven *lha.khang*-s are seven different temple structures, among which the ancient *gtsug.lag.khang* has to be included.

I think that the notion in *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* may refer to the shape Tho.ling assumed in the period in which this text was written (some time in the 15th century). This was the beginning of the dGe.lugs.pa period, marked by the presence at Tho.ling of the direct disciples of Tsong.kha.pa and further disciples.

123. Tucci (*Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* p. 312) says that this *lha.khang* was the personal residence of Rin.chen bzang.po and that this link may have been built up by the similarity between the names Rin.chen bzang.po and Rin.chen 'byung.lidan. The elders of Tho.ling, who still propagate an oral account similar to that which Tucci personally heard when he was in Tho.ling, are adamant in affirming that the "private apartment" of lo.chen was the so called Thugs.rje lha.khang in the brGya.rtsa lho.brgyud (see in the text p. 4-5, p. 8 and p. 15).

The number of *lha.khang*-s mentioned by *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* corresponds to that contained in a modern work (Chos.dbyings rdo.rje, *mNga'ris skor.gsum sngon.byung.gi lo.rgyus* p.185 lines 18-21), which is, however, reductive. I hardly think that Tho.ling in the 15th century had only seven *lha.khang*-s inside its boundary wall, given the shape the complex took with the advent of the dGe.lugs.pa-s.

A sheer guess regarding the seven temples to which *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* refers is that they were the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, the gSung.chos ra.ba, the Rin.chen bzang.po'i gzims.chung, the 'Jig.rten.brgyan, the dGe.lugs.pa-s' gSer.khang, the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan, the seventh temple being more difficult to assess (the most probable candidate is the *Bla.brang* with its *lha.khang*-s inside it, another one being the gNas.bcu lha.khang).

That *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* mentions the existence of the boundary wall is no cause for surprise, given its 15th century date. In order to surround so accurately the buildings erected by the dGe.lugs.pa-s, the Tho.ling *lcags.ri*, in the shape which had before destruction, could not have predated their construction.

gSung.chos ra.ba

The same two renovation phases ascertained to have taken place in the rNam.par snang.mdzad lha.khang and the *lha.khang*-s of the brGya.rtsa in the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa are documented in the gSung.chos ra.ba, where tradition holds that Jo.bo.rje gave religious discourses, by cross-referenced monumental and literary evidence.

Some murals date to the 13th century renovation, as is proved by the row of masters, among them various Tibetan *lo.tsa.ba*-s who attended the 1076 Tho.ling *chos.khor* (see above p.32). Legible inscriptions identify 'Bum.phrag gsum.pa, gSer.gling.pa, Myal.lo.tsa.ba, Sa.skya lo.tsa and Ar Byang.chub (Tucci Archives accession number 6071/1, 6071/2 and 6071/3). In fact, inside this ruined structure it is still possible to read the name gSer.gling.pa in the same *dbu.can* calligraphy that can be seen in these pictures. Pale painted traces of the rows of masters earlier depicted on its walls can also be detected.

A mural of Tsong.kha.pa *yab.sras* at the back of Rin.chen bzang.po's throne and rows of masters on its main walls testifies to the second monumental phase that took place in the gSung.chos ra.ba. The latter wall painting cannot obviously be earlier than the 15th century given the depiction of Tsong.kha.pa between his two main disciples.

gNas.bcu lha.khang

A picture of Tucci/Ghersa taken inside the gNas.bcu lha.khang and depicting the religious kings of Gu.ge Pu.hrang frames two accompanying inscriptions (accession number 6571/3). They read: "lha.btsun.pa De.ba.pra.bha'i zhal.nga.nas" and "Byang.chub sems.dpa' sems.spa' can.po (sic) lha.bla.ma Ye.shes.'od.kyi zhal.nga.nas". The third image (and related inscription) of what supposedly must have been a triad (the third personage is outside the picture) must have portrayed Na.ga.pra.bha. De.ba.pra.bha was the name that De.ba.ra.dza, the son of Ye.shes.'od, took when he received the *bsnyen.rdzogs* vows (i.e. the final monastic vows) (see *mNga'ris rgyal.rabs* in Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.60 line 19-p.61 line 1 and p.113). This was also the case of Na.ga.ra.dza, who became known as Na.ga.pra.bha

when he took the same vows. Thus, they should not be identified, like Tucci does, as the 'od.gsum (i.e. the three members of the Gu.ge royal family bearing the word 'od in their name: Ye.shes.'od, Byang.chub.'od and Zhi.ba.'od) (Tucci, *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale* p.169).

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan

At an unspecified period, the statue made by Nyi.ma.mgon, called rTse.lha Nyi.ma.mgon.gyis Thub.pa'i sku (see above p.90), was brought to the plain and placed in the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan. Given that this temple is a dGe.lugs.pa *opus*, the transfer of the statue to the 'Dzam.gling.brgyan could not have taken place before the 15th century.

Another tradition says that the same Shakya Thub.pa statue was a *nang.rten* (i.e. a statue in his memory to be kept indoors) of gNam.lde 'Od.sprung, the grandfather of Nyi.ma.mgon. Both these accounts, recounted by the majority of the elders, are useful to dismiss the belief according to which the throne of Nyi.ma.mgon was kept at Tho.ling, a mistaken notion which confuses the alleged existence of Nyi.ma.mgon's throne with the actual existence of the [Shakya] Thub.pa sponsored by Nyi.ma.mgon.

Another statue, that of Sang.dar Jo.bo, was one of the most sacred images of Gu.ge (see above p.89). This statue was originally kept at the temple of Sang.dar, located in the valley by the same name which adjoins the area of Tho.ling in the north-east. The sources available at present do not allow one to ascertain the period in which it was made.

This statue of Jo.bo was transferred to Tho.ling from Sang.dar at an unspecified time since no evidence is extant to establish when it was taken to the main temple of Gu.ge. One could assume that this transfer took place during the dGe.lugs.pa period since the image is housed in the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan but, as in the case of Nyi.ma.mgon's Shakya Thub.pa mentioned immediately above, there is no reason to rule out that it was placed elsewhere in Tho.ling before it was moved to the 'du.khang.

The style of the murals in the 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan is rather similar to that of the dGe.lugs.pa wall paintings of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa. As a matter of fact, all these religious works seem to have been executed according to the style diffused in Gu.ge during the 15th century and seem thus to belong to the same phase.

gSer.khang

One phase is documented by monumental evidence. All its murals¹²⁴ appear to be in the Gu.ge style developed by the dGe.lugs.pa-s in the second half of the 15th century since it is consistent with the historical mentions of the reconstruction of Tho.ling gSer.khang, performed by lHa.dbang blo.gros, a disciple of mKhas.grub.rje (Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.525-528 and n.896).

The feature of *mantra*-s carved on the entrance door of each floor, recorded in the *rtan.deb* for Tho.ling gSer.khang, is typical of 15th century wooden portals of temples in West Tibet. Extant examples are those of the mChod.khang dmar.po at Tsa.hrang built in the third quarter of the 15th century by Don.grub.ma, the wife of the Gu.ge king Blo.bzang rab.brtan, and of Thub.chen lha.khang at Glo sMos.thang, completed in water dragon 1472 (see Vitali, "On Byams pa and Thub chen lha.khang of Glo sMos.thang").

124. gSer.khang ground floor: gSang.'dus dkyil.'khor. Mural. (Tucci Archives accession number 6004/27); bDe.mchog dkyil.'khor. Mural. (accession number 6004/28); a dkyil.'khor. Mural. (accession number 6004/29); Kye rdo.rje. Mural. (accession number 6004/30); 'Khor.lo sdom.pa. Mural. (accession number 605/32); mGon.po phyag.drug.pa. Mural. (accession number 6007/33); a dkyil.'khor. Mural. (accession number 6007/36); a dkyil.'khor. Mural. (accession number 6007/37); a dkyil.'khor. Mural. (accession number 6007/38).
gSer.khang basement, northern wall.

The notion of the fire ox *rten.deb* that the gSer.khang had four floors contradicts the information deriving from a view of this building found in an old picture taken in 1933, (see Tucci, *Cronaca della Missione Tucci nel Tibet Occidentale* fig.239), which apparently documents that the gSer.khang in the 1930s, the same decade in which the *rten.deb* was written, was composed of three floors, a concept reiterated by Tucci in his text.

Given the authority of the *rten.deb*, a legally binding record of the monastery, the statement contained in the inventories dismantles a belief by now deeply sedimented in Western studies. As will be shown immediately below, the same statement does not go undisputed in the literature recently published in Tibet. One may surmise that the confusing pieces of information concerning the structure of the gSer.khang could depend on the fact that very often and especially in the late period the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang was wrongly considered to be one and the same as the gSer.khang and the name of the latter was applied to the former (*Padma dkar.po chos.byung* p.259 lines 9-12 and *Ngor chos.byung* p.262 lines 4-5). This exchange of names and identities seems hardly acceptable in the light of the *rten.deb*, given the nature of this document, which is a thorough record of every religious object kept in the Tho.ling complex. The dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa never was, at any period of its history, a four-storeyed structure. Photographic evidence provided by Li Gotami soon after that of the Tucci mission and before the gSer.khang underwent destruction would seem to confirm once more that the temple was three-storeyed (Li Gotami, *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.151).

The passage in the *rten.deb* (f.85a) stating that a pagoda roof (*rgya.phib*) and a banner in gilt copper surmounted the brick building should be read in the sense that a banner had the function of topping the pagoda roof of the building (see above p.76), otherwise this statement would add to the confusion existing in the literature between these two Tho.ling temples, given that the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa was surmounted by a *rgya.phib* as again documented by Li Gotami (*Tibet in Pictures* vol.II, plates on p.147-148). Moreover, the location of the passage in the *rten.deb* rules out the possibility that the description refers to the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa since it is not included in the inventories of the *lha.khang*-s of this temple.

That, on the one hand, the gSer.khang had three floors is suggested by its description found in *sTod mNga'ris skor.gsum.gyi lo.rgyus 'bel.gtam* (p.250 lines 4-10), given that this passage says that the murals of three classes of Tantric deities including those of *Bya.rgyud* were painted on the walls of the gSer.khang's top floor and that the *bar.khang* ("middle floor") contained the murals of the deities of the *Bla.med.rgyud*. The paintings in gold of the latter's deities were used as models by the 5th Dalai Lama Ngag.dbang blo.bzang rgya.mtsho to renovate the paintings on the middle floor of the lHa.sa Jo.khang (see above p.50). Given that *sTod mNga'ris skor.gsum.gyi lo.rgyus 'bel.gtam* is a modern work, it cannot be ruled out that memory of the gSer.khang was not preserved with its authors in an entirely correct way.

On the other hand, the notables of Tho.ling are adamant in confirming the *rten.deb* version that Tho.ling gSer.khang was composed of four floors (actually three floors and a base). They add that each storey had its outer walls painted in a different colour (as can be gleaned by Tucci's 1933 picture). Describing them from the top floor to the base, they affirm that the top floor represented *Bya.rgyud* and was painted white; the second floor represented *sPyod.rgyud* and was painted yellow; the first floor represented *rNal.'byor.rgyud* and was painted red; the base represented *rNal.'byor bla.med.rgyud* and was painted blue¹²⁵. However, the 15th century mural

125. In fact, concerning the gSer.khang, the Tho.ling elders list the deities of the four classes of Tantra according to an ascending sequence of floors as follows:

1. gSang.'dus, Mi skyod.pa, rDo.rje 'Jigs.byed, dGyes.rdor, bDe.mchog He.ru.ka, Dus.'khor, 'Jam.rdor, dGra.nag, gShed.dmar, 'Khor.chen, mKha'.spyod, rTa.mgrin, gSang.grub, which belong to *Bla.med.rgyud*.

2. Kun.rig, sDe.gshegs.bzhi, Yum.chen.bzhi, Sems.dpa'bcu.drug, mChod.pa'i lHa.mo.brgyad, sGo.ba.bzhi, mGron.thabs drug.bcu, which belong to *rNal.'byor.rgyud*.

3. mNgon.byang, dkhyil.'khor.gnyis.brtsegs gzhal.yas.khang, Rim.pa.phyi.nang.bar.gsum bzhuqs.pa'i rNam.srang.gts'o.skor.brgya.dang bcu.bdu, which belong to *sPyod.rgyud*.

4. Thub.pa, Mi.'khrugs.pa, 'Phags.mchog, Tshe.lha.rnams.gsum, gDug.dkar, Khro.bo Mi.g.yo.ba, 'Od.zer.can, sGrol.sngon, Lo.gyon, Me.brtsegs, Gra.lnga, which belong to *Bya.rgyud*.

on the wall of the dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa, reproduced in the modern *thang.ka* (pl.111), shows that the gSer.khang had a monochrome paint externally. It is unclear when, after the 15th century, the colours specific to the classes of *Tantra*-s were adopted.

The notion of the elders that the gSer.khang had four floors, each of them dedicated to a class of *Tantra*, is partially contradicted by the *rten.deb*, which makes it clear that the rGyud.sde.bzhi were illustrated on the walls of three floors, while the base of the gSer.khang contained the previous lives of the Buddha and the paradises of Sangs.rgyas. The wall painting of the previous lives of the Buddha must have been painted on the base's western wall. As a matter of fact, a photographic reconstruction of the murals on this storey, undertaken at IsMEO, shows that the other three walls in this holy chamber were occupied by the depiction of the paradises of Sangs.rgyas, thus leaving no alternative to the fact that the previous lives of the Buddha were painted on the above mentioned western wall¹²⁶. The arrangement of the four classes of *Tantra*, distributed on three floors, is confirmed by Sangs.rgyas ye.shes, a well known A.mdo.ba expert of iconography, who affirms that the second floor *dkyil.khor*-s in the gSer.khang all belong to rNal.'byor.rgyud. This class of *Tantra*, according to the elders, should be met with on the first floor.

An explanation is available for the contradicting notion that the gSer.khang was four-storeyed despite the fact that the available old pictures apparently show the gSer.khang to be three-floored. They have been taken from an angle which frames the gSer.khang as if its ground floor were a solid base. This would then remind one of the pagoda temples of the Kathmandu Valley, in which the multi-storeyed and multi-roofed structures often lay on solid bases or of the sKu.'bum at Cung Ri.bo.che, a monument roughly contemporary to the Tho.ling gSer.khang founded by lHa.dbang blo.gros in the 15th century, which has a solid base surrounded by a *skor.khang* ("processional corridor") with murals. But, in the case of the gSer.khang, this is not so and it is surprising that visitors to Tho.ling failed to realise the exact structure of the temple. The alleged solid base of the gSer.khang actually was its lowest level containing a holy room, as has been correctly mentioned in the *rten.deb*.

A part of the first floor of the gSer.khang is the only area of this temple which has escaped destruction. Here murals in the distinctive Gu.ge style of the 15th century are extant, in particular one of mGon.po Phyang.drug.pa and partially defaced *mandala*-s. What remains today of this storey is considerably raised up from the ground, indicating that the building had a level below it. In fact, in order to gain access to the small extant part of the gSer.khang, which belongs to what was once its first floor, one has to walk up on a little mound of plastered mud. At the foot of this protruberance, a diminutive modern door opens to a walled space with faint traces of murals in its interior, which makes one think that this was the lowest level of the temple.

A few conclusive considerations must be made in order to describe the monument according to the accounts of the Tho.ling elders who preserve a vivid memory of its structure, which is authoritatively corroborated in its broad lines by the description of this temple found in the *rten.deb*.

The building was made of four floors, with the first floor smaller than the base and each successive storey of more reduced dimensions than the one below it. On the gSer.khang's exterior, the base had, on the eastern side, a porch with two columns and intricated woodwork, while the other three storeys had balconies with similar colonnades and woodwork on all four sides. These balconies on all floors had a small parapet. Each door of the three floors and the base opened to the east

126. All the pictures of the gSer.khang found in Tucci's Archives refer to the two lowest floors in this temple. In detail, the three walls of a gSer.khang storey, which have recently been visually reconstructed at IsMEO, collating pictures of the Tucci Archives taken in 1935, belonged to the basement. The rest of Tucci's photographic documentation of the gSer.khang, mainly consisting of *dkyil.khor*-s, refers to the gSer.khang's floor above it. Some of these pictures (gSang.'dus dkyil.khor (accession number 6004/27), bDe mchog dkyil.khor (accession number 6004/28), a *dkyil.khor* (accession number 6004/29), Kye rdo.rje (accession number 6004/30), 'Khor.lo sdom pa (accession number 605/32) and another *dkyil.khor* (accession number 6007/36) can be identified with assurance since they are related to a painting of mGon.po phyang.drug.pa (accession number 6007/33), which is still extant and located on the first floor.

and ladders on the same side led to the storey above. The well known portal with mantric syllables inscribed in lotus roundels and a sculpted framework was the base entrance, which was reached by a flight of a few steps (see Li Gotami, *Tibet in Pictures* plate on p.150).

Attached to the eastern side of the gSer.khang base (this being the side in which the entrance to the temple was placed) was a two-storeyed building, articulated in two parts, which housed monastic quarters (*grwa-shag*). However, the first floor of this annexe building was separated from the first floor of the gSer.khang given the stepped shape of this temple, in which every floor was smaller than the lower one, and thus the first floor was smaller than the base. Access to the gSer.khang door was through a narrow corridor which intersected the the two parts of the *grwa.shag* starting from the south and then turning at a right angle to the west straight towards the gSer.khang entrance (see pl.v).

The plain of Tho.ling

The name of the plain on which the temple complex of Tho.ling, founded by lha.bla.ma Ye.shes.'od in 996, stood before it underwent irreparable damages during the Cultural Revolution (1966-1976) is mentioned in *mNga'ris rgyal.rabs*, almost a hundred years after its establishment, in connection with the struggle for the throne following the developments of rTse.lde's assassination. rTse.lde's son and heir, lha.btsun dBang.'od, was assassinated at Tho.ling Thang.gi 'od ("the Light of the Plain") by bSod.nams.rtse, the son and successor of 'Bar.lde/dBang.lde, who usurped the throne after rTse.lde's death. lHa.btsun dBang.'od and bSod.nams.rtse are indicated in the text as *khu.dbon* ("the uncle and nephew"). *mNga'ris rgyal.rabs* says: "Finally, when there was a dispute between *khu.dbon*, *dbon mnga'.bdag* bSod.rnams.rtse assassinated him [lha.btsun dBang.'od] at Tho.gling Thang.gi.'od" (ibid. p.74 lines 13-14: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.114).

Another work, i.e. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.33b line 5), calls the Tho.ling plain *thang.bteg* or the plain where buildings stand (*thang.bteg*, lit. "plain" and "to pitch, to erect" otherwise "high, elevated, raising up") (see above p.121). This is obviously not the proper name of the plain but a description of the table land where the Tho.ling complex had been built.

Appendixes

Appendix One

Records of Mang.nang A brief attempt at a literary and visual reconstruction of its temples

A DOCUMENT WRITTEN in *dbu.med* is the inventory of Ma.nam (i.e. Mang.nang) Byang.chub.gling, which is the 'du.khang of the Mang.nang monastic complex. This 'du.khang should thus not be confused with Byang.chub.dge.gnas.gling gtsug.lag.khang and its twin Byams.pa.'phel.gyi gtsug.lag.khang, which were the temples founded here by lha.bla.ma Byang.chub.'od for Jo.bo.rje in the years between fire ox 1037 and iron snake 1041 (*mNga'ris rgyal.rabs* p.62 lines 9-10, and *ibid.* p.62 lines 16-17: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.115. See Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang*, respectively p.115 and p.116).

As a matter of fact, it seems problematic that 'du.khang Byang.chub.gling was erected in the same period when the other two temples of Mang.nang were built by Byang.chub.'od, since no reference at all is made in any source to him being responsible for the foundation of this 'du.khang.

Although it seems that sDe.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, in a passage of *Bai.ser*¹²⁷, wrongly considers Byang.chub.gling to be the same temple as that where Jo.bo.rje resided (i.e. the Byang.chub.dge.gnas.gling), this passage at least indicates that, by the time this work was written in earth tiger 1698, Mang.nang was known as Byang.chub.gling. It cannot therefore be ruled out that the 'du.khang bearing the same name, which may have something to do with the fact that the entire temple complex became known as Mang.nang Byang.chub.gling, had been founded in the meantime.

A mere possibility is that 'du.khang Byang.chub.gling was built by the dGe.lugs.pa-s, but the silence in the sources concerning its foundation does not even allow one to propose this suggestion with a minimum of evidence.

The Byang.chub.dge.gnas.gling and Byams.pa.'phel were located to the north of 'du.khang Byang.chub.gling. Both are at present in a dilapidated condition. Some receptacles are still preserved in 'du.khang Byang.chub.gling, whose structure, differently from the two above mentioned temples, has not undergone destruction. However, it is possible that some religious objects had been transferred from the Byang.chub.dge.gnas.gling and Byams.pa.'phel to the 'du.khang Byang.chub.gling before the inventories of the latter temple were undertaken.

127. *Bai.ser* (p.275 lines 16-17: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.116) says: "Ma.nang Byang.chub.gling. Formerly, it was founded by lha.bla.ma Byang.chub.'od. The great pandi.ta Di.pamka.ra resided [there] for a while. I hear that images, texts and [religious] objects, many nang.rten-s, are placed [there]".

The elders of Mang.nang ignore the names Byang.chub dge.gnas.gling and Byams.pa.'phel which refer to the two *lha.khang*-s built by Byang.chub.'od. They know them under the names lHa.dkang dkar.po and lHa.khang dmar.po, the former being the one to the west of the latter. This seems to be another instance of the 15th century habit of identifying temples in West Tibet by the colour of their outer walls, examples of which are given above (n.14). This is probably a dGe.lugs.pa notion, introduced when the first representatives of the sect reached sTod. It sadly obscures, in the case of Mang.nang, the physical identity of the two temples so that it is unclear which of the two names refers to the Byang.chub dge.gnas.gling or Byams.pa.'phel. Judging by the traces of haloes behind the presently lost sculptures, it is possible that the Byams.pa 'phel.gyi gtsug.lag.khang (more probably housing sculptures such as the cycle of Byams.pa in its interior rather than the other temple) was to the west of the Byang.chub dge.gnas.gling (see Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.304). This would make it the lHa.khang dmar.po, while the Byang.chub dge.gnas.gling would be the lHa.khang dkar.po.

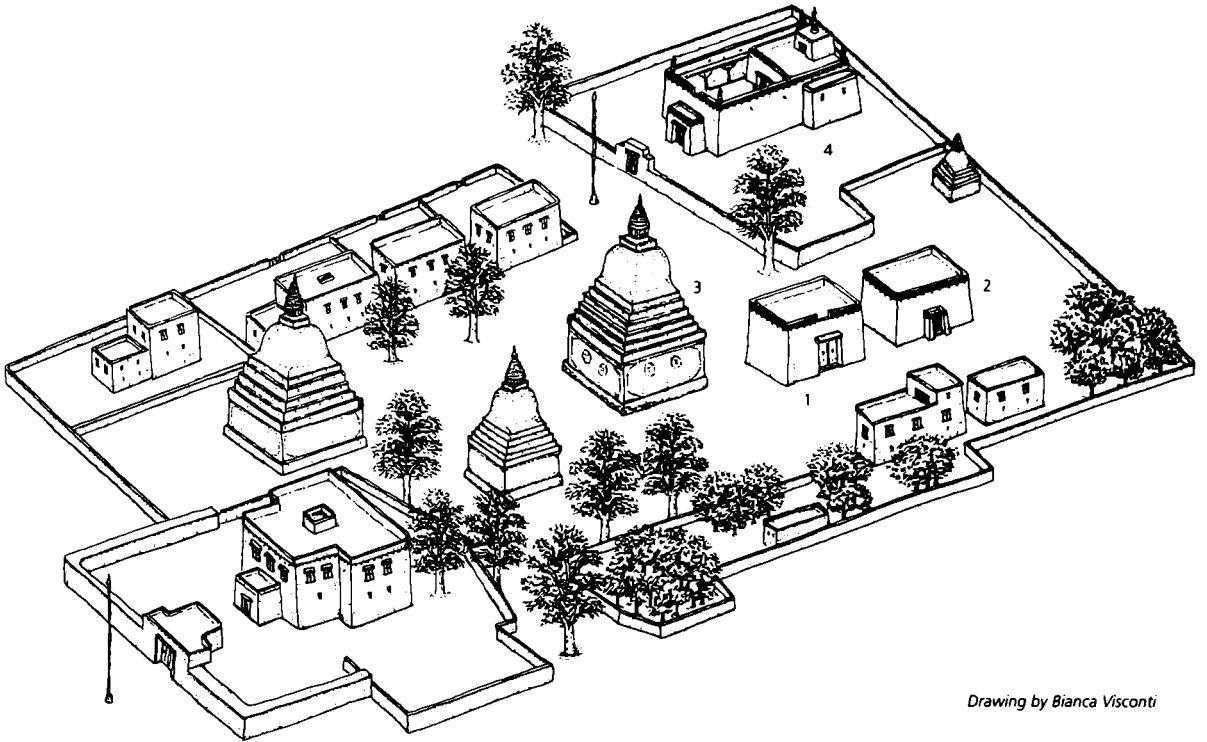
The elders hold a mistaken view that even 'du.khang Byang.chub.gling dates to the 11th century. This is denied not only by the conspicuous absence of a mention of the 'du.khang in all the sources but also by the monumental contents of this assembly hall, which do not show any trace of such antiquity.

The temples built in the 13th century by La.ga, the king of Gu.ge Byang.ngos, have again been forgotten by the oral tradition of the local elders and it is not even possible to suggest an area of Mang.nang where they may have stood.

The large *mchod.rten* at Mang.nang village, which flanks to the east the temples of Byang.chub dge.gnas.gling and Byams.pa.'phel, is known as gSer.gyi mchod.rten. *Tsha.tsha*-s of the great pandi.ta sMri.ti Dznya.na were placed in this *mchod.rten*. It is unclear whether they are still preserved here. This is possible because, although the *mchod.rten* has suffered damage, it is not to the extent of having been dismantled like the two temples founded by lha.bla.ma Byang.chub.'od. Another *mchod.rten* of large dimensions (destroyed) was located in the village. Its identity and the circumstances, under which it was built, are nowhere to be traced.

Finally, another important religious and secular structure has to be remembered here. This was Seng.ge.rdzong, a famous fort with a *dgon.pa* annexed to it, which was located at the entrance of the Mang.nang Valley, where the Mang.nag.chu flows, coming from mDa'.ba.rdzong. Not even ruins of it are visible at present. The *rdzong* stood on the top of a sandy cliff at the south-east corner on entering the Mang.nang Valley (see Tucci, *Santi e Brigant nel Tibet Ignoto*).

PLATE XIV
The temples of Mang.nang
(from the north)

Drawing by Bianca Visconti

1. lHa.khang dkar.po (anciently known as Byang.chub.dge.gnas.gling.gi.gtsug.lag.khang)
2. lHa.khang dmar.po (anciently known as Byams.pa.'phel.gyi.gtsug.lag.khang)
3. gSer.gyi.mchod.rten
4. 'Du.khang Byang.chub.gling

MANG.NANG SPROD.DEB

entitled

Me.byi Ma.nam dgon Byang.chub.gling.gis sku.rten 'dzin.dngos gang.ci sprod.len byed.pa'i gtan.deb (sic for *rten.deb*) *dge*

"The fire rat (1936) inventory of the statues, receptacles and properties of Ma.nam dgon Byang.chub.gling to facilitate their handing over [from one sku.gnyer to another]"

A translation of the most relevant passages of the *Mang.nang rten.deb* follows. This is a manuscript numbering fifteen pages, measuring 31.5 by 17.5 cm, of which fourteen (i.e. until f.14a) are written in *dbu.med* with black ink on white paper. They bear the seal of the Tho.ling *mkhan.po* on important passages to give legal status to the work, which shows that Mang.nang was under the authority of Tho.ling at that time. Folio 11a confirms this when it says that the inventory was issued from Tho.ling Bla.brang. Folios 11b, 12b and 13b are blank, while folio 6a-b has been cut away. The *Mang.nang sprod.deb* is at present in the possession of Tsering Chömpel who was so gracious as to lend it to us. Our gratitude goes to him.

The Mang.nang inventory dates to fire rat 1936, one year before the *Tho.ling me.glang rten.deb* was written. Given that the Byang.chub dge.gnas.gling and the Byams.pa.'phel are not incorporated in the former inventory, the records of Mang.nang are not complete, unless these temples were no more used for religious practice during the period in which the *Mang.nang rten.deb* was compiled.

Mang.nang sprod.deb (f.2b-f5.6a) reads: "The old inventories of Ma.nam Byang.chub.gling dgon, a branch monastery of Gu.ge mTho.liding, the latter being under Se.ra.byes grwa.tshang, which catalogue the statues, receptacles and the religious decorations in its interior, are [at present] completely deteriorated. Moreover, some thoughtless *sku.gnyer-s* (f.3a) neglected the care of these objects and most of them are lying without consecration formulae [inside them], and the furniture and decorations are in a similar state [of abandonment]. No clue will remain to find out about the original possessions. On this occasion, the necessary consecration formulae have been installed in the various statues. [The objects] have been stamped with a seal in order to facilitate their handling by future *sku.gnyer-s*, the transfer of their responsibility [to the successive *sku.gnyer*], and to attract followers. The present inventory, which is in accordance with the former one, is as follows.

The main image is the medicinal clay statue of Mi.pham mgon.po, wearing a cotton robe, with earrings, two *kha.btag-s* ("scarves") around the neck, and a *snyan.shal kha.btags* ("long scarf around the neck and reaching the ears"), three of them; the *nang.rten* of Byang.chub.'od (i.e. a statue in his memory to be kept indoors) in medicinal clay with a *snyan.shal*; (f.3b) [and] a gilt copper *sku.gdung* ("reliquary *stupa*") of A.ti.sha with a shining red cloth and eight seals on it.

The *nang.rten* are as follows: the patched robe of Jo.bo.rje and a damaged woven [*thang.ka*] of the Rigs.lnga; one damaged ivory seal; the skull of Byang.chub.'od [known as] mThod.pa ris.mo.ma (sic for Thod.pa ris.mo.ma, "the painted skull"); four *gnam.lcags rdo.rje-s* ("*rdo.rje-s* in meteoritic iron") with some missing prongs; a shining conchshell, including its box; a *nam.lcags* statue bestowing great blessings; silver statues of Thub.dbang, Tshe.dpag.med, sGrol.ma and 'Jam.dbyangs; the stone statue of rDor.lha, which was Jo.bo.rje's *thugs.rten* ("receptacle of mind"); a *li.ma* statue of Thub.dbang (f.4a) and gilt copper statues in various sizes, slightly damaged, altogether eighty-two. Two of the bigger ones are wearing robes. Two statues of lTung.bshegs (sic for bshags) are made of *ti.tsa* (*Tshig.mdzod chen.mo*: "a bluish shining metal like silver", i.e. zinc). The *li.gser* image of *rje bla.ma*

(Tsong.kha.pa), and large and small statues of the Lam.rim bla.brgyud, altogether forty-seven; thirteen large and small statues of sPyan.ras.gzigs; twenty-three large and small statues of sGrol.ma; thirteen statues of 'Jam.dbyangs; twenty-two statues including those of the eight bDe.gshegs-s; seven statues of Byams.pa; four statues of Thub.dbang *long.sku* (*samboghakaya*); large and small statues of Thub(f.4b).dbang grong.'khyer.ma (sic), sPyan.ras.gzigs Kha.sar.pani [and] bCu.gcig.zhal, Phyag.rdor, etc., altogether seventy-one; two statues of Tshe.dpag.med; statues of rDo.rje.'chang, rNam.par 'jom.pa, Phyag.rdor, Mi.g.yo.ba, rDor.sems, altogether sixteen; the statues of 'Jigs.byed, gSang.'du (sic), bDe.mchog, sKye.rdor, rNam.rgyal.ma, 'Od.zer can.ma, altogether eight; statues of slob.s.dpon (sic) Padma, Dwags.po lHa.rje, rJe Mi.la, etc., altogether four; statues of sMan.bla and Kun.tu bzang.po, altogether two; statues of sGrol.dkar and 'Dzam.lha (sic), altogether five; four statues property of mDa' [.ba].rdzong; a variety of good and poor quality silver, gilt copper and (f.5a) *li.ser* statues from nos. 1 to 334 have the inventory seal attached to them. Among them, one Dzam.[bha.la] statue is the property of the *spyi.pa* ("public officer").

Concerning the *gsung.rten* ("receptacles of speech"), [they are] a *bKa'.gyur rin.po.che* in 115 volumes with book covers and ties. The rest of the assorted books of the *dgon.pa*, the *snyan.shal* and necklaces of [Tho.ling?] Srung.ma.khang and a *thang.sku*, although they are not [here] inventoried in detail, have to be taken care of as much as the other ones.

Concerning the *thugs.rten-s*, [there are] four large and small *gdung.rten* in *li.gser* with damage".

Ibid. (f.11a): "The *gtong.risa* (i.e. funds given to the monastery to be administered by it in order to generate some yearly interest) of *grwa.spyi* (lit. "*grwa.tshang* and the *spyi.pa*", i.e. the monastic community and the officer taking care of public property), these two, in grain, cash and animals, have to be calculated on the basis of the separate earth snake 1929 *'khod.deb* ("inventory of assets") at the end of each year by the Grwa.tshang, which should assess income and expenses and submit them to the highest monk officer (*mtho.bla*). Therefore, each officer has to take good care of the receptacles and the other properties which have been mentioned above, the handover of whatever is there [from one *sku.gnyer* to another] has to be performed without negligence. Whatever loss or addition may occur, this has to be clearly mentioned [in this inventory] and a seal should be stamped on it. No other signature and seal are accepted. This has to be done without any negligence. [Issued] from mTho.liding Bla.brang in fire rat (1936), on the seventh day of the eleventh month [sealed]"¹²⁸.

The Mang.nang *rten.deb* (ibid. f.8a5-f.9a) also records the ritual objects, said to be the belongings of the Grwa.tshang, and other holdings (*'dzin.chas*) such as utensils and furniture (ibid. f.9a-f.11a) kept in the Byang.chub.gling. The inventories confirm that Mang.nang was subordinate to Tho.ling, which ensues from the list of the Tho.ling *dgon.lag-s*. They provide more specific evidence when they state that the sde.pa Grwa.tshang, the family of notables from Tho.ling, was the one which was in charge of the Byang.chub.gling.

128. Like the *Tho.ling me.glang.rten.deb*, also in the *Mang.nang sprod.deb* several up-datings are found. They read as follows (*Mang.nang.rten.deb* f.11a-f.14a): "In iron dragon (1940), the old (f.12a since f.11b is blank) *spyi.pa* ("public officer") offered a Newar made silver lamp, with its mouth in the shape of a *rgya.gling* ("trumpet") and a four petalled lotus, weighing twenty-two English coins; a set of silver water cups, weighing forty-one English coins; a yellow and multi-coloured *rgam.rum* ("carpet") payed against a loan given by the Grwa.tshang; a new curtain; a new big table with dragon designs; another table with dragon designs, but smaller in size; a La dwags table; a big copper and brass vessel. These are added to the inventory and should be accounted for in the next hand-over. (f.13a, since f.12b is blank) In water snake 1943, at the time of the hand-over to a [new] *sku.gnyer*, a copper vessel, not included in the [previous] inventories, and another similar vessel, but bigger; a small brass vessel; a set of three copper vessels; a silver lamp with gold on its beak, *gsor* [not indicated] in height, which are not catalogued in the last inventory; three sets of seven big water cups, one *khyi* in diametre and *gsor* [not indicated] in height; a silver lamp in the shape of an egg received at the time of the handing over [of duties] in water snake 1943, (f.14a, since f.13b is blank) weighing six coins; a small silver lamp, weighing five coins; two aluminium sets of cooking pots; another aluminium cooking pot with lid are additions to the inventory to be brought to the attention of the next officer".

Appendix Two

Records of mDa'.ba.rdzong a brief attempt at a reconstruction of its temples based on literary and oral evidence

THE MONASTERY OF mDa'.ba.rdzong consisted of four different areas, which were mDa'.ba bKra.shis lhun.po; a cave complex for meditation in an eroded hill known as mTshams.phug.ri; Jo.mo.rdzong, which was meant for lay occupancy; and mDa'.ba mKhar.rtse. All four of them were located on the range of sandy cliffs known as Rin.chen spungs.pa.

mDa'.ba bKra.shis lhun.po was the westernmost, while mDa'.ba mKhar.rtse was the easternmost. Jo.mo.rdzong was located between the two, while mTshams.phug.ri was slightly towards the back on the hill immediately behind mDa'.ba bKra.shis lhun.po in the northern direction. Hence, these four areas consisted of three hills and a flatter zone, where mDa'.ba bKra.shis lhun.po was built. It will be shown in the following that this is the way the site is described in *Shanti.pa'i rnam.thar*, the biography of the founder of mDa'.ba bKra.shis lhun.po.

mDa'.ba bKra.shis lhun.po, the most important temple of mDa'.ba.rdzong, was founded by Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan (fire sheep 1487–fire hare 1567), possibly the most prominent dGe.lugs.pa master of Gu.ge.pa origin who was active *in loco*. His biography reads: “The following day, all the *mchod.yon* (i.e. the king of Gu.ge, together with his entourage, and Shanti.pa together with his disciples) went there. As they inspected [the site], seeing that the peak of the central of the three mountains resembled the mouth of a conchshell, as they thought, having agreed, to build the *bla.brang* here, they planned it. All the *mchod.yon* sat here. *rje dpon.slob* prepared tea. In the presence of *gong.ma yab.sras*, a big [white] flag in a single piece of cloth was unrolled and stretched around the edges [of the area], extending for a long distance. When *yab.sras* took it down from there to *Tsa.hrangs* (spelt as), since they offered this roll of cloth to many people as present, all of them cut it into pieces and it happened that the market became a white spot” (*Shanti.pa'i rnam.thar* f.35b lines 4–6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.117).

Shanti.pa'i rnam.thar continues: “[Shanti.pa] said that the idea [of building a monastery] was an auspicious conjunction of events. On the same day they laid the foundations of the *bla.brang* on the slopes of this protruding mountain (*ri.'bur*).

129. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.40b line 7-f.41a line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.119): "Then, when this *rje* was seventy-nine in wood female ox (1565), while he was residing only at *gzim.khang* bDe.ba.can, in the presence of my tutor (*yongs. 'dzin*) Kirti.rashmi, who was at the head of the row, he was so gracious as to impart profound teachings such as the theory of *gZhi.lam 'bras.gsum.gyi dBu.ma*, based on the minor *lHag.mthong* ("wider insight")... to a few of us, his direct disciples"

130. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36a line 7-f.36b line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.120): "Then, as the building work, which was needed in general, was mainly completed, the *gong.ma yab.sras* issued an order for the [collection of] wood necessary [for the construction], this was collected from *Nyi.ri* (i.e. *Nyi.ti*).

131. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36a lines 5-6: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.121): "When the foundations of the *dgon.pa* were laid, this *rje* had a dream that a powerful protector holding a long spear in his right hand and a shield in his left appeared and said: "I want to stay here. It is important for me to protect this *dgon.pa*". He said: "This is a miracle of chos.skyong Bek.tse (sic)". "

132. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b lines 2-5: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.122): "Then, when this *rje* was thinking of making a golden statue of *rje Blo.bzang grags.pa* as the main image of the *gtsug.lag.khang*, he proposed this to *gong.ma yab.sras* and he was given much gold and copper. They also provided food and drinks for the *Bal.po-s*. The *Bal.po-s* made it quickly and in an ornamented way (*zab.par*), applying 130 *zho* of *rin.po che* to the face. Since over 260 *zho* of gold were given as remuneration to the *Bal.po-s*, [the statue] was completed. [The statue] was brought to [mDa'.pa] bKra.shis lhun.po. A *pandi.ta hat* (*dbu.pan*), a silk shawl, the book (*sku.chos*), a patched robe (*gos.bem*), some thirty scarves around the neck (*snyan.dar*, lit. "ears"); and, on the right and left, his spiritual sons, these two, with *pandi.ta hats*, each with a red silk patched robe, ten scarves around the neck; above the heads, a canopy beautifully made of brocade were wonderfully made".

133. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b lines 5-7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.123): "The over life-sized statue of *rje* (i.e. *Tsong.kha.pa*) as the main image and statues of *rje thams.cad mkhyen.pa* during the earlier and later parts [of his life], which were placed in the *mChod.khang* with four pillars, are the cycle of its three main statues (*gtso. 'khor.gsum*). Over 300 *zho* of gold having being used for the decoration of the faces and for the remuneration of the *Bal.po-s*, *pandi.ta hats*, robes, scarves around the necks etc., that mind cannot

(Continues on next page)

On the wide space connecting the two mountains, here [they built] the '*du.khang* with sixteen pillars including the *gtsang.khang*, the *mgon.khang* with two pillars as well as the *mchod.khang* with four pillars and the kitchen. The slope of the mountain where the *bla.brang* is (*bla.brang dang bstun.pa'i ri.ldebs*), which is the right side of *Rin.chen spungs.pa*, and, in brief, all the sides of the three mountains were filled with buildings. To the *dgon.pa* (f.36a) the name bKra.shis lhun.po was given" (ibid. f.35b line 6-f.36a line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.118).

The year of foundation is not given in *Shanti.pa'i rnam.thar*. No better approximation can be attempted than to consider it to have occurred in the period after 1539, when *Shanti.pa* returned to *Gu.ge*, and before 1565, the first available date in the *rnam.thar* following the foundation of mDa'.ba bKra.shis lhun.po¹²⁹.

Subsequently in the text, *Shanti.pa'i rnam.thar* adds information that would seem to have been preliminary to the foundations. Wood for the buildings was fetched from the area of *Garhwal* immediately south of mDa'.ba.rdzong¹³⁰.

Following the foundation of the *dgon.pa*, *Beg.tse* was chosen as the protector of the mDa'.ba temple complex because *Shanti.pa* had a dream, in which this wrathful deity appeared to him and offered himself to be the guardian of the new monastic establishment¹³¹.

A few details concerning the receptacles placed at mDa'.ba.rdzong by *Shanti.pa* and his royal supporters are given in *Shanti.pa'i rnam.thar*. His biography concentrates on the main receptacles that were placed inside some of the *lha.khang-s* built by him. The text is not very clear in its description and leaves the reader with doubts on the actual location of some of the images it introduces.

Given that the *mgon.khang* was part of the '*du.khang* complex, it is somewhat noteworthy that no description of its contents is found in the biography, which, instead, gives those of the '*du.khang* and the *mchod.khang* with four pillars at some length.

The main image of the '*du.khang* (or *gtsug.lag.khang* as it is called in the passage) was a statue of *Tsong.kha.pa* together with those of *mKhas.grub.rje* and *rGyal.tshab.rje*, made by *Newar artists* (for a picture see *Tucci, Santi e Briganti nel Tibet Ignoto*)¹³².

The main images of the *mchod.khang* were those of *Tsong.kha.pa* and two statues of the *Dalai Lama* in his youth and old age. Given that the 3rd *Dalai Lama*, *bSod.nams rgya.mtsho* (1543-1588), was then too young to be depicted as an old man (the 3rd *Dalai Lama* was twenty-five when *Shanti.pa* died in 1567), the statues placed in the mDa'.ba *mchod.khang* must have been those of the 2nd *Dalai Lama*, *dGe.'dun rgya.mtsho* (1475-1542). Other receptacles kept here were several books, a stone statue of *dPa'.bo* as a *brahmin* and a *thang.ka* of the deities of the *rGyud.sde.bzhi*¹³³.

Subsequently, *Shanti.pa'i rnam.thar* records the main wrathful images in the *mchod.khang*. They were a wooden *mGon.po*, another wooden image of *dMag.zor.ma* and a red sandalwood *rTa.mgrin*¹³⁴.

The monastic population of the temples of mDa'.ba bKra.shis lhun.po soon after the death of its founder *Shanti.pa* amounted to over one hundred incumbents and over two hundred if the non-resident monks are included¹³⁵. *Bai.ser* (p.276 line 6) says that around the time of writing this work (completed in 1698) there were 161 monks at mDa'.ba.rdzong, which means that over one hundred years after its foundation the size of the monastic population of mDa'.ba bKra.shis lhun.po had remained substantially unchanged.

While the foundation date of mDa'.ba bKra.shis lhun.po is surprisingly absent in *Shanti.pa'i rnam.thar*, a work which is seemingly not overly concerned with

fixing the year in which events in the life of Shanti.pa occurred, this biography is more accurate in the case of the last building of which Shanti.pa laid the foundations at mDa'.ba just before dying: "When autumn of the same year arrived (1566), this great being went to dgon.pa dpal bKra.shis lhun.po. He spread [grains] from his hands (i.e. consecrated) the foundations of the new *gtsug.lag.khang* that had been laid. He supervised the making of the images and in particular since he gave detailed instructions concerning the way to prepare the material (*rgyu cha.rkyen*) for the receptacles, again he went to gzim.khang bDe.ba.can of rTsa.hrang, the palace of *chos.rgyal*" (ibid. f.41b lines 6-7: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.126).

Following Shanti.pa's death, *Shanti.pa'i rnam.thar* adds: "When a master artist was needed to make the *nang.rten* (i.e. a statue in memory of Shanti.pa to be kept indoors), while one of the best artists from Ne.pal was proceeding to Ngam.ring after leaving sKyid.grong¹³⁶, he met an *a.tsa.ra* (i.e. an *acharya*) on the way. The latter said: "Where are you Nepalīs going?", when he answered: "We are considering whether to go to Ngam.ring", [*a.tsa.ra*] said: "This is not advisable. Since a great *bla.ma* has died in mNga'.ris.stod, there is much work to be done for his funerary rites. A great reward will come to you if you go there". Hearing this, some master Newar artists arrived exactly in time (*skabs.su.babs.par*) without obstacles on the way. Then, in the central *gtsang.khang* of the new *gtsug.lag.khang*, which was excellently built as well (i.e. like the earlier ones), the statue of rgyal.ba Byams.pa made in gilt copper, which is the *nang.rten* of *rje*, with hundreds of *zho* of gold painted on its face and the body studded with precious stones as decoration, was completed quickly [and] without hindrance. In the upper and lower part of the statue various blessings, many books and the five kinds of jewels were placed. A great ceremony was held for the consecration. All the Newar artists were remunerated. Wages and gifts were given to their satisfaction" (ibid. f.44b lines 1-4: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.127).

This was the most important *lha.khang* at mDa'.ba. The beginning of the works for the new *gtsug.lag.khang* at mDa'.ba bKra.shis lhun.po dates to fire tiger 1566 or soon after. Hence this new religious building was the brainchild of Shanti.pa, who did not see its completion. The monumental statue of Byams.pa dates to fire hare 1567, the year in which Shanti.pa died, because it was made as his *nang.rten* immediately after his death. It is then quite likely that the Byams.pa and the *gtsug.lag.khang* were completed not long after his demise, since the text says that it took less time than expected to finish the colossal statue.

The Newar workmanship of the colossal Byams.pa is noteworthy, especially in the light of the fact that, since the advent of the dGe.lugs.pa-s in West Tibet, a new Gu.ge style for religious works, introduced by members of this sect in Gu.ge and adjoining lands of sTod, had been flourishing. The choice of Newar artists seems to prove the high esteem in which they were held by the dGe.lugs.pa-s¹³⁷.

As a matter of fact, the main statues of both the phases at mDa'.ba bKra.shis lhun.po (the foundation phase and that which led to the construction of Byams.pa lha.khang) were both the *opus* of Newar-s. From the available visual documentation (see the pictures in Tucci, *Santi e Briganti nel Tibet Ignota*) the murals of the various mDa'.ba bKra.shis lhun.po temples were executed in the style which had been developed in West Tibet. Interestingly, the main statues were Newar, the murals were mNga'.ris.stod.pa.

To sum up, the complex of mDa'.ba bKra.shis lhun.po, soon after the death of its founder Shanti.pa, included the *bla.brang*, the *du.khang* and the Byams.khang. Information derived from the literature is confirmed by the accounts of the mDa'.ba elders with a notable difference as follows.

conceive, and moreover many smaller statues in the styles of East and West India, Bal.po, China etc. and a *mandala thangl.kal* depicting the cycle of deities of the *rGyud.sde.bzhi*, a set of texts on *mDo.sNgags* by *rje.yab.sras* (Tsong.kha.pa and his two main direct disciples), and, moreover, very many manuscripts (*phyag.dpe*) of the commentaries to the doctrines of India and Tibet and the stone statue, self originated from the waters, of dPa'.bo in the body of a *brahmin*, the image of the *thug.dam.chos.skyong* of this *rje*, which is extraordinary, [were placed here]".

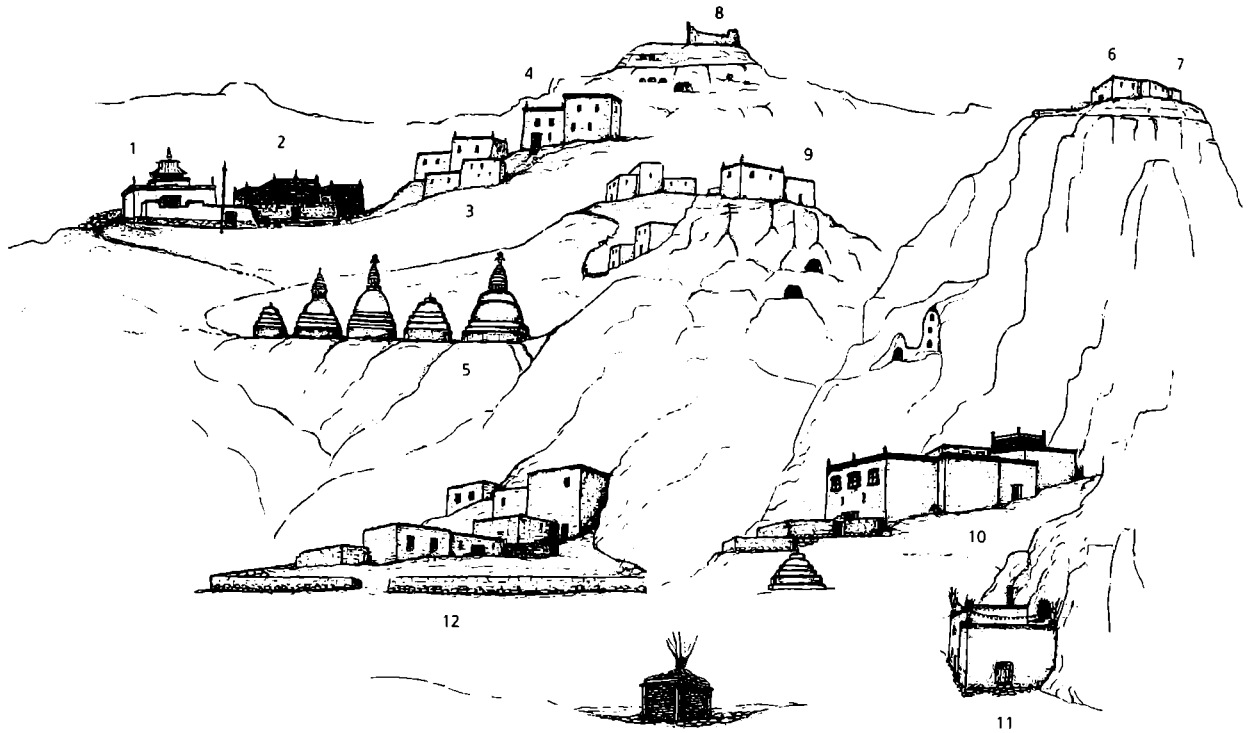
134. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b line 7-f.37a line 2: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.124): "A statue of Ye.shes mGon.po *phyag.drug.pa*, seemingly self-originated and made of wood, which bestows blessings, a statue of dpal.lidan dMag.zor.gyi rGyal.mo, made of black *ka.ru*, which is great for the signs and omens of bestowing blessings; a red sandalwood statue of rTa.mgrin gsang.sgrub, which bestows blessings, were placed here" .

135. *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b line 1: Tibetan text in Appendix Eight, Tib.125): "At present those who continuously reside [here] are some sixty *bsnyen.rdzogs.pa-s* and each of them has at least one *dge.tshul* ("novice"), which makes over 100 residents. The general assembly numbers over 200 altogether (i.e. including residents and non-residents)" .

136. The text wrongly reads: "sKyid.grong nas thon.ting.Ma.ring", but it is Ngam.ring.

137. See, *inter alia*, Jackson, *Tibetan Paintings* (especially Chapters One and Two) for an assessment of the presence and role of Newar artists in Tibet before the modern Tibetan styles were born; and Vitali, *Early Temples of Central Tibet* p.133 and n.66 for an earlier reference in dGe.'dun.grub.mam.thar (p.268), according to which dGe.'dun.grub (1391-1474) summoned in earth snake 1461 a Newar artist active at dGa'.ldan.

PLATE XV
A sketch of mDa'.ba.rdzong

Pencil drawing by Bianca Visconti

mDa'.ba bKra.shis lhun.po

1. Byams.khang
2. 'Du.khang
3. Bla.ma.khang
4. Bla.brang
5. A row of five *mchod.rten*-s, the last of which, to the right, named rGyal.po'i mchod.rten

mKhar.rtse

6. Byams.khang
7. Srung.ma.khang

mTshams.phug.ri

8. mTshams.phug.ri

Jo.mo.rdzong

9. Jo.mo.rdzong

10. rDzong.khang, the house of the mDa'.ba rdzong.dpon

11. Rab.brtan.khang.sar
12. Houses

Religious buildings

mDa'.ba bKra.shis lhun.po, the main area of the mDa'.ba.rdzong monastic complex, comprised before its destruction (from west to east) the Byams.khang, the 'du.khang, the Bla.ma.khang and the *bla.brang*. It seems, therefore, that the temple known as Bla.ma.khang was not contemporaneous with the others constructed in two phases (one during the lifetime of Shanti.pa; the second begun at the time of his death and completed soon after), but it was built at an unspecified date after the death of Shanti.pa.

The Byams.khang of mDa'.ba bKra.shis lhun.po was one storey high with a pagoda roof and had a *zhal.ras.khang* which allowed a close view of the face of its famous Byams.pa statue (see Li Gotami, *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.126 and p.128; for a picture of the monumental Byams.pa see Tucci, *Santi e Briganti nel Tibet Ignoto*). Inside the Byams.khang of mDa'.ba bKra.shis lhun.po was a *gdung.rten* which contained the *bum.pa* ("sacrificial vase") of Jo.bo.rje A.ti.sha. The wooden door giving access to this Byams.khang was decorated with roundel motifs and other ornamental patterns (Tucci Archives accession number 6047/29), typical of West Tibet during the dGe.lugs.pa diffusion in these lands. Inside the Bla.ma.khang a statue of Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan was preserved.

A row of five *mchod.rten*-s of considerable size, two of them being of even larger scale, was located in the complex (see the picture in Tucci, *Santi e Briganti nel Tibet Ignoto*). One of these two *mchod.rten*-s was called rGyal.po'i *mchod.rten*, although it is unclear which of the larger two this was. Probably rGyal.po'i *mchod.rten* was the last in the row, which was the only *mchod.rten zlum.po* ("round") of the two larger *stupa*-s (for the other one see Li Gotami, *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.129).

At mKhar.rtse, the sandy spur at the other extremity of mDa'.ba bKra.shis lhun.po to the east, was another Byams.khang and a bSrung.ma.khang (see Li Gotami, *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.129).

This Byams.khang contained three *gdung.rten*-s ("funerary *stupa*-s"), all one-storey high. One of them was that of mDa'.ba chos.rgyal Blo.bzang padma bkra.shis (on him see above p.54-55), while the other two were of mDa'.ba exponents, whose identity is no longer documented. In the same temple a triad of statues of historical significance was preserved. They were about medium-sized and depicted the same mDa'.ba chos.rgyal Blo.bzang padma bkra.shis, a royal patron of mDa'.ba.rdzong; Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan, the founder of mDa'.ba bKra.shis lhun.po; and an unidentified member of Blo.bzang padma bkra.shis' royal family, said by some elders to be the latter's son¹³⁸. This seems to prove that, again in the case of these three statues, the correct identity of these rulers is confirmed, for the sources do mention that Blo.bzang padma bkra.shis had male offspring (see below p.182).

The hill of mTshams.phug.ri is dotted with a number of caves on the eroded slopes, which were used for meditation as its name implies (for a portion of the hill see Li Gotami, *Tibet in Pictures* vol.II, plate on p.128).

138. Tucci in his *Santi e Briganti nel Tibet Ignoto* (p.119) says that the latter was the brother of an ancient king of Gu.ge; this assessment he collected at mDa'.ba.rdzong, and is not dissimilar to the one still held by the elders of this locality to this day.

Lay buildings

Jo.mo.rdzong. No religious buildings are reported to have existed here according to the information gleaned from the elders.

At the foot of the sandy spur, on top of which stood Jo.mo.rdzong, was the *rdzong.khang* or house of the mDa'.ba *rdzong.dpon* ("district officer").

At the foot of mTshams.phug.ri was *sPyi.khang* (lit. "public house", i.e. a building for the lay community and the monks) Rin.chen bum.pa ("Vase of Jewels").

Another edifice of some importance in mDa'.ba.rdzong was the residence called Rab.brta.khang.gsar, which was sited at the foot of the eroded mKhar.rtse hill (Li Gotami, *Tibet in Pictures* vol.11, plate on p.130).

In the vicinity of mDa'.ba.rdzong a few ruins of buildings, whose structure made Tucci conjecture that their plan was of the "Rin.chen bzang.po type", stand on the plain adjoining the mDa'.ba.chu and extend as far as mDa'.ba.rdzong.

The elders of mDa'.ba.rdzong had no suggestion to offer, these buildings having been destroyed long since, and did not attempt an identification, not even to the extent of whether they were lay or religious structures; nor did they express a view as to their antiquity. However, they provided the names of these localities with some hesitation. One, which raised some doubts, is sMan.lung (Tucci Archives accession numbers 6003/1 and 6003/6), the other, identified with assurance, is Kha.sar (rather than Khang.gsar as Tucci says in *Santi e Brigant nel Tibet Ignoto*).

Appendix Three

A document being a synopsis of the Tho.ling *rten.deb*

(compiled by bKra.shis tshe.ring)

This document reads as follows:

“brGya.rtsa lho.brgyud (“the south side of the temple complex”):

1. 'Du.khang 'Dzam.gling.brgyan: 235 images;
2. lHa.khang bKra.shis 'od.'bar: 26 images;
3. Thugs.rje lha.khang: 17 images;
4. sGrol.ma lha.khang: all kinds of receptacles of speech, altogether 188 volumes;
5. rGyal.ba rigs.lnga'i lha.khang: a statue of mnga'.bdag bSod.nams.rtse, made of *li.ma* and inscribed on the base, with a lotus and a shining *chakra*, 1 *khru* and 6 *sor* in height, damaged: 15 images;
6. sMan.bla.khang: 9 images;
7. Rigs.lnga'i lha.khang: 6 images;

In fire rat 1936, a restoration (*nyams.gsos*) was carried out:

brGya.rtsa byang.ma (the north side of the temple complex):

1. Bla.ma lha.khang: 14 images;
2. 'Jigs.brgyad.khang (“chapel of the eight fears”): 85 images;
3. gSung.chos lha.khang (i.e. the library of the brGya.rtsa):
various collected works: 187 volumes;
Tshad.ma rnam.'grel rtsa.ba yan.lag, woodblock edition vols. kha-nya: 52
volumes;
a statue of Ngag.dbang ye.shes;
4. rNam[.par] snang[.mdzad] lha.khang: 51 images;
5. Mani lha.khang: 1 image;
6. bStrung.ma.khang (“chapel of the Protectors”): 35 Buddha-s of the Confession
made of the five precious materials;

In water monkey 1932, a restoration (*nyams.gsos*) was carried out:

1. rGyal.khang: 'A.chen mTshangs.pa;

2. Bla.brang mgon.khang:
  - a life-size statue of rje Ngag.dbang grags.pa in medicinal clay wearing a set made of robes and a *pandi.ta's* hat;
  - a statue of mnga'.bdag bSod.nams.rtse inscribed with his name and having a finger with minor damage;
  - a statue of mnga'.bdag Khri.lde inscribed with his name;
  - 13 volumes, receptacles of speech;
3. lHa.khang 'Jig.brten.rgyan: 14 images;
4. mchod.khang ("prayer room") of 'Bri.zur dge.slong bZang.po: 1 image;
5. Byams.khang: 1 image;

The main gSer.khang has four floors. On the ground floor the paradise of Sangs.rgyas [and his] twelve deeds [are depicted]. On the three upper floors the murals of the rGyud.sde.bzhi *dkyil.'khor-s* and [their] Assembly of Deities are painted in gold water of the 'Dzam.bu.gling river. The four doors (i.e. the door of each floor) open to the east. Complete sets of auspicious *mantra-s* are executed on the doors. An excellent banner in gilt copper [having the function of a] *rgya.phibs* ("pagoda roof") is above the brick building".

Appendix Four

Tho.ling gNas.bcu lha.khang *sprod.deb*

entitled
gNas.bcu lha.khang.gi sprod stong gcig 'thus.gyis (sic) deb
“The book that enables the handing over
of the innumerable objects of *gNas.bcu lha.khang*”

THESE RECORDS ARE CONTAINED in a manuscript numbering ninety-two pages, which measure 33.5 by 12.5 cm. Seventeen of these pages are written in *dbu.med* only on their *recto* (their *verso* being blank) with black ink on white paper. Pages from eighteen to ninety-one are left blank for future use as well as page two. The most significant passages are translated here as follows.

gNas.bu lha.khang sprod.deb (f.3a-f.6a) reads: “In fire male tiger (1926), on auspicious consecutive days, a renovation of *gNas.bcu lha.khang* was made, and, on this occasion, (f.4a) an inventory was written which includes the medicinal clay statue of Thub.dbang, over life-size, as the main image. Its *urna* has a white stone about the size of a grain. To its right and left are the statues of the sixteen 'Phags.pa *gNas.brtan chen.po*, complete with their hand implements. To the north side of the door (i.e. to the right upon entering) is *Nyan.thos chen.po*, standing alone, and on the south side [of the door] is *dGe.bsnyen chen.po* in the same material as above. All these statues have received a coat (*bzo.bkod*) of fresh paint. This *gtsug.lag.khang* has four pillars. The entrance faces east. The fittings cast in fire, which are mounted on the door, were also made anew. Above (i.e. on the roof) are a banner and two *thug-s* (“roof decorations”). The *sku.gnyer-s* and the monks' inspectors, whoever is appointed [to this task], must look after the [receptacles] and take care of them without any negligence. Responsibility for the handing over and taking charge of duties without any lapse by each incumbent *sku.gnyer* and inspector must rest with the successive *dbu.chos* (“head instructors”) of [Tho.ling] *Bla.brang*. Fire tiger (1926) (f.5a) month and day (illegible) [sealed].

The fire tiger year being over, in [the previous] fire dragon year (1917), as it was previously shown that [receptacles] were missing, three 'bru.khal-s and twelve 'bre-s of barley were given in compensation (*stong.bsnon*) to be kept with the *dbu.chos* as offerings to the *gNas.brtan-s*. The above capital [in grains] should be properly preserved”.

Ibid. (f.6a): “In the tiger year (1926?), in dedication of *Phyi.dbang bla.ma* 'Phags.pa *chos.'phel*, one young female 'bri, one male *g.yag* and one female calf were offered to fill the butterlamps continuously [sealed].

Ibid. (f.12a-f.13a): “In fire tiger (1926), during the renovation, some objects were received for the gNas.bcu lha.khang as follows. A *sku.thang* of Jo[.bo.rje], [rNgog] Legs[.pa'i shes.rab] [and] 'Brom[.ston.pa], these three, with a blue and rainbow-coloured frame including a veil in yellow and red as well as with orange strings and *thang[.ka]* knobs in yellow brass; and another one having the same subject [were given]. The fabric of its cloth frame is dark blue with yellow and red stripes, the veil being in yellow and red with orange strings and the *thang.ka* knobs in yellow brass; a *sku.thang* of dGa'.ldan lha.skya with a brown synthetic (*dzus* sic for *rdzus*) brocade frame with red and yellow stripes (*lja* sic for 'ja) and blue *go.skag* (?), the veil as those above, this being an old *thang.ka* without knobs; a *sku.thang* of Thub.dbang lTung.gshegs (sic for gshags) with a Mongolian brocade frame and *go.skag* (?) in dark blue *rgyan.gzhi* brocade, the veil being in yellow synthetic silk and (f.13a) its strings in orange colour. The thread at the edge is red. The strings are red and the knobs are in iron. The latter [*thang.ka*] is neither old nor new. One volume of *gZung.bsdu*s printed at Zhol, complete with wooden book covers, ties, wrappers and label; one volume of *brGyad.stong.pa*, complete with wooden book covers, ties, wrappers and label; of *Ma.ni bka'.bum* in one volume; *Bai.dkar* in one volume; one volume of *bKa'.gdams Pha.chos Bu.chos*, complete with wooden book covers, ties, wrappers and label; one set of seven small water cups, two of them with some damage”.

Ibid. (f.15a-f.17a): “In memory of the late mes 'Grug.pa, one *li* metal butterlamp was offered. In memory of sKye.lag Ru.shod Padma, a *thang.ka* depicting *rje yab.sras.gsum*, Jo.bo chen.mo (sic) and *lo.tsa.pa* (sic) with a blue brocade frame with red and yellow stripes, a yellow veil and orange strings and a black lining. (f.16a) dGe.slong bsTan.'dzin shes.rab offered a complete *gNas.brtan rtog.brjod* (“biographies of the Arhat-s”) with a white cloth wrapper.

In fire hare (1927), the old treasurer of mTho.liding Bla.brang, namely Tre.hor dge.zur Blo[.bzang] bstan[.'dzin], offered a copper butterlamp with an inscription.

In earth tiger (1938), the Gra[.tshang and] sBug[.pa families] offered 120 yellow butterlamps.

(f.17a) In wood bird (1945), on the sixth of the second month, on the occasion of handing over of [duties], two sets of a five-pronged *rdo.rje* and *dril[.bu]*, one pair of tables, a butterlamp in red wood and a ceiling cover made of printed cotton were offered”.

Ibid. (f.92): “This book has ninety-two pages”.

Appendix Five

Temples in Gu.ge, Pu.hrang, sGar.rdzong, Ru.thog, dGe.rgyas, sGer.rtse and mTsho.chen

Temples of Gu.ge

In the area of lHo.stod (Tho.ling):

1. Tho.ling dgon.pa (dGe.lugs.pa);
2. rTsa.rang Blo.stengs (dGe.lugs.pa);
3. Bye.dkar dgon.pa (dGe.lugs.pa);
4. mKhar.rtse dgon.pa (Sa.skya.pa);
5. Mang.nang dgon.pa (dGe.lugs.pa).

In the area of lHo.stod (mDa'.ba):

6. gDong.bo dgon.pa (dGe.lugs.pa);
7. Khyung.lung dgon.pa (dGe.lugs.pa);
8. mDa'.ba bKra.shis lhun.po (dGe.lugs.pa)
9. mDa'.ba 'Gram dgon.pa (dGe.lugs.pa).

In the area of lHo.smad (Za.rang):

10. Do.gsham dgon.pa (dGe.lugs.pa).
11. La.yi dgon.pa (dGe.lugs.pa);
12. sTeng 'Phags.pa dgon.pa (dGe.lugs.pa);
13. Chu.ze dgon.pa (dGe.lugs.pa);
14. Ri.sde.sgang dgon.pa (dGe.lugs.pa);
15. Za.rang dgon.pa (dGe.lugs.pa);
16. Ri dgon.pa (dGe.lugs.pa).

In the area of Byang.ngos (Dung.dkar):

17. Be sDong.po dgon.pa (dGe.lugs.pa);
18. Dung.dkar dgon.pa (dGe.lugs.pa);
19. Phyi.wang dgon.pa (Sa.skya.pa).

In the area of Byang.ngos (Shang.rtse):

20. Rab.rgyas.gling dgon.pa (Sa.skya.pa);
21. Ga.rtse dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
22. Shang.rtse dgon.pa (dGe.lugs.pa);
23. Shang dgon.pa (dGe.lugs.pa);
24. Shes.shod dgon.pa (Sa.skya.pa);
25. gZha.yas bKra.shis chos.gling (dGe.lugs.pa);
26. Sung.ngur dgon.pa ('Brug.pa).

In the area of Rong.chung:

27. Ti.yag dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
28. 'Phur.ri dgon.pa (dGe.lugs.pa);
29. Rad.nis lha.khang (bKa'.brgyud.pa);
30. Yi.ti dgon.pa (Yi.ri dgon) (bKa'.brgyud.pa);
31. gSer.gong lha.khang (bKa'.brgyud.pa);
32. lCug.pa lha.khang (bKa'.brgyud.pa);
33. Srib.skyes lha.khang (bKa'.brgyud.pa);
34. Rong.stod dgon.pa (rNying.ma.pa);
35. lHug 'Phags.dgon.pa (rNying.ma.pa);
36. Ma.yang klu.khang (bKa'.brgyud.pa);
37. sGom.phug dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
38. sNu dgon.pa (dGe.lugs.pa).

In the area of Chu.gsum:

39. Byang.chub.gling dgon.pa (dGe.lugs.pa);
40. Bar.lcog (or Bar.skyog) Phun.tshogs rab.brtan.gling (dGe.lugs.pa);
41. gSer.ti dgon.pa (dGe.lugs.pa);
42. Tsho.rub lha.khang (dGe.lugs.pa);
43. Kha.rag dgon.pa (dGe.lugs.pa);
44. sMan.rtsa lha.khang (dGe.lugs.pa).

Temples of Pu.hrang

In the area of sTag.la.mkhar:

1. Kha.char dgon.pa (Sa.skya.pa/Ngor.pa);
2. Zhi.sde dgon.pa (Sa.skya.pa/Ngor.pa);
3. Khrus.sgo dgon.pa (dGe.lugs.pa);
4. 'Go.'dzugs dgon.pa (dGe.lugs.pa);
5. dGung.phur dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
6. rTsa.bu lha.khang (Sa.skya.pa/Ngor.pa).

In the area of Bar.kha:

7. rGyang.grags (bKa'.brgyud.pa);
8. Nyan.po.ri rdzong (bKa'.brgyud.pa);
9. 'Bri.ra.phug (bKa'.brgyud.pa);
10. rDzu.'phrul.phug (bKa'.brgyud.pa);
11. Bye'u dgon.pa (bKa'.brgyud.pa/rNying.ma.pa);
12. Glang.sna dgon.pa (bKa'.brgyud.pa).

In the area of Hor.chu:

13. gSer.ra.lung (bKa'.brgyud.pa).

Temples of sGar.rdzong

In the area of Mon.mtsher:

1. Pre.ra.puri (Bon.po/bKa'.brgyud.pa);
2. Gur.gyam dgon.pa (Bon.po);
3. mDun.chu dgon.pa (dGe.lugs.pa).

In the area of sGar:

4. bKra.shis.sgang (dGe.lugs.pa);
5. Gyam.smug lha.khang (bKa'.brgyud.pa).

Temples of Ru.thog

In the area of Ru.thog:

1. lHun.grub chos.gling (dGe.lugs.pa);
2. O.byang btsan.khang (dGe.lugs.pa).

In the area of Ra.bang:

3. rTsa'u mani lha.khang (dGe.lugs.pa).

In the area of Rog.gsum:

4. mTshe.lung lha.khang (dGe.lugs.pa).

Temples of dGe.rgyas

In the area of Tshwa.kha:

1. bKra.shis chos.gling dgon.pa (bKa'.brgyud.pa).

In the area of 'Bong.pa:

2. Brag.skya dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
3. 'Phri.ra.phug dgon.pa (bKa'.brgyud.pa).

In the area of gShung.pa:

4. Shang.klu.khang (bKa'.brgyud.pa);
5. sKya.bo lha.khang (bKa'.brgyud.pa).

Temples of sGer.rtse

In the area of Mar.mig:

1. Mar.mig dgon.pa (rNying.ma.pa).

In the area of Khang.thog:

2. Brag.gyam dgon.pa (bKa'.brgyud.pa).

In the area of Dung.mtsho:

3. Lo.bo bDe.chen dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
4. Dung.mtsho lha.khang (dGe.lugs.pa).

Temples of mTsho.chen

In the area of Tshi.phri:

1. sMan.sdong (bKa'.brgyud.pa);
2. mTsho.chen Jo.mo dgon.pa (bKa'.brgyud.pa);
3. sPen.bla lha.khang (bKa'.brgyud.pa).

In the area of mDa'.gzhung:

4. 'Bur.dkar dgon.pa (bKa'.brgyud.pa).

Appendix Six

Tibetan text of the documents
relevant to the reconstruction
of Tho.ling

THO.LING RTEN.DEB

༄༅། །དག་འགོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོ་འདབས་ཡང་ཡུང་གཡོས་པས་ཉོན་མོངས་ཚབས་གདུངས་ཀུན་སྐྱོབ། ཐེག་གསུམ་གདུལ་
 བྱ་སྤྲོད་གོ་ལམ་འགོད་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་ཚུལ་མེ་དོག་རྣམ་པར་བཀྲ། ཡོན་ཏན་འབྲས་བུའི་དགོ་པས་ལྷགས་པས་བཅོམ་
 ལྷན་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་པས་དགོ་ལེགས་རྩོལ། ལེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མ་ལྷར་བུམས་ཀྱང་བདུད་བཞིའི་དབྱང་ཚོགས་
 གཅིག་ཅར་བཅོམ། འཛིག་རྟེན་མོངས་པའི་སྤྲན་ལ་གསལ་བས་ལྷ་ངན་འབྱུང་བའི་བྱ་ཚོགས་ལོང་ [1b] མི་འཛིག་སྤྲོབས་
 བཅུའི་ཀུན་རྫོགས་པས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གཟེལ་གྱིས་མནན། ལྷ་མིའི་སྤྲན་པ་ཟས་གཙང་སྲས་དེར་ཡིད་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྲོད་ནས་
 འདུ། བཛྲོད་དུ་མེད་ཅིང་སྤྲ་མེད་སྤྲང་མེད་ཡི་གའི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བསྐྱན་དུ་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན། བདེན་གཉིས་ལ་གནས་སྤོས་པ་དང་བུལ་དམིགས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་། གང་དག་དུས་གསུམ་གཤེགས་
 བཞུགས་འབྱོན་འགྲུར་སངས་རྒྱས་གསུང་དེར་དད་ལྷག་བརྟེན་གས། ཚོགས་ ..... ས་སུ་ལེན་པའི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཚལ།
 རྒྱབས་ཚེན་ཡོན་ཏན་དྲི་བསྐྱུང་ཞིམ་པའི་འདུལ་བ་འཛིན། མཁས་བཙུན་བཟང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་ [2a] མཚན་འཆང་སྤྲད་
 གཉིས་སྤྲ་བའི་དབང་། ཀུན་འདྲན་ཡི་ཤེས་འོད་དང་བྱང་རྒྱབ་འོད་སོགས་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྤྲི་བའི་མཚོད། མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ངག་གི་དབང་སྤྲུག་སྒོ་གོས་མཚོག་བཟང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་མེད་རྒྱབ་བསྐྱན་རྒྱ་མཚོའི་ཐར་སྤེལ་ཁས། རུས་པའི་མཐུ་
 སྤོབས་འཛིགས་པ་ཀུན་བུལ་མི་བསྐྱུན་བདུད་ཚོགས་སྤྲ་དང་བཅས་བཅོམ་གསང་བའི་བདག་པོ་དྲེ་འཛིན་བརྟེན་པའི་གུགས་ཇེ་
 འི་ལྷག་ན་པད་མོ་དུར་ལྷིག་འཛིན་པ་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གར་གྱར་བ། བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་རི་བོའི་སྤྲ་ལ་སྤྲུལ་བུལ་དུ་བའི་
 བཀོད་པ་ཀུན་འཆང་སྤོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲ་སྤོང་ཤིག དཀར་སྤོགས་ཚོས་གྱི་བསྐྱར་པ་སྤོངས་པའི་གཉེན་གྱར་
 བཀའ་བསྟོད་དམ་ཅན་ཚོགས། རྣག་པོའི་རྩ་ལག་དང་བཅས་མཐར་བྱེད་རབ་ཁྲོས་མཚོན་ཆ་རྣམས་བཟུང་། རྒྱལ་གསུང་ཅོད་པུ་
 གཙུག་ཏུ་གཟེང་མཐོ་བསྐྱར་དང་དེ་འཛིན་སྤྲེ་ཚོགས་ཀུན། ཚོས་བཞིན་སྤོང་བ་བཙོན་པའི་འབྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་མཐུ་སྤྲན་
 བསྐྱུང་མའི་ [2b] ཤེས་པ་སྤོངས། ཞེས་མཚོད་པར་བཛྲོད་པས་ཚོག་གི་སྤྲན་བསུས་ཏེ་དེང་འདྲིར་སེར་བྲེས་གྲ་ཚང་གིས་འཛིན་
 ཁོངས་ཚོས་སྤྲེ་ཚེན་པོ་གྱ་གོ་མཐོ་སྤྲིང་དགོན་འདྲི་ཉིད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བསྐྱར་པར་བཅས་དེ་སྤྲུལ་གསུང་སྤོང་ལོ་
 འབྱུང་བོས་བརྒྱུད་བསྐྱེམས་པས་ལོག་སྤོན་འབྲིར་ར་སིང་དབྱང་དང་བཅས་ནས་བསྐྱོར་གསུམ་ས་ཁོངས་སུ་མེ་འབྲེར་ཉི་འོད་ལ་
 འབྲན་པའི་ངང་འཚུལ་བཞིན་རྒྱར་བཞུལ་ཟིང་ཤིག་ངན་སྤོད་བཞིས་སྤོབས་ཕགོང་མ་མཚོད་ཡོན་ཚེན་པོར་གསེར་གྱི་ཕྱུག་བཟང་

དབྱ་གདུགས་ཤིང་བྱི་རྒྱ་འབྲིགས་གཅིག་ 22 གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ 23
 གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ 24 གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཇེ་འི་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
 བརྟན་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ 25 ལི་མེར་གྱི་ཇེ་འི་སྐྱ་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་ [5b]
 གཅིག་ 26 ཁྱོ་ལི་འི་ཇེ་འི་སྐྱ་པད་བསྐྱབས་རྒྱལ་གྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ 27 ཁྱོ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་སྐྱི
 བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ 28 གསེར་ཅང་སྐྱ་བྱིས་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་སོར་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ 29
 གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་མ་ཡོང་ཅམ་གཅིག་ 30 ཁྱོ་ལི་རྒྱམ་
 ལྷང་སྐྱ་བརྟན་འོད་འཁོར་བྱིས་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་མ་ཡོང་ཅམ་ཡོད་གཡོན་གྱི་མཚོན་རྟེན་གྱི་ཚོས་འཁོར་གྲར་བ་གཅིག་ 31
 ཁྱོ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱམ་སྐྱང་གི་སྐྱ་གཡམས་གཡོན་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་རང་འབྲིགས་སོ་སའི་ལྷག་མཚུག་སྐྱོན་ཡོད་བཞགས་
 ཁྱིས་གཡམས་གཡོན་དུ་མི་རྒྱུང་ཡོད་པས་སྐམ་ལ་གསེར་དགུ་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ 32 གསེར་ཟངས་ཀྱི་བརྟན་སྐྱ་གསེར་
 བཞི་ཡོད་གཅིག་ 33 རག་གི་ཇེ་འི་སྐྱ་གསེར་ལྷ་ ..... ཁྱོ་རག་གི་ ..... གསེར་ལྷ་མ་ཡོང་ཅམ་གཅིག་ མདོ་ལི་ལས་སྐྱབ་པའི་
 ལྷང་བ་བཤེགས་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་གསེར་བདུན་མ་ཡོང་ཅམ་དོ་གངས་ལུམ་ཅུ་སྐྱ་དང་ 34 རས་ [6a] 20 .....
 འདུན་ ..... ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་པད་བསྐྱབས་ཀྱིས་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསེར་ ..... མཛོད་གོས་སེར་པོའི་གན་སྐྱར་གོང་བ་སྟོད་རྒྱ་སེར་ར་
 གཉིས་ ..... རང་ལྷན་སང་ཁེབ་གཞིས་སྟོད་རྒྱ་ར་གསུམ་ཡོད་མཐའ་སྐྱོར་མ་རྩ་སྟོ་ནག་སེ་གན་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོར་ལྷན་ནང་ག་
 བྱིང་དམར་བཅུ་ཁ་གསར་འབྱོན་གཅོད་གཅིག་དང་རྒྱ་གོང་མཚུངས་ཀྱི་ཚོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་
 གསེར་དུག་ཡོད་པས་ལོག་ཞུའི་དཀྱིལ་དུ་གཡུ་དམར་གྱི་ཁྱ་གཅིག་དང་ཐུགས་རྒྱན་དཀྱིལ་དུ་མི་ཉི་མེན་སྟོན་པོའི་ཁྱ་གཅིག་དང་
 བྱིང་ཤེལ་ཁྱ་སྟོ་ཚོགས་དྲོགས་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་ ལུ་ཏིག་ཚེ་རྒྱུང་ལེགས་ཉེས་དྲོགས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པས་
 ཁྱ་རྒྱན་བཀོད་མཛོས་ཐོག་ བྱོད་ལྷེ་གཞི་སྟོད་རྒྱ་མཐའ་མ་རྩ་སྟོ་ནག་ དུ་གྲུའུ་དཀར་པོའི་འབྲིལ་ལྷན་ནང་གོང་མཚུངས་སང་
 ཁེབ་མར་བཅས་གོང་མཚུངས་འབྱོན་གཅོད་གཅིག་བཅས་བཞགས་ལུལ་ཉམས་གསོས་མ་སྟེང་ནས་གསར་བཅོས་ཤིང་གི་
 མཚོན་བཤོམས་ཚོན་ཁྱ་བ་བཀོས་ལྷན་དུ་མིག་ཤེལ་གྱིང་ཚེ་རྒྱུང་བཞི་ཡོད་བཟུངས་ [6b] དཀྱིས་དདུལ་འབོར་བཅས་ཁ་
 གསར་འབྱོན་གཅོད་ གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསེར་ལྷེད་བརྒྱུད་ཡོད་པ་འོད་འཁོར་གྲར་
 བ་གཅིག་ ཤིང་གི་བྱམས་སྐྱ་སྐྱང་ལྷེ་རང་འབྲིག་གཅིག་ 26 ལི་སྐྱབ་གི་རྒྱབ་དབང་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསེར་
 གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ལི་སྐྱབ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྟོལ་དཀར་གྱི་སྐྱ་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ 27
 རྒྱ་གོང་མཚུངས་སྟོལ་འཇའ་སྐྱ་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ 28 ཁྱོ་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་བ་ཐོ་གང་ཐོང་གི་
 སྐྱ་བརྟན་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསེར་ལྷེད་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་ 29 ཟངས་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྱོ་ཆེན་བསྐྱར་པ་
 རབ་རྒྱལ་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷ་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ 30 གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་ལེང་གཞི་སྐྱ་དང་
 རོའི་སྐྱ་བརྟན་པད་བསྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ ..... གསེར་ ..... ཡོད་པ་ ..... མཚོན་གྲར་བ་གཅིག་བཅས་ 31 དང་ 2 བྱིས་སྐྱ་གྲུལ།
 མཛོད་གོས་ཚོས་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་དང་འཁྱུལ་བ་ལེང་གཞི་དང་རོ་ཇེ་ཅོང་ [7a] ..... ཀྱི་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་ཤིང་
 ..... བསྐྱར་བས་འཛིགས་ལྷེད་དང་མགོན་པོའི་སྐྱ་ཐང་གོང་གཤམས་ཞལ་ཁེབ་ཏིག་ ..... གཞས་མཚུངས་ཆ་གཅིག་ རྒྱ་ཚེན་
 ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གོང་གཤམས་ཞལ་ཁེབ་ཏིག་བཅས་གོང་མཚུངས་གཅིག་ 2 ལྷ་མེད་ལུགས་ཀྱི་སྟོལ་ཐང་གོང་
 གཤམས་སོགས་གཞིས་མཚུངས་ལྷ། གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཐང་རྫིང་སོང་གཅིག་ འཛིགས་ལྷེད་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གོང་གཤམས་གོས་
 ལི་མང་མཇའ་དམར་སེར་ཞལ་ཁེབ་རྐྱེད་གཞན་རང་འབྲིགས་གཉིས། སྟོལ་དཀར་གྱིས་གསེར་ཐང་རྫིང་སོང་གཅིག་ སྐྱར་
 རས་གཞིགས་བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལུག་སྟོད་སྐྱར་སྟོང་གི་སྐྱ་ཐང་གོང་གཤམས་མཛོད་གོས་སྟོ་ནག་མཇའ་དམར་སེར་ཞལ་ཁེབ་རང་
 འབྲིགས་གཅིག་ པོ་ཏེ་ལའི་ཞིང་བཀོད་གོང་གཤམས་མཛོད་གོས་སྟོ་ནག་ཞལ་ཁེབ་རང་འབྲིགས་གཅིག་ གཡུ་ལོ་བཀོད་ཀྱི་
 ཞིང་བཀོད་གོང་གཤམས་ཞལ་ཁེབ་གོང་མཚུངས་གཅིག་ འཛིགས་ལྷེད་དང་གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཐང་རྫིང་བ་གཉིས། ལུགས་
 ཇེ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་ཐང་གོང་གཤམས་གོས་ནག་ནང་ལྷན་ [7b] རྫིང་སོང་གཅིག་ ཀྱར་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཐང་གོང་གཤམས་
 མཛོད་གོས་སྟོ་ནག་སྐྱར་རིས་མ། མཛོད་བཀག་ལས་མས་རྒྱན་ཞེ་སེར་སྟོན་ཡོད་གཅིག་ ལུག་རྩོར་གྱི་སྐྱ་ཐང་གོང་གཤམས་ཞལ་
 ཁེབ་བཅས་གཅིག་ སྐྱིས་རབ་སོ་བཞེད་ཞལ་ཐང་སྐྱ་སྐྱར་རས་གཞིགས་སོགས་སྐྱ་གསལ་མིན་སྟོ་ཚོགས་གོང་གཤམས་ཡོད་
 མེད་དོ་གངས་དགུ་འཛིགས་ལྷེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཐང་གོང་གཤམས་ལ་ཤེ་གྱི་སྐྱ་ག་མཇའ་དམར་སེར་ཞལ་ཁེབ་རྐྱེད་གཞན་
 རག་ཏིག་རང་འབྲིགས་གཅིག་ གསང་འདུས་དང་བདེ་ལྷོག་གི་དཀྱིལ་ཐང་གོང་ལ་བྱིས་པ་རོ་གཉིས། ཇོ་ཇེ་འཆང་ལལ་ལུལ་

ཞལ་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་ཐང་གོང་གཤམས་ཉོར་བྱས་ཞལ་ཁེབ་ཉོག་ལྷན་གཅིག་གྱུ་བ་དབང་གི་སྤྱོད་ཐང་གོང་གཤམས་མཛོད་གོས་སྤྱོད་
 བོ་མཛའ་དམར་སེར་མཛོད་བཀག་ཁ་ཐེ་ཞལ་ཁེབ་ནང་ ..... དང་འགྲིགས་གཅིག་ ..... ཚེ་མཁམ་འཛིན་ལུ་བ་དགེ་བཤེས་
 བུམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནས་ཕུལ་བའི་འཛིགས་ཤེད་དཔལ་བོ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཐང་གོང་གཤམས་གོས་ཚོས་གཉིས། [8a] རང་
 འགྲིགས་ལ་གཏོང་དང་ཁ་ཐེ་དམར་པོ་དང་ས་ས་སྤོ་སེར་མཉེན་ནང་ལྷན་གཞིས་མཚུངས་དོང་གུང་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་
 དང་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་པར་གོང་སྤྱོད་གསར་རྙིང་གཉིས་ཁོངས་སྤོད་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ལ་སྤྲོག་ཤིང་སྤྲོག་ཐག་རང་
 འགྲིགས་ཀྱི་གཅིག་ལ་བསྐྱེལ་ཇས་སྤྱོད་ཚོགས་དང་གཅིག་ལ་ལུང་དམར་བསྐྱེལ་ཇས་གཞིས་མཚུངས་སྤྱིར་གཏོང་དང་ཁ་ཐེ་སྤྱོད་
 བོ་དང་གོས་དམར་སེར་ནང་ལྷན་གཞིས་མཚུངས་དོང་གུང་བརྒྱ་བརྒྱ་གོ་བཞི། ཇུས་ཁམས་པ་དང་དར་དམར་སེར་གྱི་གཏོང་དང་
 གུང་ས་དགུ་བརྒྱ་གོ་ལྷ་དང་གཞི་མ་འབྲེས་དོ་ལྷ་བཅས། སྤོ་ཆོས་བརྒྱད་སྤོང་པ་དང་འབྲུམ་ལལ་ཆེན་སོགས་སྤོ་ཆོགས་སྤོད་
 ལྷ་བརྒྱད་གཅིག་སྤོ་ཆོས་འབྲུམ་སོགས་མདོ་བུན་སྤོ་ཆོགས་སྤོད་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་བཅས་ལ་སྤྲོག་ཤིང་སྤྲོག་ཐག་རང་འགྲིགས། ལྷ་
 ཙ་གུང་ཁོངས་བརྒྱད་སྤོང་ས་གྲུ་རྩོ་མ་གསེར་གྱིས་སྤོད་གཉིས་ལ་སྤྲོག་ཤིང་སྤྲོག་ཐག་བསྐྱེལ་ཇས་ལུང་དམར་བཅས། སྤོ་མདོ་
 ལྷས་བརྒྱ་བ་ཤོག་གུང་ས་དང་གཉིས་ས་མ་ཚང་སྤོད་གཅིག་ལ་སྤྲོག་ཤིང་སྤྲོག་ཐག་རང་ [8b] འགྲིགས། བཀའ་ཐང་ཤེལ་བཀག་
 སྤོད་གཅིག་ལ་ཤོག་གུང་ས་ཉིས་བརྒྱ་སྤོ་མ་ཙུ་ཙུ་བཞི་ཡོད་པས་ཞབ་ཤོག་སྤོ་མ་ཡོད་ཆེར་དམར་ཁྲུའི་བསྐྱེལ་ཇས་རང་འགྲིགས།
 གྲུ་ཉོག་གསེར་གསུམ་བསྐྱེལ་ཇས་རང་འགྲིགས་བཅས། མཁམ་ཆེན་བུམས་པ་དཔལ་ལྷན་ནས་ཕུལ་པས་འཛིགས་ཤེད་དཔལ་
 བོ་གཅིག་པས་བསྐྱོན་སྤྱོད་ཤེད་འཛུལ་ལེ་མཚན་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཤོག་གུང་ས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་རྩ་ཙུ་ཙུ་ཡོད་པས་རས་སེར་
 བསྐྱེལ་ཇས་བཙོ་མཁམ་ཐམ་འབྲུར་མ་གཅིག་ བསྐྱོན་གསུམ་བསྐྱེལ་བྱ་ནོར་བུའི་ཤེད་བ་ཆ་ཚང་དང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 བསྐྱོད་རིམས་ཤོག་གུང་ས་དུག་ཙུ་ཙུ་དང་རྫོགས་རིམས་ཤོག་གུང་ས་བརྒྱད་ཙུ་ཐམ་པ། རབ་གནས་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་
 ཆར་འབེབ་ཤོག་གུང་ས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་བཅས་སྤོ་གས་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱི་གཏོང་དང་སྤོ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་བསྐྱེལ་བར་ཚང་མཛོད་
 གོས་སེར་པོ་དཀར་ཆགས་དང་བཅས་སྤྲོག་ཤིང་སྤྲོག་ཐག་དང་བསྐྱེལ་ཇས་ཆེར་དམར་ཁྲུ་བཅས་པ་གཅིག་ སེར་བྲེས་ཕྱག་རྒྱར་
 གྲུ་རྒྱུང་ནས་ཕུལ་པས་གཟུངས་བསྐྱེལ་ཞོལ་པར་ཆ་ཚང་སྤོལ་ཇས་ ..... [9a] རབ་སྤོད་གཉིས་ཡོད་སྤོད་གྲུ་མིག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་
 རེ་ཡོད་པས་གལས་གཡོན་གཉིས་ལ་རི་ལྷ་རང་འགྲིག་ཚོན་ཁྲ་མ་གོང་མཚུངས་བཅས། ཙུ་དན་གྱི་ལྷ་རྩེ་བུར་བཤེས་
 རང་འགྲིག་གཅིག་བཅས། རྒྱགས་རྟེན་གྲས། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་ཐོག་ཚད་ལྷན་པ་གཅིག་ གསེར་ཟངས་
 ཀྱི་མཚོད་རྟེན་སྤོ་མང་སྤོ་མ་ལ་ཁྲུ་གང་ཡོད་པ་ཁྲུ་ཡོད་མེད་སྤོ་ཆོགས་ཉི་རྩེ་གྲུར་བསྐྱོན་ཡོད་གཅིག་ ༡ ཁྲུ་ལི་ལས་གྲུབ་པའི་བད་
 སྤོངས་མཚོད་རྟེན་ཞབས་གདན་ལ་རྟེགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢ ཙུ་དན་གྱི་མཚོད་རྟེན་སྤོ་མ་ལ་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་
 ཁྲུ་དང་ཉི་རྩེ་གྲུར་བཅིག་ ༣ འབྲིན་པ་ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་མི་ཚད་མ་སྤོས་ཤེལ་གྱི་ཁྲུ་ཚང་མིན་ཡོད་པ་གཅིག་ ༤
 འབྲིན་པས་ལྷ་བབ་མཚོད་རྟེན་ཁྲུ་གང་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༥ འབྲིན་པས་རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་ཁྲུ་གང་ཡོད་གཅིག་ ༦
 འབྲིན་པས་གུང་རྒྱུབ་མཚོད་རྟེན་སྤོ་མ་ལ་ཐོ་དོ་གསོར་བདུན་ཡོད་པ་གཅིག་ ༧ ལི་རག་གི་བད་སྤོངས་མཚོད་རྟེན་གཅིག་ ༨
 [9b] ཡང་ལི་རག་གི་བད་སྤོངས་མཚོད་རྟེན་གཅིག་ ༩ ལི་རག་གི་བད་སྤོངས་མཚོད་རྟེན་སྤོ་མ་ལ་གསོར་བརྒྱ་དང་ཡོད་གཅིག་ ༡༠
 ལི་རག་གི་བད་སྤོངས་མཚོད་རྟེན་སྤོ་མ་ལ་གསོར་བུལ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༡ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤོ་མང་མཚོད་རྟེན་སྤོ་མ་
 ལ་ཐོ་དོ་གསོར་བརྒྱ་ཡོད་པས་ལྷ་གཅིག་གྲུར་བཅིག་བཅས། མཚོས་ཆས་གྲས། མཛོད་པ་བསྐྱོན་གྲགས་ནས་ཕུལ་པས་
 ཟངས་དམར་གྱི་མཚོད་ཀོང་ར་མ་ལུག་པད་བཟོ་མའི་སྤོ་མ་ལ་ཐོ་གང་ལྷག་ཙམ་དང་ཁ་ཐེ་ལ་ཞེད་ལ་གསོར་བདུན་ཡོད་པ་ཁེབ་སྤོན་
 འབྲིན་གཙོང་གཅིག་ ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ཆས་ཞེས་ས་ཟངས་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་ཐེ་ལ་གསོར་བདུན་ཡོད་པ་གསོར་
 དགུ་ཞབས་སྤོན་ཡོད་པ་རི་ལྷན་གཅིག་ ཉ་སྤོད་དུས་ཆེན་ལ་མཚོད་སྤོན་འབྲུལ་སྤོད་དུལ་ཀོང་འཇལ་སང་པད་བཟོ་མས་ཁ་
 ཞེད་ལ་གསོར་བདུན་ལྷག་ཙམ་དང་ཡམ་ ..... ཡོད་པ་གཅིག་ སྤོན་དད་སྤོན་ཁག་ནས་ཕུལ་པས་དུལ་ཀོང་ཆེ་རྒྱུང་དོ་བརྒྱད་ལོ་
 མང་བསྐྱེལ་ཟད་སྤོ་བས་གསར་བསྐྱོན་དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་སྤོད་རྒྱུང་ཁ་ཁ་ཞབས་ནས་འདྲ་འབྲུ་སྤོལ་ཙམ་བད་ ..... [10a]
 ..... པ་སོར་བདུན་དང་ཁ་ཐེ་ལ་གསོར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་དང་དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་ཐེ་ལ་ཞབས་ནས་འདྲ་འབྲུ་སྤོལ་ཙམ་བད་
 བསྐྱོར་མ་སྤོད་ལོར་པད་མའི་རིས་སྤོན་གྱི་སྤོ་མ་ལ་གསོར་ལྷ་མ་ལོང་ཙམ་དང་ཁ་ཐེ་ལ་གསོར་བཞི་ཡོད་དོ་གཉིས། ཉི་རྩེ་ནས་
 ཕུལ་པས་དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་ཐེ་ལ་ཞབས་ནས་འདྲ་འབྲུ་སྤོལ་བཅས་སྤོ་མ་ལ་གསོར་དུག་དང་ཁ་ཐེ་ལ་གསོར་བཞི་ཡོད་
 གཅིག་ ཁྲུ་ཙུ་མ་ལོར་ནས་ཕུལ་པས་དུལ་ཀོང་སྤོ་སྤོར་གཉིས་མ་ལོང་ཙམ་གྱི་སྤོད་ལྷན་གཅིག་ ས་རྟེ་གསར་བཟོས་འཁོར་
 ལུག་དཀར་མེ་འབྲུལ་སྤོད་དུལ་ཀོང་འཇལ་སང་པད་བཟོ་མའི་སྤོ་མ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བརྒྱ་དང་ཁ་ཐེ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བུལ་

བཞི་ཡོད་པ་ཟངས་ཀྱི་ཁབ་ལྷན་གཅིག་ མི་བྱི་ཉམས་གསོས་མ་ལྟེང་ནས་ ཐུབ་དབང་དགེ་འདུན་འཕེལ་དང་ཚེ་དབག་མེད་ཀྱི་
སྤྱན་ལྷན་མཚོན་སྤྱན་འབྲུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དག་བཅུ་ [Iob] ལོ་བརྒྱུད་དང་སྤོར་རམ་གཅིག་ལས་གྲུབ་པའི་མཚོན་ཁོང་སྤོར་བཟོ་
མ་ཡང་རྒྱན་ཁ་ཁ་ཞབས་སུ་འབྲུ་སྤྱིལ་བྱ་སྤྱོར་གཉིས་ཤིབ་པ་དང་བསྐྱོར་གཉིས་བཅེགས་བུལ་སྤྱན་མའི་ལྷོ་བར་ཚེ་གསེར་གྱིས་
རམ་རིས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོར་ལ་གསོར་བཅུ་གཅིག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བཅུ་ཡོད་པ་འབྱོན་གཙང་གཅིག་ དགེ་ལེ་ཤེས་
ཚས་འཕེལ་ནས་ཕུལ་པས་དངུལ་གྱི་རྟིང་སྤོར་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དུག་ཡོད་པས་ཚེ་རྒྱངས་བརྒྱུད་ནས་ཡ་གཅིག་
ལ་སྤྱན་པ་དང་དང་ལྷན་ལ་ཁི་སྤྱོན་འབྲུག་ནས་ལུལ་པའི་གསུལ་སྤོར་སྤོར་ཤམ་མ་པང་ལ་སོར་ལྷ་དང་ལ་གཅིག་གི་ཁ་ཞབས་ལ་
གསུམ་ལྷན་ཡོད་པ་བཅས་ཁ་ཞེང་ལ་སོར་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་ འཇང་རྟིང་སྤོར་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དུག་ལྷག་ཙམ་ཡོད་
པ་དོ་བདུན་ནས་སྤོན་ཡོད་ལ་གསུམ། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པས་བྱ་མ་བུམ་ཕུལ་སྤྱན་གྱི་ལྷོ་བར་ཚེ་རིང་དུག་འཁོར་
མཐུན་པ་སྤྱན་བཞེས་གསུམ་ཤིང་ལོ་རིས་ཁྱུང་གྱི་རྟིག་སྤོན་ཡོད་པ་ལྷང་མོར་རང་འགྲིགས་འབྱོན་གཙང་གཅིག་ ལི་རག་ལས་གྲུབ་
པའི་ལྷ་མོའི་མཚོན་ཁོང་སྤུམ་ལ་ཐོག་ཡོད་པ་ཞབས་ལ་ཆག་སྤོན་གསོར་བཞེས་ཡོད་མཚན་སྤྱངས་ཙན་གཅིག་ བཀའ་འབྱུར་
མཚོན་ ..... [Iia] ..... མཐེལ་གསུམ་སྤོན་ཡོད་པ་གཅིག་ གྲུ་ཚང་ནས་གསུམ་རྒྱུག་དང་རྟིང་ཁོངས་འབྲེལ་འཛིན་དམས་ཀྱི་
བརྒྱ་ཁོང་དོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ། རག་གི་བརྒྱ་ཁོང་རྟིང་ཁོངས་དོ་གྲངས་ལྷ་བཅུ་དང་བརྒྱ། ཟངས་ཁོང་
དོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཙན་གཅིག་ ཟངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཁོང་སྤུམ་ལེགས་དོ་གྲངས་བརྒྱ་ཙན་གྲུ་དུག་ ཟངས་ཁོང་པད་བཟོ་མ་ཉིན་ཐུབ་གཅིག་
ལི་རྟིང་འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གང་གསོར་ལྷེད་བཞེས་ལ་གསོར་བརྒྱུད་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ལྷ་ཙན་གཅིག་གི་ལ་གཉིས་
ལ་གྲུམ་སྤོན་མང་ཙམ། ལི་རྟིང་འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་བདུན་ཙན་གཅིག་ནས་ལ་གཅིག་ལ་ཆག་
གྲུམ་གསུམ་སྤོན་ཚེ་བ་ཡོད། བད་དུང་གི་བརྒྱ་རྟིང་དོ་གྲངས་དུག་དང་གཞིས་མ་འབྲེལ་ལ་གཅིག་ རག་རྟིང་བསོར་མིག་མ་གཞི་
མ་འབྲེལ་དོས་གྲངས་བཞེས་བཅུ་ཞེ་ལྷ། ལི་རག་གི་འགག་རྟིང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་དུག་ཡོད་པས་བདུན་ཙན་གཅིག་ རག་
རྟིང་གཞིས་མ་འབྲེལ་དོ་གྲངས་དག་དང་མེ་ཁོང་དོ་གྲངས་དུག་ ལི་རྟིང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དུག་ཡོད་པས་སྤོན་མེད་བདུན་ཙན་
གཅིག་ བྱ་རྟིང་སྤོར་ [Iib] བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བཅུ་གཅིག་མ་ལོང་ཙམ་ཡོད་པས་དུག་ཙན་གཅིག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་
ལྷེད་བཅུ་ཡོད་པས་བདུན་ཙན་གཅིག་ ལི་རག་གི་འགག་རྟིང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་དུག་ཡོད་པས་བདུན་ཙན་གཉིས་ནས་ལ་
གཉིས་ལ་གསུམ་སྤོན་ཡོད། འཇང་རྟིང་ཞབ་འབྲུལ་མ་ལ་ལར་ཞབས་སྤོན་སྤོན་ཡོད་བཅས་ལྷ་ཙན་གཅིག་ སེ་བ་རྟི་སྤ་མའི་
ཕུལ་པས་འགག་རྟིང་གཞི་མ་འབྲེལ་སྤོན་མེད་དོ་གྲངས་བཞེས་བཅུ་ཐམ་པ་དང་སྤོན་ཡོད་དོ་གསུམ། ཤིང་འབྲུག་གསུམ་བཟོས་
ལི་རག་གི་མེ་རྟིང་འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་གསུམ་རེ་ཡོད་པས་དོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱུད་དང་གཞི་མ་འབྲེལ་སྤོན་
མེད་དོ་གྲངས་བཅུ་བཞེས་ལའི་རྒྱ་རྟིང་སུམ་ཁ་མ་སྤོན་མེད་བདུན་ཙན་གཅིག་དང་སྤོན་ཡོད་བདུན་ཙན་གཅིག་ ལི་ཕྱང་མོར་སྤུམ་
ལ་གསོར་བདུན་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་ལེགས་ཙམ་རི་མོ་ཡོད་པ་གཅིག་ ཟངས་དམར་གྱི་ཐེབ་ཅེ་དོ་བཞེ། ལི་རྟིང་སྤོར་
བཟོ་མ་སྤུམ་ལ་སོར་གསུམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་དག་ཡོད་པས་སྤོན་མེད་བདུན་ཙན་གཅིག་ ..... [I2a] ..... མེ་རྟིག་
ཀྱང་འཁོར་གྱི་འཇམ་ ..... བཀའ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ ..... རག་གི་ལྷགས་རིས་དཀར་གཡའ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་གང་
ལྷག་ཙམ་དང་སྤུམ་ལ་གསོར་ལྷེད་དོ་ཡོད་པས་ལྷགས་བཞེས་བྱི་རུ་ལྷེད་ཤག་གི་སྤ་ཚེ་བ་ནར་སྤབས་སུ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་ཉ་
ལྷེབ་ཀྱི་ཁ་གཅིག་ བྱི་རུ་རྒྱང་བ་བཞེས་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་གཅིག་ བྱི་རུ་སྤན་མ་ཙམ་ལྷེད་ཤག་གི་སྤ་བཅུ་གཉིས། ཉ་ལྷེབ་ཀྱི་སྤ་བརྒྱད།
སྤོས་ཤེལ་གྱི་ཁ་ཉི་ཤུ་ཙན་བཞེས། ལྷགས་རིས་བར་ལ་སྤུམ་ཚད་གོང་བཞེས་ཀྱི་ཁ་ཞེང་གསོར་ལྷེད་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པར་གཡུ་ཁ་ལྷ་
དང་སྤོས་ཤེལ་གྱི་ཁ་བཞེས། ཉ་ལྷེབ་ཀྱི་ཁ་བཞེས། བྱིངས་ཤེལ་དམར་ཉིས་སྤྱིགས་ཀྱི་ཁ་ཉི་ཤུ་ཙན་བཞེས་བཅས། ལྷགས་རིས་རྒྱང་བ་ཁ་
ཞེང་ལ་གསོར་བདུན་ཡོད་པར་གཡུ་ཁ་བཅུ་དུག་དང་། བྱི་རུའི་ཁ་བརྒྱུད་བཅས། དངུལ་སྤུག་བདུང་གི་རི་རབ་ཁང་བཟང་དང་
བཅས་པས་སྤུམ་ལ་གསོར་བདུན་ཁང་བཟང་གི་རྩེར་གསེར་སྤོང་གཤོག་ཙམ་ཡོད་པས་རྒྱ་མེགས་སྤོང་བཞེས་རྒྱར་རྒྱར་རག་རྟིག་
དངུལ་གྱི་མདའ་གཡའ་དང་རྩེབ་ལྷན་རྒྱར་བཞེས་དངུལ་རྟིག་དང་རྩེ་རྒྱན་རག་གི་གཞུར་སྤུམ་ལ་གསོར་ལྷེད་དོ་ [I2b] ལྷག་ཙམ་
ཡོད་པས་གཡུ་ཁ་བཞེས་ཡོད་ཀྱི་རྩེར་ཉི་རྒྱ་རྒྱན་པ་རྒྱ་མེགས་དང་མདའ་གཡའ་འོག་གི་ཁང་བཟང་སྤོང་ཤོད་གཉིས། རི་རབ་བང་
རིམ་བཞེས་སྤོང་གཡུ་ཁ་ཚེ་རྒྱང་ལྷ་ཚོགས་གྲངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙན་གཅིག་དང་བྱི་རུའི་ཁ་བཅུ་བཞེས། ལྷ་མན་གྱི་སྤ་བཅིག་ ཉ་ལྷེབ་
ཀྱི་ཁ་གཅིག་བཅས་འབབ་ལྷེགས་རག་གི་མཐུ་དང་རག་གི་ཀ་མོར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་དག་ཡོད་པས་ལྷེགས་ལྷགས་ཀྱི་
མཐུ་རང་འགྲིགས་བཅས། གསེར་ཟངས་ཀྱི་མཐུལ་སྤུམ་ལ་གསོར་བཞེས་དང་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་བཞེས་ཡོད་པས་སྤོན་ཡོད་
གཅིག་ རག་གི་མཐུལ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བདུན་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་མཐའ་བསྐྱོར་ལ་རྒྱ་མ་གསུམ་སྤོན་ཡོད་པ་གཅིག་ ཟངས་

དམར་གྱི་ལས་བྱུང་བྱུང་ཞེས་མཚུ་སྒྲིན་ཡོད་པ་ ཟངས་མདའ་ཁ་རྒྱན་གཞིས་མཚུངས་གཅིག ལས་བྱུང་ར་མ་ལུག་སྐྱམ་ལ་ཐོ་
 བུ་གསོར་ལྟེ་བྱུང་གསུམ་ཡོད་པ་ ཟངས་མདའ་ཁ་རྒྱན་གཞིས་མཚུངས་གཅིག ཟངས་དམར་གྱི་རྣམ་བུ་ར་མ་ལུག་ ..... འབྲས་
 བ་སྐྱུམ་ལེགས་གཅིག་ ..... གྱི་ཆལ་བྱུང་སྐྱམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་ལ་ ..... [13a] ..... ཟངས་དམར་གྱི་བྱུང་གཞོང་ ..... བཞི་
 ཡོད་པ་སྒྲིན་མེད་གཅིག་ ..... ལེགས་ལུ་འབྲས་གཅིག་ ལི་འི་བྱུང་ལོང་རག་གི་ལུ་འབྲས་སྒྲིན་མེད་ཚེ་རྒྱུད་གཉིས། རྗེ་
 བརྒྱུད་ཐག་དུང་ཚོས་རང་འགྲིགས་གཅིག་ སྒྲིན་སྤྲིགས་གྱི་བཟེད་ཞལ་དང་དུང་ཚོས་ལྷགས་གྱི་མཛུ་བཅས་ཆ་ཚང་། དུང་ཚོས་
 སྒྲིན་ཡོད་མེད་ཚེ་རྒྱུད་ལེགས་ཉེས་ངོ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ བདག་འཇུག་སྐབས་གྱི་ཁྲི་ཞལ་ཕུར་བ་སྒྲིན་ཡོད་མེད་ཁོངས་ངོ་
 གྲངས་བཅུ་ཐམས་པ། ཁོ་རག་གི་རྗེ་མཐོ་བ་ཅེ་གྲུར་གཅིག་ གསང་འདུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཀ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་དཀྱིལ་མཐར་
 དུགས་ཁྲུག་བཞི་ཡོད་མཚོན་ལྟ་ཡོད་པས་ཤིང་གི་ཡོལ་འཁོར་བཅས་དང་ལྷོགས་བཞེད་ཤིང་གི་ཤང་བྲིས་ཁྲུག་ཡོད་པ་ངོ་བཞི།
 རྗེ་དཀྱིལ་བང་རིམ་གཉི་ཡོད་གཅིག་ གཏོར་ལྷོག་ཁྲུག་གང་མ་ལོང་ཅམ་གཅིག་ རྗེ་བྲིལ་ཆ་ཚང་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཐོག་ནས་སྒྲིན་ཆག་མང་
 བས་མཁོ་མེད་ལ་རྗེ་སྤྲི་འདྲེས་དམར་འབྲས་རྩར་ལུང་གྱི་མཁོ་ཡོད་རྗེ་བྲིལ་ཅེ་དག་པ་ཆ་འགྲིགས་སྒྲིན་མེད་གཅིག་དང་གཙང་
 པ་མཁུན་ཚེན་ནས་སྐུལ་པས་རྗེ་བྲིལ་ཅེ་ལྷ་བ་སྒྲིན་མེད་ཆ་འགྲིགས་གཅིག་ ལ་བ་མཁུན་ཚེན་ནས་སྐུལ་པས་རྗེ་བྲིལ་ཅེ་ལྷ་བ་
 སྒྲིན་མེད་ཆ་འགྲིགས་ [13b] གཅིག་ སྒྲིན་སྤྲིའི་ལྷོག་བྱུང་བ་རིམ་བཞི་ཡོད་གཅིག་ འཛིགས་བྱེད་བདག་འཇུགས་གྱི་ཚོགས་
 ཁྲིས་གཅིག་ ཤིང་འབྲུག་སྐྱུ་གཉེར་འབྲུག་པ་ནས་སྐུལ་པས་རྗེ་དཀྱིལ་སྤྱིང་བཞི་མ་མཚོན་ལྷན་འབྲུད་འབྲེད་བརྒྱུད་དཀྱིས་རང་
 འགྲིགས་གཅིག་ ཞབས་བསྐྱར་བྲགས་ནས་སྐུལ་པས་ཚེ་དཔག་མེད་གྱི་མདུན་དུ་རྗེ་དཀྱིལ་སྤྱིང་བཞི་མ་ཚོན་ལྷན་གཅིག་ རྗེ་རིན་
 པོ་ཚེད་མདུན་དུ་རྗེ་དཀྱིལ་གོང་མཚུངས་གཅིག་ སྒྲིན་ལམ་ཁྲིས་ལྷོགས་གཅིག་ རྗེ་དཀྱིལ་མདུན་ལྷན་རིས་བཏོད་ལ་གཅིག་
 གསང་འདུས་མདུན་ལྷོག་བང་རིམ་གཉིས་བཅེགས་རྒྱབ་ཡོལ་བྱས་པ་གཅིག་ རོལ་མོ་ཁང་གི་མདུན་ལྷོག་སྒྲིན་ཡོད་གཅིག་
 དབྱ་བྱུང་གྱི་ཁྲིས་ལྷོག་གཅིག་ བཀུམ་ལྷོག་རྗེ་ལོང་གཅིག་ ཚོས་ལྷོག་རྒྱུད་བ་རྒྱབ་ཡོལ་རང་འགྲིགས་གཅིག་ རྗེ་དཀྱིལ་རྗེ་མ་
 བང་རིམ་གསུམ་ཡོད་གཅིག་ གོས་ཚོས་བསྐྱེགས་མའི་རྒྱབ་ ..... རང་འགྲིགས་གཅིག་ དབྱ་བྱུང་གཉིས་ལ་ཤིང་ ..... ཚོགས་
 གདན་འོག་ཤིང་བྲིས་སྤྱིང་ ..... [14a] ..... གདན་གཉིས། འོག་མཚལ་གྱིས་ཁ་གང་མ་བར་ཚང་ནང་ལྷན་ཁ་རྗེ་དཀྱིལ་གཅིག་ འགོ་
 མཚལ་བྲིས་འབྲུམ་རས་སེར་མཐའ་རྒྱན་བཅས་ཁ་རྗེ་དཀྱིལ་གཅིག་ ཀེ་རི་ཅེ་འི་ཕུག་གདན་མཐའ་རྒྱན་འགོ་མཚལ་འབྲིལ་ལྷན་ནང་
 འབྲས་གཅིག་ རྗེ་ར་གདན་གཅིག་ གུ་སྐྱག་གསར་བཅོས་མཁུན་རིན་པོ་ཚེད་རྒྱབ་ཡོལ་གཞིས་གོས་ཚོས་མན་སེར་པོ་ཁ་ཐེད་
 རིས་ཅན་མཐའ་དམར་སེར་གོང་བ་མན་རྒྱན་གོས་སྐྱག་གཞིས་མཚུངས་ནང་ལྷན་ཁ་གསར་ལུབ་ལུབ་གཅིག་ ཁ་དཀར་ཀུ་ཤེ་ཁ་
 གསར་གཅིག་ སྒྲིན་ལམ་བཞུགས་ཁྲིས་ཁེབ་མཐོང་དབྱུད་ལྷན་ལྷང་སེར་སྒྲིན་མཐའ་དབྱུད་ལྷན་དང་གོས་ནག་གོང་བ་རྒྱན་
 ཞི་ལི་ལང་ནང་ག་རས་དམར་ཁྲུག་སྐུལ་པ་གཅིག་དང་རས་ཁྲུག་གསོལ་ཁེབ་རྗེ་དཀྱིལ་ཁེབ་རྗེ་དཀྱིལ་ཁེབ་པོ་ཁ་ཐེད་
 མཐའ་དབྱུད་ལྷན་བཞི་བཅེགས་གོང་པོ་རས་སྒྲིན་ནང་ག་རས་དཀར་བྱས་པ་གཅིག་ མཐོང་ [14b] སྐུ་མ་སྐྱག་པོ་གོང་བཟུང་མེ་
 སྒྲིན་མཐའ་ཇུས་སེར་བྱས་པས་རྒྱབ་ཡོལ་གསར་ལྷན་གཅིག་ ཐབས་བསུས་རྒྱབ་ཡོལ་མཐོང་རྒྱན་ཞི་སྒྲིན་པོ་མཐའ་དང་གོང་བ་
 དབྱུད་ལྷན་ནང་ག་བཅས་ཁ་རྗེ་དཀྱིལ་གཅིག་ ཁ་དཀར་ཀུ་ཤེ་གཅིག་ ཁྲིས་འབོལ་ལེགས་ཞེར་ངོ་ལྷ་མདུན་སྐུལ་རྒྱབ་ཡོལ་ཁ་དཀར་
 རང་འགྲིགས་གཅིག་ གྲུམ་ཅེད་ཁ་གང་མ་ཁ་རྗེ་དཀྱིལ་གཅིག་ ཚོགས་གདན་ལེགས་ཞེར་ངོ་གྲངས་བཅུ་ཐམས་པ། དབང་ཚས་རིགས་
 ལྷ་གཙུག་གཏོར་དར་བྱུང་རང་འགྲིགས་ངོ་བརྒྱུད། སྤྲོད་ལྷོ་གཞིས་མ་འདྲེས་ངོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས། དེ་བྱིངས་བསྐྱུལ་ཟད་གྱི་ཁལོ་
 ཡོད་མེད་ལྷ་ཚོགས་རིགས་ལྷ་གྲངས་སྐུམ་ཅུ་སྒྲིན་སྤྱི་མཚུངས་དམར་འབྲས་རྩར་ཡོད་དང་། འགོ་སྐུམ་དམར་ལྷང་གི་བྲིལ་གདན་
 ལུང་དམར་ནང་ལྷན་ཆ་གཅིག་ སྐྱག་ཚངས་དབྱུངས་འབྲུག་སྐྱུ་ཞེས་པ་ཆ་མིན་ལ་སྐུར་ཆ་གཅིག་ལོ་མང་བསྐྱུལ་ཟད་སྐུམ་
 མེ་བྲི་གསར་བཅོས་ཁྲུན་སྐུམ་ལུག་སྒྲིན་ཅན་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བདུན་ཡོད་པར་བར་ཚང་ཤིང་གྲུབ་རང་འགྲིགས་ ..... ཞེང་
 ཐོ་གང་གསོར་བྱས་ཡོད་པ་སྒྲིན་མེད་ཆ་གཅིག་ལ་བར་ཚང་ཤིང་གྲུབ་ལྷོགས་བཅུ་གཉིས། དེ་བྱིངས་བསྐྱུལ་ཟད་གྱི་ཁལོ་
 གཅིག་ ..... [15a] ..... པར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་ལྟེ་ལྷ་ཡོད་པས་ལ་གཅིག་གི་ཐོམ་ལ་བྱག་པད་ཁབ་ཅེ་ཅམ་དང་རིས་
 འབྲམ་ནས་ ..... ས་ཆ་གཅིག་ རྒྱ་སྐུབ་ ..... དཀར་མོ་ཞེས་པར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བཞི་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྒྲིན་
 མེད་ཆ་གཅིག་ལ་བར་ཚང་དང་ཤིང་གྲུབ་ཆེ་བ་སྒྲིན་ཡོད་བཅས། རྒྱ་སྐུབ་ཆ་མིན་ལ་སྐུར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བདུན་སྐྱག་
 ཅམ་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་ལ་བར་ཚང་དང་ཤིང་གྲུབ་ལྷོགས་བཅུ་གཉིས། དེ་བྱིངས་བསྐྱུལ་ཟད་གྱི་ཁལོ་ཞེས་པ་ཆ་མིན་ལ་སྐུར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་
 བདུན་སྐྱག་ཅམ་ཡོད་པ་སྒྲིན་ཡོད་ཆ་གཅིག་ ཁྲུན་སྐུབ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་སྒྲིན་ཡོད་ཆ་གཅིག་ སྐུབ་ཁ་ལྷག་ཁྲུང་ཚེན་
 ཞེས་པ་ཆ་མིན་ལ་སྐུར་གྱི་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བདུན་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་ལ་བར་ཚང་དང་ཤིང་གྲུབ་ཚོན་ཁ་སྒྲིན་མེད་བཅས་

དང་རྟེན་སྲིད་ལ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་གསུམ་ལྟུག་ཅམ་ཡོད་པ་བར་ཚང་གིང་ཤུབ་ལྟགས་བཤམ་རང་འགྲིགས་སྒྲིན་མེད་ཆ་
 གཅིག རྟེན་སྲིད་མ་ཁི་མ་ཁ་ཞེང་ [15b] ལ་ཐོ་གང་གསོར་དུག་ཡོད་པ་སྒྲིན་མེད་འབྲོན་གཅོང་སྤུས་ལེགས་ཆ་གཅིག རྟེན་
 སྲིད་ལ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བརྒྱན་ཡོད་པ་སྒྲིན་མེད་ཆ་གཅིག རྟེན་རྟིང་ཤག་ལ་གཅིག་ལ་གྲུབ་སྒྲིན་ལྷན་ཡོད་དུལ་ཐག
 རང་འགྲིགས་ཆ་གཅིག སར་གོང་མཚུངས་ཀྱི་རྟིང་ཤག་རག་ཐག་འབྲར་མ་ཆ་གཅིག མི་མཐོང་ཐུར་མ་སྤྲེག་བཅས་ཁེབ་
 ལྷན་གཅིག རྣལ་མཐོང་གཅིག ལྟགས་ཀྱི་མཉེ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཐོ་གང་སོར་གསུམ་པ་གཅིག་དང་སྤྱི་ལ་གསོར་བརྒྱན་དང་གསོར་
 ལྷ་ཡོད་པས་མཉེ་རྒྱངས་དུག རག་གི་བཞུ་སྒྲོག་ཟངས་ལུ་མ་ཁེབ་མཚུ་ལྷན་གཅིག ལྟགས་ཀྱི་བཞུ་སྒྲོག་ཁེབ་མཚུ་ལྷན་
 གཅིག གཏོར་ཐབ་ལྟགས་སྤྱི་རང་འགྲིགས་གཅིག གཏོར་སྤྲེག་ལྟགས་ཀྱི་མཉེ་གཞིས་མཚུངས་འབྲོན་གཅོང་རྒྱངས་བཅུ་
 ཐམ་ལ། ལིང་རྒྱ་སྤྲེག་གི་གཏོར་གདུགས་མཇའ་གསུམ་སྤྲེགས་ལྟགས་ཀྱི་ཁ་འམ་རང་འགྲིགས་རིང་རྒྱང་རྒྱངས་བཅུ་ཐམ་ལ།
 སམ་ཉི་ལྷ་མཉེ་ལུལ་པས་རག་གི་ག་ཐོར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་རྟེན་གསོར་གསུམ་དང་སྤྱི་ལ་གསོར་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག དེ་བྱིང་རག
 ..... ཟངས་ཀྱི་ག་ཐོར་སྒྲིན་ཡོད་ཁ་རྟིང་གཅིག གསོར་རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་འབྲར་རྒྱ་ཡོག་རང་འགྲིགས་བྱིང་དཀར་གྱི་ཤུབ་ .....
 [16a] ..... ཚོད་དུལ་རྒྱུང་སྤྱི་ལ་འབྲར་གཅིག རས་ཀྱི་རྒྱ་གདན་རྟེན་གསུམ། སེར་བྲེས་གྲུ་ཚང་ནས་ཙལ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ཁ་ .....
 ལ་གསོར་བཞི་ལྟག་ཅམ་ཡོད་པ་སྒྲིན་མེད་སྤུས་ལེགས་གཅིག སྤྱིང་གནས་མཁར་རྒྱང་བ་གཅིག དུང་དཀར་ཆེ་རྒྱང་གཉིས།
 ཚོགས་དུང་དུལ་གཤོག་མ་སྤྲེ་བའི་དུང་གཤོག་ལ་གས་གུམ་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་གིས་ལ་གཅིག་ལ་གཡུ་དམར་ཉིས་སྤྲེགས་ཀྱི་
 ཁ་ཞེངས་གཅིག་དང་དེ་འོག་གཡུའི་ཁ་ཞེང་གི་བྱི་རུའི་ཁ་ཞེང་སྤྲེགས་ལྟ་མན་གྱི་ཁ་ཞེང་གཅིག སྤྱི་ལ་ཤེལ་གྱི་ཁ་ཞེང་གཅིག་བཅས་དང་ལ་
 གཅིག་ལ་གཡུ་སྤྲེག་ཟེར་བ་སྤྲེ་རྟེ་བཞུ་མཉེ་རང་མདོག་དང་མཚུངས་པས་ཁ་ཞེང་གཅིག དེ་འོག་གཡུའི་ཁ་ཞེང་སྤྲེགས་དང་བྱི་རུའི་ཁ་
 གཉིས། སྤྱི་ལ་ཤེལ་གྱི་ཁ་ཞེང་གཅིག ལྟ་མན་གྱི་ཁ་ཞེང་གཅིག་བཅས་དུལ་གྱིས་འབྲུང་སོར་པད་བསྐྱར་མ་དར་ཡོད་རང་འགྲིས་
 བར་ཚང་རས་དཀར་གྱིས་འཁོལ་བཅས་ཤིང་གི་འཇུག་སྤྱི་ལ་བརྒྱུང་དཀྱིས་རང་འགྲིགས་གཅིག མགོན་དཀར་གྱིས་རྟེན་སྤྱི་ལ་
 སྤྱིང་བཞི་མ་བརྒྱུང་དཀྱིས་རང་འགྲིགས་གཅིག་དང་གཏོར་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་རང་འགྲིགས་གཅིག རག་གི་རྒྱང་ [16b] སྤྱིང་ཆེ་རིང་
 ཡོ་སྤྲེག་ཅན་ཆ་གཅིག་དང་རྒྱང་བ་སྤྲེག་ཡོད་ཆ་གཅིག རྒྱ་རག་གི་སྤྱི་ལ་སོར་རྒྱ་སྤྲེག་མ་རག་ཐག་འབྲར་མ་ཁེབ་ལྷན་སྤྲེག་ཡོད་
 གཅིག རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཚོས་རྒྱ་སོས་སེར་གྱིས་སྤྱི་ལ་སྤྲེག་ཀྱི་རྒྱང་རྟེན་གཉིས་དང་བཟུ་ཤིས་རྟེན་གསུམ་བརྒྱན། རྒྱལ་སྤྱིང་སྤྱི་
 བདུན། འདོད་ཡོན་སྤྱི་ལ། མཚོད་པའི་སྤྱི་ལ། གདུངས། རྒྱལ་མཚན། བན་ལག་བཅས་ཡོ་བྱང་ལུས་པ་མེད་པ་ཆ་ཚང་ལྟུག་ལུ་
 སྤྲེགས་གདན་རྟེན་སོར་རྟེན་གཉིས། སྤྱི་ལ་གང་བ་དཔུང་ལྷན་གཞིས་རྒྱན་ཞི་མང་མཉེའི་ཤམ་བུ་གསུམ་བཅེགས་ལིང་སྤྲེག་ནང་
 ལྷན་རལ་སྤྲེག་ཡོད་པ་གཅིག གཞིས་ཐོན་ཐེ་དམར་པོ་གོང་བ་རྒྱན་ཞི་དུར་མིག་རྒྱུས་ནག་ཤམ་བུ་ཟམ་སྤྲེག་ནང་ལྷན་གཅིག
 མཐོང་རྒྱན་ཞི་ལི་མང་འབྲུག་རི་མ་གོང་བ་གཞིས་མཚུངས་ཤམ་བུ་དར་དཀར་རས་ཤོ་སྤྲེགས་མཉེ་ནང་ལྷན་གཅིག མཐོང་གོས་
 ཤོ་སྤྲེགས་མ་མཇའ་དམར་སེར་མཐའ་རྒྱན་གོས་ནག་ནང་ལྷན་ཤམ་བུ་རང་འགྲིགས་ཁ་ཞེང་གཅིག མཐོང་ ..... འཁོར་བ་མཐོང་
 གོས་སེར་པོའི་གོང་མཐའ་གཞིས་མཚུངས་ཤམ་བུ་ལིང་སྤྲེག་ཟམ་ལྷང་རྒྱབ་ལྷན་རལ་སྤྲེག་ ..... གཅིག གོས་ཤོ་སྤྲེགས་མ་མཐ
 ..... [17a] ཤམ་བུ་ཟམ་ལྷང་ནང་ལྷན་རལ་སྤྲེག་ཆེ་བ་གཅིག མཐོང་གོས་ཚོས་གཉིས་མ་མཇའ་གསུམ་སྤྲེགས་མཐའ་རྒྱན་ལ་
 ལ་ཅག་ཟམ་ཐོའི་ཤམ་ལྷན་ནང་ག་རས་དཀར་བུས་པ་གཅིག མཐོང་ཤེ་བཏགས་མཇའ་གསུམ་བསྤྲེགས་གོང་བ་ཐོན་ཉི་ལྷང་ཁྱ
 ཤམ་བུ་མཉེ་རས་དཀར་ནང་ལྷན་གཅིག ཐབ་བསུས་སྤྱི་ལ་དགོས་ཤོ་བསྤྲེགས་མ་མཉེའི་ཤམ་བུ་བུས་པ་གཅིག གོས་ཤོ་སྤྲེགས་
 མ་མཇའ་དམར་སེར་གོང་བ་སྤྲེག་པོ་ཤམ་བུ་གཉིས་ཡོད་ནང་ལྷན་གཅིག རྒྱན་ཞི་སྤྲེག་པོའི་སྤྱི་ལ་གོང་ལྷན་གཅིག་གོས་
 ཁ་ཞེངས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་གཅིག དག་འདུན་འདུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཟངས་མ་སྤྱི་ལ་སྤྲེགས་ཤོ་གནམ་གདན་མཐོང་པད་མ་ས་ལམ་མཚམས་ཁ་
 མ་མཇའ་དང་གཡལས་གཡོན་གོང་བ་བཅས་མཐོང་གོས་སེར་ལྷང་བུས་པ་གཅིག གནམ་གདན་མཐོང་རྒྱ་ཞི་སྤྲེག་ཤོ་ཤོ་ཤོ་ཤོ་ཤོ་ཤོ་
 ཡོད་མཐོང་གོས་མཚན་མདོག་མཉེ་གོང་ལྷན་ཤམ་བུ་རྟེན་ཡོད་ལུང་དམར་རྒྱབ་ལྷན་གཅིག མཐོང་པད་ལུ་མ་དམར་པོ་མཇའ་རྒྱས་
 ལྷང་རྒྱར་བཞི། [17b] གོས་ཁ་ཞེངས་དང་གོས་དམར་སེར་གོང་བ་རྒྱས་སྤྱི་ལ་གཉིས་མ་ཚོང་བ་རས་དཀར་ན་ལྷན་གཅིག
 གནམ་གདན་མཐོང་ཐོན་ཐེ་དམར་པོ་གཡལས་གཡོན་དཔུང་ལྷན་སྤྱི་ལ་ལྷང་ཁྱ་ཚོས་གཉིས་མ་མཐོང་གོས་སྤྲེག་རིས་མ་དམར་
 སེར་ལྷང་འཁོར་ལུག་ཏུ་མཐོང་གོས་ཤམ་ཤོག་མ་གཡལས་གཡོན་སྤྲེགས་རྒྱར་བཞིའི་སྤྱི་ལ་གཉིས་སྤྲེག་པོ་ནང་ལྷན་གཅིག གནམ་
 གདན་རྟེན་བདུན་མ་ཞེས་ས་མཐོང་རྒྱན་ཞི་དམར་སྤྲེག་མཇའ་སྤྲེག་སེར་གོང་བ་མཐའ་འཇག་མཐོང་གོས་ལི་དབང་འབྲུག་ཚོང་
 འགོར་གཡལས་གཡོན་གོས་གཞིས་མ་འབྲེས་སྤྱིང་བདུན་ཡོད་སྤུས་ལེགས་གཅིག མཐོང་རྒྱན་ཞི་སྤྲེག་དང་ལི་མང་སྤྱི་ལ་

པ་གསུམ་ཡོད་མཐའ་འཇག་མཛོད་གོས་སྒྲི་ནག་དང་ཉོར་གོས་ལྡང་བྱ་བུས་པ་ནང་ལྟན་གཅིག་ མཛོད་དཔྱད་ལྟར་ལྡང་བྱ་བུས་ལྟོ་སྒྲི་སྒྲི་གཟུང་བ་གོས་ལྡང་དང་གོས་སྒྲི་ནག་གཟུང་བུས་པ་རལ་སྒྲི་ནག་ལོད་ནང་ལྟན་གཅིག་ གནམ་གདན་རྒྱུ་བུ་མཛོད་མ་རྟུ་དམར་པོ་འཇའ་མཛོད་གོས་སྒྲི་གསེར་གོང་བ་ལི་ཡང་བྱས་པ་ནང་ལྟན་གཅིག་ གནམ་གདན་མཛོད་རྒྱུ་ཞི་དམར་པོ་གཡུ་གཡོན་མཛོད་གོས་དམར་ལེར་མཇའ་མཛོད་གོས་གོང་མཚུངས་ནང་ལྟན་མཚན་སྤྱང་འཁོད་པ་གཅིག་བཅས་ [18a]

བསིལ་གཡུ་གྱི་འཁོར་ལུག་དྲུ་སྤུལ་དམར་ལྡང་གི་ཤམ་བྱ་མཇའ་དམར་ལེར་གོང་བ་སྒྲི་པོ་བྱས་པ་གཅིག་ ཡང་སྤུལ་དམར་ཤམ་བྱ་མཇའ་གོང་མཚུངས་གཅིག་ དཀྱིལ་འཁོར་གནམ་གདན་ལིང་ལྡང་ལེར་གྱི་ཤམ་བྱ་གོང་བ་ལྡང་བྱ་བུས་པ་གཅིག་ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བ་མཇའ་དམར་ལེར་གོང་བ་སྒྲི་པོ་ཁ་སྤྱང་ཡོད་མེད་གཉིས། རས་སྒྲི་གྱི་ཡོལ་འཁོར་ཤམ་བྱ་དམར་ལྡང་མཇའ་དམར་ལེར་གོང་བ་རས་ལྡང་ལོ་ལོར་རང་འགྲིགས་གཟེར་གདན་བཅས་པ་གཅིག་ ཀ་ལན་དང་ལྷེ་ལུང་ རྒྱལ་མཚན་བཅས་བསྐྱུལ་མེ་ཉན་ནམས་སྤྱི་མཚུངས་དམ་འབྲར་རྩུ་ཡོད་ལུང་གྱི་མཁོ་ཡོད་ཤིང་འབྲུག་གསར་བཅོས་ག་ལན་ཉོར་གོས་སྤུ་མ་ལེར་པོ་མཇའ་འབྲེལ་མཛོད་གོས་སྒྲི་པོ་ལག་དཀྱིལ་དུ་སྤུ་མ་ལེར་པོ་ལྷེ་བ་ལྷེ་གསུམ་བཅེགས་གཡོན་མ་རྟུ་དམར་པོ་ལྷེ་བ་ལྷེ་གོང་མཚུངས་བྱིང་དཀར་ནང་ལྟན་ཡོད་ཨེར་ཀ་རང་འགྲིགས་ཆ་གཅིག་ པད་མ་ས་ལམ་གྱི་ག་ལན་ལག་གཞིས་མཚུངས་ཆ་གཅིག་ དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཡུས་གཡོན་དུ་མཛོད་རས་བྲིས་སྤྱི་མཇའ་དམར་ལེར་ལག་ཨ་ཤེ་བྱས་པ་ཆ་གཅིག་ ལན་འགོ་མོན་མི་སྒྲི་པོ་དང་གོས་དམར་ལེར་ [18b] ལག་གོས་ལེར་གསུམ་བཅེགས་བྱས་པ་གཅིག་ ལན་འགོ་ཁ་ཤི་ལེར་པོ་ལག་རྒྱན་ཞི་རྒྱ་སྤྱག་དང་ལེར་སྤྱི་སྤྱི་གསེས་ཚོས་ཚོགས་མ་རྟུ་དམར་པོ་བཅས་ཡོད་ཨེར་ཀ་རང་འགྲིགས་ནང་ལྟན་ཆ་གཅིག་ ལན་འགོ་གོས་འཚམས་སྤྱབ་མ་གཞིས་གོས་ལྡང་གོང་ཚོས་གཉིས་མ་ལག་ཏུ་དམར་ལེར་ལྡང་གསུམ་བྱས་པ་ནང་ལྟན་གཅིག་ ལན་འགོ་རྒྱན་ཞི་ཁམ་པ་ལག་དཔྱད་ལྟན་དམར་པོ་དང་རྒྱན་ཞི་སྤྱག་པོ་ལྷེ་བ་ལྷེ་གསུམ་བཅེགས་བྱས་པ་ནང་ལྟན་ཆ་གཅིག་ ལན་འགོ་རྒྱན་ཞི་ཁམ་པ་ལག་དཔྱད་ལྟན་དམར་པོ་དང་རྒྱན་ཞི་སྤྱག་པོ་ལྷེ་བ་ལྷེ་གསུམ་བཅེགས་བྱས་པ་ནང་ལྟན་ཆ་གཅིག་ ལན་འགོ་རྒྱན་ཞི་ཁམ་པ་ལག་དཔྱད་ལྟན་དམར་པོ་དང་རྒྱན་ཞི་སྤྱག་པོ་ལྷེ་བ་ལྷེ་གསུམ་བཅེགས་བྱས་པ་ལ་གཅིག་ ལྟོ་བ་མོན་མི་ལེར་བྲ་མཇའ་གོས་སྒྲི་དམར་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་གྱི་ཤམ་བྱ་བཅུ་བཅེགས་རྒྱབ་ཤ་རས་དཀར་བྱས་པ་ལ་གཅིག་ ལྟོ་བ་མོན་མི་ལེར་བྲ་མཇའ་གོས་སྒྲི་དམར་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་གྱི་ཤམ་བྱ་དགུ་བཅེགས་རྒྱང་མཚན་ལྷེ་བ་ལྷེ་བདུན་ཡོད་ [19a] སྤྱིས་ཤེལ་གཉིས་དང་བྱི་རུ་གཅིག་སྤོང་ཡོད་ནང་ཤ་རང་འགྲིགས་བྱས་པས་རྒྱལ་མཚན་གཅིག་ རྒྱལ་མཚན་གོང་བ་རྒྱན་ཞི་སྒྲི་ནག་མཇའ་ཁ་རྟུ་དམར་ལྡང་དང་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ཤམ་བྱ་བདུན་བཅེགས་བྱས་པ་ནང་ལྟན་གཅིག་ རྒྱལ་མཚན་གོང་བ་རྒྱན་ཞི་སྒྲི་པོ་མཇའ་མ་རྟུ་དམར་ལེར་ལྷེ་བ་ལྷེ་དུག་ཡོད་རས་དཀར་ནང་ལྟན་ཡོད་རང་འགྲིགས་ཆ་གཅིག་ ལྷེ་ལུང་གོང་བ་རྒྱ་རྒྱ་པོ་མཇའ་དཔྱད་ལྟན་དམར་པོ་དང་མཛོད་གོས་ལེར་པོ་གོས་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ལྷེ་བ་ལྷེ་བརྒྱད་བཅེགས་རས་དཀར་ནང་ལྟན་ལ་གཅིག་ ལྟོ་བ་དཔྱད་ལྟན་ལེར་པོ་མཇའ་དཔྱད་ལྟན་དམར་ལྷེ་བ་ལྷེ་དགུ་བཅེགས་རས་དཀར་ནང་ལྟན་རལ་སྒྲི་ཆེ་བ་ལ་གཅིག་ ལྟོ་བ་དཔྱད་ལྟན་སྒྲི་ནག་མཇའ་ལེར་པོ་རྒྱ་དམར་ཤམ་བྱ་དགུ་བཅེགས་ནང་ལྟན་སྒྲི་ཡོད་ལ་གཅིག་ གོས་སྤྱི་པོ་དཔྱད་གདུགས་ཉོག་ལྟན་གཅིག་ ལེར་བྲེང་གི་མཁར་རྒྱུང་བ་གཅིག་ [19b] གདུགས་ཉོག་ལྟན་གཅིག་ ལན་ཆ་གཅིག་ རྒྱལ་མཚན་ཆ་གཅིག་བཅས་ སྤུན་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་རང་འགྲིགས་བསྐྱེལ་ཁ་མཁན་ཐམ་འབྲར་མ་གཅིག་ སྤུན་སྤྱི་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔྱད་ཉོག་རང་འགྲིགས་ངོ་བཞི་དང་གོས་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ལན་རྒྱང་ངོ་གྲངས་བཅོ་ལྷུ་ འཇུགས་མདའ་གསེར་ཟངས་གྱི་རྩ་རྒྱན་འབབ་གཟུགས་རང་འགྲིགས་ངོ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ གདུགས་གཅིག་ ཐིག་བདགས་ལྷགས་ལུ་ངོ་གྲངས་བཅོ་ལྷུ་ ལྷགས་གྱི་མཁར་ཟེལ་གཅིག་ ཆོས་རང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ ལྷུ་བདག་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དང་སྤྱི་ལ་མ། ཆོ་དཔག་མེད། ལྷག་རྗེ་ར། སྤྱི་སྤྱི། གདུང་རྟེན་བཅས་གྱི་ཁོ་བར་ཆེ་རྒྱུ་ཚོགས་ངོ་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཞི་གཅིག་ ཟངས་དམར་གྱི་རྒྱང་མཚོད་འབྲུལ་སྤོང་ཁེབ་ལྟན་དཔྱད་ལ་གྱི་མཛོད་སྤུལ་དཔྱད་ལ་དང་རྗེ་རྗེ་རྒྱ་གམ་གྱི་ཉོག་བཅས་ལྷེགས་རང་འགྲིགས་གཅིག་ ཟངས་གྱི་གཏོར་ཆས་ཆ་ཚང་སྒྲི་ཡོད་གཅིག་ རག་གི་མེ་སྤོག་ལྷགས་ལུ་མ་གཅིག་ ཟངས་ལྷགས་འབྲེས་མའི་སྤང་བརྩུ་གཆ་ཆང་གཅིག་ འདྲེད་སྤྱས་གདུང་རིང་གཉིས་སྤྱིགས་འཇོག་བརྟེན་ལེུ་བཅུ་ཡོད་ ཀོ་དཀྱིས་ཡོད་པ་གཅིག་ ལྷ་དར་ལྷགས་རལ་རང་འགྲིགས་ཆ་ [20a] གཅིག་ ལྷམས་པ་གདན་རྒྱས་ཤིང་བཞུགས་ཁྲིས་རྒྱབ་ཡོལ་སྒྲི་བཅས་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡོད་ལྷགས་བཞི་ལྷགས་གྱི་ཨ་ལོང་བརྩུང་ལྟན་རང་འགྲིགས་གཅིག་ གསེར་ཟངས་སྤྱི་སྤྱིས་འཛིན་པད་བཅུ་མ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་གཅིག་ མེ་སྤང་ལུ་བ་མཁན་ཆེ་བྱས་པ་པ་བརྟོན་འགུམ་ནས་ལུ་ལས་རྗེ་བྲིལ་རྩེ་

དགལ་སྐྱོན་མེད་ཆ་འགྲིགས་གཅིག ཉམས་གསོས་མ་སྡེང་ནས་གསར་བཟོས་དངུལ་གྱི་ནང་མཚོང་འབུལ་སྤྲོད་ཁེབ་སྒྲིག་རང་
 འགྲིགས་གཅིག་དང་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱབ་ཡོལ་ཤིང་གི་རི་རབ་གཡས་གཡོན་ཇོས་བུ་ཉི་ཤེད་ལོ་མའི་བྱུང་བས་དཀྱིལ་དུ་
 མཁན་སྐྱེས་ཚོས་གསུམ་གྱི་རིས་ལྡན་ཅེ་རྒྱན་ནོར་གཟུགས་དང་བྱི་ལྷོག་སྒྲིང་ལྟ་ཡོད་ཀྱི་མདུན་དུ་སྐོས་གཞོང་ཁེབ་ལྡན་གནམ་
 སྐོ་མ་བཅས་ཚོན་ཁྲ་ཅི་ལྡན་ཁ་གསར་གཞིས་མཚུངས་འབྱོན་གཅོང་། མདུན་ཚུ་སྐུལ་སྤྱི་བཞུགས་བྱིས་མདུན་ལྷོག་ཚོན་
 ཁྲ་མ་རང་འགྲིགས་དང་དབུ་བུམ་སོ་སོར་མདུན་ལྷོག་ཚོན་ལྡན་ཁ་གསར་རེ་ ཇ་འཛིན་སྐྱམ་སྐྱོམ་འབྱུང་འབྱེད་བཟུང་བ་དགྲིས་
 ལྡན་ཚོན་ཁྲ་མ་ཁ་གསར་གཅིག ལྡན་སྐུས་ཚོན་ཁྲ་མ་འཛིན་གསལ་བཞེན་གསུམ་ཡོད་གཅིག རས་སྡོན་དར་ཁ་རིས་ཀྱི་ཡོལ་བ་
 [20b] རས་དམར་ནང་ལྡན་གཅིག ཚོགས་གཞུང་དུ་ཤིང་གི་ཁྱད་བྱིས་ངོ་བཞི་བཅས། ཤིང་གཞོང་སྤྲོད་ཆེ་རྒྱུང་ངོ་བཞི་ནས་ངོ་
 གཉིས་བསྐུལ་མི་ཉན་དུ་ཡུང་། ཤིང་གི་དཔེ་བྱིས་སྤྲོན་ཡོད་བཞི། མཐོ་རམ་ཡུ་ལྡན་གཅིག་བཅས། སྤོ་ཡོལ་མཇལ་ཤམ་བུ་རང་
 འགྲིགས་གཅིག སྤོ་ལྷགས་ལྟ་མགོ་མ་ལྟེ་བཅས་གཅིག གསུང་ཚོས་དུ་བར་འགོ་རྣམས་མཚལ་ཁའི་ཀ་འབྲམ་འགོ་ལྡང་གི་
 རྒྱ་ལྷགས་ཡོད་པ་ཁ་རྙིང་ཆ་གཅིག་དང་མེ་བྱི་བྱ་སྤྱིག་ནས་གསར་བཟོས་མེ་སྲུང་སྲུང་ནས་སུལ་བས་རྒྱབ་ཡོལ་གཞིས་གོས་
 དམར་ཚོས་གཉིས་བུ་འབྲུག་མ་མཇལ་དམར་སེར་ལྡང་གསུམ་གོང་བ་ཐན་རྒྱན་ཚོས་མན་སེར་པོས་བུས་པའི་བྱིང་དམར་ནང་ལྡན་
 སུལ་སྲུང་བཅས་རྒྱགས་ཁྲ་རང་འགྲིས་གཅིག་དང་གཞིས་གོང་མཚུངས་ཀྱི་སྤྱེ་གོང་བ་ཟར་མབ་ལིང་དམར་ལྡང་གི་ཤམ་བུ་
 ཉིས་བཅེགས་ནང་ཤ་གོང་མཚུངས་ཁ་གསར་བཀུད་ལྡན་གཅིག རྒྱབ་ཡོལ་གྱིས་ཁ་དཀར་ལ་གྲུ་དཀར་པོ་སྤྲོང་གཉིས་མ་
 བཅས་དང་འབྲུ་ཁང་དུ་འགོ་སྐྱམ་བར་ཤོག་གི་ཀ་འབྲམ་ཁ་རྙིང་ཆ་གཅིག་དང་མེ་ [24a] རྙིང་གསུམ་མཚོང་ཆས་དང་བཅས་
 སྤྲོད་རིགས་ཆེ་ལ་གང་ཅི་དུ་ནས་བཟུང་སྐྱ་གཉེར་རིམས་བྱོན་ནས་ཆད་འཛར་ནར་ལུས་སོགས་འཛིགས་བདེར་མ་སོང་བས་
 བདག་ཐོན་བདག་གཅེས་དང་འབྲེལ་དུས་ཐོག་སོ་སོར་ཅེས་སྤྲོད་ལེན་འབྲམ་ཚོང་དགོས་རྒྱུའི་འཇུག་མནོན་ལས་སྐྱ་སྤྱི་དམངས་
 རས་བུ་སྐུ་མནོན་གྱི་གསོར་འཚུང་དོ་དམ་ལྟེ་མེད་ཐོག ལྷ་གཉེར་གསར་རྙིང་འཕོས་ལེན་མཚམས་དེབ་གསལ་སྤྲོད་རིགས་
 ཆེ་སྤྲོད་ལེན་ཟེན་བས་བསྐྱམས་གཞུང་དང་ཆད་དང་སྤྲོན་བྱུང་སོགས་བར་ཁྲད་བྱུང་འདོན་གྱི་མཐའ་འདོམས་བཞེད་གཅོང་
 བཞེད་ཞིབ་འཁོད་བས་ཤོག་ལྟེ་ཟུར་བཀོད་དོགས་རྒྱ་བཅས། འབྱུང་འབྱུར་གསར་འབྱོར་བྱུང་རིགས་ཀྱང་བར་དོར་རྒྱ་བཟོས་སུ་
 མི་འགྲོ་བར་འདི་གཤམས་རིམ་བཀོད་ཡོང་བ་བྱེད། མེ་སྲུང་རྒྱ་ ༢ ཚོས་ ༢༠ བཟང་པོ་ལ། མེ་སྲུང་ མཐོ་ལྷིང་མཁན་བྱར་ལ་བ་
 དག་བཤེས་བུམས་བ་བརྩོན་འབྲུས་ལགས་དང་མཛོད་པ་རྒྱལ་བྱེད་བུམས་བ་བྱབ་བསྐྱར་གཉིས་ནས་ཟངས་དམར་ལས་བྱུབ་
 པའི་ཆབ་བུམ་མཚུ་ཅེ་དངུལ་བཤན་འབྲུ་སྤྱིལ་བཅས་ཁ་གསར་འབྱོན་གཅོང་གཅིག་སྤྲོད་འབུལ་ཞུས་པ་སྤྱི་མཚུངས་བདག་
 གཅེས་དམ་དོན་བྱེད། རྒྱ་ ༢ [24b] ཚོས་ ༢༡ བཟང་པོ་ལ། དུ་སྤྱུམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ནས་རང་ཞན་དགོ་ཚར་གསག་བྱེད་འདུ་ཁང་
 འཛམ་སྤིང་རྒྱན་དུ་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་ཡབ་སྐུས་གསུམ་གྱིས་གསུང་འབུམ་སྤོ་སྤྱི་གསུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱུད་ལ་ལྟེ་བྱིལ་རས་སྤྱ་འཕྲ་སེ་
 ལྟ་སྤོང་དོགས་རི་སྤིང་པད་མ་གཅར་དང་བཞུགས་སྐམ་བུག་དམ་འབྲུར་མ་གཅིག་སྤོར་འབུལ་བཞུས་པ་སྤྱི་མཚུངས་བདག་
 གཅེས་དམ་དོན་བྱེས། རྒྱ་ ༢ ཚོས་ ༢༡ ལ། མེ་སྲུང་མཁན་འཛིན་ལྟེ་བ་དགོ་བཤེས་མཁྱེར་རབ་དམ་ཚོས་ལག་
 དང་མཛོད་པ་སྤྱི་རྟེ་མཁྱེར་རབ་དག་དབང་གཉིས་ནས་ བསྐྱར་རྩོ་མཉམ་མེད་ སྤིང་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་བྱབ་དབང་གཞི་མའི་དབུ་
 ལྟེ་དུ་རྒྱ་མཛོད་གོས་ལི་སེར་ལས་སྤྱིབ་པའི་དབུ་གདུགས་ལོགས་བཞི་མདའ་ཚར་དང་དབུ་གདོགས་བརྒྱ་དངུལ་གྱིས་བད་
 དོག་དབྱིབས་ཅན་ཁ་གསར་སྤྲད་ལེགས་རང་སྤྲུག་དང་གསེར་ཚོགས་སྤོན་ལམ་དུ་བཟང་སྐབས་མཚོས་རྗེས་ རྒྱ་མཛོད་གོས་
 ལས་སྤྱིབ་པས་ཐོང་བརྒྱ་རྟུག་མཇལ་དམར་སེར། ལོ་མ་རོག་སེ་སེར་གསུམ་རྩག་ལྡན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཁ་གསར་བཅས་
 འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་སྤྱི་མཚུངས་བདག་གཅེས་དམ་དོན་བྱེད། རྒྱ་ལུག་རྒྱ་ ༢ ཚོས་བཟང་པོར། [25a] ཉི་འོ་ལ་ལུ་རུ་ནས་སུལ་
 པའི་བཟང་འག་རྒྱ་གཅིག ས་བྱི་ མཁན་པོ་སྤོ་བ་དགོ་བཤེས་སྤོ་བཟང་དོན་ཡོད་དང་མཛོད་པ་བཀྱིས་བདེ་ལེགས་གཉིས་ནས་
 འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་བསྐྱེད་གཙོ་དུས་གསུམ་མངས་རྒྱས། མར་མེ་མཛོད་བཅས་སྤྱི་བཞི་ལ་གོས་རོག་སེའི་སྤྱི་བཞི་དང་སྤོན་
 ལམ་བྱི་ལྷོགས་བཞེད་གཅོང་གཅིག དངུལ་སྤོར་དུག་ཅུ་རེ་བཞིའི་ལྷིང་ཡོད་རྣམ་བུ་རིགས་ལྟེ་ས་བོན་བཅས་བ་གཅིག་དང་
 ལས་བུམ་གཅིག་བཅས་རྒྱ་ར་མ་ལུག་བཞེད་གཅོང་། ཡང་གོང་གསལ་སྤྱི་བཞིར་ཞན་འབྲུར་བཞི། མཚོང་སྤྲེགས་ཚོན་ལྟེ་མ་བཞེད་
 གཅོང་གཅིག་བཅས་སྤོར་འབུལ་ཞུས་པ་གོང་བཞིན་བདག་དོན་རྒྱལ་བཞིན་ཡོང་བ་བྱེད། རྒྱ་ ༢ ཚོས་ལ། ཡང་སེར་བྱེས་
 གྲུ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཅུལ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་ཐང་ཐོག་ཚད་མ་གོས་སྤྲུན་ལྡན་གྱི་གོང་བཤམ་སྤྲར་བ་ཁ་གཡར་སྤྱིས་ལྡན་
 གཅིག་བཅས་ཅེས་སྤྲད། རྒྱ་འབྲུགས་ དགོ་བུམས་བ་བརྒྱ་འཛོ་ནས་དུས་འདས་དགོ་ཞོན་སྤོ་བཟང་གྱི་འབྲུག་བཞུགས་ཆེད་དུ་
 བཞེ་ཡབ་སྐུས་གསུམ་དང་གཞི་བདག་ལྷུམ་ལིང་བརྒྱལ་ཆེན་ཤུག་ལྡན་བཅས་ཞལ་ཐང་གོང་བཤམས་གོས་རི་འཕེང་ཅན་ལྡན་

སེར་པོ་ལྷ་གོང་རྒྱུང་དམར་པོ་ཞལ་ཁེབས་སྤྲན་ཅེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འབྲུལ་ཚལ་རང་རྟོགས་སྣ་ལེ་ཤེས་གཉིས་བཅས་སྤྱོར་འབྲུལ་
 ལྷས་པས་བདགས་བཅེས་དགོས་ལྷའི་དེབས་སྤྱོར་དུ་རྒྱ་ ༡༡ ཚེས་ལ། [25b] ཤིང་ལུག་ལོ་སར་འབྱེར་ཁྲ་རྩ་རྩམ་དབང་ལྷག་
 རས་སྤྲལ་བཟང་ཚེད་སྐོང་པད་ཞབས་མ་ནས་འདྲ་སྤྲོན་ཡོད་སྤྲུལ་ལ་སོར་བདུན་དང་ཁ་བཞེད་ལ་སོར་ཡོད་སྤྲུལ་ལེག་གཅིག་
 མེ་བྲལ་ལོ་རྩ་ཉི་དཔོན་བསྐྱེད་འཛིན་འདས་པའི་ཆེད་དུ་ཉ་སྤྱོད་བསོ་སྤྱོད་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འབྲུལ་ལྷ་རྩའི་དངུལ་གྱི་ལོ་སྤོང་བརྒྱ་སྤང་
 དགའི་སྤྱོ་ཡོད་སྤྲུལ་ལ་ཁྱི་གང་དང་ཁ་བཞེད་ལ་སོར་ལྷེད་གསུམ་ཞབས་ལ་བསྤྲེ་འབྲུར་ཚོག་ཡོད་དོ་གྲངས་བཞི་བཅས་སྤྱོར་
 འབྲུལ་ལྷས་པ་བདག་དོན་བདག་བཅེས་དགོས་ལྷའི་དེབ་སྤྱོར་དུ་རྒྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ལ། རྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྩལ་དབང་རྒྱ་རྩེ་མར་
 བསྐྱེས་སྤྲང་སྤྲུགས་རམ་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ནས་ལུལ་བའི་བསྐྱེད་ཤལ་མཚན་ཁོད་པ་གཅིག་ [35a] བརྒྱ་ཅ་སྤྱོ་བ་
 ལྷུང་གྱི་རྟོན་གསུམ་ཚོས་ཆས་གསལ་ཐོག་མར་ལུང་བཞེགས་ལྷ་ཁང་དུ་རྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་འདྲུ་ཁང་འཛམ་སྤྱིང་རྒྱན་དུ་བརྒྱགས་པ་
 གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷེམ་འཛམ་དབྱངས་གཤུ་མ་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་འདྲེམས་གང་གསོར་གསུམ་མེ་རྟོག་གི་དོ་
 ཤལ་ཆག་ཁ་གསུམ་ཡོད་གྱི་མཛོད་སྤྱོ་དང་གཙུག་གཏོར་རྒྱགས་ག་སོ་སོར་གཤུ་བྱོ་དཀར་གསེར་ཚོ་ཚམ་མེ་དང་སྤོང་སྤྱོ་སྤང་
 ལྷོ་བཅས་མཁུལ་བརྒྱན་དངུལ་ག་རྩུར་དུག་མ་ཆེ་ལེགས་གཅིག་དང་རྒྱུང་བ་གཅིག་ རག་གི་གཤུ་རྩོ་བཅུ་ཆ་གཅིག་
 བཅས་ལ་ལུང་གཤུ་བྱིར་མདུད་ཐམ་འབྲུར་མ་གཅིག་འབྲུས་དང་དངུལ་ག་གསེར་སྤྲུལ་ག་ལུང་གཤུ་བྱིར་སྤྱོ་ཚོགས་མདུད་ཐམ་
 འབྲུར་མ་ དངུལ་ག་གྲུ་བཞི་དོ་གཉིས་སོ་སོར་མདུད་ཐམ་འབྲུར་མ་ རྒྱ་འབྲུག་ལོ་རྩ་ཉི་མན་ཚོ་འདས་དན་ཚོས་སྤྲོན་ཆེད་དུ་
 དངུལ་གྱིས་ག་འབྲེལ་ཞེད་ལ་སོར་ལྷ་དང་ཁྲ་གཤུ་རྒྱལ་གཞིས་སྤྲུས་གཅིག་ ཤལ་སྤེང་གཅིག་བཅས་ཡོད་པས་འབྲེལ་གཙོ་
 གཅིག་ ༡ གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱོ་བརྒྱན་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཐོ་དོ་གསོར་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢
 གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྩལ་དབང་གཞི་མ་འབྲེལ་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཐོ་གང་ལྷག་ཅམ་སྤྲོན་སྤུན་ཡོད་པ་དོ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་ ༣
 ༤ ༥ ༦ ༧ ༨ ༩ ༡༠ ༡༡ ༡༢ ༡༣ ༡༤ ༡༥ ༡༦ ༡༧ ༡༨ ༡༩ ༢༠ ༢༡ ༢༢ ༢༣ ༢༤ ༢༥ ༢༦ ༢༧ ༢༨ ༢༩ ༣༠ ༣༡ ༣༢ ༣༣ ༣༤ ༣༥ ༣༦ ༣༧ ༣༨ ༣༩ ༤༠ ༤༡ ༤༢ ༤༣ ༤༤ ༤༥ ༤༦ ༤༧ ༤༨ ༤༩ ༥༠ ༥༡ ༥༢ ༥༣ ༥༤ ༥༥ ༥༦ ༥༧ ༥༨ ༥༩ ༦༠ ༦༡ ༦༢ ༦༣ ༦༤ ༦༥ ༦༦ ༦༧ ༦༨ ༦༩ ༧༠ ༧༡ ༧༢ ༧༣ ༧༤ ༧༥ ༧༦ ༧༧ ༧༨ ༧༩ ༨༠ ༨༡ ༨༢ ༨༣ ༨༤ ༨༥ ༨༦ ༨༧ ༨༨ ༨༩ ༩༠ ༩༡ ༩༢ ༩༣ ༩༤ ༩༥ ༩༦ ༩༧ ༩༨ ༩༩ ༡༠༠
 ལ་ཐོ་གང་ ༣༠ རས་ ༣༡ སོར་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པས་ཆག་གསུམ་སྤྱོ་ཚོགས་འོད་འཁོར་རེ་གཉིས་དང་བཅས་དོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་
 ཐམ་པ་དང་རྩལ་དབང་སྤྲུན་རས་གཟིགས། འཛམ་དབྱངས་། གུམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷེམ་སྤྱོ་ཆེ་རྒྱུང་སྤྱོ་ཚོགས་པད་ཁྲིས་འོད་
 འཁོར་དང་ ༢༧ རས་ ༢༨ ཆག་གསུམ་གས་སྤྲོན་ཡོད་མེད་སྤྱོར་བསྐྱེམས་དོ་གྲངས་ལྷ་བརྒྱ་དང་བརྒྱུད་། གསེར་ཟངས་དང་ལི་མ་
 སོགས་རྒྱ་བཟང་པར་སྤྱོ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩལ་དབང་། དོ་རྩེ་འཆང་། འོད་དཔག་མེད་། དོར་སེམས་། ཆོད་པག་མེད་། རྒྱག་དོར་།
 འཛམ་དབྱངས། གུམས་པ། སྤྲུན་རས་གཟིགས། སྤྲོལ་མ། རོ་བོ་སྤྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོ་ཆེ་ཆོད་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཐོ་གང་
 གསེར་སྤྱོད་དོ་ལྷག་ཅམ་དང་དེ་བྱིངས་ཆེ་རྒྱུང་སྤྱོ་ཚོགས་སྤྲོན་ཡོད་མེད་བསྐྱེམས་དོ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་བཅས་
 དང་། ༢༢ རས་ ༢༣ ལྷ་ཁང་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་དུ། རྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་དོ་བཀྲ་ཤིས་འོད་འབར་
 མའི་སྤྱོ་གཉན་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཐོ་བཞི་ཡོད་པ་ཁྲིས་ལྷན་སྤྲོན་ཡོད་གཅིག་ ༢༤ གསེར་ཟངས་གྲུབ་པའི་རྩལ་དབང་
 པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་དོ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྤྲོན་ཡོད་དོ་དུག་ ༢༥ རས་ ༢༦ གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱོ་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་
 ལ་ [36a] ཁྲུ་གང་ལྷག་ཅམ་སྤྲོན་སྤུན་ཡོད་པ་དོ་བཞི། ༢༧ རས་ ༢༨ གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩལ་དབང་གི་སྤྱོ་བརྒྱན་
 ཁྲིས་པད་ཡོད་མེད་གྱི་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་གང་ཐོ་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྤྲོན་སྤུན་དང་བཅས་དོ་བརྒྱ་བཞི། ༢༩ རས་ ༣༠ གསེར་
 ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་གྲུངས་རྟོན་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་དོ་ཐོ་གང་གསོར་སྤྱོད་དོ་ཡོད་པ་སྤྲོན་ཡོད་གཅིག་ ༣༡ རྒྱགས་ཤེའི་སྤྱོ་ཁང་
 དུ་ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་བརྒྱ་གཅིག་ཞལ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤུང་གྱི་ལྷག་རྣམ་མ་ཡིན་ལྷ་བསྐྱེས་ལ་འདྲེམ་གང་མ་འོང་ཅམ་
 ཡོད་པའི་གཡོན་གྱི་སྤྲུག་གསུམ་ས་ཆག་ཚབ་མཚུངས་ལ་ཡོད་པ་སྤྲུག་བཞི་པའི་སྤྲུག་མཚུངས་གཉིས་དང་སྤྲུག་མཚན་མེ་རྟོག་
 གི་ཅོད་དུ་རྒྱན་སོགས་ལ་ཆག་གྲུར་མང་བ་ཁྲུ་རྣམས་མ་ཚང་བ་གཅིག་ ༣༢ ལ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཡོལ་རྒྱན་དུག་རང་
 འབྲིགས། མཛོ་གཤུ་སྤྲུས་ལེགས་རྒྱ་སྤུན་ཅམ་ ༡ གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཁི་ལྷེམ་
 སྤྱོ་སྤྲུལ་ལ་ཐོ་དུག་ཡོད་པས་ཐོར་གཙུག་དུ་རྒྱན་དོ་ཤལ་སྤྲུག་མཚན་སོགས་གྲུར་སྤྲོན་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༣ རྩེ་ཁྲིམ་ལས་གྲུབ་
 པའི་འབྲུག་ཚབ་མེ་པམ་མགོན་གྱི་སྤྱོ་བརྒྱན་བཟང་བཞེགས་མའི་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་དོ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པས་ན་བཟང་སང་ཁེབ་པོར་
 [36b] ལྷན་དར་ཕྱང་རང་འབྲིགས་ཀྱི་སྤྲུག་དུ་དུང་ལྷེད་གཉིས་དང་ཉ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤེང་བ་གཅིག་ གཤུ་བྱིར་གྱི་སྤེང་བ་གཉིས།
 དངུལ་གྱི་ག་ཁྲུ་ཞེག་ར་གཅིག་བཅས་སོ་སོར་མདུད་དམ་འབྲུར་མ་བཅས། ༣༤ རྩལ་དབང་གི་སྤྱོ་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་
 ལ་ཐོ་དོ་ལྷག་ཅམ་གཅིག་ ༣༥ རྩལ་སྤྱོ་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་གང་ཐོ་གང་གསོར་སྤྱོ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༦ རྩེ་སྤྱོ་སྤུང་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་དོ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༧ རྩེ་སྤྱོ་རྒྱུང་བ་ཡན་སྤྲུལ་ལ་ཁྲུ་གང་རེ་ཡོད་པས་སྤྲུག་ཞལ་ཁྲིས་འོད་འཁོར་

སོགས་ལ་ཚག་གུམ་གྱར་སྐྱོན་བཅས་འོ་བཅུ་ཐམ་པ་ལིའི་གདུངས་རྟེན་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་བརྒྱད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༧ ཅན་
 དན་དཀར་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་ཤུ་དབང་གི་སྐྱ་དང་གནས་བརྟེན་བཅུ་དྲུག་རྒྱལ་ཚེན་ལྷེ་བཞི་བཅས་ནས་གནས་བརྟེན་གཅིག་
 དང་ཉམས་མེད་ཚང་བ་ཅས་བཞུགས་ཁང་ཤིང་སྐྱོམ་ཅི་མ་མཉམ་དུ་མིག་བཅས་མཁམ་ཐམ་འབྲུར་མ་གཅིག་སྟེ་གཤིང་ཆ་གཅིག་
 ལ་སངས་རྒྱལ་སྤོང་གི་སྐྱ་བསྐོས་མ་ཏུ་ཅེ་མ་གཞུང་གས་ཕན་ཡོད་འབྲོན་གཅོད་བཅས་སྐོམ་མ་ལྟ་ཁང་དུ་ཤིང་སྐྱོམ་ལྷགས་
 བཞན་མ་མཉམ་ཕྱོགས་ལྷགས་སྤྱི་ཤིང་གསུམ་ཡོད་ [37a] འབྲུད་འབྲེད་གཞུང་དཀྱིལ་རང་འགྲིགས་སྐྱོ་ལྷགས་ལྷེ་བཅས་
 མཁམ་ཐམ་འབྲུར་མའི་ནང་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་སྐྱང་སྐྱ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བརྒྱད་ཡོད་པ་མཛོད་
 སྐྱ་སྐྱ་ཏིག་དང་གཡུ་ཁྱེད་ཚང་མིན་པད་གཞུགས་སྐྱ་གས་སྐྱོན་གསོར་དོ་ཡོད་འབྲོན་གཅོད་གཅིག་དངུལ་གྱི་སྐྱ་རས་གཟིགས་
 ཕྱག་བཞི་པ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་པད་སྐྱགས་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་སོར་བཞི་མ་ཡོད་ཅམ་ཡོད་པས་སྐྱ་བསྐྱེད་ལ་ཚག་ཁ་དང་ཁྱེད་ཚང་མིན་
 གཅིག་དང་ ༢༤ སྐྱ་རས་གཟིགས་གསེར་ཟངས་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་ལྷེད་གསུམ་ཡོད་པས་ཁ་ཚང་བ་
 གཅིག་ ༢༥ དངུལ་སྐྱ་གསེར་ཟངས་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་ལྷེད་ཡོད་པས་དབྱ་རྒྱན་གྱི་ཅི་གྲར་ཁྱེད་ཚང་མིན་ཡོད་
 པ་གཅིག་ ༢༦ དངུལ་སྐྱ་ལྷེས་ཕྱག་རྟོར་འབྲོས་བཟང་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་དབྱ་ཡོད་པས་དབྱ་རྒྱན་དང་རྟོ་ཆེ་ཆག་གུར་ཆེ་བ་
 ཁྱེད་ཚང་མིན་གཅིག་ ༢༧ དངུལ་སྐྱ་སྐྱ་རས་གཟིགས་འབྲོ་བ་དྲུག་སྐོམ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བདུན་ཡོད་
 པས་ཕྱག་ཀྱི་དང་པོ་དང་གཡོན་གྱི་གསུམ་པའི་མཛུབ་ཅི་གྲར་བ་སྐྱ་རྒྱབ་སོགས་ལ་ཚག་གས་ཡོད་པ་གཅིག་དངུལ་སྐྱ་ཁ་སར་
 པ་ཆི་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ [37b] ལ་གསོར་ལྷེད་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག་སྐྱ་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་
 སྐམ་ལ་གསོར་ལྷེད་དབྱ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་གསོར་བརྒྱད་མ་ཡོད་ཅམ་གཅིག་བསྐྱོན་སྐྱ་སྐམ་ལ་གསོར་
 ཚེད་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་གཉིས་ ༢༨ ༢༩ སྐྱ་ར་གསེར་ཟངས་གྲིས་བཅས་། གཉེར་ཚང་ཁོངས་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་
 སྐྱ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་གསོར་བཅུ་ཡོད་པ་ ༣༠ གཅིག་བཅས་འབྲོན་དངུལ་སྐྱ་དོ་གངས་བཅུ་གཉིས་སོ། གསེར་ཟངས་
 ལས་གྲུབ་པའི་སྐོམ་མ་དཀར་ལྷེད་གས་སྐྱ་བརྟེན་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་དོ་མེ་སྐོམ་དཀར་གྱིས་སྐྱ་རྒྱན་ཕྱག་ཏིག་
 བཞི་བཅུ་བཞེ་གསུམ་གཡུ་སྤྱ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པས་ཁྱེད་ཚང་མིན་སོ་སོར་མགུལ་རྒྱན་རག་གི་གཡུ་རྟོ་བཅས་མ་
 གསུམ་རེ་ཡོད་པས་སྐྱ་གསུམ་ ༢༡ ༢༢ ༢༣ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐོམ་ལྷེད་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་ལྷེད་
 ལྷ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༤ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐོམ་ལྷེད་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་ལྷེད་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༥ གསེར་
 ཟངས་ཀྱི་སྐོམ་ལྷེད་གི་སྐྱ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་བཅུ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༦ གསེར་ཟངས་ཀྱི་གསང་འདུས་ཡབ་
 ཡམས་ཞལ་སྐྱོར་སྐྱག་མཚན་གྲར་བ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༧ གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་འཆང་
 གི་སྐྱ་བརྟེན་པད་སྐྱགས་ [38a] ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་གང་མ་ཡོད་ཅམ་མཛོད་སྐྱ་གཡུ་གོ་དཀར་གསེན་མོ་ཅམ་ཕོག་
 ཞུའི་ཁྱེད་གསེར་ན་བཟའ་རང་འགྲིགས་གཅིག་ ༢༨ ལི་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་རྟོ་རྟེ་འཆང་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་གསོར་
 ལྷེད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕོག་ཞུའི་ཅི་གཅིག་གྲར་བ་ཁྱེད་ཚང་མིན་གཅིག་ ༢༩ ལི་ལས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གསོས་
 སྐྱ་པད་འོད་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༠ གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐོམ་མ་ཡོད་མེད་གས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་ཚང་
 པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་མན་ འབྲིང་བ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་གསོར་དབྱ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པས་བར་
 མཐའ་མས་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་ཡན་སོ་སོར་ཕྱ་ཚང་མིན་སོགས་ཆེ་ཆུང་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱོན་ཡོད་དང་བཅས་
 དོ་གངས་བཅུ་དྲུག་ ༣༡ ནས་ ༣༢ གསེར་ཟངས་དང་ལི་དམར་སེར་སོགས་རྒྱ་བཟང་དན་སྐྱ་ཚོགས་ལས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་དབང་
 དང་རྟོ་རྟེ་ཕོ་ཆེ་གསུམ་པ། འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་རས་གཟིགས་སྐྱ་སོགས་ཆེ་ཆུང་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱོན་ཡོད་དང་བཅས་དོ་གངས་
 བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ། ༣༣ ནས་ ༣༤ གསུང་རྟེན་འདུལ་བ། འབྲུམ་མདོ་སྟེ། ལྷུང་འདས་སོགས་ལྷོ་ཚོས་དང་སྐྱ་ཚོས་
 ཤོག་གངས་ཚང་མིན་སྐྱ་ [38b] ཚོགས་སྟེ་གཤིང་སྟེ་གཟག་ཡོད་མེད་སྐྱིར་སྐྱོད་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བརྒྱད་བཞུགས་ལུལ་དུ་
 བ་རང་འགྲིགས། ལི་རག་གིས་སྐོས་འཛིན་རྒྱང་ཆེན་དང་ག་བ་སེང་གི་སོགས་ཀྱི་སྐྱང་བརྟེན་ཅན་ཆེ་ཆུང་དོ་བདུན། ལྷགས་ཀྱི་
 མཁྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་བཅས། རྒྱལ་བ་རེགས་ལུའི་ལྷ་གང་དུ། ལི་དམར་ལས་གྲུབ་པའི་རྟོ་རྟེ་རྟོ་རྟེ་མཉམ་པར་སྐྱང་མཛོད་ཀྱིས་
 སྐྱེད་གཡམས་གཡོན་དུ་རྒྱབ་དབང་གི་སྐྱ་བརྟེན་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་གསོར་དྲུག་ལྷག་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་གཉིས། ༣༥ ༣
 ༣༥ ལི་དམར་གྱིས་རྒྱབ་དབང་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཐོ་དོ་སོར་དོ་ཡོད་པ་སེང་ཁྲིས་རང་འགྲིགས་གཅིག་ ༣༥ ལི་སེར་གྱིས་
 རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཆིའི་ལྷེས་སྐྱ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་ཐོ་གང་གསོར་དྲུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༦ ལི་སེར་གྱིས་
 ཁ་སར་པ་ཆིའི་ལྷེས་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐམ་ལ་ཁྱུ་གང་ཐོ་གང་གསོར་དོ་ཡོད་པ་སྐྱོན་ཡོད་གཅིག་ ༣༧ ལི་སྐྱ་རས་གཟིགས་ལྷེས་

བད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་བྱ་གང་ཐོག་གསོར་དུག་ཡོད་པ་འོད་འཁོར་བཅས་སྦྱོན་ཡོད་གཅིག་ ༣༩༧ ལྷན་རས་གཟིགས་ལྟུང་
 བད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་བྱ་གང་ཐོག་གསོར་ཡོད་པ་སྦྱོན་ཡོད་གཅིག་ ༣༩༨ ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་མངའ་བདག་བསོད་ནམས་ཅེ་འི་
 སྐྱེ་ལྟུང་གིས་ [39a] བད་འོད་འཁོར་གྱི་སྐམ་ལ་བྱ་གང་གསོར་དུག་ཡོད་པ་སྦྱོན་ཡོད་གཅིག་ ༣༩༩ ལི་ལི་སྐྱེ་རས་གཟིགས་
 ལྟུང་གིས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་བྱ་གང་གསོར་གསུམ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་ཆག་གཅིག་ ༣༩༧ མདོ་ལི་འི་བྱམས་པ་རྩ་རྟེན་མ་གསེར་
 ༣༨ས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་སྐམ་ལ་བྱ་གང་གསོར་གསུམ་ཡོད་པས་གཙུག་གཏོར་དང་ཤོག་ཞུ་བྱུར་བ་གཅིག་ ༣༩༧ ལི་སེར་ལས་
 ལྷུབ་པའི་ལྷ་བབས་མཚན་རྟེན་སྐམ་ལ་བྱ་གང་ཐོག་གསོར་ཡོད་པས་ཉི་རྩུ་བྱུར་བ་གཅིག་ ༣༩༧ ལི་རག་གི་པད་སྐྱབས་མཚན་རྟེན་
 ཉི་རྩུ་བཅས་སྐམ་ལ་ཐོག་གསོར་བཅུ་ཡོད་པས་སྦྱོན་ཡོད་གཅིག་ ༣༩༧ སྐྱན་སྐྱུ་གྲུལ་སྐྱན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་འཛིགས་
 འུའ་དཔལ་བོ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བརྟན་ཐོག་ཚད་ལྡན་པས་ཕྱག་མཚན་ཚད་མིན་བྱིན་ཅན་གཅིག་དང་ ༣༩༧ ལྷན་རས་གཟིགས་
 ཕྱག་བཞེ་བ་ ༣༩༧ ཚས་རྒྱལ་མ་ཉེ་གདོང་ཅན་བཅས་སྐྱེ་མི་ཚད་མ་ ༣༩༧ ལྷན་སྐྱུ་ཁང་དུ་སྐྱན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྩབ་
 དཔལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མཛོད་སྐྱུ་གཡུ་བྱ་སྐྱེ་སྐྱུར་རང་འགྲིགས་ ༣༩༧ ཀྱི་གཡམས་གཡོན་དུ་སྐྱན་སྐྱེ་བའི་གཤེགས་བརྒྱན་ ༣༩༧ རས་
 ༣༧༩ ཀྱི་ལྟུང་སྐྱེ་བ་ཐོག་ཚད་ལྡན་པ་སྦྱོན་ཕྱན་བཅས། རིགས་ལྟུང་ [39b] ལྷ་ཁང་དུ་སྐྱན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་རིགས་
 ལྟུང་སྐྱེ་མི་ཚད་མ་སྦྱོན་ཕྱན་དང་བཅས་དོ་ལྟ། ༣༩༧ རས་ ༣༩༧ རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ལྟུང་སྐྱེ་བའི་རིགས་
 ལྟུང་རང་འགྲིགས་གཅིག་ ༣༩༧ ཕྱག་རྟོག་ལྷ་ཁང་དུ་ཕྱག་རྟོག་ཉི་ལྷན་སྐྱེ་སྐམ་ལ་བྱ་གང་ཐོག་གསོར་ཡོད་པས་གཡམས་གཡོན་དུ་
 གདུམ་པོ་གོས་སྦྱོན་སྐྱེ་སྐྱེ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྟན་ལོག་འབྲས་དུ་གས་སྦྱོན་དང་བཅས་དོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་བཅས་དང་།
 ཐོག་གསལ་ལ་ལྷ་ཁང་སྐྱེ་མཚན་ཆས་ལུ་གོས་ཐོ་བསྐྱིགས་མ་དང་འཚེས་སྐྱབ་རྒྱན་ཞི། དབྱེད་ལྡན་སོགས་གོས་བཟང་ལྷ་
 ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བྱེ་ཤམ་བྱ་ནང་ལྡན་ཁྱི་བཀུ་རང་འགྲིགས་རལ་སྦྱོན་ཅན་དོ་དག་དང་གསར་བཟོས་ཚེ་ཁའི་གནམ་
 གདན་དོ་དུག་གོས་བཟང་ལས་གྲུབ་པའི་ཀ་མན་རྟིང་སོང་དོ་བདུན་དང་རྒྱལ་མཚན་དོ་གྲངས་ལྟེ་བྱིད་དམར་བོས་ཀ་འཇམ་ཆ་
 གཅིག་ ལི་འི་རྩུ་རྟིང་ཆེ་བ་སྦྱོང་བཟོ་མའི་སྐམ་ལ་གསོར་བྱེད་བཞེ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དག་ཤེ་ཡོད་པས་བདུན་ཅན་གཅིག་
 རས་ལ་གཅིག་གི་ཁང་སྦྱོན་མ་མངོན་ཅམ་དང་ལི་རྟིང་སྐྱང་རྒྱན་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བརྒྱན་མ་འོང་ཅམ་དང་སྐམ་ལ་གསོར་
 གསུམ་ཡོད་པས་སྦྱོན་མེད་བདུན་ཅན་གཅིག་ ཐོང་འདྲ་ལི་རྟིང་གཞིས་མ་ [40a] འབྲེས་སྦྱོན་མེད་དོ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་དང་
 སྦྱོན་ཡོད་གཉིས། ལི་རྟིང་རྟ་བདུན་མ་སྦྱོན་ཡོད་དོ་བཞེ་དང་སྦྱོན་མེད་དོ་གསུམ་ན་གཅིག་ལ་ཞབ་སྦྱོན་ཡོད། ལི་འི་མཛེལ་སྐམ་
 ལ་གསོར་བྱེད་གསུམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བཅུ་ཡོད་པ་སྦྱོན་མེད་གཅིག་དང་རྒྱང་བ་སྐམ་ལ་གསོར་གང་ཅམ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་
 བདུན་ཡོད་པ་གཅིག་ ཉོར་སེལ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་ཕྱེད་བཞེ་ཡོད་པ་སྦྱོན་མེད་གཅིག་ཆ་འགྲིགས། དུང་དག་རག་གཤོག་
 མ་ལྟོ་བ་ལ་གས་སྦྱོན་ཕྱན་ཡོད་གཅིག་ ཟི་དུང་གུམ་སྦྱོན་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་ འཇང་ཀོང་སྐྱང་རྒྱན་ཁ་སྐམ་ལ་གསོར་དུག་ལྷག་
 ཅམ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ཕྱེད་དུག་ཡོད་པ་སྦྱོན་མེད་ཆ་གཅིག་ ལྷེ་བ་བྱ་རྒྱང་ཞེས་པ་རག་ཀོང་པད་བཟོ་བད་གཤམས་མ་སྐམ་ལ་
 གསོར་བྱེད་དག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བྱེད་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྦྱོན་མེད་ལྷེ་དང་སྦྱོན་ཕྱན་ཡོད་པ་གཉིས། ལི་རག་གི་འགག་
 རྟིང་སྐམ་ལ་གསོར་བཞེ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེ་ལྷག་ཅམ་ལོ་སྦྱོན་ཕྱན་ཡོད་བདུན་ཙ་གསུམ་དང་དུག་ཙ་གཅིག་ རག་ཀོང་
 སྦྱོང་བཟོ་བད་གཤམས་མངོང་བདུན་ རག་ཀོང་པད་བཟོ་རྟོག་གདན་མ་དོ་བདུན་ རག་གི་རྒྱ་ཀོང་སྦྱོང་བཟོ་མ་དོ་གྲངས་དུག་ཙ་ཤེ་
 ལྟ། ༣༨ས་ཀོང་ཆེ་བ་ཁ་ཞེང་ལ་ [40b] ཐོག་གསོར་གང་ལྷག་ཅམ་དང་སྐམ་ལ་ཐོག་གསོར་འོང་ཅམ་སྦྱོན་མེད་བཞེ་དང་སྦྱོན་
 ཡོད་གསུམ། ཚོས་ལྷོག་གསུམ་བཅས་དང་མེ་བྱི་ཉམས་གསོས་མ་སྐྱེད་ནས་རྩགས་རྗེ་ལྷ་ཁང་དུ་རྒྱན་མཚན་འབྱེད་སྦྱོང་བྱངས་
 དམར་གྱིས་མཚན་ཀོང་པད་བཟོ་མ་ཁ་ཞབས་བཅས་པར་འབྱུ་འབྲེལ་བྱི་སྦྱོར་སུམ་ཙ་སོ་བདུན་དང་སྦྱོར་འཇའ་གཅིག་གི་ལྷིད་
 ཡོད་པས་སྐམ་ལ་ཐོག་གསོར་བརྒྱན་དང་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་དོ་ཡོད་པས་སྐུས་ལེགས་གཅིག་བཅས་རྣམས་མེ་སྲང་
 མན་གྱི་ཆུང་དང་སྦྱོན་ཤོར་རྣམས་བར་ཁྱད་རྩར་འདོན་གྲུབ་པའི་ལག་ཡོད་ཐོང་གསལ་རྟེན་གསུམ་མཚན་ཆས་དང་བཅས་སྦྱོད་
 རིགས་ཆེ་ཤུ་གང་ཅིར་ད་ནས་བརྒྱུ་གཉེར་རིམ་བྱིན་ནས་ཆད་འཛེར་རྣམ་ལུས་འཛོགས་བདེར་མ་སོང་བས་བདག་ཐོན་བདག་
 གཅེས་དང་འབྲེལ་དུས་ཐོག་སོ་སོར་ཅེས་སྦྱོད་ལེན་སོགས་འབྲས་ཚང་དགོས་རྒྱའི་མཇུག་མནོན་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་མངས་ནས་བྱ་སྐྱེ་
 མནོན་གྱི་གསོར་འཆུང་དོ་དམ་སྦྱོད་མེད་ཐོག་ སྐྱེ་གཉེར་གསར་རྟིང་འཕོས་ལེན་མཚམས་དེ་བ་གསུམ་སྦྱོད་རིགས་ཆེ་ཤུ་སྦྱོད་
 ལེན་ཟེན་པས་བསྐྱེམས་ཁ་ཞུང་དང་ཆད་སྦྱོན་བྱུང་སོགས་བར་ཁྱད་རྩར་འདོན་གྱི་མཐུབ་ [41a] འདོམས་བཛོད་གཅིང་ཞིབ་
 འཁོད་པའི་ཤོག་ལྟེ་ངེས་བཀོད་དགོས་རྒྱ་བཅས། འབྱུང་འབྱུར་གསར་འབྱོར་བྱུང་རིགས་ཀྱང་བར་མ་དོར་མ་སོང་བའི་
 གཤམས་རིམས་བཀོད་ཡོང་བ་བྱེད། ལྷ ༡ ཚོས་ ༢༨ བཟང་པོ་ལ། མེ་སྲང་ ཉམས་གསོས་མ་སྐྱེད་ནས་གསར་བསྐྱེད་རྩགས་རྗེ

ལྷ་ཁང་ཟངས་དམར་གྱིས་ཆབ་བུམ་མཚུ་ཅེ་དུལ་བཤམ་འབྲུ་སྤྱིལ་བཅས་ཁ་གསར་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་སྤྱོད་འབྲུལ་ལྷས་པ་
 སྤྱི་མཚུངས་བདག་གཅེས་དམ་དོན་ཡོང་བ་བྱེད། ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༡ བཟང་པོ་ལ། ༡༡། ཚེ་འདས་དཔོན་དམན་སྤྱིལ་དཀར་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་གཏུ་མའི་མགུལ་བརྒྱན་དུ་དུལ་ག་ཟུར་དུག་མ་ཁ་བདགས་ཀྱི་ག་ལུང་མདུན་དམར་འབྲུར་མ་གཅིག་
 ལུལ་སྤྱོད་ལྷས་པ་སྤྱི་མཚུངས་བདག་གཅེས་བྱེད། ལྷ་ཚེས་ལ། ལུ་ཏྲ་ ལུགས་ཇེ་ལྷ་ཁང་དུས། མཛོད་རྩར་བུམས་པ་
 ལུག་ཏྲན་ནས་ལུལ་བས་ ནང་ཇོད་སྤྱིས་ལེགས་གཅིག་སྤྱོད་འབྲུལ་ལྷས་པ་སྤྱི་མཚུངས་བདག་གཅེས་མ་དོན་ཡོང་བ་བྱེད། ལྷ་ ༢
 ཚེས་ ༡༦ བཟང་པོ་ལ། [42a] ལུགས་ཇེ་འི་ན་བཟའ་སྤྱོད་ལེ་གོས་བསྡེ་དམར་གཅིག་སྤྱོད་ལེ་བས་ཉོར་སྤྱིལ་མ་བུ་ཤོག་གི་
 ཇོར་མེར་གཅིག་ཁ་གསར་སྤེལ་ན་བཟའ་སྤྱོད་ལེ་སྤྱོད་ལེ་རང་འགྲིགས་གཅིག་བུམས་པ་ལྷིང་སྤྱོད་ན་བཟའ་སྤྱོད་ལེ་སྤྱོད་ལེ་རང་
 ཤིག་གཅིག་གོངས་ཚུངས་སྤྱི་གཅིག་ལ་སྤོད་ལེ་སྤྱོད་ལེ་རང་ཤིག་གཅིག་རིགས་ལྷ་ལྷ་ཁང་དུ་སྤྱིལ་ཅེ་དཀར་པོའི་རྣམས་
 ལྷན་གཅིག་མེ་དགོངས་བཅུ་གསུམ་གོངས་ཚེས་ལ། [48a] བརྒྱ་ཅ་བུང་མའི་ཁོངས་དེན་གསུམ་མཚོད་ཆས་གསུམ་
 དེན་གྱི་གཙོ་བོ་འདྲ་ཁང་འཇམ་གྱིང་རྒྱན་དུ་བཞགས་པ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཇོ་བོ་ཤུག་ལུ་ཞེ་འི་སྤྱོད་བརྒྱན་བད་སྤྱགས་
 ཀྱི་སྤྱིལ་ལ་མོ་བཞེ་མཛོད་སྤྱོད་གསུམ་དམར་མེབ་གསེན་ཅམ་ཡོད་པས་དབྱ་རྒྱན་བ་མའི་རིགས་ལྷ་ཁང་སྤྱོད་སྤྱིལ་ལེགས་ཀྱི་ཅེ་ནས་
 ནས་ཅམ་གྲར་བ་མི་སྤོད་པ་དང་རིན་འབྲུང་གི་སྤྱོད་རྣམས་གསུམ་ཡོད་པས་སྤྱོད་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་བུ་གཟུགས་མ་ཚང་མིན་
 ཀྱིས་དཀྱིལ་དུ་པད་རག་གི་ཁྲ་གསུམ་དང་བྱི་རུའི་ཁྲ་གཉིས་ཡོད་པ་བྱིངས་མཐའ་བསྐྱོར་དང་ལེགས་འདེབས་ཀྱི་གལ་བུར་སྤྱོད་
 ཉིག་ལོགས་ཀྱི་ཁྲ་གསུམ་རྣམས་བསྤྱིལ་མམ་འབྲུར་དཔར་དེན་ཁོངས་ཡོད་བཅས་ན་བཟའ་སྤོད་ལྷེ་སྤོད་ལྷེ་དང་སྤྱོད་སྤྱིལ་ལུ་དར་ལུང་
 ལུང་བཟེད་རང་འགྲིགས་ཀྱི་སྤྱག་མཚུབ་གོས་ཁྲུང་བྱིས་བཅས་ལ་སྤོད་སྤྱོད་ཡོད་པ་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་ ༡ ལྷ་མ་ཁང་དུ་གསེར་
 ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ཇེ་རིན་པོ་ཚེའི་སྤྱོད་བརྒྱན་བད་སྤྱགས་ལེང་བྱིས་དང་བཅས་པས་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་གང་གསོར་དག་ཡོད་
 པས་ན་བཟའ་གན་འབྲུར་དབྱ་པར་རང་འགྲིགས་སྤོད་མེད་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་ ༢ གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཇེས་སྤྱོད་བད་སྤྱགས་ལེང་
 [48b] བྱིས་འོད་འཁོར་བྱིས་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་གང་གསོར་ལྷེད་གསུམ་ཡོད་པས་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་ ༣ གསེར་ཟངས་ཀྱི་
 ཇེའི་སྤྱོད་ལེང་བྱིས་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་གང་གསོར་བྱེད་བཅུ་ཡོད་པས་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་ ༤ ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤོད་
 བྱག་ནས་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྱོད་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་དོ་གསོར་བྱེད་བཞེ་ཡོད་པ་དབྱ་པར་རང་འགྲིགས་གཅིག་ ༥ ལི་
 ཇེའི་སྤྱོད་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ ༦ ལི་རག་གི་ཇེའི་སྤྱོད་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་
 ལྷེད་དུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༧ ལི་མེར་གྱི་ཇེའི་སྤྱོད་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་བཞེ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༨ གསེར་ཟངས་ཀྱི་
 ལུབ་དབང་གི་སྤྱོད་བརྒྱན་གལམས་གཡོན་དུ་བུམས་པ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱབ་ཡོལ་འོད་འཁོར་བཅས་ལིའི་བྱིས་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་
 པ་ཁྲ་གང་གསོར་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་བུམས་ཞབས་སྤོད་སྤྱོད་བཅས་ ༩ ༡༠ ༡༡ ལྷན་རས་གཟིགས་ལུག་བཞེ་ས་ཚབ་འཇུགས་
 ལུམ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རིན་འབྲུང་སྤྱོད་ལི་མའི་བད་སྤྱགས་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་བཅུ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༢ གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཇོ་
 བོའི་སྤྱོད་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་དུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༣ གསེར་ཟངས་ཀྱི་བད་སྤྱངས་མཚོད་དེན་ཟངས་བྱིས་
 བུམས་ [49a] .....དུགས་སྤྱགས་པའི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་དག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༤ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་དོར་
 གདན་མ་པད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་སྤོད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༥ འཇིགས་བརྒྱད་ཁང་དུ་ལི་དམར་གྱི་
 ལྷམ་འཇམ་དབྱངས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱིས་སྤྱགས་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་དོ་མོ་གང་གསོར་བཞེ་ཡོད་པས་བྱིས་ལ་ཆག་གྲར་ཡོད་པ་གཅིག་
 ༡༦ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་དབང་ལེང་བྱིས་བད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་དོ་གསོར་བཞེ་མ་ལོང་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༧
 ལིའི་སྤྱོད་དབང་གོང་འཁོར་མ་བྱིས་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་དོ་གསོར་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པས་སྤོད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༨ ལིའི་སྤྱོད་དབང་
 གོང་འཁོར་མ་བྱིས་འོད་འཁོར་གྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་གང་གསོར་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༩ ལི་དམར་གྱི་བུམས་སྤྱོད་
 བྱིས་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་མོ་གང་གསོར་དུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༠ ལི་མེར་གྱི་སྤྱོད་དབང་གོང་འཁོར་མའི་ལྷམ་སྤྱོད་ལུ་
 ཁྲ་གང་མོ་གང་གསོར་བརྒྱད་ཡོད་ཞབས་མཛོད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༡ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་འོད་འཁོར་གྱི་
 སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གོ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༢ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་ [49b] གསོར་
 ལྷ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༣ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་མའི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་བཞེ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༤ གསེར་
 ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་བྱེད་དུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༥ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་ཀྱི་
 སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་བཞེ་ཡོད་མེད་ཁོངས་སྤོད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༦ ནས་ ༢༧ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་
 བད་འོད་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་ཁྲ་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༨ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱིལ་ལུ་མོ་གང་གསོར་

རླེད་དག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༩ གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་བཅུ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༧ གསེར་
 ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོབ་ཆོད་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ཐོག་གསེར་རླེད་དོ་ཡོད་པ་མཚན། ༡༥ རྒྱུ་བ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསེར་བཅུ་
 ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་བར་མཐའ་མ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསེར་དག་ཡོད་པ་ཡན་གྲུབ་སྐྱོན་དང་བཅས་ཆེ་ཆུང་དོ་གུངས་བཅུ་
 བཞི། ༣༤ ནས་ ༡༧ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐྱོལ་ལྡང་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཁྱུ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༢ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐྱུན་
 རས་གཟེགས་འབྲོ་བ་དུག་སྐྱོལ་གྱི་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་གསུམ་ཡོད་པས་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོབ་ལ་གཅིག་ ༡༣
 [50a] གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་བྱམས་འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་ལྷེམ་སྐྱོབ་ལོ་འཁོར་གསུམ་ལི་མའི་པད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་
 གསེར་བཅུ་ཡོད་པ་བྱམས་པས་ཞབས་སུ་གྲུབ་སྐྱོན་ཡོད་བཅས། ༡༤ ༡༥ ༡༦ གསེར་ཟངས་ཀྱི་འཇམ་དབྱེད་སྐྱབས་ལྷག་
 བཞི་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཁྱུ་གང་ཐོག་གསེར་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་རལ་གྱི་གྲུབ་པ་གཅིག་ ༡༧ ལི་གསེར་གྱི་རྒྱབ་དབང་གྲོང་
 འཁྱེར་མས་ལྷེམ་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཁྱུ་གང་ཐོག་གསེར་དག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༨ ལི་གསེར་གྱི་བྱམས་པ་བཟང་བཞགས་
 གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ་དང་སྐྱབས་འོད་འཁོར་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་དག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༡༩ ༢༠ ༢༡ གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་
 གངས་ཅན་མཚོའི་སྐྱོབ་བརྟན་མཚོའི་སྐྱོབ་ཁྱེད་གྱིས་གཡམས་སུ་ལིའི་སྐྱུན་རས་གཟེགས་ཀྱི་ལྷེམ་སྐྱོབ་དང་གཡོན་དུ་གསེར་
 ཟངས་ཀྱི་འཇམ་དབྱེད་བཅས་བྱིས་པ་དང་འོད་འཁོར་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་ལྷེད་པས་སྐྱོན་སྐྱུན་བཅས། ༢༢ ༢༣ ༢༤
 གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྩོ་བོའི་སྐྱོབ་བརྟན་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་བཅུ་གཅིག་མ་འོང་ཙམ་གཡུའི་ཁྱེད་སྐྱོབ་ལ་གཅིག་
 ༢༥ གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྩོ་བོའི་སྐྱོབ་བརྟན་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་རླེད་ལྷེད་པ་གཅིག་ ༢༦ [50b] གསེར་ཟངས་
 ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་མའི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་དག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༧ གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཆེ་དཔག་མེད་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་
 ལ་ཐོག་གསེར་རླེད་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༨ ཆོ་བུམ་རང་འགྲིགས། གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྩོ་བོའི་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་
 གསེར་རླེད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༢༩ གསེར་ཟངས་རྒྱབ་དབང་རྩོར་གདན་མ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་རླེད་དོ་ཡོད་པ་
 གཅིག་ ༣༠ ལི་གསེར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོབ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༡ ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱམས་པ་བཟང་
 བཞགས་ཁྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་བཅུ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༢ ལི་གསེར་གྱི་བྱམས་སྐྱོབ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་
 གསེར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་ལྷག་མཚུབ་གྲུབ་པ་གཅིག་ ༣༣ གསེར་ཟངས་ཀྱི་ལྷེམ་ཁ་སར་པ་ཆི་ཁྱེད་པ་དང་འཁོར་གྱི་སྐྱམ་
 ལ་ཐོག་གསེར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༤ ལི་གསེར་གྱི་སྐྱུན་རས་གཟེགས་ཀྱི་ལྷེམ་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་
 ལ་ཐོག་གསུམ་གསེར་གསུམ་ཡོད་པས་འོད་འཁོར་གྲུབ་པ་གཅིག་ ༣༥ ཁྱོ་ལིའི་ལྷེམ་འཇམ་དབྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་དང་འཁོར་གྱིས་སྐྱམ་
 ལ་ཐོག་གསེར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༦ འོད་ཉེ་གྲུབ་པ། ལི་རག་གི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པས་ལྷེམ་སྐྱོབ་ཁྱེད་པ་དང་འོད་འཁོར་གྱི་
 སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་ [51a] རླེད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༧ ལི་གསེར་གྱི་ལྷེམ་རྒྱབ་དབང་གྲོང་འཁྱེར་མ་ཞབས་མཚུབ་བཅས་སྐྱམ་ལ་
 ཐོག་གསེར་རླེད་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༨ ཁྱོ་ལིའི་ལྷེམ་སྐྱུན་རས་གཟེགས་གདན་བཅས་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་བཅུ་གཅིག་
 ཡོད་པ་གཅིག་ ༣༩ ལི་དམར་གྱི་རྒྱབ་དབང་རྒྱ་སྐྱེར་མ་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་ལྷེད་པས་ལྷག་ཞབས་སུ་བྱུ་བུ་ཆག་སྐྱོན་ཡོད་པ་
 གཅིག་ ༤༠ ལི་གསེར་གྱི་རྒྱབ་དབང་གྲོང་འཁྱེར་མ་གདན་བཅས་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་རླེད་དག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༤༡ མདོ་ལིའི་
 བྱམས་པ་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་ཡོད་པས་ལྷག་གཡམས་ཀྱི་མཐེ་ཆུང་དང་ལྷག་གཡོན་གྲུབ་པ་དང་དམར་གསེར་སྐྱུན་
 ཡོད་པ་གཅིག་ ༤༢ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐྱུན་རས་གཟེགས་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་ལྷེད་པས་སྐྱོབ་ལ་གཅིག་ ༤༣
 ལི་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་འོད་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ༤༤ ལི་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་
 ལ་ཐོག་གསེར་ལྷེད་པ་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས་ ༤༥ ༤༦ ལི་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་དོ་མ་འོད་
 ཙམ་གཅིག་ ༤༧ དང་ཐོག་གསེར་རླེད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༤༨ ལི་རག་ [51b] ལི་རྒྱབ་དབང་པད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་
 དོ་ཡོད་པ་གཉིས་ ༤༩ ༥༠ ལི་གསེར་གྱི་ལྷེམ་སྐྱུན་རས་གཟེགས་ཁྱེད་པ་དང་འོད་འཁོར་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་རླེད་བཅུ་
 ཡོད་པ་གཅིག་ ༥༡ གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷེམ་བྱམས་པ་ཁྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་དུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༥༢
 ལི་གསེར་གྱི་ལྷེམ་བྱམས་པ་སྐྱམ་ཐོག་གསེར་རླེད་དུག་ཡོད་པ་གཅིག་ ༥༣ ལི་གསེར་གྱི་རྒྱབ་དབང་པད་སྐྱབས་འོད་འཁོར་གྱི་
 སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་དོ་ཡོད་པ་ ༥༤ ༥༥ གཉིས་ནས་གཅིག་གི་འོད་འཁོར་གཡམས་སུ་གྲུབ་ཡོད་ལི་རག་གི་བྱུན་རས་
 གཟེགས་ལྷག་བཞི་པའི་སྐྱོབ་བརྟན་པ་དང་སྐྱབས་འོད་འཁོར་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་དོ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༥༦ གསེར་ཟངས་
 ཀྱི་ཆེ་དཔག་མེད་པ་དང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་གསུམ་ཡོད་པ་ ༥༧ གཅིག་དང་པད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་
 དོ་ཡོད་པ་གཅིག་ ༥༨ ལི་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱབ་དབང་པད་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསེར་རླེད་ཡོད་པ་གཅིག་ ༥༩ གསེར་ཟངས་ཀྱི་

ལྷན་རལ་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབས་འདུ་འཁོར་གྱི་སྐྱམ་ལ་མོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་བཅས་ ༡༠༠ ། ༡༡། གསུང་ཚོས་ལྷ་ཁང་དུ།
 ལྷགས་ཁྲ་སྐྱར་པས་ཤིང་སྐྱམས་མདུན་སྒྲིང་འབྲུང་ [52a] འབྲུང་བཟུང་བ་དགྲིས་སྐྱར་སྐྱོ་ལྷགས་ལྷེ་བཅས་མཁའ་མཐའ་འབྲུར་
 མའི་ནང་གཤེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་གི་སྐྱབ་བརྟན་ཆེ་ཚད་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསོར་བརྩུ་གཅིག་མ་ཡོང་ཅམ་
 རེ་ཡོད་པ་མཛན་ ༡༠༡ རྣམ་ ༡༧༢ འབྲིང་བ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསོར་བརྩུན་རེ་ཡོད་པས་བར། མཐའ་མ་པད་
 ལྷགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསོར་ལྷ་མ་ཡོང་ཅམ་རེ་ཡོད་པ་ཡན་ཆེ་རྩེད་སྐྱོ་ཚོགས་སྒྲོན་ཕྱན་དང་བཅས་འོ་གྲངས་ལྷ་བརྩུང་གསུམ་དང་
 ལི་དམར་སྐྱག་མེར་གསུམ་དང་མདོ་ལི་ཁྲོ་ལི་ཟངས་རག་སོགས་སྐྱ་རྩུ་བཟང་དང་སྐྱོ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་དང་ཇི་
 རིན་པོ་ཆེ། ཇི་ཇི་འཆང། ལྷང་བ་མཐའ་ཡས། ཆོ་དཔག་མེད། འཇམ་པ་ལ། འཇམ་དབྲུངས། ཇིར་སེམས། ལྷན་རལ་གཟིགས། ལྷག་
 ཇིར། ཇི་ལོ། ལྷ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བརྟན་སྐྱོ་ཚོགས་ཆེ་ཚད་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསོར་བརྩུ་གཅིག་རེ་ཡོད་པ་མཛན་ ༡༧༧
 རྣམ་ ༢༠༠ འབྲིང་བ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསོར་ལྷ་རེ་ཡོད་པས་བར། མཐའ་མ་སྐྱམ་ལ་གསོར་བཞིར་རེ་ཡོད་པ་ཡན་ཆེ་རྩེད་
 སྒྲོན་ཕྱན་དང་བཅས་འོ་ལྷ་བརྩུ་དང་ [52b] བརྟན་ ༢༠༡ རྣམ་ ༢༡༠ ལི་དམར་སྐྱག་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་གྲོང་འབྲེར་མ་དང་
 བུམས་པ། ལྷན་རལ་གཟིགས་སོགས་ལྷེས་སྐྱོ་ཆེ་ཚད་སྐྱམ་ལ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་མོ་གང་གསོར་བཞི་ཡོད་པ་མཛན་ ༢༡༡ རྣམ་ ༢༡༢
 འབྲིང་བ་པད་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གོར་བརྟན་ཡོད་པས་བར། མཐའ་མ་སྐྱམ་ལ་གསོར་དོ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་ཡན་ཆེ་རྩེད་གྲར་སྒྲོན་
 ལྱོ་ཚོགས་བཅས་འོ་གྲངས་བཞི་བརྩུ་ཞི་གསུམ། འདུ་ཁང་དང་བརྩུ་ལྷའི་ཁོངས་ལི་མ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱང་མཐའི་སྐྱབ་གཙོ་འཁོར་
 གསུམ་ཡོད་ཁྲིལ་སྐྱགས་ཀྱི་སྐྱམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པ་རྒྱབ་ཡོལ་གྱི་གཡོན་ཅེ་གྲར་བ་གཅིག་དང་ ༢༡༧ ཁྲོ་རག་
 ཉི་ཆེ་ལི་སོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱབ་མཁའ་བོག་གཉིས་འཐེ་བའི་སྐྱོ་ཆེ་རྩེད་འབྲོན་མ་གཙོ་འོ་གྲངས་བརྩུ་བཞི་ ༢༡༧ རྣམ་ ༢༤༤
 གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱབ་གཅིག་ ༢༤༤ ཁྲོ་ལས་གྲུབ་པའི་གྲུངས་དྲན་ཆེ་ཚད་སྐྱམ་ལ་མོ་གང་གསོར་གསུམ་རེ་ ༢༤༤ ༢༥༠
 ༢༥༡ འབྲིང་བ་སྐྱམ་ལ་གསོར་ལྷེད་དག་རེ་ ༢༥༢ ༢༥༣ ༢༥༤ ༢༥༥ རྩེད་བ་སྐྱམ་ལ་གསོར་དུག་ ༢༥༤ ༢༥༥ ༢༥༤ རེ་བཅས་
 ཡོད་པས་སྒྲོན་ཕྱན་ཡོད་པ་འོ་གྲངས་བརྩུ་མཐའ་ལ། ༡༡༡། ཀ་ཉགས་གས། ཁྲོ་ལིའི་བརྟན་སྐྱོ་ཆེ་རྩེད་ཀ་ཁ་གང་བཞི་དང་ཇི་ཇི་
 འཆང་གི་སྐྱབ་ཅ་གཅིག་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་གཉིས་ཆ་ཆ་ལྷེས་ [53a] ལྷན་རལ་གཟིགས་སྐྱབ་གཅིག་ཉ་ཅན་དན་གྱི་ཆོ་དཔག་
 མེད་གཅིག་གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཚོག་བདག་ ཐ་གྲང་སྐྱའི་སྐྱབ་གསོར་ལྷེད་དོ་ཡོད་པ་ལྷག་གཉིས་གྲར་བ་གཅིག་བཅས་སོ། ༡༡༡།
 གསུང་རབ་གས། འདུ་ལ་བ། འབྲམ། མདོ་སྐྱེ། ལྷང་འདས། བརྟན་སྐྱོང་ལ། གསེར་འོད། འཁོར་ལོ་སྐྱོ་མཚོག་བརྟན་དབྲུ་མའི་རྣམ་
 བཤད། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་སྐྱོ་ཚོས་དང་སྐྱོ་ཚོས་ཁོངས་ཤིག་གྲངས་ཆོང་མིན་སྐྱོ་ཚོགས་ལྷེག་ཤིང་ཐེག་ཐག་
 དང་རས་གྲུབ་བཅས་ཡོད་མེད་བསྐྱམས་ཡོད་བརྩུ་དང་བརྩུ་ཅུ་གྲ་བརྟན་དང། ཆོད་མ་རྣམ་པར་འབྲེལ་པའི་ཅ་བ་ཡན་ལག་
 དང་བཅས་པའི་སྐར་ཤིང་འོ་གྲངས་ལྷ་བརྩུ་དགཉིས་བཅས་ གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐྱོས་འཛིན་སེང་གཞུགས་མ་གཅིག་ ༡༡༡།
 ལྷན་སྐྱབ་གས། གཙོ་བོ་སྐྱར་འདས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་བརྟན་འདུལ་གྱིས་སྐྱབ་བརྟན་ཐོག་ཚད་ ༡ མ་རས་སེར་སྐྱམ་སྐྱར་ལྷང་
 བཟེད་རང་འབྲིགས་མཛོད་སྐྱབ་གསུ་ཁྲ་ཁྲ་ཉར་ཅམ་ཡོད་པ་བྱིན་ཅན་གྱིས་གཡས་གཡོན་དུ་བུམས་ ༢ འཇམ་དབྲུངས་ ༣ མཐའ་
 བསྐྱར་ས་ཁྲིལ་སྐྱེད་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱིས་འབྲུར་སྐྱེམ་མི་ ༧ རྣམ་ ༡༤ [53b] ཚོད་ལྷག་ཅམ་དང་སྐྱོ་འབྲམ་མན་རྩུན་
 དུ་མི་གཡོ་བ་དང་ ༢༠ དང་རྟ་མགྱིན་ ༢༡ གཉིས་སྐྱབ་ཆོད་ཆེ་བ་བཅས་དང་འཇམ་དབྲུངས་རལ་གྱི་མའི་སྐྱབ་བརྟན་ ༢༢
 མི་ཚོད་མ་སྐྱོད་ལྷེ་སང་ཁེབ་ཇར་ལྷན་ ཆོ་དཔག་མེད་དང་ ༢༣ རྣམ་ ༢༡ ལྷ་སྐྱབ་སོགས་མི་ཚོད་མ་དག་བུམས་པ་ཚོས་འཁོར་མ་
 ༢༣ རྣམ་ ༧༠ དང་བཟང་བཞུགས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་བུམ་འཇམ་དབྲུངས་མི་ཚོད་ལྷག་ཅམ་དང་ཉེ་བའི་སྐས་བརྟན་ ༧༡ རྣམ་
 ༧༧ དག་དབང་ལོ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་སྐྱབ་ ༧༤ ལུམ་ཆེ་མའི་སྐྱབ་མི་ཚོད་མ་ ༧༥ བཅས་སྐྱོན་ཕྱན་ཡོད་པས་སྐྱབ་གྲངས་བཞི་བརྩུ་ཞི་
 དག་བཅས། ༡༡༡། མཚོད་ཆས་གས། བརྟན་འདུལ་གྱིས་སྐྱར་སྐྱར་རྒྱན་མཚོད་འབྲུང་སྐྱོད་དབྲུལ་ཀོང་འཇམ་སང་པད་བཟོ་མ་
 ལྷང་ཡོར་བུམ་ལྷན་དར་སྤང་རང་འབྲིགས་པད་བསྐྱར་མའི་སྐྱམ་ལ་མོ་གང་གསོར་ལྷེད་བརྩུ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་མོ་གང་གསོར་གང་
 ཡོད་པས་ཟངས་ཀྱི་ཁེབ་ལྷན་འབྲོན་གཙོ་འབྲེལ་ དབྲུལ་གྱི་རྩུ་དྲིང་སྐྱོད་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་བརྩུ་དང་སྐྱམ་ལ་
 གསོར་གསུམ་ཡོད་པས་བརྟན་ཅར་གཅིག་ ལི་དྲིང་སྤང་རྒྱན་ཁ་གཞིས་མ་འབྲེས་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བརྩུ་དང་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་
 ཡ་དུག་དང་སྐྱོན་ཡོད་ལ་གཅིག་ འབྲོན་དམར་གྱི་བརྩུ་ཀོང་གསོར་མིག་ [54a] མ་སྐྱོན་མེད་འོ་གྲངས་ལྷ་བརྩུ་དང་དག་
 ཀོང་པད་བཟོ་མ་ཉིན་རྒྱབ་སོ་སོར་གསོར་མིག་ཡོད་པ་གཅིག་ ལྷགས་ཀྱི་མཛུ་སྐྱམ་ལ་མཐོ་གང་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་གཅིག་
 ཟངས་ཀྱི་རྩུ་ཁྲར་མཚུ་ཅེ་དབྲུལ་བཤད་མ་སྐྱོན་ཕྱན་ཡོད་པ་གཅིག་བཅས་ བྲུང་ཁོངས་རག་དྲིང་འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེང་ལ་
 གསོར་དུག་དང་སྐྱམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བཞི་ཡོད་པས་བརྟན་ཅར་གསུམ་དང་ཡ་དུག་ རག་ཀོང་པད་གཤམ་མ་སྐྱམ་ལ་གསོར་

བརྒྱད་དང་རེ་ཡོད་པས་སློན་མེད་བདུན་ ཟངས་ཉིད་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་ཞེད་ལ་གསོར་ལྷེད་དགུ་ཡོད་པས་སློན་ཡོད་གསུམ་ ལི་ཉིད་
 འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེད་ལ་གསོར་བརྒྱད་ཡོད་པས་སློན་ཡོད་གཞི་མ་འབྲེས་ངོ་ལྷ་ གོས་སྤྱོད་མཉམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ནང་ལྷན་གསུམ་གྱ་
 བཅས་ཁ་རྣེད་ངོ་ལྷ་ ཆེར་ཁྲུའི་གནམ་གདན་བཞི། ཉེན་ཁྲིས་བཞིས། མཚན་ལྷོག་ལྷ་བཅས། ༡༡ རྣམ་སྤུང་ལྷ་བཅས་དུ། གཙོ་
 བོ་རྣམ་པར་སྤུང་མཚན་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུའི་བཅས་ཐོག་ཚད་མའི་ལྷོགས་བཞི་སྤོ་འབྲུར་དང་གཡལས་གཡོན་རིགས་ལྷའི་ས་བོན་སྤྱ་
 བབས་དང་སྤོ་མང་མཚན་ཉེན་ཐོག་ཚད་མ་ལྷོགས་ [54b] མཚམས་སྤུ་པད་མ་ འཁོར་ལོ་རྣམ་གྱ་ རྗེ་མོགས་ཚད་གོང་
 མཚུངས་ཀྱི་བར་མཚམས་སྤུ་མཚན་བཤམས་རང་འགྲིགས་དང་ལོགས་འདེབས་སྤོ་འབྲུར་བཅས་པར་པད་མ་འབྲུར་ཐོན་གྱིས་
 ལྷེད་རིགས་ལྷའི་སྤྱོད་མཉམས་དང་ ༧༠ རྣམ་ ༡༠༢ ཀུན་ཏུ་རིག་པའི་སྤྱ་རྣམས་མི་ཚད་ལས་རྒྱུད་ཅོམ་བཞུགས་པས་དབྱུག་ལྷོག་
 ཞབས་ལྷོག་མཚན་སོགས་ལ་སློན་སྤྲུན་དང་བཅས་པས་འབྲུར་སྤྱ་ལྷ་བཅུ་དང་བཞི་ལ་མེ་བྱི་ཉམས་གསོས་ཁོངས་གསལ་བཟོས་
 གཟུགས་གྲུ་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ལྷོད་ལྷ་སྤྲུན་ལྷ་ནང་ལྷན་ཆ་འགྲིགས་ལྷ་བཅུ་དང་བཞི། གཙོ་བོར་གཟུགས་ལྷ་དཀར་པོའི་སྤྲུན་ཤལ་བཅས་
 དང་རས་སྤྲུན་ཏར་ཁ་རིས་ཀྱི་གནམ་གདན་གཅིག་ བོ་ལ་ལི་དམར་པོས་ཀ་འབྲུམ་གོང་བཞི་སྤྱ་རྣུ་ལྷོགས་རང་འགྲིགས་ངོ་བཞེ།
 དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་སྤུམ་ལ་གསོར་བདུན་ལྷོག་ཅོམ་དང་ཁ་ཞེད་ལ་གསོར་ལྷེད་ལྷ་ཡོད་པས་རྒྱ་སྤོ་འཁོར་པ་གཅིག་ ཟངས་
 ཉིད་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་ཞེད་ལ་གསོར་ལྷེད་ལྷ་རེ་ཡོད་པས་གས་སློན་སྤྲུན་ཡོད་བདུན་ཅོར་གཉིས། ཟངས་ཉིད་འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེད་
 ལ་གསོར་ལྷེད་ལྷ་ལྷོག་ཅོམ་ཡོད་པས་བདུན་ཅོར་གཅིག་ ལི་ཉིད་འགག་བཟོ་མ་ཁ་ཞེད་ལ་གསོར་ལྷེད་ [55a] བདུན་རེ་ཡོད་
 པས་ཁ་སློན་ཅན་ལྷ་ཅོར་གཅིག་ ལི་རག་གི་མཚན་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་གཅིག་ ལྷོགས་ཀྱི་མཉེ་གཅིག་བཅས་བཅོ་ལྷ་མཚན་པས་
 སོག་ཤིང་ལྷུ་མ་རིལ་ཐོག་ཚད་ལྷན་པར་འཇུགས་བཞེན་ཀང་ཁྲིས་རང་འགྲིགས་དང་མཚན་བཤམས་ཀང་ལྷོག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་
 དཔང་རྒྱབ་ལག་གསུམ་ཡོད་བཅས་ཆ་ཚང་དོ། ༡༢ མ་ཉི་ལྷ་ཁང་དུ། སྤྲུན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཇེ་འི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་བརྣམས་
 ཚད་མ་གཅིག་ ༡ རྒྱགས་ཇེ་ཆེན་པོས་ཞང་ཐང་ཁ་རྣེད་གཅིག་ ས་གདུང་གུང་རྒྱབ་མཚན་ཉེན་སྤོན་ཡོད་ཐོག་ཚད་མ་ལོང་ཅོམ་
 གཅིག་ མ་ཉི་དུང་བསྐྱར་ཐོག་ཚད་མ་ལྷི་འབྲུམ་ཟངས་དམར་ལ་རག་ལེར་གྱི་གོང་གཤམས་བསྐྱེད་བཅིངས་སྤུང་གི་ལ་རང་
 འགྲིགས་བཅས་དང་དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་སྤུམ་ལ་གསོར་བརྒྱད་དང་ཁ་ཞེད་ལ་གསོར་ལྷེད་ཡོད་པ་གཅིག་ རག་ཀོང་ལ་
 གཉིས་རག་ཉིད་གཞི་མ་འབྲེས་ངོ་དུག་ རག་གི་སྤྲུར་གཅིག་ སྤུམ་ཁྲིས་གཅིག་ ཟངས་ཀྱི་མེ་ཉིད་དོད་དུག་སྤྱོད་ལྷོགས་ལྷ་བཅས་
 གཅིག་བཅས་མེ་གྲང་པན་ [55b] གྱི་ཚད་དང་སྤོན་ཤིར་རྣམས་བར་ཁྲུང་ལྷུང་འདོན་གྲུབ་པས་ལག་ཡོད་གོང་གསལ་ཉེན་གསུམ་
 མཚན་ཆས་དང་བཅས་སྤོད་རིགས་ཆེ་སྤྱ་གང་ཅིར་དེ་ནས་བཟུང་སྤྱ་གཉེར་རིམས་བྱོན་ནས་ཚད་འཛར་ནར་ལུས་སོགས་འཛོགས་
 བཤེར་མ་སོང་བའི་བདག་ཐོན་བདག་གཅེས་དང་འབྲེལ་དུས་ཐོག་སོ་སོར་ཕྱིས་སྤོད་ལེན་འབྲུམ་ཚད་དགོས་རྒྱའི་འཇུག་མཉམ་
 ལས་སྤྱོད་དང་མཚངས་ནས་བྱ་སྤྱ་མཉམ་གྱི་གསོར་འཇུང་དོད་མཁུ་ལྷོད་མེད་ཐོག་ སྤྱ་གཉེར་གསར་རྣེད་འཕོས་ལེན་མཚམས་
 དེབ་གསལ་སྤོད་རིགས་ཆེ་སྤྱ་ལེན་ཟེན་པས་བསྐྱོམས་གཞུང་ཚད་དང་སྤོན་གུང་སོགས་བར་ཁྲུང་ལྷུང་འདོན་གྱི་མཐའ་
 འདོམས་བཞེད་གཅོང་ཞིབ་འཁོར་པས་ཤོག་ལྷེ་དེས་བཀོད་དགོས་རྒྱ་བཅས་འབྲུང་འབྲུར་གསལ་འབྲུར་གུང་རིགས་ཀྱང་བར་དོར་
 མ་སོང་བའི་འདི་གཤམས་རིམས་བཀོད་ཡོད་བ་བྱེད། ༣ ཚོས་ ༢༧ བཟང་པོ་ལ། [61a] བསྐྱུང་མ་ཁང་དུ་ཉེན་གསུམ་མཚན་
 ཆས་གས་ བསྐྱར་སྤུང་རྗེ་ཇེ་ཆེ་གཙོ་འཁོར་འདེབས་བྲིས་ཡོད་པས་ཉེན་གཙོ་ལྷ་མོའི་ཞལ་ཐང་གོང་གཤམས་ཞལ་ཁེབ་རང་
 འགྲིགས་གཅིག་གི་གཡལས་གཡོན་དུ་ཉེན་མདུང་དམ་འབྲུར་མ་གཉིས། གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་དབང་དོར་གདན་པད་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྤུམ་ལ་ཐོག་གསོར་དོ་ཡོད་པས་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་ ༡ རིན་ཆེན་སྤྱ་ལྷ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤུང་བ་བཤེགས་པའི་
 སྤྱ་བརྣམས་པད་སྤྲུགས་འོད་འཁོར་གྱིས་སྤུམ་ལ་ཐོག་གང་རེ་ཡོད་པས་སྤྱ་གྲངས་སྤུམ་ཅུ་སོ་ལྷ་ ༢ རྣམ་ ༣༩ གསེར་ཟངས་ཀྱི་
 མཁོན་པོ་ལྷོག་བཞི་པའི་སྤྱ་བརྣམས་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤུམ་ལ་ཐོག་གསོར་བཞི་ཡོད་པས་གཡལས་གཡོན་ལྷོག་མཚན་གྱི་ཕྱི་གྲར་
 གཅིག་ ༢༧ གསེར་ཟངས་ཀྱི་དམ་ཅན་ཚོས་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱ་བརྣམས་པད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤུམ་ལ་ཐོད་ཡོད་པ་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་
 ༢༨ གསེར་ཟངས་ཀྱི་ཅོ་སྤྲི་སྤུམ་ལ་ཐོག་གང་ཡོད་པ་འབྲུན་གཅོང་གཅིག་ ༢༩ ཁོ་ལོའི་སྤྲུན་རས་གཟིགས་ལྷོག་བཞི་པད་སྤྲུགས་
 ཀྱི་སྤུམ་ལ་གསོར་བཞི་ཡོད་པས་ལྷོག་གཡོན་གྲར་བ་གཅིག་ ༣༠ ལི་རག་གི་ཇོམ་གྲ་ལྷ་གསོར་དོར་ཡོད་པ་གཉིས་ ཁོ་ [61b]
 ལས་གྲུབ་པའི་པད་སྤུང་ལ་གསོར་བརྒྱད་མ་ལོང་ཅོམ་གཅིག་ ༣༡ སྤྲུན་འདམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཡི་དམ་དཔང་གཅིག་གི་སྤྱ་
 བརྣམས་པད་ཚད་མ་གཅིག་ ༣༢ དེའི་གཡོན་དུ་མཁོན་པོ་ལྷོག་དུག་གི་སྤྱ་བརྣམས་གོང་མཚུངས་གཅིག་ ༣༣ ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱ་
 བརྣམས་པད་ཚད་མ་གཅིག་ ༣༤ མཁོན་པོ་ལྷོག་བཞི་པའི་སྤྱ་བརྣམས་གཅིག་ ༣༥ བཅས་བསྐྱར་བསྐྱུང་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་
 ཐང་ཁ་རྣེད་དུག་ བསྐྱུངས་ཇོས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གཅིག་ སྤྱ་མེད་ཀྱི་བུམ་པ་དམ་འབྲུར་གཅིག་ ༣༦ ལྷ་སྤྲུན་རས་གཟིགས་

དང་མཚན་ཆས་གསལ་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་མདུང་འབྲུལ་མ་པོ་བཅས་འདོམ་གང་གསོར་བརྩུ་ཡོད་པ་དར་ལྷན་གཅིག་ལ་སྐུལ་ནས་
 ལུལ་པས་རྟེན་མདུང་བ་དན་རང་འགྲིགས་དར་ལྷན་གཅིག་ནས་རྒྱུ་པན་པན་གསུམ་བཞོད་པས་རྫོས་ཚེན་གཅིག་མེ་མདའ་དམ་
 འབྲར་སྤང་མེད་གསུམ། མདའ་ཕྱང་དམ་འབྲར་བརྩུ་གཉིས། མོན་གྱི་སྐྱ་མེད་བཞི་ལ་དམ་འབྲར་མ་སྐྱབ་གསོད་ལྷ། མོན་གྱི་བརྩུ་
 གཉིས། ཤིང་གི་སྐྱ་གྱི་མཐོ་འབྲར་རྫོན་ལྷན་ལྷ། ལྷགས་གྱི་གཉིས། རྟེན་གཉིས། ལམ་ཁབ་མོག་བཅས་ཁ་རྙིང་གཅིག་སྤྱན་
 [62a] སེའི་ཤོང་ཕྱག་ཚལ་བ་གཅིག་གཟེགས་དཔག་གཅིག་སྐྱ་འབེབ་མེ་ལོང་བཀྲས་དྲགས་འབྲར་ཡོད་དར་ལྷན་གཅིག་
 གདུང་ཁེབ་གོང་བ་མཐོང་ཤས་རྒྱན་པར་དར་རྫོན་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་འོར་བཅས་གཅིག་དང་གོང་བ་དཔུང་ལྷན་ལྷང་ཁྲ་མའའ་དམར་
 མེར་དར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་འོར་ལྷན་གཅིག་གོང་བ་ཁ་མེ་མའའ་དམར་མེར་དར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་འོར་ལྷན་གཅིག་གོས་དར་སྐྱ་ཚོགས་
 ཀྱི་དཔྱོད་པར་སྤོང་མོད་རང་འགྲིགས་ཚེ་རྒྱུང་འོང་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད། རས་དམར་གྱི་ཡོལ་བ་གཅིག་དེས་གཡས་གཡོན་ཡོགས་
 ཡོལ་གོང་བ་ཚེར་ཁྲ་དར་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷེབ་བཅེན་གསེང་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་རས་དཀར་ལ་བྲིས་བས་བསྐྲངས་ཇས་ཆ་གཅིག་
 གལེར་ཁང་ནས་དུངས་པས་གོས་དོ་རྩེ་བ་མམ་གྱི་སྤྱེ་ནང་ལྷན་ཤམ་བྱ་བཀུད་བཅས་རང་འགྲིགས་བྱག་རྫོ་ཡོད་པ་གཅིག་
 དང་གོས་རྟོར་གདན་མའི་སྤྱེ་བྱེ་ནང་ལྷན་ཤམ་བྱ་བཀུད་བཅས་རྒྱུང་བ་གཅིག་གོས་དམར་བྱ་ཚང་འཁོར་མའི་སྤྱེ་བྱེ་ནང་ཤམ་
 བཀུད་བཅས་ཁ་རྫོང་གཅིག་གོས་སྤྱིན་རིས་མ་སྤྱེ་བྱེ་ནང་ཤམ་བཀུད་བཅས་གཅིག་གོས་ཤོ་བསྐྱིགས་མའི་སྤྱེ་བྱེ་ནང་ཤམ་
 [62b] བཀུད་བཅས་གཅིག་བདུལ་ཤེལ་སྲག་པའི་སྤོང་ཅམ་འབོར་ལུང་རང་འགྲིགས་གཅིག་ཇུས་ཚོས་བསྐྱིགས་མས་རྟེན་
 ཁེབ་ཏུལ་སོང་གཅིག་ཇུས་དང་དཔུང་ལྷན་ཤོ་སྐྱིགས་མས་རྟེན་ཁེབ་ཁ་རྫོང་གཉིས། མཚན་ལྷོག་ཚེ་རྒྱུང་བཞི། གདོར་ལྷོགས་
 གཉིས། རིན་ཚེན་བདུར་རུ་བསེག་བཅས་གཅིག་མཚན་ཇས་གདན་ཡོད་པས་སྤྱིལ་ཁ་ཐམ་འབྲར་གཅིག་སྤྱན་ཤམ་དར་
 ཚོགས་ཡོད་པས་སྤྱིལ་ཁ་ཐམ་འབྲར་གཅིག་རྩོ་བྲིལ་ཅེ་དགུ་པ་སྐམ་ལ་གསོར་བརྩུ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་ཡོད་པས་རྩོ་རྩེ་རུ་
 གཅིག་གྲར་བ་སྐུས་ལྷན་འབའོན་གཅང་ཆ་འགྲིགས། ཟངས་ཀྱི་ནང་མཚན་ཀ་ལི་ཁེབ་ལྷན་འབྲུན་མ་གཅང་པར་རག་གི་མཐོང་
 ལྷག་འབྲུན་གཅང་བཅས། ཇུ་ཕུང་འབྲུལ་སྤོང་རག་གི་མོན་པོར་སྤྱིན་མེད་མཉེ་རང་འགྲིགས་གཅིག་རྟོར་སེལ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་
 གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་ཆ་གཅིག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་ལྷེད་བཞི་ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་ཆ་གཅིག་རྒྱ་སྐབ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་
 གང་གསོར་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པས་སྤྱིན་མེད་ཆ་གཅིག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་གསུམ་མ་ཡོང་ཅམ་པོམ་ལ་སྤྱིན་ཕན་ཡོད་
 པ་ཆ་གཅིག་རྩ་གཅིག་[63a] རྒྱ་སྤྱི་ཉམས་གསོས་མ་སྤེང་ནས་ཕུལ་པས་རྒྱ་སྐབ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་དོ་མ་ཡོང་ཅམ་
 ཡོད་པ་ལ་གཅིག་པོས་དང་རིས་མཚན་སུ་གས་བྱག་གསོར་གང་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་ལེའི་མཉེལ་སྐམ་ལ་གསོར་དོ་རེ་དང་
 ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དག་ཅམ་རེ་ཡོད་པས་སྤྱིན་མེད་དོ་གཉིས། ལྷགས་ཀྱི་མཉེལ་ཚེ་རྒྱུང་གསུམ། རག་གི་མཉེལ་ཤིང་ཡོ་མ་གཅིག་
 དུལ་ཀོང་པད་བཟོ་མ་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བདུན་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པས་ཁ་རྩར་ལ་གས་སྤྱིན་འདེད་ཐབས་
 ཀྱི་པད་མ་གྲར་བ་གཅིག་པ་སྤྱེ་གསས་བཟོས་དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་ཁ་ཐམས་འབྲུ་སྤྱིལ་ཅན་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བདུན་མ་
 ཡོང་ཅམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་དུག་རེ་ཡོད་པས་མཚན་སྤྱང་ཅན་དོ་ལྷ། དེ་ཡོག་དུལ་ཀོང་སྤོང་བཟོ་མ་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷ་
 ལྷག་ཅམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་དུལ་གྱི་རྒྱ་རྙིང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་ལྷག་ཅམ་དང་སྐམ་ལ་
 གསོར་ལྷེད་གསུམ་རེ་ཡོད་པས་ཁ་ལ་ཟད་གས་ཡོད་པ་བདུན་ཅར་གཅིག་རག་ཀོང་པད་བཟོ་མ་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བདུན་དང་
 ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་[63b] ཡོད་པ་སྤྱང་ལྷན་གཅིག་རག་ཀོང་པད་གཤམ་མ་གསོར་ལྷེད་བརྒྱུད་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་བདུན་
 ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་གཅིག་རག་ཀོང་ཕུམ་ལྷན་མ་སྐམ་ལ་ཐོ་གང་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དུག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་སྤྱེ་འབྲུལ་
 གཅིག་རག་ཀོང་གཞི་མ་འབྲེས་སྤྱིན་མེད་དོ་གྲངས་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ལི་རྙིང་ལྷེར་བཟོ་མ་ཡམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བཞི་དང་
 ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷེད་དུག་ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་བདུན་ཅར་གཅིག་ལི་རྙིང་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷེད་དོ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བཞི་ཡོད་
 པས་སྤྱིན་མེད་ལྷ་ཅར་གཅིག་གི་ལ་གཅིག་གྲིགས་ཚང་བྱག་རྩོལ་ཡོད། རག་གི་ཀ་ཐོར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་དུག་ཡོད་པར་
 གས་སྤྱིན་ཁག་གསུམ་དང་མཐེལ་གས་ཡོད་པ་གཅིག་རག་གི་ཀ་ཐོར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོ་གང་གསོར་དུག་ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་གཅིག་
 རག་གི་ཐ་ལི་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བརྩུ་གཅིག་ཡོད་པ་སྤྱིན་མེད་དཀར་དུལ་མ་གཅིག་ལྷགས་ཀྱི་ལྷིང་པོར་ཁེབ་ལྷན་ཐག་འབྲར་
 གཅིག་དུང་ལྱི་ཆབ་ཐུར་གསོར་བདུན་ཡོད་པ་ཨ་ལོང་འབྲར་བ་གཅིག་ཟངས་ཀྱི་ཆབ་ཐུར་ཐོ་གང་ཡོད་པ་གཅིག་ཟངས་
 [64a] ཀྱི་རྒྱ་བན་སྤོན་ཡོད་གཅིག་ཟངས་ཀྱི་བཞུ་སྤོན་ཁེབ་ལྷན་གཅིག་ཟེ་དུང་གཅིག་དུང་དཀར་གྲུམ་སྤོན་ཡོད་པ་གཅིག་
 ཤིང་བྲིས་གཅིག་སྤོང་གདན་གཅིག་འགའ་དམར་ཁྲའི་སྤོ་ཡོལ་ཤམ་བྱ་རང་འགྲིགས་གཅིག་ཕྱག་མཛོད་སྤོ་བསྐར་ནས་ཕུལ་
 པས་ཟངས་དམར་ལས་བྱབ་པའི་གསེར་བསྐྱམས་འབྲུལ་པོར་རག་སེར་འབྲིལ་ལྷན་སྤོན་མེད་མེ་ཡོས་འཁོད་བ་གཅིག་དང་གོང་

མཚངས་འབབ་གཞིང་མེ་སྤྲུལ་འཁོད་པ་གཅིག་སྐྱེ་རེ་དཀར་པོས་འབོལ་གདན་ཅག་གཅིག་སྤྲུལ་ལྷོག་གཅིག་བཅས་དང་སྤྲུ་
 ལྷགས་ལྟེ་བཅས་གཅིག་སྤྲུ་གཉེར་སྤྲོད་ཉི་ནས་སྤུལ་པས་བྱིང་དཀར་པོས་སྤྲོ་ཡོལ་འགའ་དཀར་ནང་ལྷན་ཤམ་བྱ་རང་འགྲིགས་
 གཅིག་བཅས་ལག་ཡོད་གོང་གསལ་རྟེན་གསུམ་མཚོད་ཆས་སོགས་སྤོད་རིགས་ཆེ་ལྷག་ཅིར་དེ་ནས་བརྒྱབ་སྤྲུ་གཉེར་རིམ་
 སྤོན་ནས་ཚད་མེད་བདག་གཅེས་དང་འབྲེལ་དུས་ཐོག་སྤོད་ལེན་སོགས་འབྱུང་འབྱུར་གོང་བཞིན་ཡོད་པ་བྱེད། ལྷ་ ༢ ཚེས་ ༢༧
 བཟང་པོ་ལ། མེ་སྤྲུང་མཐོང་མཁམ་རྩུལ་བ་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་ [64b] བརྩན་འབྲུས་ལགས་དང་མཛོད་པ་རྒྱལ་བྱེད་
 བྱམས་པ་རྩབ་བསྐྱར་གཉི་ནས་ཟངས་དམར་གྲིས་ཆབ་བྱམ་མཚུ་ཅེ་དང་དདུལ་བཤན་འབྲུ་སྤྲུལ་བཅས་ཁ་གསར་འབྲོན་གཅོང་
 གཅིག་སྤོད་འབྲུལ་ཞུས་པ་སྤྲུ་མཚོངས་དམར་དོན་བདག་གཅེས་བྱེད། ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༢༡ བཟང་པོ་ལ།

(68a) ༄༄༅། རྒྱལ་ཁབ་གིས་རྟེན་གསུམ་མཚོད་ཆས་གྲས། ལྷ་སྤྲུ་བཞུགས་སྤྲུམ་ཚོན་ལྷན་ཤེལ་སྤོ་རང་འགྲིགས་གཅིག་སྤོན་
 འདས་ལས་གྲུབ་པ་ལེ་རྒྱལ་ཆེན་གྲགས་ལྷན་གྱི་སྤྲུ་བརྒྱན་གང་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྤོན་མེད་བཞུགས་སྤྲུམ་ཚོན་ཁྲ་མཐོང་རིས་
 བཅས་གལལ་གཡོན་པད་མ་རྒྱ་བཅེགས་སྤོ་དཀྲིལ་ཁོ་ཞལ་རང་འགྲིགས་གཅིག་དང་འཆེན་མཚམ་པ་ནས་སྤུལ་པས་གྲགས་
 ལྷན་གྱི་སྤྲུ་བཞུགས་སྤྲུམ་རང་འགྲིགས་སེང་ཁྲིས་མེད་པ་གཅིག་གྲགས་ལྷན་གྱི་སྤྲུ་ཐོག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྤྲུག་ཞབས་
 སྤོན་ལྷན་བཅས་པ་གཅིག་གྲགས་ལྷན་གྱི་སྤྲུ་ཆེ་བ་སྤྲུག་འཛིན་བཅས་པ་གཅིག་ལ་སྤོད་ལྷེ་མཐོང་མ་རྩ་དམར་པོ་མཛོད་གོས་
 སེར་པོའི་འབྲེལ་ལྷན་ནང་ག་རས་ལྷང་བྱས་པ་གཅིག་དང་སང་ཁེབ་གཞིས་མཛོད་གོས་སྤྲུག་གོ་མཛོད་མ་རྩ་དམར་སྤོན་ལུང་
 དམར་ནང་ལྷན་གཅིག་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པའི་བྲུགས་གསལ་མེ་འོང་གསེར་ཟངས་ཀྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་རྒྱ་ཡི་གེ་འབྱར་ཡོད་
 བཅས་ཀྱི་མཐོང་རྟོར་རྩས་དམར་སེར་དང་མ་རྩ་དམར་པོ་མཛོད་མཛོད་གོས་དམར་སེར་སྤོན་གསུམ་བྱས་པ་རས་ལྷང་ནང་ལྷན་
 དགོན་མཚོག་འོད་ཟེར་ནས་སྤུལ་པས་སེ་ཤན་གྱི་ཚར་བཅས་ [68b] དང་མེ་ལུག་ལྷ་གཉེར་རྩབ་བཀྲས་ནས་སྤུལ་པས་སྤོན་

ཤས་སྤོན་ཚོག་འཁོད་པ་གཅིག་མགོན་དཀར་གྲིས་སྤྲུ་བརྒྱན་སྤྲུམ་ལ་ཐོ་གསུམ་གསོར་དག་མགོན་པོ་སྤྲུག་དུག་པ་དང་དམར་ཅན་
 ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུ་བརྒྱན་སྤྲུམ་ལ་ཐོ་གསུམ་གསོར་བརྩུ་རེ་ཡོད་པ་བཅས་དང་གྲགས་ལྷན་གཉེར་འཁོར་གྲིས་ཞལ་ཐང་རས་ཀྱི་གོང་
 གཤམ་རང་འགྲིགས་ཞལ་ཁེབས་བཅས་དང་གཏོར་སྤྲུམ་ཚོན་ཁྲ་མ་སྤོན་ལྷན་ཡོད་པ་གཅིག་གོས་སེར་ཁྲའི་གནམ་གདན་
 གཞིས་སེར་པོ་མཐའ་འཇགས་སྤོན་པོ་དཀྲིལ་དུ་གོས་ཚོས་སྤྲུ་མ་ནང་ལྷན་རྟེན་སྤོན་ཡོད་པ་གཅིག་སྤྲུ་ལྷེ་མཐོང་གོས་འཚོམས་
 སྤྲུབ་མ་ཁྲ་བསྐྲིགས་མཛའ་དམར་སེར་གོང་བ་གོས་སྤོ་རྟེན་དར་ལྷང་གི་ཤམ་བྱ་བཅས་རས་དཀར་ནང་ལྷན་བྲུག་རྫོལ་ཡོད་པ་
 གཅིག་རྒྱལ་པོའི་དབྱ་ཐོག་དུ་གོས་རྒྱན་ཞི་སེར་པོ་སྤྲུགས་བཞིར་རྒྱན་ཞི་དམར་རྟེན་དེའི་གལས་གཡོན་དུ་གཞིས་གོས་དམར་
 ཐིང་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་ཅན་མཛའ་གོས་སྤོན་རས་དཀར་ནང་ལྷན་སྤོན་ལྷན་ཡོད་པ་གཅིག་སྤྲུ་ལྷེ་མཐོང་མ་རྩ་དམར་པོ་གོང་བ་
 རྒྱན་ཞི་སྤོན་དར་ལྷང་ཤམ་བྱ་ལུང་དམར་ནང་ལྷན་རལ་སྤོན་ཡོད་པ་གཅིག་ར་ཚོན་ཁྲ་ [69a] མ་གཅིག་དཔྲོད་པར་གོང་བ་
 ཏོར་རྩས་ལི་ཐང་འཚོམས་སྤྲུབ་མ་གཞིས་རྒྱ་སྤྲུག་ལ་རྒྱལ་སྤིང་སྤྲུ་བདུན་དང་བཀྲ་ཤིས་རྟེན་གསལ་བརྒྱུད་སོགས་དང་མོད་སེར་པོ་
 རིང་བྱུང་བརྒྱུད་རེ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་གོང་བ་གོས་དམར་འཚོམས་སྤྲུབ་མ་གཞིས་དཔྲུད་ལྷན་སྤོ་དམར་སེར་གསུམ་ཡོད་ནང་ག་
 རྒྱ་ཅི་སྤོན་པོ་དང་མོད་རིང་བྱུང་བརྩུ་གཅིག་ཡོད་པས་སྤོན་ཡོད་ལ་གཅིག་གོང་བ་གོས་སེར་འཚོམས་སྤྲུབ་མ་གཞིས་སོག་
 ལིང་སྤྲུ་སྤྲུ་དང་ལྷང་སེར་གཉིས་སྤྲིགས་དར་མོད་དུག་ཡོད་ལ་གཅིག་གོང་བ་འཚོམས་སྤྲུབ་མ་ལག་ལྟེ་ཡོད་དར་སེར་མོད་བརྩུ་
 གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་གོང་བ་ཐག་སྤྲུབ་མ་སྤོ་ཁྲ་གཞིས་ལྷང་སེར་མོད་བརྩུ་ཡོད་ནང་ལྷན་གཅིག་ལན་རུང་གོང་བ་མཚོལ་

མདོག་འཚོམས་སྤྲུབ་མ་ལག་གསུམ་ཡོད་སྤོ་རྟེན་ཐག་བཅས་དར་མོད་ཚར་བདུན་ཡོད་ལ་གཅིག་གོས་སྤོ་སྤྲིགས་མས་བྲིལ་
 གདན་གཅིག་གོང་བ་སྤོན་པོ་རས་དཀར་ནང་ལྷན་གཅིག་གདུང་ཁེབ་གོང་བ་ཁ་ཐེ་སྤོ་སྤྲུ་མཛའ་མཛོད་གོས་དམར་སེར་
 ཤམ་བྱ་དར་སྤོན་ཏོར་རྩས་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ལྷེབ་ལྷེ་ལྷ་བཅེགས་བྱས་པ་ནང་ [69b] ལྷན་གཅིག་ནང་མཛོད་དང་དར་རས་ཡོད་
 པས་དར་བདུང་གཅིག་མཚོད་ལྷོག་སྤོལ་ཅི་ལྷན་འབྱར་གཅིག་གཏོར་སྤོག་དང་མདུན་ལྷོག་ཁོངས་རོ་གྲངས་བཞི་ལའི་ལུང་
 མོར་གཅིག་དདུལ་གྱི་རྒྱ་རྟེན་སྤྲུམ་ལ་གསོར་གཉིས་མ་འོང་ཅམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བཞི་ལྷག་ཅམ་རེ་ཡོད་པས་བདུན་ཅར་
 གཅིག་དདུལ་གོང་གསེར་བཟོ་མ་སྤྲུམ་ལ་གསོར་བདུན་མ་འོང་ཅམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་ཞབས་

རས་ནས་འདྲ་གཅིག་གྲུར་འབྲོན་གཅོང་སྤྲུས་ལེགས་གཅིག་དདུལ་གྱི་ཆབ་བྱར་གསོར་བརྒྱུད་ཡོད་པ་གཅིག་དདུལ་གོང་སྤོང་
 བཟོ་མ་སྤྲུམ་ལ་གསོར་བྱེད་བདུན་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བྱེད་ལྷེ་རེ་ཡོད་པས་ཁ་ཞེང་ལ་སྤྲུ་སྤྲུལ་མཚོན་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་
 ལྷ་ཅར་གཅིག་ལི་རྟེང་སྤྲུམ་ལ་གསོར་དོ་ལྷག་ཅམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་བདུན་རེ་ཡོད་པས་སྤོན་མེད་བདུན་ཅར་གཅིག་རག་
 གོང་སྤོང་བཟོ་མ་སྤྲུམ་ལ་གསོར་ལྷེ་རེ་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་ལི་རྟེང་གཞི་མ་འབྲེས་བདུན་ཅར་གཅིག་གིས་ལ་གཅིག་ལ་སྤོན་

རྩོམ་ཡོད། རིན་ཆེན་བདེ་རུ་བསེགས་ [70a] བཅས་ཆ་ཚང་གཅིག རག་གི་ཆབ་མཐུན་གཅིག རག་གི་མ་ལི་ཁ་ཞེང་
 ལ་གསོར་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག ཤ་དཀར་གྱི་ཐེབ་ཅེ་གཅིག རག་གི་ཚུ་བན་སྐྱོན་ཕན་ཡོད་པ་གཅིག ལྷ་སྐབ་ཁ་ཞེང་ལ་
 རྩོམ་ཡོད་པ་ལ་གཅིག་གི་མོས་ལ་གས་སྐྱོན་གསོར་དོ་ཅམ་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་ལ་བསྐལ་ཟད་ཀྱི་སྐྱོན་ཆེ་ཡོད། ལྷ་སྐབ་ཁ་ཞེང་
 ལ་ཐོག་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་སྐྱོན་མེད་ཆ་གཅིག གསོར་ཐོབ་དོག་ལྷན་ཆ་གཅིག་དང་དོག་མེད་ལ་གཅིག ཐང་ལྷ་གཅིག
 ལྷགས་ཀྱི་མཉེ་སྐམ་གསོར་དུག་ཡོད་པ་གཅིག རྟེན་མདུད་དར་ལྷན་གཅིག ལྷགས་ཀྱི་ཁྲབ་ཡོང་གསུམ་སྐྱོ་ཡོལ་ཤམ་གྱ་རང་
 འགྲིགས་ ལྷགས་མདའ་གཤོག་སྐྱོ་གསོར་ཚོགས་མ་སྐྱོ་གཉིས་གྲར་གཅིག རག་གི་ཀ་ཐོར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་བརྒྱད་
 ལྷམ་ལ་གསོར་ལྷེད་བཞི་ཡོད་པ་གས་བྱག་སོགས་སྐྱོན་ཕན་བཅས་པ་གཅིག མེ་མདའ་ར་ཤིང་ཡོད་མེད་རྒྱངས་དགུ་ཡོད་
 པས་ལྷེ་ཁ་ཁ་དམ་འབྲུར། མིང་གི་རྒྱ་རྒྱངས་དུག་ཡོད་པ་ལྷེ་མཉེ་མས་ཁ་དམ་འབྲུར་ [70b] གཅིག ཁྲབ་ཡོང་སྐྱོགས་ལུང་
 ཆབ་ཅེ་རང་འགྲིགས་གཅིག་བཅས་དང་ས་སྐྱེ་མགོན་པོ་བ་དཔལ་དོན་ནས་ཕུལ་པས་སྐྱོ་ལྷགས་ལྷེ་བཅས་གཅིག་དང་ཤིང་ཁྲིས་
 གཅིག མཛོད་པ་སྐྱོ་འཕེལ་ནས་ཕུལ་པས་བསྐྱངས་ཤས་ཚོན་ཁྲ་བ་གཞིས་ཀ་ཅི་སྐོང་བུན་མ་གོང་བ་མཇའ་བཅས་ལུ་ཐོན་ཚོས་
 ཚོགས་ལྷེབ་ལྷེ་གསུམ་བཅེགས་ཇར་བཅས་གཅིག དགོ་བཙོན་འགྲུས་ནས་ཕུལ་པས་དོ་བྱིལ་ཅེ་ལྷ་པ་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་གསུམ་
 ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྐྱོན་མེད་གཅིག བསྐྱན་དབང་ནས་ཕུལ་པས་སིའུ་འི་ལྷོད་ལྷེ་ཁ་བབས་ནང་ལྷན་འབྲེལ་བཅས་གཅིག
 གཉེར་བུར་སྐྱོན་ལམ་ནས་ཕུལ་པས་རག་གི་ཀ་ཐོར་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་སྐྱུང་ལྷན་གཅིག བུམ་ཁྲིས་འཚུལ་ནས་
 རས་ཕུལ་པས་གོས་མེར་སྐུ་སྐུར་ཁ་བབས་གཅིག དགོ་སྐྱོ་བརྒྱན་ནས་ཕུལ་པས་རག་གི་མཚོད་ཀོང་དྲགས་ལྷན་དོ་བརྒྱད།
 དགོ་བུམས་བསྐལ་ནས་ཕུལ་པས་རག་ཀོང་དྲགས་ལྷན་བདུན་དང་ཟངས་ཀོང་སྐུས་ལེགས་གཅིག ཤང་སྐྱོ་འདས་པོས་སྐྱ་གྱི་
 ཤུབ་མེད་གཅིག ཤིང་གྱི་གྲུ་ཚོང་རིན་པོ་ཅེ་ [71a] རས་ཅུལ་བའི་གདུང་ཁེབ་གོང་བ་རྩས་མེར་མཇའ་དམར་མེར་མཐའ་
 གཤམས་རྩས་ལྷང་བུས་པ་གཅིག་དང་སྐྱོ་བྱང་ནས་ཟངས་དམར་ལས་གྲུབ་པས་གསོར་བསྐྱེམས་འབྲུལ་མོར་ཁ་ཞེང་ལ་རག་
 འཕྲིལ་དང་སྐྱོ་བར་རག་མེར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་ཞབས་མའི་སྐམ་ལ་གསོར་བརྒྱད་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷ་ཡོད་སྐྱོན་
 མེད་འབྱོན་གཅིག་གཅིག ཞོལ་ནོར་རྒྱུང་ནས་ཕུལ་པས་ཟངས་དམར་གྱི་མ་ལི་རི་མོ་ཅན་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་གཤང་ཡོད་པ་
 སྐྱོན་མེད་གཅིག མེ་ཡོས་ཉམས་གསོས་མ་སྐྱེད་ནས་ཕུལ་པས་གོས་ལ་ཅག་གི་སྐྱོ་ཡོལ་ནང་ལྷན་ཁ་བབས་གཅིག མཛོད་
 སྐྱོ་བསྐྱན་ནས་ཕུལ་པས་ཟངས་དམར་གྱི་གསོར་བསྐྱེམས་འབབ་གཞོང་ཁ་ཞེང་ལ་རག་མེར་འབྲེལ་ལྷན་སྐྱོན་མེད་མེ་ལྷག་འཁོད་
 པ་གཅིག་དང་སྐུ་དམར་ཐོག་གི་རྩ་འཁོལ་ཆ་གཅིག སྐབ་ལྷོག་ལ་གཅིག སོག་མདའ་རྩ་ཀམ་རང་འགྲིགས་ཕུལ་སྐྱུང་རས་
 དམར་དམར་འབྲུར་བཅས་སྐུས་ལེགས་གཅིག གྱི་ཤུ་ལྷན་དདུལ་འཁོར་གཡུ་བྱིར་ཁྲ་ལྷན་སྐུས་ [71b] ལེགས་གཅིག་བཅས་
 དང་རྒྱ་སྐྱོ་ཉམས་གསོས་མ་སྐྱེད་ནས་ཕུལ་པས་ཁྲུན་སྐབ་སྐྱོན་ཕན་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག སྐྱོ་གཉེར་དང་འཚུལ་ནས་རག་གི་རྒྱ་ཀོང་
 གཞིས་མ་འབྲེས་དོ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་དང་ཟངས་ཀོང་གཅིག བརྒྱ་རྩ་འོངས་ནས་ལི་རྟིང་སྐང་རྒྱན་ཁ་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས་དང་
 སྐྱོན་མེད་གཅིག ལི་རག་གི་ཕུད་མོར་ཡུ་འབྲུར་མ་གཅིག བརྒྱལ་ལེན་ཤེལ་སྐང་བྱིའི་སྐྱོ་དང་ཅམ་གཅིག གདོད་དཀར་
 པའི་མེ་མདའ་གཅིག་དང་གྱི་ཤུབ་མེད་གཅིག མེ་སྐྱང་ཉམས་གསོས་མ་སྐྱེད་ནས་གསར་བཟོས་གཉོར་སྐམ་ཚོན་ཁྲ་མ་འབྲུད་
 འབྲེད་བརྒྱད་དཀྱིས་རང་འགྲིགས་ཁ་གསར་གཅིག་བཅས་གོང་གསལ་ལག་ཡོད་རྣམས་ད་ནས་བརྒྱད་སྐྱོ་གཉེར་རིམ་འབྱོན་
 རས་ཆད་མེད་བདག་གཅེས་དང་འབྲེལ་དུས་ཐོག་སྐྱོད་ལེན་སོགས་འབྲུང་འགྲུང་གོང་བཞེན་ཡོད་བ་བྱེད། ལྷ་ ༡ ཚོས་ ༢༠ བཟང་
 པོ་ལ། མེ་སྐྱང་ མཐོ་ལྷིང་མཁམ་རྩར་ལ་བ་དགོ་བཤེས་བུམས་པ་བཙོན་འགྲུས་ལགས་དང་མཛོད་པ་རྒྱལ་བྱེད་བུམས་པ་
 སྐབ་བསྐྱན་གཉིས་ནས་ཟངས་དམར་གྱིས་ཆབ་བུམ་མཚུ་ཅེ་དདུལ་བཤན་འབྲུ་སྐྱིལ་ [72a] བཅས་པ་ཁ་གསར་གཅིག་སྐྱུར་
 འབྲུལ་ལྷས་པ་སྐྱི་མཚུངས་བདག་གཅེས་ཡོང་བ་བྱེད། ལྷ་ ༡ ཚོས་ ༢༡ ལ། ལྷ་ལུག་སྐྱིང་ག་རིག་ཁྲིན་ལས་ནས་ཕུལ་པས་སྐྱི་
 གྱི་ཤིང་ཤུབ་བུས་པ་གཅིག་འབྲུལ་མམ་བཞུས་པ་སྐྱི་མཚུངས་བདག་གཅེས་ཡོང་བ་བྱེད། ལྷ་ ༡ ཚོས་ལ། ༄། ཤིང་བུ་ལྷ་ ༢ ཚོས་
 ༤ པ་ གསར་འབྲུར་ དདུལ་དོངས་སྐམས་ལ་སོར་དུག་ཁ་ཞེང་ལ་སོར་ལྷེད་བཞི་ཡོད་པ་བགུལ་ཕན་གཅིག ལི་རྟིང་སྐམ་ལ་
 སོར་དོ་ཁ་ཞེང་སོར་བདུན་ཡོད་པ་སྐུས་ལེགས་བདུན་བརྒྱར་གཅིག རག་དོངས་སྐམས་ལ་སོར་ལྷ་ཡོད་པ་གྲངས་ཐོ་ཆ་གཅིག
 རང་མཚོད་ཁེབས་ལྷན་གཅིག གྱི་ལྷགས་ཤུགས་འབད་འོས་གཡུ་བ་བུས་པ་གཅིག གར་སོགས་གཅིག ལྷགས་རྩར་གསོར་
 ཐངས་གཅིག བསྐྱོ་ཡོལ་ཤམ་གྱ་རྩང་ཤ་རངས་གྲིགས་གཅིག་བཅས་གོང་ཚེས་ལ། ས་སྐྱང་རྒྱ་ཚེས་ལ་རྒྱས་ཁང་མགོན་ཁོག་
 གཉེར་པ་ཕུབ་བསྐྱན་སྐྱོ་བཟང་ནས་དདུལ་སྐྱོང་གོར་ལྷེད་ཅུ་ཅིག་ཡོད་ ༡ འབྲུར་བྱུང་། རྒྱ་འབྲུག་ལོ་སྐྱེད་ལགས་བཛོད་རྩེ་ནས་ཕུལ་
 པའི་བཟང་དམར་གྱིས་ཐེབ་ཅེ་ཁ་ཞེང་ལ་སོར་དུག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་འབྲུར་འབྲུལ་ལྷས། [75a] སྐྱོ་བྱང་མགོན་ཁང་དུ།

རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེ་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་འཛིགས་ཤུང་དཔལ་གཅིག་པས་སྐྱ་བརྟན་ཐོག་ཚད་མའི་གཡམས་གཡོན་དུ་རྟེན་འཆང་
 དང་གསལ་འདུ་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་གནོད་སྦྱིན་གཙོ་འཁོར་བཅས་མགོན་པོ་སྤྲལ་བཞི་དུག་དམག་གཞོན་མ་རྟེན་ཅེ་མོ་བྱ་
 རོག་གཏོང་ཅན་བཅས་སྐྱེ་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོ་ཆེན་འདུ་སྐྱེ་མི་ཚད་མ་ན་བཟའ་རང་འགྲིགས་གཅིག་། ༡ རྟེན་འདམ་
 གྲགས་པས་སྐྱ་བརྟན་མི་ཚད་མ་ན་བཟའ་དབྱ་པམ་རང་འགྲིགས་གཅིག་། ༢ རྟེན་འདམ་གྲུབ་པའི་རྩོམ་ཁ་བྲོ་ལའི་པད་ལྷགས་
 གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོགས་པ་དང་གསོར་ལྷུང་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེག་རལ་སྦྱོན་ཡོད་དམ་ལེར་གྱི་ན་བཟའ་དབྱ་པམ་རང་འགྲིགས་གཅིག་། ༢
 མར་མེ་མཛོད་གྱི་སྐྱ་པད་ལྷགས་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོགས་པ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་། ༣ མངའ་བདག་བསོད་ནམས་བཅའི་སྐྱ་བརྟན་
 མཚན་སྤྱང་འཁོར་པ་སྤྲལ་མཛོད་ལ་སྦྱོན་པུན་བཅས་པ་གཅིག་། ༤ མངའ་བདག་བྱི་ལྷེའི་སྐྱ་བརྟན་མཚན་སྤྱང་འཁོར་པ་གཅིག་
 ༥ གསལ་ཟངས་གྱི་སྦྱོན་སྐྱེ་ཆེ་རྒྱུད་དུག་༧ ༧ ༡༠ ༡༡ ༡༢ སྐྱ་སྐྱ་གཉིས་ ༡༢ ༡༣ [f.75b] རྟེན་འཆང་དང་རྟེན་ལེམས་འཇམ་
 དབྱངས་བཅས་སྐྱ་གསུམ་ ༡༦ ༡༩ ༢༠ མཁམ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པས་གསལ་ཟངས་གྱི་བསྟོན་སྐྱ་གཡམས་གཡོན་
 བུམས་འཇམ་དབྱངས་བཅས་པད་སྤྲལ་འོད་འཁོར་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསོར་དོ་ཡོད་མཛོད་གཡུ་བྱ་སྐྱེ་མ་ཚམ་བཅས་གསལ་བཟའ་
 ན་བཅ་རང་འགྲིགས་གཅིག་༧ ༧ ལའི་རྟེན་སྐྱ་པད་ལྷགས་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསོར་བདུན་ཡོད་པས་ཞབས་དབུས་ལ་བྱག་
 པ་པུན་ཡོད་འབྲོན་གཅོད་གཅིག་༧ ༡༠ གསལ་ཟངས་གྱི་བུམས་པ་བཟའ་བཞུགས་པད་སྤྲལ་གྱི་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གསོར་བདུན་
 ཡོད་པ་འོད་འཁོར་ན་བཟའ་བཅས་རང་འགྲིགས་གཅིག་༧ ༡༠ སངས་རྒྱས་སྤོང་གི་ཞལ་ཟངས་ཐོག་ཡོད་པ་རྟེན་སོང་གཅིག་
 མཁོན་ཐང་རྟེན་སོང་གཅིག་༧ ༡༠ འཛིགས་ཤུང་གྱི་ཞལ་ཐང་གཅིག་གསལ་རབ་སྦྱོར་དང་སྦྱོར་ཚོས་ཁོངས་སྤོང་བཅུ་གསུམ་ཚང་
 མིན་སྐྱ་ཚོགས་སྟེག་ཤིང་དུ་བ་རང་འགྲིགས་གསལ་ཟངས་གྱི་གདུངས་རྟེན་ཐོག་ལྷག་ཅམ་ཉི་ལྷ་གྲུབ་གཅིག་༧ ༡༡ དབྱ་
 ལྷའི་ཞལ་འབག་གཅིག་ཚ་བར་ཆེ་བ་གཉིས་དང་སྐྱ་བར་གཅིག་བསྐྱངས་རྗེས་གྱི་ཞལ་ཐང་རྟེན་སོང་གཅིག་གཏོར་[76a]
 ལྷམ་ཟམ་ནག་གི་སྦྱོ་ཡོལ་བྱས་གཅིག་དང་སྦྱོ་རང་འགྲིགས་གཅིག་མཚོད་ལྷོག་ཆེ་བ་སྦྱོལ་མ་ཅི་ལྷན་གཅིག་ལའི་ཕུང་ཕོར་
 རག་ཡུ་མ་གཅིག་ལྷགས་གྱི་མཁྱེ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས། དུང་དཀར་རག་གཤོག་མ་གཅིག་དང་དུང་དཀར་གཅིག་རྒྱ་སིལ་ཅ་མིན་ལ་
 སྤྱར་སྦྱོན་མེད་ཆ་གཅིག་བལ་སྐབ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་དོ་མ་འོང་ཅམ་ཡོད་པ་ཆ་གཅིག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་དོ་
 ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྦྱོན་མེད་ཆ་གཅིག་རྒྱ་སྐབ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་ལྷ་ཡོད་པ་སྦྱོན་མེད་སྐབ་ལེགས་ཆ་གཅིག་ལའི་
 མཛེལ་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་ལྷུང་སྐམ་ལ་གསོར་ལྷུང་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷུང་དུ་གྱུ་ཡོད་པ་གཅིག་
 རལ་གྱི་ཡུ་མེད་གཅིག་སྐྱེ་ཤལ་ཁ་བདགས་སྐྱ་ཚོགས་དོ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པས་དར་ཐང་གཅིག་ནང་མཚོད་ཀ་ལའི་ཁེ་བྱེག་
 རང་འགྲིགས་རྟགས་འབྲུར་གཅིག་གསལ་རྟེན་བདུངས་མེར་ཡུ་ལྷན་རྟེན་ལོག་རང་འགྲིག་གཅིག་ལེ་རག་གི་ཀ་དམ་མཚོད་ཀོང་
 སྐམ་ལ་[76b] གསོར་ལྷ་མ་འོང་ཅམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷུང་ལྷ་ཡོད་པ་གཅིག་དག་བཟའ་དོ་མ་ལྷལ་ལས་ལེ་སྐེར་ཁ་
 ཞེང་ལ་ཐོག་གསོར་ལྷུང་མ་འོང་ཅམ་གཅིག་ཟངས་གྱི་ཆབ་ལྷུར་གསོར་དུག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་གཅིག་མཚོད་བཤམས་
 སྤོང་དུག་ཡོད་གཏོར་སྐམ་རང་འགྲིགས་སྦྱོན་མེད་ཅི་ལྷན་སྐབ་ལེགས་གཅིག་གཏོར་ལྷོག་དང་མཚོད་ལྷོགས་ཁོངས་ཆེ་རྒྱུད་དོ་
 གསུམ་ལེ་རྟེན་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་ལྷུང་བརྒྱད་ཡོད་པས་བདུན་རྩ་རྟེན་གཅིག་མེ་ཡོས་མཛོད་པ་སྦྱོ་བསྐྱེན་ནས་ཕུལ་པས་ཟངས་
 དམར་སྐབ་པའི་གསེར་སྐྱེམས་འབབ་གཞོང་རག་ལེར་འབྲེལ་ལྷན་མེ་སྤྲལ་འཁོར་པ་གཅིག་དང་ཕུང་ཕོར་གོང་མཚོད་མེ་ཡོས་
 འཁོར་པ་གཅིག་སྦྱིར་འཁོར་ཆ་གཅིག་སྐབ་ལྷོག་ལ་གཅིག་རྒྱ་སྐེ་ཉམས་གསོས་མ་སྤོང་ནས་ཕུལ་པས་ལྷན་སྐབ་སྦྱོན་མེད་
 སྐབ་ལེགས་ཆ་གཅིག་བཅས་ལག་ཡོད་གོང་གསལ་རྟེན་ལྷུར་བཟུང་སྐྱ་གཉེར་རིམ་བྱོན་ནས་བདག་གཅེས་དང་འབྲེལ་
 དུས་ཐོག་སྤོང་ལེན་སོགས་འབྲུང་འབྲུར་གོང་བཞེན་ཡོང་བ་ཤུང་། ལྷ་ ༢ ཆོས་ ༢༠ བཟའ་པོ་ལ། མེ་སྤོང་མཐོ་[77a] ལྷིང་མཁམ་
 ཟུར་ལ་བ་དག་བཤེས་བུམས་པ་བརྟོན་འབྲུས་ལགས་དང་མཛོད་པ་རྒྱལ་བྱེད་བུམས་པ་རྒྱབ་བསྐྱར་གཉིས་ནས་ཟངས་དམར་
 གྱིས་ཆབ་བུམ་མཚུ་ཅི་དུལ་བཤམ་ཁ་གསལ་གཅིག་སྦྱོར་འབྲུལ་ཞུས་པ་སྦྱི་མཚོད་ས་བདག་གཅེས་བྱེད། ལྷ་ ༢ ཆོས་ ༢༡ ལ།
 [80a] ལྷ་ཁང་འཛིག་རྟེན་བརྒྱན་དུ། རྟེན་གཙོ་སྐྱེ་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐབ་དབང་གི་སྐྱ་བརྟན་ཐོག་ཚད་ལྷན་པ་གཅིག་༧
 གཡམས་གཡོན་དུ་སྐྱེན་སྐྱ་བདེ་གཤེགས་བརྒྱུད་ ༢༣༧ 57 10 བཅས་སུམ་ལ་ན་བཟའ་རང་འགྲིགས་དང་སྦྱོལ་མ་དཀར་འཇང་
 གི་སྦྱོན་སྐྱ་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱ་བརྟན་གཅིག་༧ ༢༣ བསྐྱུང་སོ་སོར་ཚོས་རྒྱལ་སྐྱ་ཚད་ཆེ་བ་སྤྲལ་འཛིན་དང་བཅས་
 ༡༢༡ སྦྱེན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱང་རྒྱུབ་མཚོད་རྟེན་གཅིག་མཚོད་ལྷོག་སྤོང་བཞི་མ་སྦྱོ་བཞི་སྦྱོགས་ཅི་ལྷན་སྐབ་ལེགས་
 གཅིག་རག་གི་བརྒྱ་ཀོང་སྐམ་ལ་གསོར་གསུམ་མེ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསོར་དོ་ཡོད་པས་རྟགས་གསོར་མིག་གཉིས་ཡོད་དོ་
 གངས་བརྒྱ་དང་གཅིག་དང་རྟགས་གོང་མཚོད་ས་གཞི་མ་འབྲེས་དོ་བཞི་ལྷག་ཚོས་རྟེན་སྐྱེན་ནས་ཕུལ་པས་ཟངས་དམར་མ་

ལྷག་གི་མཚོན་ཀོང་གསེར་བཟོ་མ་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གང་གསེར་དོ་ལྷག་ཅམ་ཁེབ་ལྲན་གཅིག་ ཟངས་དམར་དཀར་བྱུང་མའི་མཚོན་
 ཀོང་སྐོང་བཟོ་མ་སྐྱམ་ལ་ཐོག་གང་གསེར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ ལི་ལི་རྩེ་རྩེ་སྐྱམ་ལ་གསེར་གསུམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་འབྲུང་གང་ཡོད་
 པ་སྐྱོན་མེད་བཞི་ཚར་གཅིག་ [80b] ལི་རྩེ་རྩེ་བཟོ་མ་སྐྱོན་མེད་ལ་གཉིས་དང་སྐོན་ཡོད་གཉིས་ འགག་རྩེ་གཞི་མ་འབྲེས་
 སྐྱོན་མེད་ལ་གཅིག་དང་སྐོན་ཡོད་བཞི་རག་རྩེ་རྩེ་བ་བདུན་རྩེ་གཅིག་བཅས་ལག་ཡོད་གོང་གསལ་རྣམས་ད་ནས་བཟུང་སྐྱ་ག
 རྩེ་རིམ་བྱོན་ནས་ཚད་མེད་བདག་གཅེས་དང་འབྲེལ་དུས་ཐོག་སོ་སོར་རྩིས་སྤོང་ལེན་སོགས་འབྲུང་འབྱུང་གོང་བཞེན་ཡོད་བ
 ། བྲེད། ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༧ བཟང་པོ་ལ། ལི་རྩེ་གཞི་མ་འབྲེས་བདུན་རྩེ་གིས་བར་བྱུང་སྐྱབས་ཟིན་ ཤིང་བྱ་སྐྱ་ཚེས་ལ། [83a] འབྲི་
 ཟུར་དག་སྐོང་བཟང་པོས་ཤག་གི་མཚོན་ཁང་དུ། རྩེ་གཙོ་སྐྱོན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དཔལ་མོ་ལྷགས་
 འཕགས་ལ་ལྷག་སྤོང་སྐྱོན་སྤོང་གི་སྐྱ་བརྟན་མི་ཚད་ལྷག་ཅམ་སྐྱོན་མེད་འབྲོན་གཙང་དར་ཡུང་ལྷག་ཤེང་རང་འགྲིགས་བྱིན་ཚེན་ག
 ཅིག་ ༡ རྒྱགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་ཚོགས་ཞིང་གོང་བཤམས་ཞལ་ཁེབས་རང་འགྲིགས་གཅིག་ བདེ་ཅན་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་ཞལ་ཐང་གོང་
 བཤམས་ཞལ་ཁེབས་རང་འགྲིགས་གཅིག་ དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་ཚོགས་ཞིང་གོང་བཤམས་ཞལ་ཁེབས་རང་འགྲིགས་གཅིག་
 ལྷགས་འབྲོའི་ཚོགས་ཞིང་ཞལ་ཁེབས་རང་འགྲིགས་གཅིག་ དཔལ་མགོན་བདུན་རྩེ་རྩེ་ལེ་ཞལ་ཐང་གོང་བཤམས་ཞལ་ཁེབས་
 རང་འགྲིགས་གཅིག་བཅས་ གསུང་རབ་བརྒྱན་སྤོང་སྤོང་གཅིག་ གསེར་འོད་སྤོང་གཅིག་ ལྷགས་རིམས་ཆེ་མོ་སྤོང་གཅིག་
 བཅས་ལ་སྐྱོག་ཤིང་སྐྱོག་ཐག་ན་བཟུང་བཞུགས་ལུལ་ར་བ་བཅས་ དདུལ་ཀོང་བད་གཤམས་མ་སྐྱམ་ལ་གསེར་བྱེད་དུག་དང་
 ཁ་ཞེང་ལ་གསེར་བཞི་ཡོད་པ་གཅིག་ སྐྱོན་མར་གྱི་མཚོན་ཀོང་བྱམ་ [83b] ལྲན་མ་སྐྱམ་ལ་གསེར་བྱེད་དུག་ཁ་ཞེང་ལ་གསེར་
 བཞི་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་སྐྱོན་མེད་སྐྱུས་ལེགས་བདུན་རྩེ་གཅིག་ རག་རྩེ་པོར་བཟོ་མ་སྐྱམ་ལ་གསེར་བྱེད་དུག་དང་ཁ་ཞེང་ལ་
 གསེར་བཞི་རེ་ཡོད་པས་མདུན་ཅིར་གཅིག་ དུང་དཀར་གཅིག་ རག་གི་མཛེལ་སྐྱམ་ལ་གསེར་དོ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་གསེར་བརྒྱད་
 ཡོད་པ་གཅིག་ ལྷགས་ཀྱི་མཉེ་གཅིག་རག་གི་ཀ་ཐོར་སྐྱམ་ལ་གསེར་གསུམ་དང་ཁ་ཞེང་ལ་ཐོག་གང་གསེར་བྱེད་བརྩེ་ཡོད་པ་
 གས་ཕྱན་ཅན་གཅིག་ མཚོན་ལྷོག་རྩེ་ལྲན་དོ་གཉིས་དང་ཀང་བྲིས་གཅིག་ རས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་གནམ་གདན་གཅིག་ རས་
 སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་གནམ་གདན་གཅིག་བཅས་ཡོད་པར་ཤག་འདིར་སྤོང་མི་རིམ་འབྲོར་ནས་རྩིས་སྤོང་ལེན་གྱི་བདག་གཅེས་སྤོང་མེད་
 ཐོག་ ལས་སྐྱ་སྤྱིའི་ནས་ཀྱང་དོ་དམ་གང་ཚད་དགོས་རྒྱ་བཅས། ལྷག་བུམས་ཁང་དུ། སྐྱོན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་བུམས་པ་
 བཟངས་བཞུགས་ཐོག་ཚད་མ་འབྲོན་གཙང་བྱིན་ཅན་གཅིག་ ༡ མཚོན་ལྷོགས་བཞོས་ཡོད་གཅིག་ སངས་རྒྱས་བྱང་ལེམས་ཀྱི་
 འབྲུང་སྐྱ་ཡོད་པས་སྐྱོགས་ཤིང་གསེར་ཤོག་མ་དོ་གསུམ་བཅས་ལག་ཡོད་གོང་གསལ་རྣམས་ད་ནས་བཟུང་བདག་གཅེས་སྤོང་
 མེད་གྱིས་འབྲུང་འབྱུང་ [84a] དམ་དོན་ཡོད་བ་བྲེད། ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༧ བཟང་པོ་ལ། འདི་ནས་ཤོག་གངས་བརྒྱད་བརྩེ་རྒྱ་ལྷ་
 རས་དཀར་ཅུ་གོ་བརྒྱུད་བར་དང་གོང་གསལ་བཅས་བསྐྱམས་ཤོག་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩེ་གཉིས་འདི་ནས་བསྐྱོན། [85a] གསེར་ཁང་ལྷེ་བ་
 ཐོག་སོ་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱི་འོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲུང་རབ་ཞིང་བཀོད་དང་སྤོང་མ་གསུམ་ལ་བརྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་ལྷའི་ཚོགས་འཛོལ་བྱ་རྩེ་བོའི་གསེར་གྱི་བྱགས་པའི་འདེབས་བྲིས་ཅན་སྐོ་བཞི་ཤར་བལྟ་སྐོ་རྩེ་མེད་གཟུང་དཀྱིལ་ཆ་
 ཚང་དང་གྱོ་མོའི་སྤོང་རྒྱ་ལེབས་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སྐྱུས་ལེགས་ཡོད་པར་བྱི་ནས་རྩེ་སྐྱོན་སྐྱ་གས་ཕྱན་བྱ་བཅས་སྐྱ་
 གཉེར་སོ་སོས་བདག་གཅེས་གང་ཟབས་དགོས་པ་ཡོད། མེ་གྲང་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ལ།

THO.LING gNAS.BCU LHA.KHANG SPROD.DEB

[1a] གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་གི་སྤོང་སྤོང་གཅིག་འབྲས་གྱིས་དེག

[3a] ལོ་སྟེ་སྟེ་ཚོས་སྟེས་ཕ་རྒྱལ་པོ་ལྔ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་སོགས། ག་མོ་བཞུག་ཚོས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་པའི། མཐོ་ལྷིང་རྫོང་གཤམ་ས་གཉིས་པ་ཚེར། མཐོང་ཐོས་དྲན་དང་རེག་བྱ་རོ་ལ་ཡང། མངོན་མཐོང་ལེགས་འདབ་མཁས་པའི། ལྷ་གསུང་བྱགས་སྟེས་རྟེན་མཚོག་ནམ་མཁའི་རྟེན། མཚུངས་མེད་སྟེས་རྒྱའི་དཔལ་དུ་བཞུགས་རྣམས་དང། མཚོང་ཚོགས་བཅས་རམ་མཁའི་ཁམས། གཞུགས་སུ་མ་གྱུར་དེ་སྲིད་བཞུན་པའི་སྤྲད། བཞོན་དོན་མ་འདྲེས་སྤྲོད་རབ་འཆར་བའི།

རྟེན་དེབ་རྟོར་བུའི་མེ་ལོང་འདྲི་ན་ལྟར། ཞེས་ཀྱིས་པའི་ཚོག་གི་མངོན་སུས་རྟེ། མེ་མོ་སྟག་ལོའི་གལ་ཚོས་དགེ་བའི་ཉིན། གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་ཉམས་གསོས་དང་འབྲེལ། [4a] སྤྲོད་འདམ་ལ་སྤྲུབས་པའི་གཙོ་བོར་བྱབ་དབང་གི་སྤྲོད་སྤྲོད་མི་ཚད་ལྷག་ཅིམ། ...

འབྲེལ་དཀར་སྟེས་མཚོང་བྱ་སྤྲོད་ཚམ་དང། དེའི་གལས་གཡོན་འཕགས་པའི་གནས་རྟེན་ཚེན་པོ་བཅུ་དུག་ལ་སྤྲོད་མངོན་ལྷག་མཚན་བཅས་ཆ་ཚང་དང། སྤྲོད་བྱང་དོས་སྤྲོད་གོང་མཚུངས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་སྤྲོད་གཞུང་དང། སྤྲོད་པོ་དགེ་རྟེན་ཚེན་པོའི་སྤྲོད་བཅས་བཟོ་བཞོན་ཚོན་ཅི་སོགས་ཁ་གསར་སྤྲུས་ལེགས། གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་བཞི་ཡོད། སྤྲོད་པར་ལྟས། ཅུ་མེ་

བཟུང་དགེ་ལྷགས་ཤན་སྤོང་འབོར་བཅས་ཁ་གསར། སྤོང་དུ་རྒྱལ་མཚན་གཅིག་དང། རྒྱག་གཉིས་བཅས། སྤྲོད་དགེ་དགོས་ལས་ཐོག་སོ་སོར་བདག་དོན་བདག་གཅེས་སྤྲུས་བྱི་སྲིད་བར་ཉམས་མེད་སྤོང་ལེན་དགོས་རྒྱའི་དོ་དམ་སྤྲོད་དབྱེ་ཚོས་རིམས་འབྱོར་ནས་མངོང་རྒྱར། མེ་ [5a] ལྷག་སྤྲོད་ཚོས་ལ། ༡ མེ་སྟག་དུས་འདབ་མེ་འབྲུག་པས་ཆད་དུ་གོང་གསལ་གནས་བཞེན་ལྷག་མཚོང་སྤྲོད་སྤོང་བསྐྱོན་སུ་རྟེ་འབྲུག་ལ་གསུམ་དང་བྲེ་བཅུ་གཉིས་འབྱོར་འཇག་དབྱེ་ཚོས་ཁོངས་སུ་ཞུས་པའི་མ་ཅ་ལོང་བཞིན་འབྲས་དོར་མེད་དགོས་རྒྱ། སྤྲོད་ཚོས་ལ། [6a] མེ་སྟག་སྤྲོད་གཉིས་ལྷི་དབང་སྤྲོད་མ་འཕགས་པ་ཚོས་འཕེལ་བྱི་ཆེད་དུ་རྒྱན་མཚོང་ཐེབས་འབྲི་མོ་ན་ལྷན་གཅིག་དང་མོ་ཡར་གཅིག་ བེའུ་མོ་གཅིག་བཅས་འབྱོར་འབྲུལ་ཞུས་པའི་བསྐྱེད་སྤྲོད་ནས་མཚོང་འབྲུལ་ཉམས་མེད་དགོས་རྒྱར། སྤྲོད་ཚོས་ལ། མེ་སྟག་ཅི་ཚོང་སྤོང་པ་སྟེ་མོ་འདོ་ཁར་ནས་ ༢ བསྐྱར་འབྲོའི་བདེ་ཅོར་དམིགས་

གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་དུ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ ༡༠ ཚོས་ ༢༧ ཉིན་དགེ་འདུན་བཞི་གཅིག་གི་གནས་རྟེན་ལྷག་མཚོང་གནད་སྤྲོད་དང། བསྐྱར་བ་རྒྱས་པའི་སྤྲོད་ལམ་བཅས་རྒྱགས་རྒྱའི་མ་ཅོ་སོ་འབྲུ་རུའི་ཁལ་བཞི་བཅུ་ཐམས་པ་འབྱོར་འབྲུལ་ཞུས་པའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ནས་གོང་དགོས་ལག་བཤོར་དགོས་རིགས། ཇ་འབྲུ་གཉིས་ཉག་ལ། ཇ་དོར་མར་བྲེ་དོ། འབྲུལ་བྲེ་དོ། སྤྲོད་ཞེབ་བྲེ་བཞི། ཤེལ་དྲོག་

[7a] གཅི་རྒྱར་ཞེབ་བྲེ་གང། གསོལ་མར་བྲེ་གང། མཚོང་ཅིམ་དང། བཟུང་ཅིམ་བསྐྱོན་ཅིམ་བྲེ་བཅུ་རྒྱ་མཚོང་གཅིག་གི་མཚོང་མར་དང། རྒྱན་མར་བསྐྱོན་མར་བྲེ་ལ། ཤིང་འབྲས་སྤྲོད་འཛོམས་བྲེ་གང། ག་རེར་སྤྲོད་ཡོན་ཀུར་རེ་དང། ཇ་མར་ག་བསྐྱལ་གཅིག་ མེ་རྒྱ་གཉིས་ཁོངས་ག་བསྐྱལ་གཅིག་ མཚོང་འབྲུ་བྲེ་གསུམ། སྤྲོད་རྟེན་རྟེན་ཆད་སུམ་ཅུ་ཐམས་པ་བཅས་བྱི་སྲིད་བར་མ་ཅོ་ཅིས་སྤོང་དང། བསྐྱེད་སྤྲོད་གོང་དགོས་ཉམས་མེད་དགོས་རྒྱར། སྤྲོད་ཚོས་ལ། [8a] མེ་སྟག་དུས་འདབ་མེ་མོ་དར་པོའི་ཆེད་དུ་ར་མ་ལ། ཅི་དྲ་སྤྲོད་མོ་མོ་གཉིས། སྤྲོད་རིའུ་མོ་མོ་གཉིས་བཅས་སྤོང་འབྲུལ་ཞུས་པའི་ཤེས་འབབ་རྒྱན་མཚོང་ཐོགས་ཉམ་མེད་སྤྲོད་འབྲུལ་དགོས་རྒྱའི། སྤྲོད་ཚོས་ལ། [11a] མེ་སྟག་དད་ལྷན་སྤོང་ག་མེ་མེ་ལ་གནམས་ནས་སྤྲོད་འདམ་ཆེད་དུ་

གནས་བཅུའི་བྱབ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་གོས་ལེར་གནམ་འབྲུར་ཁ་བབས་གཅིག་ལུལ། འབྲུལ་འདམ་མེ་མེ་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་སྤོད་ལྷགས་རྟེ་མགོ་ལྷེ་བཅས་ཆེ་བ་གཅིག་དང། རག་ལེར་ལྷ་སྤྲོགས་ལུ་འབྲུར་ཁེབས་ལྷན་སྤོད་མེད་གཅིག་ སྤྲོད་ནས་དོང་དོང་སྤོད་མེད་བདུན་ཚར་གཅིག་ མེ་མེ་སྤོང་ཚོས་རྣམ་དོང་དོང་དབྱལ་བཟོ་མ་སྤོད་མེད་བདུན་ཚར་གཅིག་བཅས་སུལ་བསྤྲུག་གཉེར་རིམས་འབྱོར་ནས་སྤོང་ལེན་ཉམས་མེད་དགོས་རྒྱར། སྤྲོད་ཚོས་ལ། [12a] མེ་སྟག་ཉམས་གསོའི་ཁོངས་ནས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་དུ་གསར་སྤོང་ཞུས་གས། ཇོ་ལེགས་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་ཐང་ལྷེ་ལིང་སྤྲུམ་འཛོར་སྤོད་པོའི་གོང་ཤམ་ལྷ་དམར་ལེར་ཞེ་མཚོང་། སྤོད་ཅེའི་ཞལ་ཁབ་ཐ་སྤོང་ལིང་དམར་དང། རྒྱང་གཞོན་ལིང་དམར་རག་ལེར་ཐང་དོག་ཤིར་དམར་ཤིའི་རྒྱབ་ལྷན་ཁ་གསར་སྤྲུས་ལེགས་གཅིག་ ཡང་མེ་ལོང་གོང་མཚུངས། གོང་ཤམ་ཅན་ལྷན་སྤོད་ལྷ་དམར་ལེར་གོ་བསྐྱག་གོང་མཚུངས། ཞལ་ཁབ་སྤྲོད་ཅེ། ཐ་སྤོང་ལིང་དམར། རྒྱང་གཞོན་ལིང་དམར། ཐང་དོག་གོང་ཚུངས་བཅས་ཁ་གསར་གཅིག་ དགའ་ལྷན་ལྷ་སྤོད་སྤོད་གོས་རྒྱས་རྒྱ་དུག་གི་གོང་ཤམ། ལྷ་དམར་ལེར་གོ་སྤྲུག་སྤོད་པོ། ཞལ་ཁབ་གོང་ཚུངས་ཁ་སྤོང་ཐང་དོག་མེད་པ་གཅིག་ བྱབ་དབང་

ལྷུང་གཤེགས་འཁོར་བཅས་སྤྲོད་སྤྲོད་ཐང་དོར་སྤྲོད་གོང་ཤམ་དང། རྒྱན་བཞི་སྤོད་གཉིས་ལྷ་སྤོད་ལེབ་ལྷ་དམར་ལེར་པོ་དང། ཐ་ [13a] སྤོང་ལིང་དམར། རྒྱང་གཞོན་ལིང་དམར་ལྷགས་སྤྲོད་ཐང་དོག་བཅས་པ་ཁ་བབས་གཅིག་ ཞལ་སྤར་གཞུང་བསྐྱལ་ཆ

གཙང་སྲོད་གཅིག་ལ་ལྷོ་ཤིང་ལྷོ་ཤིང་ཐག་ ནམ་ཟ། བཀོད་འཛེར་བཅས་ཆ་གཙང་གཅིག་ ལྷོད་སྲོད་པ་སྲོད་གཅིག་ལ་ལྷོ་ཤིང་
 ལྷོ་ཤིང་ཐག་ནམ་ཟ། བཀོད་འཛེར་བཅས་ཆ་གཙང་གཅིག་ མ་ཆི་བཀའ་འབྲུམ་སྲོད་གཅིག་ བེ་དཀར་སྲོད་གཅིག་ བཀའ་དམ་མ་
 ཚོས་བྱ་ཚོས་སྲོད་གཅིག་བཅས་སོ་སོར་གོང་བཞིན་ཆ་ཚངས། ཉིང་རིང་རྒྱང་གི་འཛོག་མར་་་་ཆར་གཅིག་ཡོད། ་་་བདུན་
 མཚར་གཅིག་གི་ངོས་གཉིས་ལ་རྒྱུ་ཤུ་དང་། འདི་རྣམ་རྣམས་སྲོད་སྟབས་ལ་བ་རྣམས་་་་་ཆེ་བས་སྲོད་སྟབས་རྣམ་དམ་སྟབས་སོང་།
 མཚོད་ཅོག་ཅོ་ལྷན་ཆེ་ལོགས་རྒྱན་མེད་གཅིག་ ་་་་་་་་་་ཉིར་ཉིར་ཐུབ་གཅིག་དང་། འཛོན་ [14a] དམར་ཉིན་ཐུབ་་་ ະག་མེར་
 ནམ་ཟེ་རྟོག་ལྷན་ཆེ་བ་གཅིག་ སྲོད་གི་ཡོན་ཆ་བ་འབྲུམ་སྲོད་ཆ་བ་བྲུམ་གཅིག་ ཡོན་ཆ་བ་ཅུག་སྲོད་ཟངས་དམར་བཞི་སྟེག་སྟེ
 མ་འབ་ལྷན་སྟབས་ལོགས་ཤིང་སྟེག་བཅས་པ་གཅིག་ ະག་སྲོག་ཆེ་བ་གཅིག་ ཟངས་དམར་ལྷ་སྲོག་རྒྱང་བ་གཅིག་ ་་་འདི་བར་
 ཕྲད་སྟབས་པས་དབང་། སྟོས་མདོད་ལྷགས་ཤན་མ་གཅིག་ དཔེ་བྲི་མཚོད་སྟབས་ཡོད་པ་གཅིག་ བཅས་སྲོར་འབྲུམ་ཞུས་པའི་
 སྟེག་རྟོར་སོ་སོའི་སྲོད་ལེན་དམ་དོན་དགོས་རྒྱ། ལྷ་ཚོས་ལ། ཡང་ཉམས་གསའི་མ་སྲོད་ནས་ ཟང་དམར་མཚོད་རྟོང་ཙ་རིང་ངོས་
 བསུམ་སྲོད་བཟུགས་མ་གཉིས། བརྒྱ་རྟོང་བྲམ་ངོ་གཉིས་དང་། ཡརྒྱལ་བལྟན་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་ཉམས་གསའི་མ་སྲོད་ནས་འབྲེ་
 མོ་པེ་འབྲུར་གསུམ་དང་། འབྲིང་བྲེད་གཉིས། ལོ་ ༢ མོ་གཉིས། ལྷག་མ་མོ་ནི་ཤུ་ཙ་བཞི། སྟབས་གསར་ལྷག་ག་སོ་སོ་ལྷེད་ཁྲེར་
 བཅུ་ཐམས་པ། མ་མ་དུག་ ཅོང་ [15a] སྟེ་སོ་སོ་གཉིས། ཅས་སྲོར་འབྲུམ་ཞུས་པའི་དཀར་ཤེས་རྒྱན་མཚོད་ཐེབས་སུ་རྒྱ་བཟོས་
 སུ་མ་སོང་བ་འབྲུམ་ལམ་དགོས་རྒྱར། ལྷ་ཚོས་ལ། དུས་འདས་མེ་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱུལ་བའི་ལི་བོ་ཚོས་རྟོད་ཕྱད་པའོ་མ་
 གཅིག་རྣམས་སྲོད་སོང་། ཡང་སྲེ་ལག་རྩ་ཤིད་པར་མའི་ཆེད་དུ་སྟེ་རྟོག་རྟེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དང་། རྫོང་ཆེན་མོ་ལོ་རྒྱུ་བཅས་
 ཀྱི་སྟེ་ཐང་ལ་གོང་ག་ཤམ་མཛོད་གོས་སྲོན་མོ། མཐའ་དམར་ལེར། ཞལ་ཁེབས་སྟུན་ཅི། ལྷོང་ག་ཞན་ལིང་དམར་ནང་ལྷན་བཅས་
 ཀྱི་མདུན་དུ། ལྷ་མཚོད་ཐེབ་རྩ་འབྲི་ན་ལྷན་བེ་འབྲུར་གཅིག་དང་། དེལ་ཕྱི་སྲོར་བཅུ་བཅས་སྲོར་འབྲུམ་ཞུས་པའི་སྲོད་
 ལྷོང་ནས་མཚོད་མེ་ཉམ་མེད་འབྲུམ་རྒྱའི། [16a] དགོ་བསྲོད་བལྟན་འཛོན་ཤེ་རབ་ནས། བཞུས་རྟེན་རྟོག་བཛོད་ཆ་ཚོད་སྟེལ་རྩས་
 ཟེ་དཀར་བཅས་འབྲུམ་སྲོར་ཞུས་པའི་སྲོད་རྣམས་སྲོད་ཉམ་མེད་དགོས་རྒྱའི། མོ་ཡོས། མཚོ་ལྷིང་སྲོད་མཛོད་སྲོད་ཉིར་དགོ་
 བྱར་སྲོད་བལྟན་ནས་རྒྱན་མཚོད་འབྲུམ་སྲོད་ ཟང་དམར་ཚོས་རྟོད་སྲོད་བཟོ་མ་མཚན་བྱང་འབྲུར་མ་གཅིག་སྲོར་འབྲུམ་ཞུས་པའི་
 བོད་བཞིན་སྲོད་ལེན་ཉམ་མེད་དགོས་རྒྱའི། ལྷ་ཚོས་ལ། ས་སྟག་ ལྷ་སྟག་ནས་བརྒྱ་རྟོང་ལེར་པོ་ངོ་བྲུངས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་
 ཐམས་པ་ཕུལ་བས་བོད་བཞིན་སྲོད་ལེན་བྱེད། ལྷ་ཚོས་ལ། [17a] ཤིང་བྲུ་སྟེ་ ༢ ཚོས་ ༦ ལ། བསར་སྲོད་ཁྲུངས། རྫོང་ཕྱེད་བཅོ་ལྷ་
 པ་ཆ་ཚངས་གཉིས། ལྷོག་རྩ་བྲུ་སྟེག་ཆ་གཅིག་ ལྷོན་དམར་གྲིས་ཚོད་དཀོངས་གཅིག་ ະས་སུའི་རྣམས་ལྷན་གཅིག་ [92a]
 དེ་བའདིར་ཤོག་གྲངས་དག་བཅུ་གོ་གཉིས་ཡོད།

གི་སྐྱོན་གྱི་འདུང་ཞེན་ཆེ་ཆུང་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བཅས། མཚོད་ཇལ་གྲས། ལྷ་སྐྱབ་ཆེ་ཆུང་ཤུབ་ [5b] ཤུབ་ལྷན་ཆ་གཉིས་དང་། དེ་
འོག་ཆུང་བ་ཆ་གཉིས། སིལ་སྐྱོན་སྐྱོན་མེད་ཤུབ་ལྷན་ཆ་གཉིས་དང་། དེ་འོག་སྐྱོན་ཡོད་ཆ་གཉིས། རག་དྲུང་ཆ་གཉིས། རག་གི་
ཀར་སྐྱོང་ཆ་གཉིས། མཐུ་གསུམ། ཚོགས་དྲུང་གསོལ་པ་འཇུག་གཉིས་དང་། དྲུང་དཀར་གསུམ་བཅས་ལ་འཇུགས་སྐྱམ་
རང་འགྲིགས། ལི་རྟེང་གཞི་མ་འདྲེས་བདུན་ཅུར་གཉིས་དང་། ༩་ལྷུང་འབྲུལ་སྐྱོད་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། རྟེང་ཆེ་ཆུང་སྐྱོན་ཚོགས་སྐྱོན་
མེད་དོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཐམས་པ། རག་རྟེང་འགག་མ་དོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན། ལི་རྟེང་ཆུང་བ་སྐྱོན་མེད་བདུ་ཅུར་གཉིས། རྟེང་
གསར་ཆ་གཉིས། མེ་དོག་འབྲུལ་སྐྱོད་སྐྱོན་མེད་བཞི། ཚུ་

6a-b missing

[7a] ལྷེར་འདུན་ལ་འཇུག་སྐྱམ་རང་འགྲིགས། རིན་ཆེན་བདུར་ཅུ་སེག་བཅས། ཟངས་རག་ཁོངས་ཀ་མོར་ཆེ་ཆུང་ལྷ། ལ་
དོར་གྱི་ཁྱུ་སྐྱོན་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། གཏོར་གཞོང་གཉིས། མེ་ལོང་གཉིས། མཁར་ཇ་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། སྐྱོས་མོར་གཉིས། མཚོད་
མེད་བཞུ་བྱོ་གཉིས། བཞུ་སྐྱོག་གསུམ། གོས་ཆེན་དང་། རས་ཀྱི་སྐྱ་ཤེད་དོ་གྲངས་བཅུ་བཞི། ཀ་ལན་ཆ་བཅུ་ཐམས་པ། ལྷེ་སྐྱར་དོ་
བཅུ། ལྷགས་རམ་པའི་སྐྱོགས་གདན་གཉིས། ལལ་སྐྱའི་གནམ་ལོལ་གཉིས། ལོང་དམར་མེར་ལྷུང་གསུམ་སྐྱལ་པའི་
ཁ་བཏགས་སྐྱོན་ཅེ་སོགས་དོ་དྲུག་ ལོང་དཀར་དམར་གསུམ་སྐྱལ་གྱི་ཁ་ [7b] བཏགས་དོ་དྲུག་ གོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེད་ཆུང་བ་
གཉིས། ཀ་ལན་ཆུང་བ་ཆ་གཉིས། ཁ་བཏགས་ཆེ་བ་རྙིང་སོང་གཉིས། གོས་ཀྱི་གནམ་གདན་རྙིང་སོང་གཉིས། རྟེན་གདོང་གཉིས།
སྐྱར་སྐྱའི་རས་བྲིས། རས་ཅོག་ཆ་ཚོང་། མདོ་བཅུད་ལྷ་མ། བ་དན། ལྷལ་མཚན། བཅུ་བཞིའི་རས་གཞི། འཕྲུང་དར་རལ་འབྲུར་
གསུམ་བཅས། བཟེད་ཞལ་བཏགས་གཉིས། རག་དོག་གཉིས། ཁ་བཏགས་ཀྱི་གདུགས་ཆུང་བ་གསུམ། གུར་གྱི་ལྷལ་མཚན་
དོག་བཅས་གཉིས། རྟེན་སྐྱམ་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ལྷ་མཚན་ཆ་ཚོང་ཅན་དན་གྱིས་ལུར་བྱ་གཉིས། ཚོས་ཅོག་ཆེ་ཆུང་ཉི་ཤུ་ཅུ་
གསུམ། གསེར་ཇ་དར་ཀྱུས་ཇ་ཁོངས་ཇ་བཅུ་ [8a] དྲུག་ ཇ་སྐྱུ་གཉིས། འགག་རྟེང་བདུན་ཅུར་གཉིས། ལས་བྱམ་
སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། སྐྱི་སྐྱུག་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། རག་གི་བཟེད་ཞལ་གཉིས། ལྷགས་ཀྱི་མཐུ་གཉིས། གསེར་སྐྱེམས་ལྷུང་སོར་ཐེབ་ཅེ་
རང་འགྲིགས་གཉིས། དྲུལ་གྱི་ནང་མཚོད་འབྲུལ་མཐོང་ཁེབ་ལྷན་སྐྱེག་བཅས་ཁ་གསར་སྐྱོར་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དང་སྐྱོར་
འམ་གཉིས་ལྷུང་ཡོད་བཅས་སྐྱ་གཉེར་སོ་སོས་སྐྱོད་ལེན་དང་། བདག་གཅེས་ལྷ་དགོས། ལྷ་ཚང་སྐྱུག་ཁོངས་སུ་ཡོད་གསུམ། ལྷུབ་
ཆེ་ཆུང་སྐྱོན་ཡོད་མེད་ཁོངས་ཆ་བདུན། གསེས་སྐྱར་གཉིས། མཐུ་བདུན། ལྷུང་བཟར་སྐྱུག་བཅས་ཆ་གཉིས། [8b] དང་། ལ་གཉིས།
པད་ཐེབ་གསུམ། ལྷ་བཅོན་ལུར་བ་བཅུ་དང་། ཐེའུ་གསུམ། མཚོད་ཇལ་གཉིས། ཀ་མོར་ཆེ་ཆུང་བཞི། ལྷ་ཇ་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། མཁར་
བཟིལ་གསུམ། ལྷུང་བཟེད་གསུམ། ལྷགས་ཀོང་ལྷ་བཅུ་དགསུམ། བཞུ་སྐྱོག་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། སྐྱམ་གཉིས་ནང་སྐྱ་དར་ཉི་ཤུ་ཅུ་
ལྷ། སྐྱམ་གཉིས་ནང་གོས་ཆེན་གྱིས་ཆམ་གོས་དྲུག་དང་། རས་གོས་གཉིས། ལྷུང་ཁེབ་གཉིས། སྐྱམ་གཉིས་ནང་རས་གོས་བཅུ་
གཉིས། བཀྲས་རྟགས་ཆ་གཉིས། ཁ་བཏགས་སྐྱ་ཚོགས་དོ་བཅུ་དྲུག་ སྐྱམ་གཉིས་ནང་སྐྱོད་སྐྱ་ཚོགས་ ..... བཅུ་དྲུག་
གཡང་འབྱེ་གཉིས། གསེར་ལྷག་སྐྱབ་གཉིས། རྟེན་ [9a] གདོང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ། དྲུང་ཚོས་བཅུ་ཐམས་པ། ལི་རྟེང་ཆེ་ཆུང་དོ་གྲངས་
ལྷ་བཅུ་ཐམས་པ་འགག་ཆེ་ཆུང་དོ་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་དྲུག་ མཚོད་ཀོང་སྐྱོན་ཡོད་མེད་བསྐྱམས་དོ་གྲངས་བཅུ་ཐམས་པ། ལྷུང་པ་
སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། མཁར་ལ་གསུམ། མེ་དམ་གསུམ། སྐྱི་སྐྱུག་གཉིས། ལྷ་སྐྱོང་ཆ་གཉིས། ལྷགས་སྐྱབ་བཅུད། ལྷགས་ལུར་བཅུད།
གོས་ཀྱི་གནམ་གཉིས། ལྷ་གུར་ལྷག་ཐག་བཅས་གཉིས། ལྷ་ཤེད་ཆུང་བ་གཉིས། ཀ་ལན་ཆ་བཅུད། རང་མཛོད་ཀྱི་ཀ་ལན་ཆ་དག་
ལྷེ་སྐྱར་གསར་རྙིང་ཆ་བཅུད། ལྷལ་མཚན་ལྷ། དྲུག་དེ་སྐྱར་བ་གྱི་བཅས་མང་འསྐལ་དབང་ཆས་ཆ་ཚོང་གཉིས། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གུར་ཆུང་གཉིས་བཅས། འཛོན་ [9b] ཆས་གསུམ། ཅམ་མོར་ཅེ་ལྷན་གསུམ། ཚོད་མར་གཉིས། ལྷོག་ཅེ་ལྷ་ཅོམ་གསུམ་
དང་། ཆུང་བ་གཉིས། ལྷུང་ལྷོག་ཆེ་བ་གཉིས། ཀྱམ་ལྷོག་ལྷ། འབྲུག་ལྷོག་དོ་དྲུག་ ཤིང་སྐོལ་བཞི། ཤིང་སྐོལ་ལྷགས་བཅན་མ་བཞི།
ཤིང་སྐོལ་གསུམ། ཟངས་སྐྱར་གཉིས། ལྷ་ཁར་རྟགས་བཟར་ཞལ་པ་ཟངས་ཆེན་གཉིས། ཚོགས་ཟངས་སྐྱོན་ཡོད་གཉིས། ཁོ་
གཉིས། སྐྱོག་གཉིས། ཟངས་སྐྱབ་གཉིས། ལྷ་སྐྱེབ་གཉིས། ཇོ་གོ་སྐྱོན་ཡོད་གསུམ། རོང་སྐྱེག་ཆེ་འབྲིང་གཉིས། མ་སྐྱེག་གཉིས།
གདན་འཕོལ་ཆ་བདུན། ལྷགས་གདན་གཉིས། ལྷུང་ཐེག་མས་སྐྱོད་གདན་ [10a] ཁ་རྙིང་གཉིས། ཟངས་དམར་གྱི་ནང་སྐྱེག་
ཁེབ་ལྷན་གཉིས། གཙང་རུམ་མེར་ཁེབ་ཁྱི་ཤིང་གཉིས། སོག་རུམ་མེར་ཁེབ་ཁྱི་ཤིང་གཉིས། ཟངས་དམར་སྐྱོད་འཇུག་དྲུག་སྐྱེག་
ཆ་ཚོང་གཉིས། ཉལ་ཡང་གི་ཏུ་གཉིས། གོས་ཁ་དང་། འགོ་ཁ། རས་ཁ་བཅས་པ་དོ་བཅུད། སྐྱོང་གདན་ཁ་རྙིང་དོ་གཉིས། ཚོགས་
གདན་དོ་ལྷ། གཙུག་མེར་གྱི་ཁྱི་ཤིང་གཉིས། ལྷ་གམ། ལྷོད་འགག་ཅེ་ལྷ་བཅས། གཟིམས་ཆུང་སྐྱིར་གནམ་གདན་དང་།

ཡོལ་འཁོར་ཁོངས་གསལ་རྫིང་རྫོང་གི་བུ་བུ་གཅིག་ས་ཡོལ་གཉིས། བྱ་གཡལ་གཅིག་སྤོ་ཡོལ་གསུམ། ལྷ་མ་དམར་གྱི་གདན་
 རྒྱུང་ [Job] ར་རྫིང་གཅིག་ཚུ་བན་སྤོན་ཡོད་གཉིས། ཀར་ཡོལ་ཡུ་རིང་གཅིག་ཡིག་སྐམ་གཅིག་བཀའ་གདན་འཇུགས་སྐམ་
 འུལ་ལྷན་གཅིག་བྱོ་སྤོན་མེད་གཅིག་མོ་སྤོན་སྤོན་མེད་གཉིས། འདི་གཉིས་སྐལ་ཀྱང་དུ་སོང་བས་སུང། ལེན་ཅོ་མཚལ་ཁའི་ཁྱི་
 འབྱམ་དང་། རྒྱབ་ཡོལ་རྟེན་གདོང་གཅིག་ཁ་བཏགས་ཆེ་བ་གཅིག་ཁྱི་ལྷོག་གཅིག་འུག་གདན་གཅིག་མིང་གི་གདན་
 ཁྱི་ཆ་གསུམ། རྟེན་ཁྱི་གཉིས། ལོས་ཁྱི་བཞི། སྤོན་ལྷོགས་ལྷེ་འབྱར་གསུམ། ཤིང་གཞོང་སྤོན་ཡོད་ལྷ། ཉལ་ཡང་གི་སྤོང་ཆེ་རྒྱུ་གསུམ།
 རག་སྤོག་གཅིག་རྟེན་ལྷོང་ཁ་བབ་གཅིག་གཟུག་དམར་ཁྱི་ཤོད་གཅིག་མོ་བྱིན་མཚལ་ཁའི་ས་ [11a] གདན་གཅིག་བཅས་
 དང་། ལྷ་སྤོ་གཉིས་ཀྱི་གདོང་ཙ་འབྱུ་དུལ་སེམས་ཅན་ཇི་ཡོད་ས་སྤུལ་འཁོད་དེབ་རྒྱུ་གསལ་ལྷར་གྱ་ཚང་ནས་ལོ་འཁོར་བྱང་
 སོང་མཐོ་སྤེལ་སར་ཕྱི་ས་ལྷ་དགོས་པ་བཅས་གོང་གསལ་སྤུ་རྟེན་སོགས་འཛིན་དངོས་གང་ན་ཅི་ཡོད་ལས་སྤེ་རིམས་ཅན་ནས་
 བདག་གཅེས་སྤོང་མེད་ཀྱི་ཕྱི་སྤོང་ལེན་སོགས་འདི་ཐོག་ནས་བགྲིས་ཏེ་འབྱུང་འབྱར་འཕམ་ཆག་ཇི་བྱུང་སྐབས་དེར་བཞིང་དམ་
 ལྷ་བ་ལས། རང་བཞིན་མཚན་ཐམ་སབས་པས་མི་འབྱས་པ་འདི་དོན་ཙ་འཛིན་ཡོད་བྱེད་མཐོ་ལྷོང་སྤུ་བྱང་ནས། མེ་བྱི་རྒྱ་ ༡༡
 ཆོས་ ༧ བཟང་པོ་ལ། ༄། ལྷོག་འབྱུག་སྤོ་ཆོས་ལ་སྤོ། [12a] རྫིང་ནས་ཡར་འབྱལ་དུལ་གྱི་མེ་རྟོང་བལ་གཞོ་རྒྱ་སྤོང་ཁ་
 བསྐྱོ་བཞི་ཕྱི་གཅིག་ལ་སྤོ་སྤོར་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་འཛིན་ལྷན་དང་། དུལ་གྱི་རྒྱ་ཉིང་བདུན་ལ་སྤོ་སྤོར་བཞི་བཅུ་ཞི་གཅིག་གི་
 འཛིན་ལྷན་དང་ཡང་གྲ་ཚང་གི་སྤོང་ཁོང་ལྷན་ཐོག་དུ་སར་བྱུང་མཐོ་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་ལྷོག་
 གཅིག་འབྱུག་གཅིག་ཆེ་བ་ཁ་སར་གཅིག་དེ་འབོད་འབྱུག་བཅོག་གཅིག་དེ་འོག་ལ་དུག་ཁྱི་བཅོག་གཅིག་གཞོད་བཀའ་སྤོང་
 ཟེར་བ་རག་ཟང་ཆེ་བ་གཅིག་བཅས་སྤོར་འབྱལ་ལྷས་པ་སྤོད་ཕྱི་སྤོང་དགོ་རྒྱའི་རྒྱ་ཆོས་ལ། [13a] རྒྱ་སྤུ་སྤུ་གཉིས་སྤོང་ཤིང་
 སྐབས་དེབ་སྤོར་མ་ཁོད་པས་ཟང་གི་ཁྱི་ལྷོ་ཆེ་བ་གཅིག་བཟང་སྤོག་གསུམ་སྤོག་ལ་གཅིག་ཡང་བཟང་གི་ཁྱི་ལྷོ་ཆེ་བ་སྤུ་ལྷན་
 གཅིག་རག་གི་ཁྱི་ལྷོ་ཆུང་བ་གཅིག་ཟང་སྤོང་གསུམ་སྤོག་ལ་ཀྱང་གཅིག་དུལ་གྱི་མཚོད་སྤོང་སེར་འཇུག་གསེར་ཡོད་
 གཅིག་ཡོད་གཅིག་ལ་དབལ་ལ་སོར། དེབ་གསར་སྤོང་སྐབས་ཆད་ལུས་བྱུང་པས། ལི་ཉིང་ཆེ་བ་བདུན་ཆར་གསུམ་ལ་ཁ་གྲུར་
 ཁྱི། དབལ་ལ་སོར། རྒྱ་སྤུ་གྲིང་ཡོད་ལན་སྐབས་བུན་ཐོག་དུ་བྱུང་པས་དུལ་སྤོང་དགོང་ [14a] མོ་མ་སྤོར་དུག་ལྷོང་ལྷན་
 གཅིག་ལ་དབལ་ལ་སོར། དུལ་སྤོང་ལུ་གདུང་གཅིག་ལ་སྤོར་ལྷོང་ལྷན་གཅིག་ལ་དབལ་ལ་སོར། ཉལ་ཡང་བར་སྤོག་གཉི་
 ཡང་ཉལ་ཡང་སྤོང་འབྱུག་བར་སྤོག་ཁབ་འབྱར་གཅིག་བཅས་དེབ་སྤོར་ལྷོ་པས་སྤོ་གྲ་དམ་དོན་གྱི་སྤོང་སར་རྫིང་མོ་ལན་སྐབས་ཕྱི་
 སྤོང་དགོ་རྒྱའི་རྒྱ་ཆོ་ལ།

Appendix Seven

A few edicts concerning Tho.ling issued during the late period of the Gu.ge dynasty and afterwards

THE 1653 EDICT OF THE LA.DWAGS KING INDRA.BO.DHI
TO THE PEOPLE OF GU.GE
entitled

Chos.rgyal.nas khral.rigs.skor rtsal.ba'i bstan.tshig
“A word of instruction from the chos.rgyal on the types of taxation”

THE EDICT ISSUED by Indra.bodhi rnam.rgyal in water snake 1653 confirms the statement of other sources (see above p.47-49) that he was the member of the royal family of La.dwags, to whom control of Gu.ge was assigned. From the viewpoint of the contents of the *bka'.shog*, two legal clauses are given special emphasis. The first is that the burden on the people of Gu.ge *phyi.nang* of maintaining Tho.ling was retained. The second is that Indra.bodhi rnam.rgyal abolished a number of collateral burdens imposed on his Gu.ge subjects before his time. It is not clear whether these had been enforced during the reign of his father Seng.ge rnam.rgyal in Gu.ge (1630-1642), after he had conquered this kingdom and brought the rule of the Gu.ge dynasty to an end. That it was the new La.dwags.pa order which imposed them seems to be proved by the statement in the *bka'.shog* that “this practice is an unpleasant and oppressive burden not existing before” and thus that it had recently been introduced.

Another significant notion of the edict is a reference to Gu.ge *phyi.nang*, often found elsewhere, which needs thorough investigation in the future. A possibility is that the term stands for the quite neat morphological division of its land. *Nang* (“internal Gu.ge”) seems to be the lower and more rugged territory of mainland Gu.ge composed by four main areas, two of them to the north of the Glang.chen kha.'babs (Rong.chung in the west and Byang.ngos in the east), the other two to the south of the same river (lHo.smad in the west and lHo.stod in the east). Chu.mur.ti and Chu.gsum, the area where Bar.skyog is located, are the two northernmost districts of Gu.ge *nang*, respectively to the north-west and north-east of Rong.chung. *Phyi* (“external Gu.ge”) seems to correspond to the higher wasteland

to the east of mainland Gu.ge and adjoining Men.rtser in the south to bKra.shis.sgang in the north, thus being, principally, the huge and long valley of the sGar.chu which opens, in the south, into the plain in front of gangs Ti.se.

༡། ལྷོ་གཉེན་པོ་འཇགས་སུ་སློང་བ་ས་ཡི་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་ཡིན་དྲ་བོ་རྩེ་བུ་གཤམ་མངའ་འགོ་དུ་གཏོགས་པའི་དྲལ་ཞན་སྤྱི་མེར་སྤྱི་དང་། རྒྱུད་པར་གུ་བོ་ཕྱི་ནང་ལ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྤེལ་མི་སྤེལ་མཁའ་དཔོན་གཉེར་ལས་འཛིན་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་མེར་མངའ་གས་སྤྱི་བས་ཀླན་མི་དམངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིངས་པ། གཞུགས་ཅད་མཆེན་པ་མཚོགས་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དཔོན་སྤྱི་བ་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྤུས་ཀྱི་བཀའ་ནན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་ཐབས་ཡོངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤོལ་ལམ་བཟང་པོ་དགོས་ཚུལ་ལེབས་པ་ལྟར་མཐོ་སྤོང་འདི་དང་ཐོག་གི་གནས་གཞི་རྒྱུད་པར་ཡིན་པར། མཚོད་གཞིས་འབྲོག་རིས་ས་མཚོམས་ཁྲིས་པ་རྣམས་སྲར་འཇགས་གཡོ་མེད་ཀྱི་རྒྱབ་གཞོན་བྱས་པ་ཡིན་པས། རུ་ལག་སྤྱོད་ལ། རྟ་ལུ་ཡུངས་ཀར་བྱེ་བཅོལ། ཆང་བཅོལ་སོགས་སྲར་མེད་ཀྱི་འགོལ་རྒྱག་བསྟན་གཅོང་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཚམ་མ་བྱེད་པར་འཛིན་ཏུ་ཡི་གེ་སྤྱིན་པ་ཡིན། འགལ་ཆ་བྱེད་མི་བྱུང་ན་བཙུན་གཅོད་དྲལ་བོ་གཏོང་བས་སོ་སོ་ནས་ངས་པ་གྱིས་རྒྱ་སྤྱལ་ཏྲར་རྒྱ་དག་པའི་ཡར་ཚོས་ལ་ཚོས་རྒྱལ་བོ་བྱང་ནས་བྲིས།

THE EDICT OF FIRE DRAGON (1736)
ISSUED BY THE 7TH DALAI LAMA BS KAL.BZANG RGYA.MTSHO

A few points arising from the 1736 edict are worth emphasizing. Possibly the most significant notion of the edict is the evidence that the Gu.ge royal lineage was restored to a nominal degree of authority under the control of lHa.sa. The rule of the local king Blo.bzang padma bkra.shis (1676-1744) was limited by a few officers who had local duties. Given that Blo.bzang padma bkra.shis' power was conferred upon him by dGa'.ldan Tshe.dbang dpal.bzang, he was the sole ruler of Gu.ge appointed after the removal of the La.dwags.pa control of this land and before the extinction of the Gu.ge dynasty (according to Kah.thog rig.'dzin Tshe.dbang nor.bu in his *Bod.rje lha.btsad.po'i gdung.rabs*, the royal family of Gu.ge came to an end with his death in 1744 (see above p.55)). This makes the statement found in the biography of Panchen Lama Blo.bzang ye.shes that the abbot of bKra.shis lhun.po was visited by Gu.ge chos.rgyal yab.yum.sras.gsum (*Blo.bzang ye.shes.kyi rnam.thar* f.384b line 4) particularly significant. It seems from the passage mentioned above that Blo.bzang padma bkra.shis and his wife Tshe.ring bu.khrid (for her name see *ibid.* f.384b line 5) had a son, but he must have met an untimely death, given that he is no longer mentioned in 1744. Feasibly, Blo.bzang padma bkra.shis had a long spell in Gu.ge under the dGa'.ldan pho.brang. Given that he was empowered by dGa'.ldan Tshe.dbang dpal.bzang (d.1687; see Petech, *The Kingdom of Ladakh* p.79) following the taking of Gu.ge by the troops of lHa.sa in 1679-1690, he may have been the member of the royal family of Gu.ge delegated with restricted power by the Dalai Lamas from some time before 1687 to 1744.

The organization of the dGa'.ldan pho.brang government in Gu.ge, at least in 1736, seems to have consisted of a nominal king (Blo.bzang padma bkra.shis residing at mDa'.ba.rdzong rather than at one of the historical capitals of this land: Tho.ling, Dung.dkar, Mang.nang, rTsa.hrang); a senior *no.yon*, namely 'Gyur.med ye.shes tshe.brtan rgya.mtsho, who was the supreme officer in charge of Gu.ge appointed by the dGa'.ldan pho.brang; an *u.ching nang.so*, who was higher than the king in the local hierarchy; and the sGar.dpon named O.pa.shi. One point is

adamant in the edict and pertains to the fact that the local authorities, including king Blo.bzang padma bkra.shis, were ordered to support, the latter even financially, the diffusion and prosperity of the Yellow Hats.

The *bka'.shog* is structured in an interesting way. Every time a matter of important concern, such as that of trading rights and the taxes to be collected, the regulation of grazing lands, compulsory labour, the duties of the monastic community etc. arises, it is interspersed in the text with the indications of the places, which marked the extension of the lands belonging to the various localities of Gu.ge.

The *bka'.shog* states that it was issued from sGar.thog near the great monastery of bkra.shis lhun.gyi grub.pa, and signed and sealed by the 7th Dalai Lama at gZhis.[ka.]rtse. If, as it seems, bkra.shis lhun.gyi grub.pa is dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa (i.e. Tho.ling) and sGar.thog the well known seat of the sGar.dpon, then it would ensue that the edict was issued locally and given authority in distant gTsang. That the contents of the edict, extremely detailed in terms of local knowledge, were outlined in mNga'.ris skor.gsum is not surprising since knowledge of the people and the territories they inhabited seems to be *prima manu*.

The edict contains several classifications of areas inhabited by local clans and their rights. Their minute treatment often poses insurmountable problems of identification. Even in the case of better known localities of Gu.ge, the indication of their land defies an understanding for anyone who is not aware of the individual names of fields, streams, passes, mountains etc. in these specific localities¹³⁹. Other (less well known) people, territorial divisions and place names are even more obscure¹⁴⁰.

Further important items pertain to issues of local interest such as trade, dwelling places for horses during winter, compulsory allocation of people from different localities to attend to the horses, obligatory loading service, the concern that the religious community must have for the lay community. A few are abridged in the following.

It seems that, in two separate cases, the people called Hor.Sog-s proved to be a problem for the local administration. In one case, they were granted the land of Phun.rtse khang.rgyas, a mere name to me (possibly a 'brog or "pasture land"), while the Hor.pa nomads, who previously had held rights over it, were assigned a new land called Zha.ti (unidentified). The passage is significant in establishing a differentiation between the well known Hor.pa-s and the Hor.Sog-s. In the other instance, the *skor.pa*-s of the Hor.Sog-s, who worked under nomad owners by moving from place to place [to graze their animals?] (this is how I tentatively decode the obscure use made in the *bka'.shog* of this term), did not have a place to stay. In a further instance, regulated by the *bka'.shog*, the localities assigned to some *skor.pa*-s are sanctioned, which indicates that they were people in charge of cattle.

The sites of Men.rtser, Rab.bzang, Brag.rtsa, Gang.sag and Chod.bzhi 'brog.bsam.pa were off-limits (possibly for the people of Khyung.lung; in fact this locality is near Men.rtser to its west), but the reasons behind their impracticability remain obscure since no explanation is given for the prohibition.

The edict discusses numerous terms of trade. Especially interesting is the trade between West Tibet, including Byang.thang, where salt was extracted from its fields, and the Mon.pa lands across the passes of Nye.ri (i.e. Nyi.ti, the pass to the south of mDa'.ba.rdzong), sKyo.nam (Kumaon) and Sha.'og (Garhwal). These traders, who dealt in goods from India against the products of the 'brog.pa lands, used to come to Gu.ge lHo.Byang for commerce.

A case of 'u.lag ("corvée work") is regulated in the edict. It pertains to the people called Ka.ru.ba who were inhabitants of Ho.'dra, helping with agricultural work

139. The *bka'.shog* gives the borders of the land inhabited by the Khyung.lung.pa-s as follows: in the north, rTsal byang.ma, Gad.rgyal.gyi ltag, Phan.po'i Gong.po and gTso.ma Ze.brgyud; in the east, rKam.lung.gi lung.brgyud, Grog.po'i gong.ra, Brag.dkar sna.lung, [Shod.]ri gnam.khung, Rin.chen chu.mdas, sTag.tshab, Gur.chu.phug, dPa'.bo.mkhar and lHo.phye.ma.mchod; in the west, 'Khri.dgos.gnam.gsum until Shib.kyi Chus, 'Ag.khyu.ba, lIags.lung.pa and Su.'bu.dar.

According to the *bka'.shog*, the borders of mDa'.ba are, in the east, until Da.ram.pa blo.ma'i la; in the south, until Khyu.rse [and] Blo.po.'Os.ti; in the north, from Gyog.nag sDing.ba, Sha.po'i sgang and 'Bru.gu g.yu.byā

The land of the Zur.khang.pa-s is located in Gu.ge lHo.stod under mDa'.ba.rdzong (see above p.11). Their borders are Ring.khung lha.mo.ché until sGam.po.gdong on the upper side; bTsan.po.pa.gong.ga [and] Bya.rug.pa.gong.'og as far as Mar.cang.mkhar.gyi.gong.kha, above Chog.dod.dkar.po and sMan.chu.can as far as the 'Bur.gsum.pa'i sgang and until Zha'i 'gag; Kha.ba.sgang and Ze.lung, which is in the middle of Cog; until the foot of Ngu.ring.mo.pass; Gru.sngon and Long.mo.ché; above Gyad.rdo of Shing Gu.gling, as far as Pong.rtse.ze, Bram.rtse.gong.kha and Yag.ru.khongs; and sNya.lo.

140. The *bka'.shog* records the borders of dGe.thang in the following way: until Gras.spong.spong.rtse; Char.gyi Ze.brgyud; until Hor.lam of Khe.bug; the Sag.san stables, until Ting.shang.gi.g.yag and sMigs.pa.gyam, rTsa.dar.sgang, Sho.ma.chur.mar.sang. Moreover, the land inhabited by the 'An.le.ba is delimited by the following borders: in the north, until Tshang.rag.gong.ga; in the east, until rGya.chu.rag; in the south, until 'Brong.pa.mnyam.za; in the west, until sPang.sgo.

The localities available to the *skor.pa*-s (i.e. people moving from place to place to graze cattle) are as follows. In summer, they occupy Zha.ti.khung until the Tshe.rings.ma river, and until Brag.dkar; as far as Ma.byang.mkhar.gyi.gong.ga; in winter, they occupy half Glang.chu.ling, half Ring.'thung and sPang.dmar; in the south Gru.gu and Ngang.ril; in the west above Chu.'og.dmar.po; in the north, until the range of the 'Brang.rgya pass; in the east, Brag.Ga'u.ma, l.Gong, La.med, Tshams.seb, rTsa.khang, Phyur.khang, Na.gong.'og, lTe.lo.gong and Mar.gu nyin.grub.

The *bka'.shog* says that the common (*spyi.mā*) border of Byog and Zur is as follows: above sNya.lo until Zha'i mkhar.sgang; from the central section of the Hor.lam until the edge of the sGang.ru.gdong plain. One third of these lands belonged to the Zur.khang.pa and two thirds to the Byog.rtsé.ba. Hence, Byog, being contiguous to the land of the Zur.khang.pa-s, must also be in lHo.stod.

at Phyi.wang and rTsa.brang during spring and autumn. Ho.'dra, spelt as Hor.'dra, appears in other sources. The context of the latter passages seem to imply that Hor.'dra addressed some sort of warriors or special troops, but the use of Ho.'dra in the *bka'.shog* could not be more different. Elsewhere, the terms of the compulsory loading service in the area of the dGe.thang.pa-s and Be lDong.po are fixed by means of a *bka'.shog*.

The edict also sanctioned the summer and winter *chibs.'brog-s* ("grazing grounds for horses") within the divisions of Gu.ge lHo.stod and Byang.gnos, where *skor.pa-s* of these territories had to take the animals. The situation was more difficult for those of sGar, belonging to the Hor.Sog-s, since the *'brog.pa* owners of the animals had no specific place in which to keep their animals.

Curiously, the *bka'.shog* also fixes military duties. The soldiers in charge of the security of Gu.ge were recruited from the ranks of servants and nomads and a tax corresponding to 129 *rkang-s* ("a tax levied according to the dimensions of one's plot of land", which is a remarkably large tax) was collected to maintain them.

The confirmation made in the edict of the grant of the *sa.lam* and *sa.brgyud* (lit. "the road of the land" and "the range of the land": are they place names?), which are rather mysterious localities for an outsider, to A.la.lang.dar and the lineage of the three Kha.che Dza.yid brothers in the territory seems to indicate that a Muslim enclave inhabited an area of very difficult identification.

འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་གཞིར་འཁོད་པའི་སྐྱེས་འགྲོ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་ ..... ཚར་འཁོད་པའི་བླ་མ། དཔོན་ཁག་སྐར་དཔོན། རྫོང་དཔོན། གཞིས་སྡོད། གཉེར་ལས་འཛིན་སྡེ་མོར་གཏོགས་པ། དམག་ཇག་གི་འགྲིམ་ ..... འདོར་ན་བྱ་བ་ཞི་དྲག་གི་སྡེ་མོར་མངགས་སྐྱེབ་ ..... མཐའ་དག་ལ་སྤྱིང་པ། མང་བཀུར་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་དྲི་མ་མེད་པ་རྒྱལ་ལས་སྤོ་བཟང་པོ་བསྐྱོད་པའུ་མིས་ལ་དགའ་ལྷན་ཚེ་དབང་དཔལ་བཟང་སྟོན་དུ་ལེབས་དུས་དོས་འཛིན་བདག་རྒྱུན་མཛད་པ་ནས་བཟུངས་མཚོང་ཡོན་ཉི་ལྷ་རྒྱུང་གི་བདག་རྒྱུན་བཀུར་བཟོས་གཞན་དང་མང་འདྲ་བའི་ལྷ་ཚིང་ནང་སོའི་མག་པར་རྒྱ་སྤྱིལ་ནས་གསུང་རིགས་རྙིང་ཁྲུང་མོག་ལྷ་ཚིང་གི་ས་རིགས་གང་ཡོད་ལ་འདེཾ་བྱ་ནང་གསལ་བཞེན་སྤྱིན་འཇགས་གནང་བའི་རྒྱལ་བསྐྱོན་གཏན་ཚིགས་དང་ ..... ལོངས་སྤུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མཚོང་ཡོན་ན་རིམས་ཀྱི་བཀའ་གཏན་བྱ་སྤུ་བསྐྱོན་དུ་འདུག་ཅིང། དལམ་ཀྱང་ཚོད་རྒྱལ་ཉིད་ལ་བཀུར་བཟོས་དང། ལྷག་པར་གདུང་ཤིན་དུ་ཉག་སྤ་གཤིས་མདའ་བའི་འཛིན་སྟོང་སྤེལ་གསུམ་དུ་མཛའ་རིས་ནོ་ཡོན་གུང་གི་ཁ་འཛིན་ ..... སོགས་སྡོད་ཁྲུངས་ཀྱི་ས་ཡུལ་སྤྱིང་པ་ཕུན་ཚེ་ཁང་རྒྱས་སོགས་ལ་ལ་ཉོར་སོགས་སྡོད་དགོས་སྤབས་ས་ཚབ་དུ་སྤྱད་པའི་ཞ་ཉི་ཁྲུང་སོགས་ལ་ལལ་རྒྱུན་སྤོ་ཚོགས་འདུག་པས་མཚོན་དམིགས་གསལ་དགོས་བྲལ། ཁྲུང་ལུང་བའི་སྡོད་ཡུལ་བྱང་ནས་རྩལ་བྱང་མ། གང་རྒྱལ་གྱི་ལྷག་མན་པོའི་གོང་པོ། གཙོ་མ་ཟེ་བརྒྱད། བར་ནས་ཀམ་ལུང་གི་ལུང་བརྒྱད། ལོག་པོའི་གོང་ར། བྲག་དག་སྤ་ལུང། ..... རི་གནམ་ཁྲུང། རིན་ཚེན་རྩུ་མདས། ལྷག་ཚབ། གུར་རྩུ་བྲག་ དཔའ་པོ་མཁར། ལྷོ་ཕྱེ་མ་མཚོད། རྒྱབ་འཁྱིད་དགོས་གནམ་གསུམ་ཤིབ་ཀྱི་རྒྱས་བཅད་པ། འག་ཁྲུ་བ། ལྷགས་ལུང་བ། ལུ་འབྲུ་དར་བཅས་སྤར་རྒྱུན་ཅི་ཡིན་ལ་གནས་དགོས་པར། མེན་ཅེར། རབ་བཟང། བྲག་རྩ། གང་སག་ ཚོད་བཞི་འབྲོག་ བསམ་བ་ ..... མི་འོས་པའི་སར་སྤྱེད་གཙུག་བྲས་མི་མཚོག་ ..... རབ་གཉིས་མ་གནས་པ་བྱུང་ཚེ་འབྱེད་སྤར་དགས་ལ་བཞེན་ས་ཡུལ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱ་དང། རྫོང་དག་གཉིས་ནས་ཐམ་ག་སྤོན་སོང་གི་དོན་བཞིན་སྤར་ཡོད་རྩམ་ནས་འདྲེན་ ..... གསར་བཀོད་ཡིན་ན་མེ་བྱ་མན་བཞིན་བྱེད་པ་དང། ཉེ་རི་སྤོན་མ། ཤ་འོག་པ་གསུམ་གྱི་ལ་ནས་བོད་མོན་ ..... གང་ཡོད་སྤར་རྒྱུན་བཞིན་བདག་མོར་སོར་གནས་དང། དེ་བྱིང་འོག་ཡོག་གི་ཚོང་པ་བྲོང་ ..... སོགས་སུ་འགྲོ་བར་ལ་འབེགས་པ་ལ་ཁྲལ་ལེན་པ་སོགས་བྲས་ནས་ལོ་གཉིས་གསུམ་སོང་འདུག་པས་སྤོ་བྱང་གར་འགྲོ་ཡང་ཚོང་ཁྲལ་དང། རྒྱ་རྩ། རྒྱ་ལུག་སོགས་མི་འཁྱི་བའི་བཀའ་ཤོག་གཙང་ཚོད་འདུག་བཞིན་དུ་དེ་རིགས་བྲས་ན་མི་འབྲས་པའི་ད་ནས་བཟུང་འོག་ཡོག་གི་ཚོང་པ་གྲལ་ཉི་ཚོང་པ། རྩམས་ལྷ། ལུངས་བྱང་རྩ་ཁ་སོགས་སྤོ་བྱང་བསྟོད་སྤར་གར་འགྲོ་ཡང་སྤུས་དང། རྒྱ་རིན། རྒྱ་རྩ། རྒྱ་ལུག་ ལ་རིན་སོགས་གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་བཞིན་ལས་ཚོང་ཁྲལ་གསར་འབེལ་མི་བྱེད། མ་ནས་སྤོར་བ་སྟོད་ཡུལ། སྟོད་གནས། ལ་ལུང། ཚོས་སྤོང་ལ། ཚོང་པ། ལྷ་བྱ་རྩུབ་རྩུབ། གང་རྩར་སྤུག་ ..... ཤ་དགར་གྱི་ཟེ་ནས། ཚེས་ ..... ལུ་ལའི་ལམ་རྩུན། ལུ་ལའི་བྱ་ལིང། ལྷོ་ཟླ་གར་གྱུར་རྩུན་བསྟོན་བཙོད་མེད་

བ་བཞིན་བདག་ལྷ་དང་། གཞིམ་ཁང་གི་ཚོང་ལ་རྣམས་རྫོང་དང་མཉམ་ཐོབ་བྱེད་ཅིང་། །..... གཉིས་སུ་རྫོང་དང་ཁྲལ་སོགས་ཅ་
 བྱང་ཞེས་ལ་དཔེ་འབྲེ་མེ་བྱ་མན་བཞིན་བྱེད། རང་ཞབས་སྐྱ་སེར་ཚང་མ་ ..... ཚིག་སྒྲིལ་གྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་སྐྱབ་ཆེ་
 དུག་པའི་དགོས་བྱས་ཡིན་ནའང་། དེ་དོན་སྐྱབ་མི་དཀའ་བ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དམིགས་གསལ་མ་རྣམས་ལ་མའི་སྐྱ་སེར་དང་།
 ཞིང་ཁང་འབྲོག་རིགས་གང་ཡོད་དཔོན་དགའ་ལྷན་ནས་ལྷང་ཚིང་དུ་གཙང་ཚོང་གནང་འདུག་དོན་བཞིན། ལྷ་སྐྱ་ནས་ལྷལ་པོ་དང་།
 གང་འགྲུར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚོ་བཞན་པ་ ..... རང་འཚམས་ཀྱི་ ..... སོགས་ལ་དབང་གཤེད་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པ་བྱས་ཚོགས་ལྷ་
 མིན་ཅིང་། དེས་མཚོན་འབྲེད་སྤྱད་ནང་འཁོད་ཀྱི་གཞིས་དགོན་རྣམས་ལ་ཐོབ་ཁྲུངས་གཙོ་དོན་གྱི་ཞ་སེར་བསྐྱར་པ་འཕེལ་རྒྱས་
 ཡོང་བའི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་བ་དང་། དགོན་ཁག་ནས་ཀྱང་མ་ལ་བུ་དབྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱིད་སྐྱབ་མཉམ་བསེས་ལེགས་ཚོགས་གྱི་
 དམིད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་ལྷ་དང་། དུག་ཞན་སྤྱས་ཀྱང་སྤྱད་གཅེར་སྐྱ་ཅམ་མི་བྱེད། ལྷི་དབང་ཅ་བྱང་ཉི་འདྲ་ཡུལ་པ་
 ཀའ་བུ་བཅས་ལ་བསྟོང་ཆང་སྦྱིན་པའི་སྦྱོན་དམིད་གཉིས་ཁོངས་སུ་འུ་ལག་ཉིན་བཅུ་དུག་ནང་ལུང་འདོན་པ། ཡུར་མ། བྱ་
 བསྐྱེད་འོར་འབྱུང་རྫོང་ཐག་སྤྱོད་ལ་འབྲོ་རྒྱན་པ། ཞིང་རྒྱ་གཏོང་རྒྱན། ལྷོང་གཉིས་དང་ཚོང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་སྐྱེས་བཟང་དོ།
 ཤོར་རྣམས་བབས་མཚུངས་གཞུང་དཔེ་འབྲེ་དང་། བྱང་གི་འབྲོག་པ་བདག་ཐོབ་རྣམས་ལ་སྐར་གྱི་ཉོར་སོག་སྤྱད་པའི་སྐྱར་པ་
 དང་ཉི་ལྷོ་སྦྱོང་ས་མི་འདུག་པར་ད་ལྷ་གུ་གེ་ནང་གི་སྦྱོང་ཚེབས་འགྲོག་གང་ཡོད་ལ་ཉི་དང་སྐྱར་པ་མཉམ་བཟང་དང་། ཉི་ལ་
 དགུ་སྦྱོང་ཡུལ་རྒྱ་སྐྱབ་གཉིས་ནས་བདག་ ..... ལྷོ་ནས་ཟེ་བྱང་ལ་གྱི་སྐྱར་གིས་བཅད་པ། རྒུབ་ནས་ཀ་ལག་སྤར་རི་དཀར་
 ཅེ་གུང་ལྷོ་ནས་ ..... བྱང་ནས་མཚོང་རྟེན་ཅན་གྱི་ཟེ་བཞུད་གྱི་བཅད་པ། ཚོ་ལུ། ཁྲ་ཚང་གི་ཟེ་ཕྱག་མདའ་སྦྱོང་དང་།
 མགོན་ཚོང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་གདུང་ནས་བཅད་པ། ལུང་སེར་མའི་གསུམ་སྤེལ་བཅད་པ། ཤར་སྤོགས་ཀྱི་ཤར་ཅེ་སྤྱ། སྤོན་ཟེ་
 རྒྱུད་ནས་མ་ལམ་སྤོན་བཅད་པ། མདུག་གྱི་ཟེ་བཞུད། སྐྱམ་ཚོར་གྱི་སྤོང་བཞུད། རྒྱ་མ་གཏོང་གི་ཟེ་བཅད་པ་རྣམས་བབས་འབྲེལ་
 ཤར་སྤོང་སྤེ་རྒྱུད་ལ་འབྲེ་ཐོབ་སྤོང་སྤོང་ལེན་སྤོང་དབང་དང་སོ་སོའི་ཐེུ་བཞག་པའི་དོན་བཞིན་བསྐྱོན་མེད་དུ་གནས་པ་
 བྱེད། ཉི་གཡོག་འབབ་ནི་ལ་ཅན་པ། ལྷ་བདེ་བ། ཤི་བཤད་པ། རི་སྤོང་སྤོང་ག་ ..... ལྷུང་པ། ལྷི་དབང་། དུང་དཀར།
 ཁ་ཅེ་ནོ་གཡོག་བཅས་ནས་སྤར་རྒྱུན་བཞིན་བཏོང་བ་དང་། མ་བཏང་བ་ཤར་ཚོ་སོ་སོའི་མཐུན་གུབ་གྱི་འབབ་གསལ་ལ་མ་གནས་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་འདོད་གཏོང་དགོས་ཡོང་ཞིང་། ཚེབས་དཔོན་སྦྱོང་པའི་བཞི། སྤྱ་སྤོང་། རི་སྤོང་། ཞ་ཡེ། ཤི་བཤད་ལྷ་བདེ་བཅས་
 རས་མི་ལ་ཞིང་རྒྱ་འགོབས་པ། སྤྱོད་ལ་རི་ཅ་འགོགས་པ། སྤར་མེད་གསལ་སྤོང་སོགས་གཏན་བྱས་ཚོགས་ལྷ་མིན་ཅིང་། དགེ་
 ཐང་གིས་འཚམས་སྤར་ཡོད་བྱས་སྦོང་སྦོང་ཅེ་རྒྱན། ཆར་གྱི་ཟེ་བཞུད། ཁེ་བྱག་གི་ཉོར་ལམ་རྒྱན་སྤོང་གིས་སྤོང་།
 ཉིང་ཤར་གི་ཁྲག་རྒྱན། སྤོང་གསལ་པ་འགྲུམ། ཅ་དར་སྤོང་། ཤོ་མ་རྒྱར་མར་སང་གི་བཅད་པ་རྣམས་འབྲེད་སྤོང་སྤོང་དམ་འབྲུར་བ་
 སོར་གནས་དང་། བེ་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོས་ས་རིམ་སྤོང་ལ་ཉུལ་བཞི་དང་། དོས་འགོ་བཅུ་མན་བྱང་ཚོ་སོ་སོ་ནས་སྤོང་དགོས་ལྷ་
 དང་། དེ་ལས་མང་བ་བྱུང་སྤོང་མར་ལམ་མཉམ་ཁྲུང་དང་། རྒྱར་ལམ་དགེ་ཐང་བར་འབྲི་མེད་བཅས་སྤོང་དཔོན་ལོ་པ་ཤིས་བཅད་
 པའི་དོན་བཞིན་བྱེད། མདུང་པའི་ས་འཚམས་འབྲེད་ཁྲུང་དང་བཞིན་ཤར་ནས་ད་རམ་པ་སྤོང་མའི་ལ་རྒྱན། ལྷོ་ནས་ .....
 ལྷུ་ཅེ་སྤོང་ལོ་ལོས་རེ་རྒྱན། བྱང་ནས་ལྷོ་གཏན་ལྷིང་བ། ཤ་སོའི་སྤོང་། འབྲུ་གུ་གཡུ་བྱ་རྒྱན་རྣམས་བསྐྱོན་མེད་བྱེད་པ་དང་། འན་ལེ་
 པའི་སྦྱོང་ཡུལ་བྱང་ཚོང་རག་གོང་ག་ ཤར་རྒྱ་རྒྱ་རག་ ལྷོ་ནས་འབྲོང་པ་མཉམ་བཟང་། རྒུབ་ནས་སྤོང་རྒྱ་རྣམས་བདག་པ་དང་།
 དོས་ས་རིམས་སོགས་ཐམ་ཁ་སྤོང་སོང་གི་དོན་བཞིན་བྱེད། སྤོང་པ་བསྦྱོང་ཡུལ་དབྱར་ལྷ་ཉི་ལྷུང་། ཚོ་རིངས་མའི་རྒྱ་རྒྱན། བྱག་
 དཀར་རྒྱན། མ་བྱང་མཁར་གྱི་གོང་གཏན་བདག་ཐོབ་དང་། དགུན། སྤོང་རྒྱ་ལིང་བྱེད། རིང་འབྲུང་གི་བྱེད། སྤོང་དམར་སྦྱོར་སྤོང་ག་
 གུ་དང་རིལ། རྒུབ་རྒྱ་ལོག་དམར་སོ་གྲུན། བྱང་ནས་འབྲུང་གྱི་ལ་བཞུད་རྒྱན། ཤར་ནས་བྱག་གཏུ་མ་བདག་ཐོབ་དང་། ལྷི་གོང་།
 ལ་མེད་ཚམས་སེབ། ཅ་ཁང་། སྤུར་ཁང་། རྒྱ་གོང་ལོག་ ལྷོ་སོ་གོང་། མར་གུ་ཉིན་གུབ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཟ་ལྷས་མལ་སྤར་རྒྱན་ཡིན་
 ར་མཉམ་བཟང་མཉམ་བྱང་བྱེད། དོས་ས་རིམ་སོགས་དཔེ་ཚིང་གི་བཀའ་ཤོག་སོར་གནས་ཆ་བཞག་ཡོང་བ་བྱེད། སྤོང་སྤོང་གཉིས་
 རས་ས་རིམས་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་ཤོས་བྱང་ན་བཞུ་འདེབས་ཀྱི་རང་ཆ་ཉི་བཅུ་གཅིག་དང་། གཡག་སྤོང་བཅུ་དང་གཅིག་དང་
 སྤོང་བྱེད་གཞན་ས་རིམ་རྣམས་དང་། སྤོང་བསྐྱར། སྤོང་གཡོག་སོགས་མེ་བྱ་ཐན་ལྷར་འབྲི་མེད་དང་། སྦྱོང་ཡུལ་ཉོར་
 སོག་བྱང་པ་སྤྱི་དང་མཉམ་བཟང་སྤོང་བྱས་ཚོགས་པ་འབྲེད་གཏན་ན་རིམས་ཀྱི་རྫོང་འདུག་ནའང་སེ་འགོར་བ་སོགས་རྣམས་
 ཅུང་། སྤོང་འདོགས་བྱང་འདུག་པ་ད་ནས་བཟུང་ཅ་ཁ་རྒྱ་རིགས་བཀག་མེད་སོགས་གང་ས་ཅི་ཐད་དུ་འབྲེད་གཏན་དོན་ཡོད་
 སོར་གནས་དགོས་ལྷ། བྱར་ཁང་པའི་ས་མཚམས་རིང་ཁྲུང་ལྷ་མོ་ཆེ། སྦྱོང་ནས་སྤོང་པོ་གཏོང་མན། བཅན་པོ་བོང་ག་བྱ་རུག་
 པ་གོང་ལོག་ མར་ཅང་མཁར་གྱི་གོང་ཁ་རྒྱན། ཚོག་དོས་དཀར་པོ། སྤོང་རྒྱ་ཅན་གྱི་བྱེད། འབྲུར་གསུམ་པའི་སྤོང་རྒྱན།

ཞའི་འགག་མན། ཁ་བ་སྐང་དང། ཅོག་དང་བར་མའི་ཟེ་ལུང། ཏུ་རིང་མོའི་ལ་ཙ་ཚུན་བཅད། ལྷ་མྱོན་དང་ལོང་མོ་ཆེ། ཤིང་གུ་
སྒྲིང་གི་གྲུད་ཉོ་གྲུ། བོང་ཙེ་ཟེ་དང། བུམ་ཙེ་གོང་ཁ། གཡག་ཏུ་ཁོངས་ཚུར་བཅད། ལྷ་ལོ་ལ་རྣམས་བདག་ཐོབ་དང། ཞ་ཡིས་
ཆེབས་འབྲོག་ཀྱང་ཙེ་ཐོག་རྫོང་དང། རྟམ་བཟོས་པའི་ཙེ་རོ་གཞན་ལ་ཚོང་བ་སོགས་མི་བྱེད་པར་བསྟོན་མེད་ཕྱིན་ལྷར་རྒྱན་
བཞིན་བྱར་ཁང་པ་བདག་པ་བྱེད། སྲོག་བྱར་གཉིས་ཀྱི་སྲི་མའི་ས་འཚམས་སྤྱ་ལོ་གྲུ། ཞའི་མཁར་སྐང་ཚུན། རྟར་ལམ་བར་པ་
མན། སྐང་ཏུ་གདོང་གི་ཐང་སྤེ་ཚུན་རྣམས་ཀྱི་ས་རིགས་གསུམ་ཆ་གཅིག་བྱར་ཁང་པ་དང། གསུམ་གཉིས་གཅིག་སྲོག་ཙེ་
བའི་དབང་བར་སྤར་རྒྱན་བཞིན་ལས་འོས་མིན་སྤང་གཙོར་མི་བྱེད། རྩུང་འབྲོག་ལྟོག་འགོ་མའི་ཞིང་གང་ཡོད་དང། ཚུན་པ་དུད་
གསུམ་སྤོད་ཡུལ་ས་འབྲུག་གསུམ་པར་སྤར་རྒྱན་བཞིན་ཡིན་འདུག་པ་དང། ཨ་མ་ལང་དང་ཕྱོགས་རྟོགས་བྱས་པ་དང། ཁ་ཆེ་
ཡིད་སྤྲོད་གསུམ་བརྒྱད་བཅས། ས་ལམ་ས་བརྒྱད་བཅས་རྣམས་ཀྱང་སྤར་གནས་སྤྱིན་འཇགས་གནང་འདུག་པའི་དོན་བཞིན་
དང། གཡོག་རིགས་བོད་འབྲོག་ལ་དམག་ཁྲུལ་སྤྱབས་འདོན་ཁང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙེ་དགུ་སྤྱབ་འབྲས་བཅས་གོང་གསལ་
ལེ་ཚན་སོ་སོ་བབས་འབྲེལ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་ལྷུ་སྤྱབ་སྤོ་བཟང་བསྐྱོ་བཀྲ་ཤིས་དང། མངའ་རིས་རྫོ་ཡོན་གུང་ཡེ་ཤེས་
ཚོ་བརྟན་གྱི་མཚོ་ཉི་མུས་བརྒྱད་བཅས་ལ་གནས་འཇགས་ལྷུ་བ་བསྟོན་གྱི་ཐམ་གཤམ་མཚུངས་ལིན་པས་འབྲེལ་གོང་འཁོད་
དུག་ཞན་ཚང་མས་སྤང་གཙོར་བཟོས་མི་བདེར་འགྲོ་བ་སྤྱོད་ཞག་ཙམ་མ་བྱེད་པར་ཇི་སྲིད་ལྷུ་བའི་བསྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིམ་
གནས་ཀྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་བདེ་བར་སྤོད་ཡུལ་ཡངས་འཇུག་པ་གྱིས། མེ་སྤྱུག་ལྷ་ཚོས་ལ་ཚོས་གྲ་ཚེན་བོ་བཀྲ་ཤིས་སྤྲན་
གྱི་གྲུབ་པའི་ཉེ་འདབས་སྤར་ཐོག་རྣམ་བྱེས། གའདི་གོང་ས་མཚོད་གྱི་བཀའ་ཐམ་ཤེ་བམ་ཚེན་མོ་འབྲུལ་མེ་ཡིན་པ་གཞིས་ཙེར་
བྲིས།

THE EDICT OF EARTH HORSE (1738)

The edict of earth horse 1738 was issued by the 7th Dalai Lama bsKal.bzang rgya.mtsho in order to enforce *ban.khral* ("monk tribute") among the population of mNga'.ris skor.gsum so that each family had to send their middle son to the monastery to become a monk. The duty of enforcing the orders contained in the edict was assigned to the abbot of Tho.ling and to the senior sGar.dpon, in charge of secular affairs in Gu.ge on behalf of the dGa'.ldan pho.brang.

ཐོན་དོན། དེ་ཁ་མཐོ་ཕྱིང་མཁན་པོས་ཁ་འཛིན་བྱེད་པའི་དགེ་ལྷན། ས་སྤྱ། ལྷིགས་མ་བཅས་ཀྱི་དགོན་མ་ལག་ཆེ་ཕྱ་རྣམས་སུ།
སོ་སོའི་སྐོར་ས་ནས་བྱ་གསུམ་འབྲིང་པོའི་གྲ་བྲལ་ ..... བཅས་པའི་ཚོས་གོར་འཇུག་པ་དང། ཡོན་ཏན་སྤོབ་སྤྱིངས་སོགས་རང་
ལུགས་སྤྱིགས་ལམ་ཚོས་སྤོད་འཕེལ་ཞིང་ཡུལ་གྲུ་དེ་དག་གི་ ..... ས་མཚམས་བསྐྱེད་མི་ལྷ་བྱུང་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། དུས་
ཕྱིས། སྐོར་ས་སོ་སོ་ནས་མར་མེ་སྤོང་འཁོལ་གྱི་གྲུ་རྒྱན་སྤར་ལམ་བཞིན་མ་བཏང་བ་དང། ལྷེ་མོ་བ་རིམས་པས་ཙེ་འཛིན་བཞོད་
འདོམས་འབྲས་ཚང་མ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཁོ་རྟར་བརྟན། དེང་སང་དགོན་ཁག་འགའ་ཞིག་ལ་གྲུ་བ་གཉིས་རེ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་
དགོན་སྤེ་ཐོར་ཉེར་གྲུ་བ་ཡོད་འདུག་པ། དེས་ན་རལ་རྒྱལ་ཆད་རྒྱལ་དེ་ལམ་དུ་བཞག་པས་མ་འབྲས་པ་བཅས། བྱ་གསུམ་ཡོད་
དེས་ནས་འབྲིང་པོའི་གྲ་བྲལ་འགའ་བཞོད་མཐོ་ཕྱིང་མཁན་པོ་རང་དང་སྤར་སྤོལ་བཞིན་སྤར་དཔོན་སྤོལ་པོ། སྐོར་ས་སོ་སོའི་
རྫོང་གཞིས་དང་བཅས་ནས་བཀའ་གཏན་སྤོད་ཡོད་ཀྱི་དོན་བཞིན་བགྱིས་པའི་དགོན་སྤེ་ཐོར་གྲུར་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཙེ་རྟམ་གྱིས་ས་
དྲ། ལྷ་ཚོས་ལ།

THE BKA'.SHOG ISSUED BY GNOD.SBYIN PHUN.TSHOGS IN FIRE SHEEP 1847

The *bka'.shog* issued by gNod.sbyin phun.tshogs in fire sheep 1847 is another instance in which, some one hundred years after that of 1738, orders were issued that

the families of mNga'.ris skor.gsum must send their middle sons to the monasteries to become monks.

The difference in the two dates recorded in the edict (one being fire sheep 1847, the other wood monkey 1884) is accounted for by the fact that the edict was again circulated years after it was issued. Is this proof that the order issued in 1847 had not been wholeheartedly honoured by the population?

This edict has an interesting initial part, in which people and localities of mNga'.ris skor.gsum are indicated. This is relevant to the issue of the ancient geography of these lands which is especially obscure in the early period of its history¹⁴¹.

While it is almost impossible to identify a number of ancient localities going back to the early history of West Tibet, a few remarks can be attempted concerning the localities mentioned in documents in the later periods.

With the *bka'.shog* of 1847 one reaches more familiar ground. A few remarks can be attempted concerning the localities mentioned in this document, as its place names are closer to the notions of the cultural geography which have survived to this day, although some of them included in this edict are by no means easy to identify. It seems that the localities and people of Gu.ge, to which the edict is addressed, are grouped in it according to territorial divisions typical of the land, in a sequence based on reasons of contiguity, although this is not openly stated. Two names are the exception, since they are those of two of the highest authorities in this land (the *sgar.dpon* of mNga'.ris skor.gsum and the *rdzong.dpon* of rTsa.mda'.rdzong).

The first grouping includes Khyung.lung, lDong.po, mDa'.ba, the sGra.ma.ba-s, Phyugs.tshang.ba-s, Ma.nam.pa-s, Gling.skyed lag.pa-s and Khris.pa-s, and rTsa.hreng sger.gzhung ("noblemen and government officers"). This area stretches from south-east to north-west along the Glang.chen kha.'babs. Hence, some of the less known localities and people included in this classification are within this territory, which has, at its extremities, Khyung.lung and rTsa.hrang, being thus the land of Gu.ge lHo.stod.

Another group comprises Do.gshams, mKhar.rtse, sPur, Ri.sgang, Ri, Chu.ze, dKar 'Phags, rTsa.hreng (otherwise known as Za.rang), sTeng 'Phags.pa, and Bye.dkar. These localities are all in lHo.smad, which is the part of Gu.ge to the south-west of the Glang.chen kha.'babs, extending from beyond rTsa.hrang to the border with Khu.nu and sPi.ti.

Rong.chung yul.tsho.drug ("six divisions"), sNu, lHug and Rong.stod are in Rong.chung, which is the region of Gu.ge to the north of the Glang.chen kha.'babs, bordering on the Shib.pe.la in the west and Gu.ge Byang.gnos in the east.

Another subdivision includes the district of Chu.rti (i.e. Chu.mur.ti) as well as sTeng.rag, Ri (i.e. gSer.ti?), Bar.skyogs and Shar.lang, which are in the area of Chu.gsum, the district north-west of Rong.chung proper.

The localities of Rab.rgyas.gling, Jog.zur, Dra'ud, Sarga, A.btsan, Khyim.sbug, Ru.khyims, Shang.rtse, Zha.ye and Shang are in north-west Byang.gnos, which has Shang.rtse in its centre.

Phyi.dbang and Dung.dkar, and Be lDong.po.ba-s are located in central Byang.gnos.

141. Hence, the present author felt unable to attempt to locate sites of relevance for the early history of these lands since too many escape even the faintest approximation, while those which could be identified would have been too obvious. This is the main reason why this author did not envisage the possibility of including a map of West Tibet in his *The Kingdoms of Gu.ge Pu hrang*.

The gNam.ru.ba-s, sGar.khongs chu.spe, Ga.ga, bKra.shis.sgang chos.sde.ba-s, gTso.gtso.ba-s and rGya.smug have to be classified as belonging to the area of sGar and farther north until the Seng.ge kha.'babs.

Ma.mtshan is in sGer.rtse, while 'Brong.stod is part of dGe.rgyas.

Finally, the location of Ru.thor (i.e. Ru.thog) lHo.Byang is self-evident.

A geographical concept, referring differently to the same territory, i.e. that of Rong.chung.brgyad ("eight divisions") found in *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.34a line 1) and that of Rong.chung yul.tsho.drug ("six divisions of the land") in the edict by gNod.sbyin phun.tshogs under examination need to be cross-analysed by means of better evidence, not available at present.

མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བྱུང་སྐར་དཔོན། ལྷ་མདའ་རྫོང་སྤྱོད། ཡུལ་མཚན་ཁག་གི་གཞིས་གཉེར། མཁའ་དབོན་བཅས་སྡེ་
མོ་མ་རིས་འབྱོར། རྒྱུད་ཡུང་། རྫོང་པོ། མདའ་པ། སྤྱི་མ་པ། བྱུགས་ཚང་པ། མ་ནམ་པ། སྤྱིང་སྤྱོད་ལག་པ། ཁྲིས་པ། ལྷ་རྗེད་སྤྱིང་
གཞུང་། རྟོག་ཤམས། མཁའ་སྐུར། རི་སྤང་། རི། ལྷ་ཟེ། ལྷ་རྗེད། ལྷེད་ལམགས། བྱེ་དཀར། རྫོང་རྒྱུད་ཡུལ་ཚོ་དུག ལྷ་ལྷུག རྫོང་སྤྱོད།
ལྷ་ཉི། ལྷེད་རག རི་སྤྱོད་གས། ཤར་ལང་། རབ་སྤྱིང་སྐོར་ཁྲི་ཚོག་ཟུར། དུབ་ད། སལ ལ་བཅོན། ཁྲིས་སྤུག རྩ་ཁྲིམས། ཤར་ཅེ། ལ་
ཡེ། ཤར། ལྷི་དུང་། ལྷེད་པོ་པ། གནམ་རྩ་བ། སྤྱིང་ཁོངས་ལྷ་སྤྱི་ག་ག བཀའ་སྤྱིང་ཚོས་སྡེ་བ། གཙོ་གཙོ་བ། ལྷ་སྤུག མ་མཚན།
འབྲོང་སྤྱོད། རྩ་ཐོར་སྤྱོ་བྱུང་བཅས་ཀྱི་དཔོན། འགོ་པ། ལྷན་བཅུ་མི་དམངས་བཅས་སྤྱོ་བོ་མཚོག་དམན་མཐའ་དག་ནས་ངེས་
དགོས། བསེལ་ལྷན་ར་བ་དཀར་པོའི་ཡོངས་སུ་སྐོར་བའི་བོད་ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་ལན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་ལྷ་
ཕ་ལྷུ་བའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ། དེ་ཡང་དར་རྒྱས་ལྷན་གནས་འབྱུང་བའི་ཚོས་བྱེད་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་
ལ་རག་ལུས་གཤིས། འཇམ་དགོན་སྤྱི་མ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཙོང་ཁ་བ་ཚེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་མཐོ་སྤྱིང་དགོན་གྱི་
དབུས་གྲ་བོ་བྱུང་དགོན་ཚེ་རྒྱུད་དང་། ས་འབྲུག་གཉེས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་དགོན་ཁག་ཅེ་གཉེས་བཅས་པར་སྤར་
ལམ་སོ་སོའི་སྐོར་པ་རྣམས་ནས་བྱ་གསུམ་བར་པའི་གྲ་བྱུང་ལྷུ་འབྲུས་དང་། དད་ཚོས་སྤོ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲ་བ་བྱེད་མིར་བཀག་
བསྐུམས་མི་ཚོག་པ་སོགས་ཕྱུགས་མགོན་ཕྱུག་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟེགས་ཚེན་པོ་སྤྱོད་མིའི་བཀའ་དམ་
བཅོན་དམིགས་གང་ཆེ་སྤུལ་འདུག་པའི་དགོངས་དོན་བཞིན་ཡུལ་མཚན་རྣམས་ནས་མ་དགོན་མཐོ་སྤྱིང་དང་། སོ་སོའི་
ཡུལ་གནས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ལ་གྲ་རྒྱན་འཇུག་སྐོར་བཅས་རང་གཞན་གྱི་འདི་ལྷི་ལེགས་ཚོགས་གསལ་ཆེར་བསམ་ཤེས་ཀྱི་གྲ་
རྒྱན་ཆག་མེད་སྤོ་གསུམ་དངས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་བསྐྱོད་པའི་བསམ་མེད་རེ་
གཉེས་ནས་བསྐྱར་རྒྱན་རྣམས་ཆག་གི་སྤྱོད་འགྲོའི་བདེ་སྤྱོད་འཕྲོག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགོས་ལ་བསམ་གཞིགས་མེད་པའི་བསམ་
སྐོར་ལོག་པར་ལྷ་བས་བྱ་གསུམ་བར་པ་ཡོད་བཞིན་གྲ་བྱུང་དང་། འགའ་རེ་ནས་སྤར་ལམ་མེད་རྒྱུ་སོགས་བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པའི་ལས་ཁོ་ནར་འཇུགས་སེམས་ལ་རྟེན་དེད་སྐབས་དགོན་གནས་ལྷ་སྤོང་དམིགས་མེད་ཀྱང་ཁ་ཤས་འདུག་པ་མ་ཟད།
མ་དགོན་མཐོ་སྤྱིང་གི་མཚོན་དགོན་ཁག་ཆེ་ལྷ་ཚང་མར་གྲ་བྱུངས་ཉམས་ཆག་ཅི་ཆེའི་ཐོར་ཉར་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཚོས་སུ་
གྲུར་པ་འདི་རིགས་དེ་ལམ་དུ་དཀྱིལ་འཛོགས་བྱས་པས་མ་འབྲས་སྤུགས་སྤྱིན་ཆད་གོང་གསལ་ཡུལ་འཚོ་སོ་སོ་ནས་སྤར་རྒྱན་
བྲངས་བཅད་ཀྱི་གྲ་རྒྱན་གཉོང་དགོས་རིགས་ཆད་མེད་སྤྱིགས་རྒྱག་སུ་གཉོང་དགོས་དང་། དེ་བྱིངས་ནས་ཀྱང་བྱ་གསུམ་བར་
པ་ཡོད་རིགས་སྤར་ལམ་སོ་སོའི་དགོན་ཁོངས་སུ་སྤྱོད་མེད་ཚོས་འཇུགས་དགོས་རྒྱ་མ་ཟད། དད་ཚོས་ཀུན་སྤྱོད་བྱེད་
མི་ཡོད་རིགས་ལ་འདར་རྣམས་དཀར་དགོ་བའི་བསྐུལ་མ་བགྱིས་འོས་སོགས་ཚང་མས་བསྐྱར་བར་ཉམས་ཆག་མི་འབྱུང་བའི་
ཐབ་རྒྱུལ་ཡང་དག་བགྱིས་ངེས་འདི་ལྷིའི་ལེགས་ཚོགས་སྤུགས་པོ་ཆེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་སྤུན་གསུམ་ཚོགས་པ་ངེས་པར་ཡོད་བ་
རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་བདེན་མཐུ་བཅས་ཁྲིད་གོང་འཁོད་དུག་གཞན་སུ་ཐད་ནས་སྤར་ལུག་འཇུག་ཁྲིས་ཁྲིས་བྱུང་རིགས་ལྷ་སོ་
ཅས་ཤར་བྱུང་མཐོ་སྤྱིང་མཁའ་པོ་དང་། ས་གནས་རྫོང་སྤྱོད་བཅས་ནས་འདི་དོན་ལ་བསྐྱར་པའི་བཀོད་བྱུང་བགྱིས་པར་
ཉན་འཛོག་བྱུང་ན་དང་། དེ་མིན་སྤྱི་བྱུང་སྤྱི་ལ་ནས་དེ་འབྲེལ་ལྷ་འཛིན་རྒྱབ་གཉེར་སྤུག་མེད་ཀྱི་བཀོད་བྱུང་བའི་འབྲུང་གང་
ཆེ་བགྱིས་པའི་སྤྱིན་ཆད་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱོད་ལ་བསམ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱར་རྒྱན་ཡར་རྒྱས་

འབྲུང་ཐབ་ཚང་མས་འཕྲར་བ་བྱུར་འདེགས་འབྲུས་ཚང་གཡོ་མེད་བྱེད་པ་ལས་ལྟར་སྦྱོན་རྗེས་འབྲོང་དང་། དགོས་དབང་ངོས་
 འཛོམ་ཕྱོགས་ལྷང་མ་ཡིན་པའི་དྲང་པོའི་གཞུང་སྲང་གི་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཚེན་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་རྣམ་ཀུན་ཡིད་བཅང་གི་གོང་དོན་
 སྲངས་དོར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་འཛོལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་གྱུན་འབྲོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གྲིས། མེ་ལུག་སྐྱབ་ ༤ ཚེས་ ༢༠ ལ། བཀའ་
 ཐམ་གཏན་ཚིག་ངོ་མ་དང་ཞུད་དག་ངེས་འབྲོང་སོང་བའི་ངོ་བཤུས་ལ་ཉེ་བགས་མེད། ལྟོར་གསུམ་སྦྱི་འདོམས་ལྟན་ཁང་ནས་
 ཤིང་སྤེ་སྐྱེ་ཚེས་ལ།

Appendix Eight

Tibetan text of the passages translated in the present work

(documents other than those published in Appendix Six and Seven)

Tib.1: *Bai.ser* (p.273 lines 6-9) (see n.1): “ལྷ་སྐྱ་མ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱིས་གཞི་ནམ་མཁའ་འཕངས་ནས་བདག་གི་གདུལ་བྱ་འདུ་སར་བོབས་ཤིག་ཅེས་སྐོས་སྤར་བས་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོར་སྤྲིང་ཞིང་ས་སྤྲོགས་དེར་བབས་སར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པས། མཐོ་སྤྲིང་ཞེས་འབོད་པ་ལ། དེང་སང་སྐུ་འཛོལ་ཉེ་མོ་ལིང་དུ་གྲགས།”

Tib.2: *Nyang.ral chos. 'byung* (p.457 line 20-p.458 line 7) (see p.10): “སྐོན་པོ་ཤེས་རིག་ཆེ་བ་གསུམ་སྟོད་བསྐྱར་གསུམ་བལྟ་རུ་བཏང་བས་སྐོན་པོ་སྐུ་ (རང) དུ་ (p.458) བལྟ་རུ་བཏང་བ་འཁོར་ནས་བྱུང་བས། ཇི་ལ་སྐུག་བྱས་མཉེས་དྲིས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདུག་གསུངས་པ་ལ། ལུང་པ་ཉ་བཤས་ཀྱི་ཁོག་པ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་འདྲ་བ་ན་མི་སྲིན་པོ་འདྲ་བ་ཞིག་མཆིས་ཟེར། ལུ་གེར་སྲིན་པ་ན་རེ། ལུང་པ་ཉ་ལྟར་དཀར་གྱི་ཁོག་པ་འདྲ་བ་གཡའ་ཡིས་བསྐྱར་བ་ཞིག་ལ་མི་ལུག་འདྲ་བ་གདའ་ཟེར། མང་ཡུལ་དུ་སྲིན་པ་ན་རེ། ཡུལ་ཀོ་མོག་ཆབ་ཀྱིས་གང་བ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་གདའ། མི་སྐུལ་པ་འདྲ་བ་གཅིག་གདའ།”

Tib.3: *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.174 lines 13-18) (see p.10): “དེ་བཞིན་གངས་ཉི་མེ་དང་། སྐར་མོ་ནག་སྤྲེལ། ཇི་པོ་ཅེ་བརྒྱད་གསུམ་ལ་ས་ཡི་འབྲུར་གསུམ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་པོ་བྲང་སྤྲེ་ལན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་མ་བང་གཡུ་ཡི་མཚོ་མོ་དང་། མི་སྤྲོགས་གཡའ་བཞི་ནམ་པ་མགོན་པོ་བིང་ཆེན་ལྷུ་མ་དུལ་གྱི་པོ་བྲང་ལ་ངག་མཚོ། ལྷ་རྒྱུས་ཀྱི་མཚོ་བཅས་གསུམ་ལ་ས་ཡི་འབྲེལ་གསུམ་ཟེར།”

Tib.4: *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.116 lines 1-6) (see n.5): “ཅ་རང་མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མི་སེར་ཚོ་བ་ལྷ་ཡོད་པ་སྤྲེ། རྒྱ་མུར་ཉི་ཚོ་བ་གཅིག་མཁའ་སྟོད་བྱང་ངོ་ཚོ་བ་གཅིག་སྤྲིང་ཚོ་བ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་ཅ་དོ་གཉིས་དང་། མཁའ་སྐར་བཅས་འདུས། (ལྷོ་སྟོད་ཀྱང་ཟེར)། ལྷོ་སྟོད་ཚོ་བ་གཅིག་ (མ་སྐུག་ཀྱང་ཟེར)། རོང་རྒྱང་ཚོ་བ་གཅིག་བཅས་ལྷ་ཡོད། སྤྲི་དཔོན་ཅ་རང་རྫོང་ (ཤང་ཅེ་རྫོང་ཡང་ཟེར) རེད།”

Tib.5: *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.116 lines 7-17) (see n.5): “དང་པོ། རང་དཔོན་

དགོན་སྡེ་ཁག་གསུམ། དཔོན་པོ་ཁག་བཅས། གཞུང་སྐྱེས་ཚོས་གསུམ་གྱིས་མི་སེར་གྱི་ས་ནས་ཁྲལ་རིགས་ལྡོགས་བསྟུ་གྱི་
ཡོད་ལ་རང་རང་གི་རྣམ་ཚད་ལ་དཔག་པའི་དབང་འགྱུར་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅུ་རང་རྫོང་ནས་སྐྱ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་བྱེད་ས་ནི། ཅ་རང་
གཞིས་གཉེར་གཅིག་གི་དབང་གཞིས་གཉེར་གཅིག་ཆོག་འབྲུ་འགོ་པ་གཉིས། ཉལ་འགོ་པ་གཅིག་(འལ་ལག་འགོ་པ།)། གསེར་
ཚོགས་ཤིང་དཔོན་གཉིས། ར་བརྒྱུད་ཞལ་ངོ་གཅིག་ལུལ་དཔོན་གཅིག་འགག་སྐྱོ་སོ་སོར་བཤས་ལུག་མགོ་ཁྲལ་དང་། ལྷ་ཁྲལ་
བལ་ཁྲལ་བསྟུ་མི་སྐྱ་ཚབ་ས་ཁོངས་སྤྱི་དེ་ལ་སྐྱོ་གཅིག་དང་། ཟ་རང་ཟམ་མོ་ཆེ་ལ་གཅིག་བཅས་གོང་གཉིས། སྤྱི་བསྐྱེས་རྒྱ་
ཟམ་ལ་གཅིག་རྒྱ་མུར་དེ་ཆགས་ར་ཅན་དུ་གཅིག་བཅས་མངག་གཏོང་བྱེད་པ”

Tib.6: *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.157 lines 8-12) (see p.10-11): “དང་པོ་རྫོང་
གི་མངའ་ཞབས་མང་ཚོགས་དང་རྫོང་སྤྱོད་རིམ་བུར་གི་མིང་མ། རྫོང་འདྲིའི་མངའ་ཞབས་མང་ཚོགས་ལ་མདའ་བ་ཆ་ཞབས་
ཟེར། དེ་ནི་ཁྲུང་ལུང་ཚོ་སྤྱི་དང་། གཏོང་པོ་གཞུང་ཚོས་ཚོ་སྤྱི། མདའ་གཞོལ་ལུལ་སྤྱི། མདའ་མཁམར་ལུལ་སྤྱི། མ་ནང་གཞུང་རྒྱགས་
སྤེལ་(རི་བ་)། ལྷ་ཁྲལ་ལུལ་སྤྱི་བཅས་ཡིན”

Tib.7: *mNga'.ris skor.gsum bel.gtam lo.rgyus* (p.158 line 17-p.159 line 11) (see p.11): “ཁ་
ཤས་དབྱུང་གཞིའི་རྩལ་དུ་བཀོད་པ་གཤས་གསལ། སྐོན་མཚོ་ལ། འཕོ་ཁྲུང་པ། མི་རོ་སྤྱབས། སྤྱ་ཁམས་སྤྱོད་པ། རྒྱང་མཁམར་ནང་
པ། (p.159) ཞོལ་པ་བྲགས་ཆེན། ཤེས་དཀར་སྤྱིང་པ། གཏོང་ནག་སྤྱལ། རྒྱང་མཁམར་དང་བའི་ངོ་ཚབ། ལྷ་རྒྱ་ཚབ། འརྱམ་པོ་
སྤྱིང་། སྤྱོན་ལུང་ལུག་མཚོ་དང་བྱམས་པ་བྱབ་བསྐྱར། གཏོང་ནག་ངོ་ཚབ་གསང་རྫོ། སྤྱོན་རྒྱར་ངོ་ཚབ་ཆོ་འཕེལ། བསམ་རྒྱར་
དུ་མགོན་ཆོ་དབང་། སྤྱབ་བསྐྱར་འོད་ཟེར་ངོ་ཚབ་ཡེ་ཤེས”

Tib.8: *mNga'.ris skor.gsum lo.rgyus 'bel.gtam* (p.97 line 13-p.98 line 7) (see p.11): “ཅ་
ཐོག་དགོན་ལ་སེར་བྱེས་གྲ་ཚང་ནས་མཁམར་བྲག་གཉིས་མངགས་གཏོང་གི་ལས་ལུན་ལོ་དུག་རེ་ཡིན། རྫོང་དཔོན་གྱི་ལས་ཀ་
བྱེད་མཁམར་སྐྱ་ཚབ་ཁག་བཞི་ཡོད་པ་ནི། ལྷ་ཁྲུང་ཚབ་དང་། གུལ་པ་སྐྱ་ཚབ། ལྷགས་ཁང་སྐྱ་ཚབ། ཅ་ཐོག་ལྷོག་ལྷེ་བཅས་
བསྐོ་བཞག་གིས་དབང་སྤྱུར་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྫོང་དཔོན་དང་སྤྱི་བྲང་གི་ཁྲལ་རིགས་བསྟུ་བའི་བའི་ཆེད་དུ་མི་སེར་རྣམས་ཆོ་
ཁག་བྲལ་དེ་སྐྱ་སེར་ཆོ་པ་ལྷ་བཞེས་བཞོལ་ཡོད་པ་ནི། གཞུང་རྒྱག་ཚོ་པ་བཞི་དང་། (མཁམར་སྤྱོད་ཆོ་པ་དང་། མཁམར་སྤྱོད་ཆོ་པ།
ཤར་སྤྱོད་ཆོ་པ། རུབ་སྤྱོད་ཆོ་པ་བཅས་བཞིའོ) ཆོས་གཞིས་འགོ་པ་གཅིག་བཅས་ལ་ཟེར། དེའི་འོག་ཏུ་ལེབ་ཆོ་པ་དག་ཡོད་པ་ནི།
དྲིང་སྤྱང་ལེབ་ཆོ། དྲིང་སྤྱོད་ལེབ་ཆོ། (p.98) ར་སང་ལེབ་ཆོ། རོག་གསུམ་བྲང་མ་ལེབ་ཆོ། ལྷགས་ཁང་ལེབ་ཆོ། རི་ཆོས་ལེབ་
ཆོ། དཔོ་བྲང་ལེབ་ཆོ། སྤྱོ་ཆོ་ལེབ་ཆོ། སྤྱོ་འོག་ལེབ་ཆོ་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱར་སྤྱོད་ལེབ་ཆོ་དུག་ཟེར་བ་ནི། བྲང་སྤྱང་ལེབ་ཆོ།
བྲང་སྤྱོད་ལེབ་ཆོ། བོད་རིང་ལེབ་ཆོ། སྤྱོ་སྤྱོད་ལེབ་ཆོ། རུ་ཐོར་ལེབ་ཆོ། གུལ་པ་ལེབ་ཆོ། དགོན་པ་གྲ་ཚང་གཅིག་ནི་ལྷན་བྲལ་ཆོས་
སྤོངས་གྲ་ཚང་ཡིན་པས་མ་ཁག་བཅུ་བདུན་བཞོལ་ནས་ཁྲལ་བྲལ་སྤྱལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད”

Tib.9: *Nyang.ral chos.'byung* (p.461 lines 6-10) (see p.19-20): “ཁོང་གི་མཚོད་གནས་སེར་པོ་
ཞེས་བྲལ་དང་། ས་སྤང་གི་འགྲོག་མི་བགས་དེ། དེས་སེར་པོ་ཅན་བསད་པ་ལ། ལྷ་སྤོ་མས་ངའི་མཚོད་གནས་བཞོངས་པས་
སྤོང་འདྲོད་གསུངས་དེ། མནལ་ལམ་དུ་གསེར་དྲ་སྤྱན་ཅམ་གཅིག་དབུལ་ལགས་ཀྱིས་ཟེར་ནས། དོང་ཅེ་མང་གི་གསེར་ས་བྲ་
བ་སུལ་བས། བྲག་པ་རེ་ནས་གསེར་བྲེ་ཁལ་གྱིས་བཅུ་རུ་བྱང”

Tib.10: *Nyang.ral chos.'byung* (p.461 lines 10-12) (see p.20): “སྤྱ་རང་དུ་ཁོ་ཆར་དང་། སིལ་ཅོག་
ཏུ་རྟོ་པོ་དང་། མར་ལུལ་དུ་ཉར་མ་དང་། དབྱ་རིག་ཏུ་ཤ་ལིང་དང་། གུ་གེར་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཞེངས་སོ”

Tib.11: *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* (p.88 line 5-p 89 line 2) (see p.20): “དེ་
ནས་སྤོ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷེས་ཁྱ་ཆར་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སུ་གསོལ་ (p.89) བ་དང་། གུ་གེ་རུ་ཐེབས་པ་དང་ལྷ་སྤོ་མ་

ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་མཐོ་ལྗིང་གི་སྒྲིང་ཕྱན་བརྒྱ་གཉིས་བཞེངས་པ་དང་། མར་ཡུལ་དུ་ཉར་མ་བཞེངས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་སྤང་
ཐག་གཅིག་ལ་བརྩུགས་པ་ཡིན་ནོ”

Tib.12: *lDe'u Jo.sras chos.'byung* (p.146 lines 16-17) (see n.7): “ལྷ་སྤྲ་མས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཡིག་
ཚང་བལྟས། ཚོས་ལ་དད་ཉེ་མཐོ་ལྗིང་བཞེངས་”

ibid. (p.147 line 2): “འདིས་ཀྱང་སྤྱ་རངས་སུ་ཁྱ་ཆར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སོ”

Tib.13: *mKhas.pa lDe'u chos.'byung* (p.381 lines 6-7) (see n.8): “ལྷ་སྤྲ་མས་ཡབ་མེས་ཀྱི་ཡིག་
ཚང་གཟིགས་བས་ཚོས་ལ་དད་དོ། མཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་”

ibid. (p.381 lines 13-14): “སྲོང་ལེ་ཀྱང་སྤྱ་རང་དུ་ཁ་ཆར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སོ”

Tib.14: *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* (f.9b line 6-f.10a line 1) (see p.20):
“མཁོ་ཆགས་འདི་ཉིད་དུ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་ཀ་མ་བཞེངས། གཞན་ཡང་གྲུ་གཤར་མཐོ་ལྗིང་ལྷ་ཁང་། མར་ཡུལ་ཉར་མའི་ལྷ་ཁང་། བི་
ཉི་རོང་རྒྱུད། ཉི་ཡག་ཁ་སེ། ཞེར་སྒྲིང་། སྤྱ་རངས་སྤྲེ་མི་སོགས་སུ་ཀྱ་ཚོས་འཁོར་གྱི་ཇོ་བོ་མི་སྤྲོད་དོ་ཇི་དང་མཚུངས་གཙུག་
ལག་ཁང་ཡུལ་རྒྱུད་ཉི་ལྷ་ཙ་ཅིག་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་ཙ་བཞེངས་”

Tib.15: *Kho.char dkar.chag* (f.16a = p.54 line 17-p.55 line 1) (see p.20): “གྲུ་གཤར་མཐོ་ལིང་ལྷ་
ཁང་། མར་ཡུལ་ཉར་མེད་ལྷ་ཁང་། སྤྱི་ཉི་རོང་རྒྱུད། ཉི་ཡག་ཁ་ཟང་། སྤྱ་རང་བཞེས། སྤྲེ་མི་སོགས་ (p.55) ཡུལ་རྒྱུད་ཉི་ལྷ་ཙ་
གཅིག་དུ་ལྷ་ཁང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཞེངས་”

Tib.16: *Ngag.dhang grags.pa, mNga'.ris rgyal.rabs* (p.53 lines 7-8 and Vitali, *The
Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.109) (see n.9): “མེ་མོ་སྤྲེའུའི་ལོ་ལ་གྲུ་གཤར་མོ་སྤྲིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་རྒྱངས་གྲིས་”

ibid. (p.54 lines 8-12 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.110): “གཞན་ཡང་སྤྱ་
རྩངས་སུ་ཁ་ཆར་ཡིད་བཞིན་ལྷན་གྱི་གྲུ་གཤར་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྲམས་པའི་སྤྱ་བཞེངས། མར་ཡུལ་ཉར་མ་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་མར་མེ་མཚོ་གྱི་སྤྱ་བཞེངས། བི་ཉིར་ཉེ་བོ་ཅོག་ལ་རྒྱན། མཐའ་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་རའི་ཀ་ནམ་གྱི་ལྷ་
ཁང་། རེ་སག་གི་མོ་ནང་གི་ལྷ་ཁང་། རོ་རྒྱུད་གི་སྤྲེའི་ལྷ་ཁང་། བི་ཐར་དཀར་སག་གི་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱ་
ཙ་དང་། མཚོད་རྟེན་དཔག་དུ་མེད་པ་བཞེངས་སོ”

Tib.17: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.54 lines 12-14 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge
Pu.hrang* p.110) (see p.20): “སྤྱ་རྟེན་མོ་སྤྲིང་དགེ་འདུན་བཀའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཞི་ཡིས་གཙོ་བྲས་པ། དགེ་འདུན་
བརྒྱད་བརྩུའི་སྤྱ་ཚོ་ཚང་པ་བརྩུགས་”

Tib.18: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.56 lines 3-7 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge
Pu.hrang* p.111) (see p.21): “དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་དགོངས་དང་། མཚོད་པའི་རྒྱུན། རྣམ་བཟའ། ཐུགས། ཅོ་རྒྱུན་ལ་
སོགས་པ་མོ་སྤྲིང་གི་མགོ་བྲས་ཁལ་སྤོང་ཉག་མ་བརྩུ་ས་བོན་འགོ་བའི་ཞིང་དང་། ཚུ་དང་། ཞིང་ལ་གཏོགས་པའི་བཤའ་ཐང་
གང་ཡོད་དང་། ཡུལ་འབྲོག་ནང་གི་དཀོར་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ནས། ཉི་རློ་རྣམ་གནས་སུ་འཇོག་པར་མཛོད་པ་
འདི་རྣམས་ལ་འབྲིད་འགལ་བྱེད་”

Tib.19: *Guru bKra.shis chos.'byung* (p.504 line 24-p.505 line 3) (see p.22): “སྐྱབ་ལྷིའི་བོན་
སྟོན་རྣམ་འབར་གྱིས། ག་རྩ་ལྷོ་འབྲུང་གནས་གྱིས་མངའ་རིས་ཐོ་ལིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་བྱགས་ཀར་
གཏོར་དུ་སྤུས་པའི་གཟུང་མོན་པ་ཀེ་ཏིའི་གདམས་སྐོར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ (p.505) ཅིང་རྫོ་སྤུར་ཚན་ཆེའི་དྲག་སྤྲུགས་རྣམས་གདན་
དངས་ནས་སྤྲག་སྤེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཕུ་རོང་གི་ཅན་པོ་ལྷ་སླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལ་ཕུལ་བས་མཉེས།
དེས་གཙང་སྐྱུར་ཕྱི་སྐྱོག་སྐྱུ་སྟོན་པ་ལ་གནང་བ་ཡིན་འདུག་གོ”

Tib.20: *gTer.ston brgya.rtsa rnam.thar* (p.481 lines 3-5) (see p.22): “ག་རྩ་རྣམ་འབར་ནི་སྤྲག་
སྤེར་བོན་གཤེན་གྱི་རིགས་སུ་འབྱུངས། རྟེན་སྤྲུགས་ལ། དེས་མངའ་རིས་ཐོ་ལིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔལ་རྟ་མགིན་གྱི་བྱགས་
ཀ་ནས་གཟུང་བདུད་མོན་པ་ཀེ་ཏིའི་གདམས་སྐོར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྫོ་སྤུར་ཚན་ཆེའི་དྲག་སྤྲུགས་རྣམས་གདན་དངས་ནས་སྤྲག་
སྤེའི་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གནང་། དེས་ཕུ་རོང་གི་ཅན་པོ་ལྷ་སླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལ་ཕུལ་བས་མཉེས། དེས་གཙང་
སྐྱུར་ཕྱི་སྐྱོག་སྐྱུ་སྟོན་པ་ལ་གནང་”

Tib.21: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.53 lines 8-10 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.109) (see p.22): “ས་ཐོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞལ་སྤོ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། མོ་སྤྲིང་ཁང་
དམར་དཔལ་དཔེ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་མཚན་གསོལ། བསྟན་པའི་གཙོ་བོའི་སྤྱི་བཞེངས། མཚོད་རྟེན་
དང་མི་ཞིང་རོ་བོ་དང་། ཞིག་ཚོམས་མཛད་དེ”

Tib.22: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.61 lines 8-14 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.115) (see p.23): “ཁ་ཆར་དུ་རིན་ཆེན་བཙུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་དུལ་སྤྱི་
ཆེན་པོ་བཞེངས་ཏེ། མཚོད་པའི་རྟེན་མང་པོ་བཙུགས་སོ། མཚོད་གནས་གྱི་དབུ་སྤེ་བཙུགས་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་པ་མེ་ཏ་དང་། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་མཛད་དེ། ཚོས་གསན་པས་འཁོར་ལ་བྱགས་སྤྱོད་པའི་བདེ་ལོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་
པར་གཟེགས་ནས། རབ་ཏུ་གཤེགས་པའི་མཚན། ལྷ་སྤྲ་སྤྲ་བཞེས་བུ། ཁོང་གིས་ཐོ་སྤྲིང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མར་
ཡུལ་དུ་ཤེ་ཡེར་བུམས་པ་གསེར་ཐང་བཞེངས་”

Tib.23: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.59 lines 16-18 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.113) (see p.23): “སྤྲར་ཡང་སྤྱི་ཚོ་མཐའ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཐོ་སྤྲིང་དུ་བཞུགས་ཤིང་བསྟན་པ་དང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ནོ”

Tib.24: *Bod.rje lha.btsad po'i gdung.rabs* (p.74 lines 1-3) (see n.16): “མངའ་རིས་གུང་ཐང་དུ་
དཔེ་རྒྱལ་ཀ་ནི་ཀ་རྣིང་པར་བཇངས་བ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པ་འཐད་དེས་སྤྱི་སྤྲང་”
ibid. (p.74 lines 9-11): “ལྷ་སླ་མ་ལྷུག་ལོ་པ་དགུང་ལོ་དོན་བརྒྱན་བཞུགས་ཞེས་མངའ་རིས་གུང་ཐང་ལོ་རྒྱུས་སུ་
དངས་པས། དེ་ཚོ་ལྷ་སླ་མ་དང་ལོ་ཆེན་ལོ་ཁྲད་གཅིག་ལས་མ་གུང་”

Tib.25: *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* (f.10a lines 1-2) (see p.24): “བསྐྱུང་མ་འདི་
ཡང་ལོ་ཆེན་གྱིས་མ་ག་རྟ་ནས་སྤྲན་དངས་ལམ་ལ་ཤ་བ་ལ་ཆེབས་པ་མཐོ་ལྷིང་དུ་རྟ་ནག་གི་བཞོན་པ་ཕུལ། སྤྲན་པོ་རེ་མ་ཏི་
དང་གཏེ་མ་སྤེ་རྫོན་གསུམ་མོ”

Tib.26: *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* (f.10a line 1) (see p.24): “འོད་ལྷེས་བསྐྱུང་
མ་རྫོ་རྫོ་ཆེན་མོ་དེ་དག་གི་བསྐྱུང་མར་བསྐྱོས་”

Tib.27: Blo.bzang bzod.pa, *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar* (p.15 lines 3-5) (see p.24):

“གནས་དེར་ལོ་ཙ་བའི་སྤང་མ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དྲི་ཆེན་མོ་བཞུགས་པས་ཉར་མའི་དྲི་ཆེན་མོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། རྗེས་ལ་
དྲགས་རྒྱལ་པོས་དྲི་ཆེན་མོ་ཤིང་རྩ་སྤྲོད་དངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྤང་མ་མཛད”

Tib.28: Blo.bzang bzod.pa, *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar* (p.14 lines 1-6) (see n.19):

“ཁྱིགས་དེའི་ཉར་མར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པར་ལྷ་ཁང་ཆེ་རྒྱུང་བརྒྱུད། ལྷ་ཁང་ཆེ་བའི་དཀྱུས་བཞེངས་གཉིས་ལ་གོམ་
ཁྱེར་ལྷ་རེ། ལྷ་ཁང་གི་ཕྱི་ག་བཞེངས་ལ་ལག་བྱ་གསུམ། ཕྱི་ག་པའི་མོ་ཚད་ལག་བྱ་བཅུ་གསུམ། ལྷ་ལྷགས་རིའི་སྤྱོགས་རེ་ལ་
གོམ་པ་ཉི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་རེ། ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ག་བཞེངས་ལ་ལག་བྱ་བྱེད་གཉིས། མཐོ་ཚད་ལ་ལག་བྱ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད”
ibid. (p.17 lines 1-2): “གནས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆགས་ནས་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དོན་དྲུག་བར་དུ་ལོ་དགུ་
བརྒྱ་རེ་ལྷ་སོང”

Tib.29: *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* (f.10a lines 2-3) (see p.25): “ཉོར་དམག་མཐོ་

མྱིང་དུ་ལྷག་བདུས་དམག་ཁྲོད་དུ་གསུམ་ཆེན་པོ་རྒྱགས་པ་སོགས་ཚོ་འཕུལ་བསྐྱར་བས་ཉོར་རྣམས་སྐྱག་ཅིང་འགྲོད་ནས་
བཤད་པ་ལ་ལྷ་ཁང་ཞིག་གསོས་པས་ཉོར་ལྷ་ཁང་གྲགས་པ་ད་ཉའང་ཡོད་དོ”

Tib.30: *Mar.lung pa'i rnam.thar* (f.15a line 5-f.15b line 2) (see n.21): “དེ་ལ་སྤམ་ཐོན་ཀུན་

དག་ལྱ་མཚོ་འབྲུངས། དེའི་དུས་ཉོར་ནག་མོ་ཨ་ལན་གྱི་རྒྱུད་ཐུར་ (f.15b) དན་དུར་ཟེར་བས་མགོ་བྱས་ཉོར་དམག་བོད་དུ་
སྤྱག་སྤམ་ཐོན་རྣམས་སེ་རེ་བ་སྤྲུམ། གཏིའ་རུ་སོགས་རིང་དུ་རྒྱགས། བོད་མངའ་རིས་ཉོར་གྱི་འོག་ཏུ་རུད། ཡེ་ཚོ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱལ་པོ་བྱས”

Tib.31: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.62 lines 1-2 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge*

Pu.hrang p.115) (see p.25): “འཇུག་ཏུ་སྤྱ་ཤའི་ཡུལ་དུ་དམག་མཛད་པས། དེར་དབྱ་འཇམ་སོ”

Tib.32: *Ngor chos 'byung* (p.262 lines 2-4) (see p.25): “གྲགས་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་

བའི་བཀོད་པ་མཛད་པས། ས་སྤ་མཁའ་པོ་ན་རེ། བཅུ་གས་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ན་འཛིགས་པར་འདུག་ཟེར། འོར་བཞག་གས་གསུངས་
པས། ལོ་བརྒྱ་པོ་དེ་བསྐྱར་པ་ལ་ནན་ཏར་མན་པ་ཞིག་འོང་བ་འདུག་ཟེར”

Tib.33: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.62 lines 15-16 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge*

Pu.hrang p.116) (see p.26): “ཡང་ཐོ་སྤིང་དུ་པད་མ་མད་དུ་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས”

Tib.34: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.63 lines 2-3 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge*

Pu.hrang p.116) (see p.26): “ཐོ་སྤིང་དུ་ཤིང་སྤྲོད་དང་གསེར་ཁང་གི་རྒྱན་རིས་ལ་དུས་མཚོད་རྣམས་ལ་གསེར་ནས་
ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱགས”

Tib.35: *Nyang.ral chos 'byung* (p.467 lines 14-19) (see n.25): “ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་བོས་མ་ཏ་

པན་དེ་ཏ་མི་རྩོ་ན་སྤྲོད་དངས་ནས་ཁོང་གི་གཟིམས་ཁང་ན། ལྷགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྲིས་སྤྱི་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤོ་མདུན་
ན་བཙོམ་ལྷན་འདས་མི་གཡོ་བའི་བྲིས་སྤྱི་གཞུགས་པས་དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་བསྟོད་པ་མཛད་དེ་ཐུག་མཛད། དེ་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ཡང་བསྟོད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་མཛད་ནས་ཐུག་མཛད་དོ”

Tib.36: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.64 lines 11-15 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.117-118) (see p.27): “དེ་ནས་མང་ནང་དུ་གདན་དྲངས་ནས་མན་ངག་གི་བཀའ་འགྲོ་ཅིག་མཛད་པར་
ལྷ་ལྷ་པས། སློབ་དཔོན་ལྷ་སློབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་བསྐྱར་རམ་གསུང་། འགྲུར་ལགས་ལྷས་པས། འོན་ངས་བྱེད་
ཅི་དགོས། དེ་ཚོག་གསུང་། ཅེས་ཀྱང་མཛད་པར་དགོས་ལྷས་པས། བྱང་རྒྱབ་ལམ་སློན་མཛད་ནས་གནང་། དེ་ནས་མོ་སློང་དུ་སྐྱོན་
དངས་”

Tib.37: *rDo.rje mdzes.'od, bKa'.brgyud rnam.thar chen.mo* (p.270 lines 1-3) (see n.26): “དེ་ནས་ལྷ་བཙུན་པའི་སློབ་ཀྱི་སླ་མཚོའ་མང་ནང་དུ་བྱོན་ནས་གྲང་ཐང་བས་འདིར་ལོ་གཅིག་ལས་བཞུགས་སུ་བྱེད་
པས་ཚས་པ་ཀུན། དེ་བར་དུ་ལྷས་ལ་ལོ་གཅིག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་གནས་བཅུ་ཆེན་པོ་ཡར་སྐྱོན་འདྲན་པའི་ཆད་བྱས་པ་ཡིན་པས་
ཡར་སྐྱོན་འདྲན་པར་ལྷ་འཚལ་ལྷས་” (p.272 line 6): “དེར་ལོ་གཅིག་ལས་མ་བཞུགས་པར་རྒྱར་སྐྱོན་དངས་”

Tib.38: *Nyang.ral chos.'byung* (p.467 lines 4-11) (see n.27): “དེ་ནས་སྐུ་རང་དུ་བྱོན། བསྐྱབས་བྱས།
མོ་ལིང་དུ་བྱོན་ནས། རྩོམ་ལྷ་ཁང་གི་ལྷ་རྣམས་ལྷ་བསྐྱོད་པ་མཛད་དོ། དེར་ཆགས་པའག ལྷ་བྱང་རྒྱབ་འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྟོན་དུ་གསེར་
སྲང་དུག་བརྒྱ་སྐུལ་ནས་ཐོག་མར་ལྷ་བ་གསུམ་བྱས། ལམ་རིམ་ལམ་སློན་མཛད་”

Tib.39: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.64 line 19-p.65 line 4 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.118) (see n.28): “དེ་ནས་མོ་བྱང་བཙུན་པས། དར་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་
དང་། རྩར་བྱ་བཅོས། སློན་པོ་དང་། བྱང་མེད་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆ་ལུགས་སུ་བཙུག་ སྲང་པོ་ཆེ་གཅིག་ཀྱང་བཅོས། རྟ་དང་
དམག་དཔོན་རྣམས། རང་རང་གི་ཆ་ལུགས་སུ་བཙུག་ནས་རྒྱལ་སྲིད་སྐུ་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུལ་
བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་ཏེ། མངའ་རིས་འབྲུལ་མོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་སོ་”

Tib.40: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.65 lines 5-7 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.118) (see n.29): “ནར་མར་ཡང་སྐར་བཞིན་མང་ནང་གི་གནས་བཅུ་ཆེན་ཁང་ནས་གྲགས་ཚེ་བར་ཁྲར་ཚ་
བས་གང་བའི་མར་བྱང་འབྲས། ཤིང་ཐོག་གི་རིགས། བྱ་རམ། ཀ་ར། སྲང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་ཀ་སྐུལ་ལོ་”

Tib.41: *Khyung.po rnal.'byor.gyi rnam.thar* (p.104 line 4-p.105 line 3) (see n.30): “དེ་
ནས་ལོད་དུ་འོང་ཁར་ཚས་བཙུ་ལ་རྩེ་ཆེ་གདན་དུ་མཚོད་པ་སྐུལ་ཚོགས་འཁོར་བརྒྱ་རྩ་བྱས་ནས། ལོ་ཙ་བ་སྐྱོན་དར་མ་སློབ་སློབ་
དང་། རྩོ་བོ་གྲ་ལ་རྩ་ར་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་བ་དང་། རྒྱ་དཔེ་འགའི་ཡི་གེ་རུལ་འདུག་པས། སྐར་
རྒྱ་གར་ལ་ལོག་ནས་འགྲོ་དགོས་སྐུམས་པ་ན། པཱི་ཏེ་ཏི་པམ་ཀ་ར་ཕྱི་རྩོམ་ན་བཞུགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ནས། ཁོང་ (p.105)
གི་ཞལ་ནས་ངའི་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་ རིན་ཆེན་བཟང་པོར་བསྐྱར་དུ་བཙུག་པས་ཆོག་གསུངས་ཏེ། ལོ་ཙ་བ་རིན་ཆེན་
བཟང་པོ་དང་། ལྷན་དར་མ་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་རོ། དེ་ནས་རྩོ་བོ་དེ་པམ་ཀ་ར་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། གསང་འདུས་དབང་
ལྷས། གསང་འདུས་དང་། འཛིགས་བྱེད་དང་། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། མཛོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། རྒྱུང་སྐུ་རྩ་དང་། གཞན་ཡང་གདམས་
པ་མང་དུ་ལྷས་ནས་ཡུལ་དུ་འོང་”

Tib.42: *Jo.bo yab.sras sprod.pa'i skyes.bu'i bstan.rtsis* (f.12a line 6-f.12b line 3) (see n.32): “ཁོང་བོད་དུ་བྱོན་པའི་དུས་སུ་དཔེ་ཐོ་ལིང་དུ་ལུས་པས་དང་པོའི་བྱ་ཚ་ (གཡག་སྡེའི་གཉན་རྩོན་རྩལ་འབར། དམུལ་
པ་ཉི་མ་ཤེས་རབ་) རྣམས་ལ་ཚོས་སློང་གི་སྐོར་རྣམས་མེད་པ་ཡིན། དེ་ནས་དུས་ཤིས་རྟོག་པོ་སོང་གི་རྒྱལ་པོ་གདར་བཙུགས།
གསེར་འབྲུམ་ཤོག་རིལ་བྱས་ནས་སློབ་རབ་བཙུག་ རྣམ་ཟེའི་བར་དུ་བཙུག་ནས་ཚོས་སྐོར་གཅིག་ལ་སྐྱད་ (f.12b) བཏག་ནས་
གཙོང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སྐོང་། དབྱུས་ཀྱི་གསུམ་འབྲང་ནས་གསེར་འབྲུམ་སྐྱོན་དངས་ནས་ཐོ་ལིང་དུ་བཞུགས་པར་དགོངས་”

ནས་ཡར་ལ་བྱོན་པས་ཚུ་མིག་རིང་མོ་བས་བཏང་ནས་དེར་བཞུགས། གསེར་འབྲུམ་མོ་ལིང་དུ་འབྲུལ་དུ་གཏང། དེ་ནས་གྱི་དེ་
ལོ་ལ་ཚོས་སློང་གི་དཔེ་སྤྲུལ་འདྲན་པ་དང། གསེར་འབྲུམ་འདྲོང་ལ་འདྲོངས་ལྟ་བུ་གཡོར་བོ་བྲོལ་སྤྲུལ་འབྲུམ་རྩི་རྩི་མེ། ཀྱར་
ར་སྤྲུལ་པ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་དང་གསུམ་གཏང་ནས་ལོ་དུས་ན་འཁོར་ནས་བྱུང། ཀ་བ་ལི་ལྷགས་ཅན་དེའི་རྩང་ནས་རྩི་རྩི་མེ།
མོ། དཔལ་མཚོག་ཉར་ཁོང་ཅན། ཚོས་སློང་གི་དཔེ་དང་སྤྲུལ་གསུམ་བྱུང་ན་རྒྱན་བཏང་བས་གཡོར་བོ་བྲོལ་སྤྲུལ་ལ་རྣམ་སྲས་
གྱིས་སྦྲར་བབས་”

Tib.43: *Ngor chos. byung* (p.262 lines 4-5) and *Padma dkar.po chos. byung* (p.259 lines 9-12) (see n.35): “བྱད་པར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གསེར་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པས་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚོ། དེའི་འོད་
རྩང་ལ་ར་ཕོག་པས་ལྟ་ཁང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་མདོག་དུ་ལྷག་གེར་འཆར་བས་མཐོ་ལྗིང་གསེར་ཁང་དུ་གྲགས་”

Tib.44: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.66 lines 1-12 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.119) (see p.29): “འོག་ཁང་དུ་འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ཚང་བ་དང། བར་
ཁང་དུ་རྩེ་བཅུ་ལྔ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ལྷ་སྤྲུལ་རང་གི་སྐྱ་ཚད། ལྷ་དར་དབྱུག་གི་སྐྱ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བཞེངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་
ཚོགས་གྱིས་སྲས་པའི་འཇམ་དཔལ་སྐྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷེར་སོ་བདུན་བཅུ་ཅ་བཞི། གཞན་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན་
མང་པོ་བཞེངས་ཏེ་གསེར་ཁང་དུ་མཛད། དབྱ་ཅེ་ཀུན་རིག་ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚང་བ་དང། རིགས་གྱི་གཞོན་ནུ་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་སོགས་པ། ལྷེར་གསོ་བཞེངས་སོ་གསོལ་ཏེ་འོག་ཁང་དུ་ཅེགས་མཁམ། ཤིང་མཁམ། ཞལ་མཁམ།
རི་མོ་མཁམ། ལྷེར་གསོ་མཁམ། གསེར་བཟོ་ལྷགས་བཟོ། ཟངས་བཟོ་མཁམ། འབྲུར་མཁམ་ལ་སོགས་པ། ཉི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་
གཡོག་དང་བཅས་པ་བསགས་ནས་ལུག་གི་ལོ་ལ་མཛད་ཤེས་ནས་ཅེགས་སྤུ་ཡི་ལོ་ལ་ཅེགས་ཤིང་ཐོག་ཕུབ། ལྷ་ལོའི་ལ་
ལྷེར་སོ་བཞེངས། ལྱིའི་ལོ་ལ་རི་མོ་བྲིས། ལག་གི་ལོ་ལ་ཞལ་སྐྱ་ཆེན་པོ་མཛད། འཇམ་དཔལ་རྣམ་འབྲུལ་སྤྲུ་མེད་འཇམ་སྤིང་རྒྱན་
དུ་མཚན་གསོལ་”

Rin.chen bzang.po'i nam.thar 'bring.po (Dharamsala ed. p.29 line 13-p.30 line 4) (see n.36):
ཁོ་རང་གི་མཚོད་པའི་གནས་གཞི་སྤྱི་རི་སྤིང་བྱ་བར། རྩི་བོ་གདན་དྲངས་ནས་བསྐྱར་བཀྱར་གྱི་ཆེན་པོ་མཛད། དེའི་དུས་སུ་རྩི་བོ་
ཞལ་ནས། མ་ཉ་ལོ་ཙ་བ་ཚོས་འདི་དང་འདི་མཁྱེན་ནས། འདི་མཁྱེན་ནས། བཀའ་སྡེ་སྤྲོད་དང་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་དྲི་བ་
མཛད་པས། ལོ་ཙ་བས་དེ་ཡང་འཚལ་ལགས། དེ་ཡང་འཚལ་ལགས་ཞུས་པས། ལོ་ནང་ཡོང་མ་དགོས་པ་འདུག་གསུངས་སོ།
དེའི་རྒྱབ་མོ་གཟིམས་ཙ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་གསུམ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། འོག་ཁང་དུ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་
བཞེངས། བར་ཁང་དུ་དབྱེས་རྩི་རྒྱ་ཚོགས། ལྷེང་ཁང་དུ་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་ཚོགས་བཞེངས་ནས་ཡོད་པ་ལས། ལོ་ཙ་བ་
སྤོང་ལ་འོག་ཁང་དུ་ཐུགས་དམ་མཛད། གུང་ལ་བར་ཁང་དུ། ཐོ་རངས་སྤྲང་ཁང་དུ་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་ལ། ཕྱིས་དེ་འཚོ་བས་
ཞུས་པའི་དུས་སུ། (p.30) རྩི་བོ་ཞལ་ནས། མ་ཉ་ལོ་ཙ་བ་མདང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤོང་ལ་འོག་ཁང་དུ། གུང་ལ་བར་ཁང་
ལ། ཐོ་རངས་སྤྲང་ཁང་དུ་ཐུགས་དམ་མཛད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་པས། ལོ་ཙ་བ་ཡིས་དེ་ལྟར་ལྷ་སོ་སོའི་བསྐྱེད་རྩོགས་
སོ་སོར་བགྱིས་པ་ལགས་ཞུས་པས། རྩི་བོ་ཞལ་རས་ནག་པ་མཛད་ནས་ང་ཡོང་དགོས་པར་འདུག་གོ་གསུང་”

Tib.45: *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu* (p.190 lines 2-4) (see p.29): “མི་དེ་རྣམས་བདག་གང་
ཡིན་ན། ལྷལ་སྐྱ་རང་གི་རྒྱལ་པོ་མངའ་བདག་ཅེ་ལྷེ་ཁོང་གི་ཐུགས་དམ་གྱི་ཡང་སྤིང་བཞེང་བ་དེ། འཇམ་སྤིང་རྒྱན་གྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་། ལྷགས་རི་ཅིག་གི་ནང་ན། ལྷ་ཁང་ཁྱུང་མགོ་ཅན་བདུན་ཡོད་”

Tib.46: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.65 lines 12-15 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.118) (see p.30): “དེའི་ཚོ་དབོན་མངའ་བདག་ཅེ་ལྷེ་ཁོང་། མོ་ལ་སྐུམས་གཅིག་དུ་མཛད་ནས་ཡབ་མེས་
འབྲུལ་བག་ཅན་གྱི་མཛད་སྤྱོད་བཟང་པོའི་སོལ་ལ་བརྟེན་པ་དང། བསྐྱར་བ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སྤིང་དར་བར་མཛད་”

Tib.47: *lDe'u Jo.sras chos.'byung* (p.149 line 1-2) (see p.30): “ཅེ་ལྷེ་ལྷི་སྤྲུལ་འོད་འབར་ལྲེས་ཀྱང་
མོ་ལྷིང་དུ་འཛམ་སླིང་རྒྱན་སྐད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྐད་”

Tib.48: *mKhas.pa lDe'u chos.'byung* (p.383 line 12-13) (see p.30): “དེའི་སྤྲུལ་འོད་འབར་ལྲེས་
ཀྱང་། མཚོ་ལིང་དུ་འཛམ་སླིང་རྒྱན་བཀོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་”

Tib.49: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.65 lines 19-p.66 line 1) (see p.32): “དེ་ཡང་མོ་སླིང་དུ་དབྱ་ཅེ་
ཡི་འཛམ་རིའི་རིལ་བ་གསུམ་ལ། ཤིང་སྤྱ་ཅེ་མོར་གསེར་གྱི་ (p.66) མཚོད་རྟེན་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་བཅས་པ་བཞེངས་”

Tib.50: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.67 lines 8-10) (see p.32): “དེའི་ཚོ་རྒྱ་གར་ཁ་ཚེ་ནས་གདན་དྲངས་
པའི་པརྱེ་ཏ་རྒྱམས་དང་། ལོ་ཚེན་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་དང་། སྤྲང་ཉི་དར་མ་སླིང་ལོ་དང་། དབྱས་གཙང་གི་དགོ་བཤེས་ཨེར་བྱང་རྒྱབ་
ཡི་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉེར་གཉེན་རང་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པ་མང་པོ་གདན་དྲངས་”

Tib.51: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.67 lines 10-12) (see p.32): “ཞང་ཞུང་པ་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་
པ་སུ་གཤམ་མར་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་མཁས་བཅུན་ཐམས་ཅད་གདན་དྲངས་ཏེ་ལོ་གསུམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྲུ་
གར་བསྐྱར་”

Tib.52: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.75 lines 5-6) (see p.33): “ལྷམ་གལ་གཉིས་ཀྱིས་ ..... མེས་ལྷ་ཇེ་སླ་
མའི་འཛམ་སླིང་རྒྱན་དུ་སྤོས་སོ”

Tib.53: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.74 lines 17-18 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.126) (see n.42): “ཁོང་སྤྱོ་བསོད་མེ་ལྷར་འབར་ནས། གུ་གོ་ཞང་ཞུང་སྤོ་བྱང་ལ་མངའ་གསོལ་ཏེ། སྤྱོ་
མཁར་དུན་མཁར་ལ་གདན་ཆགས་”

Tib.54: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.76 lines 5-6 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.127) (see n.43): “བྱ་རྒྱུང་རྒྱལ་པོ་གདུང་ཀུམ་འུག་པ་ལྷ་བཅུན་བྱས་ནས་མོ་སླིང་དུ་བཞུགས་”

Tib.55: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.76 lines 7-8 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.127) (see n.44): “མངའ་བདག་ཅེ་འབར་བཅེན་གྱི་སྤྱོ་རིང་ལ་དུན་བཀར་དུ་གདན་ཆགས། རེས་མོ་
སླིང་གི་དྲིལ་བུ་ཅེར་བཞུགས་”

Tib.56: *'Bri.gung Ti.se lo.rgyus* (f.42b lines 1-5) (see n.47): “གནས་དེའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་རང་བྱུང་
ཚོས་སྤྱོ་རིན་པོ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དེ་ཡང་སྤོན་རུབ་ལྷོགས་གར་ཞའོ་མའི་མཚོ་ནས་རང་བྱུང་སྤུལ་པའི་སྤྱོ་འདི་ཉིད། རྒྱགས་ཇེ་
ཆེན་པོའི་སྤུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་གིས་གར་ཞའོ་ནས་གདན་དྲངས་ནས། གུ་གོ་ཚོས་རྒྱལ་མངའ་བདག་ཅེ་ལྷེ་ལ་ཡུལ། དེ་
ནས་གུ་གོའི་དགོན་པ་ཞིག་དུ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པའི་མཐར། དུས་རྒྱུ་ཞིག་ཏེ་སེ་ལྷ་བཅེན་གྱིས་རྒྱ་གར་རྟོ་གི་བདུན་
དུ་སྤུལ་ནས། དགོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤོ་འགག་ནས་བསོད་སྤོམས་སྤངས་པ་ལ། དགོ་འདུན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་མོ་མ་སྤྱིན་ཞིང་རྩང་
ཟད་བཅེན་ཆེན་ལྷ་བྱ་བྱས་པས། དེ་མ་ཐག་ཇོ་གི་བདུན་པོ་སྤུང་གི་བདུན་དུ་འགྱུར་ནས་མི་སྤུང་བར་སོང་། དེ་ནས་ཞག་བདུན་
པའི་ཉིང་སྤྱོ་འདི་ཉིད་ལྷ་བཅེན་གྱིས་གདན་དྲངས་ནས་ཉན་རི་དགོན་པ་གོང་དུ་མེབས་པས་གུ་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གར་མེབས་མ་
ཤེས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་རྩད་བཅད་ཀྱང་མ་ཚོད་”

Tib.57: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.77 lines 15-16 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.128) (see n.48): “བར་བ་ལ་ག་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས། མང་ནང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེ་བཞེངས་”

Tib.58: *Deb.ther dmar.po* (p.148 lines 6-11) (see p.35): “དེ་ནས་སྐྱ་མ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ཡར་གདན་དང་སྤྱི་ཁོར་གིས་དགོན་པ་དང་གྲུ་བ་བྱ་སྲོབ་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་མཛད། ཐད་སོར་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་མཚོད་མཛད། རྒྱལ་པོ་ཡོན་མཚོད་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བཞེངས་པའི་གསེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་སྡེ་དང་བཅས་པ་ལྷལ་བཞེ་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྡེ་དང་བཅས་པ་ལྷལ་ནས་འགྲོ་དོན་འབྲིན་ལས་དབག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས། ཞི་བར་གཤེགས་”

Tib.59: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.78 lines 16-17 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.129) (see n.50): “ཡབ་མེས་ཀྱི་བཞེངས་པའི་ཐོ་སྒྲིང་དང་། དཔལ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཞིག་བཟོ་མཛད་”

Tib.60: *Si.tu bka'chems* in *rLangs Po.ti.bse.ru* (p.223 lines 16-20) (see p.36): “འབྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་པ་ལ་ནི་འཇམ་མ་གུང་འདུག་སྐྱོམ་པས་མཚོ་ལྗིང་དུ་དམག་བསགས་ནས། རྒྱ་མ་ལ་ཐེགས་འདུག་བས། རྒྱ་མར་ཕྱིན་ནས་ཞུ་འབྲལ་བྱས་ཀྱང་། ཞུ་འབྲལ་ལེན་མ་བཏུབ་བར། འབྲི་བྱང་པའི་དམག་དང་ཉི་མ་ལྷ་བྱི་བྱས་འོན་ལྷན་སྐྱབས་”

Tib.61: *Si.tu bka'chems* in *rLangs Po.ti.bse.ru* (p.345 lines 9-11) (see n.51): “ཕྱར་བྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དག་པ་ལ་དཔོན་སར་བཤད་ནས། ད་ལུགས་མོ་རྒྱང་ལོ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཐར་བཅད་ལ། མི་ལོ་བཞི་བཅུ་འགྲོ་བར་འདུག་”
 ibid. (p.365 lines 15-17): “ལོ་ནི་ཤུའི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱབས་པ་མཐར་བསྐྱལ། ལོ་ནི་ཤུའི་སྤྱིང་དུ་དཔོན་ས་འདིར་ཡོང་ནས། ད་དུག་བཅུ་ལ་སྐྱབས་འདུག་”

Tib 62: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.81 lines 5-6) (see n.53): “སྐྱ་ནས་དར་ཡོལ་དུས་ཀྱང་ཐོ་སྒྲིང་གི་ཟམ་སུར་རྩིས་པའི་ཚེ། ལྷ་ལི་མང་པོས་སྐྱལ་མི་རྣམས་པ་བྱག་ཡ་རེས་གསོལ་བྱུང་བ་ཡོད་”

Tib.63: *Thang.stong rgyal.po'i rnam.thar* (p.172 line 19) (see p.37): “ཤིང་མོ་ཡོས་ལ་ལ་སྡོད་སྐྱགས་ལ་བྱོན་”

ibid. (p.176 line 2): “དེ་ནས་གང་ཉི་སེར་ལེབས་”

ibid. (p.177 line 10): “གུ་གེ་བྱ་རོང་ལ་བྱོན་”

ibid. (p.177 line 13): “ཕུ་རང་གི་མོ་བྱང་རྒྱལ་ཉིར་བྱོན་”

Tib.64: *Thang.stong rgyal.po'i rnam.thar* (p.155 lines 2-3) (see p.37): “ལྷ་སར་ལེབས། དགའ་ལོ་བདུན་ཅུ་བཞེས་པ་ལྷགས་པོ་ཁྲིའི་ལོ། སྐྱི་རྩུ་ལ་ལྷགས་ཟམ་འཇུགས་དགོངས་”

ibid. (lines 8-10): “སྤེ་པ་དཔོན་གཡོག་དང་། སྐྱི་ཤོད་ཀྱི་སྐྱ་སེར་ཀུན་ལ་ངེད་ཀྱིས་རྩུ་ལྷན་མོ་འདི་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ཟམ་པ་འཇུགས་”

Tib.65: *Bai.ser* (p.460 lines 9-12) (see n.54): “བོད་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་དྲི་མ་མེད་པ་ལྷ་སྤུས་སུ་ཉིག་བཅན་པོའི་སྐྱེས་སྤིང་ལྷ་སྤུ་མ་ཞི་བ་འདྲེ་ཀྱིས་བཏབ་པའི་མཐོ་སྤྱིང་གི་ཚོས་སྡེ་འདི་ཉིད་མངའ་བདག་རྣམས་རྒྱལ་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་ཚོས་རྗེ་དག་དབང་གཉགས་པ་མཚོད་ཡོན་ནས་དགོ་ལྷགས་རྣམས་དག་པའི་ཚོས་མདོག་ཡིན་རུང་”

Tib.66: *Bai.ser* (p.272 lines 11-13) (see n.55): “སྐར་མངའ་རིས་སུ་བྱོན། ཉུང་དཀར་ས་སྤྱིང་བཞུགས།
དཔལ་རྗེ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་སྐུ་བཞེངས།”

Tib.67: *Bai.ser* (p.277 lines 23-25) (see n.56): “གཙོ་བོར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་སྤྲོག་པ་མི་རབས་དུ་
མར་དར་བས་བྱི་དབང་ཕྱེད་ལྟེ་དང་། བྱི་རྣམ་རྒྱལ་ལྟེ་སྤོང་སྤོང་ལྟེ་བཅུ་གསུམ་རྣམ་ཚས་མེ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ལུ་ལུ་”

Tib.68: *mNga'.ris rgyal.rabs* (p.84 lines 10-11 and Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang* p.133) (see n.57): “མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་ལོགས་པ་དུར་དམིག་འཛིན་པའི་
འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བྱི་རྣམ་རྒྱལ་ལྟེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་དུང་རྣམ་གདན་ཆགས།”

Tib.69: *Bai.ser* (p.273 line 25-p.274 line 4) (see n.58): “གཤམ་བཟུགས་པོ་བྱི་རྣམ་མཁའ་དབང་ཕྱག་
(p.274) ཕྱན་ཚོགས་ལྟེ་དུས་ཉལ་འཕགས་པ་ལེ་ཤེས་བརྗོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྩ་རྩུང་དུ་བྱེ་ལྷན་དང་བཀུ་ཤིས་བདེ་རྒྱས་སམ་
སྤོས་སྤངས་གྱི་ཚོས་སྤེ་གཉིས་བཏབ། དབྱར་ས་རྒྱན་སའི་བྱུང་པར་ལས་བྱོན་གཅིག་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོའི་ལོ་བྱང་དང་ཉེ་བའི་སྤོས་
སུ་ས་འབྲར་ཁའི་སྤེངས་སུ་ཡོད་པས། སྤོས་སྤེང་ཟེར་ཡང་དེང་སང་ནི་སྤོས་སྤངས་སུ་འབོད་དོ”

Tib.70: *bKa'.gdams gсар.rmying chos. 'byung* (p.195 line 6) (see p.38): “གཤམ་རྒྱལ་པོ་འབངས་
དང་བཅས་པ་དབང་དུ་བསྐྱུས་རྣམ། མཐོ་ལྗོང་གི་ཚོས་སྤེ་གསར་མ་བཏབ་པ་ལས་རབ་བྱུང་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་
ཚེན་པོའི་ཚོས་གྱིས་དགྲུས་པར་མཛོད།”

Tib.71: *Bai.ser* (p.278 lines 13-16) (see n.59): “ཤངས་ཅེར་རྒྱལ་སྤུས་མེ་ཉི་པས་ལང་ཀ་ཚོས་སྤེ་བཏབ་
ཅིང་། གདན་སར་ལེགས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་བསྐྱོས་པ་ཚོས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་དབྱར་སྤུར་གྱུར་ཏེ། སྐར་ཤངས་ཅེརི་
ལོ་བྱང་འབྲིས་སུ་སྤོས་རྣམ་གཅེན་ལག་ཁང་བཞེངས། ཚོས་སྤེའི་མིང་རབ་བརྟན་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་བཏབས། སྤུ་མ་རིམ་པ་
བཞིན་ལེགས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་། རྒྱལ་སྤུས་མེ་ཉི་པའི་དབོན་པོ་ཤརྟེ་པ་སྤོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།”

ibid. (p.276 lines 1-2): “གཤམ་པའི་བྱེ་བྲག་མདའ་པ་སར་བཀུ་ཤིས་ལྷན་པོ་ནི་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
གྱི་གདན་ས་བདུན་པ་ལན་ཚེན་ཤརྟེ་པས་བཏབ།”

Tib.72: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.32b line 5-f.33a line 1) (see p.43): “ཕྱི་ཉིན་གོ་ཕུག་ཏུ་ཐེབས།
མི་དབང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་བྱི་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་མེ་འབངས་བས་བསུ་བ་ལ་ཐེབས་དང་དེར་མཛལ། དེ་རྣམ་ཡོན་མཚོད་ཀུན་
བྱེ་ལ་མཛོད་རྣམ། མཐོ་ལྗོང་དཔལ་དཔེ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཐེབས་སོ། དེ་རྣམ་སྤྱིང་སྤོ་བྱང་གཉིས་ཀའི་དུམ་
རྣམས། དར་མདུང་དང་རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་བསུ་བ་ལེར་སྤྱིང་དང་ཤོན་མ་སོགས་བསུ་བ་རྒྱ་ཚེན་རང་
འདུག་གསུང་ཞིང་། དེ་རྣམ་སྤྱིང་སྤོ་མ་ལ་འཛོམ་སྤྱིང་རྒྱན་དང་། བྱང་མ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྒྱན་དུ་ཚོགས་པ་ལ་མང་པོ་སོགས་
ཀྱང་གནང་། མཚོད་ཡོན་མེ་འབངས་ཀུན་ཀྱང་དགྲུས་དགྲུས་དང་སྤོ་སྤོ་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྤུ་ལེན་གཞག་རྒྱག་སོགས་ཀྱང་
མང་དུ་མཛོད། (f.33a) པར་འདུག་གོ་སྐབས་དེར་ཚོག་མདའི་ལམ་གྱི་དོ་ར་བྱེ། རབ་དཀར་བཞིན་ལྷན་སྤོ་བའི་བྱེ་མོ་མོ། བདུད་
ཅིའི་ཟེར་གྱི་སྤུ་དབྱངས་སྤོ་བཞིན་དུ། ཞང་ཞུང་སྤོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཅེ་དགའ་བྱུང་།”

Tib.73: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.33a lines 6-7) (see p.44): “དབྱར་ཚོས་དང་བསྐྱན་མཐོ་ལྗོང་དུ་
ཐེབས། མཐོ་ལྗོང་དཔལ་དཔེ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅེན་ལག་ཁང་དུ་ལོ་ཚེན་རིན་ཚེན་བཟང་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་ཞང་ཞུང་གི་
རྒྱལ་སྤོན་མཚོད་ཡོན་ཀུན་གྱིས་མགྲུམ་གཅིག་ཏུ་ཞུ་བ་ཕུལ་རྣམ་ཐེབས།”

Tib.74: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.34b lines 1-4) (see p.44-45): “མཐོ་ལྷིང་ན་བཞུགས་དུས་ཤིང་བྱང་
བསྐོ་གོ་མོན་པ། ཅུ་ཐོག་པ། མང་ལུལ་ལ་སོགས་ཀྱི་དམག་རྣམས་ཞིག་བསྐུལ་བྱས་ཏེ་སྲིད་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་འདུས་རྣམ་
གུ་གོ་ལ་བཅུག་སྐོམ་གྱི་བྱམས་པ་སྐུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱས། བེ་ལ་བསྐོར་འདུག་ནའང་མ་ལེབས། དེ་
རྣམ་དུང་དཀར་དུ་འཕོས། ས་སྤིང་གི་རྒྱབ་རི་ལ་སྐར་བཏབ་རྣམས། རྗེ་འདི་པའི་དྲུང་ན་མོ་ཉ་བཏང་བྱང་རྣམས། ལོ་བན་གོང་མ་དང་།
ཚོས་རྒྱལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་མཐོ་ལྷིང་སོགས་ལའང་གནོད་པ་བྱུང་དོགས་འདུག་པས། རྗེའི་དྲུང་རྣམ་བཟང་དབར་
མཛད་དགོས་ཞུ་བ་བྱུང་མཚམས། མཐོ་ལྷིང་ཚོས་བྲིམས་པ་གཉིས་དང་། ཁོ་པ་རང་གི་མོ་ཉ་བ་དང་བཅས་པར་རྗེངས་རྣམས།
བཟང་དབར་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་ཅིང་། སྐར་ཀྱང་གཞན་དུ་མ་ཐོ་བར་དེ་ཀར་རང་དུ་བཞུགས་མཛོད་གསུངས་ཀྱང་། བཀའ་ལུང་ལ་མ་
ཉན་བསམ་སྤིང་གིའང་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གནོད་པ་བྱས་རྣམས་ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་སྤོགས་སུ་སྐར་བཏེག་འདུག”

Tib.75: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.34b line 6-f.35a line 1) (see p.45): “དེ་སྐོ་སྐོ་སོ་སོགས་གྱི་
དམག་བྱང་ངོས་སྤོགས་ལ་སྤྱིན་འདུག་པ་ལ། གུ་གོའི་དམག་ཉུང་ཤས་ཞིག་གིས་ཨ་ཡང་དུ་གཡུལ་སྤྱད། སྐོ་བོ་དང་ཅུ་ཐོག་
སོགས་མལ་ཚར་བོས། བྱང་པ་དང་བོད་གྱིས་གདོང་ལེན་བྱས་གཞུད་འདུག་ཤེ། གུ་གོ་པའི་འབངས་སྤར་དཔའ་བོ་རྣམས་གྱིས།
ཉག་བྱན་དང་། རལ་གྱི་དང་། མདུང་དང་། (f 35a) མདུང་ཚེན་གྱི་སྐྱར་པས་ཨ་རོལ་གྱི་དགའ་བོ་རྣམས་བཅོམ། ལྷག་ཅེ་རྩང་སོ་
དང་། གཟིམ་དཔོན་འབེར་མ་སོགས་མི་མང་པོ་གཡུལ་ནང་དུ་ཞི་རྣམས། གུ་གོས་གཡུལ་རྒྱལ་གདམ་སྤར་རྩར་ཐོབ་སོགས་མཉམ་
དུ་བྱུང་འདུག”

Tib.76: bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.102 line
19-p.103 line 3) (see n.61): “མངའ་རིས་གུ་གོའི་ཚོས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་པད་དཀར་ལྷེ་དང་། སློན་པོ་དག་
དབང་རྣམས་རྒྱལ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བན་ཚེན་ (p.103) དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དགུང་ལོ་ ༩5 བཞེས་
སྐབས་བསྐྱར་པའི་སྤྱིན་བདག་མཛད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་འབུལ་བ་དང་བཅས་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་རྣམས་རབ་བྱུང་ངང་པའི་
ཁྱེ་འབྲ་བ་མང་པོ་བཏང་བ་རྒྱལ་དུ་གྲག་ཚང་བཙུགས་པའི་མཚན་དུའང་མངའ་རིས་གྲག་ཚང་ཞེས་ཐོགས”

Tib.77: g.Yang.pa chos.rje, *dGe.'dun rgya.mtsho'i rnam.thar* (f.144b line 6-f.145a line
4) (see p.45-46): “དེ་རྣམས་ལྷགས་མོ་གྲང་ལོ་དེའི་སྤྱིན་གྱི་ (f 145a) དུས་ལ་མངའ་རིས་གུ་གོ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་
དབང་ལྷུག་པད་དཀར་ལྷེ་དང་། བཀའི་སློན་ཚེ་ངག་དབང་རྣམས་རྒྱལ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་སློན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐུལ་པའི་གནས་ཚེན་
ཚོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་གྲག་ཚང་གཅིག་གཞུགས་པའི་སྤྱིར་དུ་མངའ་འབངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སློ་གསལ་དུར་པའི་ཁྱེ་ལྷ་
བུ་རྣམས་དང་། གལེར། བྱུ་བྱ། སྤྱ་ཉིག་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབུལ་བ་སྤེ། མི་རྩོར་ཞུ་ཡིག་དང་བཅས་པ་རྗེ་བཙུན་
རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་དུང་དུ་སྤྱིན་པས། ཨོ་མ་སྤྱིན་གྱི་ལྷ་སྐུ་མ་བྱང་རྒྱབ་འོད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ཡབ་མེས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུག་
སྤུལ་འཛིན་པ་མཚོག་ཏུར་མཚར་ཆེ་གསུང་རྣམས་གུ་གོ་བདག་པོས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པའི་བཀའ་སྐུལ་ཏེ། ལྷེ་སྤྱིད་འཛིན་པ་ཚོས་རྗེ་
བསྐྱར་པ་དར་བཟང་བསྐོབ་དཔོན་ལ་སྐོས་ཤིང་། ལོ་དེ་རྣམས་མངའ་རིས་གྲག་ཚང་རྒྱགས་པ་ཡིན་སྟེང”

Tib.78: *Bai.ser* (p.273 lines 16-17) (see n.62): “འདི་སྐབས་པན་ཚེན་སློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་སྤྱན་དྲངས་དམ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་འཕར་བྲེ། སྤར་ལེབས་ཁར་མཁལ་པོ་ལྷ་བཙུན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་འོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅས་མཛད”
ibid. (p.274 lines 22-25): “དེའི་སྤུས་བྲི་གྲགས་པའི་དབང་ལྷུག་ལྷེ་དང་། ལྷ་བཙུན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་འོད། ལྷ་མའི་
སྤུས་བྲི་རྣམས་རྒྱགས་པ་བཟང་པོའི་ལྷེ་ཁྱེ་ཁྱེ་དཔོན་འདི་རྣམས་གྱིས། ཚོས་སྤེ་གསར་པ་བཏབ་ཅིང་པན་ཚེན་སློ་བཟང་ཚོས་
རྒྱན་ལ་བཀྱར་སྤྱིང་མཛད”

Tib 79: Blo.bzang chos.kyi rgyal.mtshan, *sPyod.tshul gsal.bar bstan.pa nor.bu'i phreng.ba*
(bKra.shis lhun.po ed. p.63b line 4-p.65a line 2) (see p.46-47): “དེ་རྣམས་སྐོ་སོར་ལོ་མང་པོ་

སྐྱེལ་ནས་ཡོང་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར། ལོ་སྔོན་མ་དམར་གསེར་ཅན་གྱི་དབྱར་ཐོག་དེ་གྲག་གི་ནས་སྤྱན་འདྲན་གྱི་མི་སྣ་བྱུང་བ་
 བཞིན། འགྲོ་བར་བར་མཇམས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་སྐྱེ་བས། རྒྱ་བྱེད་ལྷག་ཙམ་འདུག་ནས། རིམ་གྱིས་ལམ་བར་དུ་བཞུགས་
 པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་། དང་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེན་ཅིང་བཀྲར་བ་ཡང་དང་དུ་སྐྱབས་ཤིང་། ཅི་འདོད་པའི་ཚོས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་པར་བྱས། རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ཉེར་གསུམ་ལ་མ་ཐམ་མཚོ་འགམ་དུ་སོན་ནས་ཁྲུས་བྱས་ཤིང་མཚོའི་རྗེའུ་སྤར་གང་
 སྐྱབས་པས་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བས་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན་པར་འདུག་སང་གངས་རིའི་མདུན་ན་པར་མིན་དུས་གངས་རིའི་
 ཅེ་ནས་འཇའ་ཚོན་ (f 64a) དོག་སྤྲ་ལྷ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་། གདུགས་ལྷ་བྱ་དང་། དར་བརྒྱབས་པ་འདྲ་བ་དབལ་ཏུ་
 མེད་པ་བྱུང་སྟེ། རེད་རྣམས་འགྲོ་བའི་སྤྱིང་ངོས་ཆགས་པ་བྱུང་བས། འགྲོ་བའི་དོར་འཛིན་དང་པར་གྱུར་ཏེ་བྱི་བཞིན་
 བསྐྱེགས་ནས། ག་ལ་ཙ་གོང་དུ་མཇལ་བར་བྱུང་སྟེ། རེད་གངས་རིར་སྐྱབས་རྣམས་ལོ་བཅུ་ཙམ་སོང་གྱང་དེ་རིང་ལས་རྟགས་ལ་
 མཚན་ཆེ་བ་མ་བྱུང་ཟེར་གསུམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག དེ་ནས་རྒྱ་བ་ལྷ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ཞང་ཞུང་གི་ལུང་
 རྐང་སྤྲིའི་སྤིང་ཞེས་བྱ་བར་ཞབས་དུང་ཚོས་ཇི། ཇོ་བོ་བདག་པོ་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་གཙོ་བོ་དག་གི་རྟ་བས་ས་གཞི་ཁེབས་པ་ལྷ་བྱས་
 བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་བར་བྱོན་པ་དང་ཞལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མེ་ཏོག་ཆར་དུ་མལ་བ་སོགས་དགེ་མཚན་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར། ཚོས་བཙོ་ལྷ་ལ་མཐོ་སྤྱིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ཞབས་དུང་མི་དབང་གིས། སྐྱེས་བུའི་མཚོག་ལོ་ཙ་
 བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་བཞུགས་ཁྱིར་གདན་དྲངས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གི་མཐུལ་སྤུལ། སེར་འཚོགས་ཀྱི་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་
 མང་འགྲེད་བཟང་པོ་དང་། སྤྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོས་འབྲེལ་བྱས་སོ། དེ་ནས་གསུམ་ཆེར་ཚོས་གྲག་གསར་འདུག་ནས་མཚོང་ཡོན་
 རྣམས་ལ་གསལ་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱེད་ཚོགས། ལྷར་ཐང་རྒྱ་བཅུ། འཇམ་དབྱུངས་ཚོས་སྐོར། བཀའ་
 གདམས་ཚོས་འབྱུང་གི་ལུང་ལ་སོགས་པ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བཀའ་མང་དུ་སྤུལ། མདོར་ན་གྲག་གི་བདག་པོ་སྤྱི་མཚེད་ཁྱེད་པོ་ན་
 གྱིས་ཐོག (f 64b) དྲངས། ཕྱོགས་དེའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དཔེ་རྒྱ་མེད་པ་དང་པའི་རོལ་མཚོ་ལས་འབྱུངས་པའི་
 རྗེད་པ་དང་། བཀྲར་སྤྲིའི་བྲེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་མེ་ཏོག་གིས་ཡང་དག་པར་མཚོང་དེ་བྱ་རམ་ཤིང་པའི་གདུང་དྲི་མ་
 མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་བར་མཛད་དོ། ཡང་མུ་དཀར། མང་ནང་། མདའ་བ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ། གངས་
 ཅེ་སོགས་སུ་ཕྱིན་ནས། ཇི་ལྷར་འདོད་པའི་ཚོས་བསྐྱར། བྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེན་གནས་སོགས་དགེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད། མང་
 ཡུལ་རྒྱལ་པོས་འབོད་མི་རྣམ་ཆགས་བྱུང་གྱང་འགོ་མ་རྒྱབ་པས། ཡུལ་དེའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་གཙོ་བོ་མང་པོ་མཇལ་བར་བྱུང་བས་
 དགེ་བའི་འབྲེལ་པ་བཞག དུང་ཚོས་ཇི་དང་། དུང་པ་སྐོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གྲག་གི་མང་ཡུལ་དུ་ཐོག་གསུམ་ག་ནས་
 རབ་བྱུང་བསྐྱེན་ཚོགས་བསྐྱབ་མཁུང་གྱང་བརྒྱ་ལྷག་ལྟལ་བ་བྱུང་ཅིང་། ཞབས་དུང་ཚོས་ཇི་ཉིད་ཕྱོགས་དེར་བསྐྱར་པའི་
 བདག་པོར་མངའ་གསོལ་དེ། རྒྱ་བ་དགེ་བའི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་ལ་གྲག་གི་ནས་བཏོག གངས་རིའི་བར་དུ་ཞལ་ངོ་མཚོང་ཡོན་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེལ་མར་མེབས། གངས་བསྐོར་བྱས་ནས་གངས་རིའི་མདུན་དུ་ཉིན་གུང་ཁྲིམ་དབང་ཞིག་བྱེད་སྐབས། གངས་
 རི་དེ་ནི་བོད་རྒྱའི་མདོག་འདྲ་བ་ལ་གཟུགས་བརྟེན་སྤྲོ་ཚོགས་འཆར་བ་ཞིག་འདུག ཉེ་སྐོར་གྱི་གྲུ་བ་ཞིག་ལ་གངས་རི་འདི་ཅི་
 འདྲ་དྲིས་པས་དཀར་ཞིང་འཚོར་བ་འདུག་ཟེར། མཁར་རྟག་ཚོས་མཛད་ལ་དྲིས་པས་རྒྱ་མཐོང་བཟང་པོའི་མདོག་ལྷ་བྱ་ཤིན་དུ་
 ལྷོ་བ་ཞིག་འདུག་ཟེར། (f 65a) དེ་ཙམ་ཅིག་མཐོང་ནས་ལ་མཚན་དུ་བྱེད་ཅིང་འདུག་གོ”

Tib.80: *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.33a lines 5-7) (see n.63): “ཇོ་བདག་པོ་ཡབ་སྲས་
 དབྱས་གཙང་ལ་བྱོན་བཞེད་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་རྣམ་ཞུས་མཛད་པར། ལ་ཐགས་སུ་བཞུགས་གནས་གྲག་ཡང་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་བའི་
 ཡུན་རིང་པོར་བདེ་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་སྤྱི་མཚེད་སྤྱི་ཚེ་མཐར་སོན་པར་དགོངས་ཚོགས་ཚང་མེད་བསྐྱབས་ཤིང་། ཕྱིས་མེ་ཐག་
 གི་ལོ་རྒྱལ་སྲས་མཚེད་ལུམ་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྤིང་མོ་གཉེན་དུ་བསྤིངས་”

Tib.81: *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.45a lines 1-3) (see n.64): “ཀུན་འཛིན་ཏེ་ས་ལོ་བྱི་ལོ་
 ཚོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་ཡར་ཚོས་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉིན། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་གྱི་ཇི་འབངས་སྤྱི་སེར་གྱི་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་
 དབྱས་སུ། སེང་གའི་ཁྱི་བྱིང་གདུགས་རྒྱན་མཚན་སོགས་སྤྱན་ཟེགས་ལོངས་སྤོད་འབྱོར་བའི་བཀོད་པ་དུ་མས་མདུན་དུ་བདར།
 སའི་དབང་ལུག་བདེ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གཙོ་བོར་དབྱིས། ཡི་རྩེ་བོ་རྩེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟེ། བདེ་མཚོག་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་བ་མཚེད་གསུམ་ཀ་རྒྱལ་སྤིང་གྱི་ཁྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་”

ibid. (f.45a lines 5-7): ཨིནྱ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ལྷོ་གྲུ་གཤམ་འབྲོག་རྩེ་གསུམ། བདེ་མཚན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་
ཟངས་དཀར་དང་འཁྱིལ་གྱི་རྒྱལ་མོ་ལ་མ་གྲོ། དེ་བུ་དགུ་ཤུ་རངས་རྣམས་སྐྱ་སྐྱལ་ལ་བཅད། ལ་ཐགས་སྡོད་སྡོད་སོགས་མངའ་རིས་
སྐོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བྱིན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་མཚན་ཆེན་པོར་
གྱུར།”

ibid. (f.33a line 3): “ཚུ་ལྷུར་ཉི་པས་འབངས་གྲེན་ལོག་གིས་གཤམ་འབྲོག་ཀུན་རྒྱལ་པོ་མེད་ལོ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ལུལ།”

Tib.82: *La.dwags rgyal.rabs* (p.56 lines 12-14) (see n.65): “དེའི་སྤུས་བདེ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ། ཨི་རྩ་གྲོ་
ཉི་རྣམ་རྒྱལ། བདེ་མཚན་རྣམ་རྒྱལ་གསུམ་བྱུངས་སོ། བདེ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར།”

ibid. (p.56 line 17-p.57 line 1): ཨི་རྩ་གྲོ་ཉི་རྣམ་རྒྱལ་སྤྲུག་སྤྲུག་ཆོས་ཀྱི་མེ་སྤྲུག་འཛིན་དུང་དུ་རབ་དུ་བྱུང། སྤྲུག་རས་
ཀྱི་སྐྱོབ་མའི་གཙོ་བོར་གྱུར། ཉེ་མི་དང་ཐེག་མཚན་བཞེད་ས་དུས། བཀའ་བཀོད་ལ་བཞུགས། བསྐྱར་བ་གཅེས་པའི་བཙུན་པའི་
མཚན་ཉུ་གྱུར། སྐྱོབ་ (p.57) དཔོན་སྤྲུག་ཚང་གི་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། གཤམ་འབྲོག་མངའ་མཛད།”

Tib.83: *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.47b lines 3-4) (see n.66): “རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་བོ་རྩིས་གུ་
གོར་སྤྲུན་དྲངས། འབྲུལ་བ་སྤྲེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཚན་ཅིང་རྒྱལ་པོ་སྤེང་ཞལ་སུས་སྤོན་བཅས་པར་དབང་བཞུན་སྤྲེབས་ལུལ་
ཞིང་། ཤིས་བཟོད་མེ་ཉོག་ཅི་ཡང་སྤེལ། མཐོ་ལྷིང་དུ་ལེབས།”

Tib.84: *sTag.tshang ras.pa'i rnam.thar* (f.33a lines 2-4) (see n.67): “ལྷགས་པོ་ཉི་ལོ་ལ་ཚུ་ལྷུར་
ཉི་པས་འབངས་གྲེན་ལོག་གིས་གཤམ་འབྲོག་ཀུན་རྒྱལ་པོ་མེད་ལོ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ལུལ། ལ་ཐགས་པའི་དམག་གུ་གོར་བསྐྱོང་
བས་ཙ་རང་གི་མོ་བྲང་ལ་སྐྱོར་རྒྱལ་མཛད་སྐབས་ཇེ་འདི་པར་བཟང་བར་ལ་ལེབས་དགོས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྷུར་དཔོན་སྐྱོབ་ཉུང་
བསུས་ཀྱིས་ལེབས་དུས། ཇོ་བདག་པོ་རང་ཚོས་ཇེ་ཨ་རྟེས་བབས་ཁ་ཆར་འདུག་ཀྱང། ལྷ་སོར་ལ་ཐགས་ནས་རོ་ལོག་
པའི་ཕྱིར་རྒྱུང་དང་། ན་ག་ཤོ་ཉའི་ཚོང་པ་སོགས་དེར་འཁར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇོང་བཟུང་།”

Tib.85: *Mi.dbang rtogs.brjod* (p.36 lines 10-13) (see n.68): “དེ་ནས་མ་རོལ་གྱི་དབྱང་ཚོགས་ཉེ་བར་
བཅོམ་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྤྲུང་མ་གྱི་ཐང་དུ་བསྐྱེད་བར་རོལ་ཐོགས་པས། ལྷ་རང་སྤྲུག་ལ་མཁམ། ཙ་བྲང་བཀྱ་ཤིས་སྤང་ལ་
སོགས་པའི་མཁམ་བཅུན་པོའི་ཕྱག་ཏུ་སེམས་ཅན་འཕྱི་བ་བྱུང་ན་བཞུགས།”

ibid. (p.38 lines 1-2): “དབྱུང་གི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཏོག་ནས་ལྷུ་ལམ་དུ་ཤུགས་པའི་ཞར་བྱུང་ཙམ་དུ་ཙ་བྲང་
བཀྱ་ཤིས་སྤང་རང་ཤུགས་དབང་དུ་སྐྱུར།”

Tib.86: *Ngag.dbang tshe.ring.gi rnam.thar* (vol.1 p.71 line 4-p.72 line 5) (see n.69):
“དེ་ནས་ཀྱིའི་ལོ་སྟོན་དེར། མེ་མེ་དཀར་ཤ་པ་ཚོས་སོག་པོ་སྤྲུན་དྲངས་ཟངས་དཀར་དུ་བྱོངས། དེ་དུས་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་དབྱང་དང་
བཅས་པ་ཐར་ལར་སྤར་བཅས་ནས་བཞུགས། དེའི་དབྱང་སྟོན་མེད་གོས་ཉུང་ཉི་རྣམ་མོན་དམག་བཏོན་ཉེ་བྱོངས། དེ་དག་མན་
ཚུན་གྱི་བར་ལ་རོ་མོ་འབྲུག་གིས་འགྲུལ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བྱེད་པའི་ཚོལ་གྱིས་གཡོ་མང་བྱེད་པ་མོན་གྱིས་རིག་སྤེ། ཐོག་མར་
འབྲུག་བཟུང་ནས་ཀྱིག་ཐག་རྒྱབ། དེ་ནས་རོ་ལོག་ནས་ཐར་ལར་རྒྱལ་པོ་ཨི་རྩ་གྲོ་ཉི་ལའོར་བཅས་ཀྱང་བཟུང། འབར་གདན་དུ་
ཚོས་ཇེའི་དབྱུ་མཛད་གྲུ་པ་ཉེ་མི་ལྷུམ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པར་ཐམས་ཅད་བཏོན་ནས་བཙོན་དུ་
(p.72) བཟུང་ནས་བྱེད། དེ་དུས་མི་རྣམས་ལ་ལ་རོར་ལ་ཉལ་ཐོབ་བྱེད། ལ་ལ་མོན་གྱིས་ཀྱིག་ཐག་དང་དབྱང་བཏག་བྱེད།
ཐམས་ཅད་ཐི་ཐོར་ཏོ་ཐོར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར། ངས་མགོན་ཁང་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་ཞིག་དང་། ཐོད་ཐོར་ཞིག་བྱུང། གཞུགས་ལ་
ཐལ་བ་བྱུགས། ང་གཟོང་བྱ་བཏང་བྱས་ནས་ལངས་སོང་བས། ཐམས་ཅད་ལ་བལྟས་ནས་ཚོད་ཀྱིན་འདུག། མོན་ཀུན་གྱིས་
ངའི་མདུན་དུ་རོར་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་སྐབས་དེར། ངས་མགོན་ཁང་ནས་ལངས་སོང་བའི་ཇེས་ལ། བོད་ཀུན་གྱིས་ཉལ་ཐོབ་བྱེད་པ་
དང་། ཡང་མོན་ཀུན་གྱིས་འབྲུགས་ནས་བྱེད་འབྲོ་ཞིང་འདུག། དེ་ནས་ངེད་ཐམས་ཅད་བསུས་ནས་སྤེན་སྤེབ། དེར་འཕྲང་

ལབ་ནས་བཟུང། དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་བོ་ཉི་ལྔ་ལྟེ་དཀར་གྱི་མ་ལྔ་བརྒྱ་དང། གཡག་འབྲི་བརྒྱ། ཉུང་དང་བཅས་པ། དེར་ར་རུ་ན་
ཡོད་འདུག་པར། ...མོན་ཞིག་གིས་རལ་གྱི་འཕྲར་ནས་སྐྱ་ཆ་ནས་བཟུང་ཉེ་འཐེན་”

Tib.87: *Ngag.dbang tshe.ring.gi rnam.thar* (vol.1 p.73 lines 2-3) (see p.49): “དེ་སྐབས་
མོན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་ར་ལུགས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐམས་ཅད་བསང་ནས། ཤ་དམར་ཉི་ལེ་ཐང་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྲོལ་ནས་གང་ཟ་
ཟ་བུས་འདུག་”

Tib.88: See the article on Tho.ling by Ri.’bur Ngag.dbang rgya.mtsho in *Bod.ljongs
Nang.bstan* (p.42-48) (see n.70): “དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་འཕུལ་སྤང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་བར་ཁང་ཉམས་གསོ་གནང་ནས་དེའི་ལྗེ་བས་བྲིས་ཀྱི་དབང་ལས་ལ་བཞེངས་དགོངས་པ་ན་མཚོ་ལྗེང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ལྗེ་བས་བྲིས་རྒྱུ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་ལྡན་པ་ཞིང་དབེར་འོས་པ་བྲགས་སུ་རྒྱབ་པས། བར་ཁང་དུ་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་ཇི་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ་བཞེངས་ཤིང་མཚོ་ལྗེང་གི་ལྗེ་བས་བྲིས་རྣམས་ལ་བཞུགས་པའི་མེ་ཉོག་ཡང་འཛོར་བར་
མཛད་”

Tib.89: bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.105 lines
14-19) (see n.71): “རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེད་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚེའི་སྤང་དུ་སྤར་དཔོན་བྱ་རྒྱུང་ (འདི་པས་ཕྱིས་སུ་བཀའ་འཛོན་
གྱི་གོ་སར་མེབས) དང། དེ་ཇེས་དམག་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་ཆོ་དབང་དཔལ་བཟང་རྣམས་ནས་མཚོ་ལྗེང་དགོན་པར་
བྲགས་འཁྲུང་ཆེ་བཞེས་ཀྱི་གཤེན་ཕྱི་ནང་དང་སྤོགས་བཅུ་དང་བཅས་པར་བཅུན་ཁྲུལ་བསྐྱུས་ནས་གྲུ་ཚང་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་།
ས་འདུག་མེ་བའི་དགོན་ཁག་ 27 མ་དགོན་དུ་འཛོག་པ་སོགས་དགོན་པ་གྲུ་རྒྱས་ལྔ་ཚུགས་བཟོ་བར་མཛད་པ་བཅས་ནི་བར་
དར་གྱི་ཆེ་བ་བཛྲ་དཔོན་”

Tib.90: *Bai.ser* (p.273 lines 9-25) (see p.50-51): “ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་མཁན་པོ་མཛད། ཇོ་པོ་
ཨ་ཉི་ཤས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་རྒྱུ་ལྗེ་བཞིའི་ལྷ་ཁང་ཡང་ཡོད། དེ་ནས་སྤྱ་རབས་མང་དུ་སོང་ཇེས་གོང་དུ་བཛྲ་དཔོན་པ་ལྟར་
གྲུ་གོ་དགའ་དབང་གྲགས་པའི་ཇེས་སུ་རིམ་པར། ཆོས་ཇི་རྒྱལ་བྲིམས་བཤེས་གཉེན། ཇི་ལེགས་གྲུབ་པ། ཀུན་སྤངས་པ་ནམ་
མཁའ་མཚན་ཅན། ཇི་ཀུན་དགའ་དཔལ་བཟང་། ཇི་རིན་ཆེན་དཔལ་བཟང་། བན་ཆེན་ཤེན་པོ་སློབ་གྲྲིས་རྒྱལ་མཚན། སྤྱི་བཙོན་
སེང་གོ་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཇི་སྤྱུ་རྡོར་དཔལ་བཟང་། ཆོས་ཇི་བའེ་ལེགས་དར། ཇི་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་། ཇི་གྲགས་པ་འོད་ཟེར།
ཇི་རྒྱལ་བྲིམས་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་བཅུན་སློབ་བཟང་བསྐྱན་པའི་ཉི་འོད། འདི་སྐབས་པན་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སྤངས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་འཕར་ལྷོ། སྤྱིར་མེབས་ཁང་མཁན་པོ་ལྷ་བཅུན་སློབ་བཟང་ལེ་ཤེས་འོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་མཛད་
ཇེས་མདའ་ལྷས་རྣམ་པར་བཅིངས་པའི་བྲེད་པ་ལ་དུགས་སེང་གོ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གྲུ་གོ་བདག་པོ་བྲག་ཤིས་
གྲགས་པ་བཅས་རང་དབང་དང་འཕུལ་ཉེ་གདན་དྲངས། ཁོ་བས་གྲུ་གོ་དབང་བསྐྱར། དེ་ནས་བསྐྱོས་པ་དུང་དཀར་བ་བཤེས་
གཉེན་བཟང་པོ། གྲུ་གོ་བྲེ་དཀར་བཟོད་པ་རྒྱལ་མཚན། ཅ་ཅང་པ་སྐུ་སྤྲེ་སློབ་བཟང་ཆོས་འཕེལ། སྤིས་སྤོར་གསུམ་དུ་ཇི་སྤོ་མའི་
ཆོས་སྤིད་གདུགས་དཀར་གྱིས་ཀྱིས་པར་ཉེ་བ་ནས་ལ་དུགས་བསོད་རྣམས་དཔལ་གྲུབ་བྱང་ཅེ་ཆོས་ཇི་ལ་མདོ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ།
ད་ལྷ་ཤར་ཅེ་ཁམས་སྤོ་འཕོར་བསློབ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྤོང་ཞིང་གྲུ་གྲངས་དང་མཚོད་གཞིས་སོགས་རྒྱས་པར་གསར་དུ་
ཁོ་བོས་བཅུགས་པ་གསུམ་དུ་འཆད་ལ། སྤོན་ལམ་ལྷ་ས་ཇི་ལྷ་བ། གཞིས་དགོན་ལུགས་སྤོབ་གཉེར་གྲུ་རྒྱན་སེ་འབྲས་དགོ་
གསུམ་མངའ་རིས་གྲུ་ཚང་བཅས་པར་འགྲོ།”

Tib.91: bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.107 line
14-p.108 line 1) (see n.72): “དེའི་ནང་ནས་ད་ལྷ་ཤེས་ཆོར་ཡོད་པ་འབྲས་སྤངས་སྤོ་མང་བསམ་སྤོ་བྱང་ཅེ་ཆོས་ཇི་
སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་འམ་མཚན་གཞན་དག་དབང་དཔལ་བཟང་ཡང་ལྷ་བ་ཁོང་ཕེབས། མཚོ་ལྗེང་མཁན་བྲི་བཤོལ་ཇེས་དགའ་ལྡན་བྲི་

རབས་ ༧༩ མེབས། དེ་རྗེས་མེར་སྐྱོད་སྐྱོམ་འབྲེལ་ཤར་ཅེ་ཚོས་རྗེ་སློབ་བཟང་ཚོས་འཕེལ་ལམ་བྲི་ཡང་ (p.108) ལྷེང་པའང་ལྷ་
བ་མཐོ་ལྷིང་མཁམ་བྲིར་ཕེབས།”

Tib.92: bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.106 lines 6-20) (see n.73): “བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྡེ་སྲིད་མ་ཉ་པའི་ཉ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཞི་དབྱིངས་སུ་
མནལ་བ་གསང་བྱའི་སྐབས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྡེ་བ་ཚེན་པོའི་མཚན་ཐོག་ནས་གོང་དུ་རྗེ་གསལ་མཐོ་ལྷིང་དགོན་
པར་གྲུང་བའང་མཚོང་གཞིས་སྐྱོར་འཇགས་མཛད། ལོ་རེའི་སྐབས་མཚོང་ཁག་ལ་མཚོང་ཐེབས་སྐུལ་བ་སོགས་བུམས་
གཟེགས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས། ལྷག་པར་དུ་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འདྲི་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་སྲོང་དང་སྐྱུན་རྒྱུང་ཤིན་ཏུ་
རིང་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་གཟེགས་རྒྱ་ཆེ་སྐབས་མཐོ་ལྷིང་འདི་བཞིན་མཐའ་མཚམས་བསྐྱེད་འགྲོའི་མེ་བཙའ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
གཟེགས་པ་དང་། དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆགས་རབས་ཙུ་འགངས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་པ། ལྷ་སོར་ཞབས་ཀྱི་བཅག་མཁམ་རྒྱལ་སློན་
པན་གྲུབ་ལོ་ཙམ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷག་རིས་བཅུད་ཆེ་ལ་དཀྱིལ་ཆེ་བ། ལྷ་གསུང་བྱགས་རྟེན་ལ་ཆ་མཚན་ནའང་འཛམ་སྲིང་
གཡམས་བཞག་དུ་བ་བཞགས་པའི་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོ་ནས་བཟང་ས་མཐོ་ལྷིང་
དགོན་པའི་མཁམ་པོར་ཤར་བྱང་ཚོས་རྗེ་རེ་མོས་ཕེབས་དགོས་བཀའ་སྲུལ་གཏོང་པ་ལྟར་སྡེ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཚོ་གཞེས་སྐབས་
བྱང་ཅེ་ཚོས་རྗེ་ལ་མདོ་སྐྱོན་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེ་མཚམས་ཤར་ཅེ་ཚོས་རྗེ་ཁམས་སྐྱོམ་འབྲེལ་སློབ་བཟང་ཚོས་འཕེལ་ལམ་གཉིས་
རིམ་པས་མཐོ་ལྷིང་དགོན་པའི་མཁམ་བྲིར་ཕེབས།”

Tib.93: dBal.mang dKon.mchog rgyal.mtshan, *bKra.shis.dkyil.gyi.gdan.rabs* (p.19b lines 3-6) (see p.52): “དེ་ཡང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མངའ་རིས་ཐོ་ལིང་གཤེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
གཤེར་བྲི་འདི་མཉམ་མེད་རྗེ་ཐོ་ཚེན་པོའི་བཞུགས་བྲི་ཡིན་པས་དེ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོའི་བཞུགས་གདན་
དགའ་ལྟན་གཤེར་བྲི་ཅེ་རིགས་ལ་ཕེབས་བྱུང་ཤར་བྱང་གི་གདན་ས་ཞིག་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཤལ་བདག་མཛད་དགོས་ཞེས་
ལན་དུ་མར་ཞུས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་སློར་མོ་ལུང་འདི་འདུལ་འཛིན་ཐག་མ་བའི་བུ་ཚེན་སྐལ་ཉི་དབྱེ་བཙམ་པའི་གདན་ས་
ཡིན་ལྷབས་དེར་བཞུགས་ནས་འདུལ་བའི་བཤད་པ་དང་། རྟོར་འབྲེང་གི་དབང་སོགས་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་
བསྐྱོར་བ་གནང་དགོས་ཞུས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས།”

Tib.94: *Du.lu.ka'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa* (f.231r line 3) (see p.52): “མངའ་རིས་སུ་
དགོན་གསར་བཙུགས་མཐོ་ལྷིང་གི་གཉེར་པ་བྲི་མཁམ་བ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ། སུ་རང་གཉེར་པར་སྐྱག་སྐྱ་བ་རྗོངས་བདར་བུས།”

Tib.95: *Du.lu.ka'i gos.bzang 'phros.pod dang.po* (f.277a lines 5-6) (see n.74): “མེ་ཡོས་
གཤེར་མཐོ་ལྷིང་ལྷ་ཁང་དུ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་མཚོང་འཕུལ་ཆད་མེད་ཀྱིས་དབྱེས་ལོ་འཁོར་གྱི་མཚོང་ཆས་ཀྱི་ཐོབ་བསྐྱོམས་
འབྲུང་ལམ་པར་མཁམ་རུའི་ཁལ་སྐྱོང་ཕྱག་གཉེག་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་གི་བཅུ་ཕུལ་གང།”

Tib.96: *Bai.ser* (p.460 lines 13-15) (see p.52-53): “ཞེས་ཡུལ་མི་སྐྱེ་མེར་བྱིངས་དགེ་ལུགས་ལ་དད་པའི་
སྣང་བ་དཀར་ཀྱང་བདེ་ལྷན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གདུག་པའི་སྐྱེ་བས་བསྐྱབས་ཉེ་གྲུ་པ་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཅམ་ལས་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀ་
ཤིན་ཏུ་ཉག་སྤ་བ་འདུག་པ།”

Tib.97: *Bai.ser* (p.460 lines 19-22) (see p.53): “རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་མ་མེ་ཡོས་ནས་བྱ་རྙིང་
སུམ་ཅུའི་ཐོག་བཅུ་དྲུག་གསར་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་སྐོར་གྱི་བན་ཁལ་བསུས། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོའི་རིང་ལུགས་
དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོགས་འདོན་སྐྱེད་སྐྱོང་སོགས་ཚོས་སྲོང་དབྱེས་གཙང་ཚོས་སྡེ་གསར་བ་དཔེ་འགྲེ།”

Tib.98: *Bai.ser* (p.461 lines 2-4) (see p.53): “མཁམ་པོར་དགའ་ལྟན་ཅེ་གྲར་རེ་མོས་ཀྱི་མེབས་རྒྱུར་འདི་ལོ་
ཐོག་ལ་བྱང་ཅེ་ཚོས་རྗེ་སྤྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ། དེ་ཉིད་གལེར་ཁྲིར་མེབས་ནས་ད་ལྟ་གྲར་ཅེ་ཚོས་རྗེ་སྤྱི་བཟང་ཚོས་འཕེལ་འཚོ་བཞིན་
ལོ། ལྷ་རྒྱན་དགོན་རྫིང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་སྤོས་ཟེན། ཚོགས་ལ་གྲུ་པ་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར”

Tib.99: *dPag.bsam rin.po.che snye.ma (smad.cha* p.357 line 4) (see n.77): “མཐོ་ལྗེང་མཁམ་
པོ་རབ་འབྱམས་ཚོས་རྒྱ་མཚོའི་ཁབས་མ་འཚོའི་ལྷགས་བསྟོ་ཞུ་རྟེན་མལ་པར་རྗེས་འཛིན་སྐབས་འབྲུག་མཛད”

ibid. (*smad.cha* p.365 lines 4-5): “མངའ་རིས་མཐོ་ལྗེང་མཁམ་པོ་མེར་བྱེས་རབ་འབྱམས་པ་རེན་ཆེན་བསྐལ་
བཟང་བསྟོ་བཞག་གནད”

Tib.100: *Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gsum.pa* (f.69b line 6-f.70a line 3) (see n.78):
“མངའ་རིས་ནས་བོད་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་མངའ་བདག་དཔལ་འཁོར་ (f.70a) བཅོན་ནས་རྒྱུད་པའི་བྱི་སྤྱིད་ལྗེ་ཉི་མ་མགོན་
གྱི་གདུང་འབྲུལ་མེད་གྲུ་གི་རྒྱལ་སྤུས་སྟོ་བཟང་བསྟོ་བཀྲ་ཤིས་བོམ་བར་རྗེ་སྤོ་མའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་མེབས་བསྐྱེད་དང་
བཞགས་གདན་གྱི་ཐོབ་མོགས་བཟོས་ཆ་བར་ལུལ་ཞིང་། ཐོག་མར་མེབས་པའི་ཕྱག་མཇལ་གལེར་དངུལ་ལོན་ཆེ་བ། གོས་དར་
རས་ཆ་སོགས་འབྲུལ་བ་སྐྱམས་མཐོ་བ་བསྟར་ཞིང་། བཀའ་འདྲིའི་རྩལ་རྣམས་དང་དེ་དང་རང་གི་དྲི་བ་རྒྱས་པར་ལན་སོགས་
ལ་སྐྱ་ན་སྤྲ་ཡང་རྒྱས་བསྐྱུས་འཚམ་ཞིང་བྱིན་ཆགས་པར་འདུག”

Tib.101: *Bod.rje lha.btsad.po'i gdung.rabs* (p.75 lines 5-13) (see p.55): “ཞང་ཞུང་གི་མཐོལ་གྱུ་
གེར་གདུང་རབས་རིམ་ཅན་བྱུང་བའི་མཐའ་མ་མངའ་བདག་པུ་སྟོ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཉེ། དེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་མེ་འབྲུག་
ལོ་ལ་འབྲུངས། རེ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐའ་ལ་ཉེ་བ་རྒྱ་མག་ལོར་སྟོ་རྗེ་བའི་ཚོས་ལ་གཤེགས་པའི་དགོངས་
རྗོགས་བསྟོ་རྟེན་སྟོ་མ་ཁག་ལ་ལུལ་བ་དེད་གྱི་སྐལ་བ་རྟོང་ལུལ་གཅོང་པོ་མགོ་གར་སྟོད་སྐབས་སྟོ་བ་གཞུང་རྒྱུད་སྟོ་
བྱུང་། དེ་ནས་གྲུ་གི་གདུང་རྒྱུད་ཆད་དེ་སྤུས་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་རྒྱུང་མར་ལུལ་ལ་དུགས་རྒྱལ་པའི་ཁབ་དུ་བཟུང་བར་སྤུས་གཉིས་
མངའོ”

Tib.102: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.33a line 1) (see n.111): “སྐབས་དེར་ཚོག་མདའི་ལམ་གྱི་དོར་
རྒྱ། རབ་དཀར་བཞིན་ལྟར་སྟོ་བའི་བྱ་མོ་རྟེ། བདུད་རྩའི་ཟེར་གྱི་སྤྱུ་དབྲུངས་སྟོ་བཞིན་དུ། ཞང་ཞུང་སྟོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཅེ་
དགའང་བྱུང”

Tib.103: *Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa* (f.43a line 4) (see n.112): “གྲུ་གའི་དགོན་
ཁག་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་ལ་མང་ཇ་འབྲེད་ཅས”

Tib.104: bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.114 lines
6-10) (see p.115): “མཐོ་ལྗེང་དགོན་པའི་བྱེད་སྟོ་རྣམ་གཤག་ཇི་ཡོད་སོགས་ཀྱི་སྟོར། བོད་རྗེ་ 2 ཚོས་ 2 ལ་ཙ་རྟེང་
རྫོང་གུ་གོ་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་མཁར་དུ་རྟེང་ལོ་མཇུག་ཞེས་པ་ལ་གྲུ་ཚང་དབྲུ་ཚོས་གསུམ་དང་། གཉེར་པ་ཇ་མ་དུང་རྒྱ་ཚོགས་
རྒྱགས་དགེ་འདུན་པ་དང་། སྤེར་གཡོག་བཅས་ནས་བོད་རྗེ་ 2 ཚོས་ 2 དག་གཏོར་གཏོར་རྒྱག་གཞུང་རིམ་སྤྱིན་འབྲུབ་ལོ་ལྟར་
ཆགས་མེད་གནད་དགོས”

Tib.105: bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston* (p.114 line
15-p.117 line 6) (see p.115-117): “དགོན་པའི་མཚོད་རྒྱན་དང་གཏོར་གོའི་སྟོར། བོད་རྗེ་ 2 ཚོས་ 2 ལ་ཉིན་དགེ་འདུན་
རྣམས་འཁོར་ཞགས་འཁོར་ནས་དགོན་པར་འདུས་འཛོམས་ཀྱིས་ལྟ་མོའི་གཏོར་གྲུབ་ཉིན་ལྟ་རིང་ཉེར་དབྲུག་བར་གཏོར་རྒྱག་ དེ་

དག་གིས་མཚོད་ཐེབ་སྡེ་ལ་གཉེར་ཚང་ནས་འབྲུས་གཅོད་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་བརྒྱུད་དགུན་ཚོས་དབྱ་ཚུགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཚོས་
 ར་རྒྱན་འཁོར་ས་ཚགས་མེད་རྒྱན་ཇ་གཉིས་གཉེར་ཚང་ནས་ལྷ་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༡༠ ཚེས་ ༤ ལ་སྒྲོལ་ཚོག་དང་སྐར་ལྷ་
 བཅས་གཞུང་རིམ་སྐྱེས་འབྲུབ་ལྷ། (p.115) དགོས། བཀའ་བཏན་ལྷ་མཚོད་བཅས་ཀྱི་རིག་སྒྲིལ་སྤང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་
 ཀྱན་རིག་སྒྲིབ་མཚོད་ཉིན་བརྒྱད་བྱིན་སྟེ་ག་ཚང་སྤྱི་སྒྲིབ་ལི་མཚོད་ཐེབ་ལེགས་འབྲུལ་གང་ཟབ་ཡོང། དེའི་རྗེས་དགའ་ལྷན་
 བཞི་མཚོད་ལྷ་མཚོད་སོགས་ལ་གཉེར་ཚང་དང་གྲག་ཚང་གཉིས་ནས་མཚོད་ཐེབ་ལྷ་དགོས། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གཏོར་རྒྱབ་ཉིན་བཞི་
 ལ་དགའི་ཉིན་གཏོར་རྒྱབ་བྱེད་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༡༡ ཚེས་ ༤ བར་སྒྲོལ་ཚོག་དང་སྐར་ལྷ། རྩོམ་སྤྱད་བཟུང་སྤྱད་སོགས་
 སྤྱབ་དགོས། དེ་དག་གིས་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཚང་ནས་ལྷ་དགོས། བསྐྱེད་མ་ཁག་གི་བསྐྱེད་ས་བཤགས་དང། དེའི་རྗེས་ལ་མགོན་
 པོའི་གཏོར་རྒྱབ་ཉིན་དབྱེ་གྱི་མཐར་ཉེར་དགའ་གཏོར་རྒྱབ་དང། བརྒྱ་དགའི་མཚོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཚང་ནས་ལྷ་
 དགོས། བོད་རྒྱ་ ༡༢ ཚེས་ ༧ རས་འཆམ་སྤྱད་དགོས། ལྷ་ན་པ་རྣམས་སྒྲོལ་ཚོག་དང་སྐར་ལྷ་སོགས་སྤྱབ་དགོས། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་
 གཏོར་རྒྱལ་ཉེར་དགའ་གཏོར་རྒྱབ་བྱེད་དགོས། ཚོས་རྒྱལ་གཏོར་རྒྱབ་ཀྱི་མཚོད་རྒྱན་སྤྱང་ལྷ་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༧ ཚེས་ ༢
 གསེར་ཚོགས་སྐོར་ལམ་ཚེན་མོའི་ཚོས་འབྲུལ་མཐོ་ལྷེད་མ་དགོན་བྱ་དགོན་ ༢༥ བཅས་ཀྱི་དགའ་འདུན་འདུས་ཚོགས་ཚེན་པོའི་
 ཐོག་སྐོར་ལམ་ཚེན་མོ་ཚོགས་ཐེངས་ལྷ་རེ་གསུང་ཚོས་ར་བར་མཁན་པོས་གསུང་ཚོས་དང། དུས་དྲན་གསོ་སྤྱོད་ལ་མཁན་པོ་
 ཚོགས་ཐེབས་དང། གཤན་དག་གཤོར་རྒྱལ་གསོ་སྤྱོད་དང་བཀྱ་ཤིས་གསོ་སྤྱོད་ལ་མཁན་པོ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ལ་རྣམས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ལ་
 མོས་བྱེད་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༧ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་འཆམ་སྤྱད་དགོས། ལྷ་སྤྱོད་འགོ་ལྷ་བོན་གྱི་ལྷགས་མཁན་བརྒྱ་དགའི་ཐོག་ཉིན་མཚན་
 འཁོར་ལྷག་གཏོར་རྒྱབ་བྱེད་དགོས། བཅོམ་ལྷ་མཚོད་པ་ནི་བདུད་འདུལ་བྱུབ་དབང་ཚེན་པོའི་སྐྱེ་མཁུན་སྐྱེས་ཚོགས་ལ་མཁན་པོ་
 ཚོགས་ཐེབས་ཀྱིས་མཚོད་འབྲུལ། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ ༧ ཅམ་ནས་དབྱ་ཚུགས་ཀྱིས་མཚན་གྱི་ཚུ་ཚོད་ ༡༠ བར་ཚོས་འབྲུལ་རྒྱས་
 (p.116) པ་ལྷས། གསོལ་རྒྱས་པ་བདུད་འདུལ་ཐོག་ཁ་དང། འདུ་ཁང་ཐོག་དང། སྤྱོད་ཐོག་ལ་གདུང་རྒྱ་བྱིན་འཕེབས་རྒྱས་
 པ་བྱེད་དགོས། ལྷ་ཁང་བརྒྱ་རྩེའི་ལྷ་ཁང་རྣམས་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་བཅས་བྱེད་དགོས། འཆམ་པ་གུངས་ ༡༩ ཐོག་ཉིན་
 བཀའ་བཏན་ཉིན་འཁྲུང་འཆམ་རྒྱབ་དགོས། ཚོས་ ༢༠ ཉིན་སྤྱོད་དགོས། ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཚང་གསུམ་བཞེགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་རོ་སྤྱིའི་
 མཇལ་ཁ་བཏན་དེ་ནས་བྱམས་པ་གདན་དྲངས། ལྷགས་བཞེར་ཉིན་དགའ་རྟ་རྒྱགས་ཁྲུས་གསོལ་རབ་གནས་བྱེད་དགོས།
 བོད་རྒྱ་ ༧ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་སྤྱོད་ལམ་བོའི་ནས་ཚོས་ ༢༠ ཉིན་དུས་དྲེན་གསོ་སྤྱོད་གྲག་ཚང་ལོ་འཁོར་གྱི་རྩིས་ཁྲུང་ལས་བྱེད་བསྐོ་
 བཞག་སོགས་བྱེད་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༢ ཚེས་ ༤ རས་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ས་ཚོག་དང་ཐོག་ཚོག་ཉིན་གསུམ་རྣམས་སྤྱབ་
 མཚོད་བོད་རྒྱ་གཉིས་པ་ཚ་ཚང་འགོ་དགོས། དེའི་རིང་ཐོག་མཚོན་དང་དུང་རྒྱ་སྤྱངས་འབྲུས་བྱེད་དགོས། དེའི་ནང་འཆམ་ཡང་
 སྤྱང་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༢ རང་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་མའི་ས་ཚོག་ཐོག་ཚོག་ཉིན་གསུམ་གྱིས་སྤྱབ་མཚོད་རྒྱ་བ་གཅིག་
 རིང་སྤྱོད་གྲུབ་མཇུག་ཏུ་དགའ་ལེགས་ཚར་འཕེབས་དང། སྤྱོད་སྟེ་ག་ཚང་སྤྱི་སྒྲིབ་དབང་དང་བཅས་ལྷ་དགོས། ལོང་གསལ་གསང་བ་
 འདུས་པའི་མཚོད་ཐེབ་སྡེ་ལ་འབྲི་བལ་གནས་ལྷ་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༧ རང་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་སྤྱབ་མཚོད་ཉིན་ ༢༩ ལི་མཚོད་
 ཐེབ་གྲག་ཚང་ནས་གནང་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༥ རང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྲུར་རིན་པོ་ཚེ་དག་སྤྱོགས་ལྷ་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༩ ཚེས་ ༧
 མཚོད་འབྲུལ་ལྷ་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་དགོས། ཐེབ་རྩ་སྡེ་ལ་གཉེར་ཚང་ནས་ལྷ་དགོས། བོད་རྒྱ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ རས་
 དབྱར་ཁས་ལེན་དང་རྒྱུད་གཞུང་དག་སྤྱོགས་ལྷ་དགོས། (p.117) བོད་རྒྱ་ ༧ ཚེས་ ༢༠ ལ་དབྱར་དགའ་བྱེད་དང། བོད་རྒྱ་ ༤
 པའི་ནང་སྒྲོལ་ཚོག་དང་སྐར་ལྷ་གནས་བཅུ་བཅས་སྤྱོད་སྤྱབ་ལྷ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་གི་མཚོད་ཐེབ་གྲག་ཚང་ནས་ལྷས་དགོས། བོད་
 རྒྱ་ ༩ ལྷ་བབ་དུས་ཚེན་ལ་ལྷགས་རྗེ་ཚེན་པོའི་སྤྱབ་མཚོད་ཉིན་བརྒྱ་དག་དང། ལྷ་བབས་དུས་ཚེན་ལ་མཚོད་འབྲུལ་རྒྱས་པ་ལྷ་
 དགོས། དེ་དག་གི་རྒྱ་འགོ་གྲག་ཚང་ནས་བྱེད་དགོས།”

Tib.106: *Rin.chen bzang po'i rnam.thar 'bring.po* (p.88 line 5-p.89 line 2) (see p.120):
 “དེ་ནས་སྤྱོད་ཚེན་པོ་སྤྱེས། ལྷ་ཁང་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་སྤྱོད་གསོལ་” (p.89) བ་དང། ལྷ་གོ་བྱ་ཐེབས་པ་དང་ལྷ་
 སྤྱོད་ལེ་ཤེས་འོད་གྱིས་མཐོ་སྤོང་གི་སྤྱིང་ཕྱན་བཅུ་གཉིས་བཞེངས་པ་དང། མར་ལུལ་དུ་ཉར་མ་བཞེངས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་
 སྤང་ཞག་གཅིག་ལ་བརྒྱུགས་པ་ཡིན་ནོ།”

Tib.107: *Ngor chos. 'byung* (p.262 line 4) (see n.114): “བསམ་ཡས་ཇི་ལྟ་བུ”

Sum.pa mkhan.po, *dPag.bsam ljon.bzang* (p.357 lines 19-20): “གྲག་གེ་ཞང་ཞང་གི་སྒྲིལ་གསེར་ཁང་བསམ་ཡས་འདྲ་བ་དེ་ཡང་བཅུགས་”

Padma dkar.po chos. 'byung (p.259 lines 12-15): “སྤྱིས་བསམ་ཡས་གཟིགས་པ་ན། དེའི་ཡབ་མེས་ལོང་ཚང་མ་ལ་དབང་སྐྱེད་པའི་ལྷག་རྗེས་ལས་ང་མཐའ་འཁོབ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཞིག་གི་སྤྲུལ་ལས་མི་རྒྱུང་བར་འདུག་གསུངས་”

Tib.108: *lDe'u Jo.sras chos. 'byung* (p.129 lines 8-14) (see n.115): “མཚན་རྟོན་བཞི་ལ་དཀར་པོ་དགའ་བ་སྟོག་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྷགས། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་རིང་སྲུང་བཞི་ལྷགས་གང་རྟོག་ལ་བཞུགས་པས་བྱིན་རླབས་ཚེའོ། ཚོས་སྦྱང་གཞིན་སྦྱིན་སྐར་མདའ་སྦྱང་། དམར་པོ་བད་མ་བཅེགས་པ་བྱང་ལེམས་བའི་ལྷགས། གཟའ་མིག་དམར་ལ་གདད། རྒྱག་པོ་བཟླ་ཤིས་བཅེགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལྷགས། གཞིན་སྦྱིན་ལྷགས་མཚུ་ཅན་ལ་གདད། སྦྱོར་པོ་ཡོན་ཏན་བཅེགས་པའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷགས། གཞིན་སྦྱིན་ཉི་མའི་གདོང་ཅན་ལ་གདད་དོ་”

mKhas.pa lDe'u chos. 'byung (p.354 lines 9-20): “མཚན་རྟོན་དཀར་པོ་སེང་གའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན། ཚོས་སྦྱང་དཀར་རློང་ལའོ། མཚན་རྟོན་དམར་པོ་བད་མ་སྦྱང་གིས་བརྒྱན། མཁའ་འགྲོ་ལྷགས་མཚུ་ཅན་ལའོ། མཚན་རྟོན་སྦྱོར་པོ་ལྷ་ཁང་སྦྱང་གིས་བརྒྱན། ཚོས་སྦྱང་གཞིན་སྦྱིན་ཉི་མ་གདོང་ཅན་གདད། ཤར་སྦྱོའི་མཚན་རྟོན་དཀར་པོ་ཉན་ཐོས་ཡིན། ལྷོ་རྒྱབ་བྱང་རྒྱབ་ལེམས་དཔའ་ཡིན། རྒྱབ་བྱང་རང་རྒྱལ་ཡིན། བྱང་ཤར་སངས་རྒྱས་ཡིན། དཀར་པོ་དགའ་བ་བཅེགས་པའི་མཚན་རྟོན་ཡིན། དམར་པོ་བད་མ་བཅེགས། རྒྱག་པོ་བཟླ་ཤིས་བཅེགས་པ། ལྷང་ཁྱུ་ཡོན་ཏན་བཅེགས་པའོ། ཡང་དཀར་པོ་རི་རབ་རྒྱལ་དུ། དམར་པོ་བསྐྱོང་ལྷན་རྒྱལ་དུ། རྒྱག་པོ་ཚུ་རྒྱལ་ལྷང་ཁྱུ་སྦྱོ་མང་དོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་རྒྱལ་དུའོ་”

Tib.109: *Ngor chos. 'byung* (p.262 lines 4-5) and *Padma dkar.po chos. 'byung* (p.259 lines 9-12) (see n.116): “བྱང་པར་ཤར་ལྷགས་སུ་གསེར་གྱི་མཚན་རྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་པས་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚོ་དེའི་འོད་ནང་ན་ཡར་ལོག་པས་ལྷ་ཁང་ཐམས་ཅད་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་ལྷག་གེར་འཆར་བས་མཐོ་ལྗང་གསེར་ཁང་དུ་གྲགས་”

Tib.110: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.33b line 5) (see p.121): “ཡང་མནལ་ལམ་དུ་ཤར་གྱི་གདུགས་རྟོན་ཆེན་མོ་དང་། རྒྱབ་གྱི་མང་བཏེག་ན། དར་གདུགས་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་གཅིག་བྱང་བས་དན་ནི་ཚོར་མི་ཡོང་བ་འདྲ་མཉམ་བ་བྱང་གསུང་”

Tib.111: *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po* (p.94 line 2) (see p.122): “ལོ་དུག་ནས་ལྷ་བཟོ་སུམ་བཅུ་སོ་གཉིས་དང་བཅས་པ་འཕེབས་སོ་”

Tib.112: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.39b lines 1-2) (see n.122): “འཛིགས་བྱེད་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་དུས་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་ལྷག་རྗེར་དཔལ་བཟང་སོགས་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ལ། དུས་འཁོར་བསྐྱུས་རྒྱུ། འགྲེལ་ཆེན་བྱི་མེད་འོད། མཁས་གྲུབ་རྗེ་མངོན་པའི་དུས་འཁོར་ཉིག་ཆེན་རྣམས་གཞན་”

Tib.113: *Nyang.ral chos. 'byung* (p.461 lines 10-12) (see p.127): “གཅུག་ལག་ཁང་དེའི་ལྷགས་རི་གཅིག་གི་ཁོངས་ན་གཞིར་བཅུགས་པའི་ལྷ་ཁང་དུག་བཅུ་ཙ་བཞི་ཡོད་དོ་”

Tib.114: *mNga'ris rgyal.rabs* (p.74 lines 13-14) (see p.132): “མཚུག་ཏུ་ཁྱུ་དཔོན་འཁྲུགས་པའི་དུས་སུ། དཔོན་མང་འ་བདག་བསོད་རྣམས་རྗེ། མོ་སྒྲིང་གི་མང་གི་འོད་དུ་དཀྲོང་དོ་”

Tib.115: *mNga'ris rgyal.rabs* p.62 lines 9-10) (see p.135): “དེ་ཡང་མང་ནང་དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་དགེ་གནས་
སྦྱང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་”

ibid. (p.62 lines 16-17): ““མང་ནང་དུ་བྱམས་པ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་”

Tib.116: *Bai.ser* (p.275 lines 16-17) (see n.127) : “མ་ནང་བྱང་རྒྱུ་བ་སྦྱང་ནི་སྤོན་ལྷ་སྦྱོར་མ་བྱང་རྒྱུ་བ་འདྲ་
ཀྱིས་བཏབ་ལ་འཕགས་ལུལ་གྱི་པ་རྗེ་ཏཱ་ལའི་བོ་དེ་པོ་ལ་རས་ལུན་རིང་དུ་བཞུགས། ལྷ་ཚོས་ཀ་ཅ་སོགས་ནང་དེ་དུ་མ་བཞུགས་
ཤེས་ཐོས་”

Tib.117: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.35b lines 4-6) (see p.141): “སང་ལྔ་བར་མཚོད་ཡོན་ཀུན་གྱིས་
དེར་ལེབས་ཏེ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པས་རི་གསུམ་གྱི་དབྱུང་མའི་ཚེ་མོ་དེ་དུང་གི་ཁ་ལྷ་བྱ་ཞིག་འདུག་པས། དེ་ལས་སྦྱང་
རྒྱལ་བ་དབྱུང་བར་དགོངས་ནས་དེའི་རྗེས་མཛད། མཚོད་ཡོན་ཀུན་དེ་ཁར་བཞུགས། རྗེ་དཔོན་སྦྱོར་གྱིས་གསོལ་མ་ཞིག་སྦྱར་ཏེ།
གོང་མ་ཡབ་སྐུས་དུང་དུ་ཚུལ་དར་ཆེན་ལུག་གཅིག་སྡེ་བཞུངས་ནས་ཕུལ་བ་རིང་པོར་སྦྱོབ་ཅིང་གོང་ནས་ཡབ་སྐུས་ཀ་རྩ་དང་ལ་
ལེབས་དུས་ཚུལ་དར་ལུག་དེ་མི་མང་པོ་ལ་སྦྱོས་དང་གནང་བས་ཀུན་གྱིས་བགོས་ཏེ་ཁྲོམ་དཀར་ལིང་གིས་བྱས་པ་ཞིག་བྱང་”

Tib.118: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.35b line 6-f.36a line 1) (see p.141-142): “དེ་ན་འབྲེལ་བཟང་
དགོངས་པ་བྱུང་གསུང་ཞིང་དེ་ཁའི་ཉིན་རི་འབྲུང་དེའི་ཚོས་སུ་སྦྱང་གི་འབྲམ་བཏིངས། རི་གཉིས་ཀྱི་བར་འདུས་ཆེ་བ་དེར།
འདུ་ཁང་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་གཅིང་ཁང་དང་བཅས་པ། མགོན་ཁང་ཀ་གཉིས་མ། ཡང་མཚོད་ཁང་ཀ་བཞི་མ་གཅིག རུང་ཁང་
སོགས་དང་བཅས་པ། སྦྱང་དང་བསྐྱར་བའི་རི་ལྗོངས་དང་། རིན་ཆེན་སྦྱངས་པའི་གཡས་འདབས་སོགས་དང་། མདོར་ན་རི་
གསུམ་ཀའི་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་ཁང་བས་བྱབ་པ་བྱུང་སྟེ། དགོན་པའི་མཚན་ལ་ (f 36a) ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་གནང་ངོ་”

Tib.119: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.40b line 7-f.41a line 1) (see n.129): “དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་ཅེ་དགུ་བཞེས་པ། ཤིང་མོ་སྦྱང་གི་ལོ་གཟིམ་ཁང་བདེ་བ་ཅན་རང་ན་བཞུགས་དུས། བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཀའི་
རྒྱུ་ལོ་ཞལ་ལྔ་ལྷས་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་བདག་ཅག་བྱ་སྦྱོར་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུང་བའི་སྤོང་ (f.41a) ནས་གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱུང་མའི་རྣམ་གཞག་ ..... ཟབ་བཤད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་”

Tib.120: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36a line 7-f.36b line 1) (see n.130): “དེ་ནས་སྦྱི་སྦྱོས་ཀྱི་ཁང་
ལས་རྣམས་གྲུབ་ཆེ་བ་དང་། ཤིང་ཆ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་མ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་གནང་སྟེ་ཉི་རྩོགས་
(f 36b) ནས་དྲངས་”

Tib.121: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36a lines 5-6) (see n.131): “དགོན་པའི་འབྲམ་བཏིང་དུས་རྗེ་འདི་པའི་
མནལ་ལམ་དུ་བཀའ་སྲུང་མཐུ་ཅུལ་ཅན་ཞིག་བྲག་གཡས་ན་མདུང་རིང་དང་། གཡོན་ན་ལུག་བསྐྱམས་ནས་ང་འདི་ཁར་སྦྱོང་།
དགོན་པ་འདི་བསྐྱང་བ་ལ་འདི་ཀ་གནང་ཆེ་བར་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་། ཆོས་སྦྱོང་བེཀ་ཅའི་རྣམ་འཕུལ་ཡིན་ནམ་གསུང་ངོ་”

Tib.122: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b lines 2-5) (see n.132): “དེ་ནས་རྗེ་འདི་པའི་དགོངས་པ་ལ་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དེ་ན་གཙོ་བོ་ལ་རྗེ་སྦྱོར་བཟང་གཞུགས་པའི་གསེར་སྦྱ་ཞིག་གྲུབ་ན་དགོངས་དུས། གོང་མ་ཡབ་སྐུས་ལ་ཞལ་ཏེ་
ཞུས་པས། གསེར་ཟངས་ཀྱང་མང་དུ་གནང་། བལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་ཀྱང་སྦྱར་ཏེ་བལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱར་ཞིང་
ཟབ་བར་བཞེངས་པའི་ཞལ་ཀྱང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ། བལ་པོའི་འབུལ་བ་ཡང་དེ་ཅས་དང་བཅས་གསེར་རྒྱང་
ཞོ་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལྷག་སོང་ནས་རྗོགས་པར་གྲུབ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོར་གདན་དྲངས། དབྱ་བཟ། དར་གྱི་སྦྱ་གཟན། ལྷ་ཚོས།
གོས་བེམ། ལྷན་དར་ཡང་སུམ་ཅུ་ཅས་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་སྐུ་སྦྱ་བོ་གཉིས་ལའང་དབྱ་བཟ། དར་དམར་བོའི་བེམ་རེ།
ལྷན་དར་བཅུ་དྲུག་རེ། དབྱ་ཐོག་ཏུ་གོས་ཆེན་བཟང་སྦྱིགས་ཀྱི་སྦྱ་རེ་སོགས་བཀོད་པ་བྱན་སུམ་ཚོགས་པ་”

Tib.123: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b lines 5-7) (see n.133): “མཚོད་ཁང་ཀ་བཞི་མར་བཞུགས་
པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཇི་སྐྱེ་རྣམས་ཚད་ལྷག་པ་ཞིག་དང་། ཇི་སྐྱེ་མམས་ཅད་མཁུན་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེལ་མེ་དང་གཙོ་
ལའོར་གསུམ་ལ་ཞལ་རྒྱུ་བལ་པའི་འབྲུལ་བ་རྩལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་བ་ཞོ་སྤུམ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་བ་རྣམས་ལ་དབྱ་པན། རྩ་བཟུལ།
སྤུལ་དར་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ཤར་རྒྱལ། བལ་པོ། རྒྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་བཙོ་རིས་ཡོད་པའི་
སྐྱེ་ཕྱན་མང་པོ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་པལ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་ཐང་། ཇི་ཡབ་སྤུམ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་
རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་སོགས་སྤྱུག་དཔེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། རྒྱ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཇི་འདི་རང་གི་
བྱུགས་དམ་ཚེས་སྦྱོང་གི་སྐྱེ་ཡང་བུམ་ཟེའི་གཟུགས་ཅན་དཔལ་པའི་རང་བྱོན་དོ་སྐྱེ་རྩེ་ནང་རྣམ་ལེབས་པ་ཞིག”

Tib.124: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b line 7-f.37a line 2) (see n.134): “ཤིང་ (f.37a) ལས་
གྲུབ་པ་རང་བྱོན་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་སྤྲུག་དྲུག་པའི་སྐྱེ་སྐྱིན་རྣམས་ཅན་ཞིག་ཨེ་ཀ་རུ་ནག་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་དཔལ་ལྷན་
དམག་ཚོར་གྱི་རྒྱལ་མོའི་སྐྱེ་སྐྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཏྲགས་དང་མཚན་མ་ཆེ་བ་གཅིག་ཅན་དཔལ་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་མགྲིན་གསང་
སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱིན་རྣམས་ཅན་ཞིག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁ་ན་བཞུགས་”

Tib.125: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.36b line 1) (see n.135): “ད་ལྟ་དེར་བཞུགས་མཁུན་ཀྱང་རྒྱན་དུ་
བསྟེན་རྒྱགས་པ་དུག་རུ་ཅེ་ཅམ་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་དགོ་རྩལ་རེ་རྩལ་བརྒྱུགས་པ་རེ་བཞུགས་མཁུན་ཡོད་ཅིང་། ཡོངས་དྲིལ་
ཚོགས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་པ་རེ་ཡོད”

Tib.126: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.41b lines 6-7) (see p.143): “དེའི་སྐྱོན་དུས་སྤེབ་པ་ན་བདག་ཉིད་
ཀྱི་དགོན་པ་བཟླ་ཤེས་ལྷན་པོར་ལེབས། གཙུག་ལག་ཁང་སོ་མའི་ཙུག་པའི་སྤངས་སོགས་ཐེངས་ཡོད་པ་ལ་སྤྲུག་རྣམས་འཛོར་
བ་གནང་། ལྷ་བཞོད་སོགས་ཀྱི་ཞལ་བཞོད་དང་བྱུང་པར་ནང་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཆེ་རྒྱན་བཞེངས་ལྷགས་རྣམས་བཀའ་ལྲུང་ཞིབ་པར་
བྱོན་ནས། སྤྲེལ་ཡང་ཚེས་རྒྱལ་པོ་བྲང་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ལེབས་པར་གྱུར་ཏོ”

Tib.127: *Shanti.pa'i rnam.thar* (f.44b lines 1-4) (see p.143): “ནང་རྟེན་བཞེངས་པའི་ལྷ་བཙོ་བོ་ལ་
ཐོགས་འཚམས། རྟེན་པལ་གྱི་བཙོ་བོ་མཁུན་ཤོས་ཤིག་སྤྱིད་གོང་ནས་ཐོན་ཉིང་མ་རིང་སྤྱོགས་སུ་འགོ་བར་བརྩམ་བ་ན། ལམ་དུ་
ཨེ་ཙར་དང་འབྲད། རྟེན་པལ་རྣམས་ལ་གང་ལ་འགྲོ་ཟེར། དམ་རིང་སྤྱོགས་སུ་སྤྱིན་ན་བསམ་པ་ཡིན་བུས་པས། དེ་མི་དྲག་མངའ་
རིས་སྤོད་སྤྱོགས་ན་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད། དེར་སྤྱིན་ན་བྱེད་རང་
ལ་རོམ་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཟེར་བ་ནས། དེ་ལ་ཉན་ཉ། བལ་པོའི་བཙོ་བོ་མཁུན་པ་ཐོགས་ཞིག་ལམ་བར་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་སྤྲུབས་སུ་
བབས་པར་སྤེབ། དེ་ཇི་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ཁང་གསར་བ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དབྱུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུ་ཇི་ཉིད་ཀྱི་ནང་རྟེན་རྒྱལ་
བ་བུམས་པའི་སྐྱེ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། ཞལ་གསེར་ཞོ་བརྒྱ་སྤྲུག་དུ་མས་ལེགས་པར་བྱུགས་ཤིང་། རྒྱན་དུ་མས་སྤྲུས་
པའི་གཟི་བུའི་ཀྱི་བྲང་པོ་འདི་བར་ཆད་མེད་པར་མགྲོགས་པོར་གྲུག། སྤྱིའི་སྤོད་སྤོད་ལ་བྱིན་རྣམས་སྐྱེ་ཚོགས་དང་། གསུང་
རབ་མང་པོ་དང་། རིན་ཆེན་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད། རབ་དུ་གནས་པའི་དགའ་སྤྱོད་ཆེར་མཛད། བལ་པོ་སོགས་བཙོ་
རིགས་པ་མཐའ་དག་འབྲུལ་བ་ཡོན་རྫོངས་ཀྱིས་རྩམ་པར་མཛད་དོ”

Bibliography

PRIMARY SOURCES

bKa'.gdams gsar.rnying chos.'byung: bSod.nams grags.pa, *bKa'.gdams gsar.rnying.gi chos.'byung yid.kyi mdzes.rgyan*, written in 1529 at dGa'.ldan, in *Two Histories of the bKa'.gdams.pa Tradition* from the Library of Burmiok Athing, Gonpo Tsetan ed., Gangtok 1977.

bKa'.brgyud rnam.thar chen.mo: rDo.rje mdzes.'od, *bKa'.brgyud.kyi rnam.thar chen.mo rin.po.che'i gter.mdzod gdos.'od 'byung.gnas*, 'Bri.gung bKa'.brgyud.pa-s from the Nepal-Tibet Borderland, D.Tsondu Senghe ed., Bir Tibetan Society, Bir 1985.

dBal.mang dKon.mchog rgyal.mtshan, *bKra.shis.dkyil.gyi gdan.rabs: mDo.smad bstan.pa'i 'byung.gnas dpal.ldan bKra.shis.dkyil.gyi gdan.rabs rang.bzhin dbyangs.su brjod.pa'i lha'i nga.bo.che* ("big drum of the gods") *zhes.bya.ba bzhugs.so*, mDo.smad A.mchog dga'.ldan chos.skor.gling edition, in *The Collected Works of dBal-mang dKon-mchog rgyal-mtshan vol 1* (Ka), Gyaltan Gelek Namgyal, New Delhi 1974.

Kho.char dkar.chag: Ngag.dbang bsod.nams rgyal.mtshan, *lHar.bcas 'gro.ba'i mchod.sdong Jo.bo dngul.sku mched.gsum sngon.byung.gi gtam.rabs brjod.pa rin.chen baidurya sngon.po'i pi.wam bzhes.bya.ba bzhugs.so*, Bod.ljongs mNga'.ris rig.gzhung gces.skyong.khang, rDa.ram.sa.la 1988.

Khyung.po rnal.'byor rnam.thar: Bla.ma'i Khyung.po rnal.'byor rnam.thar zur.tsham, based on four *rnam.thar-s* written by rTogs.ldan Zhang.sgom Chos.seng, bla.ma rMe'u ston.pa, rMog lCog.pa and nye.gnas Rin.chen rdo.rje, in *Shangs.pa gser.'phreng: A Golden Rosary of the Lives of the Masters of the Shangs.pa bKa'.brgyud.pa School*, T.Y. Tashigang ed., Smanrtsis Shesrig Spendzod vol.15, Leh 1970.

Khyung.sprul.gyi rnam.thar: Tshul.khrims dpal.lidan (with the Zal.gdams and Nams.gur of Khyung.sprul), *sKyabs.rje mkhas.grub 'Jigs.med nam.mkha'i rnam.thar dbyar.skyes rnga.dbyangs dad.pa'i rma.bya rnam.par rtse.ba'i gsung pod dang.po bzhugs*, Tibetan Bon.po Monastic Centre, Dolanji 1972.

Go.shul Grags.pa 'byung.gnas, *Khri.chen Ngag.dbang mchog.lidan rnam.thar mdor.bsdu*, Bod.ljongs zhib.'jug 1993/1.

mKhas.pa lDe'u chos.'byung: mKhas.pa lDe'u, *rGya.Bod.kyi chos.'byung rgyas.pa*, Chab.spel Tshe.brstan phun.tshogs ed., Gangs.chen rig.mdzod vol.3, Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1987.

Dung.dkar Bol.bzang 'phrin.las, *Gu.ge rgyal.rabs kyi mkhar.shul*, 2 vols., Administrative Committee of the Tibetan Autonomous Region, lHa.sa 1988.

g.Yang.pa chos.rje, *dGe.'dun rgya.mtsho'i rnam.thar*: *Chos.kyi rgyal.po thams.cad mkhyen.pa dGe.'dun rgya.mtsho dpal.bzang.po'i rtogs.pa brjod.pa dpag.bsam ljon.shing zhes.bya.ba g.Yang.pa chos.rje phyogs thams.cad.las rnam.par rgyal.pas bsgrigs.pa bzhugs.so*, xylograph.

dGe.slong.ma dPal.mo'i rna.mthar nges.'byung rgyud.la skyed.ba'i chos.gtam, *The Biography of Kamala Bikshuni, Princess of king Dharma Pal*, G.Tharchin ed., Tibetan Mirror Press, Kalimpong 1963.

rGya.Bod.yig.tshang: dPal.'byor bzang.po (Shribhutibhadra), *rGya.Bod.yig.tshang chen.mo*, Dung.dkar Blo.bzang 'phrin.las ed., Si.khron mi.rigs dpe.skrun.khang, Chengdu 1985.

Guru bKra.shis chos.'byung: Guru bKra.shis sTag.sgang mkhas.mchog Ngag.dbang blo.gros, *gSang.chen snga.'gyur nges.don zab.mo'i chos.kyi 'byung.ba gsal.bar byed.pa'i legs.bshad mkhas.pa dga'.byed ngo.mtshar gnam.gyi rol.mtsho*, rDo.rje rgyal.po ed., Krung.go'i Bod.kyi shes.rig dpe.skrun.khang, Zi.ling 1990.

Ngag.dbang tshe.ring.gi rnam.thar: Tshul.khrims 'byung.gnas, *dPal.lidan bla.ma dam.pa 'khrul.zhig rin.po.che Ngag.dbang tshe.ring.gi rnam.thar kun.tu bzang.po'i zlos.gar yid.kyi bcud.len*, vol.1, Topden Tshering ed., Delhi 1975.

Ngor chos.'byung: Ngor.chen dKon.mchog lhun.grub and Ngor.chen Sangs.rgyas phun.tshogs, *Dam.pa'i chos.khyi byung.tshual legs.par bshad.pa bstan.pa rgya.mtshor 'jug.pa'i gru.chen zhes.bya.ba rtsom.'phro kha.skod dang bcas.pa bzhugs.so*, Ngawang Topgay, New Delhi 1973.

mNga'.ris rgyal.rabs: Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa, *Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pas mdzad.pa'i mNga'.ris rgyal.rabs bzhugs.lags.so*, Tho.ling gtsug.lag.khang lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes dran.mdzad sgo'i go.sgrig tshogs.chung publishers, Dharamsala 1996; and in R.Vitali, *The Kingdoms of Gu.ge Pu.brang According to mNga'.ris rgyal.rabs by Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa*, Tho.ling gtsug.lag.khang lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes dran.mdzad sgo'i go.sgrig tshogs.chung publishers, Dharamsala 1996.

Gangs.ri.ba Chos.dbyings rdo.rje, *mNga'.ris skor.gsum sngon.byung.gi lo.rgyus*, Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1996.

Jo.bo yab.sras sprod.pa'i skyes.bu'i bstan.rtsis: Kirti.badzra, *Jo.bo yab.sras.las 'phros.pa'i skyes.bu dam.pa 'ga'.zbig.gi byon.pa'i tshul bstan.rtsis*, manuscript.

Jig.rten mig.gyur Rin.chen bzang.po'i rnam.thar bsdus.pa in *Gur mGon.po chos.'byung*, in *Collected Bibliographical Material about Rin.chen bzang.po and his Subsequent Riembodiments*, Dorje Tsetan ed., Delhi 1977.

Nyang.ral chos.'byung: Nyang.ral Nyi.ma 'od.zer, *Chos.'byung me.tog snying.po sbrang.rtsi'i bcud*, Chab.spel Tshe.brtan phun.tshogs ed., *Gangs.chen rig.mdzod* vol.5, Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1988.

sNyung.gnas bla.ma rgyud.pa'i rnam.thar by Jo.gdan bSod.nams bzang.po (1341-1431), dPal.lidan phar.khang, lHa.sa.

gTer.ston brgya.rtsa rnam.thar: 'Jam.sgom Kong.sprul Blo.gros mtha'.yas, *Zab.mo gter dang gter.ston grub.thob ji.ltar byon.pa'i lo.rgyus mdor.bsdus bkod.pa rin.chen baidurya'i 'phreng bzhes.bya.pa bzhugs.so*, in *Rin.chen gter.mdzod chen.mo* vol.Ka, Ngodrub and Sherab Drimay eds., Kyichu monastery, Paro 1976.

Tag.tshang ras.pa'i rnam.thar: bSod.nams rgyal.mtshan, *O.di.ya.na.pa Ngag.dbang rgya.mtsho'i rnam.thar legs.bris bai.rdu.rya dkar.po'i rgyud.mang ces.bya.ba bzhugs.so*, completed in 1663, xylograph.

sTod mNga'.ris skor.gsum.gyi lo.rgyus 'bel.gtam: *sTod mNga'.ris skor.gsum.gyi lo.rgyus 'bel.gtam rin.chen gter.gyi phreng.ba zhes.bya.pa bzhugs.so*, Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1996 (but actually 1997).

Thang.stong rgyal.po'i rnam.thar: 'Gyur.med bde.chen, *Thang.rgyal rnam.thar*, Si.khron mi.rigs dpe.skrun.khang, Chengdu 1982.

Ri.'bur Ngag.dbang rgya.mtsho, *Tho.ling dgon.pa*, Bod.ljongs Nang.bstan, 1987.

bKra.shis tshe.ring, *Tho.ling gtsug.lag.khang sngon.'gro lam.ston*: *Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang nas mTho.liding dgon.pa'i bar.gyi chags.rabs shin.tu bsdus.pa sngon.'gro lam.ston*, in bKra.shis tshe.ring ed., *rjes.dran dus.deb* (*Commemorative Issue*): *Tho.ling dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang phyag.btab.nas lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes.dran dus.deb*, Tho.ling gtsug.lag.khang lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes.dran.mdzad sgo'i go.sgrig tshogs.chung of Bod.ljongs mNga'.ris rig.gzhung gces.skyong.khang, Dharamsala 1996.

Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod dang.po: sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, *Drin.can rtsa.ba'i bla.ma Ngag.dbang blo.bzang rgya.mtsho'i thun.mong phyi'i rnam.thar Du.ku.la'i gos.bzang legs.bam gsum.pa'i 'phros bzhi.pa bzhugs*, xylograph.

Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gnyis.pa: sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, *Drin.can rtsa.ba'i bla.ma Ngag.dbang blo.bzang rgya.mtsho'i thun.mong phyi'i rnam.thar Du.ku.la'i gos.bzang legs.bam bzhi.pa'i 'phros lnga.pa bzhugs*, xylograph.

Du.ku.la'i gos.bzang 'phros.pod gsum.pa: sde.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, *Drin.can rtsa.ba'i bla.ma Ngag.dbang blo.bzang rgya.mtsho'i thun.mong phyi'i rnam.thar Du.ku.la'i gos.bzang legs.bam lnga.pa'i 'phros drug.pa bzhugs*, xylograph.

Deb.ther sngon.po: 'Gos.lo.tsa.ba gZhon.nu.dpal, *Deb.ther sngon.po, The Bue Annals*, compiled in 1478 by 'Gos-lotsawa gZhon-nu-dpal (1392-1481), reproduced by Lokesh Chandra, International Academy of Indian Culture, Sata-Pitaka Series vol.212, New Delhi 1976.

Deb.ther dmar.po: Tshal.pa Kun.dga' rdo.rje, *Deb.ther dmar.po*, Dung.dkar Blo.bzang 'phrin.las ed. and comment., Mi.rigs dpe.skrun.khang, Beijing 1981.

lDe'u Jo.sras chos.'byung: lDe'u Jo.sras, *Chos.'byung chen.mo bstan.pa'i rgyal.mtshan*, Chos.'dzoms ed., Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1987.

dPal.ldan ye.shes.kyi rnam.thar: dKon.mchog 'jigs.me dbang.po, *rJe bla.ma srid.bzhi'i gtsug.rgyan pan.chen thams.cad mkhyen.pa Blo.bzang dPal.ldan ye.shes dpal.bzang.po'i zhal.snga.nas.kyi rnam.par thar.pa nyi.ma'i 'od.zer zhes.by.a.ba bzhugs.so*, in *Collected Works of dKon-mchog-'jigs-med-dbang-po*, the 2nd 'Jam-dbyangs-bzhad-pa of Bla-brang bKra-shis-'khyil, vol.3 (Ga), published by Ngawang Gelek Demo, New Delhi 1971.

Blo.bzang chos.kyi rgyal.mtshan, *sPyod.tshul gsal.bar bstan.pa nor.bu'i phreng.ba Chos.smra.ba'i dge.slong Blo.bzang chos.kyi rgyal.mtshan.gyi spyod.tshul gsal.bar bstan.pa nor.bu'i phreng.ba*, (bKra.shis lhun.po edition), *The Autobiography of the 1st Panchen Lama Blo-bzang-chos-kyi-rgyal-mtshan*, Gedan Sungrab Minyam Gyunphel Series vol.12, Ngawang Gelek Demo ed., New Delhi 1969.

Bai.ser: sDe.srid Sangs.rgyas rgya.mtsho, *dGa'.ldan chos.'byung baidurya ser.po*, rDo.rje rgyal.po ed., Krung.go'i Bod.kyi shes.rig dpe.skrun.khang, Zi.ling 1989.

Bod.rje lha.btsad.po'i gdung.rabs: Kah.thog rig.'dzin Tshe.dbang nor.bu, *rGyal.ba'i bstan.pa rin.po.che byang.phyogs.su 'byung.ba'i rtsa.lag Bod.rje lha.btsad.po'i gdung.rabs tshig.nyung don.gsal yid.kyi me.long zhes.by.a.ba*, in *Bod.kyi lo.rgyus deb.ther khag.lnga*, Chab.spel Tshe.brta.n phun.tshogs ed., Gangs.can rig.mdzod vol.9, Bod.ljongs Bod.yig dpe.rnying dpe.skrun.khang, lHa.sa 1990.

Blo.bzang ye.shes.kyi rnam.thar (stod.cha): Pan.chen Blo.bzang ye.shes, *Shakya dGe.slong Blo.bzang ye.shes.kyi pyod.tshul gsal.bar byed.pa 'od.dkar.can.gyi phreng.ba zhes.by.a.ba bzhugs.so*, xylograph.

Rwa.sgreng Khri.chen bsTan.pa rab.rgyas, *mDo.sNgags gzhung.brgya smra.ba Byang.rtse mTho.lding mkhan.po Ngag.dbang snyan.grags.kyi zhabs.brta.n*, Rwa.sgreng Khri.chen bsTan.pa rab.rgyas gSung.'bum vol.IV, Library of Tibetan Works and Archives, Dharamsala 1986.

'Bri.gung Ti.se lo.rgyus: dKon.mchog bstan.'dzin chos.kyi blo.gros 'phrin.las (34th 'Bri.gung gdan.rabs), *Gangs.ri chen.po Ti.se dang mtsho chen.mo Ma.dros.pa bcas.kyi sngon.byung.gi lo.rgyus mdor.bsdus.su brjod.pa'i rab.byed shel.dkar me.long zhes.by.a.ba bzhugs.so*, written in 1896, manuscript.

Padma dkar.po chos.'byung: 'Brug.pa Padma dkar.po, *Chos.'byung bstan.pa'i padma rgyas.pa'i nyin.byed ches.by.a.ba bzhugs.so*, Gangs.chen rig.mdzod vol.19, Chab.spel Tshe.brta.n phun.tshogs ed., Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1992.

dPag.bsam ljon.bzang: Sum.pa mkhan.po Ye.shes dpal.'byor, *Chos.'byung dPag.bsam ljon.bzang*, dKon.mchog tshe.brtañ ed., Kan.su'u mi.rigs dpe.skrun.khang, Zi.ling 1992.

dPag.bsam rin.po.che snye.ma: lCang.skya Rol.pa'i rdo.rje, *rGyal.ba'i dbang.po thams.cad mkhyen.gzigs rDo.rje.'chang Blo.bzang bskal.bzang rgya.mtsho dpal.bzang.po'i zhal.snga.nas.kyi rnam.par thar.pa mdo.tsam brjod.pa dpag.bsam rin.po.che snye.ma* (*stod.cha* and *smad.cha*), The Collected Works (gSung 'bum) of the 7th Dalai Lama Blo.bzang-bskal-bzang.rgya-mtsho vols. xii-xiii, Gangtok 1977.

Mar.lung.pa'i rnam.thar: Thon Kun.dga' rin.chen and Byang.chub.'bum, *Mar.lung.pa Byang.chub seng.ge zhes.by.a.ba'i rnam.thar mgur.'bum bzhugs.so*, written in 1241 and anonymously revised in 1292, manuscript.

Tshe.ring dbang.rgyal, *Mi.dbang rtogs.brjod*: *dPal mi'i dbang.po rtogs.pa brjod.pa jig.rten kun.tu dga'.ba'i gtam*, Si.khron mi.rigs dpe.skrun.khang, Chengdu 1981.

Tshig.mdzod chen.mo: *rGya.Bod tshig.mdzod chen.mo*, Tshe.brtañ zhab.drung ed., Mi.rigs dpe.skrun.khang, Beijing 1986.

Zhang.zhung srid.pa'i gre.'gyur, mNga'.ris sa.khul rig.gnas rgyang.bsgrags brnyan.'phrin cus.nas bsgrigs, 1995.

Yongs.'dzin Kun.dga' lhung.grub.gi rnam.thar: *Yongs.'dzin dam.pa'i rtogs.brjod drang.srong dga'.ba'i dal.gtam*, in The Collected Works (gSung-'bum) of the bDe-chen-chos-'khor Yongs-'dzin II Kun-dga'-lhun-grub vol.1, Kargyud Sungrab Nyamso Khang, Darjeeling 1973.

Rin.chen bzang.po'i rnam.thar 'bring.po: Gu.ge Khyi.thang.pa Ye.shes.dpal, *Byang.chub sems.dpa' lo.tsa.ba Rin.chen bzang.po'i khrungs.rabs dka'.spyad sgron.ma rnam.thar shel.gyi phreng.ba lu.gu rgyud*, in Collected Bibliographical Material about Rin.chen bzang.po and his Subsequent Re-embodiments, Dorje Tsetan ed., Delhi 1977.

Blo.bzang bzod.pa, *Rin.chen bzang.po'i rnam.thar*: Khri.gs.se mkhan.po dKa'.chen Blo.bzang bzod.pa, *Lo.tsa.ba Rin.chen bzang.po'i rnam.thar dad.ldan dge.'phel zhes.by.a.ba bzhugs.so*, Delhi 1978.

La.dwags rgyal.rabs: *La.dwags rgyal.rabs*, Chos.'dzoms ed., Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, Zi.ling 1987.

bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu: Don.dam sMra.ba'i seng.ge, *bShad.mdzod yid.bzhin nor.bu*, Lokesh Chandra ed., Saka Pitaka Series vol.78, New Delhi 1969.

Si.tu bka'.chems in *rLangs Po.ti.bse.ru*: Ta'i si.tu Byang.chub rgyal.mtshan, *rLangs.kyi Po.ti.bse.ru rgyas.pa*, Gangs.chen rig.mdzod vol.1, Chab.spel Tshe.brtañ phun.tshogs ed., Bod.ljongs mi.dmangs dpe.skrun.khang, lHa.sa 1986.

SECONDARY SOURCES

- Ahmad Z., "New Light on the Tibet-Ladakh-Mughal War of 1679-1684", *East and West* vol.18 n.3-4 1968.
- Buffetrille K., "Questions soulevées par la restauration de bSam yas", in S.Ihara-Z.Yamaguchi eds., *Tibetan Studies, Proceedings of the Fifth Seminar of the International Association for Tibetan Studies* vol.1, Naritasan Shinshoji, Narita 1992.
- Chayet A., *Art et Archéologie du Tibet*, Picard, Paris 1994.
- Cordier P., *Catalogue du fonds tibétain de la Bibliothèque Nationale*, Imprimerie Nationale, Paris 1909.
- Dargyay E., "The Dynasty of Blang-La (Zangskar West Tibet) and its Chronology – A Reconsideration", in C.I.Beckwith ed., *Silver on Lapis*, The Tibet Society, Bloomington 1987.
- Eimer H., *Materialen zu Eine Biographie des Atisa (Dipamkarasrijnana)*, Harrasowitz, Wiesbaden 1979.
- dGe.'dun chos.'phel-Roerich G. transls.: 'Gos lo.tsa.ba gZhon.nu.dpal, *Blue Annals*, Motilal Banarsidass, Delhi reprint 1979.
- Lama Govinda A., *The Way of the White Clouds*, B.I. Publishers, New Delhi reprint 1977.
- Li Gotami, *Tibet in Pictures*, 2 vols., Dharma Publishers, Berkeley 1979.
- Jackson D., *Entrance Gate for the Wise*, Verlag der Osterreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien 1987.
- Jackson D., *A History of Tibetan Paintings*, Verlag der Osterreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien 1996.
- S.Karmay, "An Open Letter by Pho-brang Zhi-ba-'od to the Buddhists of Tibet", *Tibet Journal* vol.5 1980.
- Klimburg Salter D., Nalesini O., Talamo G., *Inventory of the Tucci Photographic Archives, 1926-1935 (Wester Himalayas, Nepal, Tibet)*, IsMEO, Roma 1994.
- van der Kuijp L., "On the Life and the Political Career of Ta'i-si-tu Byang.chub rgyal.mtshan (1302?-1364)", in E.Steinkellner ed., *Tibetan History and Language, Studies Dedicated to Uray Geza*, Wiener Studien zur Tibetologie und Buddhismuskunde, Heft 26, Arbeitskreis für Tibetische und Buddhistische Studien, Wien 1991.

- Nebesky-Vojkowitz, *Demons and Oracles of Tibet. The Cult and Iconography of the Tibetan Protective Deities*, Mouton and Co. Publishers, The Netherlands 1956.
- Petech L., *The Kingdom of Ladakh c.950-1842 A.D.*, Serie Orientale Roma vol.LI, Roma 1977.
- Shastri L., "The Fire Dragon Chos 'khor (1076 AD)", in H.Krasser, M.T.Much, E.Steinkellner, H.Tauscher eds., *Tibetan Studies*, vol.II, (7th PIATS, Gratz 1995), Verlag der Akademie der Osterreichischen Wissenschaften, Vienna 1997.
- Tucci G.- Ghersi E., *Cronaca della Missione Scientifica Tucci nel Tibet Occidentale (1933)*, Accademia Reale d'Italia, Roma 1934; translated in English under the title *Secrets of Tibet*, Cosmo Publishers, New Delhi reprint 1996.
- Tucci G., "Nel Paese dei Lama" (p.261-288), *Le Vie del Mondo*, III, 1935.
- Tucci G., "Splendori di un Mondo che Scompare", *Le Vie del Mondo*, III, 1935.
- Tucci G., *Santi e Briganti del Tibet Ignoto*, Hoepli, Milano 1937.
- Tucci G., "Tibetan Book Covers", in *Art and Thought: Studies in Honour of A.K. Coomarswamy*, London 1947.
- Vitali R., *Early Temples of Central Tibet*, Serindia, London 1990.
- Vitali R., *The Kingdoms of Gu.ge Pu.hrang According to mNga'ris rgyal.rabs by Gu.ge mkhan.chen Ngag.dbang grags.pa*, Tho.ling gtsug.lag.khang lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes dran.mdzad sgo'i go.sgrig tshogs.chung publishers, Dharamsala 1996.
- Vitali R., *Introduction to Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag* by Wa.gindra karma, in *Jo.bo dngul.sku mched.gsum dkar.chag*: Wa.gindra karma [bi.dza.ya] (otherwise known as Ngag.dbang 'phrin.las rnam.rgyal), *Jo.bo rin.po.che dngul.sku mched.gsum rten.brten.par bcas.pa'i dkar.chag rab.dga'i glu.dbyangs*, written at Kha.char Gando.la, Tho.ling gtsug.lag.khang lo.gcig.stong 'khor.ba'i rjes dran.mdzad sgo'i go.sgrig tshogs.chung publishers, Dharamsala 1996.
- Vitali R., "On Byams pa and Thub chen lha khang of Glo sMos thang", *Tibet Journal* vol.xxiv Spring 1999.
- Young G.M., "A Journey to Toling and Tsaparang in Western Tibet", *Journal of the Panjab Historical Society* vol.VII n.2 1918.

Index

KA

Ka.nam *p.16, 20, n.9*
Kun.rig cycle *p.127*
Kun.rig rtsa.ba'i dkyil.'khor *p.29*
Kum.'ug.pa (lha.btsun) *p.33, n.43*
Kong.po *p.37*
Klu.Ma.dros *p.9*
Klog.skya ston.pa *p.22*
dKar.dum *p.49*
dKar.'phags bKra.shis bsam.gling *p.114, pl.XIII*
dKar.sha.pa *p.48*
bKa'.brgyud.pa *p.49, 124, 152, 153, 154*
bka'.shog chen.mo p.19, 21, 25
bKra.pa dpon.mo 'dre *p.38*
bKra.shis grags.pa *p.47, 48, 50*
bKra.shis.mgon *p.21, n.11*
bKra.shis.sgang *p.48, 153, 182, 188*
bKra.shis bde.legs *p.60*
bKra.shis 'od.'bar (lha.khang at Tho.ling) *p.83, 125, 147, n.100, 119, pl.VII*
bKra.shis 'od.'bar (main statue of bKra.shis 'Od.'bar lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang) *p.68, 85*
bKra.shis lhun.po *p.44, 45, 46, 47, 182*
bKra.shis lhun.po dKyil.khang *p.43, 44, 51*
rKong.yul gTsang.po mgo.dgu *p.55*
sKu.'bum (at Cung Ri.bo.che) *p.131*
sKyor.mo.lung *p.52*
bsKal.bzang rgya.mtsho (7th Dalai Lama) *p.54, 182, 183, 186*

KHA

Kha.char *p.16, 20, 23, 25, 119, 152, n.7, 9, 46*
Kha.char 'Jam.dpal, silver image of *p.23*

Kha.che *p.24, 28, 31, 122, 123, 126, 184*
Khang.dmar Tshe.brtan rdo.rje *p.49, 50*
Khab Gung.thang *p.36*
Khor.re *p.16*
Khwa.tse/Kha.tse *p.20*
Khyung.po rnal.'byor *p.28, n.30*
Khyung.lung *p.10, 109, 110, 151, 183, 187*
Khyung.lung dGa'.ldan lha.rtse *p.110, 111, pl.XIII*
Khri.mkhar.ba Don.yod rdo.rje *p.52*
Khri.chen Ngag.dbang mchog.ldan *p.54*
mKhan.po rin.po.che'i gzims.chung (at Tho.ling) *p.15, 62, 66, 78, 84, 89, 97, 103*
mKhar.stod *p.11*
mKhar.stod Byang.ngos *p.10*
mKhar.spur *p.10*
mKhar.smad *p.11*
mKhar.rtse dgon.pa *p.111, 114, 151, pl.XIII*
mKhas.grub.rje *p.38, 88, 89, 111, 129, 142*

GA

Gang.ga *p.9*
Gar.dzad.ma/Garja.ma/Gar.dza.ma *p.24, n.18, 102, pl.1*
Gar.log *p.23, 33*
Gu.ge *p.1, 4, 9, 10, 16, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 43, n.1, 36, 42, 47, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 72, 74, 75, 95, 114, 139*
Gu.ge bod.'brong.rong.gsum *p.48, n.64, 67*
Gu.ge Byang.ngos *p.34, 35, 44, 105, 136, n.42, 117*
Gu.ge lHo/lHo *p.62, 183*
Gu.ge lHo.stod/lHo.stod *p.10, 34, 35, 44, 49, 151, 181, 184, 187, n.42, 139*

Gu.ge lHo.smad/lHo.smad p.10, 111, 151, 181, 187
 Gu.ru Padma 'byung.gnas p.22
 Gung.thang p.44, 49, n.16
 Gum.phug/sGom.phug p.111, 114, pl.XIII
 Gur.rgya khrus.kyi mtsho p.10
 Gul.pa p.11
 Grags.pa.lde p.14, 34, 35, 36, 124, 125, n.50
 Grang.dkar dpon.btsun (blon.po) p.39
 Grwa.tshang (sde.pa) p.61, n.82, 128, 129
 Glang.chen kha.'babs p.34, 44, 46, 101, 102, 181, 187, pl.VI, XIII
 Gling p.10
 gling Byang.ma p.43, 44
 gling lHo.ma p.43, 44
 Glo.stod p.124
 Glo.bo p.44, 45
 dGa'.ldan khri.pa p.52, 54, 55
 dGa'.ldan pho.brang p.46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 110, 182, 186, n.69
 dGa'.ldan Tshe.dbang dpal.bzang/
 dGa'.ldan Tshe.dbang p.48, 56, 182, n.71
 dGe.'dun rgya.mtsho p.45, 46, 142, n.61
 dGe.lugs.pa p.37, 38, 43, 45, 46, 48, 50, 51, 52, 53, 98, 103, 109, 110, 111, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 135, 136, 141, 143, 145, 151, 152, 153, 154, n.1, 75, 120
 dge.slong 'Bri.zur mchod.khang (at Tho.ling) p.84, 96, n.100
 dge.slong.ma dPal.mo p.76, 88, 101, 121
 dge.slong.ma dPal.mo'g gdung.rten mchod.rten (at Tho.ling) p.101, n.108, pl.I, VI
 dGon.chen gtsug.lag.khang (a.k.a. Ta.po gtsug.lag.khang) p.39
 mGon.po Bing [sic for Beng] p.10
 rGyal.khang (at Tho.ling) p.14, 61, 62, 66, 74, 78, 79, 84, 90, 97, 147, n.100, pl.I, V
 rGya.gar p.29, 30, 122
 rGyal.ti p.37
 rGyal.ba rigs.lnga (at Tho.ling) p.65, 70, 77, 78, 83, 125, 147, n.100, 119, pl.VII
 rGyal.ba rigs.lnga/Rigs.lnga p.70
 rGyal.byed Byams.pa thub.bstan p.60, 61, 62
 rGya.zhing p.28
 rGyud.sde.bzhi ri.mo-s p.15
 sGar.chu p.182
 sGar.dpon Bu.chung p.56, n.71
 sGar.dpon/rdzong.dpon p.50, 56, 183, 186, 187
 sGar.dpon O.pa.shi p.38, 182
 sGom.phug p.152
 sGrol.ma (Green) (main statue of sGrol.ma lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang) p.69, 85
 sGrol.ma (main statue of Yum.chen.mo lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang) p.87
 sGrol.ma (White) (main statue of sGrol.ma lha.khang in Tho.ling

gtsug.lag.khang) p.69, 85
 sGrol.ma lha.khang (at Tho.ling) p.65, 69, 77, 83, 85, 147, n.100, pl.VII
 sGrol.ma lha.khang (on Shing.sgra hill at Tho.ling) p.103
 brGya.rtsa (at Tho.ling) p.44, 66, 78, 79, 84, 86, 87, 88, 96, 98, 116, 122, 123, 125, 126, 128, 147
 brGya.rtsa byang.ma (at Tho.ling) p.36, 44, 65, 67, 71, 73, 77, 78, 79, 80, 83, 87, 90, 122, 123, 125, 126, 147, n.91, 100, 119, 121
 brGya.rtsa lho.brgyud (at Tho.ling) p.27, 36, 44, 65, 68, 70, 77, 78, 79, 83, 84, 95, 122, 123, 125, 126, 147, n.100, 119, 123
 brGya.tsha (at Tho.ling) n.91, 96, 97, 98, 103, 122

NGA

Ngag.dbang grags.pa p.14, 26, 32, 33, 37, 38, 44, 50, 51, 75, 89, 111, 114, 124, 148, n.43, 54, 55, 56, 57, 59, 117, pl.III
 Ngag.dbang rnam.rgyal (bka'.blon.chen) p.45, n.61
 Ngag.dbang blo.bzang rgya.mtsho (5th Dalai Lama) p.50, 51, 52, 55, 110, 130, n.71, 73
 Ngag.dbang tshe.ring p.48, 49, n.69
 mNga'.ris skor.gsum/sKor.gsum/
 mNga'.ris/mNga'.ris.stod p.4, 10, 19, 22, 26, 27, 28, 32, 35, 36, 44, 45, 46, 48, 51, 52, 53, 55, 56, 86, 105, 126, 143, 183, 186, 187, n.21, 28, 55, 61, 64, 76, 78, 117
 mNga'.ris 'bul.mo.che p.28, n.28
 mNgon.dga' residence (at Tho.ling) p.103, pl.V
 rNgog Blo.ldan shes.rab p.32, n.15

CA

Cog.la p.9, n.9
 bCu.gcig.zhal (main statue of Thugs.rje lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang) p.68, n.90
 lCags.khang p.11
 lCern.'bras p.48

CHA

Chu.mur.ti p.10, 181, 187, n.64
 Chu.ze dBu.rtse.mkhar p.110, 111, 114
 Chu.ze dgon p.45, 151, pl.XIII
 Chos.kyi rgyal.mtshan (Pan.chen rin.po.che) p.46, 51, n.62
 Chos.sku rin.po.che p.34, n.47
 Chos.'khor.rgyal p.46, n.61
 Chos.gzhis 'go.pa p.11

mChod.khang dmar.po (at Tsa.hrang)

p.39, 129, n.14

mChod.rten khra.bo (at Tho.ling) *p.101,*

120, pl.1, vi, x

mchod.gnas Ser.po *p.19, 20, pl.1*

JA

jo.co lHas.lham.'joms (wife of

bSod.nams.'bum) *p.39*

Jo.bo.rje (also see A.ti.sha) *p.14, 15, 26, 27,*

28, 63, 128, 135, 138, n.25, 26, 27, 29, 30,

36

'Jam.dpal rnam.'phrul bla.med

'Dzam.gling.rgyan (name of Tho.ling

gSer.khang founded by Zhi.ba.'od)

p.14, 29, 30, 31

'Jam.dpal.dbyangs (main statue of

'Jam.dbyangs lha.khang in Tho.ling

gtsug.lag.khang) *p.88*

'Jam.dpal smra.ba'i rgyal.po *p.16, 29, 31*

'Jam.dpal mtshan.brjod dkyil.'khor (cycle

of gods) *p.16, 29*

'Jam.dbyangs (standing) (main statue of

'Jigs.brgyad lha.khang in Tho.ling

gtsug.lag.khang) *p.71, 88*

'Jam.dbyangs ga'u.pa (main statue of

lTung.bshags lha.khang in Tho.ling

gtsug.lag.khang) *p.85*

'Jam.dbyangs chen.po *p.16, 29*

'Jam.dbyangs bzhad.pa Wa.shul

Ngag.dbang brtson.'grus *p.52*

'Jam.dbyangs lha.khang (at Tho.ling) *p.84,*

88, n.100, 119, pl.VII

'Jig.rten dbang.phyug pad.dkar.lde *p.43,*

45, III, n.59, 61

'Jigs.brgyad lha.khang (at Tho.ling) *p.65,*

77, 84, 125, n.100, 119, pl.VII

'Jigs.byed dpa'.bo gcig (main statue of

'Jigs.byed lha.khang in Tho.ling

gtsug.lag.khang) *p.70, 85*

'Jigs.byed lha.khang (at Tho.ling) *p.65, 70,*

77, 78, 83, 85, 126, n.100, 122, pl.VII

'Jigs.byed lha.khang (on Shing.sgra hill at

Tho.ling) *p.103*

rJe rin.po.che (main statue of Bla.ma

lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang)

p.88

NYA

Nyan.po.ri rdzong *p.34, 152, n.46, 47*

Nyar.ma *p.16, 20, 24, 119, 120, n.9, 19*

Nyi.ma.mgon *p.10, 21, 90, 105, 129, n.11, 78*

Nyung.ti *p.48*

gNyer.tshang (sde.pa) *p.114, 115, 116*

gNyer.zur dge.slong lha.skyabs (at

Tho.ling) *p.103, pl.V*

TA

Ta.po *p.16, 20, 26, 38, 39, 40, n.9, 23*

Ta.po dKar.chung *p.39*

Ta.po dKyil.khang *p.38, 39*

Ta.po Cog.la rgyan *p.39*

Ta.po 'Brom.ston lha.khang *p.39*

Ta.po gSer.khang *p.39*

Ta.po lHa.khang dmar.po *p.16, 27*

Ti.rta.puri (dpon) *p.40*

Ti.yag *p.20, 152*

Ti.se/Ti.tse *p.9, 10, 34, 35, 37, 46, 182*

rTa.mgrin (statue) *p.15, 22, 73, 84, 142, pl.1*

rTing.stod *p.11*

rTing.smad *p.11*

lTung.bshags lha.khang (at Tho.ling) *p.65,*

77, 83, 85, n.100, pl.VII

sTag.sde Grags.pa rgyal.mtshan *p.22*

sTag.sna.ba *p.52*

sTag.tshang ras.pa *p.48, n.65, 66, 75*

sTang/sTeng Jo.bo *p.111*

sTang/sTeng mThong.ba don.lدان/sTang

dgon.pa (at Za.rang) *p.110, 111, pl.XIII*

sTod *p.9, 10, 23, 24, 27, 28, 32, 34, 35, 36,*

37, 52, 56, 88, 122, 136, 143, n.105, 117

bsTan.pa dar.bzang (chos.rje) *p.46*

bstan.pa phyi.dar *p.14, 15, 16, 21, 23, 32, 35,*

39, 124, 125, n.1, 120

THA

Thang.stong rgyal.po *p.37*

Thar.la *p.48*

Thugs.rje chen.po *p.15, 27, 67, 74, 76, 88, 116*

Thugs.rje lha.khang (at Tho.ling) *p.61, 65,*

68, 77, 83, 85, 123, 147, n.100, 123, pl.VII

Thub.chen lha.khang (at Glo sMos.thang)

p.129

Thub.dbang (main statue of gNas.bcu

lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang)

p.88, 149

Thub.dbang (main statue of

sMan.bla.khang in Tho.ling

gtsug.lag.khang) *p.85*

Thub.dbang Ghande.ma (main statue of

'du.khang 'Dzam.gling.brgyan) *p.60, 61,*

66

Thub.dbang bDud.'dul.ma (main statue

of 'du.khang Thub.dbang bdud.'dul.ma

in Tho.ling gtsug.lag.khang) *p.73, 84, 95*

Tho.ling lcags.ri *p.128*

Tho.ling chos.'khor *p.32, 128*

Tho.ling chos.sde gsar.ma *p.14, 124, n.54*

Tho.ling 'cham.ra *p.96, 98*

Tho.gling Thang.gi.'od *p.132*

Tho.ling gtsug.lag.khang *p.2, 14, 20, 22,*

23, 25, 28, 31, 119, 120, 121, 122, 123, 124,

125, 126, n.12, 30, pl.V

Tho.ling gtsug.lag.khang blos.blangs *p.85,*

105, 115, n.94

DA

Dung.dkar/Dun.bkar *p.33, 34, 38, 45, 50, 51, 115, 151, 182, 187, n.42, 44, 55, 56, 117*
 Dung.dkar bKra.shis chos.gling *p.110, 111, 114, pl.XIII*
 De.ba.pra.bha/De.ba.ra.dza *p.16, 128*
 Do.gsham *p.110, 151, 187, pl.V*
 Do.gsham (at Tho.ling), the house of the people from *p.103*
 Do.gsham Mu.dkar chos.rdzong *p.111*
 Dong.rtse.wang *p.20*
 Don.grub.ma (wife of Blo.bzang rab.brtan) *p.39, 129*
 Don.yod grub.pa (at Tho.ling) *p.83, 85, n.100, pl.VII*
 Dril.bu.rtse (at Tho.ling) *p.33, n.44*
 Dharm.pra.bha (lHa.lde) *p.23*
 gDung.rten ring.mo (at Tho.ling) *p.96, 98, n.104, pl.I, III, V*
 gDong.po gzhang.chos *p.10*
 mDa'.mkhar *p.11*
 mDa'.ba/mDa'.ba.rdzong *p.2, 10, 11, 45, 55, 56, 109, 116, 136, 141, 142, 143, 145, 146, 151, 182, 183, n.138, 139, pl.XIII, XV*
 mDa'.ba bKra.shis lhun.po *p.43, 47, 109, 110, 111, 114, 141, 142, 143, 145, 151, n.132*
 mDa'.ba 'Gram.dgon.pa *p.114, pl.XIII*
 mDa'.ba lDong.bo Rab.brtan lhun.pol lDong.bo Rab.brtan lhun.po *p.109, 110, 111, pl.XIII*
 mDa'.gzhol *p.11*
 mDun.chu dgon *p.109, 114, 153, pl.XIII*
 'Dul.'dzin Thag.ma.ba *p.52*
 'du.khang Thub.dbang bDud.'dul.ma (at Tho.ling) *p.25, 73, 79, 83, 95, 96, 98, 125, n.98, 100, 104, 107, 120, pl.VII*
 'du.khang 'Dzam.gling.brgyan (otherwise known as 'du.khang Thub.dbang Ghande.ma) (at Tho.ling) *p.44, 60, 65, 66, 68, 71, 77, 78, 84, 85, 89, 97, 98, 102, 103, 128, 129, n.85, 91, 99, 100, 104, 120, pl.I, III, V*
 rDo.rje chen.mo, a form of lHa.mo *p.24, 122, n.18*
 rDo.rje chen.mo (main image of Srung.ma.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang) *p.15, 74, 86, 87*
 rDo.rje 'jigs.byed *p.74, 78, 87, 126*
 rDo.rje 'jigs.byed (at Dung.dkar) *p.38, n.55*
 lDe.gtsug.mgon *p.21*
 lDong.bo Rab.brtan lhun.grub *p.111*
 lDong.po bSod.nams stobs.rgyas *p.62*
 sDe.cho *p.11*
 sDe.'og *p.11*
 sde.pa Grwa.tshang (at Tho.ling), the house of *p.103*
 sde.pa gNyer.tshang (at Tho.ling), the house of *p.102*

sde.pa 'Bri.g.yag (at Tho.ling), the house of *p.103*
 sde.pa sBug.pa, the house of *p.102, 103*

NA

Na.ga.ra.dza/Na.ga.pra.bha *p.16, 128*
 Nam.mkha'i dbang.po phun.tshogs.lde/Phun.tshogs.lde *p.37, 38, 49, 111, n.58*
 Nub.sna *p.11*
 No.no 'Brug *p.48*
 gNas.bcu lha.khang (at Tho.ling) *p.14, 40, 80, 84, 88, 97, 101, 128, 149, 150, 176, n.100, 105, pl.I, III, V*
 gNas.brtan chen.po Chos.'phags *p.39*
 gNod.sbyin phun.tshogs *p.56, 186, 188*
 rNam.rgyal grags.pa bzang.po'i lde *p.46, n.62*
 rNam.rgyal.lde *p.37, 38, 49, 114, n.54, 55, 56*
 rNam.par snang.mdzad *p.70, 73, 86, 125*
 rNam.par snang.mdzad (main statue of rNam.par snang.mdzad lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang) *p.15, 20, 85, 119, 120, n.93*
 rNam.par snang.mdzad lha.khang with four glo.'bur-s (or "side chapels") (at Tho.ling) *p.36, 77, 79, 95, 96, 119, 120, 126, 127, 128, n.85, 93, 97, 100, 107, 119, pl.VII*
 sNu dGa'.ldan lhun.po/sNu bKra.shis chos.gling *p.109, 111, 114, pl.XIII*

PA

Pa.sgam *p.16, 19*
 Pal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang/Tho.gling Khang.dmar dPal.dpe.med lhun.gyis grub.pa'i gtsug.lag.khang *p.14, 15, 22, 27, 31, 35, 79, 80, 83, 84, 95, 96, 103, 120, 122, 124, 130, n.14, 15, 97, 107, 114, pl.I, III, IV*
 Padma rmad.du 'byung.ba'i gtsug.lag.khang (at Tho.ling) *p.14, n.23*
 Pi.Cog *p.20*
 Pi.wang dKar.sag *p.16, 20, n.9*
 Pu.ling *n.5*
 Pu.hrang/sPu.rang/Pu.rangs *p.4, 10, 19, 20, 21, 25, 26, 28, 29, 32, 34, 35, 37, 44, 49, 60, 122, 123, 124, 127, 128, 152, n.7, 8, 27, 36, 46, 64, 68, 95*
 Pra.dum.rtse *p.22*
 dPal.rgyas *n.50*
 sPi.ti *p.20, 21, 31, 102, 187, n.64*
 sPu *p.16, 20, n.9*
 sPu.rig *p.20*
 sPos.ngad *p.9*
 sPyi.khang (at Tho.ling) *p.98, 102, pl.I, III, V*

PHA

- Phag.mo gru.pa p.36
 Phyag.rdor dpal.bzang p.44, 50, 51, n.122
 Phyag.rdor lha.khang (at Tho.ling) p.65,
 71, 77, 83, 87, n.100, 121, pl.VII
 Phyag.na rdo.rje (main statue of
 Phyag.rdor lha.khang in Tho.ling
 gtsug.lag.khang p.71, 87
 Phyi.dbang rGya.gling.thang p.111, 114, n.5
 'Phrul.snang gtsug.lag.khang p.50

BA

- Bar.lcog Phun.tshogs rab.brtan.gling p.114,
 pl.XIII
 Be lHun.grub chos.ling p.45, 110, 111, 115
 Bod.rong p.11
 Bon.ston Hum.'bar/Gu.ru Hum.'bar p.15,
 22, n.12, 120, pl.I
 Byang.chub dge.gnas.gling
 gtsug.lag.khang (at Mang.nang) p.16,
 27, 135, 136, 138, pl.XIV
 Byang.chub rgyal.mtshan p.36, n.51
 Byang.chub.'od p.14, 15, 16, 25, 26, 27, 30,
 31, 33, 46, 129, 135, 136, 138, n.23, 26, 27,
 127, pl.I
 Byang.chub.gling ('du.khang) (at
 Mang.nang) p.109, 110, 111, 114, 135, 138,
 139, 152, n.127, pl.XIV
 Byang.rta.sgo (the Tho.ling bridge) p.37,
 105, n.53, pl.I, VI, XI, XIII
 Byang.stod p.11
 Byang.pa p.44, 45
 Byang.smad p.11
 Byang.rtse p.55
 Byang.rtse chos.rje A.mdo sByin.pa
 rgya.mtsho p.51, 52, 53, n.72, 73
 Byang.sems bDag.med p.40
 Byams.khang (at Tho.ling, inside the
 gtsug.lag.khang) p.65, 70, 77, 83, 87, 123,
 126, n.100, pl.VII
 Byams.khang (at Tho.ling, outside the
 gtsug.lag.khang) p.66, 76, 78, 84, 88, 97,
 143, n.100, pl.I, III, V
 Byams.pa (of sKyom) p.45
 Byams.pa (sitting) (main statue of
 Byams.pa ngal.gso lha.khang in
 Tho.ling gtsug.lag.khang) p.88
 Byams.pa (standing) (main statue of
 Byams.khang in Tho.ling
 gtsug.lag.khang) p.68, 70, 87, 126
 Byams.pa ngal.gso lha.khang ("Sitting
 Byams.pa lha.khang") (at Tho.ling)
 p.83, 88, n.100, pl.VII
 Byams.pa.'phel gtsug.lag.khang
 (at Mang.nang) p.16, 27, 135, 136, 138
 Bye.dkar rNam.rgyal.rtse/Bye.dkar
 rNam.rgyal.lha.rtse p.109, 111, n.113,
 pl.XIII

- Brang.mkhar/Grang.dkar p.39
 Bru.sha p.25
 Bla.brang (at Tho.ling) p.14, 84, 97, 98,
 101, 102, 103, 128, n.100, pl.I, III, V
 Bla.brang (sde.pa) p.116, 138, 139, 149, 150,
 n.82
 Bla.brang grwa.tshang p.102, 103
 Bla.brang mgon.khang (at Tho.ling) p.66,
 75, 78, 84, 89, 97, 148, n.95, 100
 Bla.ma lha.khang (at Tholing) p.65, 77, 83,
 88, 147, n.100, pl.VII
 Blo.bzang padma bkra.shis p.55, 145, 182,
 183, n.78
 Blo.bzang bzod.pa p.24, n.19
 Blo.bzang rab.brtan p.39, 129
 Blo.bzang ye.shes.'od (lha.btsun) p.46, 50,
 51, n.62
 dBang.phyug chen.po (Shiva) p.9
 dBu.rtse (at Tho.ling) p.16, 29, 31, 32
 dBus.gTsang p.28, 47, 51, 53, n.61, 63
 dBo.byang p.11
 'Bar.gdan p.48
 'Bar.lde/dBang.lde/'Od.'bar.lde p.30, 33,
 34, 49, 132, n.42
 'Bum.phrag gsum.pa p.128
 'Ber.ma (gzim.dpon) p.45
 'Byor.ra.sing/La.sing/Zoravar Singh p.4,
 56, 60
 'Bri.gung sgom.pa Kun.rin p.36
 'Bri.gung.pa p.34, 35, 36, 38, 49, n.47
 'Bri.g.yag (sde.pa) p.103, 114, 116, n.82
 'Brong.pa p.22
 'Brom.ston.pa p.28
 sBa.rti Ngag.dbang p.60, 62
 sBal.ti dGra.bcom.pa p.52
 sBug.pa/sBug.mdzod (sde.pa) n.82
 sBug.mdzod grwa.tshang (at Tho.ling) p.102

MA

- Ma.gadha/Ma.ga.dha p.9, 24, 31
 Ma.dros.pa (mtsho) p.9
 Ma.pham g.yu.mtsho/Ma.pang g.yu.yi
 mtsho.mo p.46
 Ma.sbug p.10
 Ma.la.ya (ri.bo) p.9
 Mang.nang/Ma.nam p.11, 16, 26, 27, 28,
 34, 37, 38, 47, 49, 109, 110, 111, 114, 135,
 136, 138, 139, 151, 178, 182, 187, n.26, 27,
 29, 48, pl.XIII, XIV
 Mang.yul.ba p.44
 Mani.lha.khang (at Tho.ling) p.14, 36, 66,
 74, 77, 79, 84, 90, 96, 98, 102, 147, n.100,
 103, pl.I, III, V
 Mar.yul/Mang.yul [sic] p.10, 20, 23, 24, 47,
 55, 120, n.9
 Mi.skyod.ba (at Tho.ling) p.83, 85, n.100,
 pl.VII
 Mu.ne p.48
 Mon.pa p.44, 48, 49, 183

Mon.pa Ke.ti (planet) *p.22*
 Myang.smad (in gTsang) *p.124*
 Myal lo.tsa.ba *p.128*
 sMan.mo nag.snyil *p.10*
 sMan.lha.khang (at Tho.ling) *p.65, 70, 77,*
83, 123, 125, n.100, 119, pl.VII

TSA

Tsong.kha.pa *p.37, 38, 39, 40, 43, 52, 53, 66,*
71, 72, 74, 75, 88, 89, 124, 125, 126, 127,
128, 142, n.132, 133
 rTsa.do *p.10*
 rTsa.hrang/rTsa.rang/rTsa.brang/rTsa.rang
p.10, 37, 39, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 56, III,
143, 182, 184, 187, n.5, 58, 62, 67, 68, pl.XIII
 rTsa.hrang bKra.shis bde.rgyas.gling *p.III,*
n.58
 rTsa.hrang Bre.lidan *n.58*
 rTsa.hrang Blo.stang/rTsa.hrang
 Blo.steng *p.38, 109, 115, 151, n.58*
 rTse.lde *p.29, 30, 32, 33, 39, 49, 127, 132,*
n.15, 47, pl.I
 rTse.'bar.btsan *p.33, 34, n.43, 44*
 rTse.lha Nyi.ma.mgon.gyis Thub.pa'i sku
p.129

TSHA

Tshal.pa *p.34, 35*
 Tshig.mda' (at Tho.ling) *p.43, 105, n.III*
 Tshe.dpag.med (main statue of
 Tshe.dpag.med lha.khang in Tho.ling
 gtsug.lag.khang) *p.88*
 Tshe.dpag.med lha.khang (at Tho.ling)
p.80, 84, 88, 125, n.100, 119, pl.VII
 Tshwa.ka sku.tshab *p.11*

DZA

'Dzam.bu tree *p.9*

WA

Wa.gzir *p.4*

ZHA

Zha.ye *p.187*
 Zha.ye bKra.shis chos.gling *p.114*
 Zhang.zhung *p.43, 46, 55, n.42, III, 114, 117*
 Zhi.ba.'od *p.11, 14, 16, 29, 30, 31, 32, 33, 35,*
40, 121, 127, 129, n.15, 35, 37, 54, pl.I
 Zhwa.lu *p.36*
 Zhwa.lu bKa'.gyur lha.khang, also known
 as bSe.sgo.ma *p.124*

Zhwa.lu gSer.khang *p.124*
 bZher *p.20*

ZA

Za.rang *p.III, 151, 187, pl.XIII*
 Za.rang sGrol.ma sgang.'og *p.110, 114*
 Zangs.dkar *p.21, 48, n.64*
 Zangs.dkar lo.tsa.ba 'Phags.pa shes.rab
p.28, n.31, 32
 Zangs.gdung.rten (at Tho.ling) *p.101, pl.I,*
VI
 Zur.khang.pa *n.139, 140*
 gZim.mal *p.26, n.23*

'A

'Od.lde *p.16, 23, 24, 25*
 'Od.dpag.med (at Tho.ling) *p.83, 85,*
n.100, pl.VII

YA

Yi.ri/Yi.ti dgon.pa *p.III, 114, pl.XIII*
 Yum.chen.mo lha.khang (at Tho.ling)
p.84, 87, n.100, pl.VII
 Ye.shes.'od/Khri.lde Srong.gtsug.btsan *p.4,*
14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26,
29, 30, 39, 49, 95, 119, 120, 121, 125, 127,
128, 129, 132, n.I, 7, 97, 114, 116, pl.I, III
 g.Yor.po Byol.ston *p.28, n.32, 33*

RA

Ra.ru *p.49*
 Ra.sang (Ra.bang?) *p.11*
 Rab.rgyas.gling *p.III, 114, 152, 187, pl.XIII*
 Ri.dgon bKra.shis dge.'phel/Ri.dgon
 Byang.chub.gling *p.109, 110, III*
 Ri.chos *p.11*
 Ri.sde.sgang bKra.shis chos.gling *p.114,*
pl.XIII
 Ri.bo rtse.brgyad *p.10, n.46*
 Rigs.kyi gzhon.nu.ma'i dkyil.'khor *p.29, 31*
 Rigs.lnga (main statues of rNam.par
 snang.mdzad lha.khang in Tho.ling
 gtsug.lag.khang) *p.15, 20, 86*
 Rigs.lnga (main statues of Rigs.lnga
 lha.khang in Tho.ling gtsug.lag.khang)
p.70, 73, 85, 119, 120, n.93
 Rin.rgyan blon.po *p.39*
 Rin.chen brtsegs.pa'i gtsug.lag.khang (at
 Kha.char) *p.23*
 Rin.chen bzang.po *p.14, 15, 20, 23, 24, 27,*
28, 35, 44, 47, 50, 63, 75, 86, 87, 88, 89,
90, 95, 96, 101, 115, 119-120, 123, 128, 146,
213, n.15, 19, 25, 30, 36, 76, 90, 101, 108,
123, pl.I, III

Rin.chen bzang.po'i gzims.chung (which became the dge.slong 'Bri.zur mchod.khang) (at Tho.ling) *p.14, 15, 16, 27, 84, 88, 95, 96, 123, 128, n.100, pl.1, III, V*
 Rin.'byung (at Tho.ling) *p.71, 83, 85, n.100, pl.VII*
 Ru.thog *p.10, II, 36, 44, 45, 47, 151, 153, 188*
 Ru.thog lKog sde.pa *p.11*
 Re.ma.ti *p.24, n.18, 102, pl.1*
 Ro.pag Mo.nam *p.16, n.9*
 Rog.gsum byang.ma *p.11*
 Rong.chung *p.10, 20, 86, 102, 152, 181, 187, 188*
 Rong.chung 'Phur.ri dgon *p.110, 114, pl.XIII*
 Rong.stod.pa (at Tho.ling), the house of *p.102, n.120*
 Rol.mo'i khang (at Tho.ling) *p.96, 98, n.104*
 Rwa.sgreng khri.chen bsTan.pa rab.rgyas *p.56*

LA

La.ga *p.34, 136, n.48*
 La.ngag.mtsho *p.10*
 La.stod *p.37*
 La.dwags *p.21, 24, 31, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 110, 181, 182, n.63, 65, 67, 69*
 La.ba dge.bshes Byams.pa brtson.'grus (Tho.ling mkhan.zur) *p.60, 62*
 Lus dang Lus.phags *p.9, n.2*

SHA

Sha.ling *p.20*
 Shang *p.187*
 Shang dGa'.ldan lhun.po/Shang dGa'.ldan rab.rgyas *p.109, 111, pl.XIII*
 Shang.rtse *p.10, 114, 152, 187, n.59, pl.XIII*
 Shang.rtse Rab.brta Byams.pa.gling (built by Maitri.pa) *p.109, n.59*
 Shang.rtse Lang.kar chos.sde *p.111, n.59*
 Shanti.pa Blo.gros rgyal.mtshan/Shanti.pa *p.43, 44, 45, 50, 51, 111, 121, 123, 126, 141, 142, 143, 145, n.59, 122*
 Shar.sna *p.11*
 Shar.byang *p.52, 55, n.73*
 Shar.rtse *p.53, n.71, 73*
 Shar.rtse chos.rje Khams sPom.'bor Blo.bzang chos.'phel *p.51, 52, 53, n.72, 73*
 Shal.ma.la tree *p.9*
 Shing.sgra/Shing.sgra'i rtse.mo (at Tho.ling) *p.14, 16, 26, 29, 31, 32, 90, 105*
 She.ye (in La.dwags) *p.23*
 Shes.rab 'phel.ba (Tshal.pa) *p.35*

SA

Sa.skya.pa *p.36, 37, 38, 49, 111, 114, 151, 152, n.4, 71*
 Sa.skya lo.tsa[.ba] *p.128*
 Sa.sgang 'Brog.mi *p.19, pl.1*
 Sa.la rab.brta *p.9*
 Sang.dar Jo.bo *p.89, 90, 129*
 Sangs.rgyas rgya.mtsho (sde.srid) *p.50, 51, 52, 53, 54, 110, 135, n.1, 73*
 Si.ta/Si.ti *p.9*
 Sin.du *p.9*
 Sung.ngur dgon.pa *p.111, 114, 152, pl.XIII*
 Sum.pa mkhan.po *p.9*
 Se.ra.byes grwa.tshang *p.4, 60, 138*
 Se.ra.byes bsam.blo Ngag.dbang mchog.ldan *p.54*
 Seng.ge rnam.rgyal *p.47, 48, 50, 51, 53, 54, 181, n.63, 64, 65, 67, 75*
 Sog.po *p.48*
 Srib.skyes *p.86, n.9*
 Strong.btsan sgam.po *p.22, n.107*
 Sle.mi *p.20*
 gSung.chos ra.ba (at Tho.ling) *p.14, 84, 88, 96, 116, 128, n.100, 104, pl.1, III, V*
 gSung.chos lha.khang (at Tho.ling) *p.65, 72, 77, 84, 88, 147, n.100, pl.VII*
 gSer.khang (founded by Zhi.ba.'od) *p.14, 16, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 40, 127, n.23, 35, 36, 100, 114, 124, 125, 126*
 gSer.khang (founded by lHa.dbang blo.gros) *p.14, 15, 31, 38, 39, 40, 62, 66, 76, 78, 84, 89, 97, 98, 103, 121, 128, 129, 130, 131, 132, 148, n.35, 100, 124, 125, 126, pl.1, III, V, VIII*
 gSer.gyi bya.skyibs/gSer.gyi bya.skyibs.can *p.9*
 gSer.gyi lha.khang *p.35, 47, 121, n.37*
 gSer.gling.pa *p.128*
 gSer.ti Dam.chos.gling *p.109, 114, pl.XIII*
 bSam.yas *p.120, 121, n.114, 115*
 bSam.yas mchod.rten dkar.po, dmar.po, sngon.po and nag.po *p.121, n.115*
 bSam.yas dBu.rtse *p.120, 121*
 bSod.nams grags.pa *p.38*
 bSod.nams dpal.grub *p.49, 51*
 bSod.nams.'bum (rgyal.po) *p.39*
 bSod.nams.rtse *p.14, 33, 70, 75, 86, 89, 132, 147, 148, n.95*
 bSrung.ma.khang (at Tho.ling) *p.61, 74, 77, 83, 86, 145, 147, n.100, pl.VII*

HA

Ha.se 'Phags.pa Seng.ge brtson.'grus *n.58*
 He.mi *p.48, n.65*
 Hor *p.25, 75, 121, n.21*
 Hos/Hor lha.khang (at Tho.ling) *p.25*
 lHa.khang dkar.po (on the Shing.sgra hill at Tho.ling) *p.103*

- lHa.khang dkar.po (otherwise known as
lha.khang 'jig.brten.rgyan) (at
Tho.ling) *p.14, 38, 44, 62, 78, 84, 97, 98,*
103, 136, n.14, 100, 102, pl.1, III, V
- lHa.khang dmar.po (on Shing.sgra hill at
Tho.ling) *p.26, 103, 136*
- lHa.sgron (wife of bSod.nams.rtse) *p.33*
- lHa.lde *p.14, 15, 16, 23, 119, 120, 122, pl.1*
- lHa.'bab mchod.rten (at Tho.long) *p.70,*
79, 86, 101, pl.1, VI, IX
- lHa.dbang blo.gros *p.14, 15, 38, 39, 40, 121,*
129, 131, n.35
- lHa.mo *p.24, 74, 86, 115, n.101*
- lHa.sa *p.10, 37, 49, 50, 51, 55, 110, 123, 130,*
182
- lHug Brag.steng mngon.dga'.ba *p.111, 114*
- lHo.pa dge.bshes Blo.bzang don.yod *p.60,*
62
- lHo.pa Dam.chos (Tho.ling mkhan.'dzin)
p.60, 62

A

- A.ti.sha *p.26, 28, 50, 138, 145, pl.1*
- A.mdo bKra.shis.dkyil *p.52*
- A.mdo.ba Sangs.rgyas ye.shes *p.131*
- A.wang *p.45*
- Ar Byang.chub *p.128*
- Indra.bodhi rnam.rgyal/Inta.bhu.ti *p.48,*
49, 50, 53, 181, n.64, 65, 66

NAMES OTHER THAN TIBETAN

- Aniko *p.125*
- Bodhgaya *p.31*
- Kathmandu Valley *p.101, 124, 131*
- Newar *p.124, 125, 127, 142, 143*
- Pakshu *p.9*
- Qarakhanid *p.14, 25*
- Sarnath *p.31*

